

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów

w

radzie państwa reprezentowanych.

Rok 1883.

W Wiedniu.

Z cesarsko-królewskiej drukarni nadwornej i rządowej.

1883.

(100)

Pierwszy skorowidz.

Spis chronologiczny

ustaw i rozporządzeń w Dzienniku nstaw państwa w roku 1883 ogłoszonych.

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1882 30 września	Umowa między monarchją austryacko-węgierską a Niemcami, tycząca się wzajemnego przypuszczenia do wykonywania praktyki osób stanu lekarskiego zamieszkałych na granicy	120	401
21 grudnia	Umowa dodatkowa między monarchją austryacko-węgierską a Włochami do traktatu z dnia 27 lutego 1869 (Dz. n. p. Nr. 100), tyczącego się wydawania zbrodniarzów, we względzie przeprowadzania przez kraje stron rokujących albo ich okrętami osób, które trzecie państwo jednej z nich wydaje	112	381
23 „	Ustawa o pozwoleniu na pobór w roku 1883 kontyngensów rekruckich potrzebnych do uzupełnienia wojska stałego (marynarki wojennej) i rezerwy dopełniającej	1	1
23 „	Dokument koncesyjny na kolej żelazną z Grobu do Muldy	2	2
26 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o upoważnieniu kr. węgierskiej komory pomocniczej I klasy w Bodzy do pobierania cła od potażu bez ograniczenia	3	6
28 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o przemianie delegacji portowej i zdrowotnej morskiej w twierdzy Opus na agencją portową i zdrowotną morską, złączoną z tamtejszą c. k. komorą pomocniczą	4	6
28 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, którem odnośnie do §fu 31go przepisu wykonawczego do powszechnej Taryfy cłowej okręgu cłowego austryacko-węgierskiego, ogłasza się wykaz komór i przykomorków dla tegoż okręgu ustanowionych	10	9
28 „	Dokument koncesyjny dla kolei drugorzędnej z Segen Gottes do Okrzyżka z odnogą do Wielkiego Mezericza	11	61
1883 5 stycznia	Obwieszczenie ministerstwa sprawiedliwości o przyznaniu prawa zakrajowości Jego Wysokości księciu Gustawowi sasko-weimarskiemu	5	6
7 „	Rozporządzenie cesarskie, którem na zasadzie ustawy z dnia 11 lutego 1881 (Dz. u. p. Nr. 10) o władzy sądów konsulowskich w Egipcie, przedłuża się ograniczenie władzy sądowej austryacko-węgierskich sądów konsulowskich i częściowe przelanie jej na nowe sądy w Egipcie zaprowadzone	6	7

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1883			
14 stycznia	Dokument koncesyjny na kolej żelazną parową z Bystrzycy do Mezericza wołoskiego	12	66
15 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o upoważnieniu kr. węgierskiej komory pomocniczej w Uj-Palance do pobierania cła od bydła rzeźnego i pociągowego	7	7
16 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się przyłączenia gminy Krzepie do okręgu sądu powiatowego wodniańskiego w Czechach	8	8
18 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się ustanowienia tary dla beczek amerykańskich dla oleju kopalinnego, gdy po naprawieniu użyte zostaną do wywiezienia oleju kopalinnego z rafinerji	9	8
24 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, którem zmienia się przepisy ustępu <i>b</i>) rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 168), dotyczące się odciągania od pojemności parowców miejsca, zajętego przez maszyny, do wytwarzania i przesyłania siły ruchodawczej służące	13	69
25 „	Dokument koncesyjny na kolej wiedeńską okólną	18	75
28 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zmianach w kierowaniu służbą nadzorczą na granicy cłowej w Czechach, Tyrolu i Vorarlbergu i w kontroli nad tą służbą	14	70
1 lutego	Ustawa, zmieniająca przepisy Dodatku do Porządku obiorczego dla Rady państwa, dotyczące się okręgów wyborczych w Galicyi, <i>d</i>) Gminy wiejskie l. 4	15	73
4 „	Rozporządzenie ministerstwa rolnictwa, dotyczące się egzaminów potrzebnych do umieszczenia się w służbie technicznej zarządu lasów rządowych	16	73
4 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się używania rury parowej do czyszczenia oziębialnika w gorzelnii opodatkowanej podług wyrobu	17	74
8 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się ekspedycyowania celniczego za morze w postępowaniu przewoźnym wewnętrznym, posyłek zboża i mąki	19	83
9 „	Traktat pomiędzy monarchją austryacko-węgierską a Włochami, dotyczące się wzajemnego zapewnienia prawa ubóstwa	113	835
16 „	Ustawa o postępowaniu dotyczącem się uznania i dowodzenia śmierci	20	83
26 „	Ustawa o wyznaczeniu dotacyi dodatkowych do preliminarza c. k. ministerstwa skarbu na rok 1882	21	87
28 „	Ustawa o wybudowaniu odnog kolej transwersalnej galicyjskiej	22	88
28 „	Ustawa o czasowem uprzywilejowaniu przedmiotów, nadesłanych na wystawę międzynarodową przyrządów elektrycznych, która odbędzie się w Wiedniu w r. 1883	25	91
28 „	Obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu o przeistoczeniu deputacyi portowej i zdrowotnej morskiej w Porjeczu na agencją portową i zdrowotną morską złączoną z tamtejszą komorą	26	92
2 marca	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się przyłączenia gminy i obszaru dworskiego Kozielnik do okręgu sądu delegowanego miejsko-powiatowego D. II miasta Lwowa w Galicyi	24	89
2 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zaprowadzeniu delegacyi komory głównej w dworcu towarowym c. k. uprzyw. kolei południowej w Matzleinsdorfie pod Wiedniem	23	89

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1883 3 marca	Ustawa o uwolnieniu od stępli i opłat układow, tyczących się przywiedzenia do skutku wyswobodzenia gruntów od danin niezmiennych w pieniądzu i w naturze na rzecz kościołów, plebanij i służby kościelnej w księstwie krainiaskim	33	101
3 „	Dokument koncesyi na kolej żelazną parową z Doliny do Wygody	36	105
4 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o ustanowieniu upoważnień celniczych delegacyi cłowej połączonej ze służbą portową w St. Giorgio w Dalmacyi	29	93
7 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się przyłączenia gmin i obszarów dworskich Czerkas i Horbacza do okręgu sądu powiatowego szczyrzeckiego w Galicyi	27	92
11 „	Dokument koncesyjny na koleje miejscowe z Minkowic do Swolenowci, z Sadska do Nimburga i od stacyi w Litowlu do miasta Litowla	43	147
12 „	Obwieszczenie całego ministerstwa o uchwale Rady państwa, tyczącej się rozporządzeń cesarskich z dnia 26 września 1882 (Dz. u. p. Nr. 130) i z dnia 30 października 1882 (Dz. u. p. Nr. 152), którei okolicom Tyrolu i Karyntyi wylewem rzek nawiedzonym, wyznaczone zostały zapomogi z funduszów państwa	28	92
12 „	Rozporządzenie ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, handlu i skarbu, tyczące się zaliczenia komory w Libawie do komór (wchodowych), wymienionych w Dodatku do rozporządzenia z dnia 15 lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 107)	34	102
13 „	Ustawa o zapomogach z funduszów państwa dla Karyntyi z przyczyny powodzi w roku 1882	30	93
13 „	Ustawa o zapomogach z funduszów państwa dla Tyrolu z przyczyny powodzi w roku 1882	31	95
14 „	Dokument koncesyjny na kolej żelazną parową z Lipy czeskiej do Mimoni	44	150
15 „	Ustawa, zmieniająca i uzupełniająca ustawę przemysłową	39	113
15 „	Rozporządzenie Ministra handlu, tyczące się zmian w postępowaniu z przesyłkami powiżtkowemi w obrocie pocztowym monarchyi austriacko-węgierskiej i do obszaru zajętego, tudzież wywołania kart powiżtkowych	32	96
19 „	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, rolnictwa i handlu, uzupełniające przepisy rozporządzenia wykonawczego do ustawy o tępieniu chorób zwierzęcych zaraźliwych (Dz. u. p. Nr. 63 z r. 1880), zawarte w §. 28 pod l. 7, 13 i 15	35	102
21 „	Ustawa o właściwości Władz do wykroczeń przeciw ustawie o handlu obnośnym	37	110
23 „	Ustawa o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokryciu wydatków rządowych w ciągu miesiąca kwietnia 1883	38	111
23 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się zaprowadzenia sądu powiatowego w Mszanie dolnej w Galicyi	40	143
25 „	Ustawa o udzielaniu zapomóg z funduszów państwa dla zmniejszenia niedostatku	42	145
25 „	Rozporządzenie Ministrów handlu i spraw wewnętrznych, tyczące się zakładów przemysłowych do wytwarzania i przewodzenia elektryczności	41	143
31 „	Umowa pomiędzy monarchją austriacko-węgierską a Francją, tycząca się zapobiegania roznoszeniu chorób zaraźliwych zwierzęcych przez handel bydła	123	405

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1883			
5 kwietnia	Ustawa o dalszym dodatku ze skarbu państwa na uregulowanie rzeki Muru w Styryi	49	197
9 „	Ustawa o ponownym dodatku ze skarbu państwa na nregulowanie części Adygi od Gmund aż do Masetto	45	154
10 „	Rozporządzenie Ministra handlu, dotyczące się wykonania ustawy z d. 28 lutego 1883 (Dz. u. p. Nr. 25) o czasowym uprzywilejowaniu przedmiotów, nadesłanych na wystawę międzynarodową przyrządów elektrycznych, która odbędzie się w r. 1883	46	155
12 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o ustanowieniu dodatku na tarę do opłaty cła od kwasu siarczanego przewożonego wagonami kolejowemi umyślnie do tego urządzonego bez innego opakowania	50	197
12 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o podwyższeniu c. k. komory pomocniczej I klasy w Pontebie na komorę główną II klasy	54	207
16 „	Ustawa skarbową na rok 1883	47	159
17 „	Patent cesarski, dotyczący się rozwiązania sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem księstwem krakowskiem	48	195
20 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o upoważnieniu król. węgierskiej komory głównej II klasy w Ujwidku do ekspedycyowania bez opłaty cła rzeczy podróżnych naprzód lub później postanych	51	198
23 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się przyłączenia powiatów sądowych kałuskiego i wojniłowskiego do okręgu sądu obwodowego stanisławowskiego w Galicyi	55	207
24 „	Ustawa o ulgach i warunkach do wybudowania kolei miejscowej z Czerniowiec do Nowosielicy	56	208
28 „	Umowa, dotycząca się przedłużenia konwencyi handlowej pomiędzy monarchją austriacko-węgierską a Francją z dnia 7 listopada 1881	68	225
29 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o upoważnieniu król. węgierskich komór głównych II klasy w Syseku, Zimonach, Brodzie i Zenggu do pobierania cła od oliwy popsutej	57	209
1 maja	Rozporządzenie Ministra handlu, zmieniające zaprowadzoną rozporządzeniem z dnia 15 września 1881 (Dz. u. p. Nr. 100) osnovę numeru XXXVIII Dodatku D do wydanego rozporządzeniem z dnia 10 czerwca 1874 (Dz. u. p. Nr. 73) Porządku ruchu na kolejach żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych	52	198
1 „	Rozporządzenie ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, handlu i skarbu, dotyczące się stosowania przepisów konwencyi międzynarodowej z dnia 3 listopada 1881 (Dz. u. p. Nr. 105 z r. 1882), do używania przedmiotów wymagających ostrożności ze względu na mszycę winną	58	200
2 „	Ustawa, zmieniająca niektóre przepisy ustawy z dnia 14 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 62)	53	190
3 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o rozszerzeniu upoważnień celniczych c. k. komór pomocniczych w Trau, Lissie, Gelsie, Boln, Milnie, Puciszczu, St. Giovanni i Postire we względzie ekspedycyowania beczek starych, używanych, znakiem firmy opatrzonych, które służyły do opakowania posyłek przewozowych krajowych i do kraju wracają	63	219
4 „	Rozporządzenie wydane przez ministerstwo handlu, w porozmieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, zmieniające przepis rozporządzenia ministerjalnego z dnia 1 października 1875 (Dz. u. p. Nr. 130), we względzie ostrożności przeciw eksplozyom kotłów parowych	59	212

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Stron a
1883 11 maja	Patent cesarski, tyczący się rozwiązania sejmu krajowego księstwa krańskiego i dokonania nowych wyborów do tegoż	60	213
11 „	Patent cesarski, tyczący się zwołania sejmów krajowych dolno-austryackiego, salzburskiego, styryjskiego, szląskiego, tyrolskiego, bukowińskiego, dalmatyńskiego, goryckiego i gradyckiego, tudzież istryjskiego	61	214
11 „	Ustawa, pozwalająca na wcielenie nieruchomości do majątku familijnego i pierwotnego książąt Thurn i Taxis	64	219
11 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, tyczące się postępowania z rafinowanym olejem kopalnym, mniej niż 770 stopni gęstości mającym, który, bez opłaty cła lub podatku nabyty, służył już do celów przemysłowych jako środek rozczynowy i wyciągowy i ma być odświeżony (oczyszczony), aby ponownie do tegoż samego celu mógł być użyty	69	227
16 „	Ustawa, npoważniająca do czerpania nadal z pozostałości dotacyi dodatkowej 1882 roku, wyznaczonej na budowę koszar obronnych dla żandarmeryi w okręgu krzywozyszyjańskim i okolicy	65	223
17 „	Patent cesarski, tyczący się rozwiązania sejmu krajowego czeskiego i zwołania nowo-wybranego sejmu krajowego na dzień 5 lipca 1883	62	217
17 „	Ustawa o pokryciu kosztów wewnętrznego urzędzenia budynku dla Rady państwa	66	223
17 „	Ustawa przedłużająca czas do czerpania z kilku dotacyi nadzwyczajnych, wyznaczonych ministerstwu spraw wewnętrznych ustawą skarbową z r. 1881 (Dz. u. p. Nr. 51) i ustawą z dnia 6 czerwca 1882 (Dz. u. p. Nr. 64)	67	224
17 „	Ustawa o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej do preliminarza c. k. ministerstwa obrony krajowej na rok 1883	70	229
19 „	Ustawa, przyzwalająca na wcielenie realności do istniejącego powiernictwa książąt Schwarzenbergów drugiej linii	71	226
19 „	Ustawa o wyznaczeniu dotacyi dodatkowych do preliminarza państwa na r. 1883	72	230
21 „	Ustawa o wystawieniu w Wiedniu budynku rządowego dla poczty i do innych celów urzędowych	95	363
23 „	Ustawa o wyznaczeniu dotacyi dodatkowych do preliminarza c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych na rok 1883	77	237
23 „	Ustawa o częściowej zmianie §§. 74 i 76 powszechnej ustawy o księgach gruntowych	82	247
23 „	Ustawa o ntrzymywaniu w ewidencji katastru podatku gruntowego.	83	249
23 „	Ustawa, regulująca dochody w czasie czynnej służby urzędników do utrzymania w ewidencji katastru podatku gruntowego, tudzież rozszczenia do emerytury na zasadzie dotychczasowej służby przy katastrze	84	269
23 „	Ustawa o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej do preliminarza ministerstwa skarbu na rok 1883	85	270
24 „	Ustawa o c. k. obronie krajowej królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, dopełniająca postanowienia ustawy o służbie wojskowej	87	273
24 „	Ustawa o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej do preliminarza ministerstwa obrony krajowej na rok 1883	88	278
25 „	Ustawa o sprostowaniu osnowy §fu 14go ustawy o postępowaniu sądowym, obowiązującej w Dalmacyi i Istrii	76	235

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1883			
25 maja	Ustawa o przepisach karnych przeciwko udaremnianiu egzekucyj przymusowych	78	240
25 „	Ustawa o dalszem czasowym zawieszeniu działalności sądów przysięgłych w okręgu Sądu obwodowego kottorskiego w Dalmacyi	79	241
25 „	Ustawa o uwolnieniu od opłat z powodu konwersyi obligacyj kolei żelaznych z prawem pierwszeństwa	81	245
25 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się skal do ryczałtowego oznaczenia podatku od cukru burakowego w kampanii 1883/84, tudzież miary rękojmi na zabezpieczenie dopłaty do podatku od cukru na wypadek ich potrzeby	73	233
25 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się miary rękojmi, którą fabryki cukru burakowego złożyły mają na zabezpieczenie zwrotu kosztów kontroli w kampanii 1883/84	74	233
25 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, podające na kampanią 1883/84 przepisy co do liczydeł używanych w enkrowniach dyfuzyjnych	75	233
26 „	Ustawa o wystawieniu w Wiedniu budynku na pomieszczenie szkoły przemysłowej rządowej, seminarjum nauczycielskiego żeńskiego i szkoły przygotowawczej do szkoły artystyczno-przemysłowej	96	364
26 „	Ustawa o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej na otoczenie rusztowaniem dzwonnicy w Spljecie	97	364
28 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zmianach w kierowaniu służbą nadzorczą na granicy cłowej w Galicyi i w kontroli nad tą służbą	98	365
29 „	Ustawa, uwalniająca czasowo od opłaty podatku zarobkowego i dochodowego, trudniących się żegluga na morzu parowcami, w krajach tutejszych wybudowanemi	99	366
31 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się oznaczania towarów, do których ma być stosowane rozporządzenie cesarskie z dnia 18 stycznia 1852 (wymierzanie kar za defraudacyą podług wartości towarów)	89	278
31 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się pobierania cła od towarów w opakowaniach wewnętrznych, podlegających cłu przeszło 15 zł. od 100 kilogr. wynoszącemu i większemu niż cło od towaru	100	366
1 czerwca	Ustawa, pozwalająca na używanie udziałowych zapisów dłużnych pożyczki krajowej dalmatyńskiej w sumie 250.000 zł. do lokowania dla korzyści kapitałów fundacyjnych sierocych	101	367
1 „	Ustawa o wyznaczeniu dotacyj dodatkowych na dokonanie przystawienia i wystawienia budowli w instytucie patologiczno-anatomicznym uniwersytetu wiedeńskiego, tudzież na urządzenie wewnętrzne i uposażenie naukowe tegoż instytutu	102	368
1 „	Ustawa o budowie odnogi kolei rządowej istryjskiej z Herpelje do Tryestu	103	368
1 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się uchylenia §fu 5go przepisu o postępowaniu cłowym w obrocie na kolejach żelaznych, stykających się z linią cłową, rozporządzeniem ministerstw skarbu i handlu z dnia 18 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 175) zaprowadzonego, jakoteż wydania instrukcyi dla służby cłowej w przedmiocie rewidowania wozów ciężarowych pod względem ich zdatności do przewożenia towarów cłu podlegających	80	241
1 „	Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości i skarbu, którem stosownie do §fu 23go ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. n. p. Nr. 83) o utrzymywaniu w ewidencji katastru podatku gruntowego, ogłasza się przepis, dotyczący warunków, pod którymi zaniechane być ma wykonanie pomiaru przez urzędnika pomiarowego, gdy chodzi o oznajmione działki gruntów	86	271

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1883 2 czerwca	Dokument koncesyjny na kolej miejscową z Swolenowci do Smeczny	124	412
4 „	Patent cesarski dotyczący się zwołania sejmu krajowego księstwa krańskiego	90	279
4 „	Ustawa o wybudowaniu przeprawy w Bregencyi	104	370
5 „	Ustawa o wybudowaniu kolei rządowej dalmatyńskiej od Sivericza do Kninu	105	371
5 „	Dokument koncesyjny na kolej żelazną parową z Czerniowiec do Nowosielicy	114	389
7 „	Ustawa o porządkowaniu gruntów rolnych	92	343
7 „	Ustawa o oczyszczaniu lasów z cudzych okolów i zaokrągłaniu granic lasów	93	355
7 „	Ustawa o działach gruntów wspólnych i regulacji odnoszących się do nich wspólnych praw użytkowania i zarządu	94	357
7 „	Ustawa o ulgach i warunkach budowy kolei miejscowej z Hanuszowic do granicy państwa ku Ziegenhalsowi	106	372
7 „	Ustawa o budowie kolei żelaznej stryjsko-beskidzkiej	107	373
10 „	Ustawa o portowym, które opłacane być ma w portach austriackiego wybrzeża morskiego	108	374
10 „	Ustawa o wyznaczeniu dotacji dodatkowej do preliminarza c. k. ministerstwa handlu 1883 roku na rozpoczęcie budowy odnóg kolei transversalnej galicyjskiej	109	377
10 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, dotyczące się obrotu powiatków pocztowych z Niemcami i niektórymi innymi krajami zagranicznymi	115	394
11 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się wykonania ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 83) o utrzymywaniu w ewidencji katastru podatku gruntowego	91	281
11 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, dotyczące się zaprowadzenia przekazów pocztowych w obrocie z monarchią austriacko-węgierską do Kanady w Ameryce północnej	110	378
12 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, dotyczące się zaprowadzenia zleceń pocztowych w obrocie między monarchią austriacko-węgierską a Niemcami	111	378
16 „	Ustawa o wyznaczeniu dotacji dodatkowej do rozdziału 29 preliminarza państwa na rok 1883	116	396
17 „	Ustawa o ustanowieniu inspektorów przemysłowych	117	396
19 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się rozpoczęcia urzędowania w sądzie powiatowym Dolno-Mszańskim w Galicyi	118	400
20 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, upoważniające c. k. komory główne w Warnsdorfe, Gradeu i Polju do ekspedowania oliwy popsutej	125	417
22 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o ustanowieniu odsetek czystego dochodu na podatek gruntowy po dokonaniu postępowania reklamacyjnego	119	400
24 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, dotyczące się rozszerzenia upoważnień komory pomocniczej w Cajnicy	126	419
25 „	Rozporządzenie cesarskie, którem odnośnie do §fu 14go ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141) przedłuża się moc obowiązującą ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22) o zaprowa zeniu sądów wyjątkowych w Delmacyi	121	403

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1883 26 czerwca	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i obrony krajowej, dotyczące się wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 25 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 121), którym przedłużone zostało dalsze trwanie władzy sądów wojskowych w Dalmacyi	122	403
30 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, którym zmienia się §. 9 I. rozdziału Porządku tymczasowego policji żeglarskiej i rzecznej dla górno- i dolno-austryackiej części Dunaju [rozporządzenie ministerstwa handlu, z dnia 31 sierpnia 1874 (Dz. n. p. Nr. 122)]	127	410
11 lipca	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o upoważnieniu kilku komor bośniacko-hercegowińskich do postępowania wywozowego z płynami wyskokowemi pedzonemi za zwrotem podatku	128	420
14 „	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, handlu i skarbu, zabraniające przywozu i przewozu szmat, tudzież przeznaczonych do obrotu handlowego starej odzieży, używanej bielizny wdzielalnej i nżywanej pościeli z Egiptu pochodzących	129	420
16 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, zawierające przepisy wykonawcze do zasad organizacyi c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności (Dz. u. p. Nr. 163 z r. 1882)	130	421
16 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się przyłączenia gminy miejscowej Haidowie do okręgu sądu powiatowego seisenberskiego w Krainie	131	422
20 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się postępowania celniczego z lampami elektrycznymi żarówkami, nie należącemi do lamp Edisona	132	423
24 „	Rozporządzenie Ministra handlu, dotyczące się wypuszczenia w obieg nowych znaczków pocztowych	133	423
24 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się postępowania celniczego z kwasem węglowym płynnym w naczyniach żelaznych ciężkich	134	425
27 „	Rozporządzenie ministerstwa rolnictwa, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, dotyczące się techników leśnych administracyi rządowej	137	427
31 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się niektórych zmian w służbie cłowej i portowej w Dalmacyi	135	425
31 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się postępowania celniczego ze zbożem na paszę dla zwierząt pociągowych i jucznych, które podróżni ze sobą prowadzą	138	433
7 sierpnia	Patent cesarski, dotyczące się zwołania sejmów krajowych karyntyjskiego i vorarlberskiego	136	426
13 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o upoważnieniu kr. węgierskiej komory głównej w Kołozni do pobierania cła od oliwy popsutej	139	433
18 „	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu i handlu, dotyczące się postępowania w przypadkach §. 13 ustawy z dnia 23 czerwca 1881 (Dz. u. p. Nr. 62) o handlu napojami wyskokowemi pedzonemi, ich wyszynku i drobnej sprzedaży	140	434
18 „	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, rolnictwa i handlu, którym zmieniają się przepisy wydanego dnia 12 kwietnia 1880 (Dz. u. p. Nr. 38) rozporządzenia wykonawczego do §. 9 ustawy z dnia 29 lutego 1880 (Dz. u. p. Nr. 37), o ile tyczą się wypalania cechy na bydło rogatym	141	434
23 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się zaprowadzenia w Pradze trzeciego sądu delegowanego miejsko-powiatowego dla sądownictwa cywilnego	142	435

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1883 30 sierpnia	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, dotyczące się przyłączenia gminy Straning do okręgu sądu powiatowego eggenbrnskiego w Dolnej Austrii	153	472
1 września	Rozporządzenie ministerstwa handlu dla okrętów morskich, które przewożą podróżnych, zawierające przepisy we względzie bezpieczeństwa	143	435
1 „	Rozporządzenie ministerstw handlu i rolnictwa, we względzie wykonywania niektórych przepisów, dotyczących się rybołówstwa wybrzeżnego	144	439
2 „	Patent cesarski, dotyczący się zwołania sejmów krajowych galicyjskiego, górno-austriackiego, morawskiego i tryestyńskiego	146	461
3 „	Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa, dotyczące się Porządku targowego dla głównego wiedeńskiego targowiska na bydło w St. Marx	145	441
6 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się upoważnienia komory głównej w Maryborku do ekspedycyowania oliwy popsutej	158	509
16 „	Rozporządzenie cesarskie, dotyczące się uzdolnienia do rozpoczęcia jednego z rodzajów przemysłu hutowniczego, jakoteż zakresu nprawnienia tego przemysłu	147	463
17 „	Rozporządzenie Ministra handlu, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, w przedmiocie oznaczenia rodzajów przemysłu rękodzielniczego	148	465
17 „	Rozporządzenie Ministra handlu, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, stanowiące, ile lat ten, który stara się o przemysł rękodzielniczy, pracować winien jako uczeń i jako pomocnik w tym samym przemyśle lub podobnym zakładzie fabrycznym	149	466
17 -	Rozporządzenie Ministra handlu, wydane w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświecenia, w przedmiocie oznaczenia zakładów przemysłowo-naukowych, których świadectwa uprawniają do rozpoczęcia przemysłu rękodzielniczego (rzemiosła)	150	467
17 „	Rozporządzenie Ministra handlu, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, w przedmiocie dowodu „szczególnego uzdolnienia“ do rozpoczęcia rodzajów przemysłu konsensowego, wzmiankowanych w §15 ustępach 1, 2, 5, 7, 8, 10, 11, 14, 17, 18, 20 i 21 ustawy z dnia 15 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39), zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową	151	468
17 „	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i handlu, dotyczące się rozgraniczenia uprawnień między aptekami a handlami materiałów i innymi stycznymi rodzajami przemysłu	152	470
19 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, tudzież ministerstwem wyznań i oświecenia o wykazywaniu uzdolnienia do obsługi kotłów parowych i do nadzoru nad kotłami parowymi w użyciu będącymi	159	509
28 -	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, handlu, rolnictwa, skarbu i obrony krajowej, wydane za porozumieniem się z wspólnem ministerstwem wojny, zmieniające niektóre postanowienia, podane w rozporządzeniu z dnia 2 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 68), zawierające przepisy przemysłowe i policyjne o wyrobie środków rozsadzających i obchodzeniu się z temiż	156	503
21 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu o przewozie tytoniu i wyrobów tytoniowych do Włoch	160	512
24 -	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o postępowaniu przy składaniu obligacyj powszechnego długu państwa i długu królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na kaucyje małżeńskie wojskowych, przy pobieraniu odsetek od tychże, tudzież przy dewinklacyi lub przenoszeniu takich obligacyj na inną osobę	154	473

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1883 25 września	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o postępowaniu przy składaniu obligacji funduszy indemnizacyjnych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na kaucyje małżeńskie wojskowych, tudzież przy dewinkulacyi lub przenoszeniu takich obligacji na inną osobę	155	401
3 październ.	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, zmieniające granice obszaru sądu powiatowego czarno-dunajckiego w Galicyi i termin rozpoczęcia urzędowania tegoż	157	508
3 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, tyczące się upoważnienia delegacyi cłowej w Olchowicach do pobierania cła od jaj ptactwa domowego	161	513
6 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zaprowadzeniu komory głównej II klasy w dworcu kolei w Serajewie	162	513
10 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o upoważnieniu król. węgierskiej komory głównej w Szoproniu do kredytowania cła	163	513
10 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się wykonania kar uwięzienia w aresztach odosobnionych więzienia celkowego w Brùx	164	513
17 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, tyczące się rozszerzenia upoważnień król. węgierskiej delegacyi cłowej w dworcu towarowym król. węgierskich kolei państwa na wybrzeżn Dnnaju	165	514
28 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, którem ustęp 4 działn III rozporządzenia z dnia 16 sierpnia 1882, tyczącego się nabywania bez opłaty cła i podatku oleju kopalinnego rafinowanego, potrzebnego do celów przemysłowych jako środek rozczynowy i wyciągowy a mniej niż 770 stopni gęstości mającego, zostaje po części zmieniony	167	517
29 „	Rozporządzenie Ministra handlu, dozwalające włożycielom (składającym) wydawania przekazów na c. k. Urząd pocztowych kas oszczędności w Wiedniu	166	515
4 listopada	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zmianie nazwy c. k. komory pomocniczej w Nenthiergarten	168	518
7 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o rozszerzeniu upoważnień celniczycch c. k. komory pomocniczej I klasy w Trappano, we względzie ekspedywania beczek starych używanych, znakiem firmy opatrzonych, które służyły do posyłek wywozowych krajowych i do kraju wracają	169	518
9 „	Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości, tyczące się przyłączenia gminy Jankowic do okręgu sądu delegowanego miejsko-powiatowego w Hradyszczu węgierskiem w Morawii	170	518
9 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o zwinięciu delegacyi cłowej kr. węgierskiej komory głównej Budapeszteńskiej w dworcu osobowym węgierskiej kolei państwa w Peszcie	171	519
10 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu, tyczące się pobierania cła od oliwy w blaszankach najmniej po 25 kilogramów, nadchodzącej do przywozu z państw sprzymierzonych	172	519
25 „	Ustawa o wybudowaniu kolei transwersalnej czesko-morawskiej	173	521
5 grudnia	Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, tyczące się cennika lekarstw na rok 1884	183	531
9 „	Rozporządzenie całego ministerstwa, uchylające zarządzenia wyjątkowe, zaprowadzone na zasadzie ustawy z dnia 5 mája 1869 (Dz. u. p. Nr. 66), w obszarze starostw metkowickiego i dubrownickiego	174	524
12 „	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, tyczące się ekspedywania na komorach skóry gremlarskiej w przypadkach wątpliwych	176	527

Data ustawy, patentu lub rozporządzenia	T r e ś ć	Nu- mer	Strona
1883 12 grudnia	Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu, dotyczące się postępowania celniczego z gremplami wszelkiego rodzaju	177	528
12 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, stanowiące, iż postępowanie z wojskowymi kaucyjami małżeńskimi, w obligacjach rządowych i indemnizacyjnych złożonemi, podane do wiadomości obwieszczeniami z dnia 25 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 154 i 155, Dz. rozp. Nr. 31), stosowane być ma do kaucyj małżeńskich oficerów i urzędników c. k. obrony krajowej, złożonych w takichże obligacjach	184	531
12 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, stanowiące, iż postępowanie z wojskowymi kaucyjami małżeńskimi, w obligacjach rządowych i indemnizacyjnych złożonemi, podane do wiadomości obwieszczeniami z dnia 25 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 154 i 155, Dz. rozp. Nr. 31), stosowane być ma do kaucyj małżeńskich oficerów i urzędników kr. węgierskiej obrony krajowej, tudzież oficerów kr. węgierskiej żandarmeryi, złożonych w takichże obligacjach	185	532
13 „	Rozporządzenie ministerstwa skarbu, dotyczące się upoważnienia c. k. komory głównej w Wels do ekspedycyowania płatnych kwot cła wwozowego	178	528
14 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o przeniesieniu komory pomocniczej królewsko-bawarskiej schafberskiej do Bawaryi	186	533
16 „	Rozporządzenie ministerstwa handlu, dotyczące się zwinienia c. k. dyrekcji telegrafów w Tryeście, Zadarze, Bernie, Pradze i Lwowie, jakoteż wszystkich c. k. kas powiatowych telegrafów, tudzież c. k. kasy głównej i powiatowej telegrafów w Wiedniu i c. k. składu głównego telegrafów	179	528
17 „	Obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu o upoważnieniu wszystkich skarbowych urzędów pocztowych do ekspedycyowania bez interwencji urzędów cłowych posyłek pocztowych, przeznaczonych za granicę, gdy ważą więcej niż 3 kilogramy	187	533
18 „	Ustawa o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokryciu wydatków rządowych w czasie od dnia 1 stycznia do końca marca 1884	175	525
20 „	Rozporządzenie Ministrów handlu i spraw wewnętrznych, orzekające, iż rozporządzenie Ministrów handlu i spraw wewnętrznych z dnia 25 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 41), dotyczące się zakładów przemysłowych do wytwarzania i przewodzenia elektryczności zatrzymuje nadal moc obowiązującą	188	533
22 „	Ustawa, którą dla okręgu Trybunału kottorskiego przedłuża się moc obowiązującą ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22) o zaprowadzeniu sądów wyjątkowych w Dalmacyi.	181	529
22 „	Ustawa o pozwoleniu na pobór w roku 1884 kontyngensów rekruckich potrzebnych do uzupełnienia wojska stałego (marynarki wojennej) i rezerwy dopełniającej	190	535
22 „	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i obrony krajowej, dotyczące się wykonania ustawy z dnia 22 grudnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 181), którą przedłużone zostało dalsze trwanie władzy sądów wojskowych w Dalmacyi	182	530
22 „	Obwieszczenie całego ministerstwa o uchwale Rady państwa, dotyczącej się rozporządzenia cesarskiego z dnia 25 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 121), którym moc obowiązująca ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22), o zaprowadzeniu sądów wyjątkowych w Dalmacyi, została przedłużona	180	529
22 „	Obwieszczenie ministerstwa skarbu o rozszerzeniu upoważnień komor pomocniczych w Zworniku, Wyszegradzie i Cajnici	189	534
28 „	Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, tudzież wyznań i oświecenia, we względzie umowy pomiędzy monarchją austryacko-węgierską a królestwem włoskiem o nadsyłanie metryk urodzenia, zaślubin i zejścia, tudzież dokumentów, dotyczących się przyswojenia obywateli obu państw	191	535

Drugi Skorowidz.

Spis abecadłowy

ustaw i rozporządzeń od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 1883 w Dzienniku ustaw państwa (Rocznik XXXV, część I do LVI) ogłoszonych *).

- Adyga**; dodatek na jej uregulowanie od Gmund aż do Marcetto; ustawa. 45, 154.
- Agencya** portowa w Porjeczu, przeistoczona z deputacyi. 26, 92.
- Apteki** i handle materiałów; rozgraniczenie uprawnień. 152, 470.
— cennik lekarstw na rok 1884. 183, 531.
- Beczki** wracające; upoważnienie komor w Trau, Lissie, Gelsie, Bolu, Milnie, Puciszczu, St. Giovanni i Postire do ich ekspedycyowania. 63, 219.
— — upoważnienie komory w Trappano do ich ekspedycyowania. 169, 518.
— amerykańskie do oleju kopalinnego; tara od nich. 9, 8.
- Beskid**, ob. Kolej żelazna.
- Bezpieczeństwo** na morzu; przepisy dla okrętów. 143, 435.
- Bodza**, }
Bol, } ob. Komora.
- Bregencya**; ustawa o budowie przeprawy. 104, 371.
- Brod**, ob. Komora.
- Brüx**; wykonywanie kar uwięzienia w więzieniu celkowym. 164, 513.
- Budapeszt**, ob. Delegacya cłowa.
- Budowniczy** przemysł, ob. Przemysł.
- Bydło**; umowa z Francją, tycząca się zapobiegania roznoszeniu chorób zaraźliwych przez handel. 123, 405.
- Bydło**; zmiana przepisów o wypalaniu cecchy. 141, 434.
— porządek targowy dla targowiska wiedeńskiego. 145, 441.
- Bystrzyca**, ob. Kolej żelazna.
- Cajnica**, ob. Komora.
- Cecha**; zmiana przepisu o wypalaniu jej bydłu. 141, 434.
- Cennik** lekarstw na rok 1884; obwieszczenie o wydaniu. 183, 531.
- Choroby** zaraźliwe zwierzęce; uzupełnienie przepisów o tępieniu. 35, 102.
- Cło** od towarów w opakowaniach podlegających cłu. 100, 367.
— od oliwy w blaszankach; pobieranie go. 172, 519.
- Cłowa** granica w Czechach, Tyrolu, Vorarlbergu; zmiana w kierowaniu służbą nadzorcą. 14, 70.
— — w Galicyi; zmiana w kierowaniu służbą nadzorcą. 98, 365.
— i portowa służba w Dalmacyi; zmiany w niej. 135, 425.
- Cłowe** postępowanie ze zbożem i mąką wysyłanemi za morze. 19, 83.
— — z olejem kopalinnym, gdy ma być odświeżany. 69, 227.
— — z lampami elektrycznymi. 132, 423.
— — na kolejach żelaznych; nchylenie §fu 5go przepisu. 80, 241.
- Cłowy** okrąg anstr.-węgierski; wykaz komor. 10, 9.

*) Z dwóch cyfr przy każdym wyrazie podanych, pierwsza oznacza liczbę ustawy, druga zaś, grubszymi czcionkami wydrukowana, stronicę Dziennika ustaw państwa, na której tę ustawę umieszczono.

- Cukier**; skale do ryczałtowego oznaczenia podatku. 73, 233.
- miara rękojmi na zabezpieczenie kosztów kontroli. 74, 233.
- Cukrownie** dyfuzyjne; przepisy dotyczące się liczydeł. 75, 233.
- Czarny Dunajec**; zmiana obszaru sądu powiatowego. 157, 508.
- Czechy**; patent cesarski rozwiązujący sejm. 62, 217.
- Czerkasy**; przyłączenie do sądu szeczereckiego. 27, 92.
- Czerniowce**, ob. Kolej żelazna.
- Dalmacya**; ustawa o zawieszeniu sądów przysięgłych w okręgu kottorskim. 79, 241.
- przedłużenie istnienia sądów wojskowych; rozporządzenie cesarskie. 121, 403.
  - rozporządzenie wykonawcze. 122, 403.
  - zatwierdzenie rozporządzenia cesarskiego. 180, 529.
  - uchylene zarządzeń wyjątkowych w starostwach metkowskiem i dubrownickiem. 174, 524
  - ustawa przedłużająca dla okręgu kottorskiego istnienie sądów wyjątkowych. 181, 529; rozporządzenie wykonawcze. 182, 530.
  - zmiana ustawy o postępowaniu sądowem. 76, 235.
  - zmiany w służbie cłowej i portowej. 135, 425.
- Dalmatyńska** pożyczka krajowa; pozwolenie lokowania funduszów sierocych w jej obligacjach. 101, 367.
- Defraudacya**; oznaczenie towarów, podług wartości których kara za nią ma być wymierzana. 89, 278.
- Delegacya** cłowa w Matzleinsdorf; zaprowadzenie 23, 89.
- w St. Giorgio; upoważnienie celnicze. 29, 93.
  - w dworcu towarowym w Budapeszcie; rozszerzenie jej upoważnień. 165, 514.
  - w dworcu osobowym w Budapeszcie; zwinięcie. 171, 519.
  - w Olchowicach; upoważnienie do pobierania cła od jaj. 161, 513.
  - portowa w Opus; przemiana na agencją portową. 4, 6.
- Deputacya** portowa w Porjeczu; przeistoczenie na agencją portową. 26, 92.
- Dochody** urzędników do utrzymywania w ewidencji katastru podatku gruntowego. 84, 269.
- Dolina**, ob. Kolej żelazna.
- Dotacya** dodatkowa do preliminarza ministerstwa obrony krajowej na rok 1883. 70, 229 i 88, 278.
- do preliminarza 1883 roku; ustawa. 72, 230 i 116, 366.
  - na budowę odnóg kolei transwersalnej galicyjskiej; ustawa. 109, 377.
  - na budowę instytutu patologicznego uniwersytetu wiedeńskiego; ustawa. 102, 369.
  - na ołoczenie rusztowaniem dzwonnicy w Splicie; ustawa. 97, 364.
- Dotacya** dodatkowa do preliminarza ministerstwa skarbu na rok 1882. 21, 87.
- do preliminarza ministerstwa skarbu na rok 1883. 85, 270.
  - do preliminarza ministerstwa spraw wewnętrznych na rok 1881; ustawa o jej przedłużeniu. 67, 224.
  - do preliminarza ministerstwa spraw wewnętrznych na rok 1883; ustawa. 77, 237.
  - na budowę koszar w okręgu krzywoszyjańskim; ustawa o jej przedłużeniu. 65, 223.
- Dowód** szczególnego uzdolnienia do rozpoczęcia przemysłu konsensowego. 151, 468.
- Dubrownickie** starostwo, ob. Dalmacya.
- Dunaj**; zmiana Porządku policyi żeglarskiej i rzecznej. 127, 419.
- Dyrekeye** telegrafów; ich zwinięcie. 179, 529.
- Dział** gruntów i regulacya praw użytkowania; ustawa. 94, 357.
- Egipt**; przełanie władzy sądów konsulowskich na nowe sądy. 6, 7.
- zakaz przywozu szmat i starej odzieży. 129, 420.
- Egzamina** do służby technicznej w zarządzie lasów. 16, 73.
- Egzekucye** przymusowe; ustawa o przepisach przeciw udaremnianiu tychże. 78, 240
- Eksplozye** kotłów parowych; ostrożności przeciw tymże. 59, 212.
- Elektryczna** wystawa, ob. Wystawa.
- Elektryczne** lampy; postępowanie cłowe z niemi. 132, 423.
- Elektryczność**; rozporządzenie dotyczące się zakładów przemysłowych do jej wytwarzania i przewodzenia. 41, 143; zachowanie w mocy. 188, 533.
- Emerytura** urzędników do utrzymywania w ewidencji katastru podatku gruntowego. 84, 269.
- Ewidencya** katastru podatku gruntowego; ustawa o jej utrzymywaniu. 83, 249.
- Francya**; umowa z nią, dotycząca się zapobiegania roznoszeniu chorób zwierzęcych przez handel bydła. 123, 405.
- umowa z nią, dotycząca się przedłużenia konwenyji handlowej. 68, 225.
- Galicya**; zmiana Porządku obiorczego do Rady państwa. 15, 73.
- ustawa o wybudowaniu odnóg kolei transwersalnej. 22, 88.
  - przyłączenie Kozielnik do sądu delegowanego D. II miasta Lwowa. 24, 89.
  - przyłączenie Czerkas i Horbacza do sądu powiatowego szeczereckiego. 27, 92.
  - zaprowadzenie sądu powiatowego w Mszanie Dolnej. 40, 143.

Galicya; patent cesarski rozwiązujący sejm. 48, 195.

- przyłączenie powiatów sądowych kałuskiego i wojniłowskiego do sądu obwodowego stanisławowskiego. 55, 207.
- zmiana w kierowaniu służbą nadzorczą na granicy cłowej. 98, 365.
- ustawa o dotacyi na budowę odnog kolej transwersalnej galicyjskiej. 109, 377.
- rozpoczęcie urzędowania w sądzie Dolno-Mszańskim. 118, 400.
- patent cesarski zwołujący sejm. 146, 461.
- zmiana obszaru sądu powiatowego czarno-dunajckiego. 157, 508.
- upoważnienie delegacyi cłowej w Olechowicach do pobierania cła od jaj. 161, 513.

Gelsa, ob. Komora.

Gorzelnie; używanie rury parowej do czyszczenia oziębialnika. 17, 74.

Górna Austria; patent cesarski zwołujący sejm. 146, 461.

Gradec, ob. Komory.

Granica cłowa; zmiany w kierowaniu służbą nadzorczą. 14, 70.

Gremple; ekspedycyowanie na komorach. 177, 528.

Grunta; wyswobodzenie ich od danin w Karyntyi. 33, 101.

— rolne; ustawa o ich porządkowaniu. 92, 343.

— wspólne; ustawa o ich dziale i regulacyi praw użytkowania. 94, 357.

Gustaw, książę sasko-weimarski; przyznanie mu prawa zakrajowosci. 5, 6.

Haidowice; przyłączenie do okręgu seisenberskiego. 131, 422.

Handle materyałów i apteki, rozgraniczenie uprawnień. 152, 470.

Handel obnośny; ustawa o władzach do wykroczeń przeciw ustawie o nim. 37, 110.

Handlowa konwencya z Francją, ob. Konwencya.

Hanuszowice, ob. Kolej żelazna.

Herpelje, ob. Kolej żelazna.

Horbacz; przyłączenie go do sądu szecerzeckiego. 27, 92.

Hradyszcze, ob. Sąd.

Inspektorowie przemysłowi; ustawa o ich ustanowieniu. 117, 390.

Instrukcyja w przedmiocie rewidowania wozów ciężarowych. 80, 241.

Istryja; zmiana ustawy o postępowaniu sądowem. 76, 235.

Jaja, ob. Delegacya cłowa.

Jankowice, ob. Sąd.

Kalusz, ob. Sąd.

Kanada; zaprowadzenie przekazów pocztowych. 110, 378.

Karne przepisy przeciwko udaremnieniu egzekucyj przemysłowych. 78, 240.

Kary uwięzienia; wykonywanie ich w więzieniu celkowem w Brüx. 164, 513.

— za defraudacyą podług wartości towarów; oznaczenie towarów do których się odnoszą. 89, 278.

Karyntya; patent cesarski, tyżący się zwołania sejmu. 136, 426.

— zatwierdzenie rozporządzenia o zapomogach z przyczyny powodzi. 28, 92.

— ustawa o zapomogach z przyczyny powodzi. 30, 93.

Kasy oszczędności pocztowe, ob. Pocztowe.

Kataster podatku gruntowego; ustawa o utrzymywaniu go w ewidencji. 83, 249.

— rozporządzenie wykonawcze. 91, 281.

Kaucye małżeńskie wojskowych; ich składanie i pobieranie odsetek, dewinkulacya i przenoszenie. 154, 473 i 155, 491.

— — — oficerów i urzędników c. k. obrony krajowej. 184, 531.

— — — królewsko-węgierskiej obrony krajowej i żandarmeryi. 185, 532.

Knin, ob. Kolej żelazna.

Kolej żelazna z Bystrzycy do Mezericza wołoskiego; koncesya. 12, 66.

— — z Czerniowiec do Nowosielicy; ustawa o wybudowaniu. 56, 208.

— — — — koncesya. 114, 389.

— — — — dalmatyńska od Sivericza do Kninu; ustawa o budowie. 105, 371.

— — z Doliny do Wygody; koncesya. 36, 105.

— — z Grobu do Muldy; koncesya. 2, 2.

— — z Hanuszowic ku Ziegenhalsowi; ustawa o budowie. 106, 373.

— — — — istryjska; ustawa o budowie odnogi z Herpelje do Tryestu. 103, 368.

— — z Lipy czeskiej do Mimoni; koncesya. 44, 150.

— — z Minkowic do Smolenowic, z Sadska do Nimburga i od stacyi w Litowlu do Litowla; koncesya. 43, 147.

— — z Segen Gottes do Okrzyżka z odnogą do Mezericza; koncesya. 11, 61.

— — — — stryjsko-beskidzka; ustawa o budowie. 107, 373.

— — z Swolenowic do Smeczny; koncesya. 124, 412.

— — — — transwersalna w Galicyi; ustawa o wybudowaniu odnog. 22, 88.

— — — — galicyjska; ustawa o dotacyi na budowę odnog. 109, 377.

— — — — czesko-morawska. 173, 521.

— — — — wiedeńska okólna; koncesya. 18, 75.

Koleje żelazne; ustawa o uwolnieniu od opłat z powodu konwersyi obligacyj z prawem pierwszeństwa. 81, 245.

- Koleje żelazne; zmiana Porządku ruchu.** 52, 198.
- Kołosz, ob. Komora.**
- Komora w Bodzy w Węgrzech; upoważnienie do pobierania cła od potażu.** 3, 6.
- w Cajnicy; upoważnienie do potwierdzania wywozu kawy i herbaty. 126, 419.
  - w Kołoszu; upoważnienie do pobierania cła od oliwy popsutej. 139, 433.
  - w Libawie; zaliczenie jej do komor wchodowych, wymienionych w rozporządzeniu z dnia 15 lipca 1882. 34, 102.
  - w Maryborku; upoważnienie do ekspedycyowania oliwy popsutej. 158, 509.
  - w Neuthiergarten; zmiana nazwy na komorze w Pan-lusbrunn. 168, 518.
  - bawarska w Schafbergu; przeniesienie do Bawaryi. 186, 533.
  - w Uj-Palace w Węgrzech; upoważnienie jej do pobierania cła od bydła. 7, 7.
  - pomocnicza w Pontebic; podwyższenie jej na główną. 54, 207.
  - główna II klasy; zaprowadzenie w dworcu kolei w Serajewie. 162, 513.
  - w Szoproniu; upoważnienie do kredytowania cła. 163, 513.
  - w Trappano; upoważnienie do ekspedycyowania beczek starych, wracających. 169, 518.
  - w Wels; upoważnienie do kredytowania cła. 178, 528.
  - węgierska w Ujwidku; upoważnienie do ekspedycyowania rzeczy podróжных. 51, 198.
- Komory główne w Warmdsdorfie, Građcu i Polju; upoważnienie do ekspedycyowania oliwy popsutej.** 125, 417.
- w Trau, Lissie, Gelzie, Bolu, Milnie, Puciszczu, St. Giovanni, Portice; upoważnienie do ekspedycyowania beczek wracających. 63, 219.
  - okręgu cłowego austriacko-węgierskiego; ich wykaz. 10, 9.
  - węgierskie w Siseku, Zimonach, Brodzie i Zenggu; upoważnienie do pobierania cła od oliwy popsutej. 57, 209.
  - bośniacko-hercogowińskie; obwieszczenie o ich upoważnieniach. 128, 420.
  - w Zworniku, Wyszegradzie, Cajnicy; rozszerzenie ich upoważnień. 189, 534.
- Konsulowskie sądy w Egipcie; przelanie ich władzy na nowe sądy.** 6, 7.
- Konweneya handlowa z Francją; umowa tycząca się jej przedłużenia.** 68, 225.
- Kontyngensy rekruckie; ustawy o ich poborze** 1, 1; 190, 535.
- Konwersya obligacyj kolei żelaznych z prawem pierwszeństwa; ustawa o uwolnieniu od opłat.** 81, 245.
- Koszary dla żandarmeryi w okręgu krzywoszyjańskim; ustawa o przedłużeniu dotacyi na ich budowę.** 65, 223.
- Kotły parowe; ostrożności przeciw eksplozyom.** 59, 212.
- Kotły parowe; wykazywanie uzdolnienia do obsługi i nadzoru.** 159, 509.
- Kottorski sąd obwodowy; ustawa o dalszem zawieszeniu sądów przysięgłych w jego okręgu.** 79, 241.
- Kozielniki, ob. Sąd.**
- Kraina; patent cesarski rozwiązujący sejm.** 60, 213.
- patent cesarski zwołujący sejm. 90, 279.
  - ustawa o uwolnieniu od stępli układow, tyczących się wyswobodzenia gruntów od danin. 33, 101.
- Kredytowanie cła; upoważnienie do tego komory w Wels.** 178, 528.
- Krzepicc, ob. Sąd.**
- Księgi gruntowe; zmiana §§. 74 i 76 powszechnej ustawy o tychże.** 82, 247.
- Kwas siarczany; tara od niego, gdy się przewozi wagonami kolejowymi bez opakowania.** 50, 197.
- węglowy; zmiana przepisów o przewożeniu koleja. 52, 198.
  - — w naczyniach żelaznych; postępowanie z nim. 134, 425.
- Lasy; egzamina do służby technicznej w ich zarządzie.** 16, 73.
- oczyszczenie ich z endzych okołów i zaokrąglenie ich granic; ustawa. 93, 355.
- Lata nauki i pracy w przemyśle rękodzielniczym przed rozpoczęciem tego przemysłu.** 149, 467.
- Lekarstwa; obwieszczenie o wydaniu cennika na rok 1884.** 183, 531.
- Lekarze; umowa z Niemcami, tycząca się ich praktyki na granicy.** 120, 401.
- Leśni technicy administracyi rządowej, ob. Technicy.**
- Libawa, ob. Komora.**
- Liezydła w cukrowniach dyfuzyjnych; przepisy.** 75, 233.
- Lipa czeska, ob. Koleje żelazne.**
- Lissa, ob. Komora.**
- Litowel, ob. Koleje żelazne.**
- Lwów; przyłączenie Kozielnik do sądu delegowanego Dz. II. 24, 89.**
- Mażeńskie kaucye wojskowych, ob. Kaucye.**
- Marybork, ob. Komora.**
- Matzleinsdorf; zaprowadzenie delegacyi komory w dworcu kolei południowej.** 23, 89.
- Młaka; ekspedycyowanie za morze.** 19, 83.
- Metkowieckie starostwo, ob. Dalmacya.**
- Metryki urodzenia, zaślubin i zejścia; umowa z Włochami, tycząca się ich nadsyłania.** 191, 535.
- Mezericz wielki, }
Mezericz wołoski, } ob. Koleje żelazne.**
- Milna, ob. Komora.**
- Mimoń, ob. Kolej żelazna.**

- Ministerstwo skarbu**; dotacya dodatkowa na r. 1882. 21, 87; na r. 1883. 85, 270.
- spraw wewnętrznych; dotacye dodatkowe. 67, 224 77, 237.
- Minkowice**, ob. Kolej żelazna.
- Morawia**; patent cesarski zwołujący sejm. 146, 461.
- Mszana Dolna**; zaprowadzenie sądu powiatowego. 40, 143.
- Mszyca winna**; ostrożności ze względu na jej pojawienie się. 58, 209.
- Mulda**, ob. Kolej żelazna.
- Mur**; dodatek na uregulowanie. 49, 197.
- Napoje** wyskokowe pędzone; handel niemi, wyszynk i drobna sprzedaż; postępowanie w przypadkach, gdy rodzaj przedsiębiorstwa jest wątpliwy. 140, 434.
- Neuthiergarten**, ob. Komora.
- Niedostatek**; ustawa o zapomogach dla zmniejszenia tegoż. 42, 145.
- Niemcy**; umowa z niemi, dotycząca się praktyki lekarskiej. 120, 401.
- uregulowanie obrotu powziętków pocztowych. 115, 394.
- zaprowadzenie zleceń pocztowych w obrocie między niemi a Austryą. 111, 378.
- Nimburg**, ob. Koleje żelazne.
- Nowosielica**, ob. Kolej żelazna.
- Obligacye** kolei żelaznych z prawem pierwszeństwa; ustawa o uwolnieniu od opłat z powodu konwersyi. 81, 245.
- Obrona** krajowa; ustawa o niej. 87, 273.
- — ustawy o dotacyi dodatkowej do jej preliminarza. 70, 229; 88, 278.
- — rozporządzenie dotyczące się kaucyj małżeńskich oficerów i urzędników. 184, 531.
- Odsetki** czystego dochodu na podatek gruntowy; ustanowienie ich. 119, 400.
- Odświeżony** olej kopaliny; postępowanie z nim. 69, 227.
- Okoly** cudze; ustawa o oczyszczaniu lasów z tychże. 93, 355.
- Okrąg** cłowy austr. węgierski; wykaz komor. 10, 9.
- Okręty** morskie; przepisy we względzie bezpieczeństwa 143, 435.
- Okrzyżek**, ob. Kolej żelazna.
- Olchowice**, ob. Delegacya cłowa.
- Olej** kopaliny; tara dla beczek amerykańskich. 9, 8.
- — mniej niż 700 stopni gęstości mający; postępowanie cłowe z nim, gdy ma być odświeżony. 69, 227.
- — mniej niż 700 stopni gęstości mający; zmiana przepisów o nabywaniu bez opłaty. 167, 517.
- Oliwa** popsuta, ob. Komora.
- w blaszankach; pobieranie cła od niej. 172, 519.
- Oliwa** popsuta; upoważnienie komory w Maryborku do jej ekspedywania. 158, 509.
- Opakowania** podlegające cłu; pobór cła od towarów w takich opakowaniach. 100, 366.
- Opus**, ob. Delegacya.
- Ostrożności** ze względu na mszycę winną. 58, 208.
- przeciw eksplozyom kotłów parowych. 59, 212.
- Oziębielnik**; używanie rury parowej do czyszczenia oziębielnika. 17, 74.
- Parowce**; odciąganie miejsca machiny do obliczenia pojemności. 13, 69.
- krajowe; ustawa o uwolnieniu od podatku zarobkowego tych, którzy niemi po morzu żeglują. 49, 366.
- Patent cesarski** rozwiązujący sejm galicyjski. 48, 195.
- — — — — krański. 60, 213.
- — — — — zwołujący sejmy krajowe. 61, 214.
- — — — — rozwiązujący sejm czeski i zwołujący nowy sejm. 62, 217.
- — — — — zwołujący sejm krański. 90, 279.
- — — — — dotyczący się zwołania sejmów karyntyjskiego i vorarlberskiego. 136, 426.
- — — — — dotyczący się zwołania sejmów galicyjskiego, górno-austryackiego, morawskiego i tryestyńskiego. 146, 461.
- Paulusbrunn**, ob. Komora.
- Poczta**; ustawa o budowie dla niej domu w Wiedniu. 95, 363.
- Pocztowe** kasy oszczędności; przepisy wykonawcze do zasad organizacyi. 130, 421.
- — — — — rozporządzenie pozwalające włożycielom wydawania przekazów. 166, 515.
- zlecenia, ob. Zlecenia.
- znaczki; wypuszczenie nowych w obieg. 133, 423.
- urzędy; upoważnienie do ekspedywania posyłek za granicę bez interwencyi urzędów cłowych. 187, 533.
- Poczty**; zmiany w postępowaniu z przesyłkami powiętkowymi. 32, 98.
- Podatek** gruntowy; ustawa o utrzymywaniu w ewidencji katastru. 83, 249.
- — — — — ustanowienie odsetek czystego dochodu. 119, 400.
- — — — — od cukru; skale do ryczałtowego oznaczenia. 73, 233.
- — — — — zarobkowy; uwolnienie od niego tych, którzy parowcami krajowemi po morzu żeglują. 99, 366.
- Podatki** i opłaty; ustawa o ich pobieraniu w kwietniu. 38, 111.
- — — — — ustawa o dalszem ich pobieraniu w czasie od 1 stycznia do końca marca 1884. 175, 525.
- Podróźni**, ich rzeczy; upoważnienie komory w Ujwidku do ekspedywania tychże. 51, 198.
- — — — — postępowanie cłowe ze zbożem, które podróżni wiozą z sobą dla swoich zwierząt. 138, 433.
- Pojemność** parowców; odciąganie miejsca maszyny. 13, 69.

- Polje**, ob. Komory.
- Pomiar** przez urzędnika pomiarowego może być zaniechany, gdy chodzi o oznajmione działki gruntów. 86, 271.
- Ponteba**, ob. Komora.
- Porjecz**; przeistoczenie deputacyi portowej na agencją. 26, 92.
- Portowe**; opłata tegoż w portach austriackiego wybrzeża, ustawa. 108, 375.
- Porządek** obiorczy dla Rady państwa; zmiany dla Galicji. 15, 73.
— ruchu na kolejach żelaznych, zmiana. 52, 198.
- Porządkowanie** gruntów rolnych, ustawa. 92, 343.
- Postępowanie** cłowe z kwasem węglowym płynnym w naczyniach żelaznych. 134, 425.
— — ze zbożem na paszę dla zwierząt, które podróżni prowadzą. 130, 433.
- Postire**, } ob. Komora.
Potaż, }
- Powiernictwo** ks. Schwarzenbergów; ustawa o wcielaniu realności do ich powiernictwa. 71, 229.
- Powódź**; zatwierdzenie rozporządzenia o zapomogach dla Tyrolu i Karyntyi. 28, 92.
— ustawa o zapomogach dla Karyntyi. 30, 93.
— ustawa o zapomogach dla Tyrolu. 31, 95.
- Powszechna** ustawa o księgach gruntowych; zmiana §§. 74 i 76. 82, 247.
- Powziętki** pocztowe; uregulowanie ich obrotu z Niemcami i innymi krajami. 115, 394.
— w obrocie wewnętrznym i do obszaru zajętego; zmiany w postępowaniu. 32, 98.
- Pżyczka** dalmatyńska; ustawa pozwalająca używać jej obligacyj do lokowania funduszów sierocych. 101, 367.
- Praga**; zaprowadzenie trzeciego sądu delegowanego miejsko-powiatowego. 142, 435.
- Przekazy** pocztowe; zaprowadzenie ich w obrocie z Austrii do Kanady. 110, 378.
— ob. Pocztowe kasy oszczędności.
- Przemysł** budowniczy; rozporządzenie dotyczące się uzdolnienia do rozpoczęcia go. 147, 463.
— rękodzielniczy; rozporządzenie w przedmiocie oznaczenia jego rodzajów. 148, 465.
— — ile lat ten, który go chce rozpocząć, pracować winien jako uczeń i pomocnik. 149, 450.
— — zakłady przemysłowo-naukowe, których świadectwa do rozpoczęcia go uprawniają. 150, 467.
— konsensowy; dowód szczególnego uzdolnienia do rozpoczęcia tegoż. 151, 468.
- Przemysłowa** ustawa; zmiana i uzupełnienie. 39, 113.
- Przemysłowi** inspektorowie; ustawa o ich ustanowieniu. 117, 396.
- Przesyłki** powziętkowe; zmiana w postępowaniu. 32, 98.
- Przewóz** tytoniu do Włoch; zmiana przepisów. 160, 212.
- Puciszcze**, ob. Komora.
- Rada** państwa; koszta wewnętrznego urzędzenia ustawa. 66, 223.
- Regulacya** Adygi; ustawa o dodatku rządowym na ten cel. 45, 154.
— Muru; ustawa o dodatku rządowym na ten cel. 49, 197.
- Rękojmie** na zabezpieczenie zwrotu kosztów kontroli w cukrowniach. 74, 233.
— na zabezpieczenie dopłaty do podatku od cukru. 73, 233.
- Rękodzielniczy** przemysł, ob. Przemysł.
- Rekruci**; ustawa o ich poborze w roku 1883. 1, 1; w roku 1884. 190, 535.
- Rodzaje** przemysłu rękodzielniczego; oznaczenie ich. 148, 465.
- Rozpoczęcie** przemysłu rękodzielniczego; lata poprzedniej pracy i nauki. 149, 467.
— — — zakłady naukowe, których świadectwa do tego uprawniają. 150, 467.
— — konsensowego; dowód szczególnego uzdolnienia. 151, 468.
- Rozsadzające** środki; zmiana przepisów o ich wyrobie. 156, 503.
- Rybołówstwo** wybrzeżne; przepisy dotyczące się wykonywania. 144, 439.
- Rzemiosła**; oznaczenie ich rodzajów. 148, 465.
- Sadsko**, ob. Kolej żelazna.
- Sasko-weimarski** książę Gustaw; przyznanie prawa zakrajowości. 5, 6.
- Sąd** delegowany miejsko-powiatowy D. II miasta Lwowa; przyłączenie Kozielnik. 24, 89.
— — — zaprowadzenie trzeciego sądu takiego w Pradze. 142, 435.
— — — w Hradyszczu; przyłączenie gminy Jankowie do jego okręgu. 170, 518.
— obwodowy stanisławowski; przyłączenie do niego powiatów kałuskiego i wojnińskiego. 55, 207.
— powiatowy czarno-dunajcki; zmiana obszaru. 157, 508.
— dolno-mszański; rozpoczęcie urzędowania. 118, 400.
— eggenburski; przyłączenie gminy Stranig. 153, 472.
— — w Mszanie Dolnej; zaprowadzenie. 40, 143.
— — seisenberski; przyłączenie Haidovie do jego okręgu. 131, 422.
— — szecerzecki; przyłączenie Czerkas i Horbacza. 27, 92.
— — wodniański; przyłączenie Krzepic. 8, 8.
- Sądowe** postępowanie dla Dalmacyi i Istrii; zmiana. 76, 235.
— powiaty kałuski i wojniński; przyłączenie ich do sądu obwodowego stanisławowskiego. 55, 207.
- Sądy** konsulowskie w Egipcie; przelanie ich władzy na nowe sądy. 6, 7.
— przysięgłych w Dalmacyi, ob. Dalmacya.

- Sądy wojskowe w Dalmacyi**; przedłużenie ich istnienia. 121 i 122, **403**; 174, **524**; 181, **529**; 182, **530**.
- Schafberg**, ob. Komora.
- Schwarzenbergowie** książęta; wcielenie realności do powiernictwa. 71, **229**.
- Segen Gottes**, ob. Kolej żelazna.
- Sejm czeski**; patent rozwiązujący. 62, **217**.
— galicyjski; patent rozwiązujący. 4^q, **195**.
— krainiński; patent rozwiązujący. 60, **213**.
— — — zwołujący. 90, **279**.
- Sejmy krajowe inne**; ich zwołanie. 61, **214** i 146, **461**.
- Sivericz**, ob. Kolej żelazna.
- Skale** do ryczałtowego oznaczania podatku od cukru. 73, **233**.
- Skarbowa** ustawa na rok 1883. 47, **159**.
- Skóra** gremplarska; ekspedycyowanie w przypadkach wątpliwych. 176, **527**.
- Służba nadzorca na granicy cłowej**; zmiany w kierowaniu z nią. 14, **70**.
— techniczna w zarządzie lasów; egzamina do umieszczenia się w niej. 16, **73**.
- Smeczna**, ob. Kolej żelazna.
- Spljet**; ustawa o dotacyi na otoczenie dzwonnicy rusztowaniem. 97, **364**.
- St. Giorgio** w Dalmacyi; upoważnienie celnicze delegacyi cłowej. 29, **93**.
- St. Giovanni**, ob. Komora.
- Stanning**, ob. Sąd.
- Stryj**, ob. Kolej żelazna.
- Svolenovos**, ob. Koleje żelazne.
- Sysek**, ob. Komora.
- Szkolna** nastawa; zmiana. 53, **199**.
- Szoproń**, ob. Komora.
- Śmierć**; ustawa o postępowaniu, tyczącem się jej uznania i dowodzenia. 20, **83**.
- Środki** rozsadzające; zmiana przepisów o ich wyrobie. 156, **503**.
- Świadectwa** szkolne uprawniające do rozpoczęcia rzemiosła. 150, **467**.
- Tara** dla beczek amerykańskich do oleju kopalinnego. 9, **8**.
— od kwasu siarczanego przewożonego wagonami kolejowymi bez opakowania. 50, **197**.
- Targowisko** wiedeńskie na bydło; porządek dla niego. 145, **441**.
- Technicy** leśni administracyi rządowej; rozporządzenie organizacyjne. 137, **427**.
- Telegrafy**; zwinięcie dyrekecyj. 179, **529**.
- Thurn-Taxis** ks.; pozwolenie wcielenia nieruchomości do majątku familijnego. 64, **219**.
- Towary**, do których ma być stosowane rozporządzenie cesarskie z dnia 18 stycznia 1852. 89, **278**.
- Traktat z Włochami**, tyczący się prawa ubóstwa. 113, **385**.
- Trappano**, } ob. Komora.
Trau, }
- Tryest**, ob. Kolej żelazna.
— patent cesarski zwołujący sejm. 146, **461**.
- Tyrol**; zatwierdzenie rozporządzenia o zapomogach z powodu wylewu rzek. 28, **92**.
— ustawa o zapomogach z przyczyny powodzi. 31, **95**.
- Tyton**; zmiana przepisów o przewozie do Włoch. 160, **512**.
- Ubóstwa** prawo, ob. Traktat.
- Uj-Palanka**, } ob. Komora.
Ujwidek, }
- Umowa** tycząca się przedłużenia konwencyi handlowej z Francją. 68, **235**.
— z Francją, tycząca się zapobiegania roznoszeniu chorób zaraźliwych zwierzęcych przez handel bydła. 123, **405**.
— z Niemcami, tycząca się praktyki lekarskiej. 120, **401**.
— z Włochami, tycząca się wydawania zbrodniarzów. 112, **381**.
— — tycząca się nadsyłania metryk urodzenia, zaślubin i zejścia. 191, **535**.
- Uprzywilejowanie** przedmiotów, nadesłanych na wystawę elektryczną. 25, **91** i 46, **155**.
- Urzednicy** do utrzymywania w ewidencyi katastru podatku gruntowego. 84, **269**.
- Ustawa** o poborze kontyngensów rekruckich. 1, **1**.
— zmieniająca Porządek obiorecy do Rady państwa dla Galicyi. 15, **73**.
— o postępowaniu tyczącem się uznania i dowodzenia śmierci. 20, **83**.
— o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej na rok 1882. 21, **87**.
— o wybudowaniu odnog kolei transwersalnej galicyjskiej. 22, **86**.
— o uprzywilejowaniu przedmiotów nadesłanych na wystawę przyrządów elektrycznych. 25, **91**.
— o zapomogach dla Karyntyi z przyczyny powodzi. 30, **93**.
— — dla Tyrolu z przyczyny powodzi. 31, **95**.
— o uwolnieniu od stępli zakładów, tyczących się wyswobodzenia gruntów od danin w Krainie. 33, **101**.
— o właściwości Władz do wykroczeń przeciw ustawie o handlu obnośnym. 37, **110**.
— o dalszem pobieraniu podatków w kwietniu 1883. 38, **111**.
— zmieniająca ustawę przemysłową. 39, **113**.
— o udzielaniu zapomóg dla zmniejszenia niedostatku. 42, **145**.
— o dodatku na uregulowanie części Adygi od Gmund aż do Masetto. 45, **154**.
— skarbowa na r. 1883. 47, **159**.

Ustawa o dodatku na uregulowanie Muru w Styryi. 49, 197.

- zmieniająca niektóre przepisy ustawy szkolnej z roku 1869. 53, **199.**
- o budowie kolei żelaznej z Czerniowiec do Nowosielicy. 56, **208.**
- pozwalająca na wcielenie nieruchomości do majątku rodzinnego książąt Thurn-Taxis. 64, **219.**
- upoważniająca do czerpania nadal z pozostałości dotacji na budowę koszar w okręgu krzywożyjańskim. 65, **223.**
- o pokryciu kosztów wewnętrznego urzędnika budynku dla Rady państwa. 66, **223.**
- przedłużająca czas do czerpania z dotacji wyznaczonych ministerstwu spraw wewnętrznych. 67, **224.**
- o wyznaczeniu dotacji dodatkowej do preliminarza ministerstwa obrony krajowej. 70, **229.**
- przyzwalająca na wcielenie realności do powiernictwa książąt Schwarzenbergów. 71, **229.**
- o wyznaczeniu dotacji dodatkowych do preliminarza państwa na rok 1883. 72, **230.**
- o sprostowaniu osnowy §fu 14go postępowania sądowego dla Dalmacyi i Istrii. 76, **235.**
- o dotacji dodatkowej dla ministerstwa spraw wewnętrznych na rok 1883. 77, **237.**
- o przepisach karnych przeciwko udaremnianiu egzekucyj przymusowych. 78, **240.**
- o dalszem czasowem zawieszeniu sądów przysięgłych w okręgu sądu kottorskiego w Dalmacyi. 79, **241.**
- o uwolnieniu od opłat z powodu konwersyi obligacyj kolei żelaznych z prawem pierwszeństwa. 81, **245.**
- o częściowej zmianie §§. 74 i 76 powszechnej ustawy o księgach gruntowych. 82, **247.**
- o utrzymywaniu w ewidencji katastru podatku gruntowego. 83, **249.**
- regulująca dochody urzędników do utrzymywania w ewidencji katastru podatku gruntowego. 84, **269.**
- o wyznaczeniu dotacji dodatkowej do preliminarza ministerstwa skarbu na rok 1883. 85, **270.**
- o c. k. obronie krajowej. 87, **273.**
- o dotacji dodatkowej do preliminarza ministerstwa obrony krajowej na rok 1883. 88, **278.**
- o porządkowaniu gruntów rolnych. 92, **343.**
- o oczyszczaniu lasów z cudzych okołów i zaokrągłaniu granic lasów. 93, **355.**
- o działach gruntów wspólnych i regulacyi odnoszących się do nich wspólnych praw użytkowania i zarządu. 94, **357.**
- o wystawieniu w Wiedniu budynku dla poczty. 95, **363.**
- — — na pomieszczenie szkoły przemysłowej. 96, **364.**
- o wyznaczeniu dotacji na otoczenie rusztowaniem dzwonnicy w Spljencie. 97, **364.**
- o uwolnieniu od podatku zarobkowego żeglarzy używających parowców krajowych. 99, **366.**
- pozwalająca na używanie obligacyj pożyczki dalmatyńskiej do lokowania kapitałów sierocych. 101, **367.**

(Polskich.)

Ustawa o dotacyi na budowę instytutu patologiczno-anatomicznego uniwersytetu wiedeńskiego. 102, 368.

- o budowie kolei istryjskiej z Herpelie do Tryestu. 103, **368.**
- — — przeprawy w Bregencyi. 104, **370.**
- o wybudowaniu kolei dalmatyńskiej od Sivericza do Kninu. 105, **371.**
- o budowie kolei z Hanuszowic ku Ziegenhalsowi. 106, **372.**
- — — stryjsko-beskidzkiej. 107, **373.**
- o portowym w portach austriackiego wybrzeża morskiego. 108, **374.**
- o dotacyi na budowę odnog kolei transwersalnej galicyjskiej. 109, **377.**
- — dodatkowej do preliminarza państwa na rok 1883. 116, **396.**
- o ustanowieniu inspektorów przemysłowych. 117, **396.**
- o wybudowaniu kolei transwersalnej czesko-morawskiej. 173, **521.**
- o dalszem pobieraniu podatków w czasie od 1 stycznia do końca marca 1884. 175, **525.**
- przedłużająca dla okręgu kottorskiego moc obowiązującą ustawy o sądach wyjątkowych. 181, **529.**
- o poborze kontyngensów rekrutkich w r. 1884. 190, **535.**

Uwolnienie od podatku tych, którzy parowcami krajowemi po morzu żeglują. 99, 366.**Uznanie i dowodzenie śmierci; ustawa o postępowaniu tego się tyczącem. 20, 83.****Uzupełnienie przepisów o tępieniu chorób zaraźliwych zwierzęcych. 35, 102.**— ustawy przemysłowej. 39, **113.****Uzdolnienie do obsługi kotłów parowych i nadzoru; wykazywanie uzdolnienia. 159, 509.**— do rozpoczęcia przemysłu budowniczego. 147, **463.**— szczególne do rozpoczęcia przemysłu konsensowego; dowód. 151, **468.****Vorarlberg; patent cesarski, tyczący się zwołania sejmu. 136, 426.****Warunki, pod któremi zaniechane być może wykonanie pomiaru przez urzędnika pomiarowego, gdy chodzi o oznajmione działki gruntów. 86, 271.****Warnsdorf, ob. Komory.****Wcielenie nieruchomości do majątku rodzinnego ks. Thurn-Taxis. 64, 219.****Wels, ob. Komora.****Wiedeń; koncesya na kolej okólną. 18, 75.**— ustawa o budowie domu dla poczty. 95, **363.**— Porządek targowy dla głównego targowiska na bydło w St. Marx. 145, **441.****Włochy; zmiana przepisów o przewozie tytoniu. 160, 512.**

- Włochy**; umowa z niemi, tycząca się wydawania zbrodniarzów. 112, **381**.
- traktat z niemi, tyczący się prawa ubóstwa. 113, **385**.
  - umowa tycząca się nadsyłania metryk urodzenia, zaślubin i zejścia. 191, **535**.
- Wodniany**, sąd powiatowy, przyłączenie Krzepic. 8, **8**.
- Wojniłów**, ob. Sąd.
- Wojsko**; ustawy o poborze kontyngensów rekruckich. 1, **1**; 190, **535**.
- Wojskowi**, kaucye małżeńskie, ob. Kaucye.
- Wozy ciężarowe**; rewidowanie ich zdatości do przewożenia. 80, **241**.
- Wygoda**, ob. Kolej żelazna.
- Wyjątkowe zarządzenia** w starostwach metkowskiem i dubrownickiem; ich uchylenie. 174, **524**.
- Wykaz komor okręgu cłowego austr. węg.** 10, **9**.
- Wystawa elektryczna**; uprzywilejowanie nadesłanych przedmiotów. 25, **91**; 46, **155**.
- Wyszegrad**, ob. Komory.
- Wyszynk** i drobna sprzedaż napojów wysokokowych; postępowanie w przypadkach, gdy rodzaj przedsiębiorstwa jest wątpliwy. 140, **434**.
- Wywóz przedmiotów** wymagających ostrożności ze względu na mszycę winną. 58, **209**.
- Wyswobodzenie gruntów** od danin w Karyntyi. 33, **101**.
- Zakaz przywozu szmat** i starej odzieży z Egiptu. 129, **420**.
- Zakłady przemysłowo-naukowe**, których świadectwa uprawniają do rozpoczęcia rzemiosła. 150, **467**.
- Zakłady przemysłowe** do wytwarzania i przewodzenia elektryczności; rozporządzenie. 41, **143**; zachowanie go w mocy. 188, **533**.
- Zakrajowości prawo**; przyznanie go księciu sasko-weimarskiemu. 5, **6**.
- Zaniechanie pomiaru** przez urzędnika pomiarowego, gdy chodzi o oznajmione działki gruntów. 86, **271**.
- Zapomogi dla Tyrolu i Karyntyi** z przyczyny powodzi; zatwierdzenie rozporządzenia cesarskiego. 28, **92**.
- dla Tyrolu z przyczyny powodzi; ustawa. 31, **95**.
  - dla Karyntyi z przyczyny powodzi; ustawa. 30, **93**.
  - dla zmniejszenia niedostatku; ustawa. 42, **145**.
- Zboże**; ekspedycyowanie za morze. 19, **83**.
- na paszę dla zwierząt, które podróżni z sobą prowadzą; postępowanie cłowe z niem. 138, **433**.
- Zbrodniarze**; umowa z Włochami, tycząca się ich wydawania. 112, **381**.
- Zengg**, ob. Komora.
- Ziegenhals**, ob. Kolej żelazna.
- Zimony**, ob. Komora.
- Zlecenia pocztowe**; zaprowadzenie ich w obrocie między Austryą a Niemcami. 111, **378**.
- Zmiana powszechnej ustawy** o księgach gruntowych. 82, **247**.
- Znaczki pocztowe nowe**; wypuszczenie ich w obieg. 133, **423**.
- Zwierzęce choroby zaraźliwe**; uzupełnienie przepisów o ich tępieniu. 35, **102**.
- Zwornik**, ob. Komory.
- Żeglarska** i rzeczna policja na Dunaju; zmiana jej Porządku. 127, **419**.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część I. — Wydana i rozesłana dnia 13 stycznia 1883.

1.

Ustawa z dnia 23 grudnia 1882,

o pozwoleniu na pobór w roku 1883 kontyngensów rekruckich potrzebnych do uzupełnienia wojska stałego (marynarki wojennej) i rezerwy dopełniającej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Pozwala się na uskutecznienie w r. 1883 poboru kontyngensów rekruckich pomiędzy zdatnymi do broni w klasach wieku prawnie powołanych a to w ilości 55.922 ludzi do wojska stałego (marynarki wojennej) i 5.592 ludzi do rezerwy dopełniającej.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi obrony krajowej, który porozumieć się winien w tej mierze z wspólnym Ministrem wojny.

Budapeszt, dnia 23 grudnia 1882.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Welsersheimb r. w.

3.

Dokument koncesyi z dnia 23 grudnia 1882,

na kolej żelazną z Grobu do Muldy.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Spółka kolei prasko-duchcowskiej w porozumieniu z kuratorem ustanowionym sądownie dla właścicieli jej obligacyj z prawem pierwszeństwa i za przyzwoleniem Władzy kuratelnej, podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na budowę i utrzymanie w ruchu kolei drugorzędnej ze szlakiem normalnym z Grobu do Muldy, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzeczonyj Spółce koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustawy z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy Spółce kolei prasko-duchcowskiej prawo wybudowania i utrzymania w ruchu kolei żelaznej z Grobu na Mikułów do Muldy.

Gdyby kolej koncesyonowana miała być połączona z siecią kolei saskich, Spółka winna postarać się o osobne pozwolenie Rządu i będzie obowiązana poddać się postanowieniom Traktatu, który w tym względzie zostanie zawarty z Rządem król. saskim i powinnościami jakie z niego dla niej wynikną.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, dotyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, dotyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisji akcyj i obligacyj z prawem pierwszeństwa, tudzież kwitów tymczasowych i wpisu hipotecznego obligacyj z prawem pierwszeństwa, jakoteż od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;

d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Spółka zobowiązuje się rozpocząć budowę kolei w §. 1 wzmiankowanej natychmiast, ukończyć ją w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma Spółka na żądanie Administracji państwa odpowiednią kaucyą w gotówce albo w tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się Spółce kolei prasko-duchcowskiej prawo wyłączenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie Spółce do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinna Spółka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa przepisanych w porządku ruchu kolei żelaznych o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Do zebrania kapitału na wybudowanie kolei będącej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego, nadaje się Spółce kolei prasko-duchcowskiej prawo wypuszczenia w obieg obligacyj z prawem pierwszeństwa objętych pożyczką z prawem pierwszeństwa w sumie pięć milionów (5,000.000) złotych w zlocie, która zaciągnięta być ma za zezwoleniem Rządu tak ra ten cel, jakoteż dla spłacenia natychmiast zaliczki rządowej pierwotnie w sumie 900.000 zł., z dniem 31 grudnia 1882 jeszcze zalegającej, tudzież na umorzenie wszystkich innych długów Spółki.

Formularz obligacyj z prawem pierwszeństwa, które umorzone być muszą w okresie koncesyjnym według planu przez Rządu zatwierdzonego, podlega zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Co się tyczy transportów wojskowych i wszelkich obowiązków dla Administracyi wojskowej, postanowienia, jakie kiedykolwiek obowiązywać będą na mocy dokumentów koncesyjnych z dnia 25 czerwca 1870 (Dz. u. p. Nr. 97) i z 4 września 1872 (Dz. u. p. Nr. 142), lub w skutek późniejszych umów na liniach z Pragi do Grobu, stósowane być mają także na kolei miejscowej, w §. 1 wzmiankowanej.

Mianowicie zobowiązuje się Spółka mieć na względzie przy obsadzaniu posad wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

Koncesya niniejsza traci moc swoją w tym samym czasie co koncesya z dnia 25 czerwca 1870 (Dz. u. p. Nr. 97).

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §cie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesjach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznymi i finansowcami.

§. 9.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei ukoncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu w każdym czasie a w tym razie wynagrodzi Spółkę gotówką.

Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne kolei drugorzędnej w ciągu lat siedmiu przed rzeczywistą chwilą odkupu a to na podstawie ogólnych dochodów Spółki z przedsiębiorstwa kolejowego, w stosunku ilości kilometrów; z tego stracone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Gdyby jednak średni dochód czysty w ten sposób obliczony nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzebna jest do oprocentowania po 5 od sta i umorzenia kapitału zakładowego imiennego, przez Rząd zatwierdzonego, w przeciągu okresu koncesyjnego, natenczas ta suma roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu. W przerzeczony sposób postąpi się także w tym przypadku, gdyby kolej odkupiona być miała przed upływem siódmego roku ruchu.

Celem wynagrodzenia Spółki, administracya państwa, podług własnego wyboru, albo płacić jej będzie rentę, równającą się powyższej sumie rocznej a to z dołu w ratach półrocznych dnia 1 stycznia i dnia 1 lipca każdego roku aż do upływu okresu koncesyjnego, albo zapłaci jej jednorazowo sumę, odpowiadającą policzalnej, na podstawie oprocentowania po pięć od sta wymierzonej, wartości kapitałowej rat półrocznych, które od chwili odkupu kolei wypadałoby płacić aż do upływu okresu koncesyjnego.

Postanowienia powyższe nie naruszają umowy między Rządem a Spółką kolei prasko-duchcowskiej, za przystąpieniem kuratora pryorytetów, w myśl zatwierdzonych przez interesowane ministerstwa protokołów z 21 i 30 września 1882 zawartej, mocą której oprócz prawa objęcia biegu całego przedsiębiorstwa kolei prasko-duchcowskiej od dnia 1 stycznia owego roku, który nastąpi po otwarciu ruchu na kolei z Grobu do Muldy i utrzymywaniu go na rachunek

Spółki, nadane zostało Rządowi także prawo, że przed nadejściem terminu do odkupienia linii Spółki z Pragi do Duchcowa z odnogą do Mostu i z Mostu do Grobu w koncesyi ustanowionego, może w każdym czasie, począwszy od r. 1890, odkupić całe przedsiębiorstwo kolei prasko-duhcowskiej, z liniami ze Złonic do Hospocina i z Grobu do Muldy, za opłatą renty rocznej w sumie najmniej 1,410.000 zł. waluty austriackiej srebrem.

§. 10.

Suma kapitału zakładowego rzeczywistego koncesyonowanej kolei drugorzędnej z Grobu do Muldy podlega zatwierdzeniu Rządu.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta stąd poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwoił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

§. 11.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów (§. 9).

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 9) zatrzyma Spółka na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa, fundusz zasobny i należące się jej aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił ją z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 12.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale i zarządzić, aby wadliwościom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Spółka winna wynagrodzić koszta wydelegowania urzędnika do nadzoru nad budową kolei.

Rząd ma także prawo polecić komisarzowi dla Spółki kolei prasko-duhcowskiej ustanowionemu, aby wglądał w zarząd, o ile ten tyczy się kolei niniejszem koncesyonowanej.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków, w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiedzialnymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając Spółce kolei południowej prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujejmy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami, w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyjonalnem mieście Wiedniu dnia dwudziestego trzeciego miesiąca grudnia, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym drugim, Naszego panowania trzydziestym piątym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

3.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 26 grudnia 1882,
o upoważnieniu kr. węgierskiej komory pomocniczej I klasy w Bodzy do pobierania cła od potażu bez ograniczenia.

Według doniesienia król. węgierskiego ministerstwa skarbu, król. węgierska komora pomocnicza I klasy w Bodzy upoważniona została do pobierania cła od potażu (Nr. T. 321 a) bez ograniczenia.

Dunajewski r. w.

4.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 28 grudnia 1882,
o przemianie delegacyi portowej i zdrowotnej morskiej w twierdzy Opus na agencją portową i zdrowotną morską złączoną z tamtejszą c. k. komorą pomocniczą.

Delegacya portowa i zdrowotna morska z twierdzy Opus nad Narentą przemieniona została na agencją portową i zdrowotną morską, złączoną z tamtejszą c. k. komorą pomocniczą.

Dunajewski r. w.

5.

Obwieszczenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia
5 stycznia 1883,

o przyznaniu prawa zakrajowości Jego Wysokości księciu Gustawowi sasko-weimarskiemu.

Jego c. i k. Apostolska Mość raczył najmiłościwiej przyznać prawo zakrajowości Jego Wysokości księciu Gustawowi sasko-weimarskiemu, w ten sposób, że skutki tegoż prawa rozciągać się mają na jego własną osobę i na wyjęcie go z pod jurysdykcji sądów krajowych we wszystkich sprawach spornych, które na zasadzie ustawy należą do sądów powszechnych osobistych, jakoteż we wszystkich sprawach niespornych, dotyczących się jego osoby, przeto też stósownie do jego prośby o oddanie go pod jurysdykcją urzędu marszałkowskiego nadwornego, wyznacza się dla niego sąd osobowy tegoż urzędu marszałkowskiego.

Pražák r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część II. — Wydana i rozesłana dnia 28 stycznia 1883.

6.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 7 stycznia 1883,

którem na zasadzie ustawy z dnia 11 lutego 1881 (Dz. u. p. Nr. 10) o władzy sądów konsulowskich w Egipcie, przedłuża się ograniczenie władzy sądowej austriacko-węgierskich sądów konsulowskich i częściowe przelanie jej na nowe sądy w Egipcie zaprowadzone.

§. 1.

Przepisy, tyczące się zmian we władzy sądowej austriacko-węgierskich sądów konsulowskich w Egipcie, wydane rozporządzeniem cesarskiem z dnia 18 grudnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 153) zatrzymują moc swoją, za ponownem przedłużeniem terminu, rozporządzeniem cesarskiem z dnia 25 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 3 z roku 1882), ostatnim razem ustanowionego, tymczasowo aż do dnia 1 lutego 1884.

§. 2.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego poleca się Ministrowi sprawiedliwości.
Budapeszt, dnia 7 stycznia 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

7.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 15 stycznia 1883,

o upoważnieniu król. węgierskiej komory pomocniczej w Uj-Palance do pobierania cła od bydła rzeźnego i pociągowego.

Według doniesienia król. węgierskiego ministerstwa skarbu, król. węgierska komora pomocnicza II klasy w Uj-Palance upoważniona została do pobierania cła od bydła rzeźnego i pociągowego bez ograniczenia ilości.

Dunajewski r. w.

8.**Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia
16 stycznia 1883,**

tyczące się przyłączenia gminy Krzepic do okręgu sądu powiatowego wodniańskiego
w Czechach.

Na zasadzie §. 2 ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) oddziela się gminę Krzepice od okręgu sądu powiatowego netolickiego i przyłącza do okręgu sądu powiatowego wodniańskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 kwietnia 1883.

Pražák r. w.

9.**Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 18 stycznia 1883,**

tyczące się ustanowienia tary dla beczek amerykańskich do oleju kopalinnego, gdy po naprawieniu użyte zostaną do wywiezienia oleju kopalinnego z rafneryi.

Oдноśnie do §fu 4go, l. 3 ustępu 3 rozporządzenia wykonawczego z dnia 23 czerwca 1882 (Dz. u. p. Nr. 78), do ustawy o podatku od oleju kopalinnego z dnia 26 maja 1882, postanawia się w porozumieniu z kr. węgierskiem ministerstwem skarbu, że tara także dla naprawianych beczek amerykańskich do oleju kopalinnego przyjęta być może bez osobnego ważenia w ilości ustanowionej do pobierania cła przywozowego od oleju kopalinnego, jeżeli naprawiono nie więcej jak trzecią część klepek, tudzież dna i obręcze beczki.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część III. — Wydana i rozesłana dnia 30 stycznia 1883.

10.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 28 grudnia 1882,

którem odnośnie do §fu 21 przepisu wykonawczego do powszechnej Taryfy cłowej okręgu cłowego austriacko-węgierskiego ogłasza się wykaz komór i przykomorków dla tegoż okręgu ustanowionych.

Oдноśnie do §fu 21 przepisu wykonawczego do powszechnej Taryfy cłowej okręgu cłowego austriacko-węgierskiego z dnia 25 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 49), ogłasza się niniejszem wykaz komór i przykomorków w okręgu cłowym austriacko-węgierskim ustanowionych, z oznaczeniem ich kategorii i wyrażeniem upoważnień osobnych im służących.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

W y k a z

komór i przykomorków

ustanowionych w okręgu cłowym austriacko-węgierskim

z

**oznaczeniem ich kategorii i wyrażeniem upoważnień osobnych im
służących.**

Znak „*)“ w kolumnie „kategoria urzędu“ ostrzega, iż w Uwagach wyrażone są osobne upoważnienia lub ograniczenia.

Nie zawierają one jednak tych upoważnień lub ograniczeń, które jako wywołane stosunkami miejscowymi nie mają znaczenia w obrocie powszechnym.

Pomiędzy upoważnieniami wyjątkowymi, w osobnych kolumnach umieszczonymi, nie są wymienione upoważnienia do potwierdzania wywozu towarów przewozowych, służące komorom (głównym i pomocniczym I klasy) ze względu na ich kategorię.

We względzie postępowania wywozowego z posyłkami wywożonymi za linie cłowe z zastrzeżeniem zwrotu podatków, nadmienia się dla objaśnienia ustępu 3, §fu 23go przepisu wykonawczego do Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882, że do takiego postępowania upoważnione są:

- a) co do piwa i płynów wysokokowych pędzonych, wszystkie komory główne na granicy ze względu na ich kategorię, a komory pomocnicze I klasy na granicy tylko za szczególnem upoważnieniem;
- b) co do cukru, tylko komory na granicy, szczególnie do tego upoważnione.

Upoważnienie komór głównych wewnątrz okręgu cłowego, ustanowionych do postępowania wywozowego z piwem, płynami wysokokowymi pędzonymi i cukrem za zwrotem opłat, ograniczone jest do posyłek wiezionych kolejami żelaznymi lub parowcami pod zamknięciem miejsca ładunku.

Liczba bieżąca	S i ę d z i b a	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia						
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia	
							z płynami wysko- kowemi pędzonemi	z piwem	z cukrem		
u r z ę d u						za zwrotem					
	A.										
	I. Austria poniżej Anizy.										
	C. k. Dyrekcya skarbowa krajowa w Wiedniu.										
1	Wiedeń . . . . . z delegacyami: a) do posylek pocztowych . . . . . b) w dworcu kolei państwa . . . . . c) w dworcu kolei północnej . . . . . d) w dworcu kolei północno-zachodniej . . . . . e) w dworcu kolei Franciszka Józefa . . . . . f) w dworcu kolei Cesarzowej Elżbiety *) . . . . . g) na Praterquai (przystanek Dunaju dla parowców . . . . . h) w zakładzie składowym Unionbanku . . . . . i) w zakładzie składowym miasta Wiednia . . . . . k) w domu targowym głównym (do przedmiotów targowych)	G. I. *)	D. s. k. w Wiedniu	Wnętrze	1	1					
2	Wiener Neustadt	G. II. *)	D. s. p. w Wiedniu	"		1					
3	Stein	G. II.	D. s. p. w Stein	"							

Uwagi.

Do 1: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72. Uwaga i od przędzy połyskującej twardej, T. N. 154 a) Uwaga.

Do 1 f): Delegacja w dworcu kolei Cesarzowej Elżbiety. Ograniczona do ekspedycyowania towarów nadchodzących z Passawy, do ekspedycyowania towarów zbiorowych, nadchodzących z Lindau na Simbach, pakunku podróżnych, towarów wywożonych we wszystkich kierunkach przez inne komory i do postępowania wywozowego z płynami wysokowymi pędzonemi i z piwem za zwrotem.

Do 2: Pobór cła od oliwy popsutej T. N. 72, Uwaga.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a u r z ę d u	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
							z plynami wysko- kowemi pędzonemi	z piwem	z cukrem	
			za zwrotem							
II. Austria powyżej Anizy.										
C. k. Dyrekcya skarbcwa w Linzu.										
1	Lin z	G. I. *)	Inspektor skarbowy starszy w Linzu	Wnętrze	1	1				
2	Wels	G. II.	Inspektor skarbowy starszy w Wels	"						
3	Schär ding . . . . . z delegacyami: a) Schär ding am Thurm b) Wernstein	G. II. z upo. G. I.	"	Bawarya						
4	Passau (w Bawaryi) . . . . z delegacją dla parowców w przystani Dunaju w Passawie.	G. I. *)	"	"		1			1	
5	Mariahilf	P. II.	"	"						
6	Saming	P. II.	"	"						
7	Haibach	P. II.	"	"						
8	Obernzell (w Bawaryi) . . .	P. II. *)	"	"						
9	Engelhartzell	G. II. *)	"	"		1				

Uwagi.

Do 1: Pobór cła od oliwy popsutej T. N. 72, Uwaga.

Do 3 a) i 4: Postępowanie przewozowe skrócone pomiędzy Schär ding am Thurm i Passawą.

Do 8: Pobór cła od tygli do topienia, T. N. 251, bez ograniczenia. Postępowanie z kartami przewoźnymi dla obrotu zagranicznego z tyglami do topienia, T. N. 251.

Do 9: Postępowanie awizacyjne dla obrotu okrętowego na Dunaju.

Liczba bieżąca	Siedziba urzędu	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do postępowania wywozowego					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	z płynami wysoko-	z piwem	z cukrem	z towarami przewozowe-
						mi bez ograniczenia				
						za zwrotem				
10	Oberkappel (w Kappel w Bawaryi) . . . . . z delegacją w Neustift*)	P. II. *)	Inspektor skarbowy	Bawarya	.	.	.	.	.	.
11	Hanging (w Wegscheid w Bawaryi)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
12	Hinterschiffel	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
13	Angerhäuser	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
14	Schwarzenberg (w Lackenhäuser w Bawaryi)	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
15	Braunau n. J.	P. I. z upo. G. II.	Inspektor skarbowy starszy w Braunau	"	.	.	.	.	.	.
16	Simbach (w Bawaryi)	G. I.	"	"	.	1	.	.	1	.
17	Obernberg	P. II. *) z upo. P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.
18	Ach	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
19	Ettenau	P. II. *) z upo. P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.

Uwagi.

Do 10: Pobór cła od smoły, T. N. 114, aż do 100 kilogramów; od oleju kopalinnego, T. N. 121 b), aż do 1000 kilogramów; od towarów T. N. 318 aż do 324, zastrzeżonych komorom głównym II klasy (z wyjątkiem soli nawozowych, chlorku potażu i chlorku magnezynu) aż do 100 kilogramów.

Delegacja w Neustift. Ograniczona do ekspedycyowania towarów wywozowych, wolnych od cła.

Do 11: Pobór cła od wołów i byków, T. N. 39 i 40 aż do 30 sztuk; od piwa, T. N. 75 a), od oleju kopalinnego, T. N. 121 b) i od chlorku wapna, T. N. 322, aż do 1000 kilogramów; od kwasu siarkowego, T. N. 320, aż do 300 kilogramów; od sody, T. N. 321, aż do 500 kilogramów.

Do 12: Pobór cła od wołów i byków, T. N. 39 i 40, aż do 30 sztuk; od piwa, T. N. 75 a), aż do 1000 kilogramów.

Do 13: Pobór cła od wołów i byków, T. N. 39 i 40 aż do 20 sztuk; od chlorku wapna, T. N. 322, aż do 500 kilogramów.

Do 17: Pobór cła od smoły, T. N. 114, od towarów T. N. 128 aż do 131, 158 a) i b), wyjąwszy uwagę i od towarów T. N. 318 aż do 324, zastrzeżonych komorom II klasy (wyjąwszy sole nawozowe, chlorek potażu i chlorek magnezynu), aż do 100 kilogramów.

Do 18 i 19: Pobór cła od towarów T. N. 124 a), b), c), 125 a), b), c), 128 aż do 131 i 158 a) i b), z wyjątkiem uwagi aż do 5 kilogramów.

Liczba niezająca	S i e d z i b a u r z ę d u	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia						
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego do postępowania wywozowego					z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
						z płynami wysko- kowemi pędzonemi	z piwem	z cukrem	za zwrotem		
III. Salzburg.											
C. k. Dyrekcya skarbowa w Salzburgu.											
1	Oberndorf (w Laufen w Ba- waryi)	P. I. *)	Inspektor skarbowy starszy w Salzburgu	Bawarya	.	.	.	1	.	.	
2	Salzburg . . . . . z delegacją w dworcu kolei	G. I. *)	"	"	1	1	.	.	1	.	
3	Saalbrücke		P. I. *)	"	"	.	.	.	1	.	.
4	Walserberg . . . . . z delegacją w Gross- gmainie	P. I. *) z upo. P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.	
5	Hangendenstein . . . . . z delegacją w Dürn- bergu	P. I. *) z upo. P. II.	"	"	.	.	.	1	.	.	
6	Steinpass . . . . . z delegacją w Hirsch- bichlu	P. I. *) z upo. P. II.	Inspektor skarbowy w St. Johann	"	.	.	.	.	.	1	

Uwagi.

Do 1: Pobór cła od towarów T. N. 124 a), b), c), 125 a), b), c), 128 aż do 131 i 158 a) i b), z wyjątkiem uwagi aż do 5 kilogramów; postępowanie przewoźne na Laufen do Salzburga z towarami szklanymi, wyrobu spółki torfowiskowej salzburskiej.

Do 2: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Do 3: Pobór cła jak pod 1. Postępowanie przewoźne skrócone między Saalbrücke a Hangendenstein.

Do 4: Pobór cła jak pod 1. Potwierdzanie wywozu towarów przewoźnych, które podróżni wiozą ze sobą; postępowanie przewoźne na Reichenhall do Steinpass.

Do 5: Pobór cła jak pod 1. Postępowanie przewoźne skrócone między Hangendenstein a Saalbrücke,

Do 6: Pobór cła jak pod 1. Postępowanie przewoźne na Reichenhall do Walserbergu.

Liczba bieżąca	Siedziba	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia				
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego			
						do postępowania wywozowego	z plynami wysokomiedzi	z piwem	z cukrem
urzędu	za zwrotem								
IV. Tyrol, Vorarlberg i Liechtenstein.									
C. k. Dyrekcya skarbowa krajowa w Innsbrucku.									
1	Innsbruck . . . . . z delegacją w dworcu kolei	G. I. *)	D. s. p. w Innsbrucku	Wnętrze	1	1	.	.	.
2	Kufstein . . . . . z przykomorkiem w Kiefersfelden . . . . . i delegacjami w a) Kiechelsteg . . . . . b) Hörhag	G. II. *) z upo. P. II. z upo. P. II.	"	Bawaryja	.	1	.	.	.
3	Kaltenbach . . . . . z delegacją w Kössen	P. II. *) z upo. P. II.	"	"	.	.	.	.	.
4	Wildbichl	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.
5	Zollhaus . . . . . z delegacją w Schwaigen	P. II. *) z upo. P. II.	"	"	.	.	.	.	.
6	Achenthal . . . . . z delegacją w Hinterriss	P. II. *) z upo. P. II.	"	"	.	.	.	.	.
7	Scharnitz . . . . . z delegacją w Leutasch-Schanze	P. II. *) z upo. P. II.	"	"	.	.	.	.	.

Uwagi.

Do 1: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Do 2: Ekspedycyowanie bez poboru cła od rzeczy podróżnych napród lub później posyłanych i ruchomości przesiedlających się osób, bez wyższego pozwolenia.

Do 3: Postępowanie przewozowe z bydłem rzeźnym i pociagowem, z rzeczami osób przesiedlających się i narzędziami rolniczemi; podobnież ze zbożem do Pinzgau bez ograniczenia. — Postępowanie awizacyjne z surowcem styryjskim z Salzburga przez Bawaryję.

Do 4 i 5: Postępowanie przewozowe z bydłem rzeźnym i pociagowem, z rzeczami osób przesiedlających się, narzędziami rolniczemi i żywnością pomiędzy Wildbichlem a komorą bez ograniczenia.

Do 6: Postępowanie przewoźne z żywnością i sprzętami przez Bawaryję do Hinterriss.

Do 7: Postępowanie przewoźne przez Bawaryję do Hinterriss.

Liczba bieżąca	Siedziba urzędu	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego				do postępowania wywozowego
						z plynami wysko- kowemi pędzonemi	z piwem	z cukrem	z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia	
				za zwrotem						
8	Ehrwald (w Griesen w Bawaryi)	P. II. *)	D. s. p. w Innsbrucku	Bawarya	.	.	.	.	.	.
9	Pinswang	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	1
10	Schönbichl z delegacyami w a) Enge b) Lechleiten	P. I. z upo. G. II. z upo. P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
11	Vilsrain	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
12	Walserschanz	P. II. *)	D. s. p. w Feldkirchu	"	.	.	.	.	.	.
13	Hittisau	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
14	Springen (w Ach w Bawaryi) z delegacją w Sulzbergu	P. II. *) z upo. P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
15	Hueb (w Neuhaus w Bawaryi)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
16	Hohenweiler z delegacją w Weienried	P. II. *) z upo. P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
17	Unterhochsteg	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.

Uwagi.

Do 8: Pobór cła od prosiąt, T. N. 47, aż do 50 sztuk.

Do 9: Pobór cła od cukru surowego poniżej sztandaru 19 aż do 50 kilogramów; od towarów T. N. 124 a), b), c), 125 a), b), c), 128 aż do 131, tudzież 158 a) i b) z wyjątkiem uwagi, aż do 75 zł.

Do 12: Pobór cła od kawy, surowej, T. N. 2 a), aż do 160 kilogramów, od oleju kopalinnego, T. N. 121 b), aż do 800 kilogramów, od skóry i towarów skórzanych, T. N. 214 do 216, aż do 15 kilogramów.

Do 13: Postępowanie przewoźc: a) z krowami i jałownikiem aż do 40 sztuk z Szwajcaryi do Bawaryi; b) z winem zamorskiem i piwem, aż do 9 cetnarów metrycznych; z solą i rozmaitemi potrzebami z Bawaryi do doliny bawarskiej Balderschwang, w dotychczasowym wymiarze.

Do 14: Pobór cła od oleju kopalinnego, kwasu siarkowego i sody, T. N. 121 b), 320 i 321 bez ograniczenia; od towarów T. N. 214 do 219, 223 d), 229 b), 230 b), 239, 271, 272, 280 i 281, aż do 15 kilogramów; postępowanie przewoźc: a) z solą, rozmaitemi potrzebami i wyrobami z doliny bawarskiej Balderschwang, b) z haftami bawełnianymi; postępowanie przewoźc z wyrobami mieszkańców Lasu bregencckiego i z towarami krajowemi, nadchodzącymi z Austrii i z Tyrolu.

Do 15 i 16: Postępowanie przewoźc z bydłem rzeźnym i pociągowem z Bawaryi do Szwajcaryi; komora pomocnicza w Huyb nadto do pobierania cła od olejów kopalinych, T. N. 121 b), aż do 500 kilogramów.

Do 17: Pobór cła od towarów T. N. 2 a), 77 a) i b), 89, 91, 92, 93, 195, 214 do 219, 223 d), 229 b), 230 b), 271, 272, 281, 287 aż do 25 zł.; postępowanie przewoźc z bydłem rzeźnym i pociągowem z Bawaryi do Szwajcaryi.

Liczba bieżąca	Siedziba urzędu	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
							z płynami wysko- kowymi pędzonemi	z piwem	z cukrem	
					za zwrotem					
18	Bregencya . . . . . z delegacjami: a) w dworcu kolei w Bre- gencyi . . . . . b) w dworcu zestawniczym w Lindau w Bawaryi	G. I. *)	D. s. p. w Feldkirchu	Jezioro Bodeńskie	1					
19	Höchst . . . . . z delegacją w Gaissau.	P. I. *)	"	Szwajcarya					1	
20	St. Margarethen (w Szwaj- caryi)	G. II.	"	"	1					
21	Rheindorf	z upo. G. I. P. II. *)	"	"					1	
22	Lustenau	z upo. P. I. P. II. *)	"	"						
23	Schmitt, most na Renie	z upo. P. I. P. II. *)	"	"						
24	Mäder	P. II. *)	"	"						
25	Koblach	P. II.	"	"						
26	Meiningen	P. II.	"	"						
27	Feldkirch . . . . . z delegacjami: a) w dworcu kolei w Feld- kirchu . . . . . b) w Winkl-Gargella . . . . . c) w Bangs Rheinüberfuhr	G. I. *) G. I. z upo. P. II. *)	"	"	1					
28	Bendern (w Liechtensteinie)	P. II. *)	"	"						
29	Schaan (w Liechtensteinie)	P. II. *)	"	"						

Uwagi.

Do 18: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Do 19 i 21: Pobór cła od towarów T. N. 124 a), b), c), 125 a), b), c), 128 do 131, 158 a) i b) bez Uwagi aż do 75 zł.

Do 22: Pobór cła od glejty ołownej i bieli ołownej T. N. 322, 323 aż do 100 kilogramów.

Do 23: Pobór cła od przędzy bawełnianej skręconej, T. N. 126 aż do 10 kilogramów.

Do 24: Pobór cła od oleju kopalinnego, T. N. 121 b) bez ograniczenia, od kawy, surowej, T. N. 2 a) i od przędzy bawełnianej, skręconej, T. N. 126 aż do 100 kilogramów.

Do 27: Komora główna w Feldkirchu. Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Do 27, b): Delegacja w Winkl-Gargella. Pobór cła od kawy, surowej, T. N. 2 a) aż do 20 kilogramów.

Do 28: Postępowanie przewozowe z bydłem rzeźnym i pociągowym, tudzież winem pomiędzy Bendern a Balzers.

Do 29: Postępowanie przewozowe z bydłem rzeźnym i pociągowym bez ograniczenia.

Liczba bieżąca	Siedziba urzędu	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia				
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego			
						do postępowania z płynami kolejowymi	z pędzonemi z piwem	z cukrem	z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
30	Buchs (w Szwajcaryi) . . .	G. II. z upo. G. I.	D. s. p. w Feldkirchu	Szwajcaryja	1	.	.	.	.
31	Vaduz (w Liechtensteinie) .	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.
32	Balzers (w Liechtensteinie) z przykomorkiem w Mäls.	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.
33	Spissermühl	P. II. *)	D. s. p. w Innsbrucku	"	.	.	.	.	.
34	Martinsbruck	P. II. *) z upo. P. I.	"	"	.	.	1	.	1
35	Taufers . . . . . z delegacją w Ischglu . . . z delegacją w Trafoi (w le- cie).	z upo. P. II. P. II. *)	"	"	.	.	1	.	.
36	Bozen . . . . . z delegacją w dworcu kolei	G. I.	D. s. p. w Brixenie	Wnętrze	1	.	.	.	.
37	Trydent		G. I.	D. s. p. w Trydencie	"	1	1	.	.
38	Rovereto	G. II. *)	"	"	.	1	.	.	.
39	Vermiglio . . . . . z przykomorkiem Tonale.	P. II. *)	"	Włochy	.	.	.	.	.

Uwagi.

Do 31: Pobór cła od kawy surowej, bez ograniczenia, tudzież upoważnienie komory pomocniczej I klasy do tłuszczów, T. N. 65 do 71, do olejów, tłustych, T. N. 72 do 74, do olejów kopalnych T. N. 120 i 121 b).

Do 32: Postępowanie przewozowe z bydłem rzeźnym i pociągowym i winem pomiędzy Balzers a Bendern.

Do 33: Pobór cła od bydła rzeźnego i pociągowego aż do 30 sztuk; przekazywanie przewozowe i potwierdzanie wywozu towarów przewozowych w dotychczasowym rozmiarze. Postępowanie przewozowe między Spissermühlem a Ischglu z bydłem, płodami rolniczymi i drobiazgami podróźnych.

Do 34: Pobór cła od towarów T. N. 128 do 131, 158 a) i b) z wyjątkiem Uwagi aż do 5 kilogramów. Postępowanie przewozowe z bydłem rzeźnym i pociągowym, tudzież innymi towarami.

Do 35: Pobór cła od bydła rzeźnego i pociągowego aż do 50 sztuk, od kawy surowej aż do 250 kilogramów, od owoców południowych, T. N. 9 do 16 aż do 500 kilogramów, od gorzałki, T. N. 76 a) aż do 250 kilogramów, od likworów, T. N. 76 b) i czekolady, T. N. 91 aż do 50 kilogramów, od wina, T. N. 77 aż do 200 kilogramów, od towarów T. N. 128 do 131 i 158 a) i b) z wyjątkiem Uwagi, tudzież 176 aż do 5 kilogramów. Postępowanie przewozowe z bydłem rzeźnym i pociągowym, tudzież z innymi towarami w dotychczasowych rozmiarach.

Do 38: Pobór cła od towarów T. N. 158 a), b) i Uwaga bez ograniczenia; ekspedycyowanie bez opłaty cła rzeczy podróźnych naprzód lub później wysyłanych, bez wyższego pozwolenia.

Do 39: Pobór cła od fustagno (towary bawełniane) aż do 5 kilogramów.

Liczba bieżąca	Siedziba	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowemi bez ograniczenia
							z płynami wysokowymi pędzonemi	z piwem	z cukrem	
urzędu					za zwrotem					
40	Lodrone	P. I. *)	D. s. p.	Włochy	.	.	.	.	.	1
41	Riva	P. I.	w Trydencie	"	.	.	.	.	.	1
42	Torbole	z upo. G. II.	"	"	.	.	.	.	.	
43	Mamma d'Avio	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	
44	Borghetto	P. II. *)	"	"	.	.	.	1	.	1
45	Vò . . . . . oraz przykomorek dla Ala.	z upo. P. I.	"	"	.	.	.	.	.	
46	Ala	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	
47	Vallarsa . . . . . z delegacją Campo Silvano	G. II. *)	"	"	.	1	.	.	.	1
48	Terragnolo	P. II. *)	"	"	.	.	.	1	.	
49	Casotto . . . . . z delegacjami w a) Vezzenie . . . . . b) Carotte	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	
50	Tezze . . . . . z przykomorkiem w Tezze.	z upo. P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	
51	Montecroce	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	
52	Moëna	z upo. P. I.	"	"	.	.	.	.	.	
53	Collaz-Caprile . . . . . z delegacją w Colle Santa Lucia	P. II.	D. s. p.	"	.	.	.	1	.	
		z upo. P. II.	w Brixenie							

Uwagi.

Do 40: Pobór cła od fustagno (towarów bawełnianych) aż do 150 kilogramów.

Do 44: Pobór cła od kwasu siarkowego, T. N. 320 aż do 200 kilogramów.

Do 46: Ekspedycyowanie bez opłaty cła rzeczy podróżnych naprzód lub później wysłanych i rzeczy przesiedlających się osób, bez wyższego pozwolenia.

Do 47: Pobór cła od wołów i byków, T. N. 39, 40 aż do 20 sztuk, krów i jałownika, T. N. 41, 42 aż do 30 sztuk, cieląt, T. N. 43 aż do 100 sztuk, świń, T. N. 46 aż do 60 sztuk, prosiąt, T. N. 47 aż do 100 sztuk, koni i źrebiąt, T. N. 48 aż do 20 sztuk.

Do 49: Komora pomocnicza w Casotto. Pobór cła od świń, T. N. 46 aż do 50 sztuk, towarów skórzanych pospolitych, T. N. 216 aż do 25 kilogramów. Wzajemne przekazywanie towarów przewozowych pomiędzy komorami włoskimi w Lastebasse i S. Pietro.

Delegacja w Vezzenie. Pobór cła od towarów skórzanych pospolitych, T. N. 216, aż do 25 kilogramów.

Do 50: Ekspedycya wchodowa kamienia winnego, T. N. 318 bez ograniczenia.

Liczba bieżąca	Siedziba	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowymi bez ograniczenia
							z płynami wysokokowemii pędzonemi	z piwem	z cukrem	
urzędu					za zwrotem					
54	Acquabuona d'Ampezzo . z delegacją w Schluderbachu.	P. II. z upo. P. I.	D. s. p. w Brixenie	Włochy	.	.	.	1	1	
55	Moos	P. II.	"	"	.	.	.	1	.	
V. Styrya.										
C. k. Dyrekcya skarbową krajową w Gradou.										
1	Gradec	G. I.	D. s. p. w Gradcu	Wnętrze	1	1	.	.	.	
2	Marbork	G. II. i urząd podat. głów.	D. s. p. w Marborku	"	.	1	.	.	.	
3	Bruck nad Murem	G. II. *) i urząd podat. głów.	D. s. p. w Brucku	"	.	.	.	.	.	
VI. Karyntya.										
C. k. Dyrekcya skarbową w Celowcu.										
1	Celowiec . . . . . z delegacją w dworcu kolei	G. II.	D. s. w Celowcu	Wnętrze	1	1	.	.	.	
2	Villach			G. II. i urząd podat. głów.	"	"	.	1	.	.
3	Ponteba	P. I. *) z upo. G. II.	"	Włochy	.	1	1	1	1	
4	Muta	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	
VII. Kraina.										
C. k. Dyrekcya skarbową w Lublanie.										
1	Lublana	G. I.	D. s. w Lublanie	Wnętrze	1	1	.	.	.	

Uwagi:

Do V, 3: Z ograniczeniem do poboru cła od posyłek pocztowych aż do ilości ustanowionej dla komor głównych II klasy; do poboru cła od towarów rewidowanych wewnątrz na innej komorze; do ekspedycyowania towarów wywozowych; do czynności urzędowych przewoźnych i kontrolnych.

Do VI, 3: Przekazywanie towarów przewozowych.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowymi bez ograniczenia
							z płynami wysokowymi pędzonemi	z piwem	z cukrem	
					za zwrotem					
VIII. Przymorze.										
C. k. Dyrekcyja skarbowa w Tryeście.										
1	Robiez	P. I. *)	Inspektor skarbowy starszy w Gorycyi	Włochy	.	.	.	.	.	
2	Mernik	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	
3	Venco, oddział straży skarb.	z upo. P. II.	"	"	.	.	.	.	.	
4	Brazzano	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	
5	Cormins	P. I. *)	"	"	.	1	.	.	.	
6	Gorycyja	G. II.	"	"	.	1	.	1	.	
7	Chiopris	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	
8	Nogaredo	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	
9	Visco	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	
10	Strassoldo	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	
11	Cervignano . . . . . z przykomorkiem w Portobuso.	P. I. z upo. G. II.	"	Wybrzeże	.	.	.	.	.	
12	Grado	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	
13	Canal Rosega	P. I.	"	"	.	.	.	.	.	
14	Divin	P. I.	"	"	.	.	.	.	.	

Uwagi:

Do 1 i 4: Pobór cła od cukru surowego, T. N. 17 a) aż do 25 kilogramów. Wzajemne przekazywanie towarów przewozowych, z wyjątkiem tytoniu.

Do 5: Pobór cła od cukru surowego, T. N. 17 a) aż do 25 kilogramów; towarów T. N. 124 a), b), c), 125 a), b), c), 128 do 131, 158 a) i b) z wyjątkiem Uwagi, aż do 100 zł. Wzajemne przekazywanie towarów przewozowych.

Do 8, 9 i 10: Pobór cła jak 5. Wzajemne przekazywanie towarów przewozowych.

Liczba bieżąca	Siedziba urzędu	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia						
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego				z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia	
						do postępowania wywozowego					
						z płynami wysko- kowymi pęzonymi	z piwem	z cukrem			
						za zwrotem					
15	Tryest	G. I. *)	Dyrekcya skarbowa w Tryeście	Wybrzeże	1	1				1	
16	Gretta . . . . . z delegacją w Barcoli . . .	P. I. *) z upo. P. II. *	Inspektor skarbowy starszy w Tryeście	Okrąg wyłączony tryestyński							
17	Scala santa	P. II.	"	"							
18	Cologna	P. II.	"	"							
19	Guardiella	P. I. *)	"	"							
20	Cattinara (Kluč)	P. II.	"	"							
21	Zaule	P. II.	"	"							
22	Muje	P. I. *)	Inspektor skarbowy starszy w Koprze	Wybrzeże							
23	Kopar	P. I. i urząd solny. *)	"	"							
24	Isola	P. II. z upo. P. I.	"	"							
25	Piran . . . . . z delegacją w Porto Rose.	P. I. i urząd solny. *)	"	"							
26	Umago	P. I. *)	"	"							
27	Nowe Miasto	P. II. z upo. P. I.	"	"							

Uwagi.

Do 15: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Do 16: Komora pomocnicza w Greccie, pobór cła jak 5.

Delegacja w Barcoli, ograniczona do poboru cła od towarów podlegających większemu cłu niż 15 zł. aż do 3 kilogramów, od innych towarów aż do 10 zł.

Do 19: Pobór cła jak 5.

Do 2: Pobór cła od machin, T. N. 282 do 287, bez ograniczenia; ekspedycje bez opłaty cła przedmiotów do budowy okrętów i do zaopatrzenia okrętów; postępowanie wywodnicze z przedmiotami, które „Stabilimento tecnico“ posyła do naprawy w fabrykach okręgu wolnego portu.

Do 22, 25 i 26: Pobór cła jak 5.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a u r z ę d u	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
							z plynami wysko- kowemi pędzonemi	z piwem	z cukrem	
					za zwrotem					
28	Val di Torre	Delegacja portowa ze służbą cłową *)	Inspektor skarbowy starszy w Koprze	Wybrzeże	.	.	.	.	.	.
29	Porjecze	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
30	Orsera	Delegacja portowa ze służbą cłową *)	"	"	.	.	.	.	.	.
31	Rowne	G. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
32	Fasana	P. II.	Inspektor skarbowy w Pule	"	.	.	.	.	.	.
33	Pule	G. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
34	Veruda	Del. cłowa ze służbą portową *)	"	"	.	.	.	.	.	.
35	Medolino	"	"	"	.	.	.	.	.	.
36	Carnizza	"	"	"	.	.	.	.	.	.
37	Traghetto	Delegacja portowa ze służbą cłową *)	"	"	.	.	.	.	.	.
38	Rabaz	P. II. z upo. P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.
39	Fianoua	Delegacja portowa ze służbą cłową *)	"	"	.	.	.	.	.	.

Uwagi.

Do 28: Ekspedycje przywozowe i wywozowe towarów wolnych od cła w ogólności lub dopóki obowiązuje traktat handlowy włoski a to T. N. 32 a), 36, 49, 50 a), 51, 53, 54, 56, 60, 61, 62, 64, 80, 94, 95, 96, 102, 103 a), b), 136, 152, 163, 244, 249 a), b), 353 (z wyjątkiem nawozów sztucznych), 354 i 355; załatwianie ceł przewoźnych od towarów w obrocie krajowym za morze przekazanych.

Do 29: Jak do 5.

Do 30: Jak do 28.

Do 33: Ekspedycje bez opłaty cła rzeczy podróźnych, naprzód lub później wystanych, bez wyższego pozwolenia.

Do 34: Ekspedycje przywozowe jak 28. Ekspedycje towarów wywozowych wolnych od cła.

Do 35 i 36: Jak do 34.

Do 37 i 39: Jak do 28.

Liczba bieżąca	Siedziba urzędu	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
							z płynami wysko- kowemi pędzonemi	z piwem	z cukrem	
				za zwrotem						
40	Moszczenice	Del. cłowa ze służbą portową *)	Inspektor skarbowy w Pule	Wybrzeże	.	.	.	.	.	.
41	Ika (Lovran)	Delegacya portowa ze służbą cłową *)	"	"	.	.	.	.	.	.
42	Volovsko	P. I. i urząd solny *)	"	"	.	.	.	.	.	.
43	Omiszalj (na Kerku)	Del. cłowa ze służbą portową *)	"	"	.	.	.	.	.	.
44	Malinska (na Kerku)	P. II. z upo. P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.
45	Kerk (wyspa)	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
46	Punat (na Kerku)	Delegacya portowa ze służbą cłową *)	"	"	.	.	.	.	.	.
47	Baszka (na Kerku)	P. II. z upo. P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.
48	Verbnik (na Kerku)	Del. cłowa ze służbą portową *)	"	"	.	.	.	.	.	.
49	Klimno (na Kerku)	"	"	"	.	.	.	.	.	.
50	Kres (wyspa)	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
51	Osor (na Kresie)	Delegacya portowa ze służbą cłową *)	"	"	.	.	.	.	.	.
52	St. Martin (na Łoszynie) . .	"	"	"	.	.	.	.	.	.

Uwagi.

Do 40: Jak do 34.

Do 41: Jak do 28.

Do 42: Jak do 5.

Do 43: Jak do 34.

Do 45: Jak do 5.

Do 46: Jak do 28.

Do 48 i 49: Jak do 34.

Do 50 Pobór cła: Jak do 5.

Do 51 i 52: Jak do 28.

Liczba bieżąca	Siedziba urzędu	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewożo- mi bez ograniczenia
							z plynami wysko- kowemi pędzonemi	z piwem	z cukrem	
					za zwrotem					
53	Łoszyn mały (na Łoszynie)	G. II.	Inspektor skarbowy w Pule	Wybrzeże	.	.	.	.	.	.
54	Cigale (na Łoszynie)	Delegacja portowa ze służbą cłową *)	"	"	.	.	.	.	.	.
55	Łoszyn wielki (na Łoszynie)	Del. cłowa ze służbą portową *)	"	"	.	.	.	.	.	.
56	Unie (wyspa)	Delegacja portowa ze służbą cłową *)	"	"	.	.	.	.	.	.
57	Susak (wyspa)	Del. cłowa ze służbą portową *)	"	"	.	.	.	.	.	.
58	St. Pietro di Nembi (wyspa)	Delegacja portowa ze służbą cłową *)	"	"	.	.	.	.	.	.

Uwagi.

Do 54: Jak do 28.

Do 55: Jak do 34.

Do 56: Jak do 28.

Do 57: Jak do 34.

Do 58: Jak do 28.

Uwaga ogólna.

Komory pomocnicze tego okręgu administracyjnego są nadto upoważnione do poboru cła od towarów i ilości, które w upoważnieniach urzędów tej kategorii nie są wymienione, a to;

- od kawy T. N. 2 a), komora pomocnicza II klasy, aż do 25 kilogramów;
- od tłuszczu świńskiego i gęsiego, słoniny T. N. 66, komora pomocnicza II klasy, aż do 200 kilogramów;
- od alkoholu i gorzałki, T. N. 76 a), komora pomocnicza II klasy, aż do 20 kilogramów;
- od kiełbas mięsnych, T. N. 84, komora pomocnicza II klasy, aż do 20 kilogramów;
- od smoły, T. N. 114, komora pomocnicza I klasy bez ograniczenia, komora pomocnicza II klasy, aż do 500 kilogramów;
- od towarów bawełnianych, T. N. 128 a) i b), komora pomocnicza I klasy, aż do 20 kilogramów, komora pomocnicza II klasy, aż do 10 kilogramów;
- od skór na podeszwy, T. N. 214, komora pomocnicza II klasy, aż do 50 kilogramów;
- od sody, T. N. 321, komora pomocnicza I i II klasy, aż do 100 kilogramów.

Liczba bieżąca	Siedziba urzędu	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia						
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego				z towarami przewożone- mi bez ograniczenia
							z płynami wysoko- kowymi pędzonemi	z piwem	z cukrem	za zwrotem	
IX. Dalmacya.											
C. k. Dyrekcyja skarbowa krajowa w Zadarze.											
1	Obrovec	P. I. *)	D. s. p. w Zadarze	Wybrzeże	.	.	.	.	.	.	
2	Novegrody	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.	
3	Nin	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.	
4	Pag (wyspa)	P. I. i urząd solny. *)	"	"	.	.	.	.	.	.	
5	Novalia (na Pagu)	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.	
6	Rab (wyspa).	P. I. i urząd solny. *)	"	"	.	.	.	.	.	.	
7	Zadar, nad morzem	G. I.	"	"	.	.	.	.	.	.	
8	Zadar, od lądu	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.	
9	Silba (wyspa)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.	
10	Molat (wyspa).	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.	
11	Sali (wyspa Duga)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.	
12	Belehrad	P. I. *) i urząd podat.	"	"	.	.	.	.	.	.	
13	Teszau (na Morterze)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.	
14	Vodica	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.	
15	Zlarin (wyspa)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.	
16	Szebenik	G. II.	"	"	.	.	.	.	.	.	
17	Skradin	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	.	
18	Rogoznica (wyspa)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.	
19	Maslenica (wyspa).	P. II.	D. s. p. w Spljecie	"	.	.	.	.	.	.	
20	Trogir	P. II. *) z upo. P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.	

Uwagi.

Do 1, 4 i 6: Pobór cła od cukru surowego poniżej sztandardu Nr. 19 aż do 100 kilogramów.

Do 9, 10 i 11: Pobór cła od kawy, T. N. 2 a), b), aż do 80 kilogramów, od cukru surowego, od sztandardu Nr. 19 i wyżej, aż do 50 kilogramów, od oleju kopalinnego, T. N. 121 b), aż do 1000 kilogramów.

Do 12: Jak do 1.

Do 13, 14 i 15: Jak do 9.

Do 17: Jak do 1.

Do 18: Jak do 9.

Do 20: Pobór cła od cukru poniżej sztandardu Nr. 19, aż do 50 kilogramów.

Liczba bieżąca	Siedziba	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowymi bez ograniczenia
							z płynami wyskokowymi pełzonymi	z piwem	z cukrem	
nr z ę d u					za zwrotem					
21	Novi	P. II. *)	D. s. p. w Spljecie	Wybrzeże	.	.	.	.	.	.
22	Solin	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
23	Spljet	G. II. z upo. G. I.	"	"	.	.	.	.	.	.
24	Omis	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
25	Puciszcze (na Braczu)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
26	Postire (na Braczu)	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
27	S. Petar (na Braczu)	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
28	S. Ivan (na Braczu)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
29	Boboviszcze (na Braczu)	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
30	Milna (na Braczu)	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
31	Bol (na Braczu)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
32	Jelsa (na Hvarze)	P. II. *) z upo. P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.
33	Stary Grad (na Hvarze)	P. I. z upo. G. II. i urząd podat.	"	"	.	.	.	.	.	.
34	Hvar (wyspa)	P. I. *) i urząd podat.	"	"	.	.	.	.	.	.
35	Wys (wyspa)	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
36	Comisa (na Wysie)	P. II. *) z upo. P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.
37	S. Jur (na Hvarze)	Del. cłowa ze służbą portową	"	"	.	.	.	.	.	.
38	S. Martin (na Braczu)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
39	Mokarska	G. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
40	Gradac	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.

Uwagi.

- Do 21: Jak do 9.
Do 24: Jak do 1.
Do 25: Jak do 9.
Do 27: Jak do 20.
Do 28: Jak do 9.
Do 30: Jak do 20.
Do 31: Jak do 9.
Do 32: Jak do 20.
Do 34 i 35: Jak do 1.
Do 36: Jak do 20.
Do 38 i 40: Jak do 9.

Liczba bieżąca	Siedziba urzędu	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego do postępowania wywozowego				
						z płynami wysko- kowymi pełzonymi	z piwem	z cukrem	z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia	
					za zwrotem					
41	Opuzen	P. II. *) z upo. P. I.	D. s. p. w Spljecie	Wybrzeże	.	.	.	.	.	.
42	Metkovicze . . . . . z delegacją w Neum	G. II. z upo. G. I. z upo. P. II.	"	Wnętrze	.	.	.	.	.	.
43	Trapani	P. I. *)	D. s. p. w	Wybrzeże	.	.	.	.	.	.
44	Velaluska (na Korczoli)	P. II. *) z upo. P. I.	Dubrowniku							
45	Lastovo (wyspa)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
46	Korczola (wyspa)	P. I. z upo. G. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
47	Orebicz	P. I. *) i urząd podat.	"	"	.	.	.	.	.	.
48	Trstenik	P. II. *) z upo. P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.
49	Mljet (wyspa)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
50	Stoń	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
51	Slano	P. II. *) z upo. P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.
52	Szypan (wyspa)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
53	Gruz	G. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
54	Dubrownik	G. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
55	Cawtat	P. II. *) z upo. P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.
56	Nowy Erzeg	P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.
57	Perast	z upo. G. II. P. II. *) z upo. P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.

Uwagi.

Do 41: Jak do 20.

Do 43 i 44: Jak do 20.

Do 45: Jak do 9.

Do 47: Jak do 1.

Do 48: Jak do 20.

Do 49: Jak do 9.

Do 50: Jak do 1.

Do 51: Jak do 20.

Do 52: Jak do 9.

Do 55: Jak do 20.

Do 57: Pobór cła jak pod 9; potwierdzanie wywozu takich towarów przewozowych, od których przywozu komory pomocnicze II klasy mogą bezwarunkowo pobierać cło.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego				
						do postępowania wywozowego				
u r z ę d u					z płynami wysko- kowymi pędzonemi	z piwem	z entrem	z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia	za zwrotem	
58	Risan	P. I. *) i urząd podat.	D. s. p. w Dubrowniku	Wybrzeże	.	.	.	.	.	
59	Kottor	G. II.	"	"	.	.	.	.	.	
60	Budwa	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	
61	Spica	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	
62	Percany	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	
X. Czechy.										
C. k. Dyrekcya skarbowa krajowa w Pradze.										
1	Praga . . . . . z delegacyami: a) w zabudowaniu pocztowym, b) w dworcu kolei państwa, c) w dworcu kolei czeskiej zachodniej busztjehradzkiej w Smichowie, d) w dworcu kolei Franciszka Józefa, e) w dworcu kolei busztjehradzkiej w Bubnie, f) w dworcu kolei turnawsko-kralupsko-praskiej, g) w dworcu kolei północno-zachodniej.	G. I. *)	D. s. p. w Pradze	Wnętrze	1	1	.	.	.	
2	Budziejowice w dworcu kolei ciszka Józefa	G. II. *)	D. s. p. w Budziejowicach	"	.	1	.	.	.	

Uwagi.

Do 58 i 60: Jak do 1.

Do 61 i 62: Jak do 9.

Uwaga ogólna.

Komory pomocnicze II klasy tego okręgu administracyjnego są wyjątkowo upoważnione do przekazywania towarów w obrocie wolnym od cła.

Uwagi.

Do X, 1: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga i od przędzy połyskującej twardej, T. N. 154 a), Uwaga.

Do 2: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia						
					do kredytowania cła	do postępowania swizacyjnego	do postępowania wywozowego				z towarami przewozowemi bez ograniczenia
							z płynami wyskokowemi pędzonemi	z piwem	z cukrem	za zwrotem	
3	Landstrasse	P. II.	D. s. p. w Budziejowicach	Bawarya	.	.	.	.	.	.	.
4	Buczyna	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.	.
5	Eisenstein (w dworcu pogr. kolei) . . . . . z przykomorkiem w Elisen-thalu.	P. I. z upo. G. II.	"	"	.	1	1	1	1	1	.
6	Pilzeń w dworcu kolei zachodniej czeskiej . . . z delegacjami: a) dla posyłek pocztowych w mieście, b) w dworcu kolei Franciszka Józefa, c) w dworcu kolei pilzeńsko-brzeźnieńskiej.	G. II. *)	D. s. p. w Pilzni	Wnętrze	1	1	.	.	.	.	.
7	St. Katarzyna	P. II.	"	Bawarya	.	.	.	.	.	.	.
8	Neumark	P. I.	"	"	.	.	.	.	1	.	.
9	Brod (w Bawaryi)	P. I. z upo. G. II.	"	"	.	1	1	1	1	1	.
10	Fulmawa	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.	.
11	Schwarzach	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.	.
12	Haselbach	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	.	.
13	Eisendorf	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.	.
14	Karłowe Wary . . . . . z delegacją w dworcu kolei busztjehradzkiej.	G. II. *)	D. s. p. w Chebie	Wnętrze	1	1	.	.	.	.	.
15	Rozwadów	P. II.	"	Bawarya	.	.	.	.	.	.	.
16	Waldheim (w Georgenbergu w Bawaryi)	P. II.	"	"	.	.	.	.	1	.	.
17	Neuthiergarten	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.	.
18	Promenhof	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.	.

Uwagi.

Do 6: Pobór cła od oliwy popsutej T. N. 72, Uwaga.

Do 12: Pobór cła od materyałów chemicznych pomocniczych, zastrzeżonych komorom głównym II klasy. T. N. 318 do 324 (z wyjątkiem soli nawozowych, chlorku potażu i chlorku magnezyanu), bez ograniczenia.

Do 13: Pobór cła od arseniku, T. N. 320, bez ograniczenia i od sody, T. N. 321, aż do 20 zł.

Do 14: Upoważnienie komory głównej I klasy do poboru cła od posyłek pocztowych. Pobór cła od tytoniu i wyrobów tytoniowych dla podróżnych aż do 7-5 kilogramów i ekspedycje bez opłaty cła rzeczy podróżnych i powozów naprzód lub później wysłanych, bez wyższego pozwolenia.

Liczba bieżąca	Siedziba urzędu	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła		do postępowania awizacyjnego			
							do postępowania wywozowego		z plynami wysko- kowemi pęzionemi	
		za zwrotem		z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia						
19	Cheb . . . . . z delegacjami: a) do posytek pocztowych w mieście, b) na peronie kolei żelaznej, c) w Franciszkowych Ła- źniach i w Maryańskich Łażniach podczas pory kąpielowej od 15 maja do 15 września.	G. I. *)	D. s. p. w Chebie	Bawarya	1	1			1	
20	Albenreuth Stary	P. II.	"	"						
21	Wies	P. II.	"	"						
22	Mühlbach	P. II.	"	"						
23	Asz . . . . . z delegacją w mieście i przykomorkiem w Sel- berstrasse.	G. II. *)	"	Bawarya i Saksonia		1			1	
24	Neuhausen	P. II.	"	Bawarya						
25	Roszbach . . . . . z przykomorkiem w Eb- math.	P. I. *)	"	Bawarya i Saksonia						1
26	Grün (w Elster w Saksonii) .	P. II.	"	Saksonia						
27	Voitersreuth (dworzec) .	P. I. z upo. G. II.	"	"		1	1	1		1
28	Voitersreuth (gościniec) .	P. II.	"	"						
29	Fleissen (w Brambachu w Saksonii)	P. II.	"	"						
30	Schönbach	P. II.	"	"				1		
31	Kraślice	G. II.	"	"						

Uwagi.

Do 19: Komora główna w Chebie: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga. Delegacje w Franciszkowych łaźniach i w Maryańskich łaźniach: Pobór cła od tytoniu i wyrobów tytoniowych dla podróżnych, aż do 7·5 kilogramów, tudzież ekspedycje rzeczy i przedmiotów na potrzeby gości kąpielowych i podróżnych, bez ograniczenia.

Do 23: Pobór cła od przędzy połyskującej twardej, T. N. 134 a), Uwaga. Pobór cła od tytoniu i wyrobów tytoniowych dla podróżnych, aż do 7·5 kilogramów i ekspedycje bez opłaty cła rzeczy podróżnych, naprzód lub później wysłanych, bez wyższego pozwolenia.

Do 25: Pobór cła od towarów T. N. 114, 120, tudzież 121 a) i b), 124 a), b), c), 125 a), b), c), 128 do 131, 158 i Uwaga, i od materiałów chemicznych pomocniczych, zastrzeżonych komorom głównym II klasy, T. N. 318 do 324 (z wyjątkiem soli nawozowych, chlorku potażu i chlorku magnezyu), aż do 75 zł.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
							z płynami wysoko- kowymi podzonomi	z piwem	z cukrem	
u r z ę d u						za zwrotem				
32	Markhausen (w Saksonii) . oraz przykomorek dla Kra- ślic.	P. II.	D. s. p. w Chebie	Saksonia	.	.	.	1	.	.
33	Zawrzaki	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
34	Hirschenstand	P. I.	"	"	.	.	.	1	.	.
35	Breitenbach	P. I. *)	"	"	.	.	.	1	.	.
36	Wittigsthal (w Saksonii) .	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
37	Bożedary	P. II.	"	"	.	.	.	1	.	.
38	Wiesenthal	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
39	Chomutów	G. II.	D. s. p. w Zatecu	Wnętrze	.	1	.	.	.	.
40	Veyprty (dworzec)	P. I. *)	"	Saksonia	.	1	.	1	1	.
41	Veyprty (gościniec)	z upo. G. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
42	Przysecznice (w Jöhstadt w Saksonii)	P. II.	"	"	.	.	.	1	.	.
43	Reitzenhain (w Saksonii) . z przykomorkiem na go- ścińcu ku Sebastianperku	P. I. *) z upo. G. II.	"	"	.	1	.	1	1	.
44	Umbach (w Sazenie w Sa- ksonii)	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
45	Kalek	P. II.	"	"	.	.	.	1	.	.

Uwagi.

- Do 35: Pobór cła od towarów T. N. 124 a), b), c), 125 a), b), c), 128 do 131, 158 i Uwaga, i od materiałów chemicznych pomocniczych, zastrzeżonych komorom głównym II klasy, T. N. 318 do 324 (z wyjątkiem soli nawozowych, chlorku potażu i chlorku magnezyzu), aż do 75 zł.
- Do 36: Postępowanie wywozowe z miazgą papierową z drzewa (miazga włóknisto-drzewna) na tektury. T. N. 185 b), aż do 1000 kilogramów. Postępowanie przewoźne skrócone przez Saksonią.
- Do 40: Pobór cła od przędzy połyskującej twardej, T. N. 154 a), Uwaga. Pobór cła od wyrobów tytoniowych i tytnin dla podróżnych, aż do 7·5 kilogramów; ekspedycyowanie bez poboru cła od rzeczy podróżnych naprzód lub później posyłanych, bez wyższego pozwolenia.
- Do 41: Pobór cła od przędzy bawełnianej, T. N. 126 aż do 30 kilogramów; od jedwabiu, T. N. 165 b), 166 b) i 167 aż do 50 kilogramów.
- Do 43: Pobór cła od tytniu i wyrobów tytoniowych dla podróżnych aż do 7·5 kilogramów i ekspedycyowanie bez opłaty cła rzeczy podróżnych, naprzód lub później posyłanych, bez wyższego pozwolenia. Postępowanie przewoźne skrócone między komorą na dworcu a posternkiem awizacyjnym i dostawniczym na gościńcu; podobnie z Reitzenhain na Saksonią do Grünthal.

Liczba bieżąca	Siedziba urzędu	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewożo- mi bez ograniczenia
							z płynami wyso- kowemi pęzonymi	z piwem	z cukrem	
					za zwrotem					
46	Grünthal	P. II. *)	D. s. p. w Zatecu	Saksonia	.	.	.	1	.	.
47	Mnichów czeski	P. II. *)	"	"	.	.	.	1	.	.
48	Grünwald	P. II. *)	"	"	.	.	.	1	.	.
49	Wełtawa	P. II. *)	"	"	.	.	.	1	.	.
50	Tylny Cinnwald (w Cinn- wald w Saksonii)	P. II.	"	"	.	.	.	1	.	.
51	Müglitz (w Sächsisch-Müg- litz)	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
52	Cieplice . . . . . z delegacyami: a) w dworcu kolei pod- mokielsko- duchcowskiej (Cieplice-Waldthor), b) w dworcu kolei uście- cko-ciepliekiej.	G. I. *)	"	Wnętrze	1	1	.	.	.	.
53	Usti (n. Labem) . . . . . z delegacyami: a) w dworcu kolei państwa, b) w dworcu kolei półno- cno-zachodniej.	G. II. *)	D. s. p. w Litomie- rzycach	"	.	1	.	.	.	.
54	Czeska Lipa	G. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
55	Schönwald	P. II.	"	Saksonia	.	.	.	.	.	.
56	Petrowice . . . . . z delegacją w Schneebergu.	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.

Uwagi:

Do 46: Pobór cła od zabawek drewnianych lub kościanych, T. N. 229 b) i 230 b), aż do 100 kilo-gramów. Postępowanie przewoźne skrócone z Grünthalu przez Saksonię do Raitzenhain.

Do 47: Pobór cła od zabawek drewnianych lub kościanych, T. N. 229 b) i 230 b) aż do 100 kilo-gramów.

Do 48 i 49: Pobór cła od cieląt, T. N. 43, aż do 15 sztuk.

Do 52: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga. Pobór cła od tytoniu i wyrobów tytoniowych dla podróżnych aż do 7·5 kilogramów, bez wyższego pozwolenia.

Do 53: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga, i od przędzy polyskującej twardej, T. N. 154 a), Uwaga. Ekspedycyowanie towarów wywożonych statkami do Saksonii.

Do 56: Pobór cła od kwasu siarkowego i od kwasu azotowego T. N. 320 aż do 500 kilogramów, tudzież od towarów T. N. 124 a), b), c), 125 a), b), c), 128 do 131 i 158 a), b) z wyjątkiem Uwagi, aż do 5 kilogramów.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a u r z ę d u	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego				
						do postępowania wywozowego	z płynami wysoko- kowymi pędzonemi	z piwem	z cukrem	z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
57	Podmokłe-Djeczyn . . . z delegacyami: a) w przystani w Djeczynie, b) w dworcu kolei północno- zachodniej w Djeczynie, c) w miejscu przeładowy- wania na Łabie w Dje- czynie-Laube, d) w Krippen w Saksonii (urząd przekazowy i do- stawniczy).	G. I. *)	D. s. k. w Pradze	Saksonia	1	1	.	.	1	.
58	Niedergrund (w Szenowie w Saksonii)	P. I. *)	Radca skar- bowy w Pod- mokłych	"	.	.	.	1	1	1
59	Niedergrund (stacja kolei żelaznej)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
60	Hreńsko	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
61	Rumburk	G. II. z upo. G. I.	D.s.p. w Lito- mierzycach	Wnętrze	1	1	.	.	.	.
62	Thomasdorf	P. II. *)	"	Saksonia	.	.	.	1	.	.
63	Dolny Einsiedel (w Sobie- nicach w Saksonii) . . .	P. II. *) z upo. P. I.	"	"	.	.	.	1	.	.
64	Lobdow (na Raupenbergu) .	P. I. *)	"	"	.	.	.	1	.	.
65	Hilgersdorf	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.

Uwagi.

- Do 57: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga i od przędzy połyskującej twardej T. N. 154 a), Uwaga.
- Do 58: Postępowanie awizacyjne w obrocie statków na Łabie. Potwierdzenie wywozu cukru statkami z zastrzeżeniem zwrotu. Pobór cła od towarów T. N. 114, 119 a), b), 124 a), b), c), 125 a), b), c), 128 do 135, 140 do 147, 149, 150, 154 a) (po 8 zł.) 155 do 162, 168 do 176, 318 do 324 według upoważnienia nadanego komorom głównym II klasy.
- Do 59: Postępowanie awizacyjne do przewozu rzeczy podróżnych. Ekspedycya przewoźna z Hreńskiem.
- Do 60: Ekspedycya przewoźna do Podmokłego, Djeczyna i Dolnego Gruntu.
- Do 62: Pobór cła od towarów T. N. 124 a), b), c), 125 a), b), c), 128 do 131, tudzież 158 a) i b), z wyjątkiem Uwagi, aż do 5 kilogramów.
- Do 63: Pobór cła jak pod 62, tudzież od sody i chlorku wapna, T. N. 321 i 322, bez ograniczenia, od bieli ołownej i od bieli cynkowej T. N. 323 aż do 200 kilogramów.
- Do 64: Pobór cła jak pod 62, tudzież od towarów zastrzeżonych komorom głównym II klasy T. N. 318 do 324 (z wyjątkiem soli nawozowych, chlorku potażu i chlorku magnezyonu) aż do 500 kilogramów.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
							z płynami wysko- kowymi pędzonemi	z piwem	z cukrem	
u r z ę d u					za zwrotem					
66	Rosenhain (w Sohlandzie w Saksonii)	P. II.	D. s. p. w Litomie- rzycach	Saksonia	.	.	.	1	.	.
67	Fugau (w Saksonii)	P. II. *)	"	"	.	.	.	1	.	.
68	Georgswalde (w dworcu po- granicznym w Ebers- bachu w Saksonii) . . . z delegacją na gościńcu Georgswaldeńskim.	P. I. *) z upo. G. II.	"	"	.	1	.	.	1	.
69	Aloisburg	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
70	Oberhennersdorf	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
71	Floriausdorf	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
72	Warnsdorf . . . . . z delegacją w Starym Warnsdorfe.	G. II. *) z upo. G. I.	"	"	1	1	.	.	.	.
73	Stary Warnsdorf	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
74	Niederlichtenwald (w Waltersdorf w Saksonii)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
75	Schanzendorf	P. II. *)	"	"	.	.	.	1	.	.

Uwagi.

- Do 67: Pobór cła od piłśni, towarów piłśniowych i kapeluszy piłśniowych, T. N. 162 b) i c) 174, z wyjątkiem Uwagi, aż do 15 zł.
- Do 68: Pobór cła od tytoniu i wyrobów tytoniowych dla podróżnych aż do 7-5 kilogramów. Ekspedycyowanie bez opłaty cła rzeczy podróżnych, naprzód lub później posłanych, bez wyższego pozwolenia.
- Do 70: Jak pod 62, tudzież pobór cła od nici lnianych, T. N. 137 d), od rzemieni ruchodawczych i sieci T. N. 216 aż do 100 kilogramów. Postępowanie przewoźne skrócone przez Saksonią.
- Do 71: Postępowanie przewoźne do Altwarnsdorf.
- Do 72: Pobór cła od tytoniu i wyrobów tytoniowych dla podróżnych aż do 7-5 kilogramów bez wyższego pozwolenia.
Delegacja w przystanku w Altwarnsdorf: Ograniczona do ekspedycyi w obrocie osobowym.
- Do 73: Postępowanie przewoźne przez Saksonią do Niederlichtenwalde, Waltersdorfu, Schanzen-
dorfu, Petersdorfu (pod Jabłonem) przed Grottau i Kunnersdorffem i postępowanie przewo-
zowe do Floriausdorfu.
- Do 74: Wzajemne przekazywanie towarów przewozowych. Postępowanie przewoźne skrócone przez
Saksonią do Altwarnsdorfu.
- Do 75: Pobór cła od przedzdy wełnianej, T. N. 154 a) i b), z wyjątkiem Uwagi aż do 200 kilogramów.
Postępowanie przewoźne w ogólności.

Liczba bieżąca	Siedziba urzędu	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia						
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego				z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
							z płynami wysko- kowymi pędzonemi	z piwem	z cukrem	za zwrotem	
76	Liberec . . . . . z delegacją w dworcu kolei	G. I. *)	D. s. p. w Litomie- rzycach	Wnętrze	1	1	. . .	1	. . .	. . .	
77	Petrowice (pod Jabłonem)	P. II. *)	"	Saksonia	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	
78	przed Hradkiem	P. I. *)	"	"	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	
79	Zytawa (w Saksonii)	G. I. *)	"	"	1	1	. . .	. . .	. . .	. . .	
80	Zgorzelec (w Prusach)	G. I. *)	"	Prusy	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	
81	Zawidów (w dworcu pogra- nicznym w Prusach)	P. I. *) z upo. G. II.	"	"	. . .	1	. . .	1	1	. . .	
82	Kunnersdorf	P. I. *)	"	Saksonia	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	
83	Ebersdorf	P. I.	"	Prusy	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	
84	Heinersdorf	P. I. *)	"	"	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	
85	Nove Mesto	P. II. *)	"	"	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	. . .	

Uwagi.

- Do 76: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga i od przędzy połyskującej twardej T. N. 154 a), Uwaga.
- Do 77: Jak pod 62. Tutzież postępowanie przewoźne przez Saksonię do Starego Warnsdorfu.
- Do 78: Pobór cła jak pod 62.
- Do 79: Jak pod 76.
- Do 80: Postępowanie awizacyjne, jednak ograniczone do towarów nadchodzących koleją żelazną do Zgorzelca a przeznaczonych do monarchii austr. węg. lub po za jej obręb.
- Do 81: Pobór cła od przędzy połyskującej twardej, T. N. 154 a), Uwaga. Postępowanie przewoźne skrócone przez Prusy do Libowa.
- Do 82: Pobór cła od przędzy wełnianej i od twardej przędzy połyskującej, T. N. 154 a) i Uwaga, bez ograniczenia, również od towarów 124 a), b), c), 125 a), b), c) i od materiałów chemicznych pomocniczych, zastrzeżonych komorom głównym II klasy N. 318 do 324 (z wyjątkiem soli nawozowych, chlorku potażu i chlorku magnezyzu) aż do 75 zł.; nadto od towarów T. N. 128 do 131, tudzież 158 a) i b) z wyjątkiem Uwagi, aż do 5 kilogramów. Postępowanie przewoźne skrócone do Starego Warnsdorfu, Heinersdorfu i Nowego Mesta.
- Do 84: Pobór cła jak pod 82. Postępowanie przewoźne skrócone z Kunnersdorfem.
- Do 85: Pobór cła od bydła rzeźnego i pociągowego T. N. 39 do 43, 46, 47 do 40 sztuk, nadto jak pod 62. Postępowanie przewoźne skrócone z Kunnersdorfem.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego do postępowania wywozowego				
						z plynami wysoko- kowemi pędzonemi	z piwem	z cukrem	z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia	
u r z ę d u					za zwrotem					
86	Trutnów . . . . . z delegacyami: a) w dworcu kolei w Tru- tnowie, b) w Friedrichsthal	G. II. *) z upo. P. II.	D. s. p. w Iezynie	Wnętrze	1	1	.	.	.	.
87	Nowy Swiet	P. II.	"	Prusy	.	.	.	1	.	.
88	Mała Upa	P. II.	"	"	.	.	.	1	.	.
89	Walberzyce	P. II.	"	"	.	.	.	1	.	.
90	Königshan	P. II.	"	"	.	.	.	1	.	.
91	Libow (w dworcu kolei po- granicznym w Prusach)	G. II. *)	"	"	.	1	.	.	.	.
92	Petrowice (pod Chwalecem)	P. II.	"	"	.	.	.	1	.	.
93	Zdonnow	P. II. *)	"	"	.	.	.	1	.	.
94	Neusorge	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
95	Halbstadt (w dworcu kolei pogranicznym)	G. II. *)	"	"	.	1	.	.	1	.
96	Janowice	P. II.	"	"	.	.	.	1	.	.
97	Ottendorf	P. II. *)	"	"	.	.	.	1	.	.
98	Nachod	P. I. *)	D. s. p. w Chrudimie	"	.	.	.	1	.	1
99	Oleśnice	P. II.	"	"	.	.	.	1	.	.
100	Kunzstat	P. II.	"	"	.	.	.	1	.	.
101	Bartoszewice	P. II.	"	"	.	.	.	1	.	.
102	Dolnalipka	P. II.	"	"	.	.	.	1	.	.
103	Mittelwald	P. I. *) z upo. G. II.	"	"	.	1	.	1	.	.

Uwagi.

- Do 86: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga. Ekspedyowanie bez opłaty cła rzeczy podróżnych, naprzód lub później wysłanych, bez wyższego pozwolenia.
- Do 91: Jak do 86. Postępowanie przewoźne skrócone przez Prusy do Zawidowa.
- Do 93: Pobór cła jak do 62.
- Do 94: Postępowanie przewoźne skrócone do Ottendorfu.
- Do 95: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga. Ekspedyowanie bez opłaty cła rzeczy podróżnych, naprzód lub później wysłanych, bez wyższego pozwolenia.
- Do 97: Postępowanie przewoźne skrócone do Neusorge i Nachodu, z rozszerzeniem na obrót przewoźny do Halbstadtu.
- Do 98: Pobór cła od towarów T. N. 124 a), b), c), 125 a), b), c), 128 do 131, 158 a) i b), z wyjątkiem Uwagi aż do 75 zł.
- Do 103: Ekspedyowanie bez opłaty cła rzeczy podróżnych naprzód lub później wysłanych, bez wyższego pozwolenia. Postępowanie przewoźne skrócone przez Prusy między Mittelwalde, Ziegenhalsem, Karniowem i Szczakową.

Liczba bieżąca	Siedziba urzędu	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe npoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
							z płynami wysoko- kowymi pędzonymi	z piwem	z cukrem	
				za zwrotem						
XI. Morawia.										
C. k. Dyrekcya skarbowa krajowa w Bernie.										
1	Berno . . . . . z delegacją w dworcu kolei żelaznej.	G. I. *)	D. s. p. w Bernie	Wnętrze	1	1	.	.	.	.
2	Ołomuniec . . . . . z delegacją w dworcu kolei żelaznej.	G. I. *)	D. s. p. w Ołomuńcu	"	1	1	.	.	.	.
3	Iglawa	G. II. *) i urząd podat. głów.	D. s. p. w Iglawie	"	.	.	.	.	.	.
4	Znojmo	G. II. *) i urząd podat. głów.	"	"	.	.	.	.	.	.
XII. Szląsk.										
C. k. Dyrekcya skarbowa w Opawie.										
1	Białawoda	P. II.	Inspektor skarbowy w Cukmantlu	Prusy	.	.	.	.	.	.
2	Jawornik . . . . . z przykomorkami w Krau- tenwalde i Białym Potoku.	P. I. *)	"	"	.	.	.	1	.	1
3	Bernatycze	P. I.	"	"	.	.	.	.	.	1

Uwagi.

Do XI, 1: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga, i od przędzy polyskującej twardej, T. N. 154 a), Uwaga.

Do „ 2: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Do 3 i 4: Z ograniczeniem do poboru cła od posyłek pocztowych aż do ilości ustanowionej dla komor głównych II klasy; do poboru cła od towarów rewidowanych wewnątrz na innej komorze; do ekspedowania towarów wywozowych; do czynności urzędowych przewoźnych i kontrolnych.

Do XII, 2: Pobór cła od towarów T. N. 114, 121 a) 124 a), b) i c), 125 a), b) i c), 128 aż do 131, 158 a) i b), z wyjątkiem Uwagi aż do 75 zł.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
							z płynami wysoko- kowymi pedzonemi	z piwem	z cukrem	
					za zwrotem					
4	Vidnava	P. I. *)	Inspektor skarbowy w Cukmantlu	Prusy	.	.	.	1	.	1
5	Mikułowice	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
6	Cukmantel	P. I. *)	"	"	.	.	1	1	.	.
7	Ziegenhals (w Prusach w dworcu kolei)	G. II. *)	"	"	.	1	.	.	1	.
8	Jędrychów	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
9	Bartułowice	P. I. *)	"	"	.	.	.	1	.	.
10	Osobłoga . . . . . z przykomorkiem w Auber- gu, Rüllenhausen i Stu- bendorf.	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
11	Olbrechcice	P. II.	Inspektor skarbowy starszy w Opawie	"	.	.	.	.	.	.
12	Karniów (dworzec)	G. II. *)	"	"	1	.	.	.	.	.
13	Karniów (miasto)	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
14	Opawa	G. I. *)	"	"	1	1	.	.	.	.
15	Katarzynka	P. I.	"	"	.	.	.	1	.	1
16	Katarzynka (gościn. pilki) oddział straży skarbowej .	z upo. P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
17	Dehyłow	P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.
18	Cieszyn	G. II.	Inspektor skarbowy starszy w Boguminie	Wnętrze	1	1	.	.	.	.
19	Bielsk	G. II. *)	"	"	.	1	.	.	.	.
20	Bogumin (dworzec)	G. I. *)	"	Prusy	.	1	.	.	1	.
21	Bogumin (miasto)	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.

Uwagi.

Do 4, 5 i 6: Pobór cła od towarów T. N. 124 a), b) i c), 125 a), b) i c), 128 do 131, 158 a) i b), z wyjątkiem Uwagi do 75 zł.

Do 7: Postępowanie przewoźne skrócone przez Prusy między Ziegenhalsem a Szczakową.

Do 9: Jak do 4.

Do 10: Jak do 2.

Do 12: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga i od przędzy polyskującej twardej, T. N. 154 a), Uwaga. Postępowanie przewoźne skrócone przez Prusy między Karniowem a Szczakową.

Do 14: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Do 19 i 20: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga i od przędzy polyskującej twardej, T. N. 154 a), Uwaga.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a u r z ę d u	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewożone- mi bez ograniczenia
							z płynami wysko- kowemi pędzonymi	z piwem	z cukrem	
22	Piotrowice	P. II.	Inspektor skarbowy starszy w Boguminie	Prusy	.	.	.	1	.	.
23	Strumień . . . . . z przykomorkiem w Richol- dzie.	P. I.	"	"	.	.	.	1	.	.
24	Dziedzice (dworzec) . . . . . z przykomorkiem w Dzie- dzicach, wsi.	G. II. *)	"	"	.	1	.	.	.	.
25	Spiegllice (oddział straży skarbowej)	z upo. P. II.	Inspektor skarbowy w Cukmantlu	"	.	.	.	.	.	.
XIII. Galicya.										
C. k. Dyrekcya skarbowa krajowa we Lwowie.										
1	Oświęcim . . . . . z przykomorkiem w Za- brzegu.	G. II.	D. s. p. w Krakowie	Prusy	.	1	.	.	.	.
2	Chełmek	P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.
3	Jaworzno	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
4	Szczakowa . . . . . z oddziałem straży skarbo- wej w Lgocie.	G. II. *)	"	Prusy i Rosya	.	1	.	.	1	.
5	Modlnica	P. II.	"	Rosya	.	.	.	.	.	.
6	Węgrzce	P. I.	"	"	.	.	1	.	.	1
7	Koómyrzów	P. I. *)	"	"	.	.	.	.	.	.

U w a g i.

Do XII, 24: Pobór cła od oliwy popsutej. T. N. 72, Uwaga.

Do XIII, 3: Upoważnienie komory pomocniczej I klasy do poboru cła od towarów dla mieszkańców pogranicza na czas, do którego obowiązuje traktat handlowy, zawarty z Niemcami.

Do 4: Postępowanie przewoźne skrócone przez Prusy między Szczakową, Mittelwalde, Ziegenhalsem i Karniowem.

Do 7: Pobór cła od cukru surowego poniżej sztandardu Nr. 19, aż do 50 kilogramów.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a u r z ę d u	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
							z płynami wysko- kowymi pędzonemi	z piwem	z cukrem	
				za zwrotem						
8	Kraków	G. I.	D. s. p. w Krakowie	Wnętrze	1	1	.	.	1	.
	z delegacją w Cle	P. II. *)	"	Rosya	.	.	.	.	.	.
9	Podgórze	Wykonawca cłowy *)	"	Wnętrze	.	.	.	.	.	.
10	Tarnów	G. II.	D. s. p. w Tarnowie	"	.	.	.	.	.	.
11	Niepołomice	P. I.	"	Rosya	.	.	.	.	.	1
	z delegacją w Sierosławic- cach	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
12	Uście jezuickie	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
	z przykomorkiem w Boru- sowy *).				.	.	.	.	.	.
13	Szczucin	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
14	Nadbrzeże	P. II.	D. s. p. w Rzeszowie	"	.	.	.	.	.	.
15	Chwałowice	P. I.	"	"	.	.	.	.	.	1
	z przykomorkiem w Lacku.				.	.	.	.	.	.
16	Koziarnia	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
17	Kuryłówka	Oddział stra- żyskarbowej	"	"	.	.	.	.	.	.
18	Przemysł	G. II. *) i urząd podat. głów.	D. s. p. w Przemysłu	Wnętrze	.	.	.	.	.	.

U w a g i.

Do 8: Delegacja w Cle. Ograniczona do ekspedycyowania towarów bezwarunkowo od cła uwolnionych, tudzież obrotu osobowego; do pobierania cła od towarów T. N. 23 i 38, od świń, prosiąt, masła, słoniny i sera (T. N. 46, 47, 65, 66 i 85), w ilości ustanowionej dla komór pomocniczych II klasy.

Do 9: Utrzymywanie rejestru wydawanych listów przewodnych do wykazania ilości soli z Wieliczki na skład do Podgórza nadchodzącej i z tamtejszych magazynów za granicę wysłanych; zamykanie drugim kluczem urzędowym soli należącej do spółki wywozowej wiedeńskiej a złożonej w magazynach podgórskich.

Do 11: Delegacja w Sierosławicach. Ograniczona do ekspedycyowania towarów bezwarunkowo od cła uwolnionych; do pobierania cła od świń i prosiąt (T. N. 46 i 47) i od towarów T. N. 23, 24, 26, 27, 33, 34, 35 i 55, aż do dalszego rozporządzenia dla mieszkańców pogranicza.

Do 12: Przykomorek w Borusowy. Ekspedycyowanie towarów, których przywóz i wywóz jest bezwarunkowo wolny od cła.

Do 17: Konwojowanie towarów krajowych Sanem splawianych do komory pomocniczej w Koziarni.

Do 18: Ograniczona do pobierania cła od posyłek pocztowych aż do ilości ustanowionej dla komór głównych II klasy; do poboru cła od towarów rewidowanych wewnątrznie na innej komorze; do czynności urzędowych w obrocie przewoźnym i do kontroli towarów.

Liczba bieżąca	Siedziba urzędu	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego do postępowania wywozowego				
						z plynami wysko- kowemi pędzonemi	z piwem	z cukrem	z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia	
					za zwrotem					
19	Majdan sieniawski	P. II. *)	D. s. p. w Przemyślu	Rosya	.	.	.	.	.	.
20	Bełzec	P. I.	"	"	.	.	.	.	.	1
21	Lwów	G. I.	D. s. p. we Lwowie	Wnętrze	1	1	.	.	.	.
22	Uhrynów	P. II.	D. s. p. w Brodach	Rosya	.	.	.	.	.	.
23	Stojanów	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
	z przykomorkiem w Czer- kowitzach.									
24	Brody	G. I.	"	"	.	1	.	.	.	1
25	Strzemilce	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
26	Folwarki (na rogatce Radzi- łowskiej)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
27	Tarnopol	G. II. *)	D. s. p. i urząd w Tarnopolu	"	.	.	.	.	.	.
	z delegacyami: a) w dworcu kolei, b) w Budzie zbaraskiej . . .	podat. głów. z upo. P. II.								
28	Podwołoczyska (dworzec) z delegacyami: a) w Podwołoczyskach . . . b) w Kałaharówce	G. II. z upo. P. II.	"	"	.	1	.	.	.	.
29	Husiatyn	P. I. *)	"	"	.	.	1	.	.	1
30	Skała	P. II. *)	D. s. p. w Kołomyi	"	.	.	.	.	.	.
31	Kozaczówka	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
	z delegacją w Olchowicach	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.

Uwagi:

Do 19: Pobór cła od świń i prosiąt (T. N. 46 i 47) bez ograniczenia.

Do 26: Upoważnienie celnicze komory pomocniczej I klasy aż do dalszego rozporządzenia.

Do 27: Jak pod 18.

Do 29: Upoważnienie składowe komory głównej.

Do 30: Pobór cła od bydła rzeźnego i pociągowego bez ograniczenia.

Do 31: Komora pomocnicza w Kozaczówce. Potwierdzenie wywozu transportów soli z urzędów sprzedaży soli w Kossowie i Kaczyce.

Delegacja w Olchowicach. Ograniczona do ekspedycyowania towarów bezwarunkowo od cła uwolnionych i do poboru cła od towarów T. N. 23 do 38.

Liczba nieżyła	Siedziba	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego do postępowania wywozowego				
						z płynami wyskokowymi pędzonymi	z piwem	z cukrem	z towarami przewozowemi bez ograniczenia	
urzędu					za zwrotem					
32	Kołomyja	Urząd podat. główny *)	D. s. p. w Kołomyi	Wnętrze	.	.	.	.	.	.
33	Stanisławów	G. II. *) i urząd podat. główny	D. s. p. w Stanisławowie	"	.	.	.	.	.	.
XIV. Bukowina.										
C. k. Dyrekcya skarbowa w Czerniowcach.										
1	Czerniowce	G. I.	Inspektor skarbowy w Czerniowcach	Wnętrze	1	1	.	.	.	.
2	Nowosielica	P. I.	"	Rosya-Bessarabia	.	.	1	1	.	1
3	Zuryn	P. I.	"	Rumunia	.	.	1	.	.	1
4	Dobronouc	Oddział straży skarbowej	"	Rosya	.	.	.	.	.	.
5	Synowódzko	P. I. *)	Inspektor skarbowy w Serecie	Rumunia	.	.	1	1	1	1
6	Nowe Ickany (dworzec kolei suczawsko-ickańskiej)	G. II.	Inspektor skarbowy w Suczawie	"	.	1	.	.	1	.
7	Nowe Ickany (gościniec) oraz przykomórek suczawsko-ickański.	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
8	Bossancze . . . . . z przykomorkiem w Neme-reczynach.	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
9	Bajaszestie	P. I. *)	"	"	.	.	1	1	.	1
10	Guranegri	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.

Uwagi.

Do XIII, 32: Ograniczony do ekspedywania towarów wywozowych bezwarunkowo od cła uwolnionych w postępowaniu awizacyjnem.

Do XIII, 33: Jak pod 18.

Do XIV, 5: Pobór cła od towarów T. N. 124 a), b), c), 125 a), b), c), 128 do 131, 158 a) i b), z wyjątkiem Uwagi aż do 75 zł.

Do XIV, 8: Pobór cła od świń i prosiąt T. N. 46, 47 aż do 20 sztuk i od olejów kopalinnych, T. N. 119 a), b) i 121 a), aż do 20 zł.

Do XIV, 9: Pobór cła od olejów kopalinnych T. N. 119 a), b), 121 a) aż do 100 zł.; od towarów T. N. 124 a), b), c), 125 a), b), c), 128 do 131 i 158 a) i b), z wyjątkiem Uwagi, aż do 75 zł.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a u r z ę d u	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewożo- mi bez ograniczenia
							z płynami wysoko- kowemi pętlonemi	z piwem	z cukrem	
					za zwrotem					
B.										
Kraje korony węgierskiej.										
K. węgierskie ministerstwo skarbu w Budapeszcie.										
1	Budapeszt	G. I. *)	K. węg. mi- nisterstwo skarbu	Wnętrze	1	1	.	.	.	.
	z delegacyami:									
	a) dworzec austriackiej ko- lei państwa w Peszcie	*)	"	"	.	1	.	.	.	.
	b) dworzec węgierskiej ko- lei państwa w Peszcie	*)	"	"	.	1	.	.	.	.
	c) kolej połudn. w Budzie	G. II.	"	"	.	1	.	.	.	.
	d) wybrz. Dunaju w Peszcie	G. II.	"	"	.	1	.	.	.	.
	e) Kamieniołom	*)	"	"	.	1	.	.	.	.
	f) poczta główna w Peszcie	G. I.	"	"	.	1	.	.	.	.
	g) składy towarów przewoz. węg. kolei państwa na wyrzeżu Dunaju	G. I.	"	"	.	1	.	.	.	.
	h) w dworcu towarowym k. węg. kolei państwa na wyrzeżu Dunaju	*)	"	"	.	1	.	.	.	.
2	Pożoń	G. I. *)	K. węg. d. s. w Pożoniu	"	.	1	.	.	.	.
3	Szopron	G. II. *)	K. węg. d. s. w Szoproniu	"	.	1	.	.	.	.
4	Raaba	G. II. *)	"	"	.	1	.	.	.	.
5	Koszyce	G. II. *)	K. węg. d. s. w Koszycach	"	1	1	.	.	.	.

Uwagi.

Do 1: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga i od przędzy połyskującej twardej, T. N. 154 a), Uwaga.

Do a) i b): Delegacye austriackiej i węgierskiej kolei państwa nie mają wcale upoważnień celniczych.

Do e): Delegacya w Steinbruchu. Ograniczona do ekspedycyowania świń serbskich i rumuńskich, pomieszczanych w chlewach kontumacyjnych.

Do h): Pobór cła od olejów kopalinnych, T. N. 120 i 121 b) po 10 zł.

Do 2 i 3: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Do 4 i 5: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga; ekspedycyowanie bez opłaty cła rzeczy podróżnych naprzód lub później posłanych, bez wyższego pozwolenia.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a u r z ę d u	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego				z towarami przewożone- mi bez ograniczenia
						do postępowania wywozowego				
					z płynami wysoko- kowymi pędzonemi	z piwem	z cukrem			
					za		zwrotem			
6	Debreczyn	G. II. *)	K. węg. d. s. w Debre- czynie	Wnętrze	1					
7	Segedyn	G. II. *)	K. węg. d. s. w Segedynie	"	1					
8	Nowy Sad (Ujvidék)	G. II. *)	"	"	1					
9	Panczevo . . . . . z przykomorkiem przed- kwarantannym.	G. II. *)	"	Serbia						
10	Rjeka . . . . . z delegacjami: a) w dworcu kolei . . . . . b) w urzędzie pocztowym . . . . . c) przy moście na Rjeczynie . . . . . d) w zakładzie składowym na wybrzeżu ziczynskim	G. I. G. I. P. I. P. I. G. I.	K. węg. d. s. w Rjece " " " "	Wybrzeże	1			1		
11	Ponsal (Mlaka)	P. I. *)	"	Okrag wyłączony rjeki						
12	Belvedere	P. II. *)	"	"						
13	Plasse	P. II.	"	"						
14	Temeswar . . . . . z delegacją w dworcu kolei	G. I. *)	K. węg. d. s. w Temes- warze	Wnętrze	1					
15	Arad	G. II. *)	"	"	1					

Uwagi.

Do 6 i 7: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Do 8: Postępowanie awizacyjne do obrotu statków na Dunaju; pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Do 9: Przykomorek przedkwarantannowy. Ekspedycje towarów wolnych od cła; pobór cła od bydła rzeźnego i pociągowego aż do 5 sztuk i od takich ilości towarów, od których opłata cłowa wynosi mniej niż 5 zł. Przekazywanie za pomocą ceduły odpowiedniej towarów krajowych lub zagranicznych oclonych, które podróżni wiozą na statkach krążących między Panczewem a Rzawą koło brzegu zagranicznego, do komory głównej w Zemuniu lub do jednej z komór leżących poniżej.

Do 11: Pobór cła od towarów T. N. 124 a), b), c), 125 a), b), c), 128 do 131, i 158 aż do 50 kilogramów.

Do 12: Pobór cła od towarów T. N. 124, 125, 128 do 131 i 158 aż do 50 kilogramów.

Do 14: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Do 15: Ekspedycje bez opłaty cła rzeczy podręcznych, naprzód lub później wysłanych, bez wyższego pozwolenia i pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
							z płynami wysoko- kowymi pędzonemi	z piwem	z cukrem	
u r z ę d n					za zwrotem					
16	Rżowa	G. II. *)	K. węg. d. s. w Temes- warze	Serbia i Rumunia	1			1		
	z delegacjami:									
	a) w dworcu kolei	G. II. *)			1			1		
	b) Wodicki Młyn	P. II.								
	c) w Drenkowie	P. I. *)								
17	Bjelobreska	P. II. *)	"	Serbia						
18	Stara Moldova	P. II. *)	"	"						
19	Baziasz	G. II. *)	"	"	1	1		1		
20	Nowa Palanka	P. II. *)	"	"						
21	Kubin	P. II. *)	"	"						
22	Braszów	G. I. *)	K. węg. d. s. w Sybinie	Wnętrze	1	1				
	z delegacją w Predealu	P. I. *)	"	Rumunia	1	1	1	1	1	
23	Sybin (Nagy Szeben)	G. II. *)	"	Wnętrze	1					
24	Soósmező	P. I. *)	"	Rumunia		1	1	1	1	

Uwagi.

Do 16: Rżowa. Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Delegacja w Drenkowie. Przekazywanie za pomocą ceduły przewodnej towarów nadchodzących wodą z Rumunii i Bułgarii; pobór cła od nich stósownie do upoważnień służących komorom pomocniczym I klasy.

Do 17: Pobór cła od bydła rzeźnego i pociągowego bez ograniczenia ilości.

Do 18: Pobór cła od bydła rzeźnego i pociągowego, T. N. 39 do 49 bez ograniczenia.

Do 19: Ekspedycje bez opłaty cła rzeczy podróżnych, naprzód lub później posłanych, tudzież pobór cła od tytoniu i wyrobów tytoniowych dla podróżnych aż do 7·5 kilogramów bez wyższego pozwolenia. Postępowanie wywozowe z towarami przewozowymi i wywozowymi, z wyjątkiem wysłanych z zastrzeżeniem zwrotu na żądanie stron, jeżeli owe posyłki były przekazane innym komorom do postępowania wywozowego. Pozwolenie używania statków zawijających także do brzegu serbskiego do przewoźni towarów, nadchodzących koleją żelazną do Baziaszu a przeznaczonych do Panczewa, Zemunia i dalej w górę.

Do 20: Pobór cła i przekazywanie świń i prosiąt, T. N. 46 i 47 bez ograniczenia.

Do 21: Pobór cła od bydła rzeźnego i pociągowego T. N. 39 do 49, bez ograniczenia. Potwierdzenie wywozu do Serbii soli krajowej po niższej cenie.

Do 22: Braszów. Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Delegacja w Predealu. Pobór cła od smoły, T. N. 114 i od olejów kopalinnych T. N. 119 a), b) i Uwaga 2, bez ograniczenia.

Do 23: Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.

Do 24: Pobór cła od smoły, T. N. 114 i od olejów kopalinnych T. N. 119 a), b) i Uwaga 2, bez ograniczenia. Postępowanie do wywozu na niepewną sprzedaż towarów krajowych T. N. 174. 176 i 216.

Liczba bieżąca	Siedziba	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewożenymi bez ograniczenia
							z płynami wysokomiedzionemi	z piwem	z cukrem	
urzędu					za zwrotem					
25	Bodza	P. I. *)	K. węg. d. s. w Sybinie	Rumunia	.	.	1	.	.	.
26	Stary Sanez	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
27	Górny Tömösch (Felső-Tömös)	G. II.	"	"	.	.	.	.	1	.
28	Dolny Törzburg (Alsó-Törösvár)	P. I.	"	"	.	.	1	.	.	.
29	Górny Törzburg (Felső-Törösvár)	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
30	Braza	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
31	Czerwona Wieża (Vöröstorony)	G. II.	"	"	.	.	.	.	1	.
32	Dns	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
33	Vulkan	P. I.	"	"	.	.	.	.	.	.
34	Koloszwar	G. II.	K. węg. d. s. w Koloszwarcze	Wnętrze	.	1	.	.	.	.
35	Tölgyes	P. I. *)	"	Rumunia	.	.	.	.	1	.
36	Almasmező	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
37	Csikgyimes	P. I. *)	"	"	.	.	1	.	.	.
38	Uzvolgy	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
39	Osiek	G. II. *)	K. d. s. k. w Zagrzebiu	Wnętrze	.	1	.	.	.	.
40	Zagrzeb	G. II. *)	"	"	.	1	.	.	.	.

Uwagi.

- Do 25: Pobór cła od potażu, T. N. 321 a), bez ograniczenia.
Do 26: Pobór cła od bydła rzeźnego i pociągowego, T. N. 39 do 49, bez ograniczenia.
Do 29: Pobór cła od potażu T. N. 321 a), bez ograniczenia.
Do 35: Pobór cła od smoły, T. N. 114 i od olejów kopalinnych, T. N. 119 a), b) i Uwaga 2 aż do 100 kilogramów; od towarów T. N. 128 do 131 i 158 aż do 50 kilogramów.
Do 37: Pobór cła od smoły, T. N. 114 i od olejów kopalinnych, T. N. 119 a), b) i Uwaga 2, bez ograniczenia.
Do 38: Pobór cła od bydła rzeźnego i pociągowego, T. N. 39 do 49, bez ograniczenia.
Do 39: Upoważnienia komory głównej I klasy do obrotu kolejowego. Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga.
Do 40: Upoważnienia komory głównej I klasy do obrotu kolejowego. Pobór cła od oliwy popsutej, T. N. 72, Uwaga. Ekspedycyowanie bez opłaty cła rzeczy podróźnych naprzd lub później wysłanych, bez wyższego pozwolenia.

Liczba bieżąca	S i e d z i b a	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
							z płynami wysko- kowymi pędzonymi	z piwem	z cukrem	
u r z ę d u					za zwrotem					
41	Sysak	G. II. *)	K. d. s. k. w Zagrzebiu	Wnętrze	.	1	.	.	.	.
42	Warażdyn	G. II. *) i urząd podat.	"	"	.	.	.	.	.	.
43	Karłowac	G. II. *) i urząd podat.	"	"	.	.	.	.	.	.
44	Zemuń . . . . . z delegacją, posterunek awizacyjny w Zemuniu .	G. II. *)	"	Serbia	1	1	.	.	1	.
45	Jakova	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
46	Klenak	P. I. *)	"	"	.	.	1	1	.	1
47	Mitrovica	P. I. *)	"	"	1	.	.	1	.	.
48	Racza	P. I.	"	"	.	.	1	1	1	1
49	Brod . . . . . z delegacjami: a) w Brodzie tureckim . . b) w Sickowaczu	G. II. P. I. P. I.	"	Wnętrze	.	1	.	.	.	.
50	Karlopago	P. I. *)	"	Wybrzeże	.	.	.	.	.	1
51	Jablonac	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
52	St. Jerzy	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
53	Seń	G. II.	"	"	.	.	.	.	.	.

Uwagi.

- Do 41: Ekspedycje bez opłaty cła rzeczy podróźnych, naprzód lub później posyłanych, bez wyższego pozwolenia. Postępowanie awizacyjne w obrocie kolei żelaznych i statków, tudzież z towarami przeznaczonymi z kolei żelaznej na statek i odwrotnie.
- Do 42 i 43: Ograniczona do poboru cła od posyłek pocztowych aż do ilości ustanowionej dla komor głównych II klasy; do poboru cła od towarów rewidowanych wewnątrz na innej komorze; do ekspedycje towarów wywozowych wolnych od cła i takich towarów wywozowych, których wywozu nie trzeba udowadniać.
- Do 44: Postępowanie opowiednie dla statków krążących po Dunaju i Sawie. Ekspedycje bez opłaty cła rzeczy podróźnych, naprzód lub później wysyłanych i ruchomości osób, które się przesiedlają, tudzież pobór cła i postępowanie przewozowe z tytuniami i wyrobami tytoniowymi dla podróźnych aż do 7·5 kilogramów bez wyższego pozwolenia. Pozwolenie na wywóz towarów przewozowych nie przez te komory, które w liście przewodnim są wymienione.
- Do 45: Pobór cła od bydła rzeźnego i pociągowego, T. N. 39 i 49, bez ograniczenia.
- Do 46: Postępowanie awizacyjne dla statków krążących po Sawie.
- Do 47: Pobór cła od olejów kopalinnych, T. N. 119 a), b), bez ograniczenia.
- Do 50: Pobór cła od smoły, T. N. 114 i od olejów kopalinnych T. N. 119 a), b), bez ograniczenia; od towarów T. N. 124 a), b), c), 125 a), b), c), 128 do 131 i 158 a) aż do 50 kilogramów.

Liczba bieżąca	Siedziba urzędu	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowe- mi bez ograniczenia
							z plynami wysko- kowemi pędzonemi	z piwem	z cukrem	
				za zwrotem						
54	Novi	P. II. *)	K. d. s. k. w Zagrzebiu	Wybrzeże	.	.	.	.	.	.
55	Selce . . . . . z delegacją w Cirkvanicy .	P. II. P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
56	Krlevica	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
57	Bakr	P. I.	"	"	.	.	.	.	.	1
C.										
Bośnia i Hercego- wina.										
Rząd krajowy (oddział skar- bowy) w Sarajewie.										
1	Racza bośn.	P. II. *)	Inspektor skarbowy w Dolnej Tuzli	Serbia	.	.	.	.	.	.
2	Bjelina	P. I. i urząd podatkowy	"	"	.	.	.	1	.	.
3	Janja	Przykomo- rek *)	"	"	.	.	.	.	.	.
4	Sepak	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
5	Zwornik	P. I.	"	"	.	.	.	1	.	.
6	Mihaljević	P. II. *)	"	"	.	.	.	.	.	.
7	Skelani	P. II.	"	"	.	.	.	.	.	.
8	Vyszegrad	P. I. i urząd podatkowy	Inspektor skarbowy w Sarajewie	"	.	.	.	1	.	.
9	Dolnji Vardiszte	Przykomo- rek *)	"	"	.	.	.	.	.	.
10	Uvac	P. II. *)	"	Serbia i Turcyja	.	.	.	.	.	.

Uwagi.

Do B) 54: Pobór cła od olejów kopalinnych, T. N. 119 a), b) aż do 100 kilogramów.

Do C) 1: Przekazywanie do Racyi sławońskiej i Bjeliny; pobór cła od bydła rzeźnego i pociągowego bez ograniczenia.

Do 3: Przykomorek dla Bjeliny i pobór cła od przedmiotów drobnego obrotu granicznego.

Do 4: Przekazywanie do Zwornika; pobór cła od bydła rzeźnego i pociągowego bez ograniczenia.

Do 6: Pobór cła od bydła rzeźnego i pociągowego bez ograniczenia.

Do 9: Przykomorek dla Vyszegradu i pobór cła od przedmiotów drobnego obrotu granicznego.

Do 10: Przekazywanie do Vyszegradu.

Liczba bieżąca	Siedziba	Kategoria	Urząd ten podlega	Obszar w którym przeciw któremu	Wyjątkowe upoważnienia					
					do kredytowania cła	do postępowania awizacyjnego	do postępowania wywozowego			z towarami przewozowemi bez ograniczenia
							z płynami wysokomewi pęzonymi	z piwem	z cukrem	
urzędu					za zwrotem					
11	Rudo	Przykomorek *)	Inspektor skarbowy w Sarajewie	Tureya	.	.	.	.	.	
12	Cajnica	P. I. i urząd podatkowy	"	"	.	.	.	1	1	
13	Focza	P. II. i urząd podatkowy	"	Tureya i Czarnogórze	.	.	.	.	.	
14	Bastaczi	Przykomorek *)	"	"	.	.	.	.	.	
15	Gacko (Metokia)	P. II. i urząd podatkowy	Inspektor skarbowy w Mostarze	Czarnogórze	.	.	.	.	.	
16	Korito	Przykomorek *)	"	"	.	.	.	.	.	
17	Bilek	P. II. i urząd podatkowy	"	"	.	.	.	.	.	
18	Trebinje	P. I. i urząd podatkowy	"	"	.	.	.	1	.	
19	Granczarevo	Przykomorek *)	"	"	.	.	.	.	.	
20	Grab	"	"	"	.	.	.	.	.	

Uwagi.

Do 11: Przykomorek dla Wyszegradu i Cajnicy i pobór cła od drobnego obrotu pogranicznego.

Do 14: Przykomorek dla Foczy i pobór cła od drobnego obrotu pogranicznego.

Do 16: Przykomorek dla Gacka i Bileku i pobór cła od drobnego obrotu pogranicznego.

Do 17: Przekazywanie do Trebinji.

Do 19 i 20: Przykomorek dla Trebinji i pobór cła od drobnego obrotu pogranicznego.

Wykaz abecadłowy
k o m ó r i p r z y k o m o r k ó w
austryacko-węgierskiego okręgu cłowego.

Znaczenie głosek i liczb rzymskich:

- A. Królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane.
I.	Okrąg administracyi skarbu	Wiedeń,	Austria	poniżej	Anizy.
II.	"	"	"	Liniz,	Austria powyżej Anizy.
III.	"	"	"	Salzburg,	Salzburg.
IV.	"	"	"	Innsbruck,	Tyrol, Vorarlberg i Liechtenstein.
V.	"	"	"	Gradec,	Styrya.
VI.	"	"	"	Celowiec,	Karyntya.
VII.	"	"	"	Lublana,	Kraina.
VIII.	"	"	"	Tryest,	Przymorze.
IX.	"	"	"	Zadar,	Dalmacya.
X.	"	"	"	Praga,	Czechy.
XI.	"	"	"	Berno,	Morawia.
XII.	"	"	"	Opawa,	Szląsk.
XIII.	"	"	"	Lwów,	Galicya.
XIV.	"	"	"	Czerniowce,	Bukowina.
- B. Kraje korony węgierskiej.
C. Bośnia i Hercogowina.
-

Nazwa urzędu	Głoska albo liczba rzymska	Liczba bieżąca	Nazwa urzędu	Głoska albo liczba rzymska	Liczba bieżąca
A.					
Ach	II.	18	Brod (w Bawaryi . . . . .)	X.	9
Achenthal	IV.	6	Brody	XIII.	24
Acquabuona d'Ampezzo	IV.	54	Bruck nad Murem	V.	3
Albrechcice	XII.	11	Buchs	IV.	30
Ala	IV.	46	Buczyna	X.	4
Almas mező	B.	36	Budapeszt	B.	1
Aloisburg	X.	69	Budwa	IX.	60
Angerhäuser	II.	13	Budziejowice	X.	2
Arad	B.	15	C.		
Asz	X.	23	Cajnica	C.	12
B.			Canal-Rosega	VIII.	13
Bajaszestie	XIV.	9	Carnizza	VIII.	36
Bakr	B.	57	Casotto	IV.	49
Balzers	IV.	32	Cattinara (Klucz)	VIII.	20
Bartoszwice	X.	101	Cavtat	IX.	55
Bartułowice	XII.	9	Celowiec	VI.	1
Bastaczi	C.	14	Cervignano	VIII.	13
Baszka	VIII.	47	Cheb	X.	19
Bazias	B.	19	Chełmek	XIII.	2
Belehrad	IX.	12	Chiopris	VIII.	7
Belvedere	B.	12	Chomutów	X.	39
Bełzec	XIII.	20	Chwałowice	XIII.	15
Bendern	JV.	28	Cieplice	X.	52
Bernatyce	XII.	3	Cieszyn	XII.	18
Berno	XI.	1	Cigale	VIII.	54
Biała woda	XII.	1	Collaz-Capriole	IV.	53
Bielsk	XII.	19	Cologna	VIII.	18
Bilek	C.	17	Comisa	IX.	36
Bjelina	C.	2	Cormin	VIII.	5
Bjelobreska	B.	17	Csikgyimes	B.	37
Bobowiszcze	IX.	29	Cukmantel	XII.	6
Bodza	B.	25	Czerniowce	XIV.	1
Bogumin (dworzec)	XII.	20	Czerwona Wieża	B.	31
Bogumin (miasto)	XII.	21	Czeska Lipa	X.	54
Bol	IX.	31	D.		
Borghetto	IV.	44	Debreczyn	B.	6
Bossancze	XIV.	8	Divin	VIII.	14
Bozen	IV.	36	Dobronoutz	XIV.	4
Boże dary	X.	37	Dolna Lipka	X.	102
Braczków (w Siedmiogrodzie)	B.	22	Dolnji Vardiszte	C.	9
Braunau n. J.	II.	15	Dolny Törzburg	B.	28
Braza	B.	30	Dubrovnik	IX.	54
Brazzano	VIII.	4	Dus	B.	32
Bregencya	IV.	18	Dziedzice (dworzec)	XII.	54
Breitenbach	X.	35			
Brod	B.	49			

Nazwa urzędu	Głoska albo liczba rzymska	Liczba bieżąca	Nazwa urzędu	Głoska albo liczba rzymska	Liczba bieżąca
E.					
Ebersdorf	X.	83	Hinterschiffel	II.	12
Ehrwald (w Griesen)	IV.	8	Hirschenstand	X.	34
Einsiedel Dolny (w Sobienicach)	X.	63	Hittisau	IV.	13
Eisendorf	X.	13	Höchst	IV.	19
Eisenstein	X.	5	Hohenweiler	IV.	16
Engelhartzell	II.	9	przed Hradkiem	X.	78
Ettenau	II.	19	Hueb (w Neuhaus)	IV.	15
			Husiatyn	XIII.	29
			Hvar	IX.	34
F.			I.		
Fasana	VIII.	32	Igława	XI.	3
Feldkirch	IV.	27	Ika (Lovran)	VIII.	41
Fianona	VIII.	39	Innsbruck	IV.	1
Fleissen (w Brambachu)	X.	29	Isola	VIII.	24
Floriansdorf	X.	71	J		
Focza	C.	13	Jablanac	B.	51
Folwarki	XIII.	26	Jakova	B.	45
Fugau (w Saksonii)	X.	67	Janja	C.	3
Fulmawa	X.	10	Janovice	X.	96
G.			Jawornik	XII.	2
Gacko (Metokia)	C.	15	Jaworzno	XIII.	3
Georgswalde (w Ersbachu)	X.	68	Jelsa	IX.	32
Górny Tömosch	B.	27	Jędrychów	XII.	8
Górny Törzburg	B.	29	K.		
Gorycya	VIII.	6	Kalek	X.	45
Grab	C.	20	Kaltenbach	IV.	3
Gradac	IX.	40	Karlopage	B.	50
Gradec	V.	1	Karlovac	B.	43
Grado	VIII.	12	Karłowe Wary	X.	14
Granczarevo	C.	19	Karniów (dworzec)	XII.	12
Gretta	VIII.	16	Karniów (miasto)	XII.	13
Grün (w Elster w Saksonii)	X.	26	Katarzynka	XII.	15
Grünthal	X.	46	Katarzynka (gościniec pileki)	XII.	16
Grünwald	X.	48	Kerk	VIII.	45
Gruz	IX.	53	Klenak	B.	46
Guardiella	VIII.	19	Klimno	VIII.	49
Guranegri	XIV.	10	Koblach	IV.	25
H.			Koćmyrzów	XIII.	7
Haibach	II.	7	Kołoszwar	B.	34
Halbstadt	X.	95	Kołomyja	XIII.	32
Hangendenstein	III.	5	Königshan	X.	90
Hanging (w Wegscheidzie)	II.	11	Kopar	VIII.	23
Haselbach	X.	12			
Heinersdorf	X.	84			
Hilgersdorf	X.	65			

Nazwa urzędu	Głoska albo liczba rzymska		Nazwa urzędu	Głoska albo liczba rzymska	
		Liczba bieżąca			Liczba bieżąca
Korezola	IX.	46	Meiningen	IV.	26
Korito	C.	16	Mernik	VIII.	2
Koszyce	B.	5	Metkovice	IX.	42
Kottor	IX.	59	Mihaljević	C.	6
Kozaczówka	XIII.	31	Mikulowice	XII.	5
Koziarnia	XIII.	16	Milna	IX.	30
Kraków	XIII.	8	Mitrowitz	B.	47
Kralewica	B.	56	Mittelwald	X.	103
Kraślice	X.	31	Mljet	IX.	49
Kres	VIII.	50	Mnichów czeski	X.	47
Kubin	B.	21	Modlnica	XIII.	5
Kufstein	IV.	2	Moëna	IV.	52
Kunnersdorf	X.	82	Molat	IX.	10
Kunsztat (w Czechach)	X.	100	Montecroce	IV.	51
Kuryłówka	XIII.	17	Moos	IV.	55
			Moszczenice	VIII.	40
			Müglitz (w saskim Müglitzu)	X.	51
L.			Mühlbach	X.	22
Landstrasse	X.	3	Muje	VIII.	22
Lastovo	IX.	45	Muta	VI.	4
Liberec	X.	76			
Linz	II.	1	N.		
Lobdów (na Raupenbergu)	X.	64	Nachod	X.	98
Lodrone	IV.	40	Nadbrzezie	XIII.	14
Lublana	VII.	1	Neuhausen	X.	24
Lustenau	IV.	22	Neumark	X.	8
Lwów	XIII.	21	Neusorge	X.	94
			Neuthiergarten	X.	17
Ł.			Niedergrund (stacja kolei)	X.	59
Łoszyn mały	VIII.	53	Niedergrund (w Szenowie)	X.	58
Łoszyn wielki	VIII.	55	Niederlichtenwald (w Waltersdorfie)	X.	74
			Niepołomice	XIII.	11
M.			Nin	IX.	3
Makarska	IX.	39	Nogaredo	VIII.	8
Mäder	IV.	24	Novalia	IX.	5
Majdan sieniawski	XIII.	19	Nova Palanka	B.	20
Malinska	VIII.	44	Novegrody	IX.	2
Mała Upa	X.	88	Nove Mesto	X.	85
Mamma d'Avio	IV.	43	Nove Miesto	VIII.	27
Marbork	V.	2	Novi	B.	54
Mariahilf	II.	5	Novi (Castelnuovo di Trau)	IX.	21
Markhausen (w Saksonii)	X.	32	Novy Sviet	X.	87
Martinsbruck	IV.	34	Nowe Ickany (dworzec)	XIV.	6
Maślenica	IX.	19	Nowe Ickany (gościniec)	XIV.	7
Medolino	VIII.	35	Nowosielica	XIV.	2
			Nowy Ercek	IX.	56
			Nowy Sad	B.	8

Nazwa urzędu	Głoska albo liczba rzymska		Nazwa urzędu	Głoska albo liczba rzymska	
	Liczba bieżąca			Liczba bieżąca	
O.			R.		
Oberhennersdorf	X.	70	Raaba	B.	4
Oberkappel (w Kappel)	II.	10	Rab	IX.	6
Obernberg	II.	17	Rabaz	VIII.	38
Oberndorf (w Laufen)	III.	1	Racza (bośniacka)	C.	1
Obernzell	II.	8	Racza (ślawońska)	B.	48
Obrovec	IX.	1	Reitzenhein (w Saksonii)	X.	43
Oleśnice	X.	99	Rheindorf	IV.	21
Ołomuniec	XI.	2	Risan	IX.	58
Omis	IX.	24	Riva	IV.	41
Omiszalj	VIII.	43	Rjeka	B.	10
Opuzen	IX.	41	Robicz	VIII.	1
Orebicz	IX.	47	Rogoźnica	IX.	18
Orsera	VIII.	30	Rosenhain (w Sohlandzie w Saksonii)	X.	66
Osiek	B.	39	Rossbach	X.	25
Osobłoga	XII.	10	Rovereto	IV.	38
Osor	VIII.	51	Rovne	VIII.	31
Oświęcim	XIII.	1	Rozvadov	X.	15
Ottendorf	X.	97	Rudo	C.	11
P.			Rumburk	X.	61
Pag	IX.	4	Rżova	B.	16
Panczevo	B.	9	S.		
Passau	II.	4	Saalbrücke	III.	3
Perast	IX.	57	Sali	IX.	11
Perzany	IX.	62	Salzburg	III.	2
Petrowice (pod Jabłonnem)	X.	77	Saming	II.	6
Petrowice (pod Chvalecem)	X.	92	S. Georg	B.	52
Petrowice (Peterswalde)	X.	66	S. Ivan	IX.	28
Pilsen	X.	6	S. Jur	IX.	37
Pinswang	IV.	9	S. Katarzyna	X.	7
Piotrowice	XII.	22	S. Margarethen	IV.	20
Piran	VIII.	25	S. Martin (na Łoszynie)	VIII.	52
Plasse	B.	13	S. Martin (na Braczu)	IX.	38
Podgórze	XIII.	9	S. Petar	IX.	27
Podmokle-Djeczyn	X.	57	S. Pietro di Nembi	VIII.	58
Podwołoczyska	XIII.	28	Scala santa	VIII.	17
Ponsal	B.	11	Schaan	IV.	29
Ponteba	VI.	3	Schärding	II.	3
Porjecze	VIII.	29	Schanzendorf	X.	75
Postire	IX.	26	Scharnitz	IV.	7
Požoń	B.	2	Schmitt, most na Renie	IV.	23
Praga	X.	1	Schönbach	X.	10
Promenhof	X.	18	Schönbichl	IV.	55
Przemysł	XIII.	18	Schönwald	X.	23
Przysiecznice (w Jöhstademie w Sa- ksonii)	X.	42	Schwarzach	X.	11
Puciszcze	IX.	25	Schwarzenberg (w Lackenhäuser)	II.	14
Pule	VIII.	33	Segedyn	B.	7
Punat	VIII.	46			

Nazwa urzędu	Głaska albo liczba rzymska		Nazwa urzędu	Głaska albo liczba rzymska	
		Liczba bieżąca			Liczba bieżąca
Selce	B.	55	Tölgyes	B.	35
Sepak	C.	4	Torbole	IV.	42
Silba	IX.	9	Traghetto	VIII.	37
Simbach (w Bawaryi)	II.	16	Trapani	IX.	43
Skala	XIII.	30	Trebinje	C.	18
Skelani	C.	7	Trogir	IX.	20
Skradin	IX.	17	Troppau	XII.	14
Slano	IX.	51	Trstenik	IX.	48
Solicz	IX.	22	Trutnów	X.	86
Soós mező	B.	24	Trydent	IV.	37
Spica	IX.	61	Tryest	VIII.	15
Spiglice	XII.	25	Tylny Binwald (w Cinwaldzie)	X.	50
Spissermühl	IV.	33			
Spljet	IX.	23			
Springen (w Achu)	IV.	14	U.		
Stanisławów	XIII.	33	Uhrynów	XIII.	22
Stara Moldova	B.	18	Ulmach (w Satzungu w Saksonii)	X.	44
Stary Albenreuth	X.	20	Umago	VIII.	26
Stary Grad	IX.	33	Unie	VIII.	56
Stary Sancz	B.	26	Unterhochsteg	IV.	17
Stary Warnsdorf	X.	73	Usti n. Łabem	X.	53
Stein	I.	3	Uście jezuickie	XIII.	12
Steinpass	III.	6	Uvac	C.	10
Stojanów	XIII.	23	Uzvölgy	B.	38
Stoń	IX.	50			
Strassoldo	VIII.	10	V.		
Strumień	XII.	23	Vaduz	IV.	31
Strzemilcze	XIII.	25	Val di Torre	VIII.	28
Suczawa-Ickany (dworzec)	XIV.	6	Vallarsa	IV.	47
Susak	VIII.	57	Vela Luka	IX.	44
Sybin	B.	23	Veltava	X.	49
Synowódzko	XIV.	5	Venco	VIII.	3
Sysak	B.	41	Verbnik	VIII.	48
Szczakowa	XIII.	4	Vermiglio	IV.	39
Szczucin	XIII.	13	Veruda	VIII.	34
Szebenik	IX.	16	Veyprty (dworzec)	X.	40
Szopron	B.	3	Veyprty (gościniec)	X.	41
Szypan	IX.	52	Vidnava	XII.	4
T.			Villach	VI.	2
Tarnopol	XIII.	27	Vilsrain	IV.	11
Tarnów	XIII.	10	Visco	VIII.	9
Taufers	IV.	35	Višegrad	C.	8
Temesvar	B.	14	Vò	IV.	45
Terragnolo	IV.	48	Vodice	IX.	14
Teszau	IX.	13	Voitersreuth (dworzec)	X.	27
Tezze	IV.	50	Voitersreuth (gościniec)	X.	28
Thomasdorf	X.	62	Volovsko	VIII.	42

Nazwa urzędu	Głoska albo liczba rzymska	Liczba bieżąca	Nazwa urzędu	Głoska albo liczba rzymska	Liczba bieżąca
Vulkan	B.	33	Z.		
Vys	IX.	35	Zadar nad morzem	IX.	7
W.			Zadar od lądu	IX.	8
Walberzyce	X.	89	Zagrzeb	B.	40
Waldheim (w Georgenbergu)	X.	16	Zaule	VIII.	21
Walsenberg	III.	4	Zawidów (w Prusach)	X.	81
Walserschanz	IV.	12	Zawrzaki	X.	33
Warazdyn	B.	42	Zdonnow	X.	93
Warnsdorf	X.	72	Zemuń	B.	44
Węgrzce	XIII.	6	Zengg	B.	53
Wels	II.	2	Zgorzelec (w Prusach)	X.	80
Wiedeń	I.	1	Ziegenhals (w Prusach)	XII.	7
Wiener-Neustadt	I.	2	Zittau (w Saksonii)	X.	79
Wies	X.	21	Zlarin	IX.	15
Wiesenthal	X.	38	Znojmo	XI.	4
Wildbichl	IV.	4	Zollhaus	IV.	5
Wittigsthal (w Saksonii)	X.	36	Zuryn	XIV.	3
			Zwornik	C.	5

Sprostowanie.

W przepisie wykonawczym do ustawy z dnia 25 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 47) zamieszczonym pod Nr. 49 w XIX Części Dziennika ustaw państwa wydanej dnia 31 maja 1882 a mianowicie w Załączce B, zawierającej wyszczególnienie, na jakiej komorze każdy z towarów wchodowych oclić można, dodać należy:

na str. 182, w ustępie zawierającym ograniczenia upoważnień, na końcu:

„do 124 a), b), c). Na K. P. tylko w miarę szczególnego upoważnienia“.

na str. 183, także w ustępie zawierającym ograniczenia upoważnień, na samym początku tegoż:

„do 125 a), b), c). Na K. P. tylko w miarę szczególnego upoważnienia“.

na str. 184 tegoż wykazu poprawić należy:

Nr. taryfy 243: zamiast P. II, powinno być: **G. II**

„ „ 244: „ G. II, „ „ **P. II.**

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1883 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, ilirysko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1883 w którymkolwiek z ośmiu języków **2 zł. 50 c.** i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Cena roczników 1864 do 1882 włącznie, ale tylko dla tych, którzy zechcą nabyć wszystkie, wynosi 38 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

Rocznik 1851 za 1 zł. 30 c.	Rocznik 1871 za 2 zł. — c.
" 1856 " 2 " 45 "	" 1872 " 3 " 20 "
" 1857 " 2 " 85 "	" 1873 " 3 " 30 "
" 1861 " 1 " 50 "	" 1874 " 2 " 30 "
" 1862 " 1 " 40 "	" 1875 " 2 " — "
" 1863 " 1 " 40 "	" 1876 " 1 " 50 "
" 1864 " 1 " 40 "	" 1877 " 1 " — "
" 1865 " 2 " — "	" 1878 " 2 " 30 "
" 1866 " 2 " 20 "	" 1879 " 2 " 30 "
" 1867 " 2 " — "	" 1880 " 2 " 20 "
" 1868 " 2 " — "	" 1881 " 2 " 20 "
" 1869 " 3 " — "	" 1882 " 3 " 50 "
" 1870 " 1 " 40 "	

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1882 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość handlową ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.).

Po tej samej cenie dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IV. — Wydana i rozesłana dnia 10 lutego 1883.

11.

Dokument koncesyi z dnia 28 grudnia 1882,

dla kolei drugorzędnej z Segen Gottes do Okrzyżka z odnogą do Wielkiego Mezericza.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

Krół Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy uprzyw. Spółka kolei państwa podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei drugorzędnej z Segen Gottes do Okrzyżka z odnogą do Wielkiego Mezericza, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzeczonyj Spółce koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustawy z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy uprzyw. Spółce kolei państwa prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, łączącej się z jej linią berneńsko-rossicką tymczasowo jako drugorzędna ze szlakiem normalnym urządzić i eksploatować się mającej z Segen Gottes na Namiest i Trebiez do Okrzyżka, z odnogą ze Stundena do Wielkiego Mezericza, która wybudowana być ma jako drugorzędna ze szlakiem normalnym.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

1. uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
2. uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisji akcji i obligacji z prawem pierwszeństwa, tudzież kwitów tymczasowych i wpisu hipotecznego obligacji z prawem pierwszeństwa, jakoteż od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
3. uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
4. uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Uprzyw. Spółka kolei państwa obowiązana jest rozpocząć budowę kolei natychmiast po otrzymaniu pozwolenia na budowę, ukończyć ją najpóźniej do dnia 1 września 1885, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma Spółka na żądanie Administracji państwa odpowiednią kaucyą w gotówce albo w tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej nadaje się Spółce prawo właszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie Spółce do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinna Spółka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa przepisanych w porządku ruchu kolei żelaznych o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizowanych, a to stosownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na linii berneńsko-prasko-podmokielskiej uprzyw. austriackiej Spółki kolei państwa kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Spółka zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyj dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem pomagania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na Spółce tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami a orzeka o tem ministerstwo handlu.

Spółka zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i Obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 7.

Rachunek kolei żelaznej będącej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego, podlegać będzie kontroli i zatwierdzeniu Rządu i utrzymywany być ma oddzielnie, w taki sposób, aby wykazywał kapitał zakładowy, wyłożony rzeczywiście na budowę i urządzenie kolei, tudzież ciężary roczne, które przez zebranie tego kapitału Spółka ponosi.

§. 8.

Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale i zarządzenia, aby wadliwościom w tym względzie zapobieżono lub je usunięto.

Rząd ma także prawo polecenia komisarzowi swemu przy uprzyw. austriackiej Spółce kolei państwa, aby wglądał w zarząd kolei.

Za nadzór komisarza nad przedsiębiorstwem kolei, Spółka nie jest obowiązana płacić do skarbu państwa wynagrodzenia, również uwalnia się ją od przepisanego w §fie 89ym Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1, z r. 1852), obowiązku wynagradzania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akcyzowego jakoteż od obowiązku dostarczania i utrzymywania bezpłatnie lokali urzędowych.

§. 9.

Na kolei niniejszem koncesyonowanej z Okrzyżka do Segen Gottes, jakoteż na innych liniach Spółki, z nią się stykających, aż do miejsca, w którym kiedyś łączyć się z nią będą koleje rządowe lub zostające w administracyi rządowej, tworzące za pośrednictwem przerzeczonych linii związek między północnym wschodem monarchyi a Okrzyżkiem (Iglawą), służy Rządowi prawo współużywania z wolnością ustanawiania taryf, w taki sposób, że Rząd będzie miał prawo przewozić po tychże liniach kolei całe pociągi lub pojedyncze wozy za opłatą stałych należytości, które zgodnie z odnośnemi warunkami koncesyjnymi będą ustanowione lub za wynagrodzeniem a to albo na własną rękę albo za pośrednictwem uprzyw. austriackiej Spółki kolei państwa jako koncesyonaryusza.

§. 10.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9go lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, aż do dnia 31 grudnia 1965, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznymi i finansowemi.

§. 11.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei ukoncesyonowanej po jej wybudowaniu w każdym czasie tym sposobem, że płacić będzie Spółce rentę roczną, odpowiadającą pod względem wielkości i czasu ciężarowi rocznemu, który Spółka ponosi w skutek wybudowania kolei koncesyonowanej a w żadnym razie nie ma przewyższać sumy potrzebnej na odsetki po 5 od sta i na umorzenie w okresie koncesyjnym rzeczywistego i należycie wykazanego kapitału zakładowego.

Postanowienia powyższe nie naruszają bynajmniej prawa służącego Rządowi na mocy §fu 6go umowy protokolarnej z 10 i 12 listopada 1882, mianowicie, iż gdyby kiedykolwiek po 1 stycznia 1895 nastąpiło odkupienie linii węgierskich, natenczas Rząd odkupi również przed koncesyjnym terminem odkupienia, wszystkie linie austriackie Spółki, licząc do nich także kolej niniejszem koncesyonowaną.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za opłatą renty rocznej, stósownie do postanowień powyższych, jakoteż w myśl umcwy protokolarnej z dnia 10 i 12 listopada 1882 obliczonej, bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei niniejszem koncesyjonowanej, ze wszystkimi do niej należącemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów, w którym to względzie stanowi się, że wartość parku wozowego koncesyjonowanej kolei Rządowi oddać się mającego, wynosić ma najmniej 6000 zł. na kilometr.

§. 12.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyjonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności (§. 11 ustęp końcowy).

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 11), zatrzyma Spółka na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobny i należące się jej aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił ją z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 13.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiedzialnymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia dwudziestego ósmego miesiąca grudnia, w roku zbawienia tysiąc ósmset ósmdziesiątym drugim, Naszego panowania trzydziestym piątym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

12.

Dokument koncesyi z dnia 14 stycznia 1883,

na kolej żelazną parową z Bystrzycy do Mezericza wołoskiego.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Spółka kolei kromeryskiej podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei miejscowej z Bystrzycy do Mezericza wołoskiego, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzeczonyj Spółce koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy Spółce akcyjnej uprzyw. kolei kromeryskiej prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym z Bystrzycy do Mezericza wołoskiego, przedłużającej istniejącą linią ze Zborowic przez Kromeryż i Hullein do Bystrzycy.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisji akcyj i obligacyj z prawem pierwszeństwa, tudzież kwitów tymczasowych, jakoteż od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
- d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Spółka obowiązana jest rozpocząć budowę kolei koncesyonowanej natychmiast, ukończyć ją w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy i wybudowania kolei zgodnie z koncesją, złożyć ma Spółka na żądanie Administracyi państwa kaucyą w sumie tysiąc (1.000) złotych w tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

§. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej, nadaje się Spółce prawo wyłączenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie Spółce do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinna Spółka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa przepisanych w Porządku ruchu kolei żelaznych, o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Spółka obowiązana jest w razie uruchomienia wojska lub wojny wstrzymać ruch na kolei koncesyonowanej bez pretensyi do wynagrodzenia o tyle i na tak długo, o ile Władza wojskowa uzna to za potrzebne z przyczyny ruchów wojskowych lub jakichkolwiek innych czynności wojennych na drogach publicznych, którychby kolej używała lub któreby przecinała.

§. 7.

Nadaje się Spółce prawo wypuszczenia w obieg akcyj cellem zebrania potrzebnych funduszków.

Formularze akcyj, które mają być wypuszczone w obieg, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

Obligacyj z prawem pierwszeństwa, których ogólna suma imienna nie może przenosić trzeciej części całego kapitału zakładowego Spółki kolei kromeryskiej, nie wolno wypuszczać dopóty, dopóki wykazami, które mają być Rządowi do sprawdzenia przedstawione, nie będzie udowodnione, że czyste dochody kolei rzeczywiście osiągnięte i które można uważać za zapewnione, wystarczą na opłatę odsetek i na umorzenie.

§. 8.

Spółka zobowiązuje się dozwolić zawsze Administracyi państwa, gdyby tego zażądała, współużywania koncesyonowanej kolei miejscowej, będącej przedmiotem niniejszej koncesyi, jakoteż części kolei ze Zborowic na Kromieryż i Hullein do Bystrzycy, będących przedmiotem dokumentów koncesyjnych z dnia 30 czerwca 1880 (Dz. u. p. Nr. 93), z dnia 4 sierpnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 106) i z dnia 26 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 31), do utrzymania komunikacji pomiędzy kolejami przez Rząd administrowanemi, które teraz z nią się łączą lub w przyszłości łączyć będą, w taki sposób, że Administracya państwa będzie miała prawo przesyłania własnymi siłami pociągów kolei rządowych lub siłami Spółki całych pociągów lub pojedynczych wagonów, mających przejść z jednej kolei przez Rząd administrowanej, na inną, po kolei miejscowej, między niemi leżącej, z wolnością ustanowienia taryfy, za opłatą wynagrodzenia, które będzie umówione, o ile to współużywanie nie będzie szkodziło regularnemu ruchowi na kolei miejscowej i o ile zwiększony ruch na niej da się jeszcze pogodzić z drugorzędnością kolei, z powodu dozwolonych jej ułatwień pod względem budowy, urządzenia i organizacyi ruchu.

§. 9.

Administracya państwa zastrzega sobie prawo objęcia na cały okres koncesyjny ruchu kolei z Bystrzycy do Mezericza wołoskiego niniejszem koncesyonowanej, jakoteż innych linii, któreby stanowiły przedsiębiorstwo kolei kromeryskiej, z prawem dowolnego ustanowienia taryf, w którym to razie Administracyi państwa wynagrodzone być mają koszta z powodu tego utrzymywania ruchu rzeczywiście poniesione, według okoliczności ryczałtowo oznaczyć się mające, w ten sposób, że kwota przypadająca za koszta zarządu centralnego nie będzie liczona dopóty, dopóki czysty dochód rzeczonych kolei miejscowych nie będzie wynosił najmniej pięć od sta zatwierdzonego kapitału zakładowego imiennego.

§. 10.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9go lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, na lat ośmdziesiąt siedm (87), licząc od dnia 30 czerwca 1883, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3 zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznymi lub finansowemi.

§. 11.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu w każdym czasie, a w tym razie wynagrodzi Spółkę gotówką, pod warunkami ustanowionemi w §. 16 dokumentu koncesyjnego z dnia 30 czerwca 1880 (Dz. u. p. Nr. 93) dla kolei miejscowej z Hulleinu do Kromeryża.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkimi do niej należącemi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów.

§. 12.

Gdy koncesya utraci moc swoję i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów (§. 11).

Tak wtedy gdy koncesya moc swoję straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 11) zatrzyma koncesyonaryusz na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobny i należące się mu aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił go z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 13.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków, w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając koncesyonaryuszowi prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami, w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia czternastego miesiąca stycznia, w roku zbawienia tysiąc osmset osmdziesiątym trzecim, Naszego panowania trzydziestym piątym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

13.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 24 stycznia 1883.

którem zmienia się przepisy ustępu b) rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 168), tyczącego się odciągania od pojemności parowców miejsca, zajętego przez maszyny, do wytworzenia i przesyłania siły ruchodawczej służące.

W miejsce postanowień ustępu b) rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 168), tyczącego się odciągania od pojemności parowców miejsca, zajętego przez maszyny do wytwarzania i przesyłania siły ruchodawczej służące, nabywają mocy od ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, następujące przepisy:

b) Gdy pojemność miejsca, zajętego przez maszyny parowe, wynosi więcej lub mniej, aniżeli odsetki pod a) ustanowione, natenczas, jeżeli urząd portowy lub właściciel na to się zgodzi, oblicza się w taki sam sposób, ile się ma odciągnąć; atoli tak urząd portowy jak i właściciel mogą według własnego uznania żądać, aby miejsce zostało wymierzone i aby obliczono odpowiednio, ile się ma odciągnąć, a gdy takie wymierzenie jest żądane, odciągnąć należy ilość, równającą się pojemności w tonnach, miejsca zajętego rzeczywiście przez kotły parowe i maszynę i do odpowiedniej ich obsługi potrzebnego, z doliczeniem połowy pojemności w tonnach tego miejsca dla parowców kołowych a trzech czwartych tegoż dla parowców szrubowych; miejsce takie wymierza się miarą metryczną, według następujących prawideł, mianowicie:

1. Mierzy się średnią głębokość miejsca od najwyższego punktu dolnej krawędzi dylów osłaniających aż do dylów wewnętrznych warzelnika, tudzież trzy albo jeśli potrzeba, więcej niż trzy szerokości miejsca w połowie głębokości, a mianowicie po jednej szerokości w obu końcach i jedną w połowie długości; bierze się średnią tych szerokości, mierzy potem środkową długość miejsca pomiędzy przednim a tylnym przepierzeniem lub pomiędzy granicami jego długości, z pominięciem takich części, gdyby były, których maszyna rzeczywiście nie zajmuje, lub do odpowiedniej obsługi nie są potrzebne; mnoży się te trzy wymiary długości, szerokości i głębokości przez siebie a iloczyn da pojemność sześcienną miejsca poniżej najwyższego punktu dolnej krawędzi dylów osłaniających; następnie oblicza się pojemność sześcienną miejsca lub miejsc, jeżeli są, powyżej rzeczzonego najwyższego punktu, które dla maszyny lub dla przystępu światła i powietrza są zamknięte, mnożąc przez siebie ich długość, głębokość i szerokość; dodaje się ten wymiar sześcienny do pojemności sześciennej miejsca poniżej przerzeczonego najwyższego punktu; dzieli się sumę przez 2·83 a wynik będzie wyrażał pojemność w tonnach miejsca w mowie będącego.

2. Gdy na statku, którego przerzeczone miejsca mają być wymierzone, maszyna i kocioł parowy ustawione są w osobnych miejscach, wymierzyć trzeba pojemność każdego takiego miejsca w takiż sam sposób, podług podanych prawideł a suma tych rozmaitych wyników uważana być ma za pojemność w tonnach miejsca w mowie będącego.

3. Gdy miejsce powyższe ma być wymierzone na parowcu szrubowym, pojemność ruchu na wał szruby trzeba do niego dodać i uważać ją za część rzeczzonego miejsca; oblicza się ją mnożąc przez siebie średnią długość, szerokość i głębokość tunelu, poczem dzieli się iloczyn przez 2·83.

Pino r. w.

14.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 28 stycznia 1883, o zmianach w kierowaniu służbą nadzorczą na granicy cłowej w Czechach, Tyrolu i Vorarlbergu i w kontroli nad tą służbą.

W skutek najwyższego postanowienia z dnia 23 lipca 1882, urządza się począwszy od 1 marca 1883, kierowanie służbą straży skarbowej wzdłuż linii cłowej w Czechach, Tyrolu i Vorarlbergu, tudzież kontrolę nad nią, po części

odmiennie od przepisów obwieszczenia z d. 15 listopada 1875 (Dz. u. p. Nr. 142) według następujących zasad:

1. W Czechach, Tyrolu i Vorarlbergu znosi się zaprowadzoną tamże instytucją komisarzy skarbowych starszych, pełniących obowiązki inspektorów granicy.

2. Zawiadywanie w pierwszej instancji sprawami cłowymi nawet i tam, gdzie dotychczas komisarze skarbowi starsi urzędowali jako wydelegowani inspektorowie granicy, powierza się c. k. dyrekcjom skarbowym powiatowym, podczas gdy kierowanie nadzorem na granicy cłowej i kontrola przechodzi do komisarzy starszych straży skarbowej, którzy nazywać się będą „naczelnikami sekcyjnymi straży skarbowej“.

Naczelnicy sekcyjni straży skarbowej podlegają bezpośrednio tej dyrekcji skarbowej powiatowej, w której obrębie leży ich okrąg urzędowy (sekcya straży skarbowej).

3. Okręgi sekcyj straży skarbowej wyszczególnione są w dołączonym przeglądzie.

4. C. k. komora główna w Podmoklu z należącemi do niej delegacyami i innymi komorami w nierozdzielny związek będącemi, zostawać będzie nadal pod kierunkiem starszego dyrektora urzędowego w Podmoklu i podlegać będzie bezpośrednio dyrekcji skarbowej krajowej czeskiej bez zmiany zakresu działania.

5. W okręgu skarbowym brykseńskim dotychczasowy sposób nadzoru i kontroli nad nadzorem granicy cłowej nie ulega zmianie.

Dunajewski r. w.

Przegląd

sekcyj straży skarbowej do kierowania służbą nadzorczą pograniczną i kontroli nad nią.

Kraj	Powiat skarbowy	Siedziba naczelnika sekcyjnego straży granicznej	Do tej sekcji straży skarbowej należą	
			okręgi kontroli straży skarbowej	okręgi sądowe
Czechy	budjowicki	Wimberg	czesko-tronbski, wimberski, hartmański, susicki	susicki, kaspersko-horski, wimberski, prachaticki (tylko okrąg pograniczny), górno-plański (tylko okrąg pograniczny).
	pilzeński	Domažlice	nyrski, nowo-gdyński, domažlicki i hostuński	hostuński, nyrski, nowo-kdynski, ronsperski, domažlicki.
	chebski	Cheb	chebski, przyzdzički, plański, tachowski, kinżwarski, krašlicki, nowodecki, jachimodolski, aszski, wildsteński	kinżwarski, plański, przyzdzički, tachowski, chebski, aszski, wildszteński, krašlicki, jachimodolski, nowodecki, blalneński.
	žatecki	Chomutów	wejpretycki, sebastianowski, chomutowski, czesko - einsiedelski, ducheowski, cieplicki	jirkowski, chomutowski, przysiecznicki, sebastianowski, byliński, mosteński, ducheowski, górskokatarzyński, cieplicki.
	litomierzycki	Djeczyn	uściecki, libouchecki, czesko-kamienicki i djeczyński, tudzież oddziały straży skarbowej, podlegające c. k. radcy skarbowemu i starszemu dyrektorowi urzędowemu	uściecki, beneszowski, chabarowicki, czesko-kamienicki, djeczyński.

Kraj	Powiat skarbowy	Siedziba naczelnika sekcji straży granicznej	Do tej sekcji straży skarbowej należą	
			okręgi kontroli straży skarbowej	okręgi sądowe
Czechy	litomierzycki	Liberec	hainsbachski, szluknowski, rumburski, warnsdorfski, éwikowski, jabłoński, krotawski, liberecki, frydlandzki, neustadtelski, smerzowiecki	hainbachski, rumburski, szluknowski, warnsdorfski, éwikowski, hajdecki (tylko okrąg pograniczny), chrastawski, jabłoński, liberecki, frydlandzki, jabłoński, tanwaldski.
	jiczyński	Trutnów	górnio - rokietnicki, werchłabski, marszowski, trutnowski, weckelsdorfski, bronnowski	żelaznobrodzki (tylko okrąg pograniczny), rokietnicki, jilemnicki, werchłabski, bronnowski, marszowski, policki, szalirski, trutnowski.
	chrudimski	Rychnów	kralicki, rokitnicki, dobruszecki, nachodzki, rychnowski	kralicki, nachodzki, nowomiejski, rokitnicki, żamberski, rychnowski, opoczeński.
Tyrol		Nauders	malski, nauderski, landecki (z wyjątkiem okręgu oddziału imsterskiego)	schlanderski i glurnski, nanderski, riedski i landecki.
	innsbrucki	Reutte	elbingenalski i reuttski, seefeldski, landecki (do kontrolowania okręgu oddziału imsterskiego)	reuttski, telfski, imsterski, silzski.
		Kufstein	jenbachski, kufsteński, kössenski (z wyjątkiem dolny Zilleru a względnie delegacji straży skarbowej w Fügen i Zell)	schwazki i rattenberski, kufsteński, kopfgartencki, kitzbichlcki.
	trydencki	Riva	cusiański, storski, rivański, roveredzki	fondovski, cleski, malski, tioncki, stenicki, condiński, Pieve di Ledroński, rivański, arcoński, moriński, nogaredzki, alański a po części roveredzki, z wyjątkiem dolin Terragnolo i Folgeria.
		Borgo	St Sebastiański, borgoński, primierski, moeński	doliny Terragnolo i Folgeria okręgu sądowego roveredzkiego, tudzież borgoński, levicki, strincki, primierski, cavalesencki i fassancki.
Vorarlberg	feldkirchski	Feldkirch	feldkirchski, bludencki, vaducki	feldkirchski, bludencki, sebrunski.
		Bregencya	lustenański, höchstski, bregenecki, hittsauski	dornbirncki, bregenecki, bezauski.

15.**Ustawa z dnia 1 lutego 1883,**

zmieniająca przepisy Dodatku do Porządku obiorczego dla Rady państwa, tyczące się okręgów wyborczych w Galicyi, d) Gminy wiejskie l. 4.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Przepisy Dodatku do Porządku obiorczego dla Rady państwa, tyczące się okręgów wyborczych w Galicyi, d) gminy wiejskie, l. 4, zmieniają się i opiewać mają jak następuje:

4. Nowy Sącz, Stary Sącz, Krynica, wybory odbywają się w Nowym Sączu; Limanowa, wybory w Limanowie; Nowy Targ, Czarny Dunajec, Krościenko, wybory odbywają się w Nowym Targu; Grybów, Ciężkowice, wybory odbywają się w Grybowie.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od tego dnia, w którym Sąd powiatowy czarno-dunajecki rozpocznie urzędowanie.

Wiedeń, dnia 1 lutego 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

16.

Rozporządzenie ministerstwa rolnictwa z d. 4 lutego 1883,
tyczące się egzaminów potrzebnych do umieszczenia się w służbie technicznej zarządu lasów rządowych.

Rozszerza się osnowę §fu 2go rozporządzenia ministerstwa rolnictwa z dnia 13 lutego 1875 (Dz. u. p. Nr. 9) w ten sposób, że kto chce być przypuszczony do egzaminu dla umieszczenia się w służbie technicznej zarządu lasów rządowych, winien na przyszłość oprócz dowodów tamże przepisanych, złożyć jeszcze następujące:

- a) świadectwo, jako przed wstąpieniem do szkoły leśniczej, praktykował najmniej rok w zarządzie lasów rządowych lub takich prywatnych, w których możnaby wiele się nauczyć;
- b) świadectwa złożenia egzaminów rządowych teoretycznych w c. k. szkole głównej rolniczej dla nauki leśnictwa, rozporządzeniem Ministra wyznań

i oświecenia, wydanem w porozumieniu z Ministrem rolnictwa dnia 8 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1882) zaprowadzonych.

Wymaganiu pod *a*) wyrażonemu, uczynić mają zadość wszyscy ci kandydaci, którzy od października 1884 wstępują do szkoły leśniczej; wymaganiu zaś pod *b*) nadmienionemu, wszyscy ci, którzy skończą szkołę leśniczą po zamknięciu roku szkolnego 1882/3 (lipiec 1883) lub w przyszłości.

Falkenhayn r. w.

17.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 4 lutego 1883,

tyczące się używania rury parowej do czyszczenia oziębialnika w gorzelnii opodatkowanej podług wyrobu.

Z powodu szczególnego przypadku, iż w pewnej gorzelnii, która opłaca podatek konsumcyjny od płynu wysokowego pędzonego na podstawie oznaczeń zegaru kontrolującego, w celu wyczyszczenia oziębialnika przyrządu do pędzenia, zastosowano do tegoż oziębialnika rurę parową, stanowi się, w porozumieniu z kr. węgierskim ministerstwem skarbu, odnośnie do §§. 61 i 62 ustawy o opodatkowaniu gorzałki z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 72), tudzież odnośnie do §. 16 rozporządzenia ministerstwa skarbu z d. 13 lipca 1878 (Dz. u. p. Nr. 95), że w rzeczonych gorzelniach wolno używać rury parowej w celu wyczyszczenia oziębialnika przyrządu do pędzenia tylko pod tym warunkiem, aby miała uście do najwyższej części oziębialnika i była połączona tylko ze zbiornikiem na wodę tego przyrządu.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część V. — Wydana i rozesłana dnia 14 lutego 1883.

18.

Dokument koncesyi z dnia 25 stycznia 1883,
na kolej wiedeńską okólną.

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy inżynierowie cywilni James Clarke Bunten w Glasgowie i Józef Fogerty w Londynie podali prośbę o udzielenie koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei wiedeńskiej okólnej, składającej się z kolei w koło idącej z odnogami, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać też koncesyą ubiegającym się o nią, na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy James Clarke Buntelowi, inżynierowi cywilnemu w Glasgowie, jakoteż Józefowi Fogerty, inżynierowi cywilnemu w Londynie, prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei wiedeńskiej okólnej, która wybudowana być ma jako parowa ze szlakiem normalnym i poprowadzona od mostu Brygidy do mostu Aspernbrücke wzdłuż kanału Dunaju i od Aspernbrücke a względnie od

mostu Radetzkyego, aż do rzeźni w Gumpendorfie, w kierunku projektowanym rzeki Wiedenki a następnie aż do roгатki w Währingu, w obrębie gościńca okólnego, a przeto aż do punktu wyjścia przy moście Brygidy z odnogami:

1. do kolei Cesarza Franciszka Józefa;
2. do kolei austriackiej północno-zachodniej, kolei północnej Cesarza Ferdynanda i kolei naddunajskiej;
3. do kolei wiedeńskiej łączącej;
4. do kolei południowej;
5. do kolei Cesarzowej Elżbiety i do Hietzingu.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisji akcyj i obligacyj z prawem pierwszeństwa, tudzież kwitów tymczasowych i wpisu hipotecznego obligacyj z prawem pierwszeństwa, jakoteż od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
- d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Koncesyonaryusze obowiązani są przedstawić ministerstwu handlu projekt szczegółowy pojedynczych części kolei koncesyonowanej w następujących terminach, od dnia dzisiejszego liczonych:

1. Projekt części od dworca kolei Franciszka Józefa po nad kanał Dunaju aż do kolei łączącej wiedeńskiej, z dwoma ujściami w kierunku północnym i południowym (jednak bez dworca głównego), w przeciągu sześciu miesięcy;

2. projekt części od kolei południowej (Meidling) w kierunku gościńca okólnego aż do mostu Brygidy z odnogami do kolei austriackiej północno-zachodniej, do kolei północnej Cesarza Ferdynanda i do kolei naddunajskiej, w przeciągu dwunastu miesięcy;

3. projekt części od ujścia do kolei łączącej wiedeńskiej przy komorze głównej w kierunku projektowanym Wiedenki aż do rzeźni w Gumpendorfie i do kolei Cesarzowej Elżbiety w Penzingu z odnogą do Hietzingu, w przeciągu ośmnastu miesięcy.

Koncesyonaryusze obowiązani są rozpocząć budowę kolei zaraz po otrzymaniu pozwolenia i budować jak będzie można najspieszniej.

Pojedyncze części ukończone być winny najpóźniej w następujących terminach, licząc od dnia dzisiejszego:

- a) część wzmiankowana pod l. 1 (tymczasowo tylko o dwóch torach) w przeciągu półtrzecia roku;

- b) część wzmiankowana pod l. 2 w przeciągu lat trzech i jednego kwartału;
- c) część wzmiankowana pod l. 3 w przeciągu lat czterech.

Ustanowione tu terminy zostaną stosunkowo przedłużone, gdyby pozwolenie do wybudowania części wzmiankowanej na pierwszym miejscu (l. 1) nie było dane w przeciągu roku, do wybudowania zaś innych części w przeciągu półtora roku i dwóch lat, licząc od dnia dzisiejszego.

Ukończone części kolei oddać należy niezwłocznie na użytek publiczny i ruch na nich utrzymywać bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Dotrzymanie powyższych terminów budowy zabezpieczyć mają koncesyonaryusze złożeniem kaucyi w sumie imiennej milion złotych waluty austriackiej w tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższych terminów budowy, kaucyą tę może Rząd zabrać na rzecz skarbu państwa bez pośrednictwa sądów.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących. Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinni koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyi, do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Koncesyonaryusze są nadto obowiązani nietylko zastosować do budowy, urządzenia i ruchu kolei koncesyonowanej, środki techniczne najnowszemi doświadczeniami stwierdzone, mogące posłużyć do tego, aby dzielnice przyległe i publiczność, jadącą koleją, ochronić ile możności od nieprzyjemnego łoskotu, dymu, wylotu węgla i iskier, lecz oraz zaprowadzić późniejsze wynalazki i ulepszenia techniczne, mogące przyczynić się do jeszcze większego zmniejszenia przykrych wpływów ruchu pociągów, jakoteż do powiększenia bezpieczeństwa i poddawać się zawsze rozporządzeniom, jakie w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Koncesyonaryusze obowiązani są dozwolić Rządowi na jego żądanie w każdym czasie współużywania kolei, będącej przedmiotem niniejszego dokumentu koncesyjnego lub jej pojedynczych części do utrzymywania obrotu pomiędzy kolejami z nią stykającemi się, które teraz są, lub na przyszłość będą przez Rząd administrowane, w taki sposób, że Rząd będzie miał z wolnością ustanawiania taryf, prawo przesyłania całych pociągów lub pojedynczych wozów, które z jednej, przez Rząd administrowanej kolei na drugą taką kolej miałyby przechodzić, po leżącej między niemi kolei koncesyonowanej za opłatą stałą, według

odnośnych postanowień warunków koncesyjnych ustanowionej należytości, lub, według okoliczności za wynagrodzeniem, albo własnymi siłami, albo siłami koncesyonaryuszów, o ileby to nie tamowało własnego prawidłowego ruchu współużywanej kolei. Przepisy powyższe stosowane będą odpowiednio, jeżeli wystawiony będzie dworzec główny, do współużywania połączeń między nim a dworcami końcowymi kolei, które kiedykolwiek będą w administracyi rządowej, w taki sposób, że przy ustanawianiu należytości za współużywanie, koszt dworca głównego policzone być mają w stosunku używania tegoż do celów rządowych.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych a to stosownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na zachodniej sieci kolei państwa kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko, gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także, gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przystąpić do zawartej przez Spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyi dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem wygadania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na tej kolei ze względu na jej szczególne przeznaczenie i odpowiedni temuż system ruchu.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

Koncesyonaryusze obowiązani są używać do wszystkich gałęzi służby wykonawczej wyłącznie osób posiadających prawo obywatelstwa w jednym z dwóch obszarów monarchyi austriacko-węgierskiej. Zawiadowca służby wykonawczej (dyrektor ruchu) winien być obywatelem monarchyi austriacko-węgierskiej.

§. 9.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu, Spółki akcyjnej z siedzibą w Wiedniu, tudzież wypuszczenia w obieg akcyj i obligacyj z prawem pierwszeństwa celem zebrania potrzebnych fundusów.

Utworzyć się mająca Spółka akcyjna wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Suma kapitału zakładowego imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

Wypuszczenie obligacyj z prawem pierwszeństwa w sumie przewyższającej połowę zatwierdzonego kapitału imiennego jest całkiem wzbronione, aż do wysokości zaś kapitału akcyjnego, rzeczywiście wniesionego, dopóty, dopóki wzmiankowana w §. 3, l. 1 część kolei od dworca kolei Franciszka Józefa do kolei łączącej wiedeńskiej, z oboma ujściami w kierunku południowym i północnym, nie będzie gotowa i na użytek publiczny oddana. Nawet w granicach powyższych obligacye z prawem pierwszeństwa wypuszczone być mogą tylko za zezwoleniem Rządu, który zastrzega sobie prawo badania w wszelki sposób, jaki uzna za odpowiedni, jakości i wielkości kwot na kapitał akcyjny wnoszonych i żądania od koncesyonaryuszów lub Spółki akcyjnej wykazów do tego potrzebnych.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego podług planu podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Statut Spółki, jakoteż formularze na akcyje i obligacye z prawem pierwszeństwa, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 10.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 11.

Gdyby koncesyonaryusze lub Spółka akcyjna na ich miejsce wchodząca, nie dopełniła warunku w §. 3 koncesyi niniejszej ustanowionego co do przyspieszenia budowy kolei koncesyonowanej lub gdyby budowy już rozpoczętej nie prowadziła w sposób, dający rękojmią dotrzymania przepisanych koncesyą terminów budowy, albo budowę całkiem wstrzymała, a to nie zostało uznane za usprawiedliwione w myśl §. 11, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, Rząd wyznaczy koncesyonaryuszom termin trzymiesięczny do rozpoczęcia na nowo budowy i do wykazania zabezpieczonych funduszków na wybudowanie kolei koncesyonowanej.

Gdyby po upływie tego terminu budowa nie była prowadzona w sposób dający rękojmię ukończenia kolei w czasie właściwym a fundusze nie zostały należycie wykazane, Rząd będzie miał prawo, według własnego uznania:

- a) albo uznać nadaną koncesyą za nieważną i postarać się o wybudowanie koncesyonowanej kolei w sposób, jaki osądzi za odpowiedni, przez nadanie koncesyi innemu przedsiębiorcy lub dokończenie budowy kosztem państwa, albo
- b) nie uwalniając koncesyonaryuszów lub ich następców prawnych od obowiązków, które koncesya na nich wkłada, dokończyć rozpoczętą budowę

kolei na ich koszt i niebezpieczeństwo a powstałych ztąd pretensyj swoich do koncesyonaryuszów lub ich następców prawnych poszukiwać na złożonej kaucyi i całym ich majątku a w szczególności na ukończonych częściach kolei i ich przynależnościach, na budynkach i materiałach do budowy nagromadzonych, tudzież na skupionych gruntach, bez uszczerbku dla trzecich osób.

W obu przypadkach Rząd będzie nadto miał prawo zabrać na rzecz skarbu kaucyą w myśl §fu 3 dokumentu koncesyjnego złożoną, o ile w przypadku pod b) wzmiankowanym nie byłaby już użyta na pokrycie pretensyj rządowych do koncesyonaryuszów lub ich następców prawnych a to bez wdania się sądów [§. 13 ustawy z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) o koncesjach na koleje żelazne].

§. 12.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei ukoncesyonowanej po upływie lat dwudziestu pięciu, licząc od dnia otwarcia ruchu na całej kolei okólnej, w każdym czasie, a w tym razie wynagrodzi koncesyonaryuszów gotówką.

Dla oznaczenia ceny odkupu obliczony będzie czysty średni dochód roczny przedsiębiorstwa z ostatnich lat trzech przed rzeczywistą chwilą odkupu.

Celem wynagrodzenia koncesyonaryuszów, Administracya państwa według własnego wyboru albo płacić im będzie rentę, wyrównywającą powyższym dochodem średnim, a to z dołu w ratach półrocznych dnia 1 stycznia i dnia 1 lipca każdego roku aż do upływu okresu koncesyjnego, albo zapłaci im jednorazowo sumę, odpowiadającą policzalnej, na podstawie oprocentowania po pięć od sta wymierzonej wartości kapitałowej rent rocznych, które od chwili odkupu kolei wypadałoby płacić aż do upływu okresu koncesyjnego.

W tym ostatnim przypadku zapłaci Administracya państwa tak obliczoną sumę kapitału albo gotówką albo obligacyami długu państwa po kursie, jaki będzie na giełdzie wiedeńskiej w dniu przed rzeczywistą wypłatą.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów.

§. 13.

Gdy koncesya utraci moc swoją w skutek upływu okresu koncesyjnego i od tego dnia, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej, tudzież wszystkich jej ruchomości i nieruchomości, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów (§. 12).

Podobniez gdy koncesya utraci moc swoją z powodu nieodpowiedniego prowadzenia i nieukończenia budowy kolei koncesyonowanej (§. 11), wchodzi państwo od dnia jej unieważnienia bez uszczerbku dla praw trzecich osób w posiadanie skończonych części kolei, tudzież wszystkich jej ruchomości i nieruchomości, parku wozowego i zapasów materiałów (§. 12), budowli niedokończonych, materiałów do budowy kolei nagromadzonych i zakupionych gruntów.

§. 14.

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoję straci (§. 13, ustęp 1), jak i w razie odkupienia kolei (§. 12) zatrzymają koncesyonaryusze na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa, fundusz zasobny i należące się im aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił ich z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 15.

Rząd ma prawo przekonywać się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, tudzież zarządzić, aby wadom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wglądania w zarząd przez wydelegowanego do tego urzędnika, a w szczególności nadzorowania w wszelki sposób, jaki uzna za stosowny, aby budowę wykonano zgodnie z projektem i wydelegowania do tego urzędników na koszt koncesyonaryuszów.

Komisarz przez Rząd ustanowiony, mocen jest bywać na posiedzeniach Rady zawiadowczej i wszelkiej reprezentacji, działającej jako dyrekcya Spółki, tudzież na walnych zgromadzeniach, ile razy uzna to za potrzebne i zawieszać wszelkie uchwały i rozporządzenia, sprzeciwiające się ustawom, statutowi Spółki lub publicznemu dobru.

Za nadzór nad przedsiębiorstwem kolei, przez komisarza sprawowany, koncesyonaryusze płacić będą skarbowi państwa wynagrodzenie, którego sumę Rząd wyznaczy.

§. 16.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyę jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając koncesyonaryuszom prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami, w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia dwudziestego piątego miesiąca stycznia, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym trzecim, Naszego panowania trzydziestym piątym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

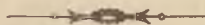
Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1883 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, iliryjsko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1883 w którymkolwiek z ośmiu języków **2 zł. 50 c.** i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Cena roczników 1864 do 1882 włącznie, ale tylko dla tych, którzy zechcą nabyć wszystkie, wynosi 38 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

Rocznik 1851 za 1 zł. 30 c.

" 1856 " 2 " 45 "

" 1857 " 2 " 85 "

" 1861 " 1 " 50 "

" 1862 " 1 " 40 "

" 1863 " 1 " 40 "

" 1864 " 1 " 40 "

" 1865 " 2 " — "

" 1866 " 2 " 20 "

" 1867 " 2 " — "

" 1868 " 2 " — "

" 1869 " 3 " — "

" 1870 " 1 " 40 "

Rocznik 1871 za 2 zł. — c.

" 1872 " 3 " 20 "

" 1873 " 3 " 30 "

" 1874 " 2 " 30 "

" 1875 " 2 " — "

" 1876 " 1 " 50 "

" 1877 " 1 " — "

" 1878 " 2 " 30 "

" 1879 " 2 " 30 "

" 1880 " 2 " 20 "

" 1881 " 2 " 20 "

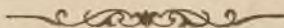
" 1882 " 3 " 50 "

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1882 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość handlową ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.).

Po tej samej cenie dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VI. — Wydana i rozesłana dnia 1 marca 1883.

19.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 8 lutego 1883,

tyczące się ekspedycyowania celniczego za morze, posyłek zboża i mąki w postępowaniu przewoźnym wewnętrznym.

Ułatwienie, w §fie 2 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 2 maja 1880, L. 11967 (Dz. u. p. Nr. 49, Dz. roz. m. s. z r. 1880 Nr. 17) postanowione, mianowicie, iż ekspedycyując za morze w postępowaniu przewoźnym, pewne towary, w ustępie *b*) powyższego paragrafu imiennie wyszczególnione, można zaniechać kładzenia pieczęci urzędowej, pozwala się w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim stosować także do posyłek zboża i mąki w obrocie krajowym za morze wywożonych.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

20.

Ustawa z dnia 16 lutego 1883,

o postępowaniu tyczącem się uznania i dowodzenia śmierci.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Do uznania nieobecnego (który znikł) za zmarłego, właściwym jest Trybunał pierwszej instancyi, w którego okręgu nieobecny albo miał ostatnie stałe mieszkanie, albo jeśli go nie miał, ostatni raz przebywał.

§. 2.

O ile w ustawie niniejszej co innego nie jest postanowione, stosować trzeba w postępowaniu, tyczącem się prośby o uznanie śmierci, przepisy powszechne o postępowaniu w sprawach niespornych.

§. 3.

Wszystkie istotne okoliczności, podług których sędzia ma orzekać, trzeba zbadać drogą urzędowego dochodzenia.

(We względzie użycia środków dowodowych i ocenienia dowodów, Sąd nie ma się krępować żadnymi prawidłami ustawowemi.)

W razie potrzeby można także stronę, proszącą o uznanie śmierci, jakoteż inne osoby przesłuchać pod przysięgą.)

§. 4.

Gdy zachodzi obawa, że w razie przydłuższej zwłoki, stwierdzenie okoliczności, mogących wpływać na wyjednanie uznania śmierci, stanie się niemożliwym lub o wiele trudniejszym; można tego ich stwierdzenia zażądać jeszcze przed podaniem prośby o uznanie śmierci, od tego Sądu powiatowego, w którego okręgu odbywać się mają dochodzenia, do tego stwierdzenia potrzebne.

§. 5.

Prośbę o uznanie śmierci podać można na rok przed upływem terminu wyznaczonego w §. 24 p. k. u. c.

Ale jeżeliby chciano wyjednać uznanie śmierci nieobecnego, który był w wielkim niebezpieczeństwie utracenia życia, żądanie o uznanie go za zmarłego wnieść można niezwłocznie po wydarzeniu, w którym życie nieobecnego było zagrożone.

Decyzyi, orzekającej uznanie za umarłego, nie można w żadnym razie wydać przed upływem terminu ustanowionego w §. 24 p. k. u. c.

§. 6.

(Gdy Sąd otrzyma prośbę o uznanie śmierci, ustanowić winien kuratora do zastępowania nieobecnego w postępowaniu, tyczącem się uznania go za zmarłego.)

Na kuratorze ciąży głównie obowiązek czynienia poszukiwań, któreby mogły doprowadzić do znalezienia nieobecnego.)

§. 7.

(Jeżeli Sąd uzna, że warunki ustawowe, potrzebne do uznania kogoś za zmarłego, udowodniono, o ile tego potrzeba, aby przystąpić do dalszego postępowania; winien wydać edykt, w którym podać ma istotne okoliczności szczególnego przypadku i wyrazić żądanie, aby Sądowi lub kuratorowi udzielono wiadomości o nieobecnym.)

Zarazem trzeba obwieścić, że po upływie roku wydana będzie decyzja co do prośby o uznanie śmierci. W przypadku jednak, wzmiankowanym w ustępie 2 §fu 5go, przedłużyć trzeba termin ten aż do upływu przeciągu czasu, ustanowionego w §. 24, l. 3 p. k. u. c.

Edykt przybić trzeba na tablicy sądowej i zamieścić trzy razy w gazecie, przeznaczonej na obwieszczenia urzędowe. Sąd może także zarządzić ogłoszenie edyktu w innych gazetach, jakoteż ponowne ogłaszanie edyktu.)

Dzień, w którym termin edyktałny się kończy, trzeba w każdym razie wymienić w edykcie i wyznaczyć go w taki sposób, że po trzecim zamieszczeniu edyktu w gazecie urzędowej najmniej rok upłynąć winien.

§. 8.

Po upływie terminu, w edykcie ustanowionego, Sąd wydaje decyzją co do żądania, aby wyrzeczono uznanie śmierci na ponowną prośbę.

Gdy się orzeka uznanie za zmarłego, trzeba podać także dzień domniemanej śmierci.

Jeżeli na podstawie dochodzeń da się oznaczyć dzień taki, który możnaby poczytać za dzień śmierci, lub którego nieobecny prawdopodobnie nie przeżył, tenże dzień podać trzeba jako dzień śmierci; w przeciwnym zaś razie dzień ostatni terminu, którego upływ uzasadnia stósownie do §. 24 p. k. u. c. domniemanie śmierci dla przypadku, będącego przedmiotem sprawy.

§. 9.

Gdyby nieobecny zostawił małżonka, natenczas, jeżeli zachodzą warunki, w prawie cywilnem ustanowione, tenże może wnieść żądanie, aby z uznaniem śmierci połączono orzeczenie, że małżeństwo uważane być ma za rozwiązane.

W przypadku tym Sąd, nadając kuratora, ustanowić ma także obrońcę małżeństwa.

W decyzji orzekającej uznanie śmierci, orzec także należy co do żądania o uważanie małżeństwa za rozwiązane.

Pozostały małżonek może także później, już po uznaniu śmierci nieobecnego, wnieść żądanie, aby orzeczono, iż małżeństwo za rozwiązane uważać należy. Sąd postąpić ma sobie w tym razie według przepisów ustawy niniejszej, w decyzji zaś, jeżeli żądanie uznaje za usadnione, wyrazić tylko orzeczenie, iż małżeństwo uważane być ma za rozwiązane.

W obudwu przypadkach obrońca małżeństwa winien założyć rekurs od decyzji w pierwszej instancji wydanej, gdy ta zawiera orzeczenie, iż małżeństwo uważać się ma za rozwiązane. Toż samo winien uczynić wtedy, gdy orzeczenie to wyda dopiero druga instancja, odmiennie od orzeczenia pierwszej instancji.

§. 10.

Gdy śmierć nieobecnego dokumentami publicznymi udowodnić się nie da, można w Sądzie, w §. 1 wzmiankowanym, przeprowadzić dowód śmierci i wyjednać orzeczenie, że dowód ten ma być uważany za ustanowiony.

Do postępowania stósowane będą przepisy §§. 2, 3 i 4.

Gdy Sąd uzna prośbę o dowodzenie śmierci za odpowiednią do wytoczenia dalszego postępowania, wydać ma edykt, do którego stósują się przepisy §fu 7, z tą zmianą, że termin edyktałny wyznaczyć ma Sąd według własnego uznania; nie może on jednak wynosić mniej jak trzy miesiące.

Wydając edykt, jednocześnie ustanowić ma Sąd kuratora (§. 6).

Przeprowadzenie dowodu odbyć się może przed upływem terminu edyktałnego.

Przed wydaniem decyzji Sąd przesłuchać ma Strony we względzie wyników przeprowadzenia dowodu.

Dowodzenie
śmierci.

Jeżeli dowód śmierci będzie uznany za ustanowiony, w decyzji podać trzeba dzień, co do którego udowodniono, że jest dniem śmierci, lub że nieobecny go nie przeżył; w tym ostatnim przypadku ów dzień uważany być ma za dzień śmierci.

§. 11.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia a istniejące przepisy ustawowe, o ile inaczej urządzają jej przedmioty, tracą moc obowiązującą.

Przepisy ustawy niniejszej stosowane być mają także do tych przypadków uznania lub dowodzenia śmierci, które zostały już przed Sądem wytoczone.

§. 12.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Ministrowi sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 16 lutego 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VII. — Wydana i rozesłana dnia 8 marca 1883.

21.

Ustawa z dnia 26 lutego 1883,

o wyznaczeniu dotacyj dodatkowej do preliminarza c. k. ministerstwa skarbu na rok 1882.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Na pokrycie wydatków ministerstwa skarbu z r. 1882 nie przewidzianych w ustawie skarbowej z dnia 29 marca 1882 (Dz. u. p. Nr. 33), wyznaczają się następujące dotacye dodatkowe:

Rozdział 10, tytuł 5, straż skarbowa:

Wydatki zwyczajne	94.290 zł.
Wydatki nadzwyczajne a to z prawem używania do końca marca 1883	42.970 „
z prawem używania do końca marca 1884	110.900 „

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 26 lutego 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

22.

Ustawa z dnia 28 lutego 1883, o wybudowaniu odnóg kolei transwersalnej galicyjskiej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, iżby wybudował kosztem państwa odnogi linii żywiecko-nowo-sandeckiej, wzmiankowanej w artykule I lit. a) ustawy z dnia 28 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 150) o budowie kolei transwersalnej galicyjskiej, a mianowicie:

- a) ze Suchy na Skawinę z jednej strony do Podgórze, z drugiej do Oświęcimska;
- b) z Żywca do granicy węgierskiej w kierunku Czaczy z uściem do kolei koszycko - bogumińskiej, nakładem według preliminarza w sumie łącznej 11,500.000 zł., która uważana być ma za nieprzekraczalną.

Artykuł II.

Budowa odnóg, w artykule I wzmiankowanych, rozpoczęta być ma w roku 1883 a ukończona w ciągu lat 2^{1/2}.

Artykuł III.

Na uzupełnienie robót przygotowawczych technicznych, mianowicie zaś na wypracowanie projektu szczegółowego, wyznacza się Rządowi na rok 1882 dotacyą w sumie 100.000 zł., z której, o ileby do końca marca 1883 nie została całkiem wyczerpana, można czerpać jeszcze do końca marca 1884, w tym jednak razie tak ma być uważana, jak gdyby wyznaczona była w preliminarzu 1883 roku a przeto na karb tego ostatniego roku policzona być winna.

Sumy potrzebne na pokrycie wyznaczonej dotacyi, wziąć należy tymczasowo z zasobów kasowych, o ileby zaś to było niemożliwe, zaciągnąć dług nieustalony i zwrócić go w swoim czasie z sprzedaży obligacyj pożyczki stanowczej, która będzie zaciągnięta na budowę kolei, o którą chodzi, jakoteż na budowę linii wymienionych w ustawie z dnia 28 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 150).

Artykuł IV.

Do wybudowania linii w artykule I wzmiankowanych, przysądza się uwolnienie od stępli i opłat, którymby podlegały ugody, podania i dokumenty, dotyczące się wykupu gruntów, budowy i urządzenia kolei, jakoteż od opłaty za przeniesienie własności wykupionych gruntów.

Artykuł V.

Linie kolei, o których jest mowa w ustawie niniejszej, administrować ma Rząd państwa na własny rachunek i tylko na mocy osobnej w tym celu wydanej ustawy, mógłby przenieść ich eksploatacyą na osobę lub spółkę prywatną.

Artykuł III.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie jej porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 28 lutego 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

23.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 2 marca 1883,**

o zaprowadzeniu delegacyi komory głównej w dworcu towarowym c. k. uprzyw. kolei południowej w Matzleinsdorfie pod Wiedniem.

W dworcu towarowym c. k. uprzyw. kolei południowej w Matzleinsdorfie pod Wiedniem, zaprowadzona została i od dnia 16 lutego 1883 rozpoczęła urzędowanie delegacya c. k. komory głównej wiedeńskiej, do ekspedyowania celniczego nadchodzących koleją południową zagranicznych olejów kopalinnych, przedmiotów zapalnych i wybuchających, jakoteż wszystkich tych, których obrót podlega ze względów na bezpieczeństwo, ograniczeniom, których nie wolno składać w magazynie celniczym, jakoteż towarów przewoźnych, nadchodzących z za morza lub z Włoch.

Delegacya ta upoważniona została do ekspedyowania towarów powyższych według zasad postępowania celniczego skróconego, rozporządzeniem z dnia 18 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 175) przepisanego i będzie urzędowała w czasie od 15 września do 15 marca codziennie, zresztą zaś tylko we wtorki i piątki.

Dunajewski r. w.

24.**Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 2 marca 1883,**

tyczące się przyłączenia gminy i obszaru dworskiego Kozielnik do okręgu sądu delegowanego miejsko-powiatowego D. II miasta Lwowa w Galicyi.

Na zasadzie ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) oddziela się gminę i obszar dworski Kozielnik od okręgu sądu powiatowego winnickiego i przyłącza do okręgu sądu delegowanego miejsko-powiatowego D. II miasta Lwowa.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 czerwca 1883.

Prażák r. w.

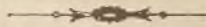
Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1883 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, ilirysko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1883 w którymkolwiek z ośmiu języków **2 zł. 50 c.** i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Cena roczników 1864 do 1882 włącznie, ale tylko dla tych, którzy zechcą nabyć wszystkie, wynosi 38 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

Rocznik 1851 za 1 zł. 30 c.

"	1856	"	2	"	45	"
"	1857	"	2	"	85	"
"	1861	"	1	"	50	"
"	1862	"	1	"	40	"
"	1863	"	1	"	40	"
"	1864	"	1	"	40	"
"	1865	"	2	"	—	"
"	1866	"	2	"	20	"
"	1867	"	2	"	—	"
"	1868	"	2	"	—	"
"	1869	"	3	"	—	"
"	1870	"	1	"	40	"

Rocznik 1871 za 2 zł. — c.

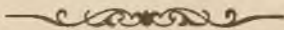
"	1872	"	3	"	20	"
"	1873	"	3	"	30	"
"	1874	"	2	"	30	"
"	1875	"	2	"	—	"
"	1876	"	1	"	50	"
"	1877	"	1	"	—	"
"	1878	"	2	"	30	"
"	1879	"	2	"	30	"
"	1880	"	2	"	20	"
"	1881	"	2	"	20	"
"	1882	"	3	"	50	"

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1882 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość handlową ($\frac{1}{2}$ arkusza za 1 c.).

Po tej samej cenie dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część VIII. - Wydana i rozesłana dnia 13 marca 1883.

25.

Ustawa z dnia 28 lutego 1883,

o czasowem uprzywilejowaniu przedmiotów, nadesłanych na wystawę międzynarodową przyrządów elektrycznych, która odbędzie się w Wiedniu w r. 1883.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Na czas wystawy międzynarodowej przyrządów elektrycznych, która odbędzie się w Wiedniu w r. 1883, aż do dnia 31 grudnia 1883 włącznie, wydawane będą wystawcom na ich żądanie listy opiekuńcze, które, dopóki nie utracą prawomocności, będą miały tak samą moc, jak przywilej uzyskany w myśl przepisów ustawy z dnia 15 sierpnia 1852 (Dz. u. p. Nr. 184).

Artykuł II.

Sposób wygotowywania listów opiekuńczych będzie ustanowiony przez Ministra handlu, w porozumieniu z królewsko-węgierskim Ministrem rolnictwa, przemysłu i handlu i ogłoszony drogą rozporządzenia.

Artykuł III.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi handlu.

Wiedeń, dnia 28 lutego 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

26.**Obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu z dnia
28 lutego 1883,**

o przeistoczeniu deputacyi portowej i zdrowotnej morskiej w Porjeczu na agencją portową i zdrowotną morską złączoną z tamtejszą komorą.

Deputacya portowa i zdrowotna morska w Porjeczu (w Istrii) przeistoczona będzie od dnia 1 kwietnia b. r. na agencją portową i zdrowotną morską, złączoną z tamtejszą c. k. komorą pomocniczą.

Dunajewski r. w.**Pino** r. w.**27.****Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia
7 marca 1883,**

tyczące się przyłączenia gmin i obszarów dworskich Czerkas i Horbacza do okręgu sądu powiatowego szczyrzeckiego w Galicyi.

Na zasadzie ustaw z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) i z dnia 26 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 62), oddziela się gminy i obszary dworskie Czerkas i Horbacza od okręgu sądu powiatowego komarnieńskiego i sądu obwodowego samborskiego i przyłącza do okręgu sądu powiatowego szczyrzeckiego a krajowego lwowskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 czerwca 1883.

Prażák r. w.**28.****Obwieszczenie całego ministerstwa z dnia 12 marca 1883,**

o uchwale Rady państwa, tyczącej się rozporządzeń cesarskich z dnia 26 września 1882 (Dz. u. p. Nr. 130) i z dnia 30 października 1882 (Dz. u. p. Nr. 152), któremi okolicom Tyrolu i Karyntyi wylewem rzek nawiedzonym, wyznaczone zostały zapomogi z funduszków państwa.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że Rada państwa zatwierdziła w myśl konstytucyi, rozporządzenia cesarskie z dnia 26 września 1882 (Dz. u. p. Nr. 130) i z dnia 30 października 1882 (Dz. u. p. Nr. 152), któremi na mocy §. 14 ustawy zasadniczej z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141), okolicom Tyrolu i Karyntyi wylewem rzek nawiedzonym, wyznaczone zostały zapomogi z funduszków państwa.

Taaffe r. w.**Ziemiałkowski** r. w.**Falkenhayn** r. w.**Prażák** r. w.**Conrad** r. w.**Weltersheimb** r. w.**Dunajewski** r. w.**Pino** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część IX. — Wydana i rozesłana dnia 18 marca 1883.

29.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 4 marca 1883, o ustanowieniu upoważnień celniczych delegacji cłowej połączonej ze służbą portową w St. Giorgio w Dalmacyi.

Upoważnia się delegacją cłową, połączoną ze służbą portową w St. Giorgio na wyspie Lesinie w Dalmacyi do ekspedycyowania wchodowego towarów uwolnionych od cła w ogólności lub dopóki Traktat handlowy z Włochami będzie obowiązywał, a mianowicie T. Nr. 32 *a)*, 36, 49, 50 *a)*, 51, 53, 54, 56, 60, 61, 62, 64, 80, 94, 95, 96, 102, 103 *a)*, *b)*, 136, 152, 163, 244, 249 *a)*, *b)*, 353 (z wyjątkiem nawozów sztucznych), 354 i 355, tudzież siarki w kawałkach i mielonej (T. Nr. 318); jakoteż do ekspedycyowania towarów wywozowych wolnych od cła i do załatwiania cedułek przewodnych od towarów w obrocie krajowym za morze przekazanych.

Dunajewski r. w.

30.

Ustawa z dnia 13 marca 1883,

o zapomogach z funduszów państwa dla Karyntyi z przyczyny powodzi w roku 1882.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Z przyczyny powodzi, które kraj Karyntyą nawiedziły w miesiącach wrześniu i październiku 1882, wyznaczają się dla niej następujące zapomogi z funduszów państwa.

§. 2.

Wsparcie, wyznaczone dla Karyntyi rozporządzeniem cesarskiem z dnia 26 września 1882 (Dz. u. p. Nr. 130), pozwala się wydać w miarę potrzeby aż do sumy łącznej 200.000 zł. na zapomogi niezwrótne dla gmin i ich członków, najbardziej zasilku potrzebujących, w tych okolicach kraju, które powodzie nawiedziły.

§. 3.

Na pokrycie wydatków nadzwyczajnych, które fundusz krajowy ponosi z przyczyny powodzi, wyznacza się krajowi wsparcie niezwrótne w kwocie 28.000 zł. i zaliczkę bezprocentową w kwocie 100.000 zł., która zwrócona być ma w pięciu równych ratach rocznych, począwszy od dnia 1 stycznia 1886.

§. 4.

Gminom i członkom gmin, którzy z przyczyny powodzi potrzebują zapomogi, mogą być w miarę potrzeby udzielane zaliczki bezprocentowe aż do sumy łącznej 100.000 zł., których zwrot kraj ma poręczyć.

Zaliczki te wyznaczać będzie Rząd za zgodą wydziału krajowego.

Zaliczki zwrócone być mają w piętnastu równych ratach rocznych, począwszy od dnia 1 stycznia 1886.

Zaległe raty zaliczki mogą być egzekwowane porządkiem administracyjnym.

§. 5.

Ci, którzy dostali zaliczki na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 26 września 1882 (Dz. u. p. Nr. 130), otrzymają pozwolenie zwrócenia ich w tych terminach, które ustanowione zostały w §. 4.

Zaliczki te wzięć należy w rachunek sumy ogólnej w §. 4 wzmiankowanej.

§. 6.

Na pokrycie kosztów przywrócenia budowli regulacyjnych w rzece Gail, zniszczonych lub uszkodzonych przez powodzie, które to koszta preliminarne zostały w sumie 282.000 zł., wyznacza się kwotę 141.000 zł. pod tym warunkiem, aby kraj takąż samą kwotę wzięł na siebie.

W celu złożenia tego udziału krajowego, pozwala się dać krajowi zaliczkę bezprocentową, tyle co on wynosząca, która zwrócona być ma w taki sam sposób i w tych samych terminach, które w ustawie z dnia 19 kwietnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 97), ustanowione zostały do spłacenia pożyczki bezprocentowej, krajowi udzielonej.

We względzie tych odbudowań, zabezpieczony być ma Rządowi wpływ, określony ustawami, tyczącemi się regulacji rzeki Gail.

§. 7.

Dokumenty prawne, podania i akty urzędowe, tyczące się zaliczek w §. 4 wzmiankowanych, mianowicie tyczące się zabezpieczeń, które reprezentacya kraju uzna za potrzebne dla zaliczek udzielonych pod odpowiedzialnością kraju, tudzież podania, kontrakty i wszelkie inne dokumenty mające związek z robotami około budowli w §. 6 wzmiankowanych, są wolne od stępli i opłat.

§. 8.

Wydatki, które ustawa niniejsza ponieść dozwala, będą zamieszczone w preliminarzu państwa na rok 1883.

§. 9.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy od dnia ogłoszenia, porucza się Ministrom spraw wewnętrznych, rolnictwa i skarbu.

Wiedeń, dnia 13 marca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Falkenhayn r. w.

Dunajewski r. w.

31.

Ustawa z dnia 13 marca 1883,

o zapomogach z funduszków państwa dla Tyrolu z przyczyny powodzi w roku 1882.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Z przyczyny powodzi, które kraj Tyrol w miesiącach wrześniu i październiku 1882 nawiedziły, dane mu będą zapomogi z funduszków państwa, a to w myśl następujących postanowień.

§. 2.

Na pokrycie kosztów przywrócenia budowli regulacyjnych w częściach rzeki Adygi, w ustawie z dnia 23 kwietnia 1879 (Dz. u. p. Nr. 64) wymienionych, z których to kosztów, w sumie łącznej 754.000 zł. preliminowanych, kwotę częściową 301.600 zł. kraj bierze na siebie, wyznacza się sumę 452.400 zł.

Nadto na pokrycie kosztów przywrócenia budowli w rzece Eisack przy jej uściu do Adygi, preliminowanych w sumie 142.000 zł., z których kwotę częściową 56.800 zł. kraj bierze na siebie, wyznacza się zasiłek rządowy w sumie 85.200 zł. a na pokrycie kosztów budowli, uznanych za koniecznie potrzebne w tak zwanej neutralnej części Adygi, z których to kosztów, w sumie 75.000 zł. preliminowanych, kraj bierze na siebie kwotę częściową 30.000 zł., wyznacza się sumę 45.000 zł. pod tym warunkiem, że także te budowle uważane będą za sprawę krajową i że zapewniony będzie Rządowi odpowiedni wpływ na sposób użycia tych zasiłków i wykonania budowli.

§. 3.

Na wszystkie inne roboty, które dla zapobieżenia powodziom w zniszczonych częściach kraju będą potrzebne w rzekach Drawie, Rienzu, Eisacku, Brennie, Sarce i w części Adygi od Sacco aż do granicy krajowej, tudzież na koszt regulacji Avisy, Noce i tych dzikich potoków, które do wzmiankowanych rzek

wpadają i są najniebezpieczniejsze, nakoniec na osuszenie i umocnienie podnóży gór w tych obszarach, wyznacza się zasiłek rządowy w sumie 6,800.000 zł.

Ten zasiłek rządowy, nie obejmujący w sobie sum, które państwo pokrywa z tytułu administracji dróg, płacony będzie pod warunkami, wyłuszczeniemi w §§. 4 aż do 8, ratami rocznemi równemi a to ćwierćrocznie z góry.

§. 4.

Roboty w §. 3 wzmiankowane, uważane być mają przy zachowaniu przepisów ustawy niniejszej za sprawę krajową i o ile to będzie potrzebne, uregulowane ustawą krajową, mianowicie we względzie przyczynienia się osób interesowanych, które ile możności trzeba do tego pociągnąć.

§. 5.

Roboty te ukończone być mają w przeciągu lat sześciu, począwszy od roku 1883.

§. 6.

Celem wykonania robót utworzony być ma fundusz regulacyjny. Do funduszu tego wpływają:

- a) przeznaczone przez sejm uchwałami z dnia 30 listopada 1882 na cele w §. 3 wzmiankowane 2,523.200 zł. z funduszków krajowych;
- b) zasiłki rządowe (§. 3);
- c) przyczynki interesowanych, stósownie do ich szczególnego przeznaczenia;
- d) dochód z sprzedaży gruntów, uzyskanych przez wykonanie budowli.

Na funduszu regulacyjnym ciężać mają także bieżące koszta zarządu, koszta robót już wykonanych, jako niezmiernie pilnych, na rachunek kraju i rządu, tudzież koszta utrzymania w ciągu czasu, w §. 5 ustanowionego, budowli, które będą wykonane.

§. 7.

Uczątek krajowy (§. 6, lit. a) wnosić należy do funduszu regulacyjnego w ciągu czasu w §. 5 ustanowionego ratami rocznemi równemi a to ćwierćrocznie z góry.

§. 8.

Utworzona będzie komisya krajowa, mająca siedzibę w Innsbrucku a zostająca pod przewodnictwem namiestnika lub jego zastępcy, która składać się ma:

- a) z delegata Rządu;
- b) z członków, których wyznaczy Wydział krajowy ze względem na interesowane części kraju i z delegatów obu sekcij Rady kultury krajowej.

Komisya ta wypracować ma program robót w §. 3 wzmiankowanych, który Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym zatwierdzi a w którym także kolej ich następstwa ma być oznaczona. W tym względzie trzymać się trzeba tej zasady, że roboty najpilniejsze i najpotrzebniejsze do obrony kraju od powodzi, winny być najprzód wykonane.

Komisya winna nadto uchwalić projekty i kosztorysy pojedynczych robót, zarządzić ich wykonanie i temże kierować, doglądać w ciągu czasu budowy dokonanych robót i zarządzać funduszem regulacyjnym.

We względzie ilości członków i czynności komisyi, wyda Rząd szczegółowe postanowienia w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 9.

Współuczestnikom, Spółkom wodnym, gminom i członkom gminy, w skutek powodzi zasilku potrzebującym, udzielane być mogą w miarę potrzeby zaliczki bezprocentowe pod odpowiedzialnością kraju za ich zwrot, ogółem aż do sumy 1,500.000 zł. z prawem używania tej dotacyi aż do końca 1885 roku.

Zaliczki takie udzielane być mogą w szczególności także na zalesienie, jakoteż stronom interesowanym w §. 6, lit. c) wzmiankowanym.

Zaliczki wyznaczać będzie Rząd za zgodą Wydziału krajowego.

Zaliczki zwrócone być mają piętnastu ratami rocznymi równymi, począwszy od dnia 1 stycznia 1886.

Zaległe raty zaliczek mogą być egzekwowane porządkiem administracyjnym.

§. 10.

Ci, którzy dostali zaliczki na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 26 września 1882 (Dz. u. p. Nr. 130), otrzymają pozwolenie zwrócenia tychże w terminach ustanowionych w §. 9.

Zaliczki te wziąć należy w rachunek sumy ogólnej w §. 9 wzmiankowanej.

§. 11.

W okolicznościach na szczególne względy zasługujących, udzielać może Rząd w miarę potrzeby najbardziej podupadłym gminom i członkom gmin zapomogi niezwrotne, ogółem aż do sumy 500.000 zł.

Postanowienie to nie narusza pozwolenia danego rozporządzeniami cesarskimi z dnia 26 września 1882 (Dz. u. p. Nr. 130) i z dnia 30 października 1882 (Dz. u. p. Nr. 152), do udzielania w Tyrolu zapomóg niezwrotnych ogółem aż do sumy 500.000 zł.

§. 12.

Spółkom wodnym, które według ustaw krajowych z dnia 23 kwietnia 1879 (Dz. u. k. Nr. 24, 25 i 26) są obowiązane do płacenia udziałów na uregulowanie części Adygi, wzmiankowanych w tych ustawach, gdyby dowodnie obowiązku temu nie mogły zadość uczynić, może Rząd udzielać po zniesieniu się z Wydziałem krajowym, zapomogi niezwrotne ze skarbu państwa ogółem aż do sumy 500.000 zł. w taki sposób, że przysądzona zapomoga wniesiona być ma do właściwego funduszu regulacyjnego na rachunek udziału konkurencyjnego, który Spółka ma płacić.

§. 13.

Wydatki, które na zasadzie ustawy niniejszej mają być poniesione, zamieszczone będą w preliminarzach państwa odpowiednich lat.

§. 14.

Od stępli i opłat będą wolne:

1. Dokumenty, dotyczące się pożyczki przez sejm tyrolski uchwalonej aż do sumy trzech milionów złotych w gotówce, tudzież kwity tymczasowe, udziałowe zapisy dłużne i kupony od udziałowych zapisów dłużnych tej pożyczki.

2. Podania, kontrakty i wszelkie inne dokumenty, jakoteż akty urzędowe, odnoszące się do wykonania robót w §§. 2 i 3 ustawy niniejszej wzmiankowanych.

3. Dokumenty prawne, podania i akty urzędowe, dotyczące się zapomóg i zaliczek w §§. 9, 11 i 12 wzmiankowanych, mianowicie dotyczące się zabezpieczenia, które reprezentacya kraju uzna za potrzebne dla zaliczek, udzielonych pod odpowiedzialnością kraju.

§. 15.

Udziałowe zapisy dłużne rzeczony pożyczki krajowej mogą być używane do lokowania dla zysku kapitałów fundacyj, zakładów pod dozorem publicznym zostających, tudzież funduszów sierocych, powierniczych i depozytowych, jakoteż po kursie giełdowym, jednak nie po nad wartość imienną, na kaucyje służbowe i kupieckie.

§. 16.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy od dnia ogłoszenia, porucza się Ministrom spraw wewnętrznych, rolnictwa i skarbu.

Wiedeń, dnia 13 marca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Falkenhayn r. w.

Dunajewski r. w.

32.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 15 marca 1883,

tyczące się zmian w postępowaniu z przesyłkami powziątkowemi w obrocie pocztowym monarchyi austriacko-węgierskiej i do obszaru zajętego, tudzież wywołania kart powziątkowych.

W porozumieniu z c. i k. wspólnem ministerstwem wojny i kr. węgierskiem ministerstwem robót publicznych i komunikacyj, zaprowadzają się od dnia 1 kwietnia b. r. w postępowaniu z przesyłkami powziątkowemi w obrocie wewnętrznym monarchyi austriacko-węgierskiej i do obszaru zajętego, następujące zmiany:

1. Na miejsce terażniejszej karty powziątkowej zaprowadza się do przesyłek powziątkowych adres przesyłkowy, połączony z przekazem powziątkowym.

Obadwa dokumenta trzeba dokładnie wypełnić, stósownie do ich tekstu a przeto jako adresata wpisać trzeba w adresie przesyłkowym, odbiorcę przesyłki powziątkowej, w przekazie zaś powziątkowym, oddawcę tejsze przesyłki.

Niedokładności w wygotowywaniu tych papierów przesyłkowych lub poprawki w podaniu kwoty powziątku są zabronione.

2. Dotychczasowe karty powziątkowe będą od dnia ostatniego marca 1883 całkiem wywołane z obiegu.

Osoby prywatne, posiadające karty powziątkowe, mogą aż do końca 1883 roku wymieniać je w każdym c. k. urzędzie pocztowym za inne znaczki pocztowe tej samej wartości.

3. Przesyłki powziątkowe oddaje się za zwykłemi rewersami oddawczemi, do przesyłek poczty wozowej przepisanimi, lub na książki oddawcze.

Gdy się używa rewersu oddawczego, osoba pocztowa pisze własnoręcznie na jego odwrotnej stronie nazwisko oddawcy, podane w przekazie powziątkowym, gdy się używa książki oddawczej, zapisuje kwotę powziątku (. . . . zł. . . c. Nr.) w rubryce 10 „Uwagi“.

4. O przesyłkach powziątkowych, nadchodzących do doręczenia, adresaci będą uwiadomiani tak samo, jak o innych przesyłkach pocztowych i będą im tak samo doręczane. Adresat potwierdzić ma w książce sługi pocztowego, do uwiadomienia służącej, jako został uwiadomiony.

Przesyłki powziątkowe wydawane będą dopiero po zapłaceniu powziątku i wszystkich należności, do czego zostawia się adresatom zwyczajnie najwięcej 14 dni od nadejścia przesyłki.

Pijawki i inne żywe zwierzęta, za powziątkiem posłane, odebrać trzeba w ciągu 24 godzin od uwiadomienia.

5. Z żądaniem, aby powziątek został zmniejszony, lub, aby go nie wymagano, zgłosić się trzeba w przeciągu dni siedmiu a urzędy pocztowe mogą także przesłać je na koszt strony telegrafem.

6. Otrzymane kwoty powziątkowe przesyłane będą oddawcom przesyłek powziątkowych, za pomocą przekazów pocztowych powziątkowych, z którymi, jakiegokolwiek kwota byłaby wielkości, postępować się będzie pod względem doręczenia i wypłacania, w całkiem taki sam sposób, jak z innemi nadchodzącemi w obrocie krajowym przekazami pocztowemi aż do 200 zł. w. a.

Dla stron, do których nadchodzi regularnie większa ilość zwykłych lub powziątkowych przekazów pocztowych, używać się będzie do doręczenia i likwidowania konsygnacyj, wygotowanych przez urząd pocztowy w dwóch egzemplarzach.

W jednym egzemplarzu potwierdza strona odebranie ogólnej ilości sztuk przekazów, doręczonych bez rewersu odbiorczego, w drugim, który się stronie zostawia, wiana też strona, w celu odebrania pieniędzy, potwierdzić sumę ogólną przekazów pocztowych, w każdej konsygnacyi wyszczególnionych, z których każdy ma być pokwitowany.

Wypłaca się okazicielowi podpisanych konsygnacyj i przekazów pocztowych bez innej legitymacyi i zakład pocztowy nie bierze na siebie odpowiedzialności.

Konsygnacye te opatrzone będą dla każdej strony liczbami bieżącymi, zacyzającymi się corocznie od 1.

Kwoty asygnowane przekazem pocztowym powziątkowym wypłacać wolno tylko w ciągu 2 miesięcy, licząc od dnia oddania posyłki na pocztę. Po upływie tego czasu trzeba do właściwej dyrekcyi pocztowej podać prośbę stęplowaną o szczególne pozwolenie do późniejszej wypłaty, jakoteż do wygotowania duplikatu.

7. Za przesyłki powziątkowe zakład pocztowy ręczy w taki sam sposób jak za przesyłki wozowe.

Za powziątki, ciężące na przesyłkach, ręczy zakład pocztowy tylko o tyle, o ile przesyłka została adresatowi należycie doręczona a kwota powziątku była reklamowana w ciągu 6 miesięcy od dnia oddania przesyłki na pocztę.

Gdyby w tym terminie nie reklamowano, pozwolenie do wypłacenia kwoty powziątkowej może być dane wyjątkowo, ale tylko w przeciągu lat 3 od dnia oddania przesyłki powziątkowej na pocztę, w takim razie, jeżeli z dokumentów, znajdujących się w departamencie rachunków pocztowych, można się przekonać, że powziątek istotnie wpłynął do kasy pocztowej i dotąd nie został wypłacony.

8. Przesyłki powziątkowe, powracające, będą zwracane oddawcy za opłatą należytości na nich ciężących i za odebraniem rewersu pocztowego a według okoliczności za zanotowaniem w książce oddawczej i za potwierdzeniem odbioru w adresie przesyłkowym.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część X. — Wydana i rozesłana dnia 24 marca 1883.

33.

Ustawa z dnia 3 marca 1883,

o uwolnieniu od stępli i opłat układów, dotyczących się przywiedzenia do skutku wyswobodzenia gruntów od danin w pieniądzu i w naturze na rzecz kościołów, plebanij i służby kościelnej w księstwie kraińskim.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

I.

Ażeby w księstwie kraińskim ułatwić przywiedzenie do skutku wyswobodzenia gruntów od danin niezmiennych w pieniądzu i w naturze na rzecz kościołów, plebanij i służby kościelnej, stanowi się, że podania o obliczenie, ściągnięcie i wydanie wynagrodzenia, o hipoteczne zabezpieczenie kapitałów indemnizacyjnych i o wykreślenie uchylonych powinności, wniesione w myśl ustawy krajowej księstwa kraińskiego z dnia 13 czerwca 1882, jak niemniej rzeczzone wpisy hipoteczne, mają być wolne od stępli i opłat.

Uwolnienie to nie służy podaniom wniesionym przez strony do Władz administracyjnych lub sądowych w celu poparcia lub udowodnienia roszezeń do przedmiotu, który ma być wykupiony.

Dokumenty, w przedmiocie rzeczzonego wyswobodzenia gruntów sporządzone pomiędzy uprawnionymi a obowiązany, dotyczące się określenia stosunków prawnych i wynagrodzenia, są wolne od stępli i opłat, dopóki nie będą służyły do żadnego innego użytku, jak tylko do uskutecznienia wykupu i wniesienia do ksiąg publicznych.

Toż samo tyczy się aktów urzędowych, tylko do tego celu wygotowanych. Nakoniec kwoty, złożone dla zabezpieczenia lub jako indemnizacya za wyswobodzenie gruntów, wolne są od opłaty za zachowanie.

II.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia jej ogłoszenia.
Wykonanie tejże porucza się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 3 marca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

34.

Rozporządzenie ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 12 marca 1883,

tyczące się zaliczenia komory w Libawie do komór (wchodowych), wymienionych w Dodatku do rozporządzenia z dnia 15 lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 107).

Uzupełniając rozporządzenie ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 15 lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 107), tyczące się środków, które w obrocie z zagranicą mają być używane celem zapobieżenia przyniesieniu mszycy winnej (*Phylloxera vastatrix*), stanowi się, że do komór (wchodowych), w Dodatku do przereczonego rozporządzenia, mianowicie zaś w Uwadze lit. a) wymienionych, zaliczona ma być także komora libawska.

Taaffe r. w.   Falkenhayn r. w.   Pino r. w.   Dunajewski r. w.

35.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości rolnictwa i handlu z dnia 19 marca 1883,

uzupełniające przepisy rozporządzenia wykonawczego do ustawy o tępieniu chorób zwierzęcych zaraźliwych (Dz. u. p. Nr. 36 z r. 1880), zawarte w §. 28 pod l. 7, 13 i 15.

Zmienia się niniejszem ustępy 7, 13 i 15 przepisów wykonawczych do §. 28 ustawy z dnia 29 lutego 1880 (Dz. u. p. Nr. 35 i 36), które opiewać mają jak następuje:

Ustęp 7. Używanie bydła roboczego ze stajen niezapowietrzonych miejsca zamkniętego w obrębie granic tego miejsca jest dozwolone.

Używanie rogacizny podejrzanej, nie chorej do robót rolniczych w obrębie granic miejsca, dozwolone być może w tym przypadku, jeżeli tym sposobem da się uniknąć niebezpieczeństwa przyniesienia choroby zaraźliwej. W żadnym razie bydło podejrzane nie może stykać się z rogacizną z zagród niezapowietrzonych i zwierzęta podejrzane, podczas gdy są używane do roboty, trzeba oddalać od cudzych stajen i zagród, od wspólnych pastwisk i od miejsc, gdzie bydło poją.

Jak tylko u zwierząt takich pokażą się podejrzone objawy choroby (Załączka III, ustęp 3), zaprzestać należy natychmiast używania ich do robót.

Ustęp 13. Szczepić wolno zarazę płucną tylko w stajniach już zapowietrzonych tą zarazą (szczepienie z konieczności) i w zagrożonych zarazą zagrodach miejsc zapowietrzonych (szczepienie zapobiegające) na żądanie właściciela bydła i na jego niebezpieczeństwo pod dozorem weterynarza urzędowego.

Zarządzenia, tyjące się zamknięcia, nie powinny przez to doznać uszczerbku.

Ustęp 15. Zarządzenia, tyjące się zamknięcia tych zagród zapowietrzonych, w których pozostała rogacizna, uchylić należy dopiero w trzy miesiące po ustaniu choroby i po oczyszczeniu, jakoteż odwietrzeniu stajen, stanowisk i sprzętów.

Rogacizna, która stykała się z chorem bydłem, lecz się nie zaraziła podczas trwania zarazy, przypuszczona być może do obrotu, wyjąwszy wzięcie na rzeź, dopiero po upływie następnych trzech miesięcy. Zwierzęta rogate, które przebyły zarazę płucną, oznaczyć należy cechą wypaloną, przebycie zarazy poświadczającą i przed upływem roku nie wolno przypuszczać ich do obrotu, wyjąwszy rzeź. W ciągu tego czasu postępować z nimi trzeba jak z rogacizną podejrzaną (Ustęp 7).

Do stajen, które były całkiem wypróżnione z rogacizny, wprowadzić wolno rogaciznę na nowo dopiero w 14 dni po skończeniu odwietrzenia.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Pino r. w.

Falkenhayn r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1883 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, iliryjsko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1883 w którymkolwiek z ośmiu języków **2 zł. 50 c.** i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Cena roczników 1864 do 1882 włącznie, ale tylko dla tych, którzy zechcą nabyć wszystkie, wynosi 38 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

Rocznik 1851 za 1 zł. 30 c.	Rocznik 1871 za 2 zł. — c.
" 1856 " 2 " 45 "	" 1872 " 3 " 20 "
" 1857 " 2 " 85 "	" 1873 " 3 " 30 "
" 1861 " 1 " 50 "	" 1874 " 2 " 30 "
" 1862 " 1 " 40 "	" 1875 " 2 " — "
" 1863 " 1 " 40 "	" 1876 " 1 " 50 "
" 1864 " 1 " 40 "	" 1877 " 1 " — "
" 1865 " 2 " — "	" 1878 " 2 " 30 "
" 1866 " 2 " 20 "	" 1879 " 2 " 30 "
" 1867 " 2 " — "	" 1880 " 2 " 20 "
" 1868 " 2 " — "	" 1881 " 2 " 20 "
" 1869 " 3 " — "	" 1882 " 3 " 50 "
" 1870 " 1 " 40 "	

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1882 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość handlową ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.).

Po tej samej cenie dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XI. — Wydana i rozesłana dnia 28 marca 1883.

36.

Dokument koncesyi z dnia 3 marca 1883,

na kolej żelazną parową z Doliny do Wygody.

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Baron Leopold Popper Podhragy podał prośbę o udzielenie mu koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei miejscowej od stacyi uprzyw. kolei Arcyksięcia Albrechta w Dolinie do Wygody, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać proszącemu koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy Baronowi Leopoldowi Popperowi Podhragy prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym od stacyi uprzyw. kolei Arcyksięcia Albrechta w Dolinie do Wygody, z koleją dowozową do tamtejszego tartaku koncesyonaryusza.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, dotyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, dotyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisji akcyj i obligacyj z prawem pierwszeństwa, tudzież kwitów tymczasowych, jakoteż od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
- d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Koncesyonaryusz obowiązany jest rozpocząć budowę kolei koncesyonowanej natychmiast, ukończyć ją najpóźniej w przeciągu sześciu miesięcy, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma koncesyonaryusz kaucyą w sumie tysiąc (1.000) złotych w tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

§. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej, nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa przepisanych w Porządku ruchu kolei żelaznych, o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które tenże ustanowi, Spółki akcyjnej albo przelania praw i obowiązków z koncesyi niniejszej wynikających na Spółkę akcyjną już istniejącą.

Utworzyć się mająca Spółka akcyjna wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Wypuszczenie obligacyj z prawem pierwszeństwa jest wzbronione.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego podług planu podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Statut Spółki, jakoteż formularze na akcye, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych a to stosownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na uprzyw. kolei Arcyksięcia Albrechta kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko, gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także, gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez Spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyi dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem wygadania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszu tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na tej kolei jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwołonemi ułatwieniami ze względu na przysądzone koncesyonaryuszowi aż do dalszego rozporządzenia uwolnienie od obowiązku zaprowadzenia regularnego obrotu osobowego.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne.

§. 9.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej w każdym czasie po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu.

To prawo odkupienia wykonane być ma według następujących zasad:

1. Jeżeliby Rząd miał odkupić kolej przed upływem siódmego roku ruchu, winien zapłacić sumę wyrównywającą rzeczywistym przez Rząd zatwierdzonym kosztom założenia kolei, o ileby według zasad przez Rząd zatwierdzonych nie miały już być uważane za umorzone.

2. Gdyby kolej odkupiona być miała po upływie siódmego roku ruchu, postąpi się jak następuje:

- a) Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat siedmiu przed rzeczywistą chwilą odkupu, z tego stracone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.
- b) Cenę odkupu będzie stanowiła suma odpowiadająca policzalnej, na podstawie oprocentowania po pięć od sta w myśl powyższego postanowienia a) wymierzonej wartości kapitałowej rent rocznych, które od chwili odkupienia kolei wypadałoby płacić aż do upływu okresu koncesyjnego.
- c) Ta cena odkupu nie może być jednak w żadnym razie mniejsza od sumy rzeczywistych przez Rząd zatwierdzonych kosztów założenia kolei, o ileby według zasad przez Rząd zatwierdzonych nie miały już być uważane za umorzone.

3. Cena odkupu zapłacona będzie bez względu na to, kiedy odkupienie nastąpi, według wyboru Rządu, albo gotówką albo obligacyami długu państwa po kursie, jaki będzie na giełdzie wiedeńskiej w przededniu wypłaty.

4. Suma kapitału zakładowego tak rzeczywistego jak i imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

Co się tyczy rzeczywistego kapitału zakładowego, postanawia się, że oprócz kosztów na sporządzenie projektów, budowę i urządzenie kolei rzeczywiście wyłożonych i należycie wykazanych, łącznie z odsetkami interkalarnemi po pięć od sta w ciągu czasu budowy rzeczywiście zapłaconemi, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju, mianowicie na zebranie funduszków nie mogą być liczone.

5. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkiemi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, z wyjątkiem wzmiankowanej w §fie 1 kolei dowozowej do tartaku koncesyonariusza pod Wygodą, atoli licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, gdyby się w nie zaopatrzono, jakoteż fundusze rezerwowe i obrotowe z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już całkiem lub częściowo użyte stósownie do swego przeznaczenia.

6. Koncesyonaryusz jest nadto obowiązany odstąpić Rządowi bezpłatnie w wolne od ciężarów posiadanie kolej koncesyonowaną ze wszystkimi ruchomościami i nieruchomościami, gdyby jemu lub jego następcy prawnemu kolej miejscową i państwo Węldzirz posiadającemu przysądził Rząd odpowiednie, drogą umowy ustanowić się mające zniżenia taryfy dla jego przesyłek drzewa, oddanych na koncesyonowaną kolej miejscową a przechodzących na galicyjskie koleje rządowe lub na galicyjskie koleje prywatne przez Rząd administrowane.

§. 10.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materyałów (§. 9), gdyby były przysposobione.

Tak wtedy gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 9) zatrzyma koncesyonaryusz na własność kolej dowozową do tartaku pod Wygodą w §. 1 wzmiankowaną, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobny i należące się mu aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił go z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 11.

Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale i zarządzenia, aby wadliwościom w tym względzie zapobieżono lub je usunięto.

Ze względu na to, że w myśl §. 9 służy Rządowi prawo odkupienia kolei, koncesyonaryusz obowiązany jest przedstawić Rządowi do zatwierdzenia umowy, dotyczące się budowy i dostaw.

Rząd ma także prawo wydelegowania komisarzy do wglądania w zarząd.

Za nadzór niniejszem ustanowiony, koncesyonaryusz nie jest obowiązany płacić do skarbu państwa wynagrodzenia; również uwalnia się koncesyonaryusza od przepisanego w §fie 89ym Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1, z r. 1852), obowiązku co do zwracania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akcyzowego, jakoteż od obowiązku dostarczania i utrzymywania bezpłatnie lokali urzędowych.

§. 12.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniechanie obowiązków w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiedzialnymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nie przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami w niej zawartymi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia trzeciego miesiąca marca, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym drugim, Naszego panowania trzydziestym piątym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

37.

Ustawa z dnia 21 marca 1883,

o właściwości Władz do wykroczeń przeciw ustawie o handlu obnośnym.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Odmienne od przepisów §§. 20 i 21 patentu cesarskiego z dnia 4 września 1852 (Dz. u. p. Nr. 252), przekazuje się postępowanie karne z powodu wykroczeń przeciw ustawie o handlu obnośnym, Władzom administracyjnym i ma się ono odbywać podług przepisów IX części ustawy przemysłowej z dnia 20 grudnia 1859 (Dz. u. p. Nr. 227).

O wytoczeniu śledztwa z powodu wykroczenia przeciw ustawie o handlu obnośnym, popełnionego w okręgu pogranicznym, uwiadomić należy niezwłocznie Władzę skarbową.

We wszystkich takich przypadkach, w których czyn karygodny oprócz wykroczenia przeciw ustawie o handlu obnośnym, stanowi także wykroczenie defraudacyjne, postępowanie karne należy nadto do Władz, których zadaniem jest orzekanie o wykroczeniach defraudacyjnych i karanie tychże.

O wyroku skazującym na karę trzeba w każdym razie uwiadomić tę Władzę, w której okręgu leży siedziba obnoścy.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu i handlu.

Wiedeń, dnia 21 marca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

38.

Ustawa z dnia 23 marca 1883,

o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokryciu wydatków rządowych w ciągu miesiąca kwietnia 1883.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd do pobierania nadal w ciągu miesiąca kwietnia 1883 istniejących podatków stałych i niestałych, tudzież opłat i dodatków według ustaw o opodatkowaniu obecnie obowiązujących a mianowicie dodatków do podatku zarobkowego i dochodowego w wysokości, ustawą skarbową z dnia 29 marca 1882 (Dz. u. p. Nr. 33) oznaczonej.

§. 2.

Wydatki administracyjne pokrywać należy w ciągu miesiąca kwietnia 1883 w miarę potrzeby na rachunek dotacyj, które ustawą skarbową na rok 1883 w odpowiednich rozdziałach i tytułach ustanowione być mają.

§. 3.

Z dotacyi ustawą z dnia 28 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 150) na budowę kolei transwersalnej galicyjskiej wyznaczonej, a w roku 1882 nie wyczerpanej, tudzież z reszty dotacyi w sumie 800.000 zł. na budowę nowego domu dla parlamentu, ustawą skarbową na rok 1881 (Dz. u. p. Nr. 51), w rozdziale 3, tytule 5 wyznaczonej a nie wyczerpanej, można czerpać jeszcze do końca kwietnia 1883, dotacje jednak te uważane być mają tak, jak gdyby wyznaczone były w preliminarzu na rok 1882 w myśl artykułu VI ustępu 4 ustawy skarbowej na rok 1882.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy od dnia 1 kwietnia 1883, porucza się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 23 marca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Prażák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1883 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, iliryjsko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1883 w którymkolwiek z ośmiu języków **2 zł. 50 c.** i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Cena roczników 1864 do 1882 włącznie, ale tylko dla tych, którzy zechcą nabyć wszystkie, wynosi 38 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

Rocznik 1851 za 1 zł. 30 c.	Rocznik 1871 za 2 zł. — c.
" 1856 " 2 " 45 "	" 1872 " 3 " 20 "
" 1857 " 2 " 85 "	" 1873 " 3 " 30 "
" 1861 " 1 " 50 "	" 1874 " 2 " 30 "
" 1862 " 1 " 40 "	" 1875 " 2 " — "
" 1863 " 1 " 40 "	" 1876 " 1 " 50 "
" 1864 " 1 " 40 "	" 1877 " 1 " — "
" 1865 " 2 " — "	" 1878 " 2 " 30 "
" 1866 " 2 " 20 "	" 1879 " 2 " 30 "
" 1867 " 2 " — "	" 1880 " 2 " 20 "
" 1868 " 2 " — "	" 1881 " 2 " 20 "
" 1869 " 3 " — "	" 1882 " 3 " 50 "
" 1870 " 1 " 40 "	

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1882 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należność handlową ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.).

Po tej samej cenie dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XII. — Wydana i rozesłana dnia 29 marca 1883.

39.

Ustawa z dnia 15 marca 1883,

zmieniająca i uzupełniająca ustawę przemysłową.

Za zgodą obu Izb Rady państwa zmieniam i uzupełniam niektóre przepisy ustawy przemysłowej z dnia 20 grudnia 1859 (Dz. u. p. Nr. 227), jak następuje:

Artykuł I.

W miejsce Części I, II, III, IV i VII ustawy przemysłowej z dnia 20 grudnia 1859 (Dz. u. p. Nr. 227), mają obowiązywać przepisy następujące:

Artykuł II.

Część I.

A. Postanowienia ogólne.

1. Podział przemysłu.

§. 1.

Przemysł jest albo:

- a) wyzwolony, albo
- b) rękodzielniczy (rzemiosła), albo
- c) konsensowy.

Zanim wydaną będzie ustawa orzekająca, które rodzaje przemysłu mają być uważane za rękodzielne, mocen jest oznaczyć to własnem rozporządzeniem Minister handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych. Zaliczy zaś do rękodzieln te rodzaje przemysłu, w których idzie o biegłość, wymagającą wykształcenia przez ćwiczenie i dłuższe zajęcie się niemi i dla których wykształcenie takie zazwyczaj wystarcza (§. 14).

Nie mogą być zaliczane do przemysłu rękodzielniczego (rzemiosł) przemysł handlowy (w znaczeniu ścislejsem), tudzież przedsiębiorstwa fabrycznie prowadzone, całe zaś zarobkowanie domowe wyłącza się z zakresu przemysłu w ogólności.

Wątpliwość, czy przedsiębiorstwo przemysłowe należy do prowadzonych fabrycznie lub do przemysłu handlowego w znaczeniu ścislejsem, rozstrzyga rządowa władza administracyjna krajowa po wysłuchaniu Izby handlowo-przemysłowej, tudzież interesowanych stowarzyszeń a w sposobie rekursu do Ministra spraw wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem handlu.

Te rodzaje przemysłu, których wykonywanie ze względów publicznych zależy musi od szczególnego zezwolenia, uważają się za konsensowe (§§. 15 i 24).

Wszelki przemysł, nie uznany za konsensowy lub rękodzielniczy, jest przemysłem wyzwołonym.

Część II.

2. Warunki samoistnego prowadzenia przemysłu.

§. 2.

Własnowolność.

Samodzielne prowadzenie przemysłu wymaga zwyczajnie, aby przedsiębiorca sam miał prawo rozrządzania swoim majątkiem.

Na rzecz osób, nie mających prawa rozrządzania swoim majątkiem, prowadzić może przemysł uzdolniony zastępca (zawiadowca) lub dzierżawca (§. 55), wszakże wtenczas tylko, gdy zgodzą się na to prawni tych osób zastępcy, tudzież sąd właściwy.

Płeć nie stanowi różnicy we względzie przypuszczenia do zajmowania się przemysłem.

§. 3.

Osoby prawne.

Osoby prawne mogą prowadzić przemysł pod temi samemi warunkami, jak każda pojedynczo uważana osoba, winny jednak ustanowić zdatnego zastępcę (zawiadowcę) lub dzierżawcę (§. 55).

§. 4.

Wzgląd na stan.

Właściwe przepisy stanowią, o ile nie wolno trudnić się przemysłem duchownym, zakonnikom, tudzież wojskowym, urzędnikom rządowym lub innym osobom, zajmującym posady publiczne.

§. 5.

Powody wyłączenia.

Osobom skazanym za zbrodnię w ogólności, za występki lub przekroczenie, popełnione z chciwości lub przeciw obyczajności publicznej, lub za występki oznaczony §. 486 k. k., jak niemniej za przemytnictwo lub ciężkie przekroczenie

defraudacyjne, rozpoczynanie przemysłu w takim razie wzbronionem być może, gdyby stósownie do jego właściwości w związku z osobistością przedsiębiorcy i popełnionym przezeń czynem karygodnym zachodziła obawa nadużycia. W tym przypadku należy nie dopuszczać rozpoczynania przemysłu, nawet dopóki trwa śledztwo.

§. 6.

Kto orzeczeniem sądownym lub administracyjnym został usunięty od prowadzenia przemysłu, nie może rozpoczynać żadnego innego, którego prowadzenie udaremniałoby cel orzeczenia.

W razie skazania orzeczeniem sądownym, wyłączenie trwa tylko przez przeciąg trwania następstw kary, ustawą wskazany, w razach orzeczeń administracyjnych, rządowe krajowe władze polityczne, uwzględniając późniejsze nienaganne przez czas dłuższy zachowanie się takich osób, mogą uchylić wyłączenie ich od rozpoczynania przemysłu.

§. 7.

Związek gminny.

Rozpoczęcie przemysłu nie zależy od przyjęcia do związku gminy, w której ma być prowadzonym i nie zmienia w stosunkach przynależności.

§. 8.

Cudzoziemcy.

Pod względem rozpoczęcia i prowadzenia przemysłu, cudzoziemcy zostają na równi z krajowcami pod warunkiem, że udowodnią wzajemność formalną ze strony państwa, do którego należą.

Gdyby wzajemność nie była udowodniona, winni uzyskać od rządowej władzy administracyjnej w kraju formalne przypuszczenie.

§. 9.

Równoczesne prowadzenie kilku rodzajów przemysłu.

Pod warunkiem uczynienia zadość wymaganiom ustawy, wolno kilka rodzajów przemysłu równocześnie prowadzić.

§. 10.

Prowadzenie przemysłu w pasie granicznym.

W pasie granicznym rozpoczęcie przemysłu, zajmującego się przedmiotami ulegającymi kontroli skarbowej, podlega nadal warunkom przepisany w ustawach skarbowych.

B. Postanowienia szczególne.

a) Co do przemysłu wyzwolonego.

§. 11.

Kto nie jest wyłączony na zasadzie postanowień powyższych II części, ten może prowadzić samodzielnie wszelki przemysł wyzwolony.

W takim jednak razie przedsiębiorca zanim to rozpocznie, obowiązany jest uwiadomić o tem władzę.

§. 12.

W uwiadomieniu tem podać trzeba nazwisko, wiek, miejsce zamieszkania i przynależności do państwa przedsiębiorcy, obrane zatrudnienie i miejsce, w którym będzie wykonywane, jakoteż, jeżeli potrzeba, złożyć pozwolenie zastępcy prawnego i właściwego sądu (§. 2).

W przypadkach, gdy przemysł w myśl §§. 2 i 3 prowadzonym być może tylko przez zastępcę lub dzierżawcę, podać trzeba powyższe szczegóły także co do osoby tego ostatniego.

W jednym uwiadomieniu nie należy obejmować kilku rodzajów przemysłu, różniących się istotnie przedmiotem lub sposobem wytwarzania.

§. 13.

Jeżeli osobie, zatrudnieniu i siedzibie nie można zarzucić nic takiego, coby według ustawy niniejszej stanowiło przeszkodę, wtedy władza wydaje ubiegającemu się kartę przemysłową do legitymacyi.

W razie przeciwnym zabrania stronie rozpoczęcia lub dalszego prowadzenia przemysłu, póki przeszkoda nie zostanie usunięta.

b) Co do przemysłu rękodzielniczego (rzemiosł).

§. 14.

Chcąc rozpocząć przemysł rękodzielniczy (rzemiosło), potrzeba uczynić załość przepisom §§. 11, 12 i 13, a nadto udowodnić uzdolnienie. W tym celu należy złożyć świadectwo nauki (terminu) i świadectwo pracy, stwierdzające, że ubiegający się pracował przez kilka lat jako pomocnik (czeladnik) w tem samem rzemiośle, lub w podobnym zakładzie fabrycznym.

Świadectwo nauki i pracy potwierdza starszy stowarzyszenia i przełożony tej gminy, do której należy majster a w miarę okoliczności dostarczający pracę, w gminach zaś, w których niema stowarzyszeń dla tego przemysłu, jakoteż, jeżeli ubiegający się pracował we fabryce, uczyni to przełożony gminy.

Ile lat starający się winien pracować w przemyśle jako uczeń i jako pomocnik, oznaczy swem rozporządzeniem Minister handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych po wysłuchaniu Izby handlowo-przemysłowej i stowarzyszeń o które chodzi.

Powyższe dowody uzdolnienia może zastąpić świadectwo uczęszczania z pomyslnym skutkiem do zakładu przemysłowo-naukowego (szkoły zawodowej, warsztatu do nauki i szkoły zawiadowców warsztatu w szkołach przemysłowych wyższych), w którym można wyuczyć się praktycznie swojego przemysłu i nabyć w nim wykształcenia odpowiedniego obranemu zawodowi.

Minister handlu w porozumieniu z Ministrem oświecenia oznaczy mocą rozporządzenia zakłady takie, jakoteż rodzaje przemysłu, w których świadectwa owych zakładów mogą zastąpić świadectwo odbytej nauki i pracy.

Aby w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, ułatwić przejście z jednego rodzaju przemysłu do innego jemu bliskiego, lub jednoczesne wykonywanie podobnie stycznych z sobą rodzajów przemysłu, rządowe władze administracyjne w kraju są upoważnione uwalniać od składania dowodów uzdolnienia, wymaganego w 1ym ustępie niniejszego paragrafu, a to po wysłuchaniu odpowiednich stowarzyszeń lub Izby handlowo-przemysłowej, gdyby stowarzyszenia takiego nie było.

Również rządowa władza administracyjna w kraju może po wysłuchaniu stowarzyszenia, uwalniać wyjątkowo od złożenia świadectwa nauki (terminowania).

Dla rozpoczęcia przemysłu rękodzielniczego, którym pospolicie trudnią się kobiety, zgłaszająca się o samodzielne tegoż wykonywanie, może też w innym sposobie dostarczyć świadectwa uzdolnienia. W jaki sposób dowód ten ma być uzyskany, zostawia się to uznaniu władzy przemysłowej.

c) Co do przemysłu konsensowego.

§. 15.

Następujące rodzaje przemysłu uważają się za konsensowe:

1. Wszelki przemysł, którego przedmiotem jest rozmnożenie sposobem mechanicznym lub chemicznym tworów literackich lub artystycznych, albo handel onemi (drukarnie, miedziorytnie, stalorytnie, drzeworytnie, litografie itp., licząc tu prasy amerykańskie, tudzież księgarnie łącznie z antykwarniami, handlami dzieł sztuki i nut);

2. przedsiębiorstwa do wypożyczania takich wytworów i utrzymywania czytelników;

3. przedsiębiorstwa peryodycznego przewozu osób;

4. przemysł tych, którzy w miejscach publicznych trzymają w pogotowiu powozy do powszechnego użytku, lub następują do osobistych usług (posłańcy, tragarze itp.);

5. flisactwo na wodach śródlądowych;

6. budownictwo, studniarstwo, murarstwo, kamieniarstwo i ciesielstwo;

7. kominiarstwo;

8. przemysł czyszczenia kanałów;

9. przemysł oprawczy;

10. wyrób i sprzedaż broni i amunicji;

11. wyrób i sprzedaż materiałów pyrotechnicznych, przedmiotów pyrotechnicznych i przetworów wybuchowych wszelkiego rodzaju;

12. tandeciarstwo;

13. przemysł zastawniczy;

14. wyrób trucizn i przyrządzanie materiałów i przetworów, przeznaczonych do użytku lekarskiego, jakoteż sprzedaż tych przedmiotów, o ile nie jest zastrzeżona wyłącznie aptekarzom; tudzież wyrób i sprzedaż wód lekarskich sztucznych;

15. przemysł gospodni i szynkarski, licząc tu także wyszynk i drobną sprzedaż napojów wysokowych pędzonych, uregulowaną osobną ustawą (ustawa z dnia 23 czerwca 1881, Dz. u. p. Nr. 62);

16. przemysłowy wyrób, sprzedaż i wyszynk win sztucznych i półwin (ustawa z dnia 21 czerwca 1880, Dz. u. p. Nr. 120 i rozporządzenie ministerjalne z dnia 16 września 1880, Dz. u. p. Nr. 121);

17. zakładanie gazociągów, wodociągów i urządzenie oświetlania;

18. wyrób i naprawa kotłów parowych;

19. wyrabianie kart do grania;

20. podkownictwo;

21. przemysł wytępienia szczurów, myszy, owadów szkodliwych itp. środkami zawierającymi trucizny.

§. 16.

O gospodach i szynkowniach.

Przemysłowi gospodnemu i szynkarskiemu służą następujące prawa:

- a) przyjmowanie obcych w gospodę;
- b) wydawanie potraw;
- c) wyszynk piwa, wina i wina owocowego;
- d) wyszynk i sprzedaż cząstkowa napojów wysokowych pędzonych;
- e) wyszynk wina sztucznego i półwina;
- f) wydawanie kawy, herbaty, czekolady, innych napojów ciepłych, tudzież chłodników;
- g) utrzymywanie gier dozwolonych.

Prawa te nadawać można każde z osobna, lub w związku ze sobą, w nadaniu jednak należy je za każdym razem wyraźnie wymienić.

§. 17.

Za wyszynk uważa się wydawanie napojów gościom pijącym je siedząc lub stojąc, albo zabierającym je do domu w niezamkniętych naczyniach. Uprawnieni do szynkowania mają także prawo zwykłego handlu temiż napojami.

§. 18.

Ubiegający się o konsens na jedno z uprawnień, w §. 16 wymienionych, winien uczynić zadość warunkom ogólnym do samodzielnego prowadzenia przemysłu potrzebnym, oprócz tego zaś wykazać, że zasługuje na zaufanie i jest człowiekiem nieposzlakowanym.

Konsensu należy zawsze odmawiać, gdy przeciwko ubiegającemu się lub przeciwko członkom rodziny, z którymi ubiegający się żyje w związku rodzinnym, zachodzą okoliczności usprawiedliwiające domysł, że przemysł byłby nadużywany przez popieranie gry zakazanej, ukrywanie rzeczy nieprawnie nabytych, niemoralności lub opilstwa.

Nadając konsens, należy zważać na potrzebę ludności, tudzież stósowność lokalu, w którym ów przemysł ma być prowadzony, na gościniec, ulicę lub plac, na których lokal się znajduje, jakoteż na możliwość nadzoru policyjnego.

Przed nadaniem konsensu, władza przemysłowa winna wysłuchać gminę siedziby przedsiębiorstwa a oraz rządowe władze policyjne, jeżeli są w miejscu.

Gdy chodzi o założenie hotelu dla przybyszów w większych miastach i w zdrojowiskach, pominąć należy pytanie, czy ludność (miejscowa) tego potrzebuje a gdy chodzi o założenie gospody w górach dla wygody i zachęcenia turystów, nie ma także potrzeby według okoliczności zważać na to, czy nadzór policyjny da się wykonywać.

Gdyby pomimo sprzeciwienia się gminy zezwolono na wykonywanie jednego z praw w §. 16 wzmiankowanych, natenczas, jeżeli nie wyszło to od władzy przemysłowej gminy, własny statut posiadającej, służy gminie prawo odwołania się do wyższej władzy w przeciągu dni 14 po zawiadomieniu a to ze skutkiem odwłocznym.

Przeciwko dwom jednobrzmiącym orzeczeniom, o ile chodzi o nadanie lub odmówienie konsensu na jedno z praw w §. 16 wymienionych, tylko gminie wolno odwołać się do wyższej instancji.

§. 19.

Taż sama osoba, w tej samej osadzie, może uzyskać, wziąć w dzierżawę lub objąć jako zastępca tylko jeden konsens do trudnienia się wyszynkiem albo drobną sprzedażą napojów wysokokowych pędzonych (§. 16 *d*) a najwięcej dwa do trudnienia się innym przemysłem gospodnym lub szynkarskim z wyszczególnionych w §fie 16.

Przemysł gospodny i szynkarski winien posiadacz konsensu zazwyczaj prowadzić osobiście.

Na prowadzenie przemysłu przez zastępcę lub wydzierżawienie go, pozwać będzie władza przemysłowa tylko z ważnych powodów.

Za prowadzenie takiego przemysłu przez zastępcę lub dzierżawcę bez poprzedniego pozwolenia władzy przemysłowej, karać będzie też władza tak posiadacza konsensu, jak zastępcę lub dzierżawcę według przepisów ósmej części Ustawy przemysłowej, stanowiącej o przekroczeniach i karach.

§. 20.

Przeniesienie przemysłu gospodnego i szynkarskiego w §fie 16 *c*), *d*), *e*) wyliczonego, tudzież kawiarni do innego lokalu w tem samym miejscu, nie wymaga wprawdzie nowego konsensu, lecz trzeba na to pozwolenia władzy przemysłowej (§. 39, ustęp 3), która winna zważać na stósowność lokalu, w którym ów przemysł ma być prowadzony na jakim gościńcu, ulicy, placu lokal ten się znajduje, jakoteż czy nadzór policyjny będzie możliwy.

Przed udzieleniem pozwolenia do przeniesienia przemysłu gospodnego i szynkarskiego, władza przemysłowa winna zasięgnąć zdania gmin w siedzibie przedsiębiorstwa, oraz rządowych władz policyjnych, jeżeli są w miejscu.

Gdyby pomimo sprzeciwiania się gminy, władza przemysłowa pozwoliła na przeniesienie takiego przemysłu do innego lokalu, natenczas, jeżeli pozwolenia tego nie dała władza przemysłowa gminy, posiadającej własny statut, służy tej ostatniej prawo odwołania się ze skutkiem odwłocznym do wyższej władzy w przeciągu dni 14 od otrzymania zawiadomienia.

Przeciwno dwom jednobrzmiącym orzeczeniom, o ile chodzi o pozwolenie lub odmówienie pozwolenia do przeniesienia przemysłu gospodnego i szynkarskiego do innego lokalu, tylko gminie wolno odwołać się do wyższej instancyi.

§. 21.

Drukarstwo.

Przemysł wzmiankowany w ustępie 1 §fu 15go wolno zaprowadzać zwyczajnie tylko w tych miejscach, w których ma siedzibę rządowa władza administracyjna powiatowa lub władza policyjna rządowa.

Przepis ten nie rozciąga się jednak do handlu, którego przedmiotem są wyłącznie książki szkolne i książki do nabożeństwa, kalendarze i obrazki świętych, tudzież druki do celów przemysłowych, jakoto ogłoszenia, cenniki itp.

§. 22.

Ubieganie się o konsens.

Kto chce prowadzić przemysł wymagający konsensu, winien starając się o to, udowodnić zadosyćczynienie warunkom ustawowym. Przed otrzymaniem konsensu nie wolno rozpocząć przemysłu.

§. 23.

Szczególne warunki.

Do rozpoczęcia przemysłu konsensowego potrzeba oprócz zadosyćczynienia warunkom wymaganym, do samoistnego prowadzenia wszelkiego w ogóle przemysłu (§§. 2 do 10), zasługiwać jeszcze na zaufanie ze względu właśnie na ten przemysł. Przemysł wyszczególniony w ustępach 1, 2, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 17, 18, 20 i 21 §fu 15go, wymaga nadto szczególnego uzdolnienia. W jaki sposób uzdolnienie ma być udowadniane, postanowione będzie mocą rozporządzenia.

Dla przemysłu budowniczego zasady ogólne, według których stwierdzany być ma dowód szczególnego uzdolnienia do rozpoczęcia jednego z rodzajów budownictwa w §fie 15, ustęp 6 wymienionych, jakoteż zakresy uprawnienia szczególnych kategorii budownictwa, przepisane będą osobną ustawą.

Nadając konsens na przemysł, wymieniony w ustępie 1, 2, 3, 4, 7, 9, 12, 13, 15 i 16 §fu 15go, trzeba nadto mieć wzgląd na stosunki miejscowe; w ogólności zaś co do wszelkiego w §fie 15 wyliczonego przemysłu, nadanie konsensu zależy od tego, czy prowadzenie zamierzonego przemysłu nie podlega żadnemu zarzutowi ze stanowiska policyi bezpieczeństwa, moralności, lekarskiej, ogniowej lub komunikacyjnej.

§. 24.

Zastrzeżenia.

Minister handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, gdyby w skutek po zynionych doświadczeń okazało się to potrzebnem dla publicznego dobra, może poddać mocą rozporządzenia jeszcze niektóre inne rodzaje przemysłu prócz wymienionych w niniejszym rozdziale, we wszystkich lub w pewnych powiatach, obowiązкови posiadania konsensu i przepisać warunki uzyskania tegoż, a to w porozumieniu z odpowiednimi izbami handlowo-przemysłowemi, jakoteż stowarzyszeniami.

W podobny sposób niektóre rodzaje przemysłu teraz uznane za konsensowe mogą być uwolnione od obowiązku posiadania konsensu, gdyby ze zmianą stosunków uznano, że to dopuszczonem być może, prócz tego można też będzie zarządzić, ażeby w miejscach, gdzie dla dobra obrotu do niektórych czynności i usług, szczególnego zaufania publicznego wymagających, pewne osoby zostały przez władzę ustanowione, i przysięgą związane, wszystkie inne osoby były wyłączone od wykonywania tych samych czynności.

Część III.**Potrzeba potwierdzenia zakładu przemysłowego w pewnych rodzajach przemysłu.**

§. 25.

Zakłady przemysłowe, które potrzebują potwierdzenia.

Pozwolenie do otwarcia zakładu przemysłowego jest potrzebne we wszystkich tych rodzajach przemysłu, w których do wykonywania właściwych prac używane są umyślnie założone ogniska lub maszyny parowe i wszelkie inne motory lub przyrządy wodne, tudzież które mogłyby być niebezpieczne lub

uciążliwe dla sąsiedztwa z powodu wpływów zdrowiu szkodliwych, wykonywania robót grożących niebezpieczeństwem, nieprzyjemnej woni lub sprawiania nadzwyczajnego łoskotu. Przed uzyskaniem pozwolenia zakładów takich nie wolno urządzić.

§. 26.

Postępowanie w ogólności.

We wszystkich takich zakładach przemysłowych, o ile nie należą do tych, z którymi postąpić się ma według §fu 27go, zbadać powinna władza w najkrótszy sposób, co w nich jest złego i przepisać potrzebne warunki i ograniczenia co do urządzenia zakładu; bacząc przedewszystkiem na to, aby takie zakłady przemysłowe nie były uciążliwe dla kościołów, szkół, szpitali, tudzież innych zakładów i budynków publicznych i aby już samo urządzenie pracowni nie wystawiało na niebezpieczeństwo życia i zdrowia osób tamże zatrudnionych.

§. 27.

Postępowanie szczególne co do pewnych zakładów przemysłowych.

Pozwolenie do otwarcia zakładów następujących, wydawane być może tylko na zasadzie postępowania poniżej opisanego. Zakłady te są:

1. oprawiska;
2. zakłady do wyrobu materiałów pyrotechnicznych, przedmiotów pyrotechnicznych i przetworów wybuchowych;
3. zakłady do czyszczenia szczeci, włóśnienia i pierza;
4. warzelnie sinku;
5. fabryki towarów chemicznych;
6. fabryki cementu;
7. fabryki nawozów sztucznych (pudrety, soli moczowej itp.);
8. rękodzielnie strun jelitowych;
9. destylarnie olejów kopalnianych;
10. fabryki tektury i pilśni do pokrywania dachów;
11. zakłady wyrobu i czyszczenia strun jelitowych;
12. warzelnie pokostu i terpentyny;
13. suszarnie lnu i konopi;
14. warzelnie jelit;
15. młyny do złota i srebra;
16. huty szklane;
17. garbarnie i składy skór i błamów surowych;
18. fabryki guzików rogowych;
19. suszarnie siarczane chmielu;
20. zakłady do napawania drzewa;
21. odlewalnie świec;
22. bielarnie kości;
23. warzelnie kości;
24. stępy i młyny do kości;
25. piece do kości, fabryki spodyum;
26. fabryki kotłów;
27. warzelnie kleju;
28. zakłady do wyrobu i przechowywania gazu oświetlającego;

29. szmelcownie, huty i kuźnice, o ile upoważnienie do ich założenia nie opiera się już na nadaniu kopalni;
30. fabryki machin;
31. fabryki oleju, pokostu i lakieru;
32. warzelnie smoły, asfaltu i mazi;
33. fabryki papieru;
34. fabryki kwasu solnego;
35. fabryki kwasu saletrzanego;
36. fabryki salmiaku;
37. suszarnie wełny i bawełny;
38. fabryki kwasu siarczanego;
39. rzeźnie i fabryki albuminu;
40. bléchy pospieszne;
41. warzelnie mydła;
42. fabryki zwierciadeł amalgamowanych;
43. kamieniołomy, cegielnie, piece do wapna i gipsu, o ile nie stanowią zatrudnienia pobocznego w rolnictwie i o ile te ostatnie są założone po za obrębem miejsca, w którym dobywa się materal;
44. piece do topienia łoju;
45. piece do towarów garncarskich;
46. wyrobnie ceraty;
47. fabryki zapalek;
48. fabryki cukru, spirytusu i drożdży stałych;
49. zakłady wyrobu koksu,
50. wyrobnie smoły z węgla kopalnych,
51. wyrobnie smoły drzewnej,
52. piece do sadz,

} o ile mają być założone po za obrębem miejsca, gdzie się wydobywa materal.

Minister handlu mocen jest zmienić ten wykaz swoim rozporządzeniem w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych i po wysłuchaniu Izb handlowo-przemysłowych.

§. 28.

Podanie.

O pozwolenie do otwarcia zakładów w §fie 27 wymienionych, robić trzeba podanie do władzy przemysłowej, dołączając opisy i rysunki.

§. 29.

Edykt.

Zamiar założenia przedsiębiorstwa poda władza do wiadomości powszechnej przez rozlepianie ogłoszeń w gminie, jakoteż przez osobne uwiadomienie przełożonego gminy i znanych sąsiadów, a według okoliczności także przez jedno-razowe ogłoszenie w gazecie, zamieszczającej obwieszczenia urzędowe, a zarazem wyznaczy termin do narady komisyjnej w okresie 2 do 4 tygodni, na której, jeżeli tego nie uczyniono już pierwej piśmiennie, należy wnosić zarzuty, w razie bowiem przeciwnym udzieli się zezwolenie do urządzenia zakładu, o ile co do tego nie zachodziłyby przeszkody z urzędu.

Władza ma także zarządzić, aby czynności urzędowe ze względów policyjno-budowniczych, ogniowych i zdrowotnych, jakoteż ustawami o użytkowaniu wód

przepisane, gdyby były potrzebne, odbywały się ile możności jednocześnie z temi, których przedmiotem jest ocenienie możliwości otwarcia zakładu ze stanowiska policyi przemysłowej.

§. 30.

Narada.

Na naradzie komisyjnej Władza zbadać ma z urzędu wszystkie okoliczności rozstrzygające, nawet wtedy, gdyby nie wniesiono przeciw zakładowi żadnych zarzutów, wniesione zaś zarzuty gruntownie roztrząsnąć i dążyć ile możności do uchylenia ich zgodnym sposobem.

W orzeczeniu, które wydane być ma jak można najrychlej, wyrazić należy w każdym razie, czy i o ile proponowany zakład może być dopuszczony pod względem przemysłowo-policyjnym, czy więc można nań zezwolić.

Gdy się pozwala na urządzenie zakładu, orzeczenie zawierać powinno warunki i ograniczenia, tyjące się urządzenia i biegu, jakoteż takie zarządzenia, które okażą się potrzebnymi, aby już samo urządzenie pracowni nie sprzeciwiało się przepisom §. 26.

Gdyby przeciwko przedsiębiorstwu wniesiono zarzuty z tytułów prawa prywatnego, a załatwienie ich zgodnym sposobem się nie powiodło, należy zarzuty te przytoczyć wyraźnie w pozwoleniu i odesłać strony do drogi prawa. Dla władzy administracyjnej nie może to być powodem do wzbronienia urządzenia zakładu.

Tylko sąd mocen jest orzec na podanie strony, czy aż do rozsądzenia sporu, urządzenie zakładu, które ze stanowiska policyi przemysłowej uznano za mogące być dopuszczonem, należy wstrzymać lub też, czy i pod jakimi warunkami można tymczasowo zakład urządzić (§§. 340, 341, 342 p. k. u. c.).

§. 31.

Koszta ogłoszenia i postępowania w sprawie zakładów przemysłowych ponosić ma przedsiębiorca; do pokrycia kosztów, które powstały w skutek lekkomyślnych zarzutów, zniewolić należy tego, który z temi zarzutami wystąpił.

§. 32.

Zmiany w zakładzie przemysłowym.

O zmianach w urządzeniu zakładu przemysłowego lub w sposobie fabrykacji, tudzież o znaczniejszem rozszerzeniu fabrykacji, mogącem spowodować jeden ze stosunków w §cie 25ym przewidzianych, uwiadomić należy poprzednio Władzę przemysłową, która może zaniechać zarządzenia komisyjnej narady, jeżeli się przekona, że zamierzona zmiana lub zwiększenie nie wystawi sąsiadów i w ogólności gminy na nowe uszczerbki, niebezpieczeństwa i uciążliwości, lub na większe jeszcze od tych, które łączą się z istniejącym zakładem.

Zmiana osoby posiadacza przemysłu nie pociąga za sobą potrzeby nowego zatwierdzenia zakładu przemysłowego.

§. 33.

Unieważnienie pozwolenia.

Gdyby ruch zakładu nie rozpoczął się w przeciągu roku po wydaniu pozwolenia na otwarcie, lub gdyby przerwa w ruchu trwała dłużej niż trzy lata, natenczas pozwolenie traci swoją ważność.

W okolicznościach na uwzględnienie zasługujących można terminy te na prośbę posiadacza zakładu przemysłowego odpowiednio przedłużyć.

Gdyby w skutek klęski elementarnej lub innego przypadku, zakład został całkiem zniszczony, natenczas, chcąc wprowadzić go w ruch na nowo, trzeba wprzód podać o pozwolenie w tej mierze.

§. 34.

Rekurs.

O orzeczeniu Władzy przemysłowej, tyczącem się zakładów przemysłowych, jakoteż pytań we względzie zastosowania przepisów poprzedzających paragrafów niniejszej Części, i o jego motywach uwiadomić należy strony, to jest ubiegających się i osoby, które wystąpiły z zarzutami.

Przeciwko tej decyzji wolno każdej stronie odwołać się do wyższej instancji, rekurs zaś wnieść należy piśmiennie lub ustnie w przeciągu dni 14 do tej władzy administracyjnej, która wydała orzeczenie w pierwszej instancji.

Rekurs w porę wniesiony ma skutek odwłoczny.

§. 35.

W tych miejscach, w których rzeźnie publiczne, należące do gmin i stowarzyszeń, znajdują się już w dostatecznym rozmiarze lub mają być założone, Władza krajowa może na wniosek reprezentacji gminy zabronić dalszego używania istniejących i zakładania nowych rzeźni prywatnych.

Taryfy opłat, które pobierane być mają, winny być potwierdzone przez Władzę krajową.

Część IV.**Zakres uprawnień przemysłowych i ich wykonywanie.**

§. 36.

Zakres prawa przemysłowego oceniać się będzie według osnowy karty przemysłowej lub konsensu, ze względem na przepisy, zawarte w paragrafach poniżej zamieszczonych.

Wątpliwości co do zakresu uprawnień przemysłowych rozstrzyga rządowa Władza administracyjna w kraju, po zniesieniu się z Izbą handlowo-przemysłową, która znowu winna zasięgnąć zdania właściwego stowarzyszenia.

§. 37.

Każdy prowadzący przemysł (przemysłowiec) ma prawo łączenia wszelkich prac potrzebnych do wykończenia swoich wyrobów i utrzymywania potrzebnych do tego pomocników nawet z innych gałęzi przemysłu. Przez pomocników, o ile chodzi tu o przemysł rękodzielniczy (rzemiosło), nie rozumie się tu uczniów innych rzemiosł.

Do sprzedawania towarów wyłącznie własnego wyrobu nie można nikogo niewolić.

§. 38.

Uwiedomienie o rozpoczynaniu przemysłu kupieckiego, nieograniczonego do pewnych towarów lub do pewnych kategorii towarów, obejmuje w sobie prawo do kupczenia wszystkimi towarami do wolnego obrotu przypuszczonemi, jeżeli do przedawania tyelże nie potrzeba osobnego pozwolenia (konsensu).

Uwiedomienie o rozpoczynaniu przemysłu kupieckiego, ograniczonego do pewnych towarów, lub do pewnych kategorii towarów, uprawnia do kupczenia tylko temi towarami.

Przemysłowiec kupiecki w ściślejszem znaczeniu (§. 1, ustęp 3) zajmować się może rękodzielniczem wyrabianiem lub przetwarzaniem płodów przemysłowych tylko w takim razie, jeżeli uczynił zadość przepisom §. 14 o przemysle rękodzielniczym.

§. 39.

Lokale stałe.

Ci, którzy trudnią się przemysłem wyzwolonym lub rękodzielniczym, mogą utrzymywać w gminie swojej siedziby kilka stałych lokali (warsztatów lub sklepów) i przewozić je w obrębie gminy do innej siedziby.

We wszystkich jednak przypadkach takich trzeba uwiedomić o tem Władzę przemysłową.

Przemysł konsensowy, wymagający stałego zakładu, można przenieść do innej siedziby w tej samej gminie lub w tym samym okręgu przemysłowym tylko za zezwoleniem Władzy przemysłowej.

§. 40.

Filie i składy.

Jeżeli przemysłowcy zamierzają założyć po za obrębem gminy swojej siedziby filie lub składy (do których jednak nie trzeba zaliczać magazynów i innych lokali, służących tylko do przechowywania towarów), winni uwiedomić o tem tak Władzę przemysłową, w której okręgu mają być założone, jakoteż i tę, w której rejestrze przedsiębiorstwo główne jest zapisane; jeżeli zaś ich przemysł jest konsensowy, trzeba postarać się u pierwszej z tych Władz o osobny konsens.

Gdyby we względzie zamierzonego założenia filij lub składów zachodziły okoliczności, które w myśl ustawy niniejszej nie pozwalają wydania karty przemysłowej (§. 13) lub nadania konsensu (§. 22), Władza winna zabronić stronie założenia filij lub składów z oznajmieniem, co stoi na przeszkodzie.

Oprócz tego, gdy chodzi o nowy zakład przemysłowy, Władza winna także i w tym razie postąpić według drugiego ustępu.

§. 41.

Prowadzenie przemysłu po za obrębem siedziby.

Prowadzący przemysł mogą wszędzie, nawet po za obrębem gminy swojej siedziby dawać w komis przedmioty swego przemysłu innym przemysłowcom, którym wolno wyroby takie utrzymywać, mogą dostarczać ich na zamówienia i wszędzie wykonywać zamówione roboty.

§. 42.

Ze względów bezpieczeństwa atoli, a mianowicie ze względów policyi ogniowej i policyi zdrowia, może rządowa Władza administracyjna krajowa, na wniosek

reprezentacyi miast większych, celem lepszego wykonywania kominiarstwa i czyszczenia kanałów, podzielić miasto na okręgi, w których zatrudnienia te odbywać się mają. Może też podział ten zmienić lub go znieść.

Taki podział na okręgi ma ten skutek, że w każdym okręgu tylko ci zarobkujący każdej pomienionej kategorii zawód swój wykonywać mają prawo, którzy w tym okręgu mają swoją siedzibę.

§. 43.

O przesiedlaniu się.

Przesiedlenie się do innego okręgu Władzy przemysłowej, uważanem być ma jako założenie nowego przedsiębiorstwa. Dowodów biegłości w zawodzie wszakże, przepisanych dla niektórych zawodów, przy przesiedleniu wymagać się na nowo nie będzie.

§. 44.

Znak zewnętrzny (godło).

Każdy przemysłowiec obowiązany jest opatrzyć miejsce, na którym zawód swój stale wykonywa lub też mieszkanie swoje odpowiednim znakiem na zewnątrz widocznym, ma zaś prawo posługiwać się wszelkiego rodzaju ogłoszeniami.

§. 45.

Obowiązek oznajmienia firmy celem zapisania jej w rejestrze handlowym, przepisany jest w ustawie handlowej i niniejsza ustawa wcale go nie narusza.

§. 46.

Wdzierstwo.

Żaden przedsiębiorca przemysłowy nie ma prawa przywłaszczać sobie nazwiska, firmy, znaku, herbu, ani żadnej innej oznaki żadnego innego krajowego zakładu lub producenta, a to tak w znaku wywieszonym na mieszkaniu czy też na miejscu swego zarobkowania, jak w ogłoszeniach, okólnikach, cennikach, ani też w przerzeczony sposób cechować fałszywie przedmiotów swego przemysłu jako pochodzących z innej wyrobni.

Wdzierstwo takie uprawnia poszkodowanego do nalegania na właściwą Władzę przemysłową, aby powstrzymała dalsze używanie bezprawnego oznaczenia, lub aby zabroniła fałszywego ogłaszania.

Poszkodowanego nie pozbawia opieki okoliczność, że w bezprawnym oznaczeniu lub fałszywym ogłoszeniu rozszerzono, skrócono lub w inny sposób zmieniono nazwisko, firmę, herb, szczególne oznaczenie zakładu lub podano inne miejsce wyrobu, jeżeli zmian tych nie można dostrzedz bez nadzwyczajnej uwagi.

§. 47.

Jeżeli jedno z wdzierstw, w §. 46 wymienionych, popełniono świadomie, sprawca staje winnym przekroczenia, które ma być ukarahe według ustawy przemysłowej.

Rozprawa karna z powodu takiego wdzierstwa wytoczona być może tylko na prośbę poszkodowanego, o ile nie zachodzi tu czyn karygodny, który według ustawy karnej powszechnej, sądy karne ścigać mają z urzędu, albo gdy tenże nie podlega karze porządkowej w myśl artykułu 26, ustęp 2 kodeksu handlowego.

Jeżeli jednak poszkodowany odwoła prośbę swoją o ukaranie jeszcze przed ogłoszeniem orzeczenia Władzy oskarżonemu, natenczas z zastrzeżeniem jego roszczeń do wynagrodzenia na prawie prywatnem opartych, zaniechać należy tak ukarania jak i dalszego dochodzenia, mającego na celu ukaranie.

§. 48.

Opieka zapewniona w §§. 46 i 47 przemysłowcom i producentom krajowym służy także przemysłowcom i producentom obcokrajowym, pod warunkiem, aby w ich państwie przestrzegano wzajemności.

§. 49.

Staje się prócz tego winnym przekroczenia:

1. Każdy przemysłowiec, który w przypadkach, nie przytoczonych już w §cie 46 lub w ustawie o ochronie znaczków przemysłowych, do zewnętrznego oznaczenia swego zakładu lub mieszkania albo do odcinania wyrobów lub w ogóle w pełnieniu swoich czynności i w podpisach używa cudzego nazwiska, nie będąc do tego uprawnionym przez zaciągnięcie firmy swojej do rejestru handlowego;

2. każdy przemysłowiec, używający w przypadkach wymienionych pod 1 oznaczeń, których nie otrzymał;

3. każdy przemysłowiec, który w przypadkach, w ustępie 1 wymienionych, używa napisu, pozwalającego domyślać się istnienia spółki, której w rzeczywistości wcale niema;

4. każdy przemysłowiec, który nie mając do tego prawa na zasadzie uskutecznionego wpisania firmy swojej do rejestru handlowego, używa w przypadkach, w ustępie 1 wzmiankowanych, nie całego swego imienia i nazwiska;

5. każdy przemysłowiec, który w przypadkach, w ustępie 1 wzmiankowanych, jeżeli z innymi jest w spółce, używa oznaczenia, zawierającego nietylko nazwiska spółników, lecz nadto dodatek nadmieniający o istnieniu spółki, nie będąc w myśl kodeksu handlowego uprawnionym do używania firmy tego rodzaju

§. 50.

Gdy jeden z czynów, w §§. 46—49 wzmiankowanych, podlega karze porządkowej w myśl ustępu 2, artykułu 26 kodeksu handlowego, nie trzeba nakładać osobno kar, wzmiankowanych w §. 131, lit. *a*), *b*) i *c*) ustawy przemysłowej.

Rozsądzenie roszczeń o wynagrodzenie szkody, zrzędzonej przez wdzierstwa i przekroczenia, wzmiankowane w §§. 46—49, należy wyłącznie do właściwych sądów, które orzekać mają według własnego uznania tak co do tego, czy szkodę wyrządzono, jak i co do jej wielkości.

§. 51.

Taryfy cen nieprzekraczalnych.

Do drobnej sprzedaży przedmiotów w życiu codziennem najpotrzebniejszych, jakoteż dla kominiarzy, czyścicieli kanałów, oprawców, dla przedsiębiorstw przewozu i dla posługaczy publicznych, ustanowione być mogą taryfy nieprzekraczalne.

Taryfy takie ustanawiać będzie rządowa Władza administracyjna krajowa na wniosek reprezentacyi gminy i po wysłuchaniu Izby handlowo-przemysłowej,

tudzież stowarzyszeń interesowanych, ze względu na stosunki miejscowe, obowiązują zaś tylko w obrębie gminy, dla której są wydane i aż do odwołania.

We względzie systemu dzierżawnego do szrotowania mięsa i pieczenia chleba w niektórych gminach zaprowadzonego, obowiązywać będą nadal osobne przepisy.

§. 52.

Uwidocznienie cen.

Władza przemysłowa zarządzi, iżby dla drobnej sprzedaży przedmiotów codziennego użytku, dla gospód i szynków, dla przedsiębiorców przewozu, dla posługaczy publicznych, postanowiona i na widok publiczny wystawiona była taryfa cen i zapłat ze względu na ilość i na jakość.

§. 53.

Obowiązek prowadzenia niektórych rodzajów przemysłu.

Piekarzom, rzeźnikom, kominiarzom, czyszcicielom kanałów i przedsiębiorcom przewozu nie wolno przerwać kiedy się im podoba wykonywania raz rozpoczętego przemysłu, lecz obowiązani są na cztery tygodnie przed zamierzonym zawieszeniem przedsiębiorstwa uwiadomić o tem Władzę przemysłową.

§. 54.

W jaki sposób posiadacze tandeciarstwa i zastawnictwa utrzymywać mają książki i jakiej poddać się mają kontroli policyjnej we względzie zakresu i sposobu wykonywania swego przemysłu, postanowione będzie osobnem rozporządzeniem.

Przedsiębiorstwo przewozu osób, posługaczy publicznych, kominiarstwo, czyszczenie kanałów, oprawcy, dalej gospody i szynkownie, podlegają zarządzeniom policyi przemysłowej.

Prawa aptekarzy i utrzymujących składy materiałów aptekarskich do sprzedawania towarów aptecznych, oznaczone i rozgraniczone będą osobnem rozporządzeniem.

§. 55.

Zastępca (zawiadowca) lub dzierżawca.

Każdy przemysłowiec może także wykonywać przemysł swój przez zastępcę (zawiadowcę) lub wypuścić go w dzierżawę. Poddzierżawienie przemysłu jest wzbronione.

Zastępca (zawiadowca) lub dzierżawca winien zawsze tak samo jak posiadacz przemysłu mieć kwalifikacye potrzebne do samoistnego prowadzenia tego przemysłu. Przeto w przemyśle wyzwolonym i rękodzielniczym posiadacz przemysłu donieść ma władzy przemysłowej o ustanowieniu zastępcy (zawiadowcy) lub dzierżawcy a w przemyśle konsensowym posiadacz przemysłu postarać się winien u Władzy przemysłowej o pozwolenie.

Przepis, tyżący się gospód i szynkowni zawiera §. 19.

Przepisy niniejszego paragrafu odnoszą się także do właścicieli przemysłu realnego, nie posiadających ustawowej kwalifikacyi, by go prowadzić i chcących go wykonywać przez zastępców (zawiadowców) lub dzierżawców.

§. 56.

Przejsście na kogo innego.

Po śmierci przemysłowca dziedzic jego lub zapisobierca, jeżeli chce przemysł dalej prowadzić, winien oznajmić o tem na nowo pod własnem nazwiskiem.

Również potrzebne jest nowe uwiadomienie, gdy na mocy aktu między żyjącymi zakład przemysłowy przechodzi na inną osobę.

Jeżeli przemysł jest konsensowym, natenczas w obudwu przypadkach potrzeba nowego konsensu.

Tylko na rzecz wdowy, dopóki jest wdową lub na rzecz małoletnich dzieciów, póki nie dojdą do pełnoletności, wolno prowadzić dalej przemysł konsensowy, lub rękodzielniczy na podstawie starego konsensu lub starej karty przemysłowej.

Do dalszego prowadzenia przemysłu na rachunek masy podczas postępowania upadkowego lub spadkowego nie potrzeba ani nowego uwiadomienia ani konsensu.

W przypadku tym, równie jak w poprzedzającym, jeżeli natura przemysłu tego wymaga, ustanowić trzeba zastępcę (zawiadowcę) ukwalifikowanego według §fu 55go.

§. 57.

Odebranie uprawnienia przemysłowego.

Jeżeli wykaze się później, że przemysłowcowi od samego początku brakowało jednego z warunków prawem wymaganych do samoistnego prowadzenia przemysłu, natenczas można, jeżeli brak ten jeszcze ciągle trwa, wzbronąć mu dalszego prowadzenia przemysłu i odebrać kartę przemysłową a względnie konsens.

W rodzajach przemysłu, wyliczonych w ustępach 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 12, 13, 15 i 16 §. 15, konsens odebrany być może także w tym razie, gdyby przemysłu nie rozpoczęto w przeciągu sześciu miesięcy a co do przemysłu wzmiankowanego w ustępie 3 §fu 15go, gdyby go nie rozpoczęto w przeciągu dwóch miesięcy po nadaniu konsensu, lub gdyby później przez równie długi przeciąg czasu przerwa w ruchu nastąpiła.

§. 58.

Odnaczenie.

Przedsiębiorstwa przemysłowe mogą uzyskać odznaczenie, że im wolno będzie używać godła i pieczęci z orłem cesarskim.

§. 59.

Agenci.

Przemysłowcy mają prawo podróżować osobiście lub wysłać pełnomocników w celu starania się o zamówienia, lecz nie wolno im rozwozić towarów na sprzedaż ale tylko próbki, chyba na jarmarki.

Pod względem zbierania subskrypcyi na druki, obowiązują osobne przepisy, zawarte w ustawie drukowej.

Ci podróżnicy handlowi i stali agenci handlowi, którzy z zawodu starają się o zamówienia dla kilku przemysłowców, winni stósownie do §fu 11go złożyć uwiadomienie o tej samoistnej gałęzi zarobkowania.

Przypuszczanie komisantów podróżujących dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych zagranicznych, o ile traktaty międzynarodowe nie zawierają w tej mierze postanowień, urządzone jest osobnym przepisem.

§. 60.

Handel obnośny.

Sprzedają połączoną z przenoszeniem się z miejsca na miejsce, prócz na targach, obnoszeniem i stręczeniem towarów po domach, trudnić się mogą tylko osoby, upoważnione do tego w myśl ustaw o handlu obnośnym.

Ograniczenie to nie odnosi się jednak do sprzedaży przedmiotów codziennej konsumpcji, jak np. mleka, masła, owoców, jarzyn, kwiatów, drzewa itp. a to po domach lub na ulicy.

Władza przemysłowa może także pozwolić przemysłowcom mniejszym w jej okręgu osiadłym, aby dla większej korzyści obnosili swoje wyroby po domach w obrębie gminy.

§. 61.

Obrót handlowy przez granicę.

Przemysłowcy mieszkający za granicą, mogą wykonywać w krajach tutejszych na zamówienie takie roboty, do wykonywania których konsens nie jest potrzebny, jeżeli poddanym austriackim służy także samo prawo w owymże kraju zagranicznym.

Wprowadzenie przedmiotów wyrobionych za granicą i wydawanie ich osobom, które je zamówiły, podlega ograniczeniom ustanowionym w przepisach cłowych.

Część VII.

Stowarzyszenia.

§. 106.

Istnienie i zawieranie stowarzyszeń.

Pomiędzy tymi, którzy w jednej lub kilku sąsiednich gminach trudnią się tym samym lub pokrewnym przemysłem, licząc tu także pomocników (czeladników, uczniów), utrzymać należy istniejący związek wspólności a gdyby go jeszcze nie było, Władza przemysłowa ma go zaprowadzić po zniesieniu się z Izbą handlowo-przemysłową, która w tej mierze wysłucha interesowanych, chybaby stosunki miejscowe na to nie pozwalały.

Posiadacze przemysłu są członkami, pomocnicy tworzących jedno stowarzyszenie posiadaczy przemysłu, uczestnikami stowarzyszenia (związku).

W skład jednego stowarzyszenia (związku) wchodzić mogą według okoliczności także przemysłowcy i pomocnicy (czeladnicy, uczniowie) z kilku gmin i przemysłu różnorodnego.

§. 107.

Obowiązek przystąpienia do stowarzyszenia.

Kto w okręgu takiego stowarzyszenia prowadzi samoistnie przemysł, dla którego ono istnieje, staje się członkiem stowarzyszenia już przez samo rozpoczęcie przemysłu i winien dopełnić obowiązków, jakie się z tem łączą. Kto prowadzi samoistnie kilka zajęć przemysłowych, różnorodnych, niepołączonych w jedno stowarzyszenie, może w skutek tego należeć do kilku stowarzyszeń.

§. 108.

Obowiązek przystąpienia do stowarzyszenia w myśl §§. 106 i 107 nie ciąży na posiadaczach przedsiębiorstw przemysłowych, wykonywanych fabrycznie.

§. 109.

Rządowa Władza administracyjna krajowa może w każdym czasie oznaczyć obszar terytoryalny, na który każde stowarzyszenie rozciągać się ma a to po zniesieniu się z Izbą handlowo-przemysłową, która znów wysłuchać ma w tym względzie interesowanych.

§. 110.

Istniejące korporacye przemysłowe winny zmienić statuty swoje tak, aby odpowiadały przepisom ustawy niniejszej. Nowe ich statuty podlegają rządowej Władzy administracyjnej krajowej.

Nazwy w kraju używane (gremia, gільdy, cechy itp.) można zatrzymać.

§. 111.

Kilka korporacyj przemysłowych, które dotychczas istniały oddzielnie, mogą się złączyć w jedno stowarzyszenie za wspólnem porozumieniem się i na mocy orzeczenia rządowej Władzy administracyjnej krajowej, wydanego po wysłuchaniu Izby handlowo-przemysłowej.

Podobnież w tych stowarzyszeniach, które obejmują przemysł różnorodny, pojedyncze kategorie przemysłu mogą za wspólnem porozumieniem się lub na własne żądanie wystąpić z dotychczasowego stowarzyszenia i — jeżeliby zdołały uczynić zadość warunkom, do osiągnięcia celów stowarzyszenia potrzebnym, utworzyć stowarzyszenie samoistne.

§. 112.

Przydzielenie.

Gdyby co do niektórych gałęzi przemysłu zachodziła wątpliwość, czy mają być przydzielone do stowarzyszenia i do którego, Władza zadecyduje co do przydzielenia, po wysłuchaniu Izby handlowo-przemysłowej a według okoliczności stowarzyszenia właściwego.

§. 113.

Wolny bieg przemysłu.

Przez zaprowadzenie stowarzyszenia nie ma nikt w rozpoczęciu i wykonywaniu swego przemysłu być bardziej ograniczonym, aniżeli to niniejsza ustawa przepisuje.

§. 114.

Cele.

Celem stowarzyszenia jest wyrabiać ducha łączności, utrzymywać i kształcić poszanowanie swego zawodu i zamiłowanie jego dobrej sławy pomiędzy członkami i uczestnikami stowarzyszenia, jak niemniej mnożyć i podnosić wspólne korzyści przez zakładanie kas zaliczkowych, składów materiałów surowych, domów sprzedaży, przez zaprowadzenie wspólnej produkcji machinowej lub innych metod wyrobu itd.

W szczególności do nich należy:

- a) staranie się o utrzymanie stosunków prawidłowych między posiadaczami a ich pomocnikami (czeladzią), zwłaszcza we względzie solidarności współpracujących, tudzież zakładania i utrzymywania gospód stowarzyszenia, jakoteż ustanowienia prawideł stręczenia;

- b) piecza o uregulowanie stanowiska uczniów przez wydanie postanowień, które przedstawić należy Władzy do zatwierdzenia:
- co do zawodowego i religijno-moralnego wykształcenia uczniów;
  - co do czasu nauki w przemyśle, który nie jest rękodzielniczym, egzaminowania uczniów itp., jakoteż co do przestrzegania, aby postanowienia te wypełniano i co do potwierdzania świadectw uczniów;
  - co do warunków trzymania uczniów w ogólności, jakoteż co do stosunku tych ostatnich do ilości pomocników w przemyśle;
- c) utworzenie wydziału polubownego (§§. 122, 123 i 124) do załatwiania sporów pomiędzy członkami stowarzyszenia a ich pomocnikami, wynikłych ze stosunków pracy, nauki i zapłaty; tudzież przykładanie się, aby instytucja sądów polubownych była używana do załatwiania sporów między członkami stowarzyszenia. Kilka stowarzyszeń połączyć się może dla utworzenia wspólnego sądu polubownego;
- d) zakładanie lub popieranie zawodowych szkół przemysłowych (szkół zawodowych, warsztatów do nauki itp.) i nadzór nad nimi;
- e) piecza o chorych pomocników (czeladników) przez założenie kasy chorych lub przystąpienie do kasy chorych już istniejącej;
- f) piecza o chorych uczniów, o ile w myśl ustawy obowiązek ten nie ciąży już na ich majstrze;
- g) coroczne zdawanie sprawy z wszystkich tych wydarzeń w łonie stowarzyszenia, które mogą się przydać do ułożenia statystyki przemysłowej.

Oprócz regularnych relacyj, przepisanych pod g), stowarzyszenia obowiązane są dostarczać Władzom, tudzież Izdom handlowo-przemysłowym na ich żądanie wyjaśnień i opinij co do stosunków w związku z ich celem będących i mogą z własnego popędu żądać od tych organów publicznych poparcia swoich celów w rzeczonych stosunkach.

Stowarzyszenia powiatu, dla lepszego przestrzegania swoich interesów tworzyć mogą koła, obejmujące bądź jednorodne i bliskie pokrewne, bądź też różnorodne stowarzyszenia, dobrowolnie do koła przystępujące.

§. 115.

Fundusze potrzebne na wydatki stowarzyszeń z wyjątkiem wkładek do kasy chorych (§. 121), o ile na ich pokrycie nie wystarczają osetki z posiadanego majątku, zbierane będą drogą rozkładu na członków stowarzyszenia (§. 106) podług skali statutem ustanowionej i mogą być ściągane porządkiem administracyjnym.

Żaden członek lub uczestnik stowarzyszenia nie może być wbrew woli swojej pociągany do współdziałania w przedsiębiorstwach, w ustępie 1 §fu 114go wymienionych, lub w innych podobnych przedsiębiorstwach na wspólny rachunek zakładanych, ani też do współdziałania w tworzeniu i braniu w dzierżawę zakładów przemysłowych celem wspólnego użytkowania, wyjąwszy, gdy takie wspólne zakłady będą utworzone lub zalecone ze względów publicznych.

Corocznie przedstawić trzeba Władzy przemysłowej zamknięcie rachunków przychodu i rozchodu stowarzyszenia, opatrzone przepisaniem dowodami a podpisane przez starszego i dwóch członków wydziału.

§. 116.

Stręczenie.

Aby ułatwić wzajemne poszukiwanie dawców pracy i robotników (§. 114 a), utrzymywać będą stowarzyszenia dostępne dla każdego ksiązki, w których zapisywani będą pomocnicy poszukujący roboty i przedsiębiorcy przemysłowi potrzebujący pomocników.

W stowarzyszeniach posiadających własne gospody dla czeladników, utrzymywać należy owe wykazy w lokalach gospodnych, aby każdy mógł je przeglądać.

§. 117.

Załatwianie spraw stowarzyszenia.

Sprawy stowarzyszenia załatwia:

- a) zgromadzenie stowarzyszenia;
- b) starszyzna stowarzyszenia, składająca się z wydziału stowarzyszenia pod przewodnictwem Starszego, tudzież
- c) osoby przeznaczone w myśl §§. 121, c — 121, h do załatwiania spraw, dotyczących się kasy chorych;
- d) wydział polubowny.

§. 118.

Prawo głosowania i wybieralność.

Wszyscy członkowie stowarzyszenia mają w niem prawo głosowania i wybieralności.

Wyłączeni są od prawa głosowania i wybieralności:

- a) przemysłowcy, którzy mocą wyroku Sądu karnego będą wykluczeni od wybieralności do reprezentacji gminnej, jak długo ten skutek wyroku karnego trwa;
- b) przemysłowcy, na których majątek ogłoszono konkurs, dopóki trwa przewód upadłości;
- c) przemysłowcy, którym Władza odebrała uprawnienie, aż do upływu czasu, na który je odebrano;
- d) przemysłowcy, którzy z powodu niedołężności umysłu lub marnotrawstwa zostają w kurateli.

Tak przemysłowcy jak i pomocnicy (czeladnicy) nie mogą być obrani do sądu polubownego, jeżeli nie skończyli jeszcze 24 roku życia, pomocnicy (czeladnicy) mają prawo głosowania i wybieralności we wszystkich innych przypadkach dopiero po skończeniu 18 roku życia.

§. 119.

Zgromadzenie stowarzyszenia.

Zgromadzenie stowarzyszenia składa się ze wszystkich członków uprawnionych do głosowania.

Na każde zgromadzenie stowarzyszenia wezwać trzeba najmniej dwóch a najwięcej sześciu reprezentantów zgromadzenia pomocników, którym służy głos doradczy do wyłuszczenia życzeń lub zażaleń.

§. 119 a.

Na zgromadzenie stowarzyszenia zwoła przedsiębiorców przemysłowych po raz pierwszy Władza przemysłowa, później zaś czynić to będzie Starszy stowa-

rzyszenia, zawiadamiając ich osobiście i oznajmując, co będzie przedmiotem rozprawy.

Zgromadzenie stowarzyszenia odbywać się ma najmniej raz na rok; zwołać je należy także wtedy, gdy Starszy stowarzyszenia lub wydział uzna to za potrzebne lub gdy czwarta część członków tego zażąda.

W odezwie zwołującej trzeba podać gdzie i kiedy zgromadzenie ma się odbyć.

O odezwie zwołującej, przez Starszego stowarzyszenia, wydanej, uwiadomić trzeba komisarza dla stowarzyszenia ustanowionego, który czuwać ma nad legalnością postępowania.

Przewodniczącym i kierownikiem zgromadzenia stowarzyszenia będzie na pierwszym zebraniu aż do wyboru Starszego stowarzyszenia, delegat Władzy przemysłowej a od tego czasu Starszy stowarzyszenia lub jego zastępca.

Zgromadzenie stowarzyszenia wydawać może uchwały, gdy jest obecnych tylu członków uprawnionych do głosowania ilu statuty przepisują.

Gdy zgromadzenie pełne nie przyjdzie do skutku, zwołać należy nowe zgromadzenie, które może uchwalać prawomocnie bez względu na ilość obecnych.

Uchwały zapadają bezwzględną większością głosów.

§. 119 b.

Zakres działania zgromadzeń stowarzyszenia.

Do zakresu działania zgromadzeń stowarzyszenia należą następujące sprawy:

- a) przestrzeganie i roztrząsanie interesów przedsiębiorców przemysłowych do stowarzyszenia należących, o ile popieranie tych interesów należy do celów stowarzyszenia i powzięcie uchwał w tej mierze;
- b) wybór starszizny stowarzyszenia i członków sądu polubownego z grona przedsiębiorców przemysłowych, tudzież wybór członków z grona przedsiębiorców przemysłowych na przewodniczącego, do wydziału nadzorczego i na walne zgromadzenie kasy chorych stowarzyszenia;
- c) sprawdzanie i zatwierdzanie zamkniętych rachunków i preliminarzy rocznych, dotyczących się administracji funduszków stowarzyszenia, jakoteż oznaczanie sumy, która zebrana być ma sposobem rozkładu;
- d) systemizowanie płatnych pomocników;
- e) powzięcie uchwał w przedmiocie zakładania szkół w §. 114, d wymienionych i zmian organicznych w tychże; tudzież uchwały o przeistoczeniu zakładów dla chorych, już istniejących w stowarzyszeniach, ale z przepisami ustawy niniejszej niezgodnych, na kasy chorych w myśl §§. 121 do 121 h;
- f) uchwały o czasie nauki i sposobie egzaminowania uczniów;
- g) uchwały zasadnicze co do zakładania lub przeistaczania zakładów stowarzyszenia, mianowicie naukowych, roboczych, zapomogowych i ekonomicznych;
- h) uchwalanie stanowcze statutu stowarzyszenia i jego zmian, jakoteż powzięcie uchwał w innych ważnych sprawach, które statut wyszczególni;
- i) rozrządzanie majątkiem stowarzyszenia; majątek ten jakoteż dochody z niego obracać wolno tylko na cele stowarzyszenia.

Potrzebne projekty wносить ma na zgromadzenie Starszy.

§. 119 c.

Starszyzna stowarzyszenia.

Starszyzna stowarzyszenia składa się ze Starszego stowarzyszenia, jego zastępcy i wydziału stowarzyszenia. Członkowie starszyny stowarzyszenia urzędować mają zwyczajnie trzy lata, po upływie których mogą być ponownie wybrani.

§. 119 d.

Starszego stowarzyszenia i jego zastępcę wybierają na zgromadzeniu stowarzyszenia wszyscy obecni członkowie bezwzględną większością głosów. Gdyby się większość taka nie utworzyła, wyborecy ograniczyć winni wybór ściślejszy do tych dwóch osób, które otrzymały względnie najwięcej głosów. W razie równości głosów los rozstrzyga, kto ma być przypuszczony do ściślejszego wyboru lub kto w nim uważany być ma za wybranego.

Wybór Starszego stowarzyszenia podlega zatwierdzeniu Władzy.

Starszy, lub gdyby go zaszła przeszkoda, jego zastępca, reprezentuje stowarzyszenie na zewnątrz, kieruje wszystkimi jego sprawami i tychże dogląda, tudzież podpisuje wszelkie akta.

W statucie stowarzyszenia przekazane być mogą Starszemu jeszcze inne szczególne sprawy i upoważnienia.

§. 119 e.

Wydział stowarzyszenia składać się ma z pewnej ilości przedsiębiorców przemysłowych (wydziałowych) i zastępców z grona przedsiębiorców przemysłowych, którą na początek Władza, później zaś stowarzyszenie w statucie swoim ustanowi.

Członków wydziału i zastępców wybierać będą na zgromadzeniu stowarzyszenia przedsiębiorcy przemysłowi ze swego grona w taki sposób, aby w stowarzyszeniach, obejmujących różnorodny przemysł, każdy rodzaj przemysłu miał w wydziale stosowną ilość reprezentantów. Wybór odbywa się w myśl §. 119 d.

Gdy wybór nie przyjdzie do skutku, Władza winna przeznaczyć odpowiednią ilość przedsiębiorców przemysłowych na członków wydziału, jakoteż zastępców.

Starszy stowarzyszenia zwołuje wydział i na posiedzeniach tegoż przewodniczy.

O ile pomocnicy (czeladnicy) mogą być reprezentowani w wydziale stowarzyszenia, postanowienia w tej mierze zastrzega się statutom.

§. 119 f.

Do zakresu działania starszyny stowarzyszenia należą wszystkie te sprawy, które nie zostały zastrzeżone zgromadzeniu stowarzyszenia, ani też poruczone są sądowi polubownemu, lub organom wymienionym w §§. 121—121 h.

§. 120.

Zgromadzenie pomocników.

Pomocnicy (czeladnicy) utworzyć mają zgromadzenie pomocników (czeladników) i wybrać przewodniczącego, tudzież członków wydziału w ilości dwóch aż do sześciu na trzy lata.

Zadania zgromadzenia pomocników, jakoteż jego prawa i obowiązki określone będą w statucie (§. 126), który podlega zatwierdzeniu Władzy.

Wybór przewodniczącego zgromadzenia pomocników podlega zatwierdzeniu Władzy przemysłowej.

Zgromadzenie czeladników, które składać się ma z wszystkich do głosowania uprawnionych pomocników tych przemysłowców, którzy jedno stowarzyszenie składają, zwoła po raz pierwszy Władza przemysłowa, która może także wydelegować na nie członka zwierzchności gminnej, później zaś będzie je zwoływał własny przewodniczący na żądanie Starszego stowarzyszenia.

Prawo reprezentowania interesów pomocników (czeladników) należących do stowarzyszenia i uskuteczniania wyborów służy im tylko o tyle, o ile prawo takie jest im przyznane w ustawie (§§. 119 i 120 *a*), tudzież w statucie stowarzyszenia (§. 119 *e*).

Uprawienie pomocników do głosowania ma się stosować do ducha postanowień §. 118 i tym podlegać.

Pomocnicy (czeladnicy) będący już od 6 tygodni bez roboty, nie mogą uczestniczyć w zgromadzeniu pomocników i będą pozbawieni powierzonych im funkcji.

Starszyźnie stowarzyszenia służy prawo wydelegowania 2 lub 3 posiadaczy przemysłu na zgromadzenie pomocników do uczestniczenia w niem z głosem doradczym.

O każdym zwołaniu zgromadzenia pomocników trzeba wprzód uwiadomić starszyznę stowarzyszenia, tudzież Władzę przemysłową, która wydelegować może komisarza urzędowego do przestrzegania legalności postępowania na zgromadzeniu.

§. 120 *a*.

Do zakresu działania zgromadzenia pomocników (§. 120) należy:

- a*) przestrzeganie i roztrząsanie interesów pomocników (czeladników) do stowarzyszenia należących, o ile popieranie tych interesów nie sprzeciwia się celom stowarzyszenia (§. 114);
- b*) wybór członków sądu polubownego (§. 122); przewodniczącego, wydziału nadzorczego a według okoliczności delegatów na walne zgromadzenie kasy chorych z pomiędzy pomocników rzemieślniczych (§. 121 *f*);
- c*) wybór reprezentantów grona pomocników przemysłowych do spełniania w zgromadzeniu stowarzyszenia zadań wzmiankowanych w §. 119, ustęp 2; tudzież wybór przewodniczącego i członków wydziału pomocników.

§. 121.

Kasa chorych.

Stowarzyszenia obowiązane są zaprowadzić i utrzymywać własne zakłady (kasy chorych) do wspomagania pomocników (czeladników) w razie choroby lub przystąpić do istniejącej kasy chorych, której statut winien pod ważniejszemi względami czynić zadość następującym postanowieniom o kasach stowarzyszeń dla chorych.

Do kasy chorych płacić mają wkładki przedsiębiorcy przemysłowi i wszyscy pomocnicy pracujący u stowarzyszonych przedsiębiorstwach przemysłowych, z wyjątkiem uczniów.

Wkładka, którą przedsiębiorcy przemysłowi dopłacać mają z własnych funduszków za każdego pomocnika (czeladnika) wynosić może najwięcej połowę wkładki każdego pomocnika (czeladnika).

Wkładka pomocników (czeladników) wynosić może najwięcej trzy od sta ich zarobku.

Zaopatrzenie, które kasa chorych płacić będzie chorym członkom, wynosić ma dla mężczyzn najmniej połowę, dla kobiet zaś najmniej trzecią część ich zarobku dziennego. W razie dłuższej choroby zaopatrzenie płacić trzeba przynajmniej przez trzynaście tygodni.

Gdyby pomocnicy (czeladnicy) nie płacili do kasy chorych stowarzyszenia wkładek statutem przepisanych, przedsiębiorcy przemysłowi mają na rachunek ich zapłaty wnosić te wkładki do zarządu kasy, o ile są płatne, dopóki pomocnicy (czeladnicy) zostają u nich na robocie.

Przedsiębiorcy przemysłowi winni uwiadomić kasę chorych o swoich pomocnikach (czeladnikach), którzy obowiązani są do niej przystąpić, inaczej kasa chorych mogłaby żądać, aby zapłacili wszystkie te kwoty, które byłyby zapłacone, gdyby pomocnicy (czeladnicy) przystąpili w czasie właściwym.

Gdy pomocnik (czeladnik) pielęgnowany jest w szpitalu publicznym, kasa obowiązana jest zapłacić temu szpitalowi koszta pielęgnowania podług najniższej klasy, za czas aż do czterech tygodni. Należytość zapłacona szpitalowi może być członkowi potrącona z zaopatrzenia przypadającego za czas pielęgnowania szpitalnej.

Te kasy chorych winny być sprawowane i zarządzane samodzielnie i niezależnie od innych instytucyj zapomogowych, gdyby takowe w łonie stowarzyszenia istniały.

Wkładki do kasy chorych, statutem ustanowione, mogą być ściągane porządkiem administracyjnym.

Fundusze kasy chorych służą tylko na wsparcia dla chorych członków swych i w żadnym razie nie mogą być obracane na inne cele.

§. 121 a.

Stowarzyszenia, które uczyniły zadość obowiązkom swoim pod względem pieczy o pielęgnowanie chorych (§. 114), jakoteż przedsiębiorcy przemysłowi, którzy dopełnili przepisów §fu 121go, dotyczących się poboru i płacenia wkładek, nie mogą być zniewoleni, aby zobowiązania kasy chorych przejęli na siebie, gdyby kasa z jakiegokolwiek przyczyny nie mogła wypłacać należytości, które na niej ciążyą.

§. 121 b.

Kasa chorych każdego stowarzyszenia powinna mieć statut, zawierający postanowienia:

- a) co do nazwy, celu, siedziby i zakresu kasy;
- b) co do wielkości wkładek, które członkowie kasy chorych (pomocnicy, czeladnicy) mają płacić do kasy, co do wielkości wkładek przedsiębiorców przemysłowych, tudzież co do sposobu ich wnoszenia;
- c) co do warunków, pod którymi kasa płacić ma wsparcia, w jaki sposób i w jakim wymiarze;
- d) co do składu starszizny, rozciągłości i trwania jej upoważnień, tudzież reprezentacyi przedsiębiorców przemysłowych w gronie starszizny;

- e) co do sprawowania kontroli nad starszyszną, tudzież co do form manipulacyi kasowej;
- f) co do składu i zwoływania walnego zgromadzenia członków, co do warunków potrzebnych do wydawania uchwał i co do przedsiębiorców przemysłowych do głosowania;
- g) co do reprezentowania kasy na zewnątrz i co do formy jej aktów prawomocnych;
- h) co do formy, w jakiej obwieszczenia kasy mają być wydawane;
- i) co do warunków, pod którymi statut może być zmieniony.

§. 121 c.

Kasa chorych winna mieć starszyszną składającą się w dwóch trzecich częściach z pomocników (czeladników) a w jednej trzeciej części z przedsiębiorców przemysłowych. Członków z grona pomocników (czeladników) wybierać będzie zgromadzenie pomocników a członków z grona przedsiębiorców przemysłowych zgromadzenie stowarzyszenia. Starszyszna reprezentuje kasę na zewnątrz, załatwia wszystkie jej sprawy, orzeka o wszystkim i rozporządza z wyjątkiem spraw wyraźnie wskazanych do decyzji walnego zgromadzenia.

§. 121 d.

Do nadzorowania biegu czynności, tudzież do sprawdzania rachunków i wydawania o nich opinii obok starszyszny istnieć będzie stały wydział, którego dwie trzecie części członków wybierają również pomocnicy (czeladnicy) z pomiędzy siebie a jedną trzecią część przedsiębiorcy przemysłowi także ze swego grona.

§. 121 e.

Zakres działania walnego zgromadzenia, starszyszny i wydziału nadzorczego powinien być w statucie dokładnie określony, w szczególności zaś walnemu zgromadzeniu będzie pozostawione:

- a) postanowienia dotyczące sprawozdania rocznego starszyszny i zatwierdzanie rachunków;
- b) układanie statutów, uchwalanie późniejszych zmian i uchwał w sprawach ziania kasy z innymi kasami chorych, odpowiadajaceni warunkom ustawowym; zmiany statutów podlegają zatwierdzeniu Władzy rządowej administracyjnej krajowej, która w tej mierze wysłuchać ma stowarzyszenie;
- c) uchwały w sprawach zaciągania pożyczek po nad sumy w statucie ustanowione;
- d) uchwały w sprawie rozwiązania kasy w razie, gdyby stowarzyszenie istnieć przestało.

§. 121 f.

Na walnem zgromadzeniu każdy członek obecny (pomocnik, czeladnik) ma głos.

Członkowie, którzy nie zapłacili wkładek, mogą być na mocy statutu wyłączeni od uczestnictwa w głosowaniu.

Walne zgromadzenie może także składać się z delegatów wybranych z pomiędzy członków uprawnionych do głosowania.

Gdy kasa liczy więcej niż 300 członków, walne zgromadzenie musi składać się z delegatów.

Statut winien zawierać szczegółowe postanowienia co do ilości delegatów i sposobu ich wybierania.

Liczba delegatów winna być najmniej pięć razy większa aniżeli liczba członków starszyszny.

§. 121 g.

Przedsiębiorcy przemysłowi mają prawo do połowy głosów, które posiadają członkowie kasy (pomocnicy, czeladnicy) na walnem zgromadzeniu i na zgromadzeniu delegatów i mogą być reprezentowani przez pełnomocników.

§. 121 h.

Walne zgromadzenie kasy chorych stowarzyszenia zwoła po raz pierwszy Władza przemysłowa, która może do tego celu wydelegować także członka zwierzchności gminnej, tam zaś, gdzie stowarzyszenia już istnieją, uczyni to Starszy stowarzyszenia a w przyszłości zwoływać będzie zgromadzenie starszyszna kasy (§. 121 c).

Statut kasy chorych podlega zatwierdzeniu rządowej Władzy administracyjnej krajowej.

Zarząd kasy chorych podlega nadzorowi Władzy przemysłowej. Ma ona prawo przeglądania kiedykolwiek wszelkich ksiąg i rachunków kasy, tudzież skontrolowania kasy i obowiązana jest czuwać nad ścisłym przestrzeganiem statutów.

W razie wykroczenia przeciwko ustawie lub statutom, nałożone będą kary w Części VIII ustanowione a według okoliczności może być zarządzone zamknięcie kasy.

W tym ostatnim przypadku Władza przemysłowa urządzi tymczasowo administracyą kasy i według okoliczności zarządzi wybór nowy starszyszny i wydziału nadzorczego.

§. 122.

Sąd polubowny.

Do załatwiania sporów, wymienionych w §. 114, lit. c) utworzony będzie sąd polubowny.

Sąd polubowny jest właściwy, jeżeli obie strony sporne zdały się piśmiennie na jego sąd. Gdyby to nie nastąpiło poprzednio, a jedna ze stron mimo to żąda jego pomocy, natenczas wydział staje się właściwym, jeżeli strona przeciwna, otrzymawszy wezwanie, stanie przed wydziałem i jego właściwość uzna.

Liczba członków sądu polubownego, szczegółowe postanowienia co do ich wyboru, trwania i kolei ich urzędowania, co do wyboru przewodniczącego i jego zastępcy, jakoteż co do trwania urzędowania tych ostatnich, wszystko to ustanowione będzie w osobnym statucie, podlegającym zatwierdzeniu Władzy rządowej administracyjnej krajowej.

Statuta ułożone być mają według następujących zasad:

1. Sąd polubowny składać się ma w połowie z przedsiębiorców przemysłowych a w połowie z pomocników. Członków powinien on liczyć tylu, ilu według przepisu §. 123 potrzeba, aby złożyć prawidłowy sąd polubowny.

2. Przewodniczącego sądu polubownego, jakoteż jego zastępcę, wybierają członkowie sądu z pomiędzy siebie. Obadwaj ci funkcjonaryusze mogą należeć do stanu przedsiębiorców przemysłowych, lub do stanu pomocników. Wybierają ich wszyscy członkowie sądu bezwzględną większością głosów. Gdyby w termi-

nie, który w statucie będzie oznaczony, większość taka się nie utworzyła, obadwaj funkcyonaryusze należec mają przez czas urzędowania, w statucie przewidziany, naprzemian do stanu przedsiębiorców przemysłowych i do stanu pomocników. W tej mierze przestrzegać należy, aby przewodniczącego i jego zastępcę ze stanu przedsiębiorców przemysłowych wybierali członkowie wydziału ze stanu pomocników a przewodniczącego i jego zastępcę ze stanu pomocników, członkowie wydziału ze stanu przedsiębiorców przemysłowych.

§. 123.

Spory wymienione w §§. 114 i 122, rozstrzygać może sąd polubowny albo drogą ugody albo przez wydanie orzeczenia (wyroku).

Do prawomocnego zawarcia ugody potrzebna jest obecność przewodniczącego lub jego zastępcy, tudzież dwóch sędziów polubownych, stósownie do poprzedzającego paragrafu do urzędowania powołanych, z których jeden należec ma do grona przedsiębiorców przemysłowych a drugi do grona pomocników.

Zawarte ugody spisywane być winny protokolarnie i dawane do podpisania obu stronom spornym, którym na żądanie wydać należy ich kopią.

Orzeczenia sądu polubownego wydawane być mają, po wyjaśnieniu stanu rzeczy i zbadaniu wszystkich środków dowodowych, w obecności przewodniczącego i czterech sędziów polubownych, w myśl §. 122 do urzędowania powołanych, z których dwaj należec powinni do klasy przedsiębiorców przemysłowych a dwaj do klasy pomocników. Orzeczenia wydaje się większością głosów; w razie równości głosów, staje się uchwałą to zdanie, do którego przychylił się przewodniczący.

Postępowanie sądu polubownego określa statut w §. 122 wymieniony. Może być w nim nadto postanowione, czy zasiadający w nim pomocnicy mają pobierać czesne z majątku stowarzyszenia i w jakiej kwocie.

Ugody i orzeczenia sądu polubownego mogą być wprowadzane w wykonanie porządkiem administracyjnym.

Przeciwko orzeczeniom sądu polubownego wolno każdej ze stron spornych wystąpić przez podanie skargi do zwyczajnego sędziego w przeciągu dni ośmiu od dnia ogłoszenia orzeczenia i strona, wchodząca na drogę prawa, winna w ciągu tegoż terminu uwiadomić sąd polubowny o podaniu skargi.

Zaskarżenie orzeczenia nie wstrzymuje tymczasowego wykonania onegoż.

§. 124.

Do zakresu działania sądu polubownego należy załatwianie sporów, wynikłych ze stosunków pracy, nauki i zapłaty.

§. 125.

Władza porządkowo-karna.

Starszyźnie stowarzyszenia nadaje się prawo nakładania odpowiednich kar porządkowych na członków i uczestników stowarzyszenia wykraczających przeciw przepisom stowarzyszenia. Temi są: skarcenie i grzywny aż do dziesięciu złotych.

Przypadki, w których te kary porządkowe mogą być nakładane, będą wymienione w statutach.

§. 126.

Statuty.

W zakresie postanowień zasadniczych niniejszego rozdziału ułożyć należy dla każdego stowarzyszenia osobny statut i przedstawić go rządowej Władzy administracyjnej krajowej do zatwierdzenia.

Statuta zawierać powinny przedewszystkiem postanowienia szczegółowe co do:

- a) nazwy, siedziby, celu i zakresu stowarzyszenia, tudzież utrzymywania w ewidencji jego członków i uczestników;
- b) co do praw i obowiązków członków;
- c) co do zgromadzeń stowarzyszenia i spraw jemu zastrzeżonych;
- d) co do zakresu działania starszyny stowarzyszenia a według okoliczności jej przewodniczącego;
- e) co do składu starszyny, tudzież co do obradowania i załatwiania spraw na posiedzeniach starszyny;
- f) co do warunków, pod którymi uchwały zgromadzenia stowarzyszenia i jego starszyny mają być prawomocne;
- g) co do sposobu wymierzania i poboru wkładek;
- h) co do wysokości stałej opłaty dla członków nowo wstępujących;
- i) co do zarządu majątku stowarzyszenia;
- k) co do zaprowadzenia sądu polubownego w §. 114 c) wymienionego, do załatwiania sporów między członkami stowarzyszenia;
- l) szczegółowe postanowienia co do nakładania kar porządkowych (§. 125).

Do statutów powinny być dołączone: statut sądu polubownego (§. 122) i statut zgromadzenia pomocników (§§. 120 i 120 a), tudzież statut kasy chorych (§. 121 b), jako ich części nierozdzielne.

§. 127.

Nadzór.

Stowarzyszenia zostają pod nadzorem Władzy, której służy prawo odbierania zażaleń przeciw uchwałom zgromadzeń lub starszyny i wydawania decyzji po wysłuchaniu obu stron, tudzież ustanawiania własnych komisarzy do przestrzegania legalności postępowania w stowarzyszeniach.

Spory, dotyczące się wewnętrznych spraw stowarzyszenia, należą wyłącznie do drogi administracyjnej.

Uchwały przez zgromadzenie stowarzyszenia, według przepisów wydane a dotyczące się takich spraw stowarzyszenia, do których załatwiania stowarzyszenie w myśl ustawy jest obowiązane, Władza administracyjna, na żądanie starszyny, wprowadzać będzie w wykonanie drogą administracyjną.

§. 128.

Majątek korporacji przemysłowych.

Jeżeli korporacja przemysłowa, obecnie istniejąca, posiada majątek a przestaje się na stowarzyszenie w duchu ustawy niniejszej, natenczas majątek jej staje się własnością nowego stowarzyszenia.

Gdy korporacja przemysłowa łączy się z innym przemysłem w jedno stowarzyszenie, natenczas zatrzymuje własność swego majątku i zawiaduje nim oddzielnie.

Gdy korporacja przemysłowa rozwiązuje się, nie wstępując do innego stowarzyszenia, wtedy majątek jej dostaje się gminie, w której korporacja przemysłowa miała siedzibę.

Gmina obowiązana jest przeznaczyć majątek taki na cele przemysłowe, ku ogólnemu pożytkowi służące, mianowicie zaś na założenie i utrzymanie szkół przemysłowych i postarać się, aby rządowa Władza administracyjna krajowa sposób użycia tego majątku zatwierdziła.

§. 129.

We wszystkich przypadkach trzymać się należy zasad następujących:

- a) rozwiązanie lub przeistoczenie korporacji przemysłowej nie narusza praw trzecich osób; przede wszystkim należy więc spłacić długi, gdyby je korporacja miała i dopełnić wszelkich innych jej zobowiązań;
- b) postarać się należy, aby fundacyj i ofiar korporacji nie obrócono na inne cele.

§. 130.

Również pozostają w mocy powinności, obciążające majątek korporacji z tytułów prawa prywatnego lub z fundacyj, jakoteż roszczenia dawnych członków i uczestników korporacji do korzyści z majątku korporacji, do których miałiby prawo, gdyby korporacja nadal istniała.

Artykuł III.

Ustawa powyższa nabywa mocy w sześć miesięcy po ogłoszeniu.

Artykuł IV.

Od rzeczonoego terminu prócz części I, II, III, IV i VII ustawy przemysłowej z dnia 20 grudnia 1859 (Dz. u. p. Nr. 227) traci moc obowiązującą także jej §. 102, o ile tyczy się władzy sądowej, tamże stowarzyszeniom nadanej.

Zresztą przepisy tej ustawy przemysłowej tracą moc obowiązującą tylko o tyle, o ile tyczą się przedmiotów ustawy niniejszej i zawierają w tym względzie odmienne postanowienia.

Artykuł V.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 15 marca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIII. — Wydana i rozesłana dnia 29 marca 1883.

40.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 23 marca 1883,

tyczące się zaprowadzenia sądu powiatowego w Mszanie dolnej w Galicyi.

Na zasadzie §. 2 ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) zaprowadza się w okręgu sądu obwodowego nowo-sandeckiego sąd powiatowy z siedzibą w Mszanie dolnej dla gmin i obszarów dworskich: Chyżówka, Dobra, Glisne, Gruszowice, Jurków, Kosina wielka, Kosinka, Konina, Łętowa, Łapuszna, Lastówka, Lubomierz, Mszana dolna, Mszana górna, Niedźwiedź, Olszówka, Podebin, Pólrzeczki, Poręba wielka, Raba, niżna, Słomka, Wilczyce, Witów, Włostówka, Zadięle, Przenosza, Skrzydlna i Wola skrzydłańska.

Od dnia, w którym sąd ten rozpocznie urządowanie a który później będzie postanowiony i podany do wiadomości, przerzeczone gminy i obszary dworskie wyłączone zostaną z okręgu sądu powiatowego limanowskiego.

Prażák r. w.

41.

Rozporządzenie Ministrów handlu i spraw wewnętrznych z dnia 25 marca 1883,

tyczące się zakładów przemysłowych do wytwarzania i przewodzenia elektryczności.

Na zasadzie §§. 30 (ustęp 1) i 33 (ustęp ostatni) ustawy przemysłowej z dnia 20 grudnia 1859 (Dz. u. p. Nr. 227), rozporządza się co następuje:

§. 1.

Trudnienie się z rzemiosła urządzeniem zakładów do wytwarzania i przewodzenia elektryczności w celu użycia jej do oświetlania, przesyłania siły, tudzież

do innych potrzeb przemysłowych i domowych, jakoteż utrzymywanie z rzemiosła zakładów takich w biegu, czy rzemiosłem tem trudni się pewien przedsiębiorca, czyli też osoba moralna (prawna), wymaga uzyskania konsensu, który daje Władza administracyjna krajowa.

§. 2.

Kto chce trudnić się tem rzemiosłem osobiście lub objąć kierunek techniczny w temże, winien prócz uczynienia zadość warunkom potrzebnym do trudnienia się rzemiosłem konsensowem, złożyć nadto dowód potrzebnego uzdolnienia do tego zawodu a mianowicie świadectwo akademii technicznej lub odpowiedniego zakładu naukowego albo też udowodnić, że poprzednio pracował przez czas dłuższy w zawodzie elektryczno-technicznym.

§. 3.

Mając nadać koncesyą, trzeba rozważyć stosunki miejscowe i okoliczności nadzoru policyjnego.

§. 4.

Pozwolenie otwarcia zakładu przemysłowego do wykonywania tego rzemiosła, udzielone będzie na podstawie postępowania edyktalnego, w ustawie przemysłowej przepisanego. Do zbadania zakładu przyzwać należy także biegłych.

W szczególności projektowany zakład przemysłowy i pozwolenie otwarcia go, jakoteż urządzenie nie ma być szkodliwym dla linii telegraficznych.

Gdyby dostrzeżono, iż jest szkodliwy, Władze telegraficzne obowiązane są nastawać, aby przyczyny tego usunięto.

§. 5.

Szczegółowe postanowienia co do urządzenia i utrzymywania w biegu rzezonnych zakładów, wydane będą osobnym przepisem.

Póki to nie nastąpi, Władze przemysłowe winny przed daniem pozwolenia do otwarcia zakładu, we wszystkich trudniejszych przypadkach, mianowicie gdy chodzi o przesyłanie siły, przedstawić ministerstwu handlu za pośrednictwem Władzy administracyjnej krajowej poczynione dochodzenia, z prośbą o wydanie opinii.

§. 6.

Przepisy powyższe nabywają mocy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

Taufe r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIV. — Wydana i rozesłana dnia 31 marca 1883.

42.

Ustawa z dnia 25 marca 1883,

o udzielaniu zapomóg z funduszków państwa dla zmniejszenia niedostatku.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd do wydania w miarę potrzeby następujących kwot na zapomogi dla podupadłej ludności w okolicach niektórych krajów niedostatkiem zagrożonych.

§. 2.

Na zaopatrzenie się w zboże do siewu i na odnowienie budowli przez powo-
dzie uszkodzonych, można dawać a mianowicie na pierwszy z tych celów, gmi-
nom, na drugi gminom i powiatom zaliczki bezodsetkowe w sumie łącznej aż do
500 000 zł. pod odpowiedzialnością gmin za kwoty wydane ich członkom i pod
dalszą odpowiedzialnością funduszków krajowych za gminy i powiaty owychże
krajów.

Zaliczki zwrócone być mają w pięciu równych ratach rocznych, począwszy
od dnia 1 stycznia 1884.

§. 3.

Na zapomogi dla podupadłej ludności wyznacza się Rządowi dotacyą w su-
mie 100.000 zł. pod warunkiem złożenia rachunków, której użyć można w oko-
licznościach na szczególne względy, zasługujących, na zapomogi dla gmin lub
powiatów w celu wykonania budowli publicznych, tudzież na zapomogi nie-
zwrotne, mianowicie na zakupienie żywności.

§. 4.

Zaliczki w §. 2 wzmiankowane rozdawać mają Władze rządowe w porozumieniu z Wydziałami krajowemi.

§. 5.

Dokumenty prawne, podania i akty urzędowe, dotyczące się danych zaliczek, są wolne od stępli i opłat, mianowicie dotyczące się zabezpieczeń, które gminy i reprezentacye krajowe uznają za potrzebne dla zaliczek, danych pod ich odpowiedzialnością.

§. 6.

Zaległe raty zaliczek można ściągać porządkiem administracyjnym.

§. 7.

Wydatki, które ustawa niniejsza ponieść dozwala, wciągnąć należy dodatkowo do preliminarza na rok 1883.

§. 8.

Ustawa niniejsza nie odnosi się do obszaru tych krajów, dla których ustawami z dnia 13 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 30 i 31) wyznaczone już zostały zapomogi z funduszków państwa z przyczyny powodzi w roku 1882.

§. 9.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy od dnia ogłoszenia, porucza się Ministrom spraw wewnętrznych, rolnictwa i skarbu.

Wiedeń, dnia 25 marca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Falkenhayn r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XV. — Wydana i rozesłana dnia 19 kwietnia 1883.

43.

Dokument koncesyi z dnia 11 marca 1883,

na koleje miejscowe z Minkowic do Swolenowci, z Sadska do Nimburga i od stacyi w Litowlu do miasta Litowla.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austryacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy uprzyw. Spółka austryacko-węgierska kolei państwa podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na budowę i utrzymanie w ruchu projektowanych przez nią kolei miejscowych z Minkowic do Swolenowci, z Sadska do Nimburga i od stacyi w Litowlu do miasta Litowla, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzeczonyj Spółce koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy uprzyw. Spółce austryacko-węgierskiej kolei państwa prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu następujących kolei, które wybudowane być mają jako miejscowe ze szlakiem normalnym:

- a) z Minkowic do Swolenowci z uściem do kolei miejscowej kralupsko-welwarskiej;
- b) z Sadska do Nimburga, będącej przedłużeniem kolei miejscowej porziczańsko-sadskiej;
- c) od stacyi w Litowlu do miasta Litowla.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

1. uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
2. uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisji akcji i obligacyj z prawem pierwszeństwa, tudzież kwitów tymczasowych i wpisu hipotecznego obligacyj z prawem pierwszeństwa, jakoteż od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
3. uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
4. uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Uprzyw. Spółka austriacko-węgierska kolei państwa obowiązana jest rozpocząć budowę kolei koncesyonowanych natychmiast po otrzymaniu pozwolenia na budowę, ukończyć ją najpóźniej do dnia 31 grudnia 1883, gotowe koleje oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma Spółka na żądanie Administracyi państwa odpowiednią kaucyą w gotówce albo w tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych niższych, a to stósownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na północnej linii upryw. austriacko-węgierskiej Spółki kolei państwa kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Spółka zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku

do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyj dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem pomagania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na Spółce tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwołonemi ułatwieniami a orzeka o tem ministerstwo handlu.

Spółka zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i Obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

We względzie koncesyonowanej kolei miejscowej z Minkowic do Swolenowic cięży nadto na Spółce obowiązek, że w razie uruchomienia wojska lub wojny winna wstrzymać ruch o tyle i na tak długo, o ile Władza wojskowa uzna to za potrzebne z przyczyny ruchów wojskowych lub jakichkolwiek innych czynności wojennych na drogach, któreby kolej przecinała.

§. 5.

Do kolei miejscowych, niniejszem koncesyonowanych, stosują się zresztą odpowiednio postanowienia, zawarte w §§. 4 do 11 dokumentu koncesyjnego z dnia 21 sierpnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 107), jednakowoż niezawisłe od służącego Rządowi na mocy §. 6 umowy protokolarnej z dnia 10 a względnie 12 listopada 1882 prawa, iż w razie odkupienia linii węgierskich, kiedykolwiekby to po dniu 1 stycznia 1895 nastąpiło, może odkupić również przed terminem odkupienia, w koncesyi ustanowionym, wszystkie austriackie linie Spółki a więc także koleje niniejszem koncesyonowane, za opłatą renty rocznej na podstawie czystych dochodów wymierzonej.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkiemi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia jedenastego miesiąca marca, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym trzecim, Naszego panowania trzydziestym piątym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

44.

Dokument koncesyi z dnia 14 marca 1883,

na kolej żelazną parową z Lipy czeskiej do Mimoni.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Spółka austriacka kolei miejscowych w Pradze podała prośbę o udzielenie jej koncesyi na budowę i utrzymywanie w ruchu projektowanej kolei miejscowej od stacyi w Lipie czeskiej na uprzyw. kolei północnej czeskiej do Mimoni, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzeczonej Spółce koncesyą niniejszą, na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy Spółce austriackiej kolei miejscowych prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym od stacyi w Lipie czeskiej na uprzyw. kolei północnej czeskiej przez Starą Lipę i Zakupy do Mimoni z odnogą z Zakup do fabryki cukru w Nowych Zakupach.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, dotyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, dotyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisji akcyj i obligacyj z prawem pierwszeństwa, tudzież kwitów tymczasowych, jakoteż od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;

d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Spółka obowiązana jest rozpocząć budowę kolei w §fie 1 wzmiankowanej natychmiast, ukończyć ją w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma Spółka odpowiednią kaucyą w tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

§. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej, jakoteż projektowanej kolei dowozowej do fabryki cukru w Nowych Zakupach, nadaje się austriackiej Spółce kolei miejscowych prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie Spółce do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinna Spółka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa przepisanych w Porządku ruchu kolei żelaznych, o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Spółka obowiązana jest w razie uruchomienia wojska lub wojny wstrzymać ruch na kolei koncesyonowanej bez pretensyi do wynagrodzenia o tyle i na tak długo, o ile Władza wojskowa uzna to za potrzebne z przyczyny ruchów wojskowych lub jakichkolwiek innych czynności wojennych na drogach publicznych, któreby kolej przecinała.

§. 7.

Rząd zastrzega sobie prawo objęcia na czas okresu koncesyjnego ruchu kolei koncesyonowanej na rachunek koncesyonariusza z prawem ustanawiania taryf, w którym to razie koncesyonariusz obowiązany jest zwrócić Rządowi kosztą z powodu tego utrzymywania ruchu rzeczywiście poniesione a które według okoliczności będą ryczałtowo oznaczone.

§. 8.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizowanych a to stósownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na uprzyw. kolei północnej czeskiej kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stósowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko, gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także, gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Spółka zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez Spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyi dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem wygadania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na Spółce tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na tej kolei jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urzędzonej i eksploatowanej z dozwołonemi ułatwieniami.

Spółka zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 9.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 10.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu w każdym czasie, a w tym razie wynagrodzi Spółkę gotówką.

Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat siedmiu przed rzeczywistą chwilą odkupu, z tego stracone będą czyste dochody dwóch lat najniepomysłniejszych i obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Gdyby jednak średni dochód czysty w ten sposób obliczony nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzebna jest do oprocentowania po 5 od sta i umorzenia kapitału zakładowego imiennego, przez Rząd zatwierdzonego, w przeciągu okresu koncesyjnego, natenczas ta suma roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

W przerzeczony sposób postąpi się także w tym wypadku, gdyby kolej odkupiona być miała przed upływem siódmego roku ruchu.

Celem wynagrodzenia Spółki, administracya państwa, podług własnego wyboru, albo płacić jej będzie rentę, równającą się powyższym dochodom średnim a względnie najmniejszym, a to z dołu, w ratach półrocznych dnia 1 stycznia i dnia 1 lipca każdego roku aż do upływu okresu koncesyjnego, albo zapłaci jej jednorazowo sumę, odpowiadającą policzalnej, na podstawie oprocentowania po pięć od sta wymierzonej wartości kapitałowej rat rocznych, które od chwili odkupu kolei wypadałoby płacić aż do upływu okresu koncesyjnego.

Suma kapitału zakładowego rzeczywistego podlega zatwierdzeniu Rządu.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta stąd poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwoił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatę ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów.

§. 11.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów (§. 10).

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 10), zatrzyma Spółka na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobny i należące się jej aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił ją z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 12.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami, w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia czternastego miesiąca marca, w roku zbawienia tysiąc ósmset ósmdziesiątym trzecim, Naszego panowania trzydziestym piątym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

45.

Ustawa z dnia 9 kwietnia 1883,

o ponownym dodatku ze skarbu państwa na uregulowanie części Adygi od Gmund aż do Masetto.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje :

§. 1.

Na pokrycie kosztów rozszerzenia budowli regulacyjnych w części Adygi od Gmund aż do Masetto, rozporządzonego ustawą z dnia dzisiejszego, w sumie 600.000 zł. preliminowanych, wypłaci skarb państwa nieprzekraczalną sumę 200.000 zł.

Dodatek ten ma być do funduszu regulacyjnego wniesiony w ciągu pozostałego jeszcze czasu budowy i użyty stósownie do przepisów §. 4 ustawy z dnia 23 kwietnia 1879 (Dz. u. p. Nr. 64) o regulacji Adygi.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych i skarbu a nabywa ona mocy jednocześnie z wzmiankowaną ustawą krajową (§. 1).

Wiedeń, dnia 9 kwietnia 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Falkenhayn r. w.

Dunajewski r. w.

46.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 10 kwietnia 1883,

tyczące się wykonania ustawy z dnia 28 lutego 1883 (Dz. u. p. Nr. 25) o czasowem uprzywilejowaniu przedmiotów, nadesłanych na wystawę międzynarodową przyrządów elektrycznych, która odbędzie się w Wiedniu w r. 1883.

Na zasadzie ustawy z dnia 28 lutego 1883 (Dz. u. p. Nr. 25), wydaję w porozumieniu z król. węgierskim Ministrem rolnictwa, przemysłu i handlu następujący przepis wykonawczy:

1. Prośbę o uzyskanie listu opiekuńczego podać trzeba do departamentu przywilejów w c. k. ministerstwie handlu najpóźniej do chwili przed samem otwarciem wystawy lub przed umieszczeniem przedmiotu później na wystawie i dołączyć do niej należy dokładny opis przedmiotu, który ma być przez wystawcę podpisany, jakoteż, o ile to jest potrzebne do zrozumienia rzeczy, odpowiednie plany i rysunki, w dwóch egzemplarzach, całkiem jednobrzmiących, w osobnych kopertach.

Gdy prośbę podaje pełnomocnik, winien nadto dołączyć do niej swoje pełnomocnictwo.

2. Zanim prośba będzie wzięta do urzędowego załatwienia, zbadać należy w obecności podającego, czy są dołączone do niej przepisane ustawą załączki a to w osobnych kopertach, na których nazwa przedmiotu i nazwisko ubiegającego się ma być napisane a jeżeli prośbę podaje pełnomocnik, czy dołączył swoje pełnomocnictwo.

Jeżeli w tym względzie czego niedostaje, natenczas, nie biorąc próśby do urzędowego załatwienia, trzeba poprostu zwrócić ją podającemu do uzupełnienia, z oznajmieniem powodu.

Na prośbach zaś, które znalezione będą w porządku pod powyższemi względami i które przeto mają być wzięte do załatwienia, zapisać trzeba na stronie zewnętrznej dzień i godzinę podania.

Czy przedmiot kwalifikuje się pod względem technicznym do uprzywilejowania, ocenia się podług przepisów §§. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 15 sierpnia 1852 (Dz. u. p. Nr. 184).

Trzeba więc zbadać pod tym względem przedmiot, dla którego o list opiekuńczy proszono, nie podejmując jednak bynajmniej żadnego zgoła dochodzenia, celem przeświadczenia się o nowości lub pożyteczności owego przedmiotu.

Badając przedmiot, trzeba obejrzeć obadwa egzemplarze opisu, bez względu czy proszono czy nie proszono o zachowanie tajemnicy, poczem, jeżeli podano je opieczętowane, napowrót zapieczętować je należy pieczęcią urzędową.

Przy tem przeglądaniu przekonać się należy także, czy obadwa egzemplarze wzmiankowanych dokumentów są całkiem zgodne, jak tego wymaga ustawa, gdyby zaś dostrzeżono, iż się od siebie różnią, wezwać trzeba ubiegających się, aby temu zaradzili a to niezwłocznie, bądź co bądź zaś przed wygotowaniem listu opiekuńczego.

Aby przerweczone badanie było całkiem skuteczne, zachowywać trzeba ten sam sposób postępowania, co przy zwyczajnych prośbach o przywileje.

Dla przedmiotów, które drogą powyższego badania według przereczonych przepisów ustawy o przywilejach nie będą uznane za kwalifikujące się do opieki przywilejnej, nie może też być dany list opiekuńczy a przeto prośby, które się ich tyczą, załatwić trzeba odmownie.

Podobnie i to bez dalszego badania rzeczowej sposobności przedmiotów o które chodzi, odrzucić należy po prostu prośby o wydanie listów opiekuńczych, gdyby podane zostały dopiero po otwarciu wystawy lub w razie późniejszego umieszczenia owego przedmiotu na wystawie, dopiero po tem późnijszem onegoż umieszczeniu.

3. Listy opiekuńcze wydawać będzie departament przywilejów w c. k. ministerstwie handlu z współdziałaniem i kontrasygnowaniem urzędnika, którego węgierski Minister rolnictwa, przemysłu i handlu do tego przeznaczy a list taki zapewnia posiadaczowi od wyrażonego w nim dnia umieszczenia owego przedmiotu w lokalu wystawy, aż do dnia 31 grudnia 1883 włącznie, te same prawa, któreby nadawał mu przywilej prawidłowo nabyty.

Przy tem zostawia się mu prawo ubiegania się u władzy właściwej o opiekę przywilejną dla tegoż przedmiotu w myśl przepisów ustawy o przywilejach, przed upływem powyższego terminu opieki.

4. We względzie nadawania listów opiekuńczych, postępować się będzie zawsze w ścisłym porozumieniu z urzędnikiem wyznaczonym do tego przez kr. węgierskie ministerstwo rolnictwa, przemysłu i handlu.

Listy opiekuńcze będą wygotowywane według dołączonego wzoru a przeto każdy list opiekuńczy podawać ma nazwisko i miejsce zamieszkania nabywcy, według okoliczności także pełnomocnika, jeżeli tenże użył go do podania prośby, krótki opis przedmiotu, nakoniec dzień od którego się opieka poczyna i dzień, w którym termin opieki upływa dla wszystkich przedmiotów.

Gdyby posiadacze takich listów opiekuńczych, dopóki jeszcze są ważne, podali do departamentu przywilejów w c. k. ministerstwie handlu prośbę o zwyczajną opiekę przywilejną, prośba taka nie będzie przyjęta a podający odesłani będą do władz i urzędów, które według ustawy o przywilejach są upoważnione do ich odbierania.

Podobnie tam odesłane będą wszelkie podania, do rzeczowego departamentu przywilejów wniesione, w których posiadacze takich listów opiekuńczych zaskarżaliby trzecie osoby o naruszenie nabytego przez nich prawa obrony, które to skargi o takie naruszenie prawa rozstrzygać będą władze właściwe, w ustawie o przywilejach do tego przeznaczone.

W przypadkach takich, władze te, celem sprawdzenia stanu rzeczy, zgłoszą się do departamentu przywilejów o udzielenie im jednego egzemplarza opisów, na podstawie których listy opiekuńcze wydano, a ten będzie im zawsze bez trudności przesłany z nadmienieniem, czy zachowania tajemnicy żądano lub nie, pod warunkiem zwrotu i z jednoczesnem odpowiedniem zanotowaniem w rejestrze.

5. Rekursa lub zażalenia przeciw odmówieniu listu opiekuńczego nie są dopuszczalne.

Gdyby zaś występowano przeciw mocy prawnej wydanych listów opiekuńczych, w tym względzie orzekać będą władze, które obowiązująca ustawa o przywilejach do tego przeznacza.

6. Gdyby więc zażalenia takie podane zostały do departamentu przywilejów, tenże ich nie przyjmie, lecz odesła podających do władz właściwych.

We względzie wydawania władzom, do orzekania w tej mierze powołanym, opisów, na zasadzie których udzielono listy opiekuńcze, obecnie zaskarżone, trzymać się należy powyższego przepisu, tyczącego się sporów o naruszenie prawa.

7. Wydane listy opiekuńcze ogłaszane będą w dzienniku urzędowym austriackim i węgierskim.

Przeglądanie rejestru wydanych listów opiekuńczych jest każdemu dozwolone; należące jednak do nich opisy, plany, modele itp. zachowywane będą w tajemnicy, jeżeli tego w prośbie żądano.

8. Gdyby pomimo rozporządzeń powyższych napotkano na jakie wątpliwości w stosowaniu ustawy, przedstawić je należy do decyzji Ministrowi handlu.

Pino r. w.

Wzór listu opiekuńczego.

L. rejestru . . .

Wystawa międzynarodowa przyrządów elektrycznych w r. 1883.

List opiekuńczy.

Podpisani potwierdzają niniejszem, że pan (pani) N. N. z . . . . .
 (pełnomocnik) . . . . . na podstawie i stósownie do warunków ustawy
 z dnia 28 lutego 1883 i XXVII artykułu ustawy węgierskiej z r. 1882, jakoteż
 XIII artykułu ustawy z r. 1883 i przepisu wykonawczego do tej ustawy, uzyskał
 dla przedmiotu poniżej opisanego, znajdującego się na wystawie międzyna-
 rodowej przyrządów elektrycznych 1883 w Wiedniu, t. j. . . . .
 . . . . .
 opiekę przywilejną na czas od . . . . .
 jako dnia umieszczenia . . . . .
 aż do dnia . . . . . włącznie.

Wiedeń, dnia . . . . .

Za król. węgierskie ministerstwo
 rolnictwa, przemysłu i handlu.

Z departamentu przywilejów w c. k.
 ministerstwie handlu.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1883 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, iliryjsko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1883 w którymkolwiek z ośmiu języków **2 zł. 50 c.** i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Cena roczników 1864 do 1882 włącznie, ale tylko dla tych, którzy zechcą nabyć wszystkie, wynosi 38 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

Rocznik	1851	za	1	zł.	30	c.
"	1856	"	2	"	45	"
"	1857	"	2	"	85	"
"	1861	"	1	"	50	"
"	1862	"	1	"	40	"
"	1863	"	1	"	40	"
"	1864	"	1	"	40	"
"	1865	"	2	"	—	"
"	1866	"	2	"	20	"
"	1867	"	2	"	—	"
"	1868	"	2	"	—	"
"	1869	"	3	"	—	"
"	1870	"	1	"	40	"

Rocznik	1871	za	2	zł.	—	c.
"	1872	"	3	"	20	"
"	1873	"	3	"	30	"
"	1874	"	2	"	30	"
"	1875	"	2	"	—	"
"	1876	"	1	"	50	"
"	1877	"	1	"	—	"
"	1878	"	2	"	30	"
"	1879	"	2	"	30	"
"	1880	"	2	"	20	"
"	1881	"	2	"	20	"
"	1882	"	3	"	50	"

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1882 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość handlową ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.).

Po tej samej cenie dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVI. — Wydana i rozesłana dnia 19 kwietnia 1883.

47.

Ustawa skarbowa z dnia 16 kwietnia 1883, na rok 1883.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Na wszystkie wydatki państwa 1883 r. wyznacza się ogółem 491,959.836 zł. waluty austriackiej.

Artykuł II.

Wydatki szczegółowe i sumy etatowe, dla każdego wydziału administracyi wyznaczone, podane są w pierwszej części preliminarza państwa poniżej zamieszczonego.

Dotacje, w poszczególnych rozdziałach, tytułach i paragrafach tego preliminarza państwa, wyznaczone, mogą być użyte tylko na cele w odpowiednich rozdziałach, tytułach i paragrafach wskazane a mianowicie oddzielnie na potrzeby zwyczajne i nadzwyczajne.

Artykuł III.

Na pokrycie wydatków państwa, w artykule I wyznaczonych, przekazują się wpływy z podatków stałych, z podatków niestałych i wszystkich innych gałęzi dochodów państwa, ustanowione w drugiej części niżej zamieszczonego preliminarza państwa w sumie 463,765.371 zł. waluty austriackiej.

Artykuł IV.

Dla otrzymania sumy dochodów państwa w artykule III ustanowionej, podatki stałe i niestałe pobierane będą w ogólności według istniejących przepisów.

Z podatkiem zarobkowym i z podatkiem dochodowym pobierany będzie prócz podatku zwyczajnego dodatek nadzwyczajny w kwocie równej podatkowi zwyczajnemu.

Od tych osób do płacenia podatku obowiązanych, których całkowita należność zwyczajna podatku zarobkowego i dochodowego pierwszej klasy, lub podatku dochodowego drugiej klasy nie przenosi kwoty 30 zł. wal. austr., pobierany będzie dodatek nadzwyczajny, w kwocie wynoszącej tylko siedm dziesiątych części podatku zwyczajnego.

Artykuł V.

Na pokrycie kapitałów ogólnego długu państwa, które mają być spłacone w ciągu roku 1883 wydane być mogą w myśl §. 2 ustawy z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. 1868 Nr. 3), obligacye nie zwrotnego jednorazowego długu państwa, utworzonego mocą ustawy z dnia 20 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 66) a to za taką kwotę, jaka będzie potrzebna, aby przez zbycie tychże otrzymać fundusze, wystarczające na pokrycie owych kapitałów.

Na rachunek tej amortyzacji kapitałów wygotować należy niezwłocznie i wydać Ministrowi skarbu obligacye długu przynoszącego odsetki w papierach w kwocie imiennej 14,813.200 zł., tudzież obligacye długu przynoszącego odsetki w srebrze, w sumie 606.500 zł.

Artykuł VI.

Kwoty wyznaczone na wydatki roku 1883, aż do końca tegoż roku albo wcale nie, albo nie całkiem wydane, jednak z wyjątkiem dotacyj na cło, tudzież dotacyj na zwroty podatkowe od wyrobu gorzałki, piwa i cukru z buraków, które z końcem roku zawieszają się, mogą także być jeszcze użyte aż do 31 marca 1884 na cele w niniejszej ustawie skarbowej przewidziane i w granicach pozycji tamże ustanowionych; odnośne wypłaty jednak mają być zapisane w rachunku rocznym na karb zarządu poprzedniego roku.

To jednak pozwolenie co do kwot, nieużytych nawet i w pierwszych trzech miesiącach 1884 roku, traci moc z dniem ostatnim marca 1884.

Postanowienie to nie rozciąga się do kwot, wyznaczonych na pokrycie stałych płac, jakimi są pensye, emerytury itd. albo na uiszczenie tych wypłat, które opierają się na obowiązującym tytule prawnym, jak odsetki od długu państwa itd. Kwoty te mogą być używane aż do upływu terminu przedawnienia.

Również nie rozciąga się postanowienie powyższe na te dotacje, co do których w pierwszej części preliminarza wyznaczono termin używania aż do końca marca 1885, jeżeliby jednak w r. 1883 użyte nie były, tak uważane będą, jak gdyby były wyznaczone w preliminarzu 1884 roku i dla tego mają być policzone na zarząd tegoż ostatniego roku.

Dotacja wyznaczona ustawą z dnia 28 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 150) na wybudowanie kolei transwersalnej galicyjskiej, ale w r. 1882 nie wydana,

tudzież pozostała część dotacji w sumie 800.000 zł. wyznaczonej ustawą skarbową na rok 1881 (Dz. u. p. Nr. 51) w rozdziale 3, tytule 5 na budowę nowego domu parlamentu a jeszcze nie wydana, używane być mogą aż do końca marca 1884, wszakże dotacje te uważane być mają tak, jak gdyby wyznaczone były w preliminarzu 1882 roku w myśl artykułu VI, ustępu 4 ustawy skarbowej na rok 1882.

Przychody z ceł, z podatku konsumcyjnego od wyrobu piwa, z podatku konsumcyjnego od wyrobu gorzałki, tudzież z podatku konsumcyjnego od wyrobu cukru z buraków nie mają być policzone na zarząd przeszłoroczny.

Artykuł VII.

Upoważnia się Ministra skarbu do sprzedania w ciągu roku 1883 takich nieruchomości rządowych, których wartość szacunkowa każdej z osobna nie przenosi 25.000 zł. aż do sumy ogólnej 300.000 zł. a to bez poprzedniczego szczególnego pozwolenia Rady państwa, jedynie pod warunkiem, iż później usprawiedliwi sprzedaż. Upoważnia się nadto Ministra skarbu, pod warunkiem późniejszego usprawiedliwienia, by spółkom, którym służy użytkowanie kolei żelaznych państwa, udzielił w ciągu roku 1882 pozwolenie do sprzedaży zbytecznych gruntów kolei państwa, pod warunkiem wynagrodzenia Skarbu państwa za zrzeczenie się prawa własności, a pozwolenie to może być udzielone i wtedy, gdy wartość szacunkowa jednego takiego przedmiotu przenosi sumę 25.000 zł.

Artykuł VIII.

Ponieważ w skutek ugody zawartej ze Spółką kolei busztiehradzkiej, zaliczka na budowę ustawą z dnia 20 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 52) wyznaczona i w sumie 1,100.000 zł. udzielona, została z odsetkami zwrócona i w preliminarzu państwa na rok 1883 w rozdziale 44 jest jako dochód zamieszczona w sumie 1,121.482 zł., przeto ustawa powyższa traci moc obowiązującą.

Ponieważ nadto pożyczka wyznaczona Spółce kolei prasko-duchcowskiej ustawą z dnia 16 kwietnia 1877 (Dz. u. p. Nr. 32) i w sumie 900.000 zł. udzielona, została z odsetkami zwrócona i zwrót ten umieszczony jest w preliminarzu państwa w rozdziale 11 pokrycia, tytule 2, przeto ustawa powyższa traci także moc obowiązującą.

Artykuł IX.

Gdy od sumy ogólnej wydatków	491,959.836 zł.
odciagniemy sumę ogólną dochodów	463,765.371 „
niedobór wynosi	28,194.465 zł.

Upoważnia się Ministra skarbu, aby na pokrycie tego niedoboru postarał się o sumę szesnaście milionów złotych wal. austr. przez wypuszczenie w obieg obligacyj długu, utworzonego mocą ustawy z dnia 11 kwietnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 33) niezwrotnego, uwolnionego od podatku, odsetki po pięć od sta w wal. austr. przynoszącego, a dopóki to nie nastąpi, aby zebrał kwoty potrzebne przez zaciągnięcie długu nieustalonego, który ma być spłacony w ciągu 1883 roku.

Oprócz tego użyć należy na pokrycie niedoboru wierzytelności państwa, ściągające się do zarządu byłych kas zaliczkowych rządowych, od czasu ogłoszenia ustawy skarbowej na rok 1880 zwrócone, jakoteż te, które w ciągu 1883 roku będą jeszcze zwrócone i uczynią prawdopodobnie 171.000 zł., pozostała zaś jeszcze część niedoboru pokryta będzie zapasami kasowemi.

Artykuł X.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 16 kwietnia 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Weltersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Preliminarz państwa

na rok 1883 dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część pierwsza. — Potrzeby.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			W y d a t k i			Suma
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		
			1884	1885		
zł. w walucie austriackiej						
1			I. Dwór cesarski			4,650.000 . . . . . 4,650.000
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśn. Pana 50%			70.515 . . . . . 70.515
3			III. Rada państwa.			
1			Izba panów	45.776	400	46.176
2			Izba deputowanych	598.399	2.300	600.699
3			Delegacya	11.000		11.000
4			Komisya kontroli długu państwa	13.160		13.160
5			Na budowę nowego domu dla parlamentu		400.000	400.000
			Suma (Rozdział 3, Tytuły 1—5)	668.335	2.700	1,071.035
4			IV. Trybunał państwa			22.000 . . . . . 22.000
5			V. Rada ministrów.			
1			Prezydum rady ministrów	140.899		140.899
2			Fundasz dyspozycyjny	50.000		50.000
3			Koszta gazet urzędowych	595.280		595.280
4			Binro korespondencyj telegraficznych	94.000		94.000
5			Trybunał administracyjny	127.975		127.975
			Suma (Rozdział 5, Tytuły 1—5)	1,008.154		1,008.154
6			VI. Suma na wydatki w sprawach wspólnych.			
1			Nadwyżki przychodów cłowych	12,924.760		12,924.760
2			Podatek dochodowy austriacko-węgierskiego Lloyda	178.000		178.000
3			Kwota na pokrycie wydatków wspólnych	68,539.470		68,539.470
4			Wydatek nadzwyczajny wojskowy na rok 1883 na po- trzeby wojska stojącego w Bośni i Hercegowinie, tudzież w okręgu Limu		6,165.768	6,165.768
5			Dotacje dodatkowe do preliminarza wspólnego z roku 1882 (minist. spraw zewn. i marynarka wojenna)	496.479		496.479
6			Na pokrycie wydatków wspólnych a to stosownie do za- twierdzonego zamknięcia rachunków wspólnych za rok 1880	2,046.450		2,046.450
			Suma (Rozdział 6, Tytuły 1—6)	84,185.159	6,165.768	90,350.927
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych.			
1			Kierownictwo naczelne	453.550	12.150	465.700
2			Biuro techniczne ubezpieczeń		10.000	10.000
2			Wydatki policyi rządowej			120.000 . . . . . 120.000
3			Koszta dziennika ustaw państwa	55.800	2.400	58.200
4	1		Zarząd administracyjny wszystkich krajów	5,521.000	113.000	5,634.000
	2		Wydatki z powodu chorób epidemicznych i epizootycznych		217.500	217.500

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			W y d a t k i			
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwoleniem używania aż do końca marca	Suma	
			1884	1885		
			zł. w walucie austriackiej			
7	5	Bezpieczeństwo publiczne (8.644 zł. w złocie)	3,468.000	11.000		3,479.000
		Strata na monecie do tego złota (19%)		1.632		1.632
		Nadzwyczajne wydatki policyjne w Dalmacji (włóczęgostwo)			7.000	7.000
	6	Służba budownicza rządowa	1,119.000	6.700		1,125.700
		Koszta podróży z powodu nadzwyczajnych budowli drogowych i wodnych			30.000	30.000
	7	Budowa dróg:				
	1	Austria poniżej Anizy	447.000			447.000
	2	Austria powyżej Anizy	184.000			184.000
	3	Salzburg	96.000			96.000
		1. Przełożenie gościńca pinzgauskiego koło Lieglerbühel powyżej Piesendorfu, dalszy ciąg i dokończenie robót (ostatnia rata)			12.200	12.200
		2. Odbudowanie austriackiej części mostu granicznego na Salzachn pod Oberndorfem			7.300	7.300
	4	Styrya	270.000			270.000
		1. Dodatek skarbowy na uzupełnienie regulacji Anizy (1 rata)			1.250	1.250
		2. Naprawa drogi żelaznej w Vordernbergu			9.300	9.300
	5	Karyntya	165.000			165.000
		1. Budowa mostu żelaznego z kamiennymi filarami na Drawie pod Bielakiem (1 rata)			50.000	50.000
		2. Dodatek skarbowy na poprawienie drogi w dolinie Lessachn (1 rata)			3.000	3.000
		3. Dodatek konkurencyjny na budowę na dzikim potoku Drasnicy pod Dellachem (reszta)			1.400	1.400
	6	Kraina	120.000			120.000
		Dodatek skarbowy na budowę drogi powiatowej z Wydrgi do Verseva (ostatnia rata)			5.900	5.900
	7	Przymorze	100.500			100.500
		1. Dodatek skarbowy na budowę drogi (konkurencyjnej) w dolinie wydrskiej			6.000	6.000
		2. Dodatek skarbowy na wybudowanie drogi (konkurencyjnej) z Zelina do Wydrgi			6.000	6.000
		3. Dodatek skarbowy na wybudowanie drogi (konkurencyjnej) w dolinie Baczy (1 rata)			5.000	5.000
	8	Tyrol i Vorarlberg	322.000			322.000
		1. Wybudowanie drogi tonalskiej między Sigmundskronem a wąwozem mendelskim (ostatnia rata)			66.000	66.000
		2. Budowa nowej drogi z Nago do Arco (2 rata)			40.000	40.000
		3. Budowa nowego mostu żelaznego na rzece Noce pod Dimaro			15.000	15.000
		4. Na umorzenie kapitału ciężącego na funduszu budowy dróg z tytułu współudziału w konserwacji i odbudowaniu mostu na Langinnie pod Imstem			5.100	5.100
	9	Czechy	1,050.000			1,050.000
		1. Budowa mostu żelaznego na Łabie pod Pardubicami (ostatnia rata)			25.000	25.000
		2. Budowa mostu żelaznego na Bernnie pod Berunem (ostatnia rata)			61.000	61.000
	10	Morawia	230.000			230.000
		Dodatek skarbowy na budowę drogi powiatowej staromiejsko-spiklickiej (4 rata)			3.000	3.000
		Zniesienie	2,984.500		322.450	3,306.950

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1884	1885	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	2,984.500	. . . . .	322.450	3,306.950
7	7	11	Szlask	106.000	. . . . .	. . . . .	106.000
			1. Na wybudowanie nowego mostu tak zwanego wychodnego na gościńcu opawsko-katarzynieckim	. . . . .	. . . . .	7.150	7.150
			2. Przebudowanie mostu żelaznego na rzece Opawie w mieście Opawie (ostatnia rata)	. . . . .	. . . . .	12.000	12.000
		12	Galicja i Krakowskie	824.000	. . . . .	. . . . .	824.000
			I. Gościniec zakluczyński:				
			1. Dokończenie budowy mostu stałego na Dunajcu pod Zakluczynem (ostatnia rata)	. . . . .	. . . . .	35.400	35.400
			H. Gościniec żółkiewski:				
			2. Przełożenie gościńca żółkiewskiego na wzgórzu Grzędzie	. . . . .	. . . . .	18.440	18.440
			III. Gościniec czortkowski:				
			2. Budowa mostu stałego Nr. 13 na Serecie pod Czortkowem (1 rata)	. . . . .	. . . . .	13.000	13.000
			IV. Gościniec podolski:				
			4. Budowa mostu stałego na Dniestrze pod Zaleszczykami (1 rata)	. . . . .	. . . . .	80.000	80.000
			5. Przerobienie drogi powiatowej żmigrodzko-grabskiej (1 rata)	. . . . .	. . . . .	30.000	30.000
		13	Bukowina	86.000	. . . . .	. . . . .	86.000
			1. Dokończenie budowy gościńca od granicy węgierskiej pod Kirlibabą do Jakoben (ostatnia rata)	. . . . .	. . . . .	12.000	12.000
			2. Budowa mostu Nr. 9' na małym Serecie ua gościńcu wikowskim	. . . . .	. . . . .	10.200	10.200
			3. Budowa mostu Nr. 32 na Mołdawie na gościńcu podkarpackim	. . . . .	. . . . .	6.200	6.200
		14	Dalmacja	85.000	. . . . .	. . . . .	85.000
			1. Dokończenie budowy gościńca z Tobolja do Kiewa (reszta)	. . . . .	. . . . .	5.800	5.800
			2. Przełożenie gościńca knińsko-monte-kawalskiego (2 rata)	. . . . .	. . . . .	6.200	6.200
			Suma (Tytuł 7, §§. 1—14)	4,085.500	. . . . .	558.840	4,644.340
8			Budownictwo wodne:				
		1	Austria poniżej Anizy	274.650	. . . . .	. . . . .	274.650
			Dodatek skarbowy na regulacją Dunaju (2 rata)	. . . . .	430.000	. . . . .	430.000
		2	Austria powyżej Anizy	149.000	. . . . .	. . . . .	149.000
			1. Budowle wodne na Dunaju, ...	. . . . .	. . . . .	50.000	50.000
			2. " " " rzece Inn	. . . . .	. . . . .	50.000	50.000
			3. " " " " Salzach	. . . . .	. . . . .	10.000	10.000
			4. " " " " Traun	. . . . .	. . . . .	30.000	30.000
		3	Salzburg	37.000	. . . . .	. . . . .	37.000
			Uregulowanie Salzachu i Sali	. . . . .	. . . . .	45.000	45.000
		4	Styrya	39.600	. . . . .	. . . . .	39.600
			1. Dodatek skarbowy na uregulowanie Muru (9 rata)	. . . . .	. . . . .	30.600	30.600
			2. Dodatek skarbowy za przydane roboty koło regulacji Muru (1 rata)	. . . . .	. . . . .	23.100	23.100
			3. Dodatek skarbowy na uregulowanie Sanu (7 i 8 rata)	. . . . .	. . . . .	8.000	8.000
			4. Dodatek skarbowy na uregulowanie Anizy (1 rata)	. . . . .	. . . . .	1.250	1.250
			Zniesienie	500.250	430.000	247.950	1,178.200

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1884	1885	
zł. w walucie austriackiej							
			Przeniesienie	500.250	430.000	247.950	1,178.200
7	8	5	Karyntya	6.000			6.000
			Dalsze regulowanie Drawy			35.000	35.000
		6	Kraina	10.000			10.000
			Uregulowanie Sawy			20.000	20.000
		7	Tyrol i Vorarlberg	60.000			60.000
			1. Budowle recesowe na rzece Inn			6.000	6.000
			2. Regulacya Renu			25.000	25.000
		8	Czechy	200.000			200.000
			1. Uregulowanie Mołdawy			45.000	45.000
			2. Regulacya Łaby			145.000	145.000
		9	Morawia	400			400
		10	Szląsk				
			Regulacya Odry (1 rata)			25.000	25.000
		11	Galicja i Krakowskie	90.000			90.000
			1. Budowle na Wiśle			125.000	125.000
			2. " " Dunajcu			20.000	20.000
			3. " " Sanie			38.000	38.000
			4. " " Dniestrze			30.000	30.000
			5. " " Przemszy			15.000	15.000
			6. " " Wisłocze			5.000	5.000
		12	Bukowina	2.000			2.000
			Budowle rzeczne na Prucie			6.000	6.000
			Suma (Tytuł 8, §§. 1—12)	868.650	430.000	787.950	2,086.600
9			Nowe budowle dla zarządu administracyi i większe urzą- dzenia:				
		1	Na restauracye budynku namiestnictwa w Wiedniu			3.900	3.900
		2	Na restauracye budynku namiestnictwa w Pradze (ostatnia rata)			2.940	2.940
		3	Na restauracye w budynku urzędowym w Młodym Bo- lesławie			7.797	7.797
		4	Rata roczna za realność Młockich we Lwowie	1.400			1.400
		5	Rata roczna za realność w Mościskach		454		454
		6	Rata roczna za budynek teatralny w Krakowie		640		640
		7	Na wybudowanie ostatniego skrzydła w zabudowaniu namiestnictwa we Lwowie (ostatnia rata)			100.000	100.000
			Suma (Tytuł 9, §§. 1—7)		2.494	114.637	117.131
			Razem (Rozdział 7, Tytuły 1—9)	15,69.1500	806.876	1,498.427	17,996.803
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej.				
		1	Kierownictwo naczelne	283.900	4.300		288.200
		2	Obrona krajowa (1.920 zł. w złocie)	3,624.000	171.700		3,795.700
			Strata na powyższem złocie (19%)		365		365
		3	Koszta poboru do wojska, tudzież koszta komisij w spra- wach kwaterunku, koszta podróży z powodu zgroma- dzeń kontrolnych urlopników i rezerwistów, jakoteż klasyfikacyi koni, tudzież koszta podróży z powodu wy- miaru taks wojskowych i wydatki na druki do tego	70.400			70.400
		4	Fundacye wojskowe	32.700			32.700
		5	Straż policyjna wojskowa	85.700			85.700
		6	Żandarmerya	4,433.600			4,433.600
		7	Zapomogi dla potrzebujących pomocy rodzin rezerwistów powołanych		101.200		101.200
			Suma (Rozdział 8, Tytuły 1—7)	8,530.300	277.565		8,807.865

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			Wydatki			Suma
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		
			1884	1885	zł. w walucie austriackiej	
9	IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia.					
	A. Wydatki centralne.					
1	Kierownictwo naczelne		237.900	40.591		278.491
2	Nadzór nad szkołami		616.200			616.200
3	Akademie umiejętności		75.000	2.000		77.000
4	Muzeum sztuki i przemysłu z zakładem do prób chemi- czno-technicznych:					
1	Muzeum sztuki i przemysłu		74.800	300		75.100
2	Zakład do prób chemiczno-technicznych		9.500			9.500
5	Zapomoga dla stowarzyszenia przemysłowego dolno- austriackiego na muzeum przemysłowe technologiczne w Wiedniu			30.000		30.000
6	Komisya główna i dyrekeya statystyki administracyjnej .		73.800			73.800
7	Instytut geologiczny państwa		54.700			54.700
8	Zakład naczelny meteorologii i magnetyzmu ziemi . . .		25.100			25.100
9	Badanie i utrzymanie zabytków sztuki i pomników histo- rycznych:					
1	Komisya naczelna do badania i utrzymania zabyt- ków sztuki i pomników historycznych		11.030	400		12.930
	W celu wydania sztucznej topografii Dolnej Austrii, Salzburgu i Karyntyi			1.500		
2	Wydatki na cele archeologiczne		9.300			9.300
	Suma (Rozdział 9, Tytuł 1—9) .		1,187.330	74.791		1,262.121
10	B. Wyznania.					
	Potrzeby funduszów religijnych:					
	a) Wydatki funduszów:					
1	Austria poniżej Anizy		416.900			433.900
	Nowe budowle			17.000		
2	Austria powyżej Anizy		94.700			94.700
3	Salzburg		78.000			78.000
4	Tyrol		120.900			121.900
	Dodatki			1.000		
5	Vorarlberg		10.200			10.200
6	Styrya		237.000			237.000
7	Karyntya		78.100			78.100
8	Kraina		108.900			108.900
9	Tryest		54.700			54.700
10	Gorycya		71.500			71.500
11	Istrya		58.000			58.000
12	Dalmacya		238.000	4.000		296.700
	Nowe budowle, przebudowania i dobudowania			48.700		
	Dodatki na budowle			6.000		
	Zniesienie .		1,566.900	5.000	71.700	1,643.600

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				
			W y d a t k i			Suma	
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca			
1884		1885		zł. w walucie anstryackiej			
			Przeniesienie	1,566.900	5.000	71.700	1,643.600
9	10	13	Czechy	692.360			726.510
			Nowe budowle, przebudowania i dobudowania			8.000	
			Dodatki na budowle			25.000	
			Zaliczki zwrotne na budowle			1.150	
	14		Morawia	284.500			284.500
	15		Szląsk	60.800			60.800
	16		Galięya	946.400			946.400
	17		Kraków	56.040			56.040
	18		Bukowina	36.500			36.500
			Dla wszystkich królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych:				
	19		Zapomogi dla plebanów katolickich		600.000		600.000
			Suma (Tytuł 10, §§. 1—19)	3,643.500	605.000	105.850	4,354.350
	20		b) Wydatki lasów i dóbr funduszowych	225.270			251.620
			Nowe bndynki i knpno realności			22.500	
			Pomiar, rozgraniczenie i urządzenie leśniarki		3.500		
			Wykup i regulowanie służebnictw		350		
			Suma (Rozdział 9, Tytuł 10, §§. 1—20)	3,868.770	608.850	128.350	4,605.970
11			Fundacye i dodatki na potrzeby wyznania katolickiego:				
	1		Fundacye	36.700			36.700
	2		Dodatki	120.100			152.100
			Na nowe organy w kościele katedralnym salzburskim (3 i ostatnia rata)			5.000	
			Na restauracyą katedry w Trydencie (3 i ostatnia rata)			7.000	
			Na restauracyą katedry monumentalnej w Splicie			10.000	
			Na restanraeyą katedry prazkiej			10.000	
			Suma (Tytuł 11, §§. 1 i 2)	156.800		32.000	188.800
12			Dodatki na potrzeby wyznania ewangelickiego:				
	1		Wyzsza rada kościelna ewangelicka	29.200	700		29.900
	2		Ryczałtowe wsparcie dla kościoła ewangelickiego, wyznania ang. i helweckiego	75.000			75.000
			Suma (Tytuł 12, §§. 1 i 2)	104.200	700		104.900
13			Dodatki na potrzeby wyznania grecko-orientalnego:				
	1		Dalmacya	63.700			92.000
			Nowe budowle			19.300	
			Dodatki na nowe budowle			3.000	
	2		Wsparcie dla duchowieństwa pasterskiego grecko- orientalnego w Dalmacyi		6.000		
			Suma (Tytuł 13, §§. 1 i 2)	63.700	6.000	22.300	92.000
			Suma (Rozdział 9, Tytuły 10—13)	4,193.470	615.550	182.650	4,991.670

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa					
			Wydatki			Suma		
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca				
			1884	1885				
						zł. w walucie austriackiej		
9	14		C. Oświecenie.					
			Szkoly główne.					
			a) Uniwersytety:					
	1		Uniwersytet w Wiedniu	774.100				
			Budowa głównego budynku uniwersytetu (11 rata)			500.000	1,304.100	
			Na przystawienie i wystawienie budowli w instytucje patologiczno-anatomicznym (2 i ostatnia rata)			30.000		
	2		Uniwersytet w Insbruku	200.000				
			Restauracya budynku własnego na anatomię patologi- czną, medycynę sądową, chemiá medyczná i patologiá doświadczalná (3 i ostatnia rata)			6.000	206.000	
	3		Uniwersytet w Graczu	272.900			272.900	
	4		Uniwersytet w Pradze	557.240				
			Potrzeby naukowe (1 rata)			1.000		
			Raty roczne			1.448		
			Na krzyż z marmuru katarskiego do kaplicy w Caro- linum (2 rata)			1.000		
			Zwiększone wydatki z powodu otwarcia wydziałów prawa i administracyi, jakoteż filozoficznego z języ- kiem wykładowym czeskim			20.000	804.188	
			Na pierwszą ratę ceny kupna gruntu pod budowę domu na zakłady wydziału medycznego, na koszta urzą- dzenia budynku, w którym zakłady te będą pomie- szczone tymczasowo, tudzież na pierwsze ich urzą- dzenie i wyposażenie, jakoteż na rozmaite wydatki			220.000		
			Dobra uniwersyteckie Michle i Maleszyce: Na urządzenia i wynagrodzenia w dobrach uniwersy- teckich Michlu			3.500		
	5		Uniwersytet we Lwowie	144.520			175.320	
			Kupienie realności Głowińskiego z 5% odsetkami od reszty ceny kupna (2 rata)			30.800		
	6		Uniwersytet w Krakowie	233.020			318.020	
			Budowa nowego gmachu na pomieszczenie Władz aka- demickich, tudzież wydziału prawniczego (3 rata)			85.000		
	7		Uniwersytet w Czerniowcach	99.800			144.800	
			Budowa własnego gmachu na instytut przyrodniczy (2 rata)			45.000		
	8		Wszystkie uniwersytety	4.872			4.872	
			Suma (Tytuł 14, §§. 1—8)	2,286.452	57.748	886.000	3,230.200	
			b) Wydziały teologiczne nie złączone z uniwersytetem:					
	9		Wydział teologiczny katolicki w Salzburgu	14.150			14.150	
	10		" " " " Ołomuńcu	14.500			14.500	
	11		" " ewangelicki w Wiedniu	28.300			28.300	
			Suma (Tytuł 14, §§. 9—11)	56.950			56.950	
			c) Szkoły główne techniczne:					
	12		Szkoła główna techniczna w Wiedniu	256.100			283.600	
			Potrzeby naukowe			500		
			Na odkupienie domu należącego do fundacyi M. Freunda			27.000		
	13		Szkoła główna techniczna w Graczu	103.900			106.900	
			Annuity (3 rata)			3.000		
	14		Szkoły główne techniczne w Pradze	219.000			219.000	
			Zniesienie	579.000	30.500		609.500	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				
			Wydatki			Suma	
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca			
1884		1885		zł. w walucie austriackiej			
			579.000		30.500		609.500
9	14	15	Przeniesienie	85.100			
			Szkoła główna techniczna w Bernie				86.792
			Restauracya dachn na budynkn szkoły głównej (3 i ostatnia rata)			1.692	
		16	Szkoła główna techniczna we Lwowie	86.700			88.400
			Urządzenia i potrzeby naukowe			1.700	
		17	Wszystkie szkoły główne techniczne	1.260			21.260
			Na podniesienie nauki o elektryczności stosowanej			20.000	
			Suma (Tytuł 13, §§. 12—17)	752.060	30.500	23.392	805.952
		18	d) Akademia rolnicza w Wiedniu	115.300	2.700		118.300
			Potrzeby naukowe		300		
		19	e) Akademia sztuk w Wiedniu	116.000	700		116.862
			Strata na monecie		162		
		20	f) Na wykształcenie sił nauczycielskich w szkołach głównych		20.000		20.000
		21	g) Wsparcia dla uczniów wszystkich szkół głównych	4.000			4.000
			Suma (Tytuł 13, §§. 1—21)	3.330.762	112.110	909.392	4.352.264
15			Szkoły średnie.				
			a) Gymnazya i gymnazyja realne:				
	1		Austria poniżej Anizy	386.700			386.700
	2		Austria powyżej Anizy	71.200			71.200
	3		Salzbnrg	26.600			26.600
	4		Tyrol	96.700			97.700
			Subwencye		1.000		
	5		Vorarlberg	22.100			22.100
	6		Styrya	124.200			124.200
	7		Karyntya	43.000			43.000
	8		Kraina	87.800			87.800
	9		Tryest	28.200			28.200
	10		Gorycya	25.100			25.100
	11		Istrya	47.500			47.500
	12		Dalmaeya	90.700			90.700
	13		Czechy	898.700			
			Budowa nowego domu na gymnazyum w Jiczynie (3 i ostatnia rata)			38.000	975.790
			Urządzenie wewnętrzne			12.000	
			Subwencye		27.000		
	14		Morawia	427.300			
			Odsetki od należytości, rata roczna i należytości po- boczne za budowę domu na gymnazyum (II niemiec- kie) w Bernie		9.360		
			Odsetki od należytości i należytości poboczne za bu- dowę domu na gymnazyum (czeskie) w Bernie		4.050		494.710
			Budowa nowego domu na gymnazyum (czeskie) w Oł- muńcu (3 rata)			50.000	
			Wyporzadzenie dachów i strychów budynku gymna- zyalnego w Nikolsburgu (2 rata)			2.500	
			Potrzeby naukowe dla gymnazyum w Trzebowie mo- rawskiej		1.500		
	15		Szlask	117.100			117.100
	16		Galicya	592.700		7.800	600.500
			Dach na budynku gymnazyalnym w Stanisławowie				
	17		Kraków	98.800			98.800
	18		Bukowina	53.100			53.100
	19		Wszystkie królestwa i kraje w Radzie państwa reprezen- towane:				
			Uzupełnienie zbiorów nankowych		3.000		3.000
			Suma (Tytuł 15, §§. 1—19)	3.237.590	45.910	100.300	3.393.800

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			Wydatki			
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
	1884	1885				
zł. w walucie austriackiej						
9	15	b) Szkoły realne:				
		20 Austria poniżej Anizy	250.480			250.480
		21 Austria powyżej Anizy	47.400			47.400
		22 Salzburg	23.600			23.600
		23 Tyrol	66.500			66.500
		24 Styrya	44.000			44.000
		25 Karyntya	24.300			24.300
		26 Kraina	23.800			23.800
		27 Tryest	26.800			26.800
		28 Gorycya	25.000			25.000
		29 Istria	20.000			20.000
		30 Dalmaeya	33.400			33.400
		31 Czechy	306.500			306.500
		Subwencye		14.000		
		Annuity		735		
		32 Morawia	80.900			80.900
		Subwencye		4.000		
		33 Szląsk	96.200			96.200
		34 Galicya	116.400			116.400
		35 Kraków	36.600			36.600
		36 Bukowina	9.800			9.800
		37 Wszystkie królestwa i kraje w Radzie państwa reprezen- towane:				
		Uzupełnienie zbiorów naukowych		1.000		1.000
		Suma (Tytuł 15, §§. 20—37)	1,231.680	19.735		1,251.415
		38 c) Komisye egzaminacyjne	5.000			5.000
		39 d) Kursa dla nauczycieli gimnastyki	2.200			2.200
		40 e) Dodatki za zasługi dla profesorów	6.400			6.400
		41 f) Wsparcia i stypendya dla kandydatów na nauczy- cieli, remuneracye za kierowanie ćwiczeniami prak- tycznymi kandydatów	11.500			11.500
		Suma (Tytuł 15, §§. 1—41)	4,494.370	65.645	110.300	4,670.315
	16	Biblioteki zakładów naukowych	22.700			22.700
	17	Zakłady naukowe wyłączne.				
		1 Szkoły dla akuszerok	19.700			19.700
		2 Szkoła weterynaryi i podkownictwa we Lwowie	20.700			20.700
		3 Szkoła języków wschodnich w Wiedniu	3.500			3.500
		4 Szkoła sztuk pięknych w Krakowie	18.000			18.000
		5 Zapomogi dla instytutów muzycznych na utrzymanie szkół		15.900		15.900
		6 Szkoły rysunkowe	34.700	3.465		38.165
		7 Szkoła sztuk i rzemiosł w Wiedniu	49.000			49.000
		8 Szkoły rzemieślnicze	798.000			798.000
		Potrzebne dobudowanie w rządowej szkole rzemiosł w Libereu (2 rata)			56.000	
		Urządzenie wewnętrzne			3.500	
		Wydatek roczny na przybudówek do budynku rządowej szkoły rzemiosł w Bernie (2 rata)		5.683		
		Urządzenie i potrzeby naukowe dla rządowej szkoły rzemiosł w Bielsku		2.500		
		Zapomogi na urządzenie, utrzymanie lub rozszerzenie szkół rzemiosł		3.000		
		Nabycie motoru dla warsztatu do nauki mechaniki w Celowcu (1 rata)		800		
		9 Zapomogi na utrzymanie lub rozszerzenie szkół handlo- wych	15.400			15.400
		10 Szkoły marynarki	72.600	1.000		73.600
		Suma (Tytuł 17, §§. 1—10)	1,031.600	32.348	59.500	1,123.448

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				
			W y d a t k i			Suma	
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca			
		1884	1885				
zł. w walucie austriackiej							
9	18		Szkoły początkowe.				
		1	Seminarya nauczycielskie męskie i żeńskie	1,230.000			} 1,432.294
			Budowa nowego domu dla seminaryum nauczycielskie- go męskiego i żeńskiego w Lublanie (2 rata)			40.000	
			Budowa nowego domu dla czeskiego seminaryum dla nauczycielek, tudzież akademii sztuk pięknych i szkoły sztuk i rzemiosł w Pradze (2 rata)			150.000	
			Należytości roczne i poboczne za dom na seminaryum żeńskie czeskie w Bernie (6 rata)		12.924		
		2	Stypendya dla seminarzystów	90.000			
		3	Dodatki za zastugi dla nauczycieli w seminaryach mę- skich i żeńskich	1.900			1.900
		4	Dodatki rządowe do funduszów szkół normalnych	151.112			151.112
		5	Na podniesienie szkół początkowych w Tyrolu			38.000	38.000
		6	Wynagrodzenia dla nauczycieli za szczególne zastugi około podniesienia nauki muzyki	1.000			1.000
		7	Dodatki na rzecz szkół początkowych	74.900	15.000		} 93.240
			Budowa nowej szkoły w Köstendorfie			3.340	
			Suma (Tytuł 18, §§. 1—7)	1,548.912	27.294	231.340	1,807.546
	19		Fundacye i dopłaty, tudzież wydatki na cele sztuki.				
		1	Fundacye	34.021			34.021
		2	Dopłaty	86.400			} 97.900
			Dodatek na budowę muzeum Francisco-Caroliuum w Linzu (2 rata)			5.000	
			Pomiar stopnia europejskiego			6.500	
		3	Wydatki na cele sztuki	29.550			29.550
			Suma (Tytuł 19, §§. 1 i 3)	149.971	5.000	6.500	161.471
	20		Administracya funduszów naukowych.				
		1	Wydatki funduszów	38.000			} 52.000
		2	Przyrządzenia w budynku szkolnym w Salzburgu			2.000	
		3	Restauracya kościoła św. Barbary w Kutnejhorze (1 rata)			12.000	
		4	Wydatki lasów funduszowych i dóbr	14.280			
			Nowe budowle i kupno realności			3.230	} 17.910
			Koszta pomiarów, rozgraniczenie i urządzenie ad- ministracyi lasów		400		
			Suma (Tytuł 20, §§. 1—2)	52.280	400	17.230	69.910
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 14—20)	10,630.595	242.797	1,334.262	12,207.654
			Ogółem (Rozdział 9, Tytuły 1—20)	16,011.395	933.138	1,516.912	18,461.445
			X. Ministerstwo skarbu.				
			A. Właściwe wydatki państwa.				
			Zarząd finansów:				
	10	1	Kierownictwo naczelne (z departamentem rachunkowym i departamentem rachunków specjalnych, tudzież katastrem podatku gruntowego)	947.000	20.800		967.800
		2	Dyrekeye skarbowe krajowe, dyrekeye skarbowe i dy- rekeye skarbowe powiatowe, inspektorowie finansowi i urzędy do wymiaru opłat	2,755.300	16.700		2,772.000
			Zniesienie	3,702.300	37.500		3,739.800

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				
			W y d a t k i			Suma	
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem nżywania aż do końca marca			
		1884	1885				
zł. w walucie anstryackiej							
			Przeniesienie .	3,702.300	37.500	. . . . .	3,739.800
10	3		Administracye podatkowe, służba podatkowa przy starostwach powiatowych i lokalne komisye podatkowe	957.340	360	. . . . .	957.700
	4		Ogólna kasa państwa, ministeryalny urząd płatniczy, kasy główne krajowe i kasy skarbowe krajowe, tudzież urzędy płatnicze krajowe	389.340	860	. . . . .	390.200
	5		Straż skarbową (50.000 zł w złocie)	5.200.000		. . . . .	5.200.000
	6		Strata na monecie do tego złota (19% ażyo)		9.500	. . . . .	9.500
	7		Urzędy podatkowe	3.896.000	22.800	. . . . .	3.918.800
	8		Prokuratorye skarbowe	354.010	990	. . . . .	355.000
	9		Zarząd ceł (91.300 zł. w złocie)	1.389.000	18.000	. . . . .	1.407.600
			Strata na monecie do tego złota (19% ażyo)		17.300	. . . . .	17.300
			Etat regulacyi podatku gruntowego		305.000	. . . . .	305.000
			Suma (Rozdział 10, Tytuły 1—9) .	15.887.990	412.310	. . . . .	16.300.300
11			Ogólna administracya kasowa.				
	1		Strata na monecie		585.000	. . . . .	585.000
	2		Wynagrodzenia stronom	10.000		. . . . .	10.000
	3		Remuneracya za załatwianie spraw funduszów sierocińskich łącznych		100	. . . . .	100
	4		Pożyczka bezprocentowa na regulacyą rzeki Gail w Karyntyi (8 rata)		30.000	. . . . .	30.000
	5		Na wybicie monety zdawkowej miedzianej		140.000	. . . . .	140.000
	6		Fundusz taksy wojskowej	1.171.465		. . . . .	1.171.465
	7		Wydatki rozmaite	37.200		. . . . .	37.200
			Suma (Rozdział 11, Tytuły 1—7) .	1.218.665	755.100	. . . . .	1.973.765
			B. Koszta obrotu, poboru i zarządu dochodów państwa.				
12			Podatki stałe.				
	1		Wynagrodzenia stronom i osobom prywatnym tudzież będącym w służbie publicznej za pomoc przy oznaczaniu i ustanawianiu podstaw podatku, tudzież przy ściąganiu podatków	70.800		. . . . .	70.800
	2		Wynagrodzenia stronom dawniej wolnym od podatku w Dalmacyi z powodu zaprowadzenia podatku gruntowego	2.200		. . . . .	2.200
	3		Koszta egzekucyi podatków		355.000	. . . . .	355.000
	4		Doehodzenia przygotowawcze w celu reformy podatkowej, tudzież koszta druków i robót umownych z powodu rozkładu podatku gruntowego		35.000	. . . . .	35.000
			Suma (Rozdział 12, Tytuły 1—4) .	73.000	390.000	. . . . .	463.000
13			Cło.				
	1		Zwroty złożonych rękojmi podatkowych	425.500		. . . . .	425.500
	2		Zwroty opłat	67.840		. . . . .	67.840
	3		Ryczałtowe koszta zarządu	1.400.000		. . . . .	1.400.000
	4		Zwroty podatku konsumcyjnego	26.000.000		. . . . .	26.000.000
			Suma (Rozdział 13, Tytuły 1—4) .	27.893.340		. . . . .	27.893.340

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			Wydatki			Suma
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		
		1884	1885			
zł. w walucie austriackiej						
			Podatki niestałe.			
14			Podatek konsumcyjny:			
	1		Wydatki zarządu	223.000	320	223.320
	2		Zwroty złożonych rękojmi podatkowych i podatków	5,411.000		5,411.000
	3		Wynagrodzenie król. węg. administracyi skarbu za zwroty podatków konsumcyjnych	6,848.620		6,848.620
			Suma (Rozdział 14, Tytuły 1—3)	12,482.620	320	12,482.940
15			Sól:			
	1		Koszta produkcji i zakupna	2,697.000		2,697.000
			Nowe budowle i inne wydatki nadzwyczajne		83.000	83.000
	2		Wydatki przy sprzedaży	234.000		234.000
			Nowe budowle		3.000	3.000
			Suma (Rozdział 15, Tytuły 1 i 2)	2,931.000	86.000	3,017.000
16			Tytoń:			
	1		Wydatki administracyjne	640.900		640.900
	2		Koszta produkcji i kupna (6,890.000 złotych w zło- cie)	20,656.700		20,656.700
			Strata na kupnie złota (19% ażyo)		1,309.700	1,309.700
			Nowe budowle		334.000	334.000
	3		Wydatki przy sprzedaży	1,120.000		1,120.000
			Suma (Rozdział 16, Tytuły 1—3)	22,417.600	1,309.700	24,061.300
17			Stępel	370.000		370.000
18			Taxy i opłaty od czynności prawnych	623.000		623.000
19			Loterya	12,459.000		12,459.000
20			Myta	26.000		26.000
21			Cechowanie	68.936	64	69.000
22			Podatek osobny od napojów wysokowych pędzonych	15.000		15.000
			Suma (Rozdziały 14—22)	51,393.156	1,310.084	53,123.240
			Własność państwa.			
23			Gmachy dykasteryalne	128.680	1.000	129.680
			Należyłość roczna		9.133	9.133
			Suma (Rozdział 23)	128.680	10.133	138.813
24			Fiskalności i bezdziedziczności	4.000		4.000
25			Drukarnia nadworna i rządowa w Wiedniu	1,067.700		1,067.700
26			Remanenta ze sprzedanych nieruchomości państwa		1.100	1.100
27			Mennictwo	179.844	140.456	320.300
			Ogółem (Rozdziały 10—27)	97,846.375	3,019.183	101,285.558

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma	
				1884	1885		
zł. w walucie austriackiej							
28	XI. Ministerstwo handlu.						
	A. Właściwe wydatki państwa.						
	1	1	Kierownictwo naczelne	387.000	35.000		422.000
		2	Na wystawy wyłączne i miejscowe, jakoteż na takie wy- stawy zagraniczne, na które nie wyznacza się osobnej dotacji		7.000		7.000
		3	Subwencya dla muzeum oryentalnego		5.000		5.000
		4	Wygotowanie statystyki kolei żelaznych		5.000		5.000
			Suma (Tytuł 1, §§. 1—4)	387.000	52.000		439.000
		2	1 Inspekcya główna austriackich kolei żelaznych	240.000	16.100		256.100
			2 Dla pomocników inspekcji głównej i na inne wydatki w sprawach kolejowych		20.000		20.000
			Suma Tytuł 2, §. 1 i 2)	240.000	36.100		276.100
		3	Służba miar i wag	372.000	2.000		374.000
		4	1 Służba portowa i zdrowotna morska	629.000			629.000
			Wydatki nadzwyczajne		4.660		4.660
			2 Nowe budowle w Przymorzu			56.800	56.800
			3 Nowe budowle w Dalmacyi			73.700	73.700
			4 Wydatki na urządzenia i środki do ankrowania okrętów w nowym porcie tryestyńskim			10.000	10.000
			Suma (Tytuł 4, §§. 1—4)	629.000	4.660	140.500	774.160
		5	Uregulowanie Narenty i osuszenie doliny Narenty			550.000	550.000
			Suma (Tytuły 1—5)	1,628.000	94.760	690.500	2,413.260
		B. Utrzymanie poczt i telegrafów.					
		6	1 Służba pocztowa w Austrii (8 ⁶ .500 zł. w złocie)	15,732.000	6.40		15,738.000
			Strata na kupnie powyższego złota (19% aży)		30		16.430
			2 Zpomogi dla stowarzyszenia emerytalnego służby pocz- towej na prowincyi		20.000		20.000
			3 Na dodatki dla listowych i woźnych najmniejsze płace pobierających		135.000		135.000
			4 Pokrycie dachem małego dziedzińca w zabudowaniu po- cztówem w Wiedniu			20.000	20.000
			5 Nowe budowle w dworcu kolei cesarzowej Elżbiety w Wic- dniu			14.000	14.000
			6 Nowe budowle w dworcu kolei cesarza Ferdynanda w Wic- dniu			14.000	14.000
			7 Nowe budowle w dworcu kolei w Cilli			9.000	9.000
		8 Przybudowa w domu pocztowym w Pradze			25.000	25.000	
		9 Urzędy pocztowe austriackie w Turcyi	68.000			68.000	
		Suma (Tytuł 6, §§. 1—9)	15,800.000	177.430	82.000	16,059.430	
	7	1 Zakład telegrafów (23.000 zł. w złocie)	3,273.000	128.700		3,401.700	
		Strata na aży od 33.000 zł. w złocie		6.270		6.270	
		2 Wydatki na zakładanie telegrafów		170.000		170.000	
		Suma (Tytuł 7, §§. 1—2)	3,273.000	304.970		3,577.970	
		Suma (Tytuły 6 i 7)	19,073.000	482.400	82.000	19,637.400	
	8	C. Urząd pocztowych kas oszczędności	181.000	9.000		190.000	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			W y d a t k i			Suma
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		
	1884	1885				
zł. w walucie austriackiej						
28	9		D. Koleje żelazne państwa.			
		1	Kolej tarnowsko-leluchowska :			
			a) Zarząd ogólny	18.000		18.000
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	141.000		141.000
			c) Służba ruchu i handlowa	100.000		100.000
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	64.500		64.500
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	14.500		14.500
			Nadto wydatki nadzwyczajne:			
			Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki		5.000	5.000
		2	Kolej dalmacka:			
			a) Zarząd ogólny	15.700		15.700
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	104.000		104.000
			c) Służba ruchu i handlowa	35.000		35.000
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	48.000		48.000
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	2.320		2.320
			Nadto wydatki nadzwyczajne:			
			Zmiana podkładów		30.000	30.000
			Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki		3.000	3.000
		3	Kolej rakonieko-protiwińska :			
			a) Zarząd ogólny	30.000		30.000
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	150.000		150.000
			c) Służba ruchu i handlowa	100.000		100.000
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	75.000		75.000
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	2.800		2.800
			Nadto wydatki nadzwyczajne:			
			Zmiana podkładów		12.000	12.000
			Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki		2.000	2.000
		4	Kolej dniestrzańska :			
			a) Zarząd ogólny	14.500		14.500
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	165.000		165.000
			c) Służba ruchu i handlowa	95.000		95.000
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	80.000		80.000
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	14.000		14.000
			Nadto wydatki nadzwyczajne:			
			Dokończenie przeistaczania mostów tymczasowych na stałe, restanraeya mostów uszkodzonych		156.000	156.000
			Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki		3.000	3.000
		5	Linia podmokielska :			
			Wydatki nadzwyczajne:			
			Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki		500	500
			Zniesienie	1,269.320	211.500	1,480.820

Kozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa				
			W y d a t k i			Suma	
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca			
1884		1885		zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	1,269.320	. . . . .	211.500	1,480.820
28	9	6	Kolej rządowa z Kriegsdorfu do Rymarzowa:				
			a) Zarząd ogólny	1.680	. . . . .	. . . . .	1.680
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	12.400	. . . . .	. . . . .	12.400
			c) Służba ruchu i handlowa	8.320	. . . . .	. . . . .	8.320
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	7.500	. . . . .	. . . . .	7.500
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	320	. . . . .	. . . . .	320
			Nadto wydatki nadzwyczajne:				
			Na wymianę podkładów	. . . . .	. . . . .	3.000	3.000
			Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki	. . . . .	. . . . .	1.000	1.000
		7	Kolej rządowa z Dolnego Drauburga do Wolfsbergu:				
			a) Zarząd ogólny	5.500	. . . . .	. . . . .	5.500
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	27.950	. . . . .	. . . . .	27.950
			c) Służba ruchu i handlowa	19.090	. . . . .	. . . . .	19.090
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	12.460	. . . . .	. . . . .	12.460
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	10	. . . . .	. . . . .	10
			Nadto wydatki nadzwyczajne:				
			Budowę ubezpieczające nad rzeką Lavantem i na pochyłościach	. . . . .	. . . . .	1.000	1.000
			Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki	. . . . .	. . . . .	3.000	3.000
		8	Kolej rządowa z Mürrzusehlagu do Neuberga:				
			a) Zarząd ogólny	2.100	. . . . .	. . . . .	2.100
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	6.300	. . . . .	. . . . .	6.300
			c) Służba ruchu i handlowa	9.600	. . . . .	. . . . .	9.600
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	6.800	. . . . .	. . . . .	6.800
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	20	. . . . .	. . . . .	20
			Nadto wydatki nadzwyczajne:				
			Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki	. . . . .	. . . . .	1.500	1.500
		9	Kolej rządowa z Nowych Herwinów do Wrbna:				
			a) Zarząd ogólny	2.400	. . . . .	. . . . .	2.400
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	11.900	. . . . .	. . . . .	11.900
			c) Służba ruchu i handlowa	12.970	. . . . .	. . . . .	12.970
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	11.030	. . . . .	. . . . .	11.030
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	500	. . . . .	. . . . .	500
			Nadto wydatki nadzwyczajne:				
			Zmiana podkładów	. . . . .	. . . . .	1.400	1.400
			Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki	. . . . .	. . . . .	1.000	1.000
			Suma (Tytuł 10, §§. 1—9)	1,428.170	. . . . .	223.400	1,651.570
10			E. Budowa kolei żelaznych państwa.				
		1	Kolej arletańska	. . . . .	. . . . .	11,000.000	11,000.000
		2	Kolej transversalna galicyjska	. . . . .	. . . . .	9,000.000	9,000.000
			Suma (Tytuł 10, §. 1 i 2)	. . . . .	. . . . .	20,000.000	20,000.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1884	1885	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie .	16,312.163	113.000	574.500	16,999.663
28	11	3	Kolej brunowsko-strasswalcheńska:				
			a) Zarząd ogólny	3.230			3.230
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	30.620			30.620
			c) Służba ruchu i handlowa	28.900			28.900
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	22.970			22.970
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	2.070			2.070
			Nadto wydatki nadzwyczajne:				
			Nieprzewidziane wydatki budownicze i nabytki			1.000	1.000
			Dolno-austriackie koleje rządowe:				
		4	A. Kolej naddunajska:				
			a) Zarząd ogólny	1.050			1.050
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	8.910			8.910
			c) Służba ruchu i handlowa	16.330			16.330
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	8.270			8.270
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	6.930			6.930
			Nadto wydatki nadzwyczajne:				
			Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki			1.000	1.000
		5	B. Linie południowo-zachodnie:				
			a) Zarząd ogólny	16.760			16.760
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	144.170			144.170
			c) Służba ruchu i handlowa	155.240			155.240
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	124.760			124.760
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	9.880			9.880
			Nadto wydatki nadzwyczajne:				
			Budowa i rozszerzenie zakładów hndowy zwierzchniej			7.600	7.600
			Rozszerzenie i przerobienie torów			5.950	5.950
			Na wymianę podkładów			21.000	21.000
			Budowa dróg do dojazdu			5.500	5.500
			Powiększenie stacyi w Schrambachu			10.000	10.000
			Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki			2.000	2.000
		6	Kolej rządowa z Tarvisu do Pontebry:				
			a) Zarząd ogólny	3.620			3.620
			b) Dozór kolejowy i utrzymanie kolei	30.230			30.230
			c) Służba ruchu i handlowa	36.740			36.740
			d) Służba pociągowa i warsztatowa	27.290			27.290
			e) Wydatki szczególne nie należące do właściwych wydatków ruchu	2.600			2.600
			Nadto wydatki nadzwyczajne:				
			Wystawienie podwójnej budki strażniczej w Tarvis			3.000	3.000
			Nieprzewidziane wydatki na budowę i nabytki			5.000	5.000
			Suma (Tytuł 11, §§. 1—6) .	16,992.733	113.000	636.550	17,742.283

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
				1884	1885	
zł. w walucie austriackiej						
28	12		G. Współdział w zebraniu kapitałów na budowę kolei żelaznych prywatnych.			
			Budowa kolei w dolinie Kremży od Kremsmünsteru do Milechdorfu			
				300.000	300.000	
			Suma ogólna (Rozdział 28, Tytuły 1—12)	39,309.903	699.160	
				21,932.450	61,934.513	
XII. Ministerstwo rolnictwa.						
29			A. Właściwe wydatki państwa.			
	1		Kierownictwo naczelne	275.200	5.190	
					280.390	
	2		Zakłady naukowe i do prób	74.590	3.300	
					77.890	
	3		Kultura krajowa:			
	1		Zapomogi	186.000	322.500	
					508.500	
	2		Dodatek konkurencyjny na regulacją rzeki Gail		32.520	
					32.520	
	3		Na wytepienie <i>Phylloxera vastatrix</i>		20.000	
					20.000	
	4		Dodatek rządowy na regulacją Adygi w myśl ustaw z dnia 25 marca 1869 i z dnia 23 kwietnia 1879 w myśl ustaw osobnych z roku 1883		155.350	
					33.000	
					155.350	
	5		Wydatki na wykonanie i konserwacją robót w celu osuszenia bagien pod Aquileją	2.950		
					2.950	
	4		Urzędy do nadzorowania kultury krajowej	209.390	10.310	
					219.700	
	5		Władze górnicze	183.522	4.200	
					187.752	
	6		Zakłady naukowe górnicze	75.270	10.700	
					85.970	
	7		Rządowa stadnina w Radowcach	303.600	16.325	
					319.925	
	8		Zakłady ogierów rządowych:			
	1		Ogiery rządowe	969.800		
					969.800	
	2		Zrebiarnie	91.700		
					91.700	
	3		Zakłady ogierów rządowych: 4 i 5 rata ceny kupna w kwocie 160.000 zł. za zakład Panenska pod Pragę		8.800	
					8.800	
	9		Uzupełnienie stadnin zakupami ze stadnin prywatnych	290.000		
					200.000	
			Strata na monecie		5.000	
					5.000	
	10		Podniesienie hodowli koni	60.000		
					60.000	
			Suma (Rozdział 29, Tytuły 1—10)	2,632.052	397.525	
					229.670	
					3,259.247	
30			B. Lasy i kopalnie.			
	1		Lasy i dobra rządowe:			
	1		Dyrekcye lasów i dóbr	312.000	1.000	
					313.000	
	2		Lasy i dobra rządowe	2,839.000		
					2,839.000	
	3		Nowe budowle i kupno realności		75.000	
					75.000	
	4		Koszta pomiaru, rozgraniczenia i urzędzenia gospodarki		57.000	
					57.000	
	5		Wykupno służebnictw i uregulowanie		36.500	
					36.500	
	6		Szkoły dla leśnych		10.750	
					10.750	
	2		Kopalnie:			
	1		Wydatki ogólne zarządu	80.625		
					80.625	
	2		Zarząd górniczy w Kirchbichlu	96.303		
					96.303	
	3		Zarząd górniczy i hutniczy w Brixlegg	247.760		
					247.760	
			Kupno realności		200	
					200	
	4		Zarząd hutniczy w Cilli	234.100		
					234.100	
			Zniesienie	3,809.788	105.250	
					75.200	
					3,990.238	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	Wydatki			Suma
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		
					1884	1885	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	3,809.788	105.250	75.200	3,990.238
30	2	5	Dyrekcya górnicza w Idryi	580.112			580.112
			Nowe budowle i zakłady korzystne			44.600	44.600
			Kupno realności			2.000	2.000
		6	Dyrekcya górnicza w Brüx	163.250			163.250
			Nowe budowle i zakłady korzystne			91.000	91.000
			Kupno realności			3.000	3.000
		7	Dyrekcya górnicza w Przybramie	2,825.469			2,825.469
			Nowe budowle i zakłady korzystne			79.000	79.000
			Kupno realności			3.000	3.000
		8	Inne c. k. kopalnie	678.231			678.231
			Kupno realności			200	200
			Suma (Rozdział 30, Tytuły 1 i 2)	8,056.850	105.250	298.000	8,460.100
			Razem (Rozdział 29 i 30)	10,688.902	502.775	527.670	11,719.347
31			XIII. Ministerstwo sprawiedliwości.				
	1		Kierownictwo naczelne	177.600	3.283		180.883
	2		Najwyższy trybunał	452.800	53.000		505.800
	3		Zarząd sprawiedliwości w krajach koronnych	16,857.000	5.645		16,862.645
			Przyrost wydatków na założenie nowych ksiąg grun- towych		460.000		460.000
			Przyrost wydatków z powodu założenia nowych są- dów i zmiany w poczcie urzędników, tudzież na uregulowanie pocztu urzędników w więzieniu sądu krajowego w Bernie		25.000		25.000
	4		Nowe budowle zarządu sprawiedliwości: Kierownictwo naczelne:				
	1		Pałac sprawiedliwości w Wiedniu (reszta)			50.000	50.000
			Austria poniżej Anizy:				
	2		Na kupno koszar dla straży sądowej w Wiedniu (część należności)		570		
	3		Na kupienie domu Nr. 755 w Ottakringu (na pomie- szczenie sądu powiatowego i urzędu podatkowego, rata roczna)		1.008		
	4		Na kupienie gruntu pod budowę w Wiener-Neustadt (nowy dom sądowy) rata ceny kupna w kwocie		2.240		
	5		Na rozprzestrzenienie sądu powiatowego w II dziel- nicy Wiednia (2 rata)			25.000	
	6		Kwota na wybudowanie nowego domu w Marchegg, w którym pomieszczony będzie sąd powiatowy i urząd podatkowy, przypadająca od etatu sprawie- dliwości w r. 1883		3.730		
			Austria powyżej Anizy:				
	7		Budowa domu sądowego i więzienia w Ried (2 rata)			15.000	15.000
			Tyrol:				
	8		Budowa domu dla sądu i na więzienie w Innsbrucku (2 rata)			65.000	
	9		Budowa domu dla sądu w Roveredo (2 rata)			80.000	145.000
			Kraina:				
	10		Kupienie realności Nr. 159 w Rudolfswörth na po- trzeby sądu			7.000	
	11		Urządzenie tejże			14.000	31.500
	12		Nowa budowa na potrzeby sądu krajowego w Lublanie			10.000	
			Zniesienie	17,487.400	554.476	266.500	18,308.376

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa	W y d a t k i			
				zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1884	1885	
				zł. w walucie austriackiej			
			Przeniesienie	17,487.400	554.476	266.500	18,308.376
			Czechy:				
31	4	13	Kupienie realności Nr. 226 w Horzyczach (część nale- żytości)		930		7.648
		14	Na kupienie domu dla sądu w Karolinenthal (część należytości)		5.108		
		15	Na kupienie domu Nr. 395 w Smichowie, (rata roczna)		1.610		
			Szląsk:				
		16	Na budowę domu na sąd i więzienie w Opawie (2 rata)			25.000	25.000
			Galicya wschodnia:				
		17	Na kupienie realności Nr. 295 w Śniatynie dla sądu (część należytości)		571		17.171
		18	Na kupienie realności Nr. 332 w Złoczowie (5 rata)		8.800		
		19	Na budowę nowego domu dla sądu w Tłumaczu (1 rata)			7.800	
			Galicya zachodnia:				
		20	Na kupno domu dla Sądu w Wadowicach (rata roczna)		8.856		12.856
		21	Koszta urządzenia nowych lokali urzędowych w Mu- szynie			4.000	
			Bukowina:				
		22	Na wybudowanie nowego domu sądowego i więzien- nego w Suczawie (3 rata)			20.000	35.000
		23	Rozprzeźnienie lokali sądowych w Czerniowcach (1 rata)			15.000	
	5		Zakłady karne	2,272.000	2.680		2,274.680
	6		Nowe budynki dla zakładów karnych:				
			Styrya:				
		1	Na budowę domu karnego w Marburgu			20.000	20.000
			Czechy:				
		2	Na kupienie klasztoru św. Wacława w Pradze, gdzie teraz jest zakład karny dla mężczyzn (część nale- żytości)		5.270		5.270
			Galicya wschodnia:				
		3	Na kupienie realności u św. Maryi Magdaleny Nr. 20 ³ / ₄ we Lwowie (część należytości)		9.440		192.440
		4	Na wybudowanie nowego domu karnego w Stanisła- wowie			143.000	
		5	Na wewnętrzne urządzenie tegoż (1 rata)			40.000	
			Suma (Rozdział 31, Tytuły 1—6)	19,759.400	597.741	541.300	20,898.441

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			Wydatki			Suma
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		
	1884	1885				
zł. w walucie austriackiej						
32			XIV. Najwyższa izba obrachunkowa.	154.000	3.000	157.000
33			XV. Etat emerytalny.			
	1		Ogólny etat emerytalny administracji cywilnej	14,859.000	1.000	14,860.000
	2		Wspólne emerytury cywilne	370.000		370.000
			Potrąciwszy z tego sumę przypadającą na kraje korony węgierskiej t. j. 23%	85.100		85.100
			Zostaje	284.900		284.900
			Suma (Rozdział 33, Tytuły 1 i 2)	15,143.900	1.000	15,144.900
			XVI. Zapomogi i uposażenia.			
34			A. Dla funduszów krajowych i gmin.			
	1		Funduszowi krajowemu dolno-austriackiemu	50.000		50.000
	2		„ „ karyntyjskiemu	10.000		10.000
	3		Gminie wiedeńskiej	182.000		182.000
			Suma (Rozdział 34, Tytuł 1 aż do 3)	242.000		242.000
35			B. Przedsiębiorstwom komunikacyjnym.			
	1		Subwenye: Lloyd austriacko-węgierski za kursa do Indyj wscho- dnych:			
			a) Subwencya mon. pap.	437.000 zł.		
			b) Zwrot opłat na Kanale Suez w złocie	220.000 „		
				657.000		657.000
	2		Kolei żytańsko-libereckiej w złocie	70.000		70.000
	3		Jako 4% zaliczka:			
			a) Kolei lwowsko-czerniowiecko-jaskiej . . . w srebrze	1,765.000		1,765.000
			b) Kolei Franciszka Józefa . . . . . „ „	480.000		480.000
			c) Kolei następcy tronu Rudolfa . . . . . „ „	5,320.000		5,320.000
			d) Kolei Karola Ludwika . . . . . „ „	858.000		858.000
			e) Północnej kolei morawsko-szląskiej . . . „ „	280.000		280.000
			f) Kolei północno-zachodniej austriackiej „ „	50.000		50.000
			g) Kolei łączącej połud. półn. niem. . . . . { w mon. pap.	197.000		197.000
			„ „ „ . . . . . { w srebrze	248.000		248.000
			h) Pierwszej węgier.-galic. kolei:			
			1. Zaliczka z tytułu gwarancyi . . . w srebrze	969.000		969.000
			2. Na niedobór ruchu . . . . . w mon. pap.	36.000		36.000
			i) Kolei zachodnio-węgierskiej . . . . . w srebrze	312.000		312.000
			k) Kolei vorarlberskiej:			
			1. Zaliczka z tytułu gwarancyi . . . w srebrze	677.990		677.990
			2. Na niedobór ruchu . . . . . w mon. pap.	57.000		57.000
			l) Kolei Arcyksięcia Albrechta . . . . . w srebrze	874.000		874.000
			m) Kolei morawskiej granicznej . . . . . w srebrze	273.000		273.000
			n) Spółce kolei państwa:			
			Sieć uzupełniająca . . . . . w mon. pap.	569.000		569.000
			Suma	727.000	12,965.990	13,692.990
			Z tego w mon. pap.		1,296.000 zł.	
	4		Strata na monecie:			
			290.000 zł. w złocie po 19%		55.100	55.100
			12,106.990 „ w srebrze po 0%			
			Suma (Rozdział 35, Tytuły 1—4)	727.000	13,021.090	13,748.090

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwoleniem używania aż do końca marca		Suma
				1884	1885	
zł. w walucie austriackiej						
36	C. Kilku funduszom indemnizacyjnym.					
	Zaliczki bezprocentowe:					
1	Dla Galicji		2,625.000			2,625.000
2	Dla Bukowiny		360.000			360.000
3	Stała zapomoga roczna dla Krainy		175.000			175.000
4	Zaliczki dla Krainy przynoszące odsetki po 5%		70.000			70.000
	Suma (Rozdział 36, Tytuły 1—4)		175.000	3,055.000		3,230.000
	Razem (Rozdziały 35—36)		1,144.000	16,076.090		17,220.090
37	XVII. Dług państwa.					
1	A. Odsetki od ogólnego długu państwa		115,039.098			115,039.098
	Straciwszy z tego kwotę roczną przypadającą na kraje korony węgierskiej		30,166.766			30,166.766
	Zostaje		84,872.332			84,872.332
2	Strata na monecie			503.696		503.696
	Suma		84,872.332	503.696		85,376.028
3	B. Umorzenie ogólnego długu państwa		11,924.334			11,924.334
	Straciwszy z tego kwotę roczną przypadającą na kraje korony węgierskiej w monecie brzęczącej, razem		150.000			150.000
	Zostaje		11,774.334			11,774.334
4	Strata na monecie			133.264		133.264
	Suma		11,774.334	133.264		11,907.598
5	C. Regulacya Dunaju		603.800			603.800
6	D. Wypłaty terminowe kolei południowej		762.047			762.047

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i				
			Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczajne z dozwoleniem nżywania aż do końca marca		Suma
					1884	1885	
zł. w walucie austriackiej							
37	7		E. Obligacye renty				
			królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych	18,881.668	. . . . .	18,881.668	
	8		Strata na monecie 19%	. . . . .	2,590.462	2,590.462	
			Suma .	18,881.668	2,590.462	21,472.130	
	9		F. Odsetki od dżugu nieustalonego				
			królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych	69.100	. . . . .	69.100	
	10		G. Umorzenie dżugu nieustalonego				
			królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych	50.000	. . . . .	50.000	
			Razem (Rozdział 37, Tytuły 1 — 10) .	117,013.281	3,227.422	120,240.703	
38			XVIII. Zarząd dżugu państwa.				
	1		Wydatki na zarząd nieustalonego dżugu wspólnego (70%)	491.610	. . . . .	491.610	
	2		Wydatki na zarząd nieustalonego dżugu niewspólnego .	26.800	. . . . .	26.800	
	3		Wydatki na zarząd dżugu ustalonego	364.430	37.700	402.130	
			Suma (Rozdział 38, Tytuły 1—3) .	882.840	37.700	920.540	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i				
			Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1884	1885	
zł. w walucie austriackiej							
Zestawienie.							
1			I. Dwór cesarski	4,650.000		4,650.000	
2			II. Kancelarya gabłnetowa Najjaśniejszego Pana	70.515		70.515	
3			III. Rada państwa	668.335	2.700	400.000	1,071.035
4			IV. Trybunał państwa	22.000			22.000
5			V. Rada ministrów	1,008.154			1,008.154
6			VI. Suma na wydatki w sprawach wspólnych	84,185.159	6,165.768		90,350.927
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych	15,691.500	806.876	1,498.427	17,996.803
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej	8,530.300	277.565		8,807.865
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia	16,011.395	933.138	1,516.912	18,461.445
10 do 27			X. Ministerstwo skarbn	97,846.375	3,019.183	420.000	101,285.558
28			XI. Ministerstwo handlu	39,302.903	699.160	21,932.450	61,934.513
29 i 30			XII. Ministerstwo rolnictwa	10,688.902	502.775	527.670	11,719.347
31			XIII. Ministerstwo sprawiedliwości	19,759.400	597.741	541.300	20,898.441
32			XIV. Najwyższa Izba obrachunkowa	154.000	3.000		157.000
33			XV. Etat emerytalny	15,143.900	1.000		15,144.900
34 do 36			XVI. Zapomogi i nposażenia	1,144.000	16,076.090		17,220.090
37			XVII. Dług państwa	117,013.281	3,227.422		120,240.703
38			XVIII. Zarząd długu państwa	882.840	37.700		920.540
			Ogólna suma potrzeb .	432,772.959	32,350.118	26,836.759	491,959.836

Preliminarz państwa

na rok 1883 dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część druga. — Pokrycie.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa	Dochody		
				zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
				zł. w walucie austriackiej		
1			I. Dwór cesarski			
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaś. Pana			
3			III. Rada państwa			
4			IV. Trybunał państwa			
5			V. Rada ministrów			
	1		Gazety urzędowe	618.780		618.780
	2		Biuro korespondencyj telegraficznych	67.000		67.000
			Suma (Rozdział 5, Tytuł 1 i 2)	685.780		685.780
6			VI. Sprawy wspólne			
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych.			
	1		Dochód z dziennika ustaw państwa	63.000		63.000
	2		Administracya poszczególnych krajów	132.605		132.605
	3		Bezpieczeństwo publiczne	775.813		775.813
	4		Budowa dróg	23.150		23.150
	5		Budownictwo wodne	28.064		28.064
			Suma (Rozdział 7, Tytuły 1—5)	1,022.632		1,022.632
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej.			
	1		Straż policyjna wojskowa	39.053		39.053
	2		Żandarmerya	178.360		178.360
			Suma (Rozdział 8, Tytuły 1 i 2)	217.413		217.413
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia.			
			A. Zarząd naczelny.			
	1		Muzeum sztuki i przemysłu i zakład do prób chemiczno- technicznych:			
		1	Muzeum sztuki i przemysłu	12.000		12.000
		2	Zakład do prób chemiczno-technicznych	300		300
	2		Komisya główna i dyrekeya statystyki administracyjnej	2.800		2.800
	3		Instytut geologiczny państwa	2.200		2.200
	4		Zakład główny meteorologii i magnetyzmu ziemi	100		100
	5		Badanie i konserwacya pomników historyi i sztuki		300	300
			Suma (Rozdział 9, Tytuły 1—5)	17.400	300	17.700

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody				
			Dochody państwa				
			zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma		
			zł. w walucie austriackiej				
9	6	B. Wyznania.					
		Wpływy funduszków religijnych:					
		a) Wpływy funduszków:					
		1	Anstrya poniżej Anizy	728.400	819	729.219	
		2	Austria powyżej Anizy	148.900		148.900	
		3	Salzburg	8.700		8.700	
		4	Tyrol	106.000		106.000	
		5	Vorarlberg	500		500	
		6	Styrya	221.400		221.400	
		7	Karyntya	96.500		96.500	
		8	Kraina	76.500		76.500	
		9	Tryest	11.200		11.200	
		10	Gorycya	23.900		23.900	
		11	Istrya	11.400		11.400	
		12	Dalmacya	17.900		17.900	
		13	Czechy	969.800	2.026	971.826	
		14	Morawia i Szląsk	625.800		625.800	
		15	Galicya	424.700		424.700	
16	Kraków	28.000		28.000			
17	Bukowina	600		600			
Suma (Tytuł 6, §§. 1—17) .			3.500.200	2.845	3.503.045		
18	b) Wpływy lasów i dóbr funduszowych.	346.590	1.000	347.590			
Suma (Tytuł 6, §§. 1—18) .			3.846.790	3.845	3.850.635		
7		Fundacye i dopłaty na potrzeby religijne wyznania katolickiego:					
		Dodatki	12.000	1.123	13.123		
Razem (Rozdział 9, Tytuły 6 i 7) .			3.858.790	4.968	3.863.758		
8		C. Oświecenie.					
		Szkoły główne.					
		1	Uniwersytety	108.900	35.000	143.900	
		2	Wydziały teologiczne	11.200		11.200	
		3	Szkoły główne techniczne	106.330		106.330	
		4	Szkoła główna rolnicza w Wiedniu	12.000		12.000	
		5	Akademia sztuk pięknych w Wiedniu	6.000		6.000	
		Suma (Tytuł 8, §§. 1—5) .			244.430	35.000	279.430
		Szkoły średnie.					
		1	Gymnazya i gimnazya realne	683.860	1.200	690.560	
Dodatki na stopniowe zakładanie klas gimnazjalnych wyższych w gimnazyum rządowym w Radowcach, a mianowicie:							
od funduszu krajowego			3.000				
od gminy miasta Radowiec			2.500				
2	Szkoły realne	180.925	1.126	182.051			
Suma (Tytuł 9, §§. 1 i 2) .			864.785	7.826	872.611		

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody państwa			
			Dochody			
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma	
			zł. w walucie austriackiej			
9	10		Zakłady naukowe wyłączne.			
		1	Szkoły dla akuszerok	252		252
		2	Szkoła weterynaryi i podkownictwa we Lwowie	2.000		2.000
		3	Szkoła sztuk pięknych w Krakowie	300		300
		4	Szkoły rysunkowe	2.700		2.700
		5	Szkoła sztuk i rzemiośł w Wiedniu	3.000		3.000
		6	Szkoły rzemieślnicze	12.900		12.900
		7	Szkoły marynarki	11.000		11.000
			Suma (Tytuł 10, §§. 1—7)	32.152		32.152
	11		Szkoły początkowe.			
		1	Seminarya nauczycielskie męskie i żeńskie	76.000		76.000
		2	Zwrócone stypendya	250		250
		3	Szkółki początkowe rządowe	5.600		5.600
			Suma (Tytuł 11, §§. 1—3)	81.850		81.850
	12		Fundacye i dopłaty, tudzież wpływy na cele sztuki:			
		1	Dopłaty	230		230
		2	Wpływy na cele sztuki	1.320		1.320
			Suma (Tytuł 12, §§. 1 i 2)	1.550		1.550
	13		Fundusze naukowe:			
		1	Wpływy funduszów	49.100		50.797
			Zaległe wykupna robocizny i czynsze gruntowe (3 rata)		1.697	
		2	Dochody z lasów i dóbr funduszowych	18.650		18.650
			Suma (Tytuł 13, §§. 1 i 2)	67.750	1.697	69.447
			Razem (Rozdział 9, Tytuły 8—13)	1,292.517	44.523	1,337.040
			Ogółem (Rozdział 9, Tytuły 1—13)	5,168.707	49.791	5,218.498
			X. Ministerstwo skarbu.			
	10		Zarząd finansów.			
		1	Kierownictwo naczelne (z departamentami rachunkowemi i rachunków specjalnych, tudzież katastrzem podatku gruntowego)	3.500		3.500
		2	Dyrekcye skarbowe krajowe, dyrekcye skarbowe i dyrekcye skarbowe powiatowe, inspektorowie finansowi i urzędy do wymiaru opłat	36.000		36.000
		3	Administracye podatkowe, służba podatkowa przy starostwach powiatowych i komisye podatkowe lokalne	1.800		1.800
		4	Kasy krajowe	2.500		2.500
		5	Straż skarbowa (176 zł. w złocie)	300.000		300.000
			Zysk na monecie za powyższe złoto (19% aży)		42	42
		6	Urzędy podatkowe	5.700		5.700
		7	Prokuratorye skarbowe	20.000		20.000
		8	Zarząd ceł (868 zł. w złocie)	1,430.800		1,430.800
			Zysk na monecie za powyższe złoto (19% aży)		160	160
			Suma (Rozdział 10, Tytuły 1—8)	1,800.300	202	1,800.502
	11		Ogólna administracya kasowa.			
		1	Dodatki z funduszów na koszt zarządu	89.500		89.500
		2	Wierzytelności należące się państwu		1,051.176	1,051.176
		3	Zwyżki funduszów sierocińskich łącznych i dochody z tych zwyżek		1.100	1.100
		4	Dochody z emisji nowej monety miedzianej centowej		350.000	350.000
		5	Taksa wojskowa	800.000		800.000
		6	Wpływy rozmaite	31.500	510.000	541.500
			Suma (Rozdział 11, Tytuły 1—6)	921.000	1,912.276	2,833.276

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody		
			Dochody państwa		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
			zł. w walucie austriackiej		
Podatki stałe.					
12			Podatek gruntowy	33,000.000	33,000.000
13			Podatek od budynków	25,205.000	25,205.000
14			Podatek po 5% od dochodu z budynków wolnych od podatku czynszowego	1,300.000	1,300.000
15			Podatek zarobkowy	9,500.000	9,500.000
16			Podatek dochodowy	23,000.000	23,000.000
17			Należności z egzekucyi podatków	500.000	500.000
18			Odsetki za zwłokę od podatków zaległych	400.000	400.000
Suma (Rozdział 12—18) .			92,005.000	900.000	92,905.000
Cło.					
19			Dochody z cła	40,818.100	40,818.100
	1		Zysk na monecie złotej z ogólnych przychodów cłowych netto, których część w myśl ustawy dostaje się tutejszej połowie monarchyi		1,827.096
	2		Z powodu nżywania monet złotych do opłaty cła według taryfy		100.000
	3		Ażyo		19.000
Suma (Rozdział 19, Tytuły 1—3) .			40,818.100	1,946.096	42,764.196
Podatki niestałe.					
20			Podatek konsumcyjny:		
	1		Podatek od wódki	7,500.000	7,500.000
	2		Podatek od wina i moszczu	4,113.000	4,113.000
	3		Podatek od piwa	22,200.000	22,200.000
	4		Podatek od mięsa i bydła rzeźnego	4,930.000	4,930.000
	5		Podatek od cukru	37,209.000	37,209.000
	6		Podatek konsumcyjny od oleju kopalinnego	1,000.000	1,000.000
	7		Podatek konsumcyjny od innych spożywanych przedmiotów	1,950.000	1,950.000
	8		Dzierżawy	3,516.000	3,516.000
	9		Inne wpływy	20.000	20.000
	10		Rękojmie składane na dochody niestałe	2,600.000	2,600.000
	11		Wynagrodzenie od król. węg. administracyi skarbowej za zwroty podatku konsumcyjnego	320.000	320.000
Suma (Rozdział 20, Tytuły 1—11) .			85,358.600		85,358.600
21			Sól:		
	1		Dochody urzędów produkcyi	72.000	72.000
	2		Dochody urzędów sprzedaży	19,610.000	19,610.000
Suma (Rozdział 21, Tytuły 1 i 2) .			19,682.000		19,682.000
22			Tytoń:		
	1		Dochody z sprzedaży w kraju	67,200.000	67,200.000
	2		Dochody dyrekcyi naczelnej (160.000 zł. w złocie)	563.000	563.000
			Zysk na powyższem złocie (19% ażyo)		37.000
Suma (Rozdział 22, Tytuły 1 i 2) .			67,763.000	37.000	67,800.000
23			Stemple	17,100.000	17,100.000
24			Taksy i opłaty od czynności prawnych	32,800.000	32,800.000
25			Loterya	20,223.000	20,223.000
26			Myta	2,413.000	2,413.000
27			Cechowanie	210.000	210.000
28			Podatek osobny od handlu napojami wysokowemi pędzonemi, ich wyszynku i sprzedaży drobnej	1,005.000	1,005.000
Suma (Rozdział 20—28) .			246,554.600	37.000	246,591.600

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody		
			Dochody państwa		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
			zł. w walucie austriackiej		
Dochody z własności państwa.					
29		Gmachy dykasteryalne	101.844		101.844
30		Fiskalności i bezdziedziczności	115.000		115.000
31		Drukarnia nadworna i rządowa w Wiedniu	1,153.700		1,153.700
32		Pozostałości z sprzedanej nieruchomości państwa		1.300	1.300
33		Mennictwo	206.200	140.000	346.200
Razem (Rozdziały 10—33) .			383,675.744	4,936.874	388,612.618
XI. Ministerstwo handlu.					
34	1	Służba miar i wag	280.000		280.000
	2	Służba portowa i zdrowotna morska	530.000		530.000
	3	Dochody pocztowe	20,000.000		20,000.000
	4	Zakład telegrafów	4,500.000		4,500.000
	5	Urząd pocztowych kas oszczędności	140.000		140.000
	6	Koleje żelazne państwa:			
	1	Kolej tarnowsko-leluchowska	390.000		390.000
	2	„ dalmacka rządowa	70.000		70.000
		Piąta i ostatnia rata dodatku gminnego na bu- dowę wodociągu Kerczy w Szebeniku		6.000	6.000
	3	„ rakonicko-protiwińska (18.700 zł. w złocie)	480.000		480.000
	4	„ dniesztrańska	485.000	3.550	485.000
	5	„ podmokielska w złocie	107.450		107.450
		Zysk na powyższem złocie (19% ażyo)		20.420	20.420
	6	Dolno-austriackie koleje państwa:			
	6	Kolej państwa z Kriegsdorfu do Rymarzowa	27.000		27.000
	7	„ „ z Dolnego Drauburga do Wolfsbergu	58.000		58.000
		Dodatki interesowanych		3.510	3.510
	8	„ „ z Mürzzuschlagu do Neubergu	64.000		64.000
	9	„ „ z Nowych Herwinów do Wrba	43.000		43.000
Suma (Tytuł 6, §§. 1—9) .			1,724.450	33.480	1,757.930
	7	Administraeyja rządowa kolei zostających pod zarządem c. k. Dyrekeyi do administracyi rządowej kolei żelaznych w Wiedniu:			
	1	Kolej Cesarzowej Elżbiety:			
		Dochody z ruchu	13,770.000		13,770.000
		Dochody z sprzedaży gruntów i w ogóle z powodu zmniejszenia stanu posiadania		20.000	20.000
	2	Kolej istrijska:			
		Dochody z ruchu	200.000		200.000
	3	Kolej brunowsko-strasswalcheńska:			
		Dochody ruchu (950 zł. w złocie)	73.000		73.000
		Zysk na powyższem złocie (19% ażyo)		180	180
		Dolno-austriackie koleje państwa:			
	4	A. Kolej naddunajska:			
		Dochody z ruchu	130.000		130.000
	5	B. Linie południowo-zachodnie:			
		Dochody z ruchu	540.000		540.000
		Za sprzedane grunta		2.000	2.000
	6	Kolej państwa z Tarvis do Pontebey:			
		Dochody z ruchu (40.000 zł. w złocie)	150.000		150.000
		Zysk na powyższem złocie (19% ażyo)		7.600	7.600
Suma (Tytuł 7, §§. 1—6) .			14,863.000	29.780	14,892.780
	8	Kwota od kraju Galicyi na budowę kolei transwersalnej		1,100.000	1,100.000
Razem (Rozdział 34, Tytuły 1—8) .			42,037.450	1,163.260	43,200.710

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody		
			Dochody państwa		
			zwyczajne	nadzwyczajne	Suma
zł. w walucie austriackiej					
35			XII. Ministerstwo rolnictwa.		
	1		Kierownictwo naczelne	400	400
	2		Zakłady rządowe naukowe i do prób	14.200	15.700
	3		Kultura krajowa	1.950	1.950
	4		Nadzór kultury krajowej	2.440	2.440
	5		Władze górnicze	1.450	1.450
	6		Opłaty wymiarowe i za pozwolenie poszukiwania ciał kopalnych	223.910	223.910
	7		Górnice zakłady naukowe	4.260	4.260
	8		Stadnina rządowa w Radowcach	181.200	181.200
	9		Zakłady ogierów rządowych:		
		1	Ogiery rządowe	202.500	202.500
		2	Zrebiarnie	5.000	5.000
			Suma (Rozdział 35, Tytuł 1—9)	637.310	638.810
36	1		Lasy i dobra rządowe:		
	1		Dyrekeye lasów i dóbr	4.400	4.400
	2		Lasy i dobra rządowe	3.983.400	3.987.600
	2		Kopalnie:		
	1		Kierownictwo naczelne	39.064	39.064
	2		Zarząd górniczy w Kirbiehlu	150.700	150.700
	3		Zarząd górniczy i hutniczy w Brixlegg	231.744	231.744
	4		Zarząd hutniczy w Cilli	249.545	249.545
	5		Dyrekeya górnicza w Idryi	850.110	850.110
	6		Tymczasowa dyrekeya górnicza w Brüx	203.795	203.795
	7		Dyrekeya górnicza w Przybranie	3.774.606	3.774.606
	8		Inne c. k. kopalnie	644.147	644.147
			Suma (Rozdział 36, Tytuły 1 i 2)	10.131.511	10.135.711
			Razem (Rozdział 35 i 36)	10.768.821	10.774.521
37			XIII. Ministerstwo sprawiedliwości.		
	1		Zarząd sprawiedliwości w krajach koronnych	12.326	12.326
	2		Zakłady karne	650.000	650.000
			Suma (Rozdział 37, Tytuły 1 i 2)	662.326	662.326
38			XIV. Najwyższa izba obrachunkowa		
39			XV. Etat emerytalny		
				56.790	56.790
40			XVI. Zapomogi i uposażenia.		
	1		<i>B. Przedsiębiorstwa komunikacyjne.</i>		
	1		Dodatek gminy miasta Wiednia na budowę dworca kolei Franciszka Józefa, srebrem	25.313	25.313
	2		Upłaty z nadwyżek czystego dochodu na dług 4procentowy za zaliczki otrzymane od skarbu z tytułu gwarancji, a mianowicie: a) od kolei koszycko-bogumińskiej 208.000 zł., b) od kolei berneńsko-rossyckiej 2.000 zł.	210.000	210.000
	3		6procentowe odsetki od nadatków w zaliczkach gwarancyjnych w srebrze	15.000	15.000
	4		Zysk na monecie sumy 250.313 zł. po 0 od sta		
			Suma (Tytuł 1. §§. 1—3)	250.313	250.313
	2		<i>C. Fundusze indemnizacyjne.</i>		
			Zwrót zaliczek bezprocentowych c. k. funduszu karyntyjskiego	25.000	25.000
			Razem (Rozdział 40, Tytuły 1 i 2)	275.313	275.313

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody		
			Dochody państwa		
			zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma
			zł. w walucie austriackiej		
41			XVII. Dług państwa.		
	1		Dochód z sprzedaży obligacyj wydać się mających na podstawie amortyzacyj		
	2		Wpłaty kaucyj i depozytów		
				11,725,088	11,725,088
				30,000	30,000
			Suma (Rozdział 41, Tytuły 1 i 2)		
				11,755,088	11,755,088
42			XVIII. Zarząd długu państwa.		
	1		Dochody z należności za blankiety do wymiany obligacyi długu państwa		
	2		Dochód z formularzy do kwitów na procenta długu jednokrotnego		
			12,000		12,000
			700		700
			Suma (Rozdział 42, Tytuły 1 i 2)		
			12,700		12,700
43			XIX. Dochody z sprzedaży nieruchomości państwa.		
	1		Ceny kupna, raty, odsetki i reszty należności za przedmioty sprzedane w skutek upoważnienia udzielonego w poprzednich ustawach skarbowych lub innych osobnych		
	2		Należności od lennictw zamienionych w dobra wolnodziedziczne i odkupienie uprawnień		
	3		Dochody z sprzedaży własności państwa na podstawie artykułu VII ustawy skarbowej na rok 1883		
				68,842	68,842
				12,458	12,458
				68,200	68,200
			Suma (Rozdział 43, Tytuły 1—3)		
				149,500	149,500
44			XX. Zwrót zaliczki danej kolei bnsztiehradzkiej na budowę linii z Falkenowa do Kraslic, z wyrównaniem odsetek		
				1,121,482	1,121,482

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Dochody			
			Dochody państwa			
			zwyczajne	nad- zwyczajne	Suma	
zł. w walucie austriackiej						
Zestawienie.						
1			I. Dwór cesarski			
2			II. Kancelarya gabinetowa Najjaśniejszego Pana			
3			III. Rada państwa			
4			IV. Trybunał państwa			
5			V. Rada ministrów	685.780	685.780	
6			VI. Sprawy wspólne			
7			VII. Ministerstwo spraw wewnętrznych	1,022.632	1,022.632	
8			VIII. Ministerstwo obrony krajowej	217.413	217.413	
9			IX. Ministerstwo wyznań i oświecenia	5,168.707	49.791	5,218.498
10—33			X. Ministerstwo skarbu	383,675.744	4,936.874	388,612.618
34			XI. Ministerstwo handlu	42,037.450	1,163.260	43,200.710
35 i 36			XII. Ministerstwo rolnictwa	10,768.821	5.700	10,774.521
37			XIII. Ministerstwo sprawiedliwości	662.326		662.326
38			XIV. Najwyższa Izba obrachunkowa			
39			XV. Etat emerytalny	56.790		56.790
40			XVI. Zapomogi i uposażenia		275.313	275.313
41			XVII. Dług państwa		11,755.088	11,755.088
42			XVIII. Zarząd długu państwa	12.700		12.700
43			XIX. Dochody z sprzedaży własności nieruchomości państwa		149.500	149.500
44			XX. Zwrot zaliczki danej kolei busztiehradzkiej na budowę linii z Falkenowa do Kraslic z wyrównaniem odsetek		1,121.482	1,121.482
			Ogólna suma pokrycia .	444,308.363	19,457.008	463,765.371

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVII. — Wydana i rozesłana dnia 20 kwietnia 1883.

48.

Patent cesarski z dnia 17 kwietnia 1883,

tyczący się rozwiązania sejmu krajowego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem krakowskiem.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austryacki;**

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, sławoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę tokański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zardarski, uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysee; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd., pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchyi; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy Mego królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem krakowskiem jest rozwiązany a nowe wybory do tegoż sejmu krajowego rozpisac należy niezwłocznie.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu, dnia siedm-nastego kwietnia tysiąc ośmset ośmdziesiątego trzeciego, Naszego panowania trzy-dziesiątego piątego roku.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Weltersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XVIII. — Wydana i rozesłana dnia 1 maja 1883.

49.

Ustawa z dnia 5 kwietnia 1883,

o dalszym dodatku ze skarbu państwa na uregulowanie rzeki Muru w Styryi.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Na pokrycie kosztów uregulowania rzeki Muru od mostu Radeckiego w Graczu aż do granicy styryjsko-węgierskiej (gmina katastralna Mauthdorf, gmina miejscowa Zween), które ma być uskutecznione stósownie do ustawy krajowej dla Styryi z dnia dzisiejszego, płacić będzie skarb państwa, oprócz kwot, wyznaczonych ustawą z dnia 24 marca 1875 (Dz. u. p. Nr. 36), dalsze kwoty po 23.100 zł. rocznie, począwszy od roku 1883 aż do roku 1894 włącznie.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom spraw wewnętrznych, skarbu i rolnictwa.

Wiedeń, dnia 5 kwietnia 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Falkenhayn r. w.

Dunajewski r. w.

50.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 12 kwietnia 1883,

o ustanowieniu dodatku na tarę do opłaty cła od kwasu siarczanego przewożonego wagonami kolejowymi umyślnie do tego urządzonego bez innego opakowania.

W porozumieniu z c. k. ministerstwem handlu i król. węgierskim Rządem postanawia się na zasadzie art. XVII ustawy z dnia 25 maja 1882 o powszechnej

Taryfie cłowej okręgu cłowego austriacko-węgierskiego (Dz. u. p. 1882 Nr. 47), że przy pobieraniu cła od kwasu siarczanego przewożonego wagonami kolejowymi, umyślnie do tego urządzonego, bez innego opakowania, doliczać się ma do obliczonej wagi czystej 15 od sta na tarę.

Dunajewski r. w.

51.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 20 kwietnia 1883,

o upoważnieniu król. węgierskiej komory głównej II klasy w Ujwidku do ekspedycyowania bez opłaty cła rzeczy podróźnych naprzód lub później posłanych.

Według doniesienia król. węgierskiego ministerstwa skarbu król. węgierska komora główna w Ujwidku (Neusatz) upoważniona została do ekspedycyowania bez opłaty cła rzeczy podróźnych naprzód lub później posłanych (Art. IX, 1 ustawy z dnia 25 maja 1882 o powszechnej Taryfie cłowej.

Dunajewski r. w.

52.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 1 maja 1883,

zmieniające zaprowadzoną rozporządzeniem z dnia 15 września 1881 (Dz. u. p. Nr. 100) osnowę numeru XXXVIII Dodatku D do wydanego rozporządzeniem z dnia 10 czerwca 1874 (Dz. u. p. Nr. 75) Porządku ruchu na kolejach żelaznych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Numer XXXVIII Dodatku D do Porządku ruchu, zaprowadzony rozporządzeniem z dnia 15 września 1881 (Dz. u. p. Nr. 100), otrzymuje następującą osnowę, nabywającą mocy od dnia 15 maja 1883.

„Kwas węglowy płynny i tlenek azotu płynny, wolno oddawać do przewozu tylko w naczyniach z kutego żelaza, z lanego żelaza lub stali lanej, które, urzędownie badane, wytrzymały ciśnienie 250 atmosfer bez stałej zmiany formy. Zapisek urzędowy na tych naczyniach powinien wyrażać dokładnie, że były pod tym względem badane a to w ciągu roku przed oddaniem. Naczynia zapakować trzeba mocno w skrzyniach w taki sposób, aby przy odbieraniu na kolei można było bez trudności dostrzedz rzeczony zapisek.

Królewsko-węgierski Minister komunikacyi, z którym porozumiałem się w tej mierze, wydaje jednocześnie także samo rozporządzenie dla kolei żelaznych krajów korony węgierskiej.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIX. — Wydana i rozesłana dnia 5 maja 1883.

53.

Ustawa z dnia 2 maja 1883,

zmieniająca niektóre przepisy ustawy z dnia 14 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 62).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje :

Artykuł I.

Przytoczone poniżej paragrafy ustawy z dnia 14 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 62), którą uregulowane zostały zasady nauczania w szkołach początkowych, przestają obowiązywać w teraźniejszej osnowie i opiewać mają na przyszłość jak następuje:

§. 3.

W szkole początkowej pospolitej udzielane będą następujące przedmioty:
religia;
czytanie i pisanie;
język wykładowy;
rachunki, w związku z nauką o formach geometrycznych;
wiadomości dla uczniów najdostępniejsze i najpożądańsze z historii naturalnej, fizyki, geografii i historii z szczególnym względem na kraj ojczysty i jego ustawę narodową;
rysunek;
śpiew;
jakoteż:
roboty ręczne kobiece dla dziewcząt;
gymnastyka dla chłopców obowiązkowa, dla dziewcząt nie obowiązkowa.

W jakim zakresie przedmioty szkolne mają być udzielane, zależy to od stopnia, na jakim stoi każda szkoła, stosownie do ilości sił nauczycielskich, którymi rozporządza. Od tego też zależy nauczanie innych przedmiotów, oprócz wymienionych powyżej, mianowicie zaś drugiego języka krajowego (§. 6).

§. 7.

Materyał naukowy szkoły początkowej rozłożyć należy na lata, w ciągu których każde dziecko uczęszczać ma do szkoły, ile możności tak, aby każdemu z tych lat odpowiadał pewien stopień nauki.

Młodzież szkolną dzieli się na oddziały czyli klasy, stósownie do ilości uczniów i rozrządzalnych sił nauczycielskich a według okoliczności, zwłaszcza na prowincyi, można ją podzielić według systemu nauki półdniowej.

§. 8.

Co do przyjęcia książek do nauki i do czytania, orzeka Minister wyznań i oświecenia po wysłuchaniu Władzy szkolnej krajowej.

Wybór pomiędzy książkami do nauki i do czytania, uznanymi za przyjęte, czyni Władza szkolna krajowa po wysłuchaniu konferencyi nauczycieli powiatu.

§. 10.

Z szczególnym względem na potrzeby miejscowe można połączyć ze szkołami zakłady do pielęgnowania, wychowywania i nauczania dzieci, jeszcze wolnych od szkoły, jakoteż kursa osobne dla młodzieży, która wyszła już z lat obowiązujących do nauki szkolnej (§. 59, ustęp 2).

Dla dziewcząt, które wyszły z obowiązku uczęszczania do szkoły mogą być zaprowadzone także kursa, mające na celu dalsze kształcenie ogólne (§. 59, ustęp 2).

§. 11.

Ilość sił nauczycielskich każdej szkoły zależy od ilości uczniów.

Gdy średnia ilość uczniów pobierających całodzienną naukę, wzięta z trzech lat po sobie następujących, dojdzie do 80, trzeba koniecznie postarać się o drugiego nauczyciela a gdy ilość ta wzrośnie do 160, o trzeciego i w tym stosunku ilość nauczycieli ciągle pomnażać.

Gdzie zaprowadzona jest nauka półdniowa, ma być na 100 uczniów jeden nauczyciel.

Do oznaczenia ilości sił nauczycielskich dla tych szkół początkowych popolitych, które dla dzieci dwóch ostatnich lat nauki otrzymają urządzenie odmienne od prawidła (§. 21, ustęp 4), dzieci tych nie bierze się w rachubę.

Posady nauczycielskie już zaprowadzone, zwinięte być mogą tylko za zezwoleniem Władzy szkolnej krajowej.

Ustawodawstwu krajowemu zastrzega się prawo zmniejszenia ilości największej uczniów na jednego nauczyciela wyznaczonej.

§. 15.

Nauczycielki i nauczycielki niższe szkół żeńskich mają zwyczajnie udzielać także naukę robót ręcznych kobiecych, do której urzędzić należy osobny oddział szkolny.

Tam, gdzie szkoła żeńska poruczona jest męskim siłom nauczycielskim, ustanowić należy osobną nauczycielkę do uczenia robót ręcznych kobiecych.

Tam, gdzie niema szkół żeńskich samoistnych, założyć należy dla dziewcząt, obowiązanych do szkoły uczęszczać, właściwe szkoły robót, albo oddzielne albo też połączone z szkołą początkową.

§. 17.

Szkoła wydziałowa dawać ma wykształcenie przechodzące zakres naukowy szkoły początkowej pospolitej, mianowicie ze względu na potrzeby przemysłowców i rolników. Nadto przygotowuje ona do seminarjów nauczycielskich i do tych szkół wyłącznych, które nie wymagają przygotowania nabytego w szkołach pośrednich.

W szkole wydziałowej udzielane będą następujące przedmioty:

religia;

język wykładowy w związku ze stylistyką do interesów;

geografia i historia z szczególnym względem na kraj ojczysty i jego ustawę rządową;

historia naturalna;

fizyka;

rachunki w związku z buchhalterją pojedynczą;

geometria i rysunek geometryczny;

rysunek artystyczny;

kaligrafia;

śpiew;

jakoteż:

roboty ręczne kobiece dla dziewcząt;

gymnastyka dla chłopców obowiązkowa, dla dziewcząt nie obowiązkowa.

W szkołach wydziałowych nie niemieckich ma być nastręczana sposobność do nauczenia się języka niemieckiego.

Za zezwoleniem Władzy szkolnej krajowej, udzielana być może nie obowiązkowo nauka także innych języków żyjących, gry na fortepianie i na skrzypcach.

§. 18.

Szkoła wydziałowa składa się z trzech klas, które są dalszym ciągiem piątego kursu rocznego szkoły początkowej pospolitej.

Tym, którzy szkołę utrzymują, zostawia się do woli połączyć szkołę wydziałową ze szkołą początkową pospolitą pod wspólnym kierownikiem. W przypadku tym służy jej nazwa: „Szkoła początkowa pospolita i wydziałowa.“

§. 19.

Postanowienia §§ów 4 do 8, 10 do 14 stosują się do szkoły wydziałowej z następującymi odmianami:

1. Dla ułożenia programu nauki trzeba mieć na względzie szczególne potrzeby tak miejsca w którym jest szkoła jak i powiatu.

2. W szkole wydziałowej płci muszą być wszędzie rozłączone.

3. Konferencya nauczycieli przedstawia Władzy szkolnej krajowej wnioski co do wyboru książek do nauki i do czytania z pomiędzy uznanych za przyjęte a nadto może czynić wnioski co do zaprowadzenia nowych książek do nauki i do czytania.

4. Odpowiedzialny kierownik szkoły używa tytułu: „dyrektor“.

5. Nie licząc dyrektora i nauczyciela religii, powinny być do nauczania najmniej trzy osoby.

§. 21.

Obowiązek uczęszczania do szkoły poczyna się od skończenia szóstego i trwa aż do skończenia czternastego roku życia.

Wystąpić jednak ze szkoły wolno dopiero wtedy, gdy uczeń umie najpotrzebniejsze nauki dla szkoły początkowej przepisane, jakoto: religią, czytać, pisać i rachować.

W szkołach początkowych pospolitych czynione będą z przyczyn na względy zasługujących, po sześcioletniem uczęszczaniu do szkoły, ulgi co do miary prawidłowego uczęszczania do szkoły a to dzieciom na prowincyi, tudzież dzieciom niezamożnych klas ludu w miastach i miasteczkach, na prośbę ich rodziców lub tychże zastępców. Ulgi te polegać będą na ograniczeniu nauki do części roku lub do półdniowej nauki albo też do pewnych dni tygodnia.

Ulgi rzeczone czynione będą także dzieciom całych gmin szkolnych na prowincyi, gdy o to proszą reprezentacye wszystkich gmin, do szkoły należących, na podstawie uchwał wydziałów gminnych. W przypadku tym program nauki ułożony być może tak, aby skrócona nauka udzielana była dzieciom w osobnych oddziałach, od innych uczniów odłączonych, aż do skończenia najmniej czternastego roku życia.

We wszystkich przypadkach, które w dwóch ustępach powyższych są przewidziane, udzielać trzeba naukę w taki sposób, aby obowiązani uczęszczać do szkoły, mogli osiągnąć w nauce ten cel, który dla wszystkich jest przepisany.

Uczniów, którzy wprawdzie nie przeszli jeszcze czternastego roku życia, lecz go w najbliższem półroczu skończą i którzy przedmioty szkoły początkowej całkiem dobrze umieją, może z ważnych przyczyn uwolnić z końcem roku szkolnego nadzór szkolny powiatowy.

§. 23.

Od obowiązku uczęszczania do szkoły publicznej uwolnieni są czasowo lub stale:

Dzieci, uczęszczające do wyższej szkoły albo do szkół przemysłowych lub rolniczych lub też na kursa wyłączne, o ile te są tak urządzone, że zastępują naukę udzielaną w szkołach początkowych; dalej dzieci obarczone ułomnością umysłową lub ciężką cielesną, udaremniającą cel nauki lub nie pozwalającą uczęszczać do szkoły; nakoniec takie, które pobierają naukę w domu lub w zakładzie prywatnym.

W tym ostatnim przypadku rodzice lub ich zastępcy są za to odpowiedzialni, aby dzieci umiały dostatecznie przynajmniej to, co jest przepisane dla szkoły początkowej.

Gdyby w tym względzie zachodziła wątpliwość, nadzór szkolny powiatowy obowiązany jest przekonać się o tem w stósowny sposób, czy wątpliwość jest czy nie jest uzasadniona. Rodzice lub ich zastępcy winni poddać się środkom, które w tym celu będą zarządzone.

§. 29.

W seminaryach nauczycielskich męskich udzielane będą następujące przedmioty:

- religia;
- pedagogika z ćwiczeniami praktycznemi;
- język wykładowy;

geografia;
 historia i nauka o ustawie rządowej kraju ojczystego;
 matematyka i rysunek geometryczny;
 historia naturalna;
 fizyka;
 gospodarstwo wiejskie z szczególnym względem na ziemię kraju;
 kaligrafia;
 rysunek artystyczny;
 muzyka z szczególnym względem na muzykę kościelną;
 gymnastyka.

Oprócz tego, gdzie będzie sposobność, obznajmiać należy uczniów z metodą nauczania głuchoniemych i ślepych, jakoteż z organizacją ogródków dziecięcych i zakładów wychowawczych dla zaniedbanych dzieci.

Za zezwoleniem Ministra wyznań i oświecenia udzielane być mogą inne języki żyjące jako przedmioty nadobowiązkowe.

§. 30.

W seminariach nauczycielskich żeńskich udzielane będą następujące przedmioty:

religia;
 pedagogika z ćwiczeniami praktycznymi;
 język wykładowy;
 geografia;
 historia;
 arytmetyka i nauka o formach geometrycznych;
 historia naturalna;
 fizyka;
 kaligrafia;
 rysunek artystyczny;
 muzyka;
 roboty ręczne kobiece;
 gymnastyka.

Oprócz tego, gdzie będzie sposobność, obznajamiać należy uczennice z organizacją ogródków dziecięcych.

Za zezwoleniem Ministra wyznań i oświecenia, udzielane być mogą inne języki żyjące, jako przedmioty nadobowiązkowe.

Nauczycielki robót kształcić się będą albo w seminariach nauczycielskich żeńskich albo też na osobnych kursach.

§. 32.

Warunkiem przyjęcia na pierwszy rok będzie prócz zdolności fizycznej, nieposzlakowanych obyczajów i odpowiedniego przygotowania, aby kandydat liczył lat piętnaście skończonych. Z powodów, zasługujących na szczególne względy, Minister pozwolić może, aby na wiek nie zważano, gdy różnica wynosi najwięcej sześć miesięcy.

Odpowiednie przygotowanie udowadnia się zdaniem ścisłego egzaminu wstępnego.

Egzaminuje się w ogólności z tych przedmiotów, które udzielane są w szkole wydziałowej jako obowiązkowe. Pierwszeństwo do przyjęcia winni mieć kandydaci posiadający początki muzyki.

Dla kandydatów, którzy to wszystko udowodnią, jakiegokolwiek byliby wyznania, seminaria nauczycielskie publiczne są przystępne.

§. 36.

Stosunki prawne nauczających urządzone będą osobnemi przepisami. Nauczyciele religii, mianowani stale, zostawać mają pod względem praw i obowiązków na równi z nauczycielami głównymi.

§. 38.

Świadectwo dojrzałości (§. 34) uzdalnia do przyjęcia tymczasowo na nauczyciela niższego lub nauczyciela.

Do mianowania stale nauczyciela niższego lub nauczyciela szkół początkowych pospolitych, potrzebne jest świadectwo uzdolnienia na nauczyciela szkół początkowych pospolitych, uzyskane w skutek złożenia egzaminu nauczycielskiego po najmniej dwuletniem zadowalniającem działaniu w służbie szkolnej praktycznej przy szkole początkowej publicznej lub prywatnej, prawo zakładu publicznego posiadającej.

Do mianowania stale nauczyciela niższego lub nauczyciela szkół wydziałowych, potrzebne jest świadectwo uzdolnienia na nauczyciela szkół wydziałowych, uzyskane w skutek złożenia osobnego egzaminu po najmniej trzyletniem, całkiem zadowalniającem działaniu przy szkołach początkowych lub innych zakładach naukowych. Nauczycieli technicznych w zawodzie nauczycielskim doświadczonych, do kursów osobnych (§. 10) z niektórymi szkołami połączonych, może Minister oświecenia uwolnić od tego egzaminu.

Do słuchania egzaminów uzdalniających na nauczycieli ustanowi Minister wyznań i oświecenia osobne komisye, trzymając się tej zasady, że członkami komisji powinni być głównie dyrektorowie i nauczyciele seminarij nauczycielskich, inspektorowie szkół, tudzież zdolni nauczyciele szkół początkowych.

Do egzaminowania kandydatów pod względem uzdolnienia do nauczania religii, powołani są reprezentanci społeczności kościelnych i religijnych (§. 5, ustęp 6).

§. 41.

Ci, którzy nie odbyli kursu nauk w seminarjum nauczycielskiem, prawa zakładu publicznego posiadającym, jeżeli skończyli dziewiętnasty rok życia i czynią zadość innym warunkom ustawowym (§. 32, ustęp 1), mogą uzyskać świadectwo dojrzałości przez złożenie egzaminu w seminarjum nauczycielskiem rządowem.

Warunki, pod któremi kandydaci, posiadający uzdolnienie na nauczycieli szkół średnich, mogą uzyskać uzdolnienie do nauczania i otrzymania posady w szkołach początkowych, ustanowi Minister wyznań i oświecenia.

Atoli kandydaci tacy mogą być mianowani stale tylko po najmniej rocznej służbie przy szkołach początkowych (§. 38, ustęp 2 i 3).

§. 42.

Do dalszego kształcenia w zawodzie nauczycielskim, mianowicie w przedmiotach udzielanych w szkole wydziałowej, założone będą kursa osobne.

Szczegółowe przepisy wyda Minister wyznań i oświecenia.

§. 46.

W każdym kraju odbywać się będą co sześć lat konferencye delegatów konferencyj powiatowych pod przewodnictwem krajowego inspektora szkół (konferencye krajowe).

§. 48.

Służba przy szkołach publicznych jest urzędem publicznym i zarówno przystępnym dla wszystkich obywateli państwa, którzy w sposób ustawą przepisany udowodnią, że są do niego uzdolnieni.

Odpowiedzialnymi kierownikami szkoły (§§. 12, 14, ustęp 2, §. 19, ustęp 4 i 5) mianowani być mogą tylko ci nauczyciele, którzy nadto udowodnią uzdolnienie do nauczania religii (§. 38, ustęp 5) tego wyznania, do którego należy większość uczniów onejże szkoły, biorąc średnią z pięciu poprzedzających lat szkolnych. Przy obliczaniu tej średniej, wszyscy uczniowie ewangeliccy uważani będą za należących do tego samego wyznania. Kierownictwo szkoły obowiązane jest uczestniczyć w oglądaniu młodzieży szkolnej podczas praktyk religijnych, podług przepisów zaprowadzonych a to za pośrednictwem nauczycieli tego samego wyznania.

Od urzędu nauczycielskiego wykluczeni są ci, którzy w skutek wyroku sądu karnego są wykluczeni od wybieralności do reprezentacji gminnej.

§. 53.

Nauczycieli, posiadających świadectwo uzdalniające do nauczania w szkołach początkowych pospolitych, gdyby ich nauczanie okazało się niedostatecznym, może Władza szkolna krajowa zniewolić do złożenia jeszcze raz egzaminu nauczycielskiego. Gdyby wynik egzaminu okazał się ponownie niedostatecznym, pociągnie to za sobą utratę świadectwa uzdalniającego na nauczyciela, poprzednio nabytego a czy można pozwolić, aby ów nauczyciel pełnił nadal obowiązki prowizorycznie lub czy należy oddalić go od urzędu nauczycielskiego, będzie to zależało od decyzji Władzy szkolnej krajowej.

§. 54.

Gdyby zachowywanie się nauczyciela w szkole było sprzeczne z obowiązkami, tudzież, gdyby zachowanie się jego po za szkołą uwłaczało powadze stanu i udaremniało działanie jego jako wychowawcy i nauczyciela, pociągnie to za sobą zastosowanie środków porządkowo-karnych, które zarządzone będą niezależnie od dochodzenia sądowo-karnego.

Bliższe szczegóły w tej mierze postanowi prawodawstwo krajowe, przyjmując za zasadę to, że dyrektorowie, jakoteż nauczyciele i nauczyciele niżsi, stale zamianowani, oddaleni być mogą ze służby i odsunięci od zawodu nauczycielskiego tylko na podstawie postępowania porządkowo-karnego według przepisów przeprowadzonego.

§. 59.

Obowiązek zakładania szkół określa ustawodawstwo krajowe według tej zasady, że bądź co bądź szkoła założona być ma wszędzie, gdzie w okręgu milowym pięcioletnia średnia ilość dzieci, które muszą chodzić do szkoły oddalonej przeszło o 4 kilometry, wynosi więcej niż 40.

Również jest rzeczą ustawodawstwa krajowego, czynienie stósownych zarządzeń we względzie zakładania potrzebnych dla kraju szkół i zakładów wychowawczych dla dzieci pozbawionych pewnego zmysłu, tudzież zakładów dla dzieci moralnie zaniedbanych, jakoteż zakładów i kursów wzmiankowanych w §fie 10.

§. 62.

Staranie się o potrzebne szkoły początkowe należy przedewszystkiem do gminy miejscowej bez naruszenia istniejących prawnie obowiązków i zaręczeń trzecich osób lub korporacyj.

O ile powiaty mają w tem uczestniczyć, tudzież jak mają być pokrywane wydatki na zakłady i kursa w §fie 10 i §fie 59, ustęp 2 wzmiankowane, przepiše ustawodawstwo krajowe.

§. 75.

Ze względu na szczególne stosunki królestw dalmatyńskiego, galicyjsko-lodomeryjskiego z wielkiem księstwem krakowskiem, księstw krańskiego i bukowińskiego, margrabstwa istrijskiego, jakoteż uksiążęconego hrabstwa goryckiego i gradyjskiego, zastrzega się ustawodawstwu tychże krajów dozwole nie odstąpienia od zasad w §. 21, ustęp 1, 3, 4, 5 i 6, w §. 22, ustęp 2, w §. 28 i w §. 38 a ustawodawstwu królestwa galicyjsko-lodomeryjskiego z wielkiem księstwem krakowskiem także od zasad w §§. 17, 18, 19 ustanowionych.

Przepisy §. 48, ustęp 2 nie obowiązują w królestwach dalmatyńskiem i galicyjsko-lodomeryjskiem z wielkiem księstwem krakowskiem.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej i wydanie potrzebnych przepisów przejściowych porucza się Ministrowi wyznań i oświecenia.

Wiedeń, dnia 2 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Conrad-Eybesfeld r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XX. — Wydana i rozesłana dnia 10 maja 1883.

54.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 12 kwietnia 1883,
o podwyższeniu c. k. komory pomocniczej I klasy w Pontebie na komorę główną II klasy.

Podwyższa się c. k. komorę pomocniczą I klasy w Pontebie na komorę główną II klasy i postanawia, aby urzędowanie jako taka rozpoczęła dnia 1 lipca 1883.

Dunajewski r. w.

55.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia
23 kwietnia 1883,

tyczące się przyłączenia powiatów sądowych kałuskiego i wojniłowskiego do okręgu sądu obwodowego stanisławowskiego w Galicyi.

Za Najwyższem zezwoleniem z dnia 20 kwietnia b. r. oddziela się na zasadzie ustawy z dnia 26 kwietnia 1873 (Dz. u p. Nr. 62) powiaty sądowe kałuski i wojniłowski od okręgu sądu obwodowego samborskiego i przyłącza do okręgu sądu obwodowego stanisławowskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 października 1883.

Prażák r. w.

56.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 1883,

o ulgach i warunkach do wybudowania kolei miejscowej z Czerniowiec do Nowosielicy.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, iżby wziął udział w dostarczeniu kapitału na wybudowanie kolei miejscowej od pewnego miejsca uprzywilejowanej kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej pod Czerniowcami do Nowosielicy przez objęcie akcji zakładowych Spółki akcyjnej, która się do wybudowania tej kolei miejscowej, zawiąże, za sumę trzysta pięćdziesiąt tysięcy (350.000) złotych waluty austriackiej biletami.

Na to uczestnictwo skarbu państwa pozwala się pod warunkiem, że

- a) uprzywilejowana Spółka kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej zapewni prawomocnie wzięcie udziału w budowie rzeczonyj kolei przez objęcie akcji za sumę pięćset tysięcy (500.000) zł. wal. austr. al pari, licząc 450.000 zł. na akcyje z prawem pierwszeństwa a 50.000 zł. na akcyje zakładowe, tudzież, że
- b) dostarczenie reszty kapitału na budowę, z którego najwięcej jeszcze 150.000 zł. w akcyjach z prawem pierwszeństwa a 50.000 zł. w akcyjach zakładowych wolno wypuścić w obieg, zapewnią, biorąc je al pari, wszyscy inni interesowani, bez obciążenia skarbu państwa, w taki sposób, że ci, którzy uzyskają koncesyą, mają wziąć na siebie odpowiedzialność tak za to, jak i za wystarczenie kapitału w sumie ogólnej 1,050.000 zł.,
- c) że nakoniec dywidenda, należąca się od akcji z prawem pierwszeństwa, pierwszej, zanim akcyje zakładowe nabędą prawa do pobierania dywidendy, wymierzona będzie najwyżej po 5 od sta.

Artykuł II.

Kwoty na akcyje, które Rząd objąć ma w myśl artykułu Igo i które tych samych praw, co inne akcyje zakładowe Spółki akcyjnej, zawiązać się mającej, używać będą a do których nie może być stosowane przepisane statutem ograniczenie prawa głosowania do nieprzekraczalnej ilości głosów ani też w obec właścicieli akcji pierwszorzędných, wypłacone być mają w ciągu roku 1884 w terminach, które Rząd do tego wyznaczy, w żadnym zaś razie nie pierwszej, aż dopiero, gdy będzie należycie udowodnione, że kwoty, przez innych interesowanych [art. I a) i b)] zapewnione, zostały poprzednio zapłacone i wyczerpane a kolej miejscowa w artykule I wzmiankowana, jest zgodnie z koncesyą skończona i na użytek publiczny oddana.

Kwoty owe wypłacić ma Rząd za niestęplowanemi potwierdzeniami odbioru.

Artykuł III.

Kolej żelazna, w artykule I wzmiankowana, wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym a skończona i oddana na użytek publiczny w przeciągu roku, licząc od dnia nadania koncesyi.

Artykuł IV.

Na cel wzmiankowany w artykule I wyznacza się Rządowi na rok 1884 dotacją w sumie 350.000 zł. waluty austriackiej, z której, o ileby do końca marca 1885 nie została całkiem wyczerpana, wolno czerpać jeszcze aż do końca marca 1886, w tym jednak przypadku tak ją uważać trzeba, jak gdyby wyznaczona była w budżecie na rok 1885 a przeto policzyć ją na karb zarządu tego ostatniego roku.

Artykuł V.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie jej porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 24 kwietnia 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

57.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 29 kwietnia 1883,

o upoważnieniu król. węgierskich komor głównych II klasy w Syseku, Zimonach, Brodzie i Zenggu do pobierania cła od oliwy popsutej.

Według doniesienia król. węgierskiego ministerstwa skarbu król. węgierskie komory główne II klasy w Syseku, Zimonach, Brodzie i Zenggu upoważnione zostały do pobierania cła od oliwy popsutej a to według Nr. 72 Taryfy cłowej, Uwaga.

Dunajewski r. w.

58.

Rozporządzenie ministerstw rolnictwa, spraw wewnętrznych, handlu i skarbu z dnia 1 maja 1883,

tyczące się stósowania przepisów konwencji międzynarodowej z dnia 3 listopada 1881 (Dz. u. p. Nr. 105 z r. 1882), do wywozu przedmiotów wymagających ostrożności ze względu na mszycę winną.

Co do wywozu przedmiotów, wymagających ostrożności ze względu na mszycę winną, rozporządza się na zasadzie konwencji międzynarodowej z dnia 3 listopada 1881 (Dz. u. p. Nr. 105 z r. 1882), co następuje:

§. 1.

Wywóz takich przedmiotów, które ze względu na mszycę winną wymagają ostrożności, o ile przeznaczone są do jednego z tych państw, które przystąpiły do konwencji międzynarodowej z dnia 3 listopada 1881 (Dz. u. p. Nr. 105 z r. 1882) (Niemcy, Francya, Portugalia, Szwajcarya, Belgia, Luksemburg), uregulowany jest przepisami tejże konwencji.

Tak przedmioty, które na tej zasadzie wywozić wolno, jak i przepisy we względzie ich opakowania, tudzież deklaracyj, do posyłek dołączać się mających są te same, które zawiera pod L. b. 1—4 wykaz, dołączony do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15 lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 107) a tyczący się przywozu do monarchyi austryacko-węgierskiej.

We względzie deklaracji, którą posyłający dołączać ma do posyłki i świadectwa władzy krajowej, postanawia się nadto, co następuje:

§. 2.

Deklaracya posyłającego i świadectwo urzędowe (L. b. 2, l. 2 i 3 Wykazu do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 15 lipca 1882), wygotowane być mają według wzorów, dołączonych do rozporządzenia niniejszego pod I i II.

Deklaracya posyłającego i świadectwo urzędowe są wolne od stępla (§. 20 ustawy z dnia 3 kwietnia 1875 (Dz. u. p. Nr. 61).

§. 3.

Do wydawania świadectwa upoważniona jest władza administracyjna pierwszej instancji tego powiatu, z którego pochodzą przedmioty wysyłane.

§. 4.

Ponieważ świadectwo urzędowe we względzie szczegółów, podanych we wzorze II, opierać się ma w myśl protokołu końcowego do wzmiankowanej konwencji międzynarodowej, zawsze na orzeczeniu urzędowego znawcy, przeto Władze, przeznaczone do wydawania świadectw, winny stale lub za każdym razem ustanowić osoby ukwalifikowane do wydawania potrzebnych orzeczeń, jako znawcy.

§. 5.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.   **Falkenhayn** r. w.   **Pino** r. w.   **Dunajewski** r. w.

Z a ł ą c z k a.

I. Deklaracya posyłającego.

- Podpisany ¹⁾ . . . . .
oświadcza niniejszem,
a) że wszystko, z czego się składa dołączona posyłka ²⁾ . . . . .
oznaczona ³⁾ . . . . .
zawierająca ⁴⁾ . . . . .
pochodzi z jego zakładu w ⁵⁾ . . . . .
b) a przeznaczona jest
dla ⁶⁾ . . . . .
w ⁷⁾ . . . . .
c) że posyłka nie zawiera winorośli ani części winoroślinnych;
d) że posyłka zawiera rośliny $\frac{\text{z ziemią}}{\text{bez ziemi.}}$

. . . . . dnia . . . . .

(Podpis.)

U w a g a do wzoru I.

- 1) Nazwisko (firma) i siedziba posyłającego.
- 2) Ilość i jakość pak (skrzyń, koszów itp.).
- 3) Znak i liczba.
- 4) Co posyłka zawiera (rodzaj krzewów, kwiatów itp.).
- 5) Kraj i miejsce, w którym zakład się znajduje.
- 6) i 7) Nazwisko tego, dla którego przesyłka jest przeznaczona.

(Polsk.)

II. Świadcstwo urzędowe.

Panu N. N. . . . . w . . . . .
wydaje się w myśl konwencji międzynarodowej z dnia 3 listopada 1881 (Dz. u. p. Nr. 105 z r. 1882), tyczącej się mszycy winnej i rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 58), świadectwo potwierdzające, że

a) dołączona posyłka roślin pochodzi z otwartego — płotem obwiedzionego zakładu N. . . . . N. . . . . w (kraj, miejsce), który to zakład od wszelkiej winnej macicy oddzielony jest przestrzenią . . . (najmniej 20) metrów,

(lub)

który to zakład oddzielony jest od korzeni wszelkiej winnej macicy przeszkodą, którą podpisana Władza uznała za dostateczną do zapobieżenia niebezpieczeństwu przejścia mszycy winnej korzennej;

b) na tym gruncie nie krzewi się winna macica;

c) winna macica nie bywa na nim składana;

d) na tym gruncie nie było nigdy winnej macicy, dotkniętej mszycą winną,

(albo)

na tym gruncie była winna macica dotknięta mszycą, lecz ją całkiem wytępiono a odwietrzenia ponawiane przez trzy lata są rękojmią, że owad i korzenie całkiem wytępione zostały.

. . . . . dnia . . . . .

(L. S.)

(Podpis.)

59.

Rozporządzenie z dnia 4 maja 1883, wydane przez ministerstwo handlu, w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych,

zmieniające przepis rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1 października 1875 (Dz. u. p. Nr. 130), we względzie ostrożności przeciw eksplozyom kotłów parowych.

§. 1.

Do §. 1 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 1 października 1875 (Dz. u. p. Nr. 130), przydaje się drugi ustęp takiej osnowy:

Wyjmują się tylko naczynia, przeznaczone do wytwarzania pary o wysokim ciśnieniu mniejszem niż 0·5 atmosfery, jeżeli są połączone z atmosferą za pomocą rury pionowej, dochodzącej do przestrzeni wodnej, od góry otwartej, prostej i niezamykalnej, mającej najwięcej 5 metrów wysokości a najmniej 10 centymetrów szerokości.

§. 2.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXI. — Wydana i rozesłana dnia 13 maja 1883.

60.

Patent cesarski z dnia 11 maja 1883,

tyczący się rozwiązania sejmu krajowego księstwa kraińskiego i dokonania nowych wyborów do tegoż.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, slawoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; areksiążę austriacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski, uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysee; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd., pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchyi; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy Mojego księstwa kraińskiego jest rozwiązany i dokonane być mają niezwłocznie nowe wybory do tegoż sejmu krajowego.

Dan w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu, dnia jedenastego maja w roku tysiąc ośmset ośmdziesiątym trzecim, Naszego panowania trzydziestym piątym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Prażák r. w.

Conrad r. w.

Weltersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

61.

Patent cesarski z dnia 11 maja 1883,

tyczący się zwołania sejmów krajowych dolno-austryackiego, salzburskiego, styryjskiego, szląskiego, tyrolskiego, bukowińskiego, dalmatyńskiego, goryckiego i gradyjskiego tudzież istryjskiego.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, slawoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę toskański i krakowski; książę lotaryński, saleburski, styryjski, karyntyjski, krański i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski; uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysce; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchii; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Następujące sejmy krajowe zwołane są na dni poniżej ustanowione do miejsc na ich zebrania ustaważ yznaczonych:

sejm krajowy arcyksięstwa austriackiego poniżej Anizy na dzień 21 maja 1883;

sejmy krajowe księstwa salzburskiego, księstwa styryjskiego i księstwa górno- i dolno-szląskiego na dzień 28 maja 1883;

sejm krajowy księżęconego hrabstwa tyrolskiego na dzień 4 czerwca 1883;

sejm krajowy księstwa bukowińskiego na dzień 20 czerwca 1883;

sejm krajowy królestwa dalmatyńskiego na dzień 25 czerwca 1883;

sejmy krajowe księżęconego hrabstwa goryckiego i gradyjskiego, tudzież margrabstwa istryjskiego na dzień 16 sierpnia 1883.

Dan w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia jedenastego maja w roku tysiąc ośmset ośmdziesiątym trzecim, Naszego panowania trzydziestym piątym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Weltersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

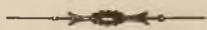
Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1883 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, ilirysko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1883 w którymkolwiek z ośmiu języków **2 zł. 50 c.** i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Cena roczników 1864 do 1882 włącznie, ale tylko dla tych, którzy zechcą nabyć wszystkie, wynosi 38 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

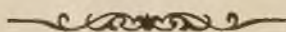
Rocznik 1851 za 1 zł. 30 c.	Rocznik 1871 za 2 zł. — c.
" 1856 " 2 " 45 "	" 1872 " 3 " 20 "
" 1857 " 2 " 85 "	" 1873 " 3 " 30 "
" 1861 " 1 " 50 "	" 1874 " 2 " 30 "
" 1862 " 1 " 40 "	" 1875 " 2 " — "
" 1863 " 1 " 40 "	" 1876 " 1 " 50 "
" 1864 " 1 " 40 "	" 1877 " 1 " — "
" 1865 " 2 " — "	" 1878 " 2 " 30 "
" 1866 " 2 " 20 "	" 1879 " 2 " 30 "
" 1867 " 2 " — "	" 1880 " 2 " 20 "
" 1868 " 2 " — "	" 1881 " 2 " 20 "
" 1869 " 3 " — "	" 1882 " 3 " 50 "
" 1870 " 1 " 40 "	

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1882 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niepełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość handlową ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.).

Po tej samej cenie dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXII. ... Wydana i rozestana dnia 22 maja 1883.

62.

Patent cesarski z dnia 17 maja 1883,

tyczący się rozwiązania sejmu krajowego czeskiego i zwołania nowo-wybranego sejmu krajowego na dzień 5 lipca 1883.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, slawoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę tokański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabie morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacencki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski, uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysee; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd, pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchyi; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy królestwa czeskiego jest rozwiązany a nowe wybory do tegoż sejmu krajowego dokonane być mają natychmiast.

Nowo-wybrany sejm krajowy zwołany jest na dzień 5 lipca 1883 do miejsca na jego zebrania ustawą przepisanego.

Dan w Naszej rezydencji letniej Schönbrunnie, dnia siedmnastego maja w roku tysiąc ósmset ómdziesiątym trzecim, Naszego panowania trzydziestym piątym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXIII. — Wydana i rozesłana dnia 26 maja 1883.

63.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 3 maja 1883,

o rozszerzeniu upoważnień celniczych c. k. komór pomocniczych w Trau, Lissie, Gelsie, Bolu, Milnie, Puciszczu, St. Giovanni i Postire we względzie ekspedycyowania beczek starych, używanych, znakiem firmy opatrzonych, które służyły do opakowania posyłek przewozowych krajowych i do kraju wracają.

Upoważnienie, wzmiankowane w abecadłowym wykazie towarów do powszechnej Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882, w ustępie 2 Uwagi pod wyrazem „Beczki“, do ekspedycyowania bez opłaty cła beczek starych, używanych, znakiem firmy opatrzonych, które służyły do opakowania posyłek wywozowych krajowych i do kraju wracają, nadaje się w porozumieniu z c. k. ministerstwem handlu także c. k. komorom pomocniczym w Trau, Lissie, Gelsie, Bolu, Milnie, Puciszczu, St. Giovanni i Postire.

Dunajewski r. w.

64.

Ustawa z dnia 11 maja 1883,

pozwalająca na wcielenie nieruchomości do majątku familijnego i pierwotnego książąt Thurn i Taxis.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje :

§. 1.

Pozwala się, aby do majątku familijnego i pierwotnego książąt Thurn i Taxis, utworzonego na zasadzie Mego dokumentu zatwierdzającego z dnia 31 marca 1859, rozporządzeniem ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 30 lipca 1859 (Dz. u. p. Nr. 145) ogłoszonego, następujące nieruchomości zostały wcielone a mianowicie:

A. Do dóbr hipotecznych Chotieszovskich.

1. W gminie katastralnej Prěstavlku:

Parcela budynkowa Nr. 54,
 „ Nr. 50/3 ogród,
 „ „ 50/4 ogród.

B. Do dóbr hipotecznych Rychmburskich.

1. W gminie katastralnej Cikance:

Papiernia, dom pod Nr. k. 18 w Cikance z lepianką i piwnicą, tudzież
 leśniczówka pod Nr. k. 17 w Cikance z parcelami budynkowemi Nr. 21, 22, 23, 24.

2. W gminie katastralnej Brzezinach:

Posiadłość hipoteczna pod Nr. k. 18 w Damaszkuzie z gruntami;
 „ „ „ „ „ 61 w Brzezynie z gruntami.

3. W gminie katastralnej Františkach:

Dom pod Nr. k. w Franzensdorfie z gruntami:
 Nr. mapy 179 pola pod lasem,
 „ „ 335 łąka.

4. W gminie katastralnej Rychmburce:

Gospodarstwo wiejskie pod Nr. k. 13 w Leszanach z gruntami:

Parcela Nr. 1638 rola,	Parcela Nr. 1679 rola,
„ „ 1639 łąka,	„ „ 1680 a) rola,
„ „ 1640 rola,	„ „ 1680 b) rola,
„ „ 1641 łąka,	„ „ 1681 rola,
„ „ 1642 pastwisko,	„ „ 1682 pastwisko,
„ „ 1643 łąka,	„ „ 1683 rola,
„ „ 1644 rola,	„ „ 1684 pastwisko,
„ „ 1645 łąka,	„ „ 1685 łąka,
„ „ 1646 pastwisko,	„ „ 1699 pastwisko,
„ „ 1647 pastwisko,	„ „ 1700 rola,
„ „ 1648 rola,	„ „ 1701 pastwisko,
„ „ 1649 a) rola,	„ „ 1702 rola,
„ „ 1649 b) pastwisko,	„ „ 1703 łąka,
„ „ 1658 łąka,	„ „ 1704 a) rola,
„ „ 1659 łąka,	„ „ 1704 b) rola,
„ „ 1670 rola,	„ „ 1705 rola,
„ „ 1671 łąka,	„ „ 1706 pastwisko,
„ „ 1672 rola,	„ „ 1707 rola,
„ „ 1673 pastwisko,	„ „ 1708 pastwisko,
„ „ 1674 łąka,	„ „ 1709 droga,
„ „ 1675 pastwisko,	„ „ 1710 droga,
„ „ 1676 pastwisko,	„ „ 1711 droga,
„ „ 1677 pastwisko.	„ „ 160 przestrzeń bud.,
„ „ 1678 łąka.	„ „ 1594 rola.

Dom mieszkalny pod Nr. k. 32 w Rychmburce z budynkami gospodarskimi i podworcem, parcela budynkowa Nr. 97, realność młynarska pod Nr. k. 47 w Rychmburce z gruntami:

Parcela Nr. 151 rola,
 " " 227 "
 " " 228 "

młyn pod Nr. k. 43 w Rychmburce zwany „Schillingsthal“;

parcela Nr. 136 ogród w Rychmburce,		parcela na mapie 50/54 łąka,
" na mapie 50/54 pole,		" " " 50/54 pastwisko.

5. W gminie katastralnej Hniewietice:

Posiadłość młyńska Nr. k. 47 z gruntami:

parcela Nr. 49 przestrzeń budynkowa,		parcela Nr. 78 łąka,
" " 76 łąka,		" " 79 ogród.
" " 77 łąka,		

6. W gminie katastralnej Lhottach:

Posiadłość Nr. k. 3 w Lhottach z gruntami:

parcela Nr. 36 przestrzeń budynkowa,		parcela Nr. 109 rola,
" " 98 łąka,		" " 110 pastwisko.
" " 108 rola,		

7. W gminie katastralnej Krounie:

Gospodarstwo zapisane w gminie Cachnowie pod Nr. k. 18 z gruntami:

parcela Nr. 257 przestrzeń budynkowa,		parcela Nr. 929 rola,
" " 923 pastwisko,		" " 930 pastwisko,
" " 924 pastwisko,		" " 931 pastwisko,
" " 925 rola,		" " 932 rola,
" " 926 pastwisko,		" " 936 łąka,
" " 927 a) rola,		" " 937 łąka,
" " 927 b) rola,		" " 3365 droga.

C. Do dóbr hipotecznych Chroustovickich.

1. W gminie katastralnej Tynisku:

parcela Nr. 512 las,		parcela Nr. 496 las,
" " 510 las,		" " 487 las.

2. W gminie katastralnej Uhersku:

Dom mieszkalny pod Nr. k. 53 w Trusznowie z ogrodem, podworcem i gruntami:

parcela Nr. 81 przestrzeń budynkowa,		parcela Nr. 295 ogród.
" " 294 ogród,		

Chałupa Nr. k. $\frac{49 \text{ nowy}}{57 \text{ stary}}$ w Trusznowie z gruntami:

parcela Nr. 75 przestrzeń budynkowa,		parcela Nr. 281 ogród,
" " 76 " "		" " 282 ogród.

Chałupa pod Nr. k. $\frac{44 \text{ nowy}}{42 \text{ stary}}$ w Trusznowie z gruntami:
 parcela Nr. 77 przestrzeń budynkowa, | parcela Nr. 283 ogród.
 " " 78 " " |

3. W gminie katastralnej Radhorst:

parcela Nr. 320 łąka, | parcela Nr. 322 rola,
 " " 321 rola, | " " 323 rola.

4. W gminie katastralnej Městecu:

parcela Nr. 210 a. a. rola, | parcela Nr. 211 b. b. a. rola,
 " " 210 b. b. pastwisko, | " " 211 a. b. a. rola.

D. Do dóbr hipotecznych Koszumberskich.

W gminie katastralnej Koszumberku:

Dom pod Nr. k. 1 w Koszumberku z parcelą budynkową Nr. 4,
 parcela gruntowa Nr. 57 ogród.

E. Do dóbr hipotecznych Litomyślskich.

1. W gminie katastralnej Opatowie:

Parcela Nr. 768 i 769, pastwisko,
 " " 4094 droga,
 udział Nr. 1866 łąka.

2. W gminie katastralnej Litomyślu:

Domy pod Nr. k. 3, 4, 5, 6 przedmieście Zahrad z należąciami do nich
 ogrodami:

parcela Nr. 467,		parcela Nr. 471,
" " 468,		" " 472,
" " 469,		" " 474,
" " 470,		" " 475,

chałupa Nr. k. 323 z ogrodami na górnem przedmieściu w Litomyślu.

3. W gminie katastralnej Strenicach:

parcela Nr. 853 i 856 pastwisko.

4. W gminie katastralnej Strokellach:

parcela Nr. 567, 569 i 571 pastwisko i łąka,
 " " 590,
 " " 560, las,
 łąka leśna „Tesanka“.

5. W gminie katastralnej Nedoszynie:

grunt „nad desinkama“.

6. W gminie katastralnej Przivat:

parcela Nr. 33, 34, 35, 618, 646,		parcela Nr. 781 i 783,
" " 647, 648, 649, 650,		" " 385, 386/1, 386/2, 386/3,
" " 652, 653, 654, 655,		" " 388/1, 388/2, 389 i
" " 658, 664, 665/1, 665/2,		" " 392.
" " 666 i 667,		

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom spraw wewnętrznych i sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 11 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

65.**Ustawa z dnia 16 maja 1883,**

upoważniająca do czerpania nadal z pozostałości dotacyi dodatkowej 1882 roku, wyznaczonej na budowę koszar obronnych dla żandarmeryi w okręgu krzywooszyjańskim i okolicy.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Pozwala się czerpać nadal w okresie administracyjnym 1883 roku z kwot do końca marca 1883 pozostałych z dotacyi dodatkowej w sumie 210.000 zł. wyznaczonej na rok 1882 ustawą z dnia 6 czerwca 1882 na budowę koszar obronnych dla żandarmeryi w okręgu krzywooszyjańskim i okolicy.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi skarbu i Ministrowi obrony krajowej.

Schönbrunn, dnia 16 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

66.**Ustawa z dnia 17 maja 1883,**

o pokryciu kosztów wewnętrznego urządzenia budynku dla Rady państwa.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Na pokrycie kosztów wewnętrznego urządzenia budynku dla Rady państwa wyznacza się sumę 200.000 złotych.

§. 2.

Na rachunek dotacyi w §fie 1 wyznaczonej, umieszczane być mają kwoty częściowe, kolejno w miarę potrzeby w preliminarzu państwa a kwoty, którychby już przedtem potrzebowano, wziąć należy tymczasowo z dotacyi, wyznaczonej na budowę.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Wiedeń, dnia 17 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

67.**Ustawa z dnia 17 maja 1883,**

przedłużająca czas do czerpania z kilku dotacyj nadzwyczajnych, wyznaczonych ministerstwu spraw wewnętrznych ustawą skarbową z roku 1881 (Dz. u. p. Nr. 51) i ustawą z dnia 6 czerwca 1882 (Dz. u. p. Nr. 64).

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Z dotacyj nadzwyczajnych, ustawą skarbową z r. 1881 (Dz. u. p. Nr. 51) i ustawą z dnia 6 czerwca 1882 (Dz. u. p. Nr. 64) w rozdziale VII, ministerstwo spraw wewnętrznych, tytule 7, budowa dróg, wyznaczonych a z których do końca marca 1883 wolno było czerpać, pozwala się czerpać jeszcze aż do końca marca 1884 z obowiązkiem policzenia na karb 1883 r. a mianowicie z dotacyi w sumie 3.400 zł. na budowie na dzikim potoku Drasnicy pod Dellachem w Karyntyi, tudzież z niewydanych pozostałości dotacyi w sumie 16.700 zł. na wyporządzenie drogi konkurencyjnej natisońskiej w Przymorzu i z dotacyi w sumie 145.000 zł. na jednorazową naprawę dróg w południowej Dalmacyi.

§. 5.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Wiedeń, dnia 17 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIV. — Wydana i rozesłana dnia 29 maja 1883.

68.

Umowa z dnia 28 kwietnia 1883,

**tycząca się przedłużenia konwencji handlowej pomiędzy monarchją austriacko-węgierską
a Francją z dnia 7 listopada 1881.**

(Zawarta w Paryżu dnia 28 kwietnia 1883, przez Jego c. i k. Apostolską Mość ratyfikowana w Wiedniu dnia 17 maja 1883, wzajemne ratyfikacje wymieniono w Paryżu dnia 21 maja 1883).

**Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator;
Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae,
Slavoniae, Galicjae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae;
Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae,
Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae;
Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes
Habsburgi et Tirolis etc. etc.**

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Quum a Plenipotentiaro Nostro et illo Praesidis Reipublicae franco-gallicae ad prolongandam pactionem die septima mensis Novembris anni 1881 Parisiis de promovendis et dilatandis commercii navigationisque relationibus conciliatam conventio die vigesima octava mensis Aprilis anni currentis ibidem inita et signata est, tenoris sequentis:

Pierwopis.

Le Gouvernement de Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie, et le Gouvernement de la République Française, considérant que la Convention de commerce conclue, le 7 novembre 1881, entre l'Autriche-Hongrie et la France, doit cesser d'être en vigueur le 16 mai prochain;

ayant résolu, d'autre part, de conclure un Traité définitif de commerce dont la négociation doit s'ouvrir, à Paris, au commencement du mois d'octobre de la présente année, au plus tard,

sont convenus de ce qui suit:

La Convention de commerce du 7 novembre 1881, entre l'Autriche-Hongrie et la France, est prorogée jus'au 29 février 1884.

Il est entendu que cette prorogation s'applique également à l'article additionnel à la dite Convention.

Le présent Arrangement sera ratifié et les Ratifications en seront échangées, à Paris, dès que les formalités prescrites par les lois constitutionnelles des deux Puissances contractantes auront été accomplies.

En foi de quoi, les Soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Arrangement et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait à Paris, en double expédition, le 28 avril 1883.

(L. S.) **Gołuchowski** m. p.

(L. S.) **P. Challemel-Lacour** m. p.

Przekład.

Rząd Najjaśniejszego Cesarza austriackiego, Króla czeskiego itd. i Króla Apostolskiego węgierskiego, tudzież Rząd Rzeczypospolitej francuskiej, zważywszy, że konwencya handlowa, pomiędzy monarchyą austriacko-węgierską a Francją dnia 7 listopada 1881 zawarta, upływa z dniem 16 maja roku bieżącego i zamierzywszy zawrzeć stanowczy traktat handlowy, w którym to celu najpóźniej na początku października bieżącego roku rozpocząć się mają w Paryżu rokowania, postanowiły co następuje:

Umowę handlową z dnia 7 listopada 1881 pomiędzy monarchyą austriacko-węgierską a Francją, przedłuża się aż do dnia 29 lutego 1884.

Zgodzono się, aby postanowienie to odnosiło się także do artykułu dodatkowego, który do rzeczonyj konwencji jest dołączony.

Umowa niniejsza będzie ratyfikowana a ratyfikacje zostaną wymienione w Paryżu, jak tylko dopełnione zostaną formalności, przepisane ustawami konstytucyjnymi obu mocarstw rokujących.

W dowód czego podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali umowę niniejszą i wycisnęli na niej swoje pieczęci.

Wygotowano w dwóch egzemplarzach w Paryżu dnia 28 kwietnia 1883.

(L. S.) **Gołuchowski** r. w.

(L. S.) **P. Challemel-Lacour** r. w.

Nos visis et perpensis conventionis hujus stipulationibus, illas ratas gratasque habere profiteamur, verbo Nostro Caesareo et Regio spondentes, Nos ea quae in illis continentur, fideliter executioni mandatuos esse. In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro adpresso muniri jussimus.

Dabantur in Vienna die decima septima mensis Maji anno Domini millesimo octingentesimo octogesimo tertio, Regnorum Nostrorum trigesimo quinto.

Franciscus Josephus m. p.

Gustavus Comes Kálnoky m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium :
Hugo liber Baro a Glanz m. p.,
 Consiliarius sectionis I. et R.

Umowę powyższą, zatwierdzoną przez obie Rady państwa, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 24 maja 1883.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

69.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 11 maja 1883,

tyczące się postępowania z rafinowanym olejem kopalnym, mniej niż 770 stopni gęstości mającym, który, bez opłaty cła lub podatku nabyty, służył już do celów przemysłowych jako środek rozczynowy i wyciągowy i ma być odświeżony (oczyszczony), aby ponownie do tegoż samego celu mógł być użyty.

W porozumieniu z interesowanymi królewsko-węgierskimi ministerstwami wydają się następujące postanowienia we względzie postępowania z olejem kopalnym, gdy przedsiębiorstwo, olej kopalny rafinowany, mniej niż 770 stopni gęstości mający, do celów przemysłowych jako środek rozczynowy lub wyciągowy bez opłaty cła i podatku nabywać mogące, zamierza odświeżyć (oczyścić) taki olej kopalny, już użyty jako środek rozczynowy lub wyciągowy:

1. Kto chce poddać odświeżeniu olej kopalny, mający mniej niż 770 stopni gęstości, nabyty bez opłaty cła lub podatku do celów przemysłowych jako środek rozczynowy i wyciągowy, potrzebuje do tego osobnego pozwolenia od Władzy skarbowej krajowej.

2. W razie stwierdzonego nadużycia pozwolenia (l. 1) zostanie ono natychmiast odebrane niezależnie od skutków postępowania defraudacyjno-karnego. Może być także odebrane, gdyby strona nie dopełniła jednego z obowiązków rozporządzeniem niniejszem przepisanych, lub które jeszcze później mocą rozporządzenia będą przepisane.

3. Pozwolenie daje się na ten sam przeciąg czasu, na który opiewa pozwolenie do nabywania bez opłaty cła lub podatku oleju kopalnego rafinowanego do celów przemysłowych jako środka rozczynowego i wyciągowego.

4. Przemysłowcy, którzy uzyskali pozwolenie, winni używać oleju kopalnego odświeżonego znowu tylko jako środka rozczynowego lub wyciągowego w swoim własnym przedsiębiorstwie.

5. Za każdym razem, gdy przedsiębiorca chce olej kopalny poddać odświeżeniu, winien najmniej na 24 godzin przedtem uwiadomić piśmiennie właściwy zarząd kontroli powiatowej straży skarbowej.

W uwiadomieniu tem, które wnieść należy w dwóch egzemplarzach, podać trzeba:

- a) siedzibę i numer konskrypcyjny przedsiębiorstwa,
- b) wagę oleju kopalnego razem z nieczystościami, przeznaczonego do odświeżenia,
- c) wagę prawdopodobnego urobku oleju kopalnego,
- d) dzień miesiąca i godzinę zaczęcia, tudzież dzień miesiąca skończenia postępowania ku odświeżeniu.

Jeden egzemplarz, opatrzony potwierdzeniem, jako był podany, zwraca się przedsiębiorstwu, któremu do zasłonięcia się ma służyć.

6. Wykonawcy Władzy skarbowej badają otrzymany urobek pod względem wagi i gęstości, zapisują wywód badania w obu egzemplarzach uwiadomienia o postępowaniu, mającem na celu odświeżenie i jeżeli będzie stwierdzone, iż gęstość jego wynosi mniej niż 770 stopni, zaciągają go jako nowy przybytek pod oznaczeniem „olej kopalny uzyskany przez odświeżenie“, do zapisków, które utrzymywane być mają stósownie do części III, ustępu 9 rozporządzenia z dnia 16 sierpnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 115).

Gdyby gęstość oleju kopalnego, przez odświeżenie uzyskanego, wynosiła więcej niż 770, ale mniej niż 870 stopni przy ciepłocie normalnej 12 stopni Reaumur, należałoby ściągnąć przypadającą od niego, według §. 1, l. 3, lit. bb) albo według §. 2 ustawy o podwyższeniu cła wwozowego i zaprowadzeniu podatku konsumcyjnego od oleju kopalnego (Dz. u. p. Nr. 55) opłatę cłową lub podatek konsumcyjny, według tego, czy olej kopalny nabyty został bez opłaty cła z zagranicy lub bez opłaty podatku z krajowej rafinerji oleju kopalnego a to z rękojmi na sumę cła i podatku, danej z powodu nabycia oleju kopalnego bez opłaty cła lub podatku.

W przypadku tym wykonawca Władzy skarbowej byłby obowiązany jeden egzemplarz oznajmienia, opatrzony wywodem badania (l. 1), przesłać natychmiast za pośrednictwem zarządu kontroli powiatowej straży skarbowej, do przełożonej Władzy skarbowej I instancyi, która powinaby zarządzić natychmiast co potrzeba we względzie ściągnięcia przypadającej opłaty cłowej lub podatku konsumcyjnego z rękojmi, danej przez przedsiębiorcę, jakoteż we względzie uzupełnienia rękojmi, w skutek tego zmniejszonej.

W każdym razie jeden egzemplarz oznajmienia dołączyć trzeba jako dowód do wzmiankowanego zapisku i razem z nim posłać w myśl części III, l. 14 rozporządzenia z dnia 16 sierpnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 115) do Władzy skarbowej I instancyi.

7. Jeżeli siedziba urzędowa wykonawców Władzy skarbowej, mających uskutecznić czynności urzędowe w przepisach powyższych wzmiankowane, nie znajduje się w siedzibie przedsiębiorstwa, przedsiębiorca obowiązany jest złożyć w kasie rządowej, która będzie mu wskazana, koszta podróży dla wykonawców Władzy skarbowej.

70.**Ustawa z dnia 17 maja 1883,**

o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej do preliminarza c. k. ministerstwa Obrony krajowej na rok 1883.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł 1.

Celem pokrycia nieprzewidzianych w ustawie skarbowej z dnia 16 kwietnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 47) na rok 1883 wydatków na pomnożenie pocztu żandarmeryi w Galicyi o 27 dowódców posterunkowych i 66 żandarmów, tudzież w Czechach o 30 żandarmów, wyznacza się do rozdziału VIII preliminarza państwa, tytułu 6 wydatków zwyczajnych, dotacyą dodatkową w sumie 40.000 zł.

Artykuł 2.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi obrony krajowej i Ministrowi skarbu.

Schönbrunn, dnia 17 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

71.**Ustawa z dnia 19 maja 1883,**

przyzwalająca na wcielenie realności do istniejącego powiernictwa książąt Schwarzenbergów drugiej linii.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Pozwala się na zwiększenie istniejącego powiernictwa książąt Schwarzenbergów drugiej linii przez wcielenie do niego wydzielonych na ten cel bezpłatnie z majątku wolnodziedzicznego teraźniejszego posiadacza powiernictwa księcia Karola Schwarzenberga realności następujących:

- a) państwa Czimelice z Rakowicami i Nerestecem i wcielonemi do niego zagrodami okupniczemi Mareszowsky i Rzebeznów, tudzież chałupą okupniczą Kruczkowsky w Pohorzich z przynależnościami, zapisanego w księdze hipotecznej królestwa czeskiego w księdze głównej lit. T., tom XI, Fol. 181;
- b) państwa Warwaszów z wszystkiemi przynależnościami, zapisanego w księdze hipotecznej królestwa czeskiego w księdze głównej lit. W., tom. II, Fol. 221.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi sprawiedliwości.
Neuburg, dnia 19 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

72.**Ustawa z dnia 19 maja 1883,**

o wyznaczeniu dotacyj dodatkowych do preliminarza państwa na rok 1883.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Uzupełniając ustawę skarbową na rok 1883, upoważnia się Rząd, iżby dotacye wyszczególnione w dołączonym wykazie, wciągnął dodatkowo do preliminarza państwa na rok rzezony a to do działu wydatków nadzwyczajnych i do tych rozdziałów, tytułów i paragrafów, które w załączce są podane, z upoważnieniem do czerpania w okresach tamże wyrażonych.

Artykuł II.

Dla dotacyj, rozporządzeniem cesarskiem z dnia 26 września 1882 (Dz. u. p. Nr. 130) a względnie rozporządzeniem cesarskiem z dnia 30 października 1882 (Dz. u. p. Nr. 152) i §fem 2gim ustawy z dnia 13 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 30) na zapomogi z przyczyny powodzi w Tyrolu i Karyntyi w sumie 500.000 zł. a względnie 200.000 zł. wyznaczonych, ustanawia się termin czerpania aż do końca marca 1884; o ileby jednak do końca marca 1883 nie zostały wyczerpane, uważane być mają tak, jak gdyby wyznaczone były w preliminarzu 1883 roku i przeto też poleczone na karb służby tego ostatniego roku.

Artykuł III.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi skarbu.
Neuberg, dnia 19 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Falkenhayn r. w.

Dunajewski r. w.

Dodatek do preliminarza państwa na rok 1883.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki			
			Wydatki państwa			Suma
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwoleniem używania aż do końca marca		
				1884	1885	
zł. w walucie austriackiej						
			X. Ministerstwo skarbu.			
			Ogólna administracja kasowa.			
11	8		Zaliczki bezprocentowe dla współuczestników, Spółek wodnych, gmin i członków gminy w Tyrolu, w myśl §fu 9go ustawy z dnia 13 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 31) w przypadającej na rok 1883 ze sumy ogólnej 1·5 milionów złotych kwocie około	500.000		500.000
	9		Zapomogi niezwrótne dla podupadłych gmin i członków gmin w Tyrolu, w myśl §fu 11go ustawy z dnia 13 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 31)		500.000	500.000
	10		Zapomogi niezwrótne Spółkom wodnym, celem zapłacenia udziałów na uregulowanie Adygi, w myśl §fu 12go ustawy z dnia 13 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 31)		500.000	500.000
	11	1	Wsparcie niezwrótne funduszowi krajowemu karyntyjskiemu na pokrycie wydatków nadzwyczajnych, które ten fundusz krajowy ponosi z przyczyny powodzi, w myśl §fu 3go ustawy z dnia 13 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 30)	28.000		28.000
		2	Zaliczka bezprocentowa na tenże sam cel, w myśl tegoż samego postanowienia ustawowego	100.000		100.000
	12		Bezprocentowe zaliczki dla gmin i członków gminy w Karyntyi, w myśl §fu 4go ustawy z dnia 13 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 30)		100.000	100.000
	13		Bezprocentowa zaliczka na pokrycie udziału, który kraj Karyntya wziąć ma na siebie celem przywrócenia budowli regulacyjnych na rzece Gail zniszczonych lub uszkodzonych przez powódź a to w myśl §fu 6go ustawy z dnia 13 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 30)		141.000	141.000
			S u m a	628.000	1,241.000	1,869.000

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwoleniem używania aż do końca marca		Suma
				1884	1885	
zł. w walucie austriackiej						
XII. Ministerstwo rolnictwa.						
29	3	6	Dodatek na koszta przywrócenia budowli regulacyjnych w częściach Adygi, wzmiankowanych w ustawie z dnia 23 kwietnia 1879 (Dz. u. p. Nr. 64)		452.400	452.400
		7	Dodatek na uregulowanie rzeki Eisacku		85.200	85.200
		8	Dodatek na pokrycie kosztów budowli uznanych za konieczne potrzebne w tak zwanej neutralnej części Adygi . . . . . (wszystkie na zasadzie §fu 2go ustawy z dnia 13 marca 1883 [Dz. u. p. Nr. 31]).		45.000	45.000
		9	Z zasiłku rządowego na koszta robót potrzebnych dla zapobieżenia powodziom, mianowicie około rzek Drawy, Rienzu, Eisacku, Brenty, Sarki i w części Adygi od Sacco aż do granicy krajowej, tudzież na koszta regulacji Awizyi, Noce i tych dzikich potoków, które do rzek wzmiankowanych wpadają i są najniebezpieczniejsze, nakoniec na osuszenie i nmo-cnienie podnóży gór w tych obszarach, kwota przypadająca na rok 1883, w myśl §fu 3go i 5go ustawy z dnia 13 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 31)	1,133.400		1,133.400
		10	Zasiłek na pokrycie kosztów przywrócenia budowli regulacyjnych na rzece Gail w Karyntyi zniszczonych lub uszkodzonych przez powódzie, w myśl §fu 6go ustawy z dnia 13 marca 1883 (Dz. n. p. Nr. 30)		141.000	141.000
S u m a .				1,133.400	723.600	1,857.000
Sumaryusz.						
			Ogólna administracya kasowa			1,869.000
			Ministerstwo rolnictwa			1,857.000
						3,726.000

73.**Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 25 maja 1883,**
tyczące się skal do ryczałtowego oznaczenia podatku od cukru burakowego w kampanii 1882/83,
tudzież miary rękojmi na zabezpieczenie dopłaty do podatku od cukru na wypadek ich potrzeby.

We względzie opodatkowania cukru burakowego w kampanii 1883/84, stanowi się na zasadzie §fu 4 ustawy z dnia 18 czerwca 1880 o częściowej zmianie przepisów, dotyczących się opodatkowania cukru burakowego (Dz. u. p. Nr. 74) i odnośnie do §fu 2go, l. 3 i §fu 3go, l. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 1878 (Dz. u. p. Nr. 71), w porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu, że w opodatkowaniu cukru burakowego w kampanii 1883/84, stosowane być mają przepisy rozporządzenia z dnia 25 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 52) tak co do dziennej, opodatkowaniu podlegającej wydajności naczyń dyfuzyjnych w baterye połączonych i pras do soku, jak niemniej co do miary rękojmi na wypadek dopłaty do podatku od cukru burakowego, gdyby była potrzebna.

Dunajewski r. w.**74.****Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 25 maja 1883,**
tyczące się miary rękojmi, którą fabryki cukru burakowego złożyć mają na zabezpieczenie
zwrotu kosztów kontroli w kampanii 1883/84.

Kwotę rękojmi, którą każdy przedsiębiorca fabryki cukru burakowego ryczałtowo opodatkowanej, złożyć ma na zabezpieczenie zwrotu kosztów kontroli, stosownie do §fu 6go ustawy z dnia 18 czerwca 1880, zmieniającej w części przepisy o opodatkowaniu cukru burakowego (Dz. u. p. Nr. 74), ustanawia się na kampanią 1883/84 w kwocie 1 od sta sumy ryczałtowej, która przypada na fabrykę za 120 dni ruchu.

Dunajewski r. w.**75.****Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 25 maja 1883,**
podające na kampanią 1883/84 przepisy co do liczydeł używanych w cukrowniach dyfuzyjnych.

W porozumieniu z król. węgierskiem ministerstwem skarbu, stanowi się, co następuje:

I. We względzie liczydeł, które do oznaczenia rzeczywistej ilości ładunków naczyń dyfuzyjnych w fabrykach cukru burakowego służyć mają, zostawiają się na kampanią 1883/84 w mocy obowiązującej postanowienia rozporządzeń ministerstwa skarbu z dnia 14 lipca 1881 (Dz. u. p. Nr. 80) i z dnia 7 lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 97).

II. Oprócz medyatora systemu Karlika i Herbsta, wzmiankowanego w ustępie I rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 14 lipca 1881 (Dz. u. p. Nr. 80),

używać można także do liczydeł Diwischa i Grossa medyatora ulepszanego i uproszczonego przez Herbsta.

Opis i rysunek tego medyatora doręczony będzie w jednym egzemplarzu każdej fabryce cukru burakowego, urządzonej do postępowania dyfuzyjnego.

Także liczydła Diwischa i Grossa, urzędownie już aprobowane, które dotychczas były pod zamknięciem urzędowem, gdyby zaopatrzone zostały w medyator ulepszony i uproszczony przez Herbsta, muszą być poddane ponownemu zrewidowaniu w komisji rewizyjnej praskiej lub wiedeńskiej, zanim będą użyte do kontroli podatkowej.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXV. — Wydana i rozesłana dnia 30 maja 1883.

76.

Ustawa z dnia 25 maja 1883,

o sprostowaniu osnowy §fu 14go ustawy o postępowaniu sądowem, obowiązującej w Dalmacyi i Istrii.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Osnowa §fu 14go ustawy o postępowaniu sądowem w Dalmacyi i Istrii na zasadzie patentu cesarskiego z dnia 24 kwietnia 1815, obowiązującej, opiewać ma:

§. 14. Obie strony i ich rzecznicy przemawiać mają jednym z języków w kraju używanych, wstrzymując się przytem od wszelkiej rozwlekłości, powtażeń i wyrażań uszczypliwych.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia i ma być także zastosowana do wszystkich spraw jeszcze stanowczo nie załatwionych. Wykonanie onejże porucza się Ministrowi sprawiedliwości.

Schönbrunn, dnia 25 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVI. — Wydana i rozesłana dnia 1 czerwca 1883.

77.

Ustawa z dnia 23 maja 1883,

o wyznaczeniu dotacyj dodatkowych do preliminarza c. k. ministerstwa spraw wewnętrznych na rok 1883.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje :

Artykuł I.

Na pokrycie wydatków ministerstwa spraw wewnętrznych, w ustawie skarbowej z dnia 16 kwietnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 47) nie przewidzianych, wyznacza się dotacye dodatkowe w załącze wyszczególnione.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Schönbrunn, dnia 23 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

W y k a z

dotacyj dodatkowych, potrzebnych do etatu ministerstwa spraw wewnętrznych na rok 1883.

Rozdział	Tytuł	Paragraf	W y d a t k i				
			Wydatki państwa	zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
					1884	1885	
zł. w walucie austriackiej							
4	1	Zarząd administracyjny w poszczególnych krajach		1.320		1.320	
6		Służba budownicza rządowa	4.500			4.500	
		Koszta podróży z powodu nadzwyczajnych budowli drogowych i wodnych			15.400	15.400	
7		Budowa dróg:					
	3	Salzburg	39.000			39.000	
	5	Karyntya	42.900			42.900	
	8	Tyrol i Vorarlberg	114.500			114.500	
		I. Gościniec pusterthalski:					
		1. Odbudowanie części zniszczonej gościńca w kilo- metrze 50·4—51·0			10.000	10.000	
		2. Odbudowanie mostu na Drawie w Arnbachu w kilo- metrze 72·3			7.300	7.300	
		3. Odbudowanie zniszczonej w wysokim stopniu czę- ści gościńca w kilometrze 83·3—94·2			111.800	111.800	
		4. Odbudowanie zniszczonej części gościńca przez szluzę w kilometrze 96·0—101·2			135.000	135.000	
		5. Wyporzadzenie części gościńca w kilometrze 109·2—122·0			15.000	15.000	
		II. Gościniec włoski:					
		6. Odbudowanie części zniszczonej gościńca w kilo- metrze 96·8—98·2			19.000	19.000	
		7. Odbudowanie części zniszczonej gościńca w kilo- metrze 110·8—111·2			8.000	8.000	
		8. Odbudowanie części zniszczonej gościńca w kilo- metrze 112·4—112·8			25.000	25.000	
		9. Odbudowanie mostu z budową zwierzchnią żela- zną na strumieniu Tierser w kilometrze 115·0 aż do 115·2			30.000	30.000	
		10. Odbudowanie części zniszczonej gościńca w kilo- metrze 111·4—117·2			27.000	27.000	
		11. Odbudowanie drogi w kilometrze 117·4—117·6			11.500	11.500	
		Zniesienie	196.400		399.600	596.000	

Rozdział	Tytuł	Paragraf	Wydatki państwa			
			zwyczajne	nadzwyczajne z dozwo- leniem używania aż do końca marca		Suma
				1884	1885	
zł. w walucie austriackiej						
			Przeniesienie .	196.400	399.600	596.000
7	7	8	12. Odbudowanie zwierzchniej budowy żelaznej mostu na strumieniu Avisio w Lavis ze szluzą		35.000	35.000
			13. Odbudowanie szluzy cantanghelskiej na Fersinie dla zabezpieczenia gościńca i mostu skarbowego		57.900	57.900
			III. Gościniec primierski:			
			14. Odbudowanie części gościńca w kilometrze 38'0 aż do 39'0		5.400	5.400
			IV. Gościniec valsugański:			
			15. Odbudowanie mostu drewnianego na Rio Maggiore pod Levico		6.000	6.000
			V. Gościniec valarski:			
			16. Odbudowanie mostu w kilometrze 5'0		6.500	6.500
			17. Odbudowanie mostu w Valle di Piazza w kilome- trze 18'0		7.200	7.200
			18. Odbudowanie muru podpierającego gościniec w kilometrze 22'4—22'8		6.400	6.400
12			Galicya z Krakowskiem	109.800		109.800
14			Dalmacya:			
			Odbudowanie drogi wozowej z Castelnuovo do Meg- line w powiecie kottorskim (1 rata)		10.000	10.000
			Suma (tytuł 7, §§. 3, 5, 8, 12 i 14) .	306.200	534.000	840.200
8			Budownictwo wodne:			
	2		Austria powyżej Anizy	160.000		160.000
			1. Budowle na rzece Inn		10.000	10.000
			2. Budowle na rzece Traun		30.000	30.000
	3		Salzburg			
			Regulacya Salzachu i Saali		24.000	24.000
	5		Karyntya	61.400		61.400
			Regulacya Drawy		70.000	70.000
	7		Tyrol i Vorarlberg	47.000		47.000
			Suma (tytuł 8, §§. 2, 3, 5 i 7) .	268.400	134.000	402.400
9			Nowe budowle dla zarządu administracyi i większe urządzenia:			
			Na odbudowanie domu Rządu krajowego w Opa- wie (1 rata)		40.000	40.000
			Razem (Rozdział 7, tytuły 4, 6, 7, 8 i 9) .	579.100	1.320	723.400
						1.303.820

78.

Ustawa z dnia 25 maja 1883,

o przepisach karnych przeciwko udaremnianiu egzekucyj przymusowych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Kto w razie grożącej mu albo już w toku będącej egzekucyi przymusowej, zamierzywszy udaremnąć całkiem lub częściowo zaspokojenie swego wierzyciela, ruchomości lub nieruchomości uszkadza, niszczy lub pozbawia wartości, części majątku na bok usuwa lub się z nich wysprzedaje, dłużni lub akta prawne zmyśla, o ile w tem nie daje się widzieć czyn karygodny, cięższymi karami zagrożony, jest winny w przypadku, gdy szkoda tym sposobem zrzędzona, przenosi pięćdziesiąt złotych, przestępstwa, w innym zaś przypadku, przekroczenia.

§. 2.

Karą za przestępstwo jest areszt od jednego miesiąca aż do jednego roku a w obciążających okolicznościach areszt ścisły od sześciu miesięcy aż do dwóch lat; karą za przekroczenie, areszt aż do sześciu miesięcy.

Ze skazaniem za jeden z czynów karygodnych, w §. 1 wzmiankowanych, łączą się te skutki szkodliwe, które następują według ustaw w razie skazania za przekroczenie oszustwa.

§. 3.

Kto w przypadku, nie należącym do przewidzianych w §. 1, rzeczy przez Władzę lub z jej polecenia zasekwestrowane, zajęte lub zaaresztowane, uchyla od rozporządzenia Władzy, popełnia przekroczenie i karany być ma aresztem aż do sześciu miesięcy.

§. 4.

Postanowienie ustępu drugiego §fu 183go powszechnej ustawy karnej traci moc obowiązującą.

§. 5.

Postępowanie i wyrokowanie we względzie przekroczeń w ustawie niniejszej określonych, należy do Sądów powiatowych.

§. 6.

Postanowienia powyższe stósowane będą do czynów popełnionych, zanim ustawa niniejsza nabyła mocy obowiązującej, tylko o tyle, o ileby te stósownie do ustaw dotychczasowych podlegały surowszemu postępowaniu.

§. 7.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi sprawiedliwości.

Schönbrunn, dnia 25 maja 1883.

Franciszek Józef r. w .

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

79.**Ustawa z dnia 25 maja 1883,**

o dalszem czasowem zawieszeniu działalności sądów przysięgłych w okręgu Sądu obwodowego kottorskiego w Dalmacyi.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Działalność sądów przysięgłych w okręgu Sądu obwodowego kottorskiego w królestwie dalmatyńskim, co do wszystkich zbrodni i przestępstw, w artykule VI ustawy wprowadzezej do Porządku postępowania karnego z dnia 23 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 119) wymienionych, a ich sądownictwu przekazanych, zawiesza się na przeciąg następnego roku, począwszy od 24 czerwca 1883.

§. 2.

Postanowienie §fu 3go ustawy z dnia 23 maja 1873 (Dz. u. p. Nr. 120) o czasowem zawieszeniu sądów przysięgłych, będzie odpowiednio zastosowane.

§. 3.

Upoważnia się Rząd do uchylenia ustawy niniejszej nawet przed upływem terminu w §. 1 ustanowionego.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy od dnia ogłoszenia, porucza się Ministrowi sprawiedliwości.

Schönbrunn, dnia 25 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

80.

**Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia
1 czerwca 1883,**

tyczące się uchylenia §fu 5go przepisu o postępowaniu cłowem w obrocie na kolejach żelaznych, stykających się z linią cłową, rozporządzeniem ministerstw skarbu i handlu z dnia 18 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 175) zaprowadzonego, jakoteż wydania instrukcyi dla służby cłowej w przedmiocie rewidowania wozów ciężarowych pod względem ich zdatności do przewożenia towarów cłu podlegających.

Od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, uchylają się postanowienia §fu 5go przepisu o postępowaniu cłowem w obrocie na kolejach żelaznych, stykających się z linią cłową, rozporządzeniem ministerstw skarbu i handlu z dnia 18 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 175) zaprowadzonego a tyczące się badania i

urzędowego oznaczania wozów towarowych, tudzież zaciągania ich do regestrów urzędowych, ich zaś miejsce zastępować będzie od tegoż samego czasu instrukcyja dla służby cłowej, poniżej zamieszczona, której ta trzymać się ma przy ocenianiu wozów ciężarowych kolei żelaznych pod względem ich sposobności do przewożenia towarów cłu podlegających.

Instrukcyja

dla służby cłowej, tycząca się rewidowania wozów ciężarowych pod względem ich sposobności do przewożenia towarów cłu podlegających.

W ogólności.

Wozy, które używane być mają do przewożenia towarów cłu podlegających, muszą dawać się zamykać łatwo i bezpiecznie, w taki sposób, iżby towarów pod zamknięciem miejsca ładunku przewożonych nie można było wyjąć ani zamienić bez użycia siły i bez zostawienia widocznych śladów.

Wozy takie nie powinny mieć żadnych skrytek ani schowków z trudnością odkryć się dających, w których możnaby umieszczać towary lub rzeczy.

Ażeby miejsce ładunku dało zamknąć się bezpiecznie, wozy te odpowiadać winny następującym warunkom:

Pudło wozu.

1. Ściany boczne, podłoga i dach wozów, przeznaczonych na towary cłu podlegające, powinny być w dobrym stanie.

Przypadkowe uszkodzenia ścian wozu, czynią wóz towarem cłu podlegającym naładowany, niezdatnym do dalszego przewozu, tylko wtedy, gdyby zachodziła obawa, by otworami w ścianach, jeżeliby przy tem powstały, nie dostał się kto nieprawnie do towaru.

Odległość drzwi zasuwalnych.

2. Przestrzeń pomiędzy drzwiami zasuwalnemi, gdy są zamknięte a częściami pudła krytych wozów ciężarowych wynosić może najwięcej 15^{mm} ażeby przez tę przestrzeń nie można było dostać się do wnętrza wozu.

Skobel drzwi zasuwalnych.

3. Każde drzwi zasuwalne wozów ciężarowych powinny być zaopatrzone haczykiem zapadającym. Sworzeń do utwierdzenia haczyka u wozów, które plombowane być mają za pomocą tego skobla, przymocowany być ma do drzwi mutrą wewnątrz leżącą, tak, aby po zamknięciu drzwi nie można było odjąć haczyka, chyba siłą.

Kłuba, w którą skobel zapada, ma być przynitowana do stałego słupca drzwi a względnie do fugi, w którą drzwi wchodzą lub również zasrubowana mutrą wewnątrz leżącą i uczyniona nieprzystępną od zewnątrz.

Uszka do plomb.

4. Drzwi zasuwalne, skrzydłowe, drzwi w ścianie czelnej i w ogóle wszelkie drzwi wozów krytych, do użytku służące, opatrzone być muszą uszkami lub innemi zamykadłami (np. skoblami w ustępie 3 wzmiankowanemi) pozwalają-

cemi przecignięcia a względnie zawieszenia plomb celniczych lub zamknięć celniczych tak, aby drzwi te nie dały się otworzyć bez naruszenia zamknięcia celniczego. Te uszka na plomby lub inne zamykadła powinny być przymocowane do części wozów za pomocą nitów lub szrub z mutrami wewnątrz leżącemi, lub które po zamknięciu drzwi są nieprzystępne.

Zabezpieczenie drzwi zasuwalnych.

Zawiasa, znajdująca się po stronie przeciwległej fudze, w którą drzwi wchodzi, opatrzona być winna szczególnem zabezpieczeniem dla zapobieżenia wypchnięciu drzwi zasuwalnych z szyny zasuwowej.

Zabezpieczenie to stanowić może albo hak, który przy zamykaniu drzwi wpada w uszko przynitowane do szyny zasuwowej albo przedłużenie zawiasy aż poniżej szyny zasuwowej lub jej głowy lub też węgiel albo obłak do samej szyny przynitowany. Krążki zasuwowe przytwierdzone być winny w taki sposób, iżby nie można ich odjąć bez użycia siły.

Szyna zasuwowa drzwi zasuwalnych.

6. Szyny zasuwowe, iżby nie mogły być usunięte, winny być przymocowane najmniej do dwóch swoich podpór.

Te zaś podpory powinny być tak połączone z stałemi częściami pudła, iżby po zamknięciu wozu wyjęcie ich bez użycia siły i zostawienia widocznych śladów było niemożliwe.

Górna zasawa drzwi zasuwalnych.

7. Zasawa górnej części drzwi zasuwalnych powinna być zabezpieczona prętami lub szynami fugą opatrzonemi a odpowiednio przytwierdzonemi.

Wozy ciężarowe kryte z drzwiami skrzydłowemi lub drzwiami w ścianie czelnej.

8. U wozów ciężarowych krytych z drzwiami skrzydłowemi (np. u wozów do piwa itp.) i z drzwiami w ścianie czelnej, drzwi te, jeżeli bywają używane, opatrzone być winny nietylko przyrządem do zamykania i zawiasami, nie dającemi się odjąć z zewnątrz, lecz także uszkami na plomby, tak, iżby drzwi te nie dały się otworzyć bez uszkodzenia zamknięcia celniczego, które w uszkach na plomby ma być umieszczone.

Nie używane drzwi czelne (np. u wozów do służby zdrowia z przysposobionem urządzeniem) powinny być zamknięte z bezpieczeństwem cłowem za pomocą oszalowania, listew lub pasów żelaznych.

Okna, zasuw i klapy.

9. Okna, zasuw i klapy, znajdujące się w ścianach wozów ciężarowych, powinny być opatrzone zaworami, ryglami itp. do zamykania od wewnątrz w taki sposób, iżby nie dały się otworzyć od zewnątrz bez użycia siły. Kraty, jakoteż ramy krat, gdyby otwory takie były niemi ubezpieczone, winny być tak przytwierdzone, iżby mutry niektórych szrub, do ich przytwierdzenia służących, leżały wewnątrz.

Naddasze.

10. Naddasza; znajdujące się u niektórych wozów, powinny być od wewnątrz wozów oszalowane albo za pomocą pokryw tak zamknięte, iżby szruby utwierdzające tylko od wewnątrz były dostępne.

Wozy ciężarowe ze ścianami przejrzystymi.

11. Wozy ciężarowe ze ścianami przejrzystymi (jak do przewozu bydła, koku itd. odpowiadające zresztą powyższym warunkom, używane być mogą do przewożenia towarów cłu ulegających tylko takich rozmiarów, iżby z przyczyny otworów w ścianach nie mogło im zagrażać zginiecie.

Wozy ciężarowe odkryte.

12. Wozy ciężarowe odkryte mogą być używane do przewożenia niektórych towarów cłu ulegających jeżeli są opatrzone trwale przytwierdzonymi kółkami do przywiązywania osłon w takim razie używanych i sznurków na plomby, albo jeżeli jest możebne przytwierdzenie tych osłon do innych części składowych, z wozem stale połączonych (jak konsole itp.).

Oslony powinny być dostatecznej wielkości i odpowiednio trwałe.

Szwy, gdyby były, nawet u łat, powinny znajdować się wewnątrz.

Sznury, do zamknięcia służące, nie mogą być sztukowane.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVII. — Wydana i rozesłana dnia 3 czerwca 1883.

81.

Ustawa z dnia 25 maja 1883,

o uwolnieniu od opłat z powodu konwersyi obligacyj kolei żelaznych z prawem pierwszeństwa.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Spółkom akcyjnym kolei żelaznych, które w zamian za swoje, jeszcze nie płacone obligacye z prawem pierwszeństwa, chcą wypuścić w obieg drogą wykupu lub wymiany nowe, na ich miejsce wchodzące obligacye z prawem pierwszeństwa, odpuszczane będą względnie do tych nowych obligacyj, opłaty stęplowe i bezpośrednie od dokumentów, które z powodu konwersyi zostaną wygotowane, w szczególności zaś od wpisów hipotecznych, z tego powodu wyjednać się mających.

O ileby ogólna suma kapitału obligacyj, które w takim przypadku mają być nowo wypuszczone w obieg, była większa, aniżeli tych, które mają być wykupione, uwolnieniu podlegać będzie tylko ta część nowych obligacyj, która przeznaczona jest do wymiany, lub też wykupienia dawnych obligacyj.

§. 2.

O odpuszczenie to podawać mają interesowane Spółki akcyjne kolei żelaznych do administracyi skarbu za pośrednictwem Władz, które w myśl istniejących ustaw są do tego właściwe najpóźniej w przeciągu dni 30 po uzyskaniu zatwierdzenia planu konwersyi a względnie w przeciągu dni 30 po ogłoszeniu ustawy niniejszej i winny tenże plan złożyć.

§. 3.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej od dnia 1 stycznia 1883 a traci ją dnia 31 grudnia 1885.

Przepisy ustawy niniejszej mogą jednak być stosowane tylko do tych przypadków, w których konwersya rozpoczęła się wprawdzie już zanim ustawa niniejsza zaczęła obowiązywać, ale aż do tego czasu nie zaczęło się jeszcze wypuszczanie w obieg nowych obligacyj.

§. 4.

Ustawę niniejszą wykonać ma Minister skarbu w porozumieniu z Ministrem handlu.

Schönbrunn, dnia 25 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXVIII. — Wydana i rozesłana dnia 6 czerwca 1883.

82.

Ustawa z dnia 23 maja 1883,

o częściowej zmianie §§. 74 i 76 powszechnej ustawy o księgach gruntowych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Dział parceli katastralnej w księdze gruntowej, o ile nie chodzi o parcelę, której linie obwodowe tworzą kwadrat lub prostokąt, najwięcej 20 metrów szerokości mający i której dział ma być uskuteczniiony według krotnych części parceli, nastąpić może tylko na podstawie planu geometrycznego (sytuacyjnego), sporządzonego i uwierzytelnionego przez urzędnika pomiarowego katastru lub przez upoważnionego technika prywatnego.

W tych przypadkach, w których plan nie jest potrzebny, dział opisać należy dokładnie w dokumencie, który służyć ma za podstawę do wpisu w księgach gruntowych.

Opis ten, jakoteż plan powinien czynić zadość przepisom, tyczącym się utrzymywania katastru w ewidencji a które osobnem rozporządzeniem podane będą do wiadomości.

Oprócz planu oryginalnego, złożyć ma strona dwie kopie wierzytelne, wolne od stępla, z których jedna, w razie pozwolenia na dział żądany, będzie zachowana w zbiorze dokumentów, druga zaś dołączona zostanie do rezolucyi, która zakomunikowana być ma władzy wymiaru należytości. Kopia, przeznaczona do zbioru dokumentów, zastąpiona być może oryginałem.

Jeżeli w sądzie księgi gruntowej znajduje się już szkic działu parceli katastralnej, zakomunikowany przez władzę katastralną, strona, prosząca o wykonanie działu hipotecznego, może odwołać się do tego szkicu a w takim razie nie jest obowiązana do złożenia planu i kopij tegoż.

§. 2.

Wpisy do ksiąg gruntowych, których podstawy ustanowione zostały w toku postępowania spadkowego w formie, odpowiadającej wymogom wpisu hipotecznego, uskuteczni z urzędu, jeżeli interesowani nie podadzą prośby odpowiedniej istniejącym przepisom ustawowym, sąd spadek pertraktujący, skoro przyznanie spadku stanie się prawomocnem, jeżeli dokumenty potrzebne do pozwolenia na wpis, o ile nie są niemi wygotowania orzeczeń sądu spadek pertraktującego, znajduje się w tymże sądzie.

Zarządzenia, które mają być wydane z urzędu, o ile interesowani nie złożą przeciwnej deklaracyi, wstrzymać należy aż do upływu sześciu tygodni od chwili, w której przyznanie spadku nabędzie mocy prawa.

Odpisy dokumentów, przeznaczone do zbioru dokumentów i do zakomunikowania władzy wymiaru należitości, ma strona przedstawić wcześniej sądowi spadek pertraktującemu, w przeciwnym razie sporządzone będą z urzędu, za poborem podwójnej opłaty, ustanowionej za odpisy urzędowe wierzytelne.

Stronie, która do wykonania postanowień powyższych składa dokumenty i odpisy dokumentów, wydać należy, jeśli tego żąda, potwierdzenie odbioru. Do złożenia tychże nie potrzeba robić osobnego podania.

Gdy księga gruntowa, do której wpis ma być wciągnięty, utrzymywana jest nie w sądzie spadek pertraktującym, tenże zawezwie właściwy sąd księgi gruntowej, aby uskutecznił wpis.

§. 3.

Gdy sąd księgi gruntowej, w skutek postępowania spadkowego, otrzyma wiadomość urzędową, że nie uskutecznił wpisu do księgi gruntowej prawa rzeczowego, stanowiącego podstawę do opłaty podatku gruntowego, lub gdy władza katastralna prosi sąd księgi gruntowej, aby zarządził zaniedbane wpisanie takiego prawa do księgi gruntowej, sąd winien stronie, która tego zaniedbała, wyznaczyć po jej wysłuchaniu termin, w którym ma przywieść do skutku uporządkowanie stanu księgi gruntowej, albo, jeżeli zachodzą przeszkody, wykazać, że poczyniła kroki, celem ich usunięcia.

Przekroczenie tego terminu, którego dotrzymanie ma być z urzędu dopilnowane, pociągnie za sobą karę pieniężną, którą należy z góry zagrozić, w ponownych zaś przypadkach podwyższać, w kwocie od 1 do 50 zł. wal. austr.

Postępowanie toczyć się ma według przepisów o postępowaniu w sprawach nie spornych.

Podania, protokoły, załączki, rubra, o ile tyczą się tylko zastosowania przepisów powyższych a przedmiotem ich nie jest prośba strony o pozwolenie na wpis do księgi gruntowej, są wolne od stępla.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom sprawiedliwości i skarbu.

Wiedeń, dnia 23 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Dunajewski r. w.

83.**Ustawa z dnia 23 maja 1883,**

o utrzymywaniu w ewidencji katastru podatku gruntowego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

I. Przepisy ogólne.**Cel ewidencji.****§. 1.**

W celu domagania się od tego, który kiedykolwiek będzie rzeczywistym gruntu posiadaczem, podatku, odpowiedniego rozciągłości jego posiadłości, podatkowi podlegającej a położonej w jednej gminie podatkowej (katastralnej), wypracowania, wygotowane na zasadzie ustawy z dnia 24 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 88) o uregulowaniu podatku gruntowego, tudzież ustaw późniejszych z dnia 6 kwietnia 1879 (Dz. u. p. Nr. 54) i z dnia 28 marca 1880 (Dz. u. p. Nr. 34), utrzymywane być mają w ścisłej ewidencji pod względem zdarzających się zmian. Współwłaściciele uważani będą odnośnie do przedmiotu opodatkowania tylko za jednego kontrybuenta i domaganie się podatku tylko do jednego z nich ma być wystósowane.

Arkusze posiadania doręczyć należy właścicielom gruntów jednocześnie z nakazami zapłaty, wydanymi z powodu stanowczego przepisania podatku gruntowego na rok 1883, na podstawie arkuszy posiadania. Od każdego arkusza opłascić trzeba należytość wynoszącą 5 centów.

Przedmiot ewidencji.**W ogólności.****§. 2.**

Przedmiotem utrzymywania w ewidencji są przeto w ogólności wszelkie zmiany, które nastąpią we względzie rozciągłości gminy podatkowej, osoby posiadacza, przedmiotów podatkowi podlegających, i nakoniec w skutek sprostowania arkusza posiadania, pierwotnie wypracowanego, tudzież map.

W szczególności.

a) We względzie zmian w rozciągłości gminy podatkowej.

§. 3.

Zmiany, które nastąpią w rozciągłości ościennych gmin podatkowych, są przedmiotem ewidencji dopiero po stanowczem zatwierdzeniu zmiany granic, mocą rozporządzenia administracyjnego.

b) We względzie zmian w osobie posiadacza.

§. 4.

Zmiany w osobie posiadacza następują odnośnie do jednej całej posiadłości, pojedynczych całych parcel lub części parcel (działy gruntów), gdy rzeczywiste posiadanie przeszło na inną osobę przez darowiznę, w skutek aktu prawnego, odpłatnego (kupna, zamiany itd.), w skutek przeniesienia z powodu

śmierci, mocą orzeczenia sędziego, w skutek zastosowania przepisu ustawowego (wywłaszczenia ze względów publicznych lub w skutek zaokrąglenia stanu posiadania, dokonanego celem powszechnego uregulowania posiadłości [kommasacji] itd.).

c) We względzie trwałych zmian w przedmiocie.

§. 5.

Za trwałe zmiany w przedmiocie, które stosownie do określonych w §fie 2 ustawy z dnia 2 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 88) uwolnień od podatku, uzasadniają ubytek, lub z powodu, iż ten tytuł uwalniający odpadł, przyrost do czystego dochodu i podatku, uważać należy następujące zmiany:

1. gdy grunty lub części tychże z powodu trzęsienia ziemi (oberwania się ziemi, zwałenia się skał), wymulenia, zmian biegu rzek lub zalewów morskich, są całkiem zniszczone lub uczynione trwale nieurodzajnymi w skutek tych lub jakichkolwiek innych nadzwyczajnych wydarzeń żywiołowych;

2. gdy pojedyncze parcele użyte zostaną na jeden z następujących celów, jakoto:

a) na bagna, jeziora i stawy, o ile nie będą uprawiane sposobem rolniczym i nie przynoszą dochodu ani z rybołówstwa ani z porostu trzciny lub dobywania torfu;

b) na drogi publiczne dla pieszych lub jezdnych, na ścieżki flisowskie i gościńce, rynki, place koło kościołów i ulice, na kanały i wodociągi służące do celów publicznych, na łożyska rzek i strumieni;

c) na cmentarze publiczne;

d) pod budowę domów lub na dziedzicze;

e) do wyrobu soli morskiej;

3. gdy przez przymulenie, przez zmieniony bieg rzek, przez cofnięcie się morza albo skutkiem jakichkolwiek innych wydarzeń w przyrodzie powstaną nowe urodzajne powierzchnie gruntowe, albo gdy powierzchnie dotychczas nieurodzajne, staną się przez uprawę urodzajnymi. Atoli zmiany, powstające w skutek przymuleń, o tyle tylko kwalifikują się do uwidocznienia według przepisów o utrzymywaniu ewidencji, o ile powierzchnie gruntowe, nowo powstałe, wznoszą się po nad średni stan wody;

4. gdy przedmioty, wzmiankowane powyżej pod liczbą 2 niniejszego paragrafu, zmieniają swoje przeznaczenie i przez uprawę pierwotną, będą znowu przynosiły dochód.

d) We względzie czasowej zmiany w przedmiotach.

§. 6.

Czasowe zmiany w przedmiotach następują, gdy przez nadzwyczajne wydarzenia żywiołowe, urodzajna powierzchnia całych gruntów lub ich części zostanie tak zasypana żwirem lub piaskiem, że dłużej niż przez rok, w którym wypadek żywiołowy nastąpił, grunt uszkodzony lub jego część nie przynosi żadnego dochodu i ta przerwa prawidłowej gospodarki usunięta być może tylko za pomocą siły ludzkiej, której jednak nie wymaga zwykła metoda gospodarcza a właściwie że tylko tym sposobem można zbierać znowu plon rolniczy.

Na takie wszakże czasowe zmiany w przedmiocie, należy zważać tylko wtedy, gdy chodzi o role, łąki, ogrody, winnice i pastwiska, a i co do tych rodzajów uprawy nie uzasadniają prawa do względów owe wypadki żywiołowe, które

przypisywać należy przyczynom miejscowym lub klimatycznym, powtarzającym się peryodycznie i które przeto już przy ocenieniu i klasyfikacyi dochodu, podjętych w celu uregulowania podatku gruntowego, były wzięte w rachubę.

e) We względzie trwałych zmian uprawy.

§. 7.

Zbadanie i zanotowanie trwałych zmian rodzaju uprawy stanowić ma pracę przygotowawczą do rewizyi katastru podatku gruntowego, uskutecznić się mającej stósownie do §. 41 ustawy z dnia 24 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 88) i przeto rozciągać się ma tylko na takie zmiany rodzaju uprawy, które według naturalnych stosunków i oświadczenia interesowanych posiadaczy gruntów, okazują się rzeczywiście trwałemi.

f) We względzie omyłek pisarskich.

§. 8.

Za omyłki pisarskie uważają się i podlegają korekcie te przypadki, w których posiadacz, wymieniony w arkuszu posiadania, lub zamieszczone w tymże oznaczenia rodzaju uprawy, klasy i obowiązku płacenia podatku lub uwolnienia od podatku, nie zgadzają się z wypracowaniem klasyfikacyjnem lub reklamacyjnem.

Tu należą także te przypadki, w których w istniejących wypracowaniach katastralnych, niezgodnie ze stosunkami rzeczywistemi, drogi prywatne oznaczone zostały jako własność publiczna lub drogi publiczne, jako majątek prywatny. W obu ostatnich przypadkach zmiany te uskutecznione być mają dopiero wtedy, gdy właściwa władza administracyjna lub sąd wyda w tej mierze stanowczą decyzją.

g) We względzie błędów rachunkowych.

§. 9.

Za błędy rachunkowe, które winny być sprostowane, uważane być mają zdarzające się w arkuszach posiadania niezgodności z wypracowaniami pomiarowemi, szacunkowemi lub reklamacyjnemi we względzie oznaczeń wielkości powierzchni lub czystego dochodu.

h) We względzie błędów w wykreśleniu na mapie.

§. 10.

Sprostowanie na mapie nastąpić ma, gdy wykreślenie położenia i postaci parcel na mapie nie zgadza się z rzeczywistemi stosunkami.

Zgodność księgi gruntowej z katastrem.

§. 11.

Kataster podatku gruntowego z jednej a księgi kolei żelaznych, księgi górnicze, tudzież nowe księgi gruntowe (Landtafeln), założone na podstawie wypracowań regulacyi podatku gruntowego z drugiej strony, utrzymywać należy w ciągłej zgodności.

W tym celu zdarzające się zmiany we względzie ciała hipotecznego, oznaczenia pojedynczych przedmiotów i wykreślenia ich na mapie uwidocznione być mają tak w katastrze, jakoteż w księdze gruntowej.

Urzędy do utrzymywania ewidencji.

§. 12.

Przyjmowanie zmian, które zajdą i uwidocznianie ich w wypracowaniach katastru podatku gruntowego, uskuteczniają pod zwierzchniczym kierunkiem ministerstwa skarbu a pośrednim władz skarbowych krajowych, urzędnicy pomiarowi, technicznie wykształceni a do tego ustanowieni.

Współdziałanie władz i urzędów publicznych.

§. 13.

Władze publiczne i urzędy przyczyniać się mają do utrzymania zgodności wypracowań katastralnych ze stosunkami rzeczywistymi, przez uwiadomianie urzędnika pomiarowego o wszelkich zmianach, o których się dowiedzą.

Urzędnikowi pomiarowemu wydawać należy na żądanie potwierdzenia urzędowe co do zmian, aktami stwierdzonych.

Szczególne współdziałanie władzy ksiąg gruntowych i urzędów podatkowych, określone jest w postanowieniach, poniżej zamieszczonych.

§. 14.

Gminy obowiązane są przeznaczyć bezpłatnie lokal, którego urzędnik pomiarowy potrzebować będzie do pertraktacji.

Nadto każdego czasu na żądanie urzędnika pomiarowego

1. dostarczyć mają podwoję za opłatą należyci wymierzonej, z doliczeniem dodatku krajowego,

2. robotników i posłańców a w razie potrzeby łodzi z majtkami do ich obsługi za zwykłym miejscowym wynagrodzeniem dziennym, nakoniec sygnałów, palików a według okoliczności materiału potrzebnego do zrobienia rozgraniczenia, po cenach miejscowych.

§. 15.

W tych przypadkach, w których na zasadzie ustawy niniejszej potrzebna jest interwencya przełożonego gminy lub jego zastępcy (reprezentanta wyłączonych obszarów dworskich) lub osób zaufanych, wszyscy ci nie mają prawa do żądania od skarbu wynagrodzenia.

II. Stwierdzenie zmian.

Ogólny obowiązek posiadaczy gruntów donoszenia o zmianach.

§. 16.

Posiadacze gruntów obowiązani są, jeżeli chcą uniknąć następstw szkodliwych, w dalszych rozdziałach wymienionych, donosić w przeciągu sześciu tygodni piśmiennie lub ustnie urzędowi podatkowemu lub urzędnikowi pomiarowemu o wszelkiej zmianie, której ulegnie ich posiadanie we względzie osoby posiadacza lub przedmiotu podatku gruntowego a mianowicie:

1. we względzie zmiany posiadania po dokonaniem przeniesieniu posiadania;
2. we względzie zmiany w przedmiocie, gdy zajdzie wypadek, z którego wynika ubytek lub przyrost przedmiotu.

Obowiązkowi doniesienia w myśl ustępu 1 stanie się zadosyć, gdy w przeciągu czterech tygodni podana będzie prośba o zahipotekowanie, lub gdy w terminie ustawowym uczynione będzie doniesienie gwoli wymiaru opłat.

Doniesienie o takich w przedmiocie zmianach, które nastąpiły w skutek wydarzeń żywiołowych w czasie od dnia 1 stycznia 1881 aż do dnia, w którym ustawa niniejsza zacznie obowiązywać, uważane będzie za uczynione w czasie właściwym, gdy będzie uczynione w przeciągu sześciu tygodni od terminu, w którym ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej.

Przyjmowanie doniesień.

a) W urzędzie podatkowym.

§. 17.

Urząd podatkowy przyjmować ma doniesienia posiadaczy gruntów w każdym czasie, wszakże z zastrzeżeniem, że jeżeli tożsamości przedmiotów, o które chodzi, nie dowodzą już doniesienia lub dalsze szczegóły przez stronę podane lub tożsamość ich nie może być stwierdzona od razu z tej przyczyny, ponieważ potrzebne do tego mapy katastralne wziął ze sobą urzędnik pomiarowy, w chwili uczynienia doniesienia gdzieindziej zajęty, strona uwiadamiąca obowiązana jest stanąć ponownie przed urzędnikiem pomiarowym, jak tylko tenże przybędzie do gminy dla podjęcia dochodzeń lub do siedziby urzędu podatkowego w celu przyjmowania uwiadomień (§. 18).

b) Przez urzędnika pomiarowego.

§. 18

Urzędnik pomiarowy obowiązany jest przyjmować doniesienia właścicieli gruntów

a) tak wtedy, gdy jest w gminie obecny, jakoteż

b) podczas pobytu w siedzibie urzędu podatkowego, gdzie co trzeci miesiąc winien bawić najmniej trzy dni.

Tenże obowiązany jest zapowiadać przybycie swoje do gminy na dni ośm przedtem a swój pobyt w siedzibie urzędu podatkowego najmniej na miesiąc przedtem przez przełożonego właściwej gminy a w przypadku b) przez przełożonych wszystkich gmin urzędu podatkowego, za pomocą obwieszczenia, które ogłoszone być ma w sposób w miejscu używany.

Postępowanie celem stwierdzenia zmian.

a) W ogólności.

§. 19.

Na podstawie tych o zmianach doniesień, które nadejdą do urzędu podatkowego lub do urzędnika powiatowego i na podstawie uwiadomień, otrzymanych od sądów księgi gruntowej, urzędów wymiaru należytości, jakoteż wszelkich innych władz i urzędów publicznych, urzędnik pomiarowy obowiązany jest podejmować corocznie w okresie letnim, to jest zwyczajnie w czasie od dnia 1 maja do końca października, w gminach okręgu, do którego jest przeznaczony, dochodzenie zmian już oznajmionych, lub które jeszcze będą mu doniesione podczas pobytu w tychże gminach albo które z urzędu spostrzeżone zostały. Dochodzenie

na miejscu ma być jednak zaniechane w tym przypadku, gdy wyjaśnienie otrzymać można przez przejrzanie ksiąg publicznych w sądzie utrzymywanych lub aktów urzędowych, w siedzibie urzędu podatkowego dostępnych, a żadne okoliczności nie wskazują tego, że od tego czasu zaszła ponowna zmiana w owym przedmiocie lub w osobie posiadacza.

Podejmując dochodzenie, wezwać trzeba najprzód obwieszczeniem w §. 18 przewidzianem interesowanych posiadaczy gruntów, aby w dniu do tego wyznaczonym przybyli do kancelaryi gminnej i wykazali urzędnikowi pomiarowemu zmiany, które zaszły.

b) W szczególności co do zmian posiadania.

§. 20.

Gdy dokumentami publicznymi lub prywatnymi wykazana będzie zmiana posiadania, urzędnik pomiarowy winien istotne szczegóły tejże zanotować.

Gdy tak ustępujący jak wstępujący posiadacz oznajmują ustnie zmianę posiadania, natenczas przy dokładnem opisaniu przedmiotów, co do których zachodzi zmiana posiadania i tytułu prawnego przeniesienia, należy im kazać podpisać te ich zeznania w akcie, który w skutek wszelkich takich oznajmień gminy ma być wygotowany.

Lecz, gdy staje tylko jedna ze stron i nie może okazać dokumentu, tycaącego się zmiany posiadania, lub gdy żadna strona nie jest obecna, chociaż zmiana posiadania jest powszechnie wiadoma, trzeba oraz przesłuchać przełożonego gminy lub zastępcę, którego on ustanowił i dwóch właścicieli gruntów z tej samej gminy, znających miejscowość i stosunków posiadania świadomych i ci podpisać mają zeznania w owym akcie, który będzie wygotowany we względzie rezultatów dochodzenia.

c) W szczególności co do komasacyi.

§. 21.

W razie powszechnej regulacyi posiadania (komasacyi), potwierdzony plan nowego składu stanowi podstawę dalszych czynności urzędnika pomiarowego.

d) W szczególności co do zmian w przedmiocie.

§. 22.

Dochodzenia, tycaące się tych zmian w przedmiotach opodatkowania, których strony doniosły lub o których urzędnik pomiarowy dowiedział się skądinąd, lub nakoniec, które sam spostrzegł, czynić ma tenże urzędnik pomiarowy na miejscu, w obecności przełożonego gminy lub jego zastępcy (reprezentanta wyłączonego obszaru dworskiego) posiadaczy i dwóch biegłych doradców poufnych z owejże gminy, których wybrać ma urzędnik pomiarowy.

Nieobecność posiadacza nie tamuje tej czynności urzędowej.

e) W szczególności co do działów gruntu.

§. 23.

W skutek doniesienia o działach gruntu uskutecznić trzeba pomiar zwyczajnie na miejscu, na podstawie zeznań stron obecnych lub rozgraniczenia już dokonanego.

Gdy strony nie stają a nadto niema znaków granicznych, pomiar wykonać należy podług oznak działu w naturze widocznych albo podług szczegółów podanych w dokumentach lub podług zeznań sąsiadów rzeczy świadomych a w braku tychże, przez dwóch doradców poufnych i uskutecznić poprowadzenie linii działowej.

W przypadku tym uwiadomić należy interesowanych posiadaczy o uskuteczniomym pomiarze za pośrednictwem przełożonego gminy, z tem dołożeniem, iż wynik tegoż przyjęty będzie za podstawę do uwidocznienia działu w wypracowaniach katastralnych i księgach gruntowych i że w takim razie, gdyby temu się sprzeciwiono, co w przeciągu dni 14 należałoby uczynić, nowy pomiar tylko na koszt sprzeciwiających się będzie uskuteczniomym.

UrządNIK pomiarowy zaniechać ma pomiaru w razie takich działów gruntu :

- a) gdy chodzi o parcelę, której linie obwodowe tworzą albo kwadrat albo prostokąt, mający najwięcej 20 metrów szerokości a podział uskuteczniomym być ma podług krotnych części parceli;
- b) gdy strona składa plan geometryczny (sytuacyjny) przez technika prywatnego urzędownie upoważnionego, sporządzony i uwierzytelniony a w obu przypadkach [a) i b)] dopełnione są warunki przepisu, który w tej mierze wyda ministerstwo skarbu w porozumieniu z ministerstwem sprawiedliwości.

f) Przez rewizyą peryodyczną.

§. 24.

Najrzadziej co trzy lata urządNIK pomiarowy odbyć ma w okręgu, do którego jest przeznaczony, prócz czynności urzędowych, których w każdej z osobna gminie wymagają nadchodzące doniesienia, zupełną rewizyą stanu posiadania, w taki sposób, aby nie było żadnej takiej gminy w której, chociażby doniesienia o zmianach wcale od niej nie nadeszły, urządNIK pomiarowy nie rewidował zupełnie od lat trzech dokładności wiadomych szczegółów co do osób posiadaczy, jakoteż co do przedmiotów opodatkowaniu podlegających.

W razie potrzeby, odbyć się ma w tym celu obejście pól z przyzwaniem przełożonego gminy lub jego zastępcy (reprezentanta wyłączzonego obszaru dworskiego) i dwóch posiadaczy gruntów z owejże gminy, znających miejscowość i stosunków posiadania świadomych, do czego właściciele gruntów wezwać należy osobnem uwiadomieniem.

W toku tej rewizyi urządNIK pomiarowy zwracać ma także uwagę na zmiany w przedmiotach i stwierdzić z urzędu, kiedy powstały.

Rewizye te rozpocząć należy w r. 1884.

- g) We względzie czystego dochodu. — W razie zwiększenia się przedmiotów.

§. 25.

Czysty dochód z parcel, które przybyły przez zmianę w przedmiocie (§. 5, ustępy 3 i 4), oznaczony być ma na podstawie porównania.

Czysty dochód oznaczyć przeto należy podług jakości tych gruntów okalających, sąsiednich lub znajdujących się w pobliżu, które pod względem rodzaju uprawy i dobroci, uważane być mogą za takie same jak te, które przyrosły.

W razie zmiany granic gminy.

§. 26.

Gdy się zmieniają granice gminy, dla gruntów, które z jednej gminy mają być do drugiej przeniesione, należy zatrzymać te same kwoty czystego dochodu, które były preliminowane w wypracowaniach podatku gruntowego przed ich wyłączeniem.

W razie działu gruntów.

§. 27.

W razie działu gruntów, również czysty dochód ogólny, który przed działem przypadał na całą parcelę, nie może uleść zmianie.

Zwyczajnie więc podzielić go należy w stosunku wielkości powierzchni podzielonych części.

Atoli na żądanie jednego lub więcej interesowanych właścicieli gruntów, jeżeli podzielone części różnią się znacznie pod względem dobroci, rozłożyć ma urzędnik pomiarowy, ogólny dochód czysty stósownie do tych różnic dobroci, przyzwawszy przełożonego gminy lub jego zastępcę (reprezentanta wyłączonego obszaru dworskiego) i dwóch biegłych doradców poufnych z owejże gminy.

W razie komasacyi.

§. 28.

Jeżeli dokonane zostało połączenie gruntów (komasacya), sumę czystego dochodu katastralnego, przypadającą na cały obszar gruntów komasacyi poddanych, rozłożyć należy na grunta wyrównawcze, (na nowym planie oznaczone), w tym samym stosunku, jaki zachodzi między wartością całego komasacyi poddanego obszaru gruntów, wziętą za podstawę przy układaniu planu komasacyi a wartością przyznaną owymże gruntom wyrównawczym.

§. 29.

Trwałe zmiany rodzaju uprawy, następujące w skutek komasacyi przez inny sposób gospodarki, zbadać należy w roku, który nastąpi bezpośrednio po wykonaniu planu komasacyi, przyzwawszy dwóch biegłych doradców poufnych, przyczem oznaczyć należy, jaka kwota z sumy czystego dochodu, którą cały grunt wyrównawczy miał według obliczenia przynosić, przypada na uprawne kawałki w obrębie granicy gruntu wyrównawczego położone, ze względem na ich rozległość, położenie i jakość ziemi, tudzież wszelkie inne okoliczności, wpływające na dochód czysty.

III. Uwolnienia od podatku.

Z powodu uprawy nieżytków.

§. 30.

Czasowe uwolnienia od podatku z powodu uprawy pustkowi lub ziemi nieprodukcyjnej, przyznane §. 3 ustawy z dnia 24 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 88), stósowane będą do tych upraw, które uskutecznione zostały od dnia 1 stycznia

1881 z tem ograniczeniem, że w takim przypadku, jeśliby co do upraw, uskuteczionych aż do rewizyi katastru, odbywającej się peryodycznie w myśl §fu 41 przerzeczonej ustawy, nie dało się wysledzić niewątpliwie, kiedy uprawa została dokonana, trwanie uwolnienia od podatku liczyć się ma, poczynszy od dnia 1 stycznia 1881.

Do upraw, uskuteczionych już przed dniem 1 stycznia 1881, stosowane będą uwolnienia od podatków, przyznane w dawniejszych systemach podatku gruntowego i w myśl rozporządzeń osobnych także gdy ustawa niniejsza zacznie obowiązywać, jeszcze o tyle, o ile od chwili uskutecznienia uprawy nie upłynął jeszcze okres czasowego uwolnienia od podatku, w dawniejszych przepisach ustanowiony.

Z powodu czasowego nieuprawiania.

§. 31.

Odpuszczenie podatku gruntowego (albo odpisanie tegoż) z powodu czasowego nieuprawiania w skutek nadzwyczajnych wydarzeń żywiołowych (§. 6), rozciągać się ma na taką ilość lat, jaka według stanu rzeczy, zbadanego u większości dotkniętych wypadkiem żywiołowym, posiadaczy gruntów obszaru spustoszonego a leżącego w obrębie gminy lub powiatu podatkowego, jest potrzebna, aby usunąć przyczyny braku dochodu i aby znowu zyskać dochód rolniczy.

Po nad te lata przyznane będzie nadto czasowe uwolnienie od podatku co do ról, łąk, ogrodów i winnic na dwa lata, co do pastwisk na rok.

O ile uszkodzone zostały tylko części gruntów, odpuszczenie podatku ograniczone być ma tylko do kwoty podatku, przypadającej na część uszkodzoną.

§. 32.

Okoliczności, w myśl §fu 31 za podstawę służące, zbadać należy w sposób przepisany w §fie 22gim.

Odpuszczenie podatku zaczyna się liczyć od roku następującego, bezpośrednio po wydarzeniu żywiołowym.

Ale jeżeli za ów rok, w którym wypadek żywiołowy nastąpił, nie należy się ustawowe darowanie podatku z tytułu uszkodzenia plonu, ponieważ w czasie, gdy wypadek żywiołowy nastąpił, grunt ów nie był jeszcze rolniczo uprawiony lub nie był przeznaczony na użytek rolniczy, także i ten rok zaliczyć należy do odpuszczenia podatku.

Po upływie odpuszczenia podatku, czysty dochód z gruntów, od których go odpuszczono, policzyć trzeba znowu w tej samej kwocie, która dla nich była podana w wypracowaniach podatku gruntowego.

Warunek uzyskania czasowego uwolnienia od podatku.

§. 33.

Celem uzyskania czasowego uwolnienia od podatku, trzeba uczynić doniesienie do Władzy administracyjnej powiatowej lub do urzędu podatkowego w przeciągu czterech tygodni po uskutecznionem uprawieniu (§. 30) lub po wydarzeniu żywiołowym (§. 31).

Przekroczenie tego terminu pociąga za sobą takie szkodliwe następstwo, że uwolnienie od podatku lub odpuszczenie tegoż, dopiero począwszy od roku po przyszłym następującego, licząc od dnia doniesienia a w przypadkach wzmiankowanych w ustępie 3cim §fu 32go od roku, który nastąpi po doniesieniu, za pozostały okres będzie przyznane a jeżeliby tymczasem okres uwolnienia od podatku lub odpuszczenia podatku upłynął, będzie odmawiane.

Orzekanie co do czasowego uwalniania od podatku i odpuszczania podatku należy do Władzy skarbowej krajowej a od jej orzeczeń odwołać się można do ministerstwa skarbu.

IV. Uwidocznienie zmian.

§. 34.

W wypracowaniach katastralnych urzędnicy pomiarowi uwidocznic mają zbadane zmiany albo stanowczo albo tymczasowo.

Uwidocznienie stanowcze.

a) W ogólności.

§. 35.

Uwidocznienie stanowcze wykonać należy:

1. co do zarządzonych przez Władzę administracyjną zmian w granicach gmin podatkowych;

2. co do wykrytych omyłek pisarskich i rachunkowych, tudzież co do niekładności w wykreśleniu na mapie z ograniczeniem wzmiankowanem w ostatnim ustępie §fu 8go;

3. co do stwierdzonych trwałych zmian w przedmiocie, po zasięgnięciu wprzód decyzji Władzy skarbowej krajowej we względzie czasowego uwolnienia od podatku (§. 33);

4. co do tych zmian w osobie posiadacza, we względzie których

- a) zmiana posiadania wykazana jest dokumentami publicznymi lub prywatnymi i Władza administracyjna lub sądowa dała już pozwolenie, jeżeli do prawomocnego przeniesienia posiadania było potrzebne; albo
- b) uskuteczniła została w księdze gruntowej zmiana wpisu a Sąd księgi gruntowej już o tem doniósł.

b) W szczególności co do tych gmin, w których nie istnieją nowe księgi gruntowe.

§. 36.

Co do tych gmin, w których nie istnieją nowe księgi gruntowe, wykonane być ma w wypracowaniach katastralnych stanowcze uwidocznienie zmian posiadania także w przypadkach wzmiankowanych w ustępach 2 i 3 §fu 20go.

Atoli w przypadkach tych, jeżeli do prawomocnego przeniesienia własności potrzebne jest pozwolenie Władzy administracyjnej lub sądowej, czekać trzeba póki nie nadejdzie.

Lecz jeżeli zmiana w osobie posiadaczy stwierdzona została tylko sposobem wzmiankowanym w ustępie 3cim §fu 20go, trzeba nadto wprzód za pośrednictwem przełożonego gminy uwiadomić interesowanych o zamierzonym uwidocznieniu, z tem dołożeniem, iż im wolno w przeciągu dni czterestu wnieść do

urzędnika pomiarowego lub do urzędu podatkowego piśmienne sprzeciwienie się temu, inaczej bowiem na podstawie dowodu, jako ich uwiadomiono, uwidocznienie zmiany posiadania będzie po upływie terminu rekursowego wykonane.

§. 37.

Gdy sprzeciwienie się takie zostanie wniesione i przyjęty stan rzeczy zachwieje, natenczas wykonanie uwidocznienia zostawić należy tymczasowo w zawieszeniu a urzędnik pomiarowy winien za pierwszą bytnością w owejże gminie przesłuchać osoby, mogące rzecz wyjaśnić.

Jeżeli sprzeciwienia się strony nie można tym sposobem odeprzeć, zaniechana będzie zmiana wpisu w katastrze dopóty, dopóki jedna ze stron nie złoży dowodu co do zmiany posiadania.

- c) W szczególności co do czasowych zmian w przedmiocie i trwałych zmian w uprawie.

§. 38.

Czasowe zmiany w przedmiocie, jakoteż trwałe zmiany uprawy, trzeba tylko zanotować w zapiskach a to, pierwsze dla stwierdzenia prawa do czasowego uwolnienia od podatku a ostatnie dla wzięcia ich w swoim czasie na uwagę podczas rewizji wypracowania podatku gruntowego.

- d) Dalsze postępowanie urzędu podatkowego.

§. 39.

Urząd podatkowy, otrzymawszy od urzędnika pomiarowego wywód wszystkich zbadanych zmian z należącymi do niego załączkami, jakoteż zapiski stwierdzonych czasowych zmian w przedmiocie, winien zmiany według niego już uwidocznione uwzględnić przy rozkładzie podatku na rok następny i według okoliczności skutecznie dodatkowe przepisanie, przypisanie lub odpisanie według postanowień niżej zamieszczonych.

Atoli co się tyczy czasowych zmian w przedmiocie, trzeba wprzód zasięgnąć decyzji Władzy skarbowej krajowej we względzie uwolnienia od podatku (§. 33).

- e) Postępowanie szczególne co do tych gmin, w których nowe księgi gruntowe już są zaprowadzone.

§. 40.

Do osiągnięcia i utrzymania zgodności między księgą gruntową a katastrem (§. 11) służą przedewszystkiem uwiadomienia, nadchodzące do urzędu podatkowego (urzędu wymiaru należitości) od Sądu księgi gruntowej.

§. 41.

Urząd podatkowy (urząd wymiaru należitości), winien poczynić na podstawie tych uwiadomień zapiski potrzebne do wymierzenia należitości a następnie oddać uwiadomienie Sądu księgi gruntowej urzędnikowi pomiarowemu.

Ten ostatni postąpić ma z niem według przepisu §fu 19go.

§. 42.

Nawzajem Sąd księgi gruntowej uwiadomiany ma być niezwłocznie za pośrednictwem urzędu podatkowego o zmianach, stwierdzonych przez urzędnika

miarowego, o ile co się ich tyczy, nie nadeszły już zgodne doniesienia od Sądu księgi gruntowej.

Urząd podatkowy winien jednak wprzód poczynić zapiski zmian uwidocznionych na tej podstawie w wypracowaniach katastralnych a potrzebne do dopełnienia obowiązku opłaty i do rozłożenia podatku.

§. 43.

Sąd księgi gruntowej badać będzie uwiadomienia te pod względem ich zgodności z wpisami, znajdującymi się w księdze gruntowej.

Jeżeli się okaże, iż nie zgadzają się z temi wpisami stanowiącemi przedmiot karty stanu majątkowego, które tyczą się rozległości ciała hipotecznego, oznaczenia parcel, jakoteż wykreślenia na mapie, Sąd księgi gruntowej postąpi sobie w myśl ustaw o zakładaniu ksiąg gruntowych i przepisów wykonawczych do tychże ustaw wydanych.

Gdy zaś z doniesienia urzędnika pomiarowego, Sąd księgi gruntowej dowie się, że zaniedbano wpisanie do księgi gruntowej prawa rzeczowego, na którym opiera się osobisty obowiązek płacenia podatku gruntowego, natenczas Sąd księgi gruntowej wytoczyć ma postępowanie przepisane ustawą z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 82).

§. 44.

O wyniku badania, jakoteż dalszego postępowania, gdyby toczyć się miało, trzeba nawet wtedy, gdy się wpisu w księdze gruntowej nie zmienia, uwiadomić urząd podatkowy, który zakomunikuje go urzędnikowi pomiarowemu.

Gdyby się okazała niezgodność księgi gruntowej z stanowczem wpisaniem w wypracowaniach katastralnych co do osoby posiadacza, wymaganie podatku wystósować należy i w takim razie do rzeczywistego posiadacza.

W wypracowaniu katastralnem zapisać jednak trzeba także i nazwisko owej osoby, która w księdze gruntowej zapisana jest jako posiadacz.

Uwidocznienie tymczasowe.

§. 45.

Tymczasowe uwidocznienie zmian uskutecznić należy wtedy, gdy stanowczego nie można wykonać w terminach, wyznaczonych do tego w ustawie niniejszej:

1. z powodu, iż potrzebne są pomiary wielkich rozległości (np. w razie budowy nowych kolei żelaznych);

2. z powodu, iż do prawomocnego przeniesienia posiadania potrzebne jest zezwolenie Władzy administracyjnej lub sądowej (§. 35, l. 4, lit. a), §. 36, ustęp 2);

3. z powodu, iż od Sądu księgi gruntowej nie nadeszło uwiadomienie (§. 44).

W szczególności co do zmian z powodu budowy nowych kolei żelaznych.

§. 46.

Do uskutecznienia tymczasowego uwidocznienia zmian posiadania, nastających w większym rozmiarze, gdy się budują koleje żelazne, zarząd kolei, którą się buduje, sporządzić ma tablice działowe parcel lub części tychże, wziętych

w posiadanie na cele kolei i stale wykupionych, dać je także interesowanym posiadaczom gruntów do podpisania i przesłać urzędnikowi pomiarowemu odpowiedniego okręgu.

Urzędnik pomiarowy sporządzić ma według nich wykaz tymczasowy zmian i oddać urzędowi podatkowemu do uwzględnienia przy rozkładaniu podatku.

§. 47.

Gdy ze zmianami posiadania łączą się oraz zmiany w przedmiocie opodatkowanym (zniesienie istniejących lub otwarcie nowych dróg publicznych itp.) i będą złożone dostateczne dowody, na podstawie których możnaby przynajmniej w przybliżeniu oznaczyć nastającą zmianę w przedmiocie i tejże rozciągłość, wtedy trzeba także obliczyć tymczasowo, z zastrzeżeniem wyrównania po stanowczem uwidocznieniu, przyrost lub ubytek czystego dochodu, tudzież podatku od tych przedmiotów, w których zaszła zmiana.

Jeżeli zaś dowodów takich niema, cały podatek gruntowy, dotąd pobierany, rozłożyć należy na nowych posiadaczy, obliczenie zaś przyrostów i ubytków w czystym dochodzie, jakoteż podatku gruntowego nastąpi dopiero po stanowczem uwidocznieniu.

§. 48.

Uwidocznienie stanowe nastąpi na podstawie planów wykupu gruntów, wykazów powierzchni, tudzież orzeczeń, dotyczących się wywłaszczenia i wszelkich innych dokumentów, które zarządy kolejowe mają przedstawić, w razie potrzeby po poprzednim wymierzeniu lub zbadaniu na miejscu przez urzędnika pomiarowego.

Co do wszelkich innych uwidocznień tymczasowych.

§. 49.

Postępowania, przepisane w §§. 46 i 47 trzymać się należy we wszystkich innych przypadkach uwidoczniania tymczasowego, z tą różnicą, że w tychże Tablicę działową zastępuje oznajmienie, które obie strony interesowane winny podpisać, lub badanie podjęte z urzędu.

Gdy Władza administracyjna lub sądowa wyda zalegające orzeczenie (§. 35, l. 4, lit. a), §. 36, ustęp 2), pozwalające na zmianę posiadania lub gdy nadejdzie wiadomienie od Sądu księgi gruntowej (§. 44), wtedy, albo skutecznić należy uwidocznienie stanowe, albo w razie, jeżeli zmiana posiadania musiała być cofnięta a przeto wpis w księdze gruntowej nie mógł być skuteczniejszy, sprowaćdzić także uwidocznienie tymczasowe do pierwotnego stanu.

V. Uwzględnienie zmian przy rozkładaniu podatku.

§. 50.

Przy rozkładaniu podatku uwzględnić należy zmiany zwyczajnie od roku, który nastąpi po oznajmieniu lub podjętem z urzędu zbadaniu.

Atoli co do uwidocznień, które wykonane być mają na podstawie oznajmień, potrzebną jest rzeczą, aby oznajmienia poczynione były najpóźniej do końca marca albo przy sposobności pobytu urzędnika pomiarowego w gminie.

Zmiany, które w późniejszym czasie będą oznajmione, mogą być uwzględnione przy rozkładaniu podatku, przypadającego na rok, który nastąpi po oznajmieniu tylko wtedy

1. gdy zmiana posiadania rozciąga się na całą posiadłość lub całe parcele a tożsamość przedmiotów może być stwierdzona na podstawie map katastralnych bez badania miejscowego, albo

2. gdy zmiana posiadania rozciąga się wprawdzie na części parcel ale złożono szkic działu wygotowany i uwierzytelniony podług przepisów katastralnych przez upoważnionego technika prywatnego.

Z powodu tych zmian, w przedmiocie z których wynika zmniejszenie się podatku, które jednak nie mogły już być badane na miejscu w roku, w którym o nich doniesiono, odpisany będzie podatek później, od roku, który nastąpi po oznajmieniu.

Z powodu tych zmian w przedmiocie, z których wynika wzrost podatku, przepisywać należy podatek od roku, który nastąpi po zmianie w przedmiocie.

Wyjmują się tylko przestrzenie, uważane za budowlane, co do których trzymać się należy przepisów podanych niżej w §fie 51ym.

Gdy przedmioty zmienione podlegają uwolnieniu od podatku podług §. 30 lub §. 33, termin, w którym podatek ma być wzięty na przepis, schodzi się z terminem, w którym upływa uwolnienie od podatku.

§. 51.

Grunty, które w wypracowaniu katastralnem zapisane są jako ziemia urodzajna, lecz wzięte są pod budynki, uwolnić należy od podatku gruntowego i uważać za przestrzeń budowlaną dopiero od tego czasu, gdy podatek budynkowy będzie wzięty na przepis.

Jeżeli w myśl przepisów o podatku budynkowym opodatkowanie nie następuje, podatek gruntowy odpisać należy od roku, który nastąpi po skończeniu budynku.

Gdy zaś przestrzenie uważane za budowlane, zwrócone będą produkcji pierwotnej, nałożyć należy na nie podatek gruntowy od tego czasu, w którym podatek budynkowy przestanie na nich ciążyć, a jeżeli stósownie do istniejących przepisów o podatku budynkowym tenże nie był wzięty na przepis, od owego czasu, od którego poczyna się obrócenie gruntu do uprawy rolniczej.

§. 52.

Przepis artykułu II ustawy z dnia 28 marca 1880 (Dz. u. p. Nr. 34) nie będzie stósowany do tych podwyższeń podatku, które wynikają jedynie z uwidoczeń wykonanych dla utrzymania zmian w ewidencji na zasadzie §. 5, l. 3 i 4, tudzież §§. 8, 9, 27, 28 i 29 ustawy niniejszej.

§. 53.

Aż do przeniesienia podatku na kogo innego w skutek uwidoczeń wykonanych dla utrzymania zmian w ewidencji, za opłatę podatku gruntowego odpowiedzialny jest osobiście posiadacz zapisany w katastrze podatku gruntowego.

We względzie dochodzenia roszczeń z odpowiedzialności rzeczowej, zatrzymują moc swoje dotychczasowe przepisy ustawowe.

VI. Należytości za czynności urzędowe potrzebne do utrzymywania ewidencji.

Taryfa I i II.

§. 54.

Za czynności urzędowe, potrzebne do utrzymania ewidencji a tyczące się przeniesienia posiadania, opłacić trzeba należytość, która stanowi dochód skarbowy i ma być wymierzona podług dołączonych taryf I lub II stósownie do tego, czy pomiar był lub nie był potrzebny.

Jeżeli działły gruntów nie wymagają pomiaru z tej przyczyny, ponieważ złożono plany geometryczne (sytuacyjne), wygotowane i uwierzytelnione w myśl §fu 23go przez technika prywatnego urzędownie upoważnionego, zastosować trzeba do nich taryfę I.

Gdy cała posiadłość lub całe parcele przechodzą na kogo innego, należytość opłaca sam nabywca.

W razie działu gruntów, wszyscy nabywcy składają się na opłatę w stosunku całkowitej powierzchni (lub całego czystego dochodu) udziałów przypadających każdemu z nich.

Przeniesienie własności w skutek wywłaszczenia ze względów publicznych lub w skutek ogólnej regulacji posiadania (komasacyi) dokonywane być ma bezpłatnie.

Opłatę wymierza urząd podatkowy na podstawie uwiadomienia otrzymanego od urzędnika pomiarowego, ściągnąć zaś ją należy jednocześnie z podatkiem gruntowym.

VII. Postępowanie rekursowe.

§. 55.

Przeciwko wynikowi pomiaru, obliczenia czystego dochodu i wymierzenia podatku uskutecznionego na mocy przepisów o utrzymywaniu ewidencji można odwołać się stósownie do przepisów ustawy z dnia 19 marca 1876 (Dz. u. p. Nr. 28).

We względzie rekursów takich, które nie mają skutku odwłocznego, decyduje stanowczo Władza skarbową krajową.

VIII. Ułatwienia w opłacie stępli i należytości.

§. 56.

Podania, tyczące się nastających zmian, stósownie do ustawy niniejszej wniesione, jakoteż akta ku ich stwierdzeniu, przez urzędnika pomiarowego spisane i rekursy powyżej w §. 55 wzmiankowane, uwalnia się od stępli i opłat.

Do czynności prawnych i przeniesień majątku, aktem takim stwierdzonych, stósowane będą przepisy ogólne obowiązujących ustaw i rozporządzeń o należytościach stęplowych i bezpośrednich.

Co do tych przeniesień posiadania, względnie których dokument nie został wygotowany, należy w tym przypadku, jeżeli doniesienie o zmianie jest uczynione najpóźniej podczas najbliższej, która po dniu przeniesienia nastąpi, obecności urzędnika pomiarowego w gminie, zaniechać wzięcia na przepis podwyższenia opłaty, któreby według ustaw o należytościach przypadalo, nawet wtedy, gdyby tymczasem urząd do wymiaru należytości ustanowiony, otrzymał skądinąd wiadomość o dokonaniu aktu prawnego.

IX. Kary porządkowe.**§. 57.**

Za nieusprawiedliwione niestawiennictwo wezwanego lub jego zastępcy do urzędowej czynności urzędnika pomiarowego, względnie której wezwanie było w czasie właściwym do osoby wydane, nałożyć ma urzędnik pomiarowy karę pieniężną w kwocie 1 zł.

Kary te porządkowe składać należy w urzędzie podatkowym, któremu do tego celu urzędnik pomiarowy ma asygnacją kary pieniężnej doręczyć a w razie potrzeby ściągane będą przez egzekucją tak samo jak podatki rządowe.

Kary pieniężne wpływać mają do funduszu ubogich dotyczącej gminy.

X. Ogólne prawo przeglądania map katastralnych i wypracowań odnoszących się do utrzymywania ewidencji.**§. 58.**

Mapy katastralne i wypracowania odnoszące się do utrzymywania ewidencji, przeglądać może każdy w urzędzie podatkowym lub gdyby owe wypracowania miał z sobą urzędnik pomiarowy, gdzieindziej zatrudniony, u tegoż urzędnika.

Ktoby potrzebował kopij map lub odpisów jakichkolwiek wypracowań, dostać ich może po zamówieniu w urzędzie podatkowym lub w archiwie map za opłatą należności taryfowych, które przez ministerstwo skarbu co jakiś czas będą ustanawiane i w lokalu urzędu podatkowego na widok publiczny wywieszane.

XI. Termin, od którego ustawa obowiązuje.**§. 59.**

Ustawa niniejsza, uchylająca wszelkie z nią niezgodne przepisy o utrzymywaniu katastru, nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

XII. Postanowienia wykonawcze.**§. 60.**

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom skarbu i sprawiedliwości.

Wiedeń, dnia 23 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Dunajewski r. w.

Taryfa I

do obliczania należności za przepisanie katastralne.

Należność za przepisanie katastralne oblicza się:

- a) za przeniesienie całego posiadania, będącego przedmiotem jednego arkusza posiadania gruntowego w kwocie stałej 10 c.;
- b) za przeniesienie pojedynczych całych parcel od czystego dochodu wszystkich parcel mocą jednego aktu nabycia na nowego posiadacza przechodzących, a mianowicie:

		aż do		10 zł. włącznie w kwocie		— zł. 5 c.	
wynoszącego więcej niż	10 zł.	" "	20	" "	" "	—	" 10 "
" "	20	" "	30	" "	" "	—	" 15 "
" "	30	" "	40	" "	" "	—	" 20 "
" "	40	" "	60	" "	" "	—	" 30 "
" "	60	" "	80	" "	" "	—	" 40 "
" "	80	" "	100	" "	" "	—	" 50 "
" "	100	" "	160	" "	" "	—	" 65 "
" "	160	" "	220	" "	" "	—	" 80 "
" "	220	" "	280	" "	" "	—	" 95 "
" "	280	" "	340	" "	" "	1	" 10 "
" "	340	" "	400	" "	" "	1	" 25 "
" "	400	" "	600	" "	" "	1	" 40 "

i tak dalej od każdych 200 zł. o 15 c. więcej, licząc pozostałość mniej niż 200 zł. wynoszącą, za całe 200 zł.

Taryfa II

do obliczania należitości za pomiar.

Należytość za pomiar oblicza się
gdy powierzchnia ma

		aż do		30 arów włącznie w kwocie			— zł. 40 c.	
więcej niż	30 arów	"	"	100	"	"	"	— " 50 "
"	"	"	"	250	"	"	"	— " 60 "
"	"	"	"	500	"	"	"	— " 70 "
"	"	"	"	750	"	"	"	— " 80 "
"	"	"	"	1.000	"	"	"	1 " — "
"	"	"	"	1.250	"	"	"	1 " 20 "
"	"	"	"	1.500	"	"	"	1 " 40 "
"	"	"	"	1.750	"	"	"	1 " 60 "
"	"	"	"	2.000	"	"	"	1 " 80 "
"	"	"	"	2.250	"	"	"	2 " — "
"	"	"	"	2.500	"	"	"	2 " 20 "
"	"	"	"	2.750	"	"	"	2 " 40 "
"	"	"	"	3.000	"	"	"	2 " 60 "
"	"	"	"	3.250	"	"	"	2 " 80 "
"	"	"	"	3.500	"	"	"	3 " — "
"	"	"	"	3.750	"	"	"	3 " 20 "
"	"	"	"	4.000	"	"	"	3 " 40 "
"	"	"	"	4.250	"	"	"	3 " 60 "
"	"	"	"	4.500	"	"	"	3 " 80 "
"	"	"	"	4.750	"	"	"	4 " — "
"	"	"	"	5.000	"	"	"	4 " 20 "
"	"	"	"	5.500	"	"	"	4 " 40 "
"	"	"	"	6.000	"	"	"	4 " 60 "
"	"	"	"	6.500	"	"	"	4 " 80 "
"	"	"	"	7.000	"	"	"	5 " — "
"	"	"	"	7.500	"	"	"	5 " 20 "
"	"	"	"	8.000	"	"	"	5 " 40 "
"	"	"	"	8.500	"	"	"	5 " 60 "
"	"	"	"	9.000	"	"	"	5 " 80 "
"	"	"	"	9.500	"	"	"	6 " — "
"	"	"	"	10.000	"	"	"	6 " 20 "
"	"	"	"	11.000	"	"	"	6 " 40 "
"	"	"	"	12.000	"	"	"	6 " 60 "
"	"	"	"	13.000	"	"	"	6 " 80 "
"	"	"	"	14.000	"	"	"	7 " — "
"	"	"	"	15.000	"	"	"	7 " 20 "
"	"	"	"	16.000	"	"	"	7 " 40 "
"	"	"	"	17.000	"	"	"	7 " 60 "
"	"	"	"	18.000	"	"	"	7 " 80 "
"	"	"	"	19.000	"	"	"	8 " — "
"	"	"	"	20.000	"	"	"	8 " 20 "
"	"	"	"	22.000	"	"	"	8 " 40 "

i tak dalej od każdych 2.000 arów o 20 c. więcej, licząc pozostałość, mniej niż 2.000 arów wynoszącą, za całe 2.000 arów.

Jeżeli stósownie do §. 23 urzędnik pomiarowy zrobił rozgraniczenie, doliczać należy do powyższych pozycyij taryfowych dodatek po 20 od sta.

Oprócz tego nabywający posiadłość gruntową, ponoszą koszta dostarczenia materyału do zrobienia rozgraniczenia.

Treść.

I. Przepisy ogólne.

- §. 1. Cel ewidencji.
- §. 2. Przedmiot ewidencji.
W ogólności.
W szczególności.
- §. 3. a) We względzie zmian w rozciągłości gminy podatkowej.
- §. 4. b) We względzie zmian w osobie posiadacza.
- §. 5. c) We względzie trwałych zmian w przedmiocie.
- §. 6. d) We względzie czasowej zmiany w przedmiotach.
- §. 7. e) We względzie trwałych zmian uprawy.
- §. 8. f) We względzie omyłek pisarskich.
- §. 9. g) We względzie błędów rachunkowych.
- §. 10. h) We względzie błędów w wykreśleniu na mapie.
- §. 11. Zgodność księgi gruntowej z katastrem.
- §. 12. Urzędy do utrzymywania ewidencji.
- §. 13—15. Współdziałanie władz i urzędów publicznych.

II. Stwierdzenie zmian.

- §. 16. Ogólny obowiązek posiadaczy gruntów donoszenia o zmianach.
Przyjmowanie doniesień.
- §. 17. a) W urzędzie podatkowym.
- §. 18. b) Przez urzędnika pomiarowego.
Postępowanie celem stwierdzenia zmian.
- §. 19. a) W ogólności.
- §. 20. b) W szczególności co do zmian posiadania.
- §. 21. c) W szczególności co do komasacyi.
- §. 22. d) W szczególności co do zmian w przedmiocie.
- §. 23. e) W szczególności co do działów gruntu.
- §. 24. f) Przez rowizyą peryodyczną.
- §. 25. g) We względzie czystego dochodu. W razie zwiększenia się przedmiotów.
- §. 26. W razie zmiany granic gminy.
- §. 27. W razie działu gruntów.
- §. 28, 29. W razie komasacyi.

III. Uwolnienia od podatku.

- §. 30. Z powodu uprawy niezżytków.
- §. 31, 32. Z powodu czasowego nicuprawiania.
- §. 33. Warunek uzyskania czasowego uwolnienia od podatku.

IV. §. 34. Uwidocznienie zmian.

- §. 35. Uwidocznienie stanowcze.
  - a) W ogólności.
  - §. 36, 37. b) W szczególności co do tych gmin, w których nie istnieją nowe księgi gruntowe.
  - §. 38. c) W szczególności co do czasowych zmian w przedmiocie i trwałych zmian w uprawie.
  - §. 39. d) Dalsze postępowanie urzędu podatkowego.
  - §. 40—44. e) Postępowanie szczególne co do tych gmin, w których nowe księgi gruntowe już są zaprowadzone.

§. 45. Uwidocznienie tymczasowe.

- §. 46—48. W szczególności co do zmian, z powodu budowy uowych kolei żelaznych.
- §. 49. Co do wszelkich innych uwidocnień tymczasowych.

V. §. 50—53. Uwzględnienie zmian przy rozkładaniu podatku.

- VI. §. 54. Należitości za czynności urzędowe potrzebne do utrzymywania ewidencji.

VII. §. 55. Postępowanie rekursowe.

- VIII. §. 56. Ułatwienia w opłacie stępli i należitości.

IX. §. 57. Kary porządkowe.

- X. §. 58. Ogólne prawo przeglądania map katastralnych i wypracowań odnoszących się do utrzymywania ewidencji.

XI. §. 59. Termin, od którego ustawa obowiązuje.

- XII. §. 60. Postanowienia wykonawcze.

Skorowidz.

- Akta prawne. §§. 4, 20.
 Arkusz posiadania. §. 1.
 Bagna. §. 5.
 Budowlana parcela. §§. 5, 51.
 Cel utrzymywania w ewidencji. §. 1.
 Cmentarze. §. 5.
 Czysty dochód. §§. 25, 26, 27, 28, 32.
 Doniesienia o zmianach. §§. 16, 17, 18.
 Drogi. §§. 5, 8.
 Działy gruntu. §§. 4, 23, 27, 54.
 Dziedziczne. §. 5.
 Fundusz ubogich. §. 57.
 Gminy. §§. 14, 15.
 Jeziora. §. 5.
 Kary. §. 57.
 Katastralna gmina, ob. podatkowa gmina.
 Kolei żelaznych księgi. §. 11.
 Kolei żelaznej budowa, tymczasowe uwidocznienie zmian. §§. 46, 47, 48.
 Komasaćya. §§. 4, 21, 28, 29.
 Koszta pomiaru. §. 23.
 Księgi gruntowe. §§. 11, 36, 40.
 Księgi gruntowej sąd. §§. 13, 35, 40, 42, 43, 44.
 Majątku przeniesienie. §§. 4, 56.
 Mapy, ich sprostowanie. §§. 10, 35.
 Mapy (plany działów). §. 23.
 Mapy, sprzedaż. §. 58.
 Mocy obowiązującej nabyćie. §. 59.
 Morska sól. §. 5.
 Morze, zalew. §. 5.
 Należytości za utrzymywanie w ewidencji. §. 54.
 Obwieszczenie. §§. 18, 19, 24.
 Odpisy wypracowań katastralnych. §. 58.
 Odpowiedzialność za podatek. §. 53.
 Parcele. §§. 4, 5.
 Pisarskie błędy. §§. 8, 35.
 Place. §. 5.
 Podatki, uwolnienia od nich. §§. 30, 31, 32, 33.
 Podatki, wzięcie na przepis lub odpisanie. §§. 39, 50, 52.
 Podatkowa gmina. §§. 1, 26, 35.
 Podatkowe zmiany w rozciągłości. §§. 2, 3.
 Podatkowe urzędy, §§. 13, 17, 36, 39, 40, 41, 42, 54, 58.
 Pomiarowy urzędnik. §§. 12, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 34, 36, 44, 54, 57.
 Porównanie. §. 25.
 Posiadacz rzeczy wisty. §§. 1, 4.
 Posiadacz, zmiana w osobie. §§. 2, 4, 20, 35, 36, 37, 50, 54.
 Posiadłość. §. 4.
 Poufni doradcy. §§. 15, 20, 22, 23, 24, 27, 29, 32.
 Przedmiot utrzymywania w ewidencji. §. 2.
 Przedmiot, zmiany w nim. §. 2.
     "   "   "   "   trwale. §§. 5, 25, 35, 47, 50.
     "   "   "   "   czasowe. §§. 6, 38, 39.
 Przeglądanie wypracowań katastralnych. §. 58.
 Przymulenia. §. 5.
 Publiczna własność. §. 8.
 Rachunkowe błędy. §§. 9, 35.
 Rekurs. §. 55.
 Rewizya. §. 24.
 Rozgraniczenie. §. 23.
 Rzeki i strumienie, gruntu na nie użycie. §. 5.
 Rzeki, zmiany w ich biegu. §. 5.
 Stawy. §. 5.
 Stęple i należytości, ułatwienia. §. 56.
 Terminy. §§. 16, 33, 36.
 Trzęsienie ziemi. §. 5.
 Uprawa nieżytków. §. 5.
 Urzędy do utrzymywania ewidencji. §. 12.
 Urzędy, publiczne współdziałanie. §. 13.
 Uwidocznienie zmian. §§. 34—49.
     "   stanowcze. §§. 34—44.
     "   tymczasowe. §§. 45—49.
 Wodociągi i kanały. §. 5.
 Wykonanie ustawy. §. 58.
 Wymulenia. §. 5.
 Wypracowania regulacyi podatku gruntowego. §§. 1, 2, 58.
 Zmiany rodzaju uprawy. §§. 7, 29, 38.
 Żywiotowe wydarzenia. §. 5.

84.

Ustawa z dnia 23 maja 1883,

regulująca dochody w czasie czynnej służby urzędników do utrzymywania w ewidencji katastru podatku gruntowego, tudzież roszczenia do emerytury na zasadzie dotychczasowej służby przy katastrze.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Funkcyonaryusze, pełniący obowiązki przy utrzymywaniu w ewidencji katastru podatku gruntowego na zasadzie ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 83) są urzędnikami rządowymi czynnymi, do których stosuje się ustawa z dnia 15 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 47) o urządzeniu płac urzędników rządowych czynnych.

Artykuł II.

Organizm tych urzędników podzielić należy na następujące kategorie:
Inspektorowie starsi I klasy do utrzymywania ewidencji w VII klasie stopnia służbowego.

Inspektorowie starsi II klasy do utrzymywania ewidencji w VIII klasie stopnia służbowego.

Inspektorowie do utrzymywania ewidencji w IX klasie stopnia służbowego.

Geometry starsi do utrzymywania ewidencji w IX klasie stopnia służbowego.

Geometry I klasy do utrzymywania ewidencji w X klasie stopnia służbowego.

Geometry II klasy do utrzymywania ewidencji w XI klasie stopnia służbowego.

Elewi do utrzymywania ewidencji.

Artykuł III.

Urzędnicy do utrzymywania ewidencji pobierają, dopóki trwać będą czynności służbowe po za obrębem siedziby, atoli w obrębie kraju koronnego, dla którego zostali ustanowieni, płace dzienne w wymiarze ograniczonym, a mianowicie:

dla	VII	klasy	stopnia	służbowego	w	kwocie	4	zł.	50	c.
"	VIII	"	"	"	"	"	3	"	50	"
"	IX	"	"	"	"	"	3	"	—	"
"	X i XI	"	"	"	"	"	2	"	50	"

Za podróże służbowe po za obrębem kraju koronnego mają prawo do dyet normalnych.

Podróżne i przesiedlne pobierać będą według przepisów istniejących dla urzędników rządowych, z tym jedynym wyjątkiem, że, o ile nie mogą używać kolei żelaznych lub statków parowych, zamiast opłat pocztowych lub milowego, należy się im jedynie wynagrodzenie za podwodę, łącznie z dodatkiem z funduszu krajowego.

Elewi do utrzymywania ewidencji zostają we względzie podróży i przesiedleń na równi z urzędnikami do utrzymywania ewidencji XI klasy stopnia służbowego.

Artykuł IV.

Czas wysłużony bez przerwy przy stworzeniu stałego (powszechnego) katastru podatku gruntowego lub przy tymczasowem urządzeniu podatku gruntowego

albo przy regulacji podatku gruntowego, będzie w myśl rozporządzenia cesarskiego z dnia 9 grudnia 1866 (Dz. u. p. Nr. 157) policzony w całości do wymiaru emerytury, jeżeli przejście z jednej z tych służb do służby utrzymywania w ewidencji teraźniejszego katastru podatku gruntowego (artykuł I), albo do innej służby rządowej, która według istniejących przepisów o emeryturze jest policzalna, nastąpiło bez przerwy.

W tym względzie nazwa posady służbowej nie stanowi różnicy, jeżeli przyjęcie nastąpiło do ciągłego pełnienia obowiązków w regularnej służbie i za pomocą urzędowej nominacji (aktu mianowania, uwiadomienia urzędowego itp.), jakoteż za poborem stałych płac z funduszków państwa (pensyi miesięcznej, dziennego).

Artykuł V.

Gdy ustawa niniejsza zacznie obowiązywać, §§. 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 17 maja 1874 (Dz. u. p. Nr. 72) utracą moc obowiązującą, z tem ograniczeniem, że tylko jeszcze przepisy ustępów 2 i 3 §fu 4go stosowane być mają do tych urzędników, którzy na podstawie tychże nabyli już prawa do większego zaopatrzenia.

Artykuł VI.

Gdyby w skutek organizacji służby do utrzymywania ewidencji, urzędnik zamianowany został w niższej klasie stopnia służbowego od tej, którą miał dotychczas, zostawić mu należy „ad personam“ dochody wyższej klasy stopnia służbowego, póki się nie posunie do tejże klasy stopnia służbowego.

Artykuł VII.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia 1 maja 1883.

Artykuł VIII.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 23 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

85.

Ustawa z dnia 23 maja 1883,

o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej do preliminarza ministerstwa skarbu na rok 1882.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Na pokrycie wydatków ministerstwa skarbu na rok 1883 w ustawie skarbowej z dnia 16 kwietnia 1883 nie zamieszczonych, wyznacza się następującą dotacyą dodatkową:

A. Wydatek.**X. Ministerstwo skarbu:**

Tytuł 2: Władze skarbowe krajowe:

Wydatek zwyczajny:

Naddatek kosztów utrzymywania w ewidencji katastru podatku gruntowego i kosztu sporządzenia nowych arkuszy posiadania na zasadzie ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 83) . . . . . 875.708 zł.

B. Pokrycie.**X. Ministerstwo skarbu:**

Tytuł 2: Władze skarbowe krajowe:

Przychody zwyczajne:

Przychody z należności za przepisanie i pomiar w utrzymywaniu ewidencji katastru podatku gruntowego i należności za arkusze posiadania, które posiadaczom gruntów mają być doręczone . . . . . 470.000 zł.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 23 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.**Taaffe r. w.****Dunajewski r. w.****86.****Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości i skarbu
z dnia 1 czerwca 1883,**

którem stósownie do §fu 23 ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 83) o utrzymywaniu w ewidencji katastru podatku gruntowego, ogłasza się przepis, dotyczący warunków, pod którymi zaniechane być ma wykonanie pomiaru przez urzędnika pomiarowego, gdy chodzi o oznajmione działły gruntów.

I.

Gdy chodzi o podział parceli, której linie obwodowe tworzą kwadrat lub prostokąt, najwięcej 20 metrów szerokości mający, pomiaru zaniechać należy, jeżeli dział ma być skuteczniony według krotnych części parceli i jeżeli strona oznajmująca doniesie następujące szczegóły:

1. Numer katastralny i zapisany w katastrze rodzaj uprawy parceli, która ma być podzielona;

2. nazwiska posiadaczy, numery katastralne i rodzaje uprawy parcel ościennych w katastrze zapisane;

3. ilość udziałów, które z parceli mają być utworzone;

4. położenie udziałów przeznaczonych dla innych posiadaczy w obrębie parceli pierwotnej i względnie do niezmienionych parcel ościennych.

Plany geometryczne (sytuacyjne), które mają służyć do tego celu, aby podział gruntu bez poprzedniego pomiaru przez urzędnika pomiarowego mógł być w wypracowaniach podatku gruntowego uwidocziony, sporządzić należy w następujący sposób:

1. Plany geometryczne sytuacyjne wygotować należy

a) gdy chodzi o obszary gruntów, leżące w miastach lub zamkniętych miejscach na skalę 1:1440,

b) gdy chodzi o inne powierzchnie na skalę 1:2880
rzeczywistej długości i podać w nich, którą z tych skal zastosowano.

2. Parcele zmienione lub nowo powstałe wykreślić należy w bezpośrednim zetknięciu z parcelami, które pozostały niezmienione, wszystkie punkty stałe, które zdjęciu służyły za podstawę, uwidocznic na planie i granice nowo utworzone odróżnić liniami innej barwy od tych granic parcel, które zostały niezmienione.

3. O ile plan nie został zdjęty za pomocą stolika mierniczego, miary długości i kątów, potrzebne do skonstruowania granic parcel przy zdejmowaniu oznaczone, trzeba na planie wykazać.

4. Błędy w pierwotnym wykreśleniu granic posiadania na mapie katastralnej, gdyby je technik prywatny w ciągu pomiaru dostrzegł, trzeba uwidocznic przez wyrysowanie a następnie przekreślenie błędnych linii mapy katastralnej.

5. Na planie uwidocznic trzeba: nazwę gminy katastralnej, numera katastralne parcel, które zmiana spotyka, jakoteż wykreślonych parcel ościennych, tudzież rodzaj uprawy parcel za pomocą oznaczeń przepisanych do map katastralnych, nakoniec także czas zdjęcia.

6. Różnica pomiędzy miarami długości, jak są przedstawione na planie a rzeczywistymi długościami (granica błędów), nie powinna wynosić więcej nad $\frac{1}{200}$ tych ostatnich.

7. Plan musi być pod względem dokładności uwierzytelniony przez technika prywatnego, urzędownie upoważnionego a w szczególności opatrzone jego potwierdzeniem, iż granicy błędów (ustęp 6) nie przekroczone.

Prażák r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXIX. — Wydana i rozesłana dnia 6 czerwca 1883.

87.

Ustawa z dnia 24 maja 1883,

o c. k. obronie krajowej królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, dopełniająca postanowień ustawy o służbie wojskowej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

C. k. obrona krajowa uzupełnia się według postanowień ustawy o służbie wojskowej (§§. 15 i 32 u. o s. w.).

Ilość najmniejszą uzupełnienia wymierzyć należy podług tego, jaka ilość roczna będzie potrzebna do uzupełnienia wojsk obrony krajowej (piechoty i jazdy), iżby na rzeczywistej stopie wojennej wynosiły najmniej 138.000 ludzi (z wyłączeniem Tyrolu i Vorarlbergu).

Organizacją obrony krajowej ustanawia Cesarz.

§. 2.

Pobierający płacę, tudzież żołnierze i podoficerowie szczególnych broni, oddziałów i zakładów, z wojska do obrony krajowej przeniesieni, mogą być w razie wojny użyci w miarę potrzeby do wzmocnienia odpowiednich broni, oddziałów i zakładów wojska, gdy rezerwy tychże zostały powołane i jeżeli nastąpiło powołanie i uruchomienie całej obrony krajowej (§. 19).

Toż samo obowiązuje także w razie częściowego powołania i uruchomienia obrony krajowej (§. 19) pobierających płacę, tudzież żołnierzy i podoficerów przerzeczonych kategorii, którzy należą do części obrony krajowej, mającej być powołaną.

§. 3.

Od wstępujących do obrony krajowej wymaga się:

- a) aby byli obywatelami królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych;
- b) aby mieli potrzebną zdatność umysłową i fizyczną.

Od wstąpienia jako ochotnicy (§. 15 c, u. o s. w.) wyklucza się tych, którzy w skutek ciężącego na nich wyroku sądowo-karnego nie używają w zupełności praw obywatelskich.

Małoletni, którzy chcą wstąpić dobrowolnie, winni otrzymać od ojca lub opiekuna pozwolenie.

§. 4.

Do utrzymywania wykazów pocztu i ewidencji, do zarządzania zapasami magazynowemi, do pośredniczenia w uruchomieniu, tudzież do kształcenia rekrutów bezpośrednio wcielonych (§. 6) jak niemniej tych, którzy mają być do ćwiczeń wojskowych powoływani (§. 7), zostawiane będą u obrony krajowej w pokoju osady oficerów, podoficerów i żołnierzy jako stałe kadry, którym stanowiska wyznaczać będzie Cesarz na wniosek Ministra obrony krajowej.

§. 5.

W czasie pokoju, wszystkie osoby do związku obrony krajowej należące, prócz tych, które pełnią czynną służbę u Władz obrony krajowej, w kadrach obrony krajowej i w zakładach obrony krajowej, oddawać się mogą swoim zajęciom obywatelskim, z wyjątkiem tego czasu, w którym mają brać udział w kształceniu, w peryodycznych ćwiczeniach wojskowych i w zgromadzeniach kontrolnych (raportach głównych).

Poczet żołnierzy i podoficerów utrzymywać się mający w linii w czasie pokoju, z wyjątkiem sierżantów powiatowych i rusznikarzy, pokrywać należy przede wszystkim zgłaszającymi się ochotnikami, odpowiednio zdatnymi; gdy zaś niema ich tylu ilu potrzeba, uzupełniać należy ilość tychże przez wciąganie i zajmowanie wcielonych bezpośrednio do obrony krajowej, jednakże tylko w ciągu pierwszego roku służby i z jak największemi względami na ich stosunki rodzinne i zarobkowe.

Rok, który osoby z pocztu żołnierzy i podoficerów wysłużą w taki sposób w kadrze, policzony im będzie za dwa lata powinności służbowej.

Podoficerom, którzy wysłużywszy rok jeden służby liniowej w czasie pokoju, albo, wysłużywszy lata powinności służby wojskowej, służyć będą nadal czynnie w obronie krajowej na podstawie przyjętego dobrowolnie zobowiązania, ten dalszy czas, w czynnej służbie spędzony, policzony będzie podwójnie na lata służby w obronie krajowej.

§. 6.

Rekruci wcieleni do obrony krajowej będą kształceni a mianowicie rekruci wojsk pieszych, przez ośm tygodni, rekruci strzelców konnych, tudzież żołnierze i podoficerowie przeznaczyc się mający do kadrów konnicy, przez trzy miesiące.

§. 7.

Ćwiczenia wojskowe peryodyczne obrony krajowej trwają za każdym razem aż do czterech tygodni i odbywają się nie w czasie żniwa.

Do czasu ćwiczeń nie wlicza się czasu potrzebnego do uzbrojenia i rozbrojenia wynoszącego po jednym dniu.

Do ćwiczeń wojskowych, aż do powyższego przeciągu czasu, pociągani być mogą nieczynni oficerowie obrony krajowej i aspiranci na oficerów w miarę potrzeby a zresztą wszyscy do obrony krajowej należący, w stanie nieczynnym

wojsk obrony krajowej zostający, ile tylko można ze względu na stosunki ich pobytu, tyle razy, aby czas wszystkich ćwiczeń peryodycznych, w ciągu całej służby w obronie krajowej nie przerosł ogółem 24 tygodnie dla wcielonych bezpośrednio do obrony krajowej a cztery tygodnie dla tych, którzy wysłużywszy lata służby wojskowej, przeniesieni zostali z rezerwy do obrony krajowej.

Obwieszczenie podające do wiadomości, które poczty współzaciężnych mają być powołane do ćwiczeń wojskowych peryodycznych, wydawać należy najpóźniej aż do końca roku poprzedzającego powołania.

Oficerowie w stanie nieczynnym pociągani być mogą w razie potrzeby także do wszelkich innych czynności służbowych, które wynosić mają ogółem aż do czterech tygodni rocznie z wliczeniem ćwiczeń wojskowych.

Pierwsze ćwiczenie wojskowe wcielonych bezpośrednio do obrony krajowej odbyć się może niezwłocznie po pierwszym wykształceniu (§. 6).

W ciągu ćwiczeń wojskowych wojska obrony krajowej mają naprzemian brać także udział w większych ćwiczeniach wojska stałego.

Jeżeli z jakiegokolwiek przyczyny nie odbędzie się jedno z ćwiczeń wojskowych rezerwy lub obrony krajowej ustawą przewidzianych, odbyć się może później, jednakże nie wolno pociągać dwa razy w tym samym roku do ćwiczenia wojskowego.

§. 8.

Dla należących do obrony krajowej, nie pociąganych do ćwiczeń wojskowych, odbywają się co rok nie w czasie żniwa, zgromadzenia kontrolne (raporty główne), które jednak nie powinny zajmować więcej nad dzień jeden.

Zgromadzenia kontrolne dla żołnierzy i podoficerów obrony krajowej odbywają się zwyczajnie w siedzibie rządowej Władzy administracyjnej powiatowej miejsca zamieszkania, albo też w miejscu, które dla większej części powołanych nie leży dalej, niż siedziba rządowej Władzy administracyjnej powiatowej.

Tym, którzy czasowo są nieobecni w miejscu zamieszkania, dozwolili należy na ich prośbę, iżby powinności stawienia się na zgromadzeniu kontrolnem dopełnili w najbliższym miejscu zgromadzenia kontrolnego.

§. 9.

Korpus oficerów obrony krajowej tworzy się i uzupełnia:

- a) przez przechodzenie oficerów czynnych z wojska stałego;
- b) przez wcielanie oficerów rezerwy, którzy wysłużyli całkiem powinność służbową w wojsku stałym;
- c) przez przyjmowanie oficerów wojska stałego będących na emeryturze lub w stosunku „nieczynności“;
- d) przez przyjmowanie osób, nie podlegających powinności służbowej, które starają się o stopień oficerski i są do niego całkiem uzdolnione;
- e) przez posuwanie na wyższe stopnie w obronie krajowej podług zasad przyjętych w wojsku stałym.

§. 10.

Należący do obrony krajowej, zostają pod względem stopni na równi z należącymi do wojska stałego; w razie równości stopnia, należący do wojska stałego mają pierwszeństwo przed należącymi do obrony krajowej.

§. 11.

Język komendy w obronie krajowej jest na całym obszarze królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych ten sam co w wojsku stałym.

Ogólne odznaki służbowe i stopniowe, ryszunki i uzbrojenie, przepisy dotyczące się służby i mustry w obronie krajowej, odpowiadać mają tym, które są zaprowadzone w wojsku stałym.

§. 12.

Pobierający płacę, tudzież żołnierze i podoficerowie obrony krajowej mają tylko w ciągu pełnienia służby prawo do plac, które w czasie pokoju, pogotowia i wojny są takie same jak w wojsku stałym.

Dla sierżantów powiatowych, ustanowionych do utrzymywania w ewidencji nieczynnych żołnierzy i podoficerów wojska stałego i obrony krajowej, wymierza się płacę w kwocie 600 zł. rocznie. Oprócz tego za czas, który wysłużyli jako sierżanci powiatowi, zanim ustawa niniejsza nabyła mocy obowiązującej, lub później, pobierać będą dodatek z tytułu starszeństwa, który po upływie piątego roku służby wymierza się w kwocie 100 zł., po upływie dziesiątego roku służby w kwocie 200 zł. a po upływie piętnastego roku służby w kwocie 300 zł. rocznie.

Dodatek na mieszkanie wyznaczany będzie sierżantom powiatowym według przepisów istniejących dla wojska stałego w wymiarze XII klasy dyet.

§. 13.

Osoby należące do obrony krajowej mają prawo do zaopatrzenia według przepisów ustawy, której to jest przedmiotem.

Dobrodziejstwa zaprowadzone w wojsku stałym pod względem zaopatrzenia wdów i sierót, są także udziałem osieroconych po należących do obrony krajowej.

Do wdów i sierót po sierżantach powiatowych stosowane będą przepisy, dotyczące się zaopatrzenia funkcyjaryuszów służby rządowej cywilnej.

§. 14.

Suma kosztów obrony krajowej, obejmująca oraz większe płace emerytowanych oficerów w ciągu pełnienia służby, obciąża w czasie pokoju budżet Ministra obrony krajowej; te zaś koszta, które powstają przez uruchomienie i użycie obrony krajowej do celów wojennych, pokrywane będą dotacją wspólnego Ministra wojny.

§. 15.

W celu utrzymywania ewidencji, należący do obrony krajowej obowiązani są uwiadamiać ustnie lub pisemnie o każdej zmianie swego stałego pobytu oddział ewidencji obrony krajowej (sierżanta powiatowego), do którego należą i ten, do którego okręgu się udają.

§. 16.

Należący do obrony krajowej, którzy, gdy będą do ćwiczeń wojskowych lub do pełnienia służby powołani, nie stawiają się w przeciągu wyznaczonego terminu, karani będą, jeżeli nieobecności swojej nie usprawiedliwią zupełnie, aresztem od jednego tygodnia aż do trzech miesięcy, za trzecim zaś razem, a w czasie wojny już za pierwszym razem, oddawani będą pod sąd wojenny.

Posiadanie stopnia stanowi w takim przypadku okoliczność obciążającą.

§. 17.

Wszelkie sprawy obrony krajowej należą do zakresu działania Ministra obrony krajowej, który we względzie tychże zdaje relacje Cesarzowi.

Minister obrony krajowej wydaje rozporządzenia swoje do Władz, oddziałów i zakładów obrony krajowej za pośrednictwem dowódców naczelnych i tą samą drogą odbiera ich referaty służbowe.

§. 18.

Do naczelnego dowódcy obrony krajowej należy w czasie pokoju:

1. kierownictwo naczelne wykształceniem wojskowym;
2. czuwanie nad karnością;
3. dozór nad kadrami i oddziałami, jakoteż
4. nad zapasami wojennymi;
5. wykonywanie władzy sądowej wojskowej nad należącymi do obrony krajowej, tejsze władzy podlegającymi, jakoteż władzy porządkowo-karnej nad oficerami, podoficerami i żołnierzami czynną służbę pełniącymi;
6. wydawanie opinii w sprawach osobistych oficerów.

W sprawach swego zakresu działania może rozrządzać władzami i wojskami obrony krajowej, ale jest obowiązany o ważniejszych zarządzeniach uwiadomić jednocześnie Ministra obrony krajowej.

§. 19.

Całą obronę krajową lub jej część powołuje się i uruchomia w razie potrzeby do celów wskazanych w §. 8 ustawy o służbie wojskowej, tylko na rozkaz Cesarza, kontrasygnowany przez odpowiedzialnego Ministra obrony krajowej.

W razie wojny, obrona krajowa może być wyjątkowo użyta także po za obrębem wszystkich królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, do czego jednak potrzebna jest osobna ustawa państwa. Gdyby atoli zwłoka miała spowodować niebezpieczeństwo, użycie obrony krajowej po za obrębem rzeczonych królestw i krajów zarządzone być może przez Cesarza pod odpowiedzialność cię Rządu z warunkiem uwiadomienia później Rady państwa, w celu uzyskania zatwierdzenia.

§. 20.

Ustawa niniejsza, z której wydaniem tracą moc swoje przepisy ustaw z dnia 13 maja 1869, 1 lipca 1872 i 14 maja 1875 o obronie krajowej królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, nabywa mocy zaraz po ogłoszeniu a wykonanie jej porucza się Ministrowi obrony krajowej.

Schönbrunn, dnia 24 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Weltersheimb r. w.

88.**Ustawa z dnia 24 maja 1883,**

o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej do preliminarza ministerstwa obrony krajowej na rok 1883.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Na pokrycie nieprzewidzianych w preliminarzu ministerstwa obrony krajowej na rok 1883 wydatków na wystawienie kadrów trzech pułków jazdy obrony krajowej, wyznacza się dotacyą dodatkową w sumie 48.470 zł.

Artykuł II.

Ustawa niniejsza nabywa mocy razem z ustawą o obronie krajowej królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Wykonanie onejże porucza się Ministrowi obrony krajowej i Ministrowi skarbu.

Schönbrunn, dnia 24 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

89.**Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 31 maja 1883,**

tyczące się oznaczania towarów, do których ma być stosowane rozporządzenie cesarskie z dnia 18 stycznia 1852 (wymierzanie kar za defraudacyą podług wartości towarów).

Postanowienie zawarte w rozporządzeniu cesarskiem z dnia 18 stycznia 1852 (Dz. u. p. Nr. 21) przepisujące, aby w przypadkach, w których dopuszczono się lub dopuścić się usiłowano przemytnictwa niektórych towarów albo jednego z ciężkich przekroczeń defraudacyjnych, wzmiankowanych w ustawie karnej z dnia 11 lipca 1835 (Część I, rozdział 10, 13 i 14), wymierzana była kara pieniężna podług wartości przedmiotu przekroczenia, stosowane być ma ze względu na nowy podział towarów w Taryfie cłowej z dnia 25 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 47) do towarów następujących numerów Taryfy: 132 towary bawełniane najprzedniejsze, tiule, towary w połączeniu z nitkami metalowemi; 133 towary tkackie bawełniane haftowane; 161 towary wełniane: szale i tkaniny w rodzaju szalów, koronki, towary tkackie haftowane, towary w połączeniu z nitkami metalowemi; 168 towary jedwabne: blondyny, koronki, towary jedwabne haftowane lub z nitkami metalowemi; 169 towary całe jedwabne; 170 towary półjedwabne; 171 kwiaty sztuczne itp. pióra do stroju itd.; 172 części składowe kwiatów sztucznych; 173 kapelusze męskie jedwabne i z materyi wszelkiego rodzaju, kapelusze składane także garnirowane; 174 kapelusze męskie pilśniowe także garnirowane; 175 a), b) i c) kapelusze szczegółowo nie wymienione, nie garnirowane, garnirowane, przystrojone; tudzież towary numeru 176 Taryfy odzież, bielizna i stroje szczegółowo nie wymienione, których główną częścią składową są towary 132, 133, 161, 168, 169 i 170 numeru Taryfy, nakoniec do towarów 307 i 308 numeru Taryfy, towary galanteryjne najprzedniejsze, 309, 310 i 311, lit. a, towary galanteryjne przednie.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXX.   Wydana i rozesłana dnia 9 czerwca 1883.

90.

Patent cesarski z dnia 4 czerwca 1883,

tyczący się zwołania sejmiku krajowego księstwa kraińskiego.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austryacki;**

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, slawoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę tokański i krakowski; książę lotaryński, salzburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabie morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piaceni i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zardarski, uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycyi i Gradysee; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd., pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchyi; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy księstwa kraińskiego zwołany jest na dzień 25 czerwca 1883 do miejsca na jego zebrania ustawą przepisanego.

Dan w Naszem stołecznem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia czwartego czerwca tysiąc ośmset ośmdziesiątego trzeciego, Naszego panowania trzydziestego piątego roku.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Weltersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXI. — Wydana i rozesłana dnia 14 czerwca 1883.

91.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 11 czerwca 1883, tyczące się wykonania ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 83) o utrzymywaniu w ewidencji katastru podatku gruntowego.

W wykonaniu ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 83) o utrzymywaniu w ewidencji katastru podatku gruntowego, wydaje się następujące rozporządzenie wykonawcze.

I. Przepisy ogólne.

Do §fu 1go.

Wypracowania regulacyi podatku gruntowego są podstawą corocznego rozkładu podatku.

Ażeby stósownie do celu utrzymywania ewidencji, w §. 1 ustawy wyrażonego, domagać się można podatku od tego, który będzie kiedykolwiek rzeczywistym gruntu posiadaczem i w miarę obszaru jego posiadłości podlegającej podatkowi a położonej w jednej gminie podatkowej, badane być muszą wszelkie zmiany, które w ciągu roku zajdą co do osoby posiadacza lub co do przedmiotów opodatkowanych.

Wyniki badań osiągnięte być mają co do każdego z osobna kontrybuenta w gminie według przepisów poniżej zamieszczonych.

W tymto celu wygotowany został dla każdego kontrybuenta w gminie, co do jego posiadłości, znajdującej się w tejże gminie, arkusz posiadania, który przy odnośnych czynnościach urzędowych ma być użyty jako wypracowanie dla utrzymania ewidencji.

Oprócz tych arkuszy posiadania, potrzebnych do celów urzędowych, wydać należy obecnie, w myśl ustępu §fu 1go ustawy, także posiadaczom gruntów arkusze posiadania, które zawierać mają podstawy stanowczego wymiaru podatku.

W wykonaniu tego ustawowego postanowienia ma najprzód urząd podatkowy za pośrednictwem przełożonych gminy zarządzić doręczenie wygotowanych tymczasem odpisów arkuszy posiadania, jednocześnie z nakazami zapłaty wziętego na przepis podatku gruntowego za rok 1883.

Należytość w kwocie pięciu centów opłacona być ma od każdego arkusza posiadania bez względu, czy tenże składa się z całego arkusza czy z półarkusza i ile stron tegoż jest zapisanych.

Gdy są potrzebne arkusze dodatkowe, także od każdego takiego arkusza dodatkowego policzyć się ma należytość w kwocie pięć centów.

Należytość tę ściągnąć ma przełożony gminy przy doręczeniu nakazu zapłaty, opatrzonego arkuszem posiadania.

W tym celu urząd podatkowy umieścić ma w spisie, z którym nakazy zapłaty razem z arkuszami posiadania przełożonym gminy oddane będą, dwie kolumny, w których obok każdego kontrybuenta zapisać należy ilość arkuszy arkusza posiadania gruntowego, tudzież kwotę ściągnąć się mającą. Zarazem uwidocznić należy sumę należytości, która ma być od wszystkich posiadaczy gruntów tej samej gminy ściągnięta i wziąć ją na przepis przy końcu tablicy repartycyjnej dla odnośnej gminy.

Kwoty, które przełożeni gminy z tego tytułu oddać mają, zapisywać należy w dzienniku dodatkowym (Subjournal) dla katastru podatku gruntowego oddzielnie do wpływu i wydatku utrzymywać się mającym, zaś w tablicy repartycyjnej zamieścić dzień oddania, kwotę i artykuł dziennika.

W arkuszach posiadania gruntowego, posiadaczom gruntów doręczonych, dopisywane będą zaszłe zmiany tylko na żądanie posiadaczy a to, na zasadzie przepisów §fu 58go, ustępu 2 ustawy, tylko za opłatą należytości taryfowej.

Do §fu 3go.

Zmiany w rozciągłości gminy podatkowej (katastralnej) nastąpić mogą: skutkiem zmiany granic kraju, skutkiem wyłączenia pewnej gminy miejscowej lub skutkiem wyłączenia obszaru gruntów a względnie pojedynczych parcel z pewnej gminy katastralnej i przyłączenia ich do innej gminy katastralnej.

Takie zmiany granic mogą być dopiero wtedy przedmiotem uwidocznienia według przepisów o utrzymywaniu ewidencji, gdy linia graniczna będzie stanowczo oznaczona przez czynniki do tego według istniejących szczególnych ustaw i przepisów powołane.

Co do uwidocznienia w wypracowaniach podatku gruntowego takich przypadków w ewidencji utrzymać się mających, wyda ministerstwo skarbu do każdego przypadku osobne polecenie.

Do §fu 4go.

Do obowiązków urzędników, którym utrzymywanie ewidencji jest poruczone, należy także zbadanie tytułu prawnego zaszłej w posiadaniu zmiany.

Tytuły prawne wyliczone są przykładami w §. 4 ustawy. Do zbadania ich służyć będą dokumenty, tyczące się aktów prawnych, wyroki, dekrety przyznania, orzeczenia, wyłączenia itd. lub wyniki dochodzeń według §. 20 odbywać się mających.

Ulgi, które w artykule IV ustawy z dnia 7 czerwca 1881 (Dz. u. p. Nr. 49) przyznane są kontrybuentom podatku gruntowego, pozostają w mocy według artykułu V tej ustawy w razie sprzedaży przymusowych sądowych, jakoteż w tym przypadku, gdy posiadłość gruntowa tych kontrybuentów podatku gruntowego przeszła na ich dzieci lub rodziców (§. 42 p. k. u. c. *) albo na małżonka, który

*) §. 42. p. k. u. c. — Pod imieniem rodziców objęci są w ogólności wszyscy bez różnicy stopnia krewni w linii wstępnej a pod imieniem dzieci, wszyscy krewni w linii zstępnej.

w czasie przeniesienia posiadania nie rozłączył się od kontrybuenta podatku gruntowego. Przeto w arkuszach posiadania, mianowicie te rodzaje nabycia posiadania, muszą być szczegółowo oznaczone.

Do §fu 5go.

Tkwi to w pojęciu trwałej zmiany w przedmiocie, że stan parceli, przez nią spowodowany, musi mieć w sobie znamię trwałości.

Mianowicie więc w tych przypadkach, w których chodzi o zmianę „przeznaczenia“, urzędnik pomiarowy baczyć winien na to, czy zmiana ta jest już ustalona.

Do tego celu potrzebne jest dokładne sprawdzenie przyczyny zmiany i stanu, w jakim przedmiot skutkiem tejże się znajduje.

W razie przeznaczenia na cele publiczne przejrzeć trzeba dokument umowy lub założenia, jeśli są i osnowę tegoż zanotować.

Zmiany, będące skutkiem wydarzeń żywiołowych, wtedy tylko uważać można w myśl ustawy za trwałe, gdy grunt został całkiem lub po części zniszczony (zniknął), lub gdy uzyskanie dochodu z gruntu stanie się trwale niemożliwym.

Ten ostatni w szczególności przypadek nastąpi w razie zupełnego wymulenia warstwy zwierzchniej i odsłonięciu kamiennego pokładu spodniego.

Także i takie zmiany przy sposobności wszelkich innych czynności urzędowych, mianowicie rewizyj peryodycznych, kontrolować należy pod względem dalszego trwania wpływu wydarzenia żywiołowego.

Przymulenia uwzględnione będą w myśl ustawy dopiero wtedy, gdy się wzniosą po nad średni stan wody.

Dla sprawdzenia tej okoliczności urzędnik pomiarowy winien obserwować stan wody na wodoskazach, jeżeli są, a według okoliczności zasięgnąć potrzebnej informacji z zapisków rządowej Władzy administracyjnej powiatowej lub urzędu gminnego.

Do §fu 6go.

Dla oceny czasowych zmian w przedmiocie, rozstrzygającą jest okoliczność, że urodzajna warstwa ziemi zasypiana jest żwirem lub piaskiem w takim stopniu, że tylko przez usunięcie warstwy żwiru lub piasku lub przez nawiezenie żyznej ziemi można przywrócić zdolność wydawania plonu przedtem zaś (dochód naturalny) plon uzyskany być nie może.

Dla zbadania, czy wydarzenie żywiołowe nie ma być uważane za takie, które jako polegające na stosunkach miejscowych lub klimatycznych, było już wzięte w rachubę przy ocenieniu i klasyfikacji dochodu, przejrzeć należy wypracowania szacunkowe regulacji podatku gruntowego i w tym celu zażądać ich z archiwum map jeszcze przed przystąpieniem do komisijnego dochodzenia.

Do §fu 7go.

Zmiany rodzaju uprawy nie wywierają wpływu na płacenie podatku.

Przecież do celu w ustawie wskazanego, trwałe zmiany uprawy należy zbadać i notować w zapiskach.

Zapisek taki rozciąga się przeto na takie tylko zmiany uprawy, które podług znamion w ustawie przytoczonych uważać można za trwałe.

Sposób postępowania w tym względzie urzędników pomiarowych, uregulowany będzie osobną instrukcją techniczną.

Do §§. 8go i 9go.

Gdy błędy pisarskie lub rachunkowe tego rodzaju, który w §§. 8 i 9 jest wzmiankowany, będą oznajmione lub z urzędu dostrzeżone, uwidocznic je trzeba w wypracowaniach, jak każdą inną zmianę, będącą przedmiotem utrzymywania ewidencji.

Sprostowania, wzmiankowane w ustępie §fu 8go, polegają na spostrzeżeniu, że w niektórych przypadkach po części przy wykonaniu czynności, które miały na celu regulacją podatku gruntowego, po części przy zakładaniu nowych ksiąg gruntowych, w skutek mylnych podań strony, drogi prywatne oznaczone zostały jako własność publiczna i odwrotnie drogi publiczne jako majątek prywatny, i że na podstawie uwiadomienia od sądów księgi gruntowej, odnośna zmiana uskuteczniła została także w wypracowaniach regulacji podatku gruntowego.

W toku postępowania reklamacyjnego pokazało się jednak w większej ilości takich przypadków, że oznaczenie w księdze gruntowej nie odpowiadało stosunkom rzeczywistym. Przypadki takie muszą być wyjaśnione w porozumieniu z sądem księgi gruntowej a według okoliczności musi być sprostowanie wykonane po wydaniu decyzji przez właściwą Władzę administracyjną lub Sąd.

Do §fu 10go.

Usunięcie błędów w pomiarze i wykreślenie tego ostatniego na mapie potrzebne jest do porządnego utrzymywania ewidencji a także i z tego powodu, ponieważ do założenia nowych ksiąg gruntowych i w razie zmiany wpisów tychże, używane są kopie map katastralnych, a że w takich razach powołuje się na sytuację przedmiotu, na mapie przedstawioną, tedy mylne wykreślenie na mapie mogłoby dawać powód do sporów o posiadanie.

Przed sprostowaniem mapy musi jednakże być uskutecznione stwierdzenie stosunków rzeczywistych.

Gdy w takim wypadku skonstatowanem zostanie, że błędy zachodzą w obliczeniu obszaru powierzchni lub dochodu czystego, te ostatnie wedle §. 9 ustawy sprostować należy.

Jeżeli niezgodność tyczy się wykreślenia poszczególnych granic posiadłości, sprostowanie wówczas wykonać należy, gdy po pierwsze strony zgadzają się co do linii granicznej a przeto chodzi tylko o przeniesienie na mapę granicy w naturze widocznej lub powtóre, gdy istnieje orzeczenie właściwego Sądu lub Władzy administracyjnej co do właściwej linii granicznej.

Do §fu 13go.

Władze publiczne i czynniki administracyjne miewają nie rzadko sposobność podejmowania czynności urzędowych w celu stwierdzenia stosunków rzeczywistych (np. przy zakładaniu dróg publicznych, regulacji rzek itp.).

O ile przytem zmiany w osobie posiadaczy i w przedmiotach podatku gruntowego dostrzeżone zostaną, nakazuje ustawa, aby o tem urzędnik pomiarowy uwiadomiony został.

W tym celu starostwa oddawać będą odnośne akta do przejrzania inspektorowi podatkowemu, który ma je zanotować.

Te zapiski winien urzędnik pomiarowy w ciągu miesięcy zimowych co miesiąc, w okresie zaś czynności polowych, przy sposobności pobytu w siedzibie

starostwa przejść a według okoliczności przejrzeć dotyczące akta i w razie potrzeby zażądać przewidzianego w ustawie urzędowego potwierdzenia.

Również przełożeni gmin obowiązani są wspierać urzędnika pomiarowego przez udzielanie mu wyjaśnień, w czynności jego, mającej na celu zbadanie zmian, sami zwracać jego uwagę na zaszłe zmiany i współdziałać przy dochodzeniach miejscowych w tej mierze potrzebnych.

Do §. 14go.

Za lokal do pertraktacyj urzędnika pomiarowego, odbywać się mających w gminie, służyć będzie zwyczajnie kancelarya gminna.

Gdzie szczególne okoliczności nie pozwalają jej używać, obowiązana jest gmina w każdym z osobna przypadku dostarczyć stósownego lokalu.

Należytość za podwodę płacić ma urzędnik pomiarowy niezwłocznie gotówką w stacyi, w której podwodę bierze, podług ustanawianego peryodycznie i do publicznej wiadomości podanego wynagrodzenia od konia i kilometra z doliczeniem dodatku z funduszu krajowego, wyznaczonego dla odnośnego kraju.

Co do wydatków, wzmiankowanych w ustępie 2 §fu 14go, przełożeni gminy dopisywać mają w odnośnych kwitach odbiorców potwierdzenie, że policzone kwoty są stosunkom miejscowym odpowiednie.

Do §fu 15go.

Nadmienione w tym paragrafie przypadki bezpłatnej interwencji przełożonych gminy lub ich zastępców (reprezentantów wyłączonych obszarów dworskich) albo osób zaufanych, zdarzają się mianowicie przy czynnościach urzędowych, wzmiankowanych w §§. 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30 i 32.

II. Stwierdzenie zmian.

Do §fu 16go.

Pierwszy punkt wyjścia do podjęcia czynności urzędowej gwoli utrzymania ewidencji, stanowi doniesienie posiadacza gruntu, do uczynienia którego tenże §fem 16ym jest obowiązany.

W myśl §§. 16, 17 i 18 ustawy posiadaczom gruntów wolno w okresie terminów do doniesień wybrać najdogodniejszy dla siebie sposób oznajmienia o zmianach, mianowicie w urzędzie podatkowym lub u urzędnika pomiarowego a to u tego ostatniego tak w lokalu urzędowym jak i przy sposobności jego pobytu w siedzibie urzędu podatkowego lub w dotyczącej gminie.

Co do każdego przypadku wzięcia w ewidencją, t. j. co do każdej zmiany, której ulegnie cała posiadłość lub jedna parcela, wygotować należy arkusz oznajmień podług wzoru A.

Jeżeli co do pewnej parceli zajdzie jednocześnie zmiana posiadania i zmiana w przedmiocie, obie w tym samym arkuszu oznajmień zamieścić należy.

Błędy pisarskie i rachunkowe zapisać należy jako osobne przypadki wzięcia w ewidencją w osobnym arkuszu oznajmień tylko wtedy, jeżeli nie były badane jednocześnie z innymi zmianami.

Do założenia arkusza oznajmień obowiązany jest tak urząd podatkowy jak i urzędnik pomiarowy, podług tego, czy doniesienie uczyniono w urzędzie podatkowym czy u urzędnika pomiarowego.

Arkusze oznajmień oliczbować ma urzędnik pomiarowy a to dla każdego powiatu podatkowego oddzielnie.

Urzędnik pomiarowy utrzymywać ma dla każdego powiatu podatkowego zapiski co do arkuszy oznajmień podług wzoru B.

Gdy doniesienie czynione jest ustnie, potrzebne szczegóły winny być niezwłocznie wciągnięte do arkusza oznajmień i przez stronę oznajmującą podpisane. Jeżeli zaś tak ustępujący jak wstępujący posiadacz byli obecni, obie strony mają oznajmienie podpisać.

Doniesienia pisemne trzeba dołączyć do arkusza oznajmień, który wypełnić należy podług treści oznajmień.

Gdy uwiadomienie pisemne obejmuje kilka przypadków wzięcia w ewidencją, natenczas, jeżeli szczególne okoliczności nie wymagają odrębnego załatwienia każdego z osobna, wygotować należy do przypadków wzięcia w ewidencją, objętych jednym doniesieniem, tylko jeden arkusz oznajmień.

Ponieważ przekroczenie terminu doniesienia pociąga za sobą szkodliwe skutki, ściśle przestrzegać tego należy, aby na doniesieniach pisemnych, jakoteż w arkuszach oznajmień, spisanych na podstawie ustnych doniesień, dzień oznajmienia został niezwłocznie dopisany.

Gdy doniesienie zastępuje prośba o zahipotekowanie w arkuszach oznajmień, zapisać należy treść prośby o zahipotekowanie lub rezolucyi hipotecznej.

Doniesienia, w celach wymiaru należytości poczynione, ma urzędnik pomiarowy przejrzeć przy sposobności pobytu w siedzibie urzędu podatkowego i co do tych przypadków, które stanowią przedmiot utrzymania w ewidencji a które jeszcze w tym celu nie zostały osobno oznajmione, wygotować arkusze oznajmienia.

Jeżeli urząd ustanowiony do wymiaru należytości nie jest oraz urzędem podatkowym, to pierwszy ma przy końcu każdego miesiąca zakomunikować urzędnikowi pomiarowemu szczegóły doniesień o aktach prawnych, których przedmiotem jest zmiana posiadania.

Gdyby się z tego uwiadomienia pokazało, że co do niektórych aktów prawnych niema jeszcze arkuszy oznajmień, trzeba arkusze te założyć.

W ostatnim ustępie §fu 16go przewidziany jest ten przypadek, że od roku 1881 podatek gruntowy pobierany jest na podstawie wypracowań regulacyi podatku gruntowego, utrzymywanie zaś w ewidencji tych operatów, reguluje dopiero ustawa niniejsza, zawierająca mianowicie co do czasowych zmian w przedmiocie nowe postanowienia.

Zaniechane dotychczas doniesienie nie ma przynosić uszczerbku posiadaczom gruntu także co do zmian, które zaszły od rzonego terminu, aż dopóki ustawa nie nabyła mocy obowiązującej a przeto termin do donoszenia poczyna się liczyć dopiero od dnia ogłoszenia ustawy.

Do §fu 17go.

Postanowienia §fu 17go mają na celu uzupełnienie doniesień posiadaczy gruntów przez urzędników podatkowych i pomiarowych w ten sposób, by te pod względem ścisłego oznaczenia przedmiotu, w którym zaszła zmiana, mogły stanowić odpowiednią podstawę do dalszych czynności urzędowych, dotyczących się utrzymania ewidencji.

O ile strona nie może podać dotyczącego numeru parceli, jest to według ustawy najprzód obowiązkiem urzędu podatkowego sprawdzić tożsamość przedmiotu na podstawie mapy katastralnej lub szkicu indykacyjnego.

Arkusze oznajmień, w taki sposób uzupełnione, ma urząd podatkowy w odstępach czternastodniowych posyłać urzędnikowi pomiarowemu a według oko-

liczności, jeżeli tenże zajmuje się czynnościami polowemi, posłać je za nim do dotyczącej gminy.

Do tego ostatniego celu urzędnik pomiarowy składać ma co miesiąc urzędowi podatkowemu wykaz miejsc swego pobytu.

Zresztą urzędnik pomiarowy przyjmować ma oznajmienia także przy sposobności swego peryodycznego pobytu w siedzibie urzędu podatkowego.

W §. 17 ustawy przewidziane jest także ze względu na uzupełnienie oznajmień na wstępie wzmiankowane, że gdy tożsamość przedmiotu nie da się na razie stwierdzić w urzędzie podatkowym, stronie oznajmującej można polecić, aby stanęła jeszcze raz przed urzędnikiem pomiarowym, według okoliczności w siedzibie urzędu podatkowego.

Postanowienia tego nie wolno rozciągać do zniewalania strony, aby bez potrzeby udawała się ponownie do siedziby urzędu podatkowego.

Gdy więc urząd podatkowy nie może żadną miarą sprawdzić tożsamości, winien w każdym razie arkusz oznajmień w ciągu najwięcej 8 dni przesłać urzędnikowi pomiarowemu.

W skutek takiego postępowania będzie mógł urzędnik pomiarowy, gdyby wypracowania katastralne nie wystarczały do sprawdzenia tożsamości, jeszcze przed przybyciem do dotyczącej gminy, uwiadomić interesowanych posiadaczy gruntów, że w oznaczonym dniu dokonane będzie sprawdzenie tożsamości przedmiotu.

Gdy oznajmienie wniesione będzie dopiero po upływie okresu czynności polowych, natenczas, jeżeli chodzi o przypadki nie wymagające pomiaru i jeżeli urzędnik pomiarowy zdoła sprawdzić tożsamość bez dalszego przesłuchania strony, niezwłoczne przesłanie oznajmienia urzędnikowi pomiarowemu daje możność uwzględnienia zmiany już przy rozłożeniu podatku na rok następny.

Gdyby przesłuchanie posiadacza gruntu było potrzebne, trzeba o tem uwiadomić go z tym dodatkiem, że mu wolno udać się do urzędnika pomiarowego, zanim jeszcze tenże przybędzie do gminy i przez danie wyjaśnień ułatwić uwzględnienie przy rozłożeniu podatku.

Do §fu 18go.

Urzędnik pomiarowy udawać się ma do gminy:

1. w myśl §fu 19go ustawy w celu badania zmian, które doszły do jego wiadomości,

2. w myśl §fu 24go ustawy w celu wykonania zupełnej rewizyi wiadomych szczegółów tak co do osób posiadaczy jak i co do przedmiotów podlegających podatkowi.

Obecność jego w siedzibie urzędu podatkowego uregulować należy w taki sposób, aby pierwszy trzydniowy pobyt w r. 1883 przypadł w miesiącu lipcu, jeżeli zaś do okręgu urzędnika pomiarowego należy więcej powiatów podatkowych niż jeden, aby pierwszy pobyt w urzędzie podatkowym przypadł bądź co bądź w miesiącu lipcu, w innych zaś, w pierwszej połowie miesiąca sierpnia, w skutek czego tedy najbliższy pobyt nastąpi w miesiącu październiku 1883, dalsze w miesiącu styczniu i w miesiącu kwietniu 1884 a względnie w następnym miesiącu; a kolei tej także na przyszłość trzymać się należy.

Atoli terminy pobytu w ciągu miesiąca oznaczać należy do każdego z osobna przypadku w taki sposób, aby w takim razie, gdyby urzędnika pomiarowego zaskoczyła nagła choroba lub inna przeszkoda, Władza skarbowa krajowa mogła

jeszcze przed upływem trzeciego miesiąca od ostatniego pobytu wysłać innego funkcjonariusza w celu wykonania czynności urzędowej o którą chodzi.

W tych przypadkach wyjątkowych, w których tymczasowo kilka gmin jednego powiatu podatkowego musiano przyłączyć do okręgu przydzielonego drugiemu urzędnikowi pomiarowemu, dokonanie czynności urzędowych o które chodzi, jest jak się samo przez się rozumie, obowiązkiem każdego z dwóch urzędników pomiarowych odnośnie do gmin jemu wyznaczonych a przeto obwieszczenie rozciągać się ma także tylko na te gminy.

Wzór C/1,
C/2.

Obwieszczenia, w §. 18 ustawy przewidziane, wygotowywać należy podług wzoru C/1 tudzież C/2.

Odsyłając te obwieszczenia, urzędnik pomiarowy winien mieć wzgląd na czas do przewiezienia ich pocztą, względnie do doręczenia ich potrzebny, aby obwieszczenia te ogłoszone być mogły w gminach na ośm dni a względnie na miesiąc przed przybyciem urzędnika pomiarowego.

Urzędnik pomiarowy, przybywszy do gminy, winien przekonać się, czy uskutecziono przepisane ogłoszenie, odebrać egzemplarz obwieszczenia, w którym położony gminy ma ogłoszenie potwierdzić i dołączyć go do wypracowania, tycającego się utrzymania ewidencji w owejże gminie.

Do §fu 19go.

Z osnowy tego paragrafu wynika, że czynność urzędowa urzędnika pomiarowego rozciągać się ma na wszystkie przypadki zmian, o których się dowie, czy to z doniesienia strony, czy też z uwiadomienia otrzymanego od Władz i urzędów publicznych lub też przez własne spostrzeżenie.

O ile uwiadomienia od Władz i urzędów publicznych nie zawierają już szczegółów potrzebnych do utrzymywania ewidencji, postarać się o takowe należy zazwyczaj przez przejrzanie dotyczących aktów na najkrótszej drodze a według okoliczności przez zażądanie potwierdzeń w §fie 13ym przewidzianych.

W wielu takich przypadkach pomiar już dokonany przez biegłych do tego powołanych lub dokładny opis uczyni zbytecznem szczegółowe badanie na miejscu.

Gdy już zachodzą takie okoliczności, czynność urzędnika pomiarowego będzie miała na celu skontrolowanie stosunków, z aktów wynikających, pod względem zgodności z rzeczywistymi stosunkami a w szczególności pod względem stanu odtąd niezmienionego.

O ileby we względzie zmian, o których urzędnik pomiarowy dowie się tym sposobem, nie było jeszcze arkuszy oznajmień, jakoteż we względzie zmian, które urzędnik pomiarowy sam spostrzeże, założyć również należy arkusze oznajmień.

Główna czynność urzędnika pomiarowego we względzie stwierdzenia zmian odbywać się ma wedle natury rzeczy w miesiącach letnich.

Urzędnik pomiarowy winien aż do 15 kwietnia każdego roku złożyć Władzy skarbowej krajowej w dwóch egzemplarzach program podróży tego okresu do zatwierdzenia.

Zarazem zarządzić należy obwieszczenie o pobycie w pierwszych gminach czynności urzędowych, jakoteż o pobycie w siedzibie urzędów podatkowych, ze względem na terminy urzędowe a następnie rozpocząć czynności w pierwszych gminach.

Władza skarbowa krajowa wyda decyzją co do programu czynności, jeżeliby zaś czyniła w nim jakie zmiany, to tylko takie, któreby nie tyczyły się pierwszych gmin.

Jeden egzemplarz zatwierdzonych programów podróży przesłać należy ministerstwu skarbu.

W programie podróży zamieścić należy najprzód te gminy, co do których do końca marca nadeszły doniesienia lub uwiadomienia o przypadkach, utrzymaniu w ewidencji podlegających.

Nie będą tymczasowo uwzględnione te gminy, z których aż do wygotowania programu podróży nie nadeszły oznajmienia ani żadne inne doniesienia lub spostrzeżenia o zaszłych zmianach a następnie te gminy, w których pomiary nie mają być wykonane a uwidocznienie zmian oznajmionych, lub o których urzędnik pomiarowy dowiedział się w inny sposób, może nastąpić bez dalszego dochodzenia lub przesłuchania strony na podstawie złożonych dokumentów lub przejrzanych aktów.

Układając program podróży, względ nadto mieć należy na kolej odnośnie do §fu 18go omówioną co do pobytu w siedzibie urzędu podatkowego, jakoteż na ową kolej, której trzymać się należy wedle §fu 24go ustawy przy zupełnej rewizyi gmin.

Doniesienia o zmianach, nadchodzące w czasie pobytu w gminie, należy w każdym razie uczynić przedmiotem dochodzenia.

Nakoniec okazała się w ciągu lata także zmiany co do tych gmin, z których przy układaniu programu podróży nie było doniesień.

Także i w takich gminach podjąć należy w ciągu objazdu dochodzenia wtedy, jeżeli to nie przeszkodzi podolaniu w czasie właściwym zadaniu, w pierwotnym programie podróży zakreślonemu.

Dni pobytu urzędnika pomiarowego w gminie wyznacza się naprzód i ogłasza.

Gdyby więc urzędnik pomiarowy w skutek przeszkody np. dni słotnych nie mógł dokonać w taki sposób zadania w pewnej gminie rozpoczętego, aby do gmin najbliższych mógł przybyć w czasie właściwym, rozważyć należy przedewszystkiem, czy wczesne uwiadomienie gmin następnych o odłożeniu terminu przybycia do tychże jest rzeczą możebną.

Jeżeli jest rzeczą możebną, zarządzić należy dotyczące ogłoszenie.

Jeżeli terminu odłożyć już nie można, urzędnik pomiarowy udać się ma w czasie wyznaczonym do gmin najbliższych a zaniechane pomiary wykonać po skończeniu swoich czynności urzędowych w gminach już pierwszej o jego przybyciu uwiadomionych i ze względem na pobyt w siedzibach urzędów podatkowych.

W tym to celu urzędnik pomiarowy winien gminy, w których pomiary zaległy, uwiadomić ponownie w terminie ustawowym o swoim powtórnym przybyciu.

Objazd rozpoczynać się ma zwyczajnie od miejsca służby a kolej gmin ułożyć należy bez względu na granice powiatów podatkowych, bacząc tylko na to, aby podróż z jednej gminy do drugiej i do siedziby urzędu podatkowego, wymagała jak najmniejszej straty czasu.

Do §fu 20go.

Stósownie do głównego celu utrzymywania ewidencji, aby kataster podatku gruntowego utrzymać w zgodności ze stosunkami rzeczywistymi, zastosować trzeba, zwłaszcza przy stwierdzaniu zmian posiadania, wszelkie środki przeczności, aby wykryć rzeczywistego posiadacza.

Arkusze oznajmień jest tym aktem, w którym wyniki badania wyrażone być mają.

W przypadku ustępu 1 §fu 20go poprzestać należy na zanotowaniu istotnych szczegółów dokumentu, nie żądając złożenia podpisów.

Natomiast zbadać należy dokumenty pod tym względem, czy do ważności aktu prawnego nie jest potrzebne przyzwolenie Władzy administracyjnej lub sądowej.

Wyjaśnienia w tej mierze dostarczy dokument odnośny, albo stosunki osobiste wystawicieli będą wymagały takiego przyzwolenia.

Ostatni przypadek zajdzie np. u osób, które podlegają władzy opiekuńczej lub kuratelarnej.

Otrzymawszy jedynie tylko ustne oświadczenia, urzędnik pomiarowy przekonać się ma w sposób stósowny o tożsamości osoby i o jej uprawnieniu do wolnego rozrządzania pomienioną posiadłością.

Co do zmian, o których istnieje doniesienie tylko jednej strony, albo co do których strony, chociaż zaszła zmiana posiadania powszechnie wiadoma, uchyliły się od obowiązku doniesienia i także do pertraktacyi nie przybyły, postarać się należy według przepisów ustawy przez przesłuchanie przełożonego gminy, tudzież dwóch posiadaczy gruntów z tej samej gminy, znających miejscowość i stosunków posiadania świadomych, którzy zeznania swoje podpisać winni, o punkt oparcia do dalszego postępowania ku uwidocznieniu zmian.

W tym wypadku wskazaną jest szczególniejsza przezorność i dokładność, ponieważ z jednej strony, w nieobecności owychże posiadaczy mogłaby łatwo zajść pomyłka, z drugiej zaś strony dochodzenie stanowić ma według §. 43 ustawy punkt wyjścia dla Sądu księgi gruntowej do dalszego postępowania.

Do §fu 22go.

Zmiany w przedmiocie wymagają po części pomiaru, po części ocenienia okoliczności wpływających na dochód czysty, zwłaszcza dobroci.

W tym ostatnim względzie dochodzenie stosunków rzeczywistych znajdzie potwierdzenie przez przesłuchanie biegłych doradców poufnych z gminy.

Przyzwanie posiadaczy nastąpi przez wczesne zawezwanie ich do dochodzeń miejscowych.

Gdy jednak podstawę ocenienia komisji stanowi przedmiot, niestawiennictwo posiadacza nie może powstrzymać czynności urzędowej.

Aktem dochodzenia jest arkusz oznajmień, zawierający wynik dochodzenia i podpisany przez osoby przy tem obecne.

Do §fu 23go.

W celu utrzymania zgodności między czynnością urzędową a stosunkami rzeczywistymi, wyrażona jest w ustawie zasada, że strony interesowane powinny być przy pomiarach obecne, lub że rozgraniczenia gruntów powinny były same dokonać.

Urzędnik pomiarowy jest więc obowiązany zawezwać interesowanych do każdego pomiaru.

Na ten przypadek, gdyby nie stanęły, przepisuje ustawa, by pomimo tego pomiar tudzież rozgraniczenie, gdyby go nie było, przedsięwzięte zostały.

W takim przypadku winien urzędnik pomiarowy postarać się także o materiał na znaki graniczne.

Do oznaczenia linii granicznych używać należy zwyczajnie kamieni ociosanych.

Gdyby jednak dostarczenie ich sprawiało wydatki stosunkowo za wielkie, jakoteż, gdy chodzi o mniejsze przedmioty, można także używać palików drewnianych.

Według uwagi do Taryfy II do obliczenia należytości za pomiar, winien nabywający posiadacz gruntowy w rzeczonym przypadku prócz zapłacenia należytości za przeniesienie i pomiar, tudzież 20procentowego dodatku do tej ostatniej, ponieść także koszta położenia znaków granicznych.

Składają się one z rzeczywistych kosztów dostarczenia znaków i kwoty wynagrodzenia dziennego dla robotnika, odpowiedniej czasowi pracy.

We względzie stósowności tych kosztów, postarać się należy o przewidziane w §. 14 potwierdzanie przełożonego gminy na kwitach odbiorców.

Dla posiadaczy gruntów, którzy do pomiaru nie stanęli, wygotować należy uwiadomienie podług wzoru *D* i doręczyć je przez przełożonego gminy za potwierdzeniem odbioru.

Wzór D.

Gdyby nastąpiło sprzeciwienie się, nowy pomiar na koszt sprzeciwiających się nastąpić może dopiero wtedy, gdy na to pozwoli ustanowiony już rozkład podróży urzędnika pomiarowego.

W przypadku takim nie zachodzą te względy, które ustawa przyznaje owym posiadaczom gruntu, którzy przez oznajmienie zmian w czasie właściwym i obecność podczas dotyczących czynności urzędowych czynią zadość obowiązkowi, jakie ustawa na nich wkłada.

Należytości za czynności urzędowe, podjęte w prawidłowym sprawowaniu służby, pobierane będą według ustawy tylko w niewielkiej kwocie, znacznie mniejszej od rzeczywistego wydatku.

W przerzeczonym jednak przypadku niema powodu do ściągania kosztów w kwocie mniejszej niż ta, którą ponosi skarb państwa na wykonanie dotyczącej czynności urzędowej. Ustawa przeto przepisuje w ustępie 3im §fu 23go, że taki pomiar ponowny wykonać należy tylko na koszt tego, na którym ciąży wina.

Sprzeciwiający się ma zatem prócz ponownych kosztów rozgraniczenia, gdyby powstały, zwrócić nadto koszta wyżywienia i podróży.

Koszta wyżywienia wymierzać należy w stosunku do użytego czasu i do kwoty dochodów urzędnika pomiarowego, to jest płacy, dodatku służbowego i dyet w ten sposób, że za czas mniej niż cztery godziny wynoszący, jak za pół dnia, połowę, za czas zaś więcej niż cztery godziny wynoszący, całą kwotę wzmiankowanych dochodów, za jeden dzień przypadającą, policzyć należy.

Koszta podróży liczyć należy wedle wydatku, którego owa szczególna czynność urzędowa wymagała.

Chociaż zarząd skarbowy obowiązany jest wykonywać za pośrednictwem swoich funkcyonaryuszów tylko te rozgraniczenia i pomiary, które są potrzebne do uwidocznienia w wypracowaniach katastralnych dokonanych już zmian w posiadaniu i przedmiotach, to przecież interesa prywatne posiadaczy gruntów z tem w związku będące o tyle popierać należy, o ile to stać się może bez uszczerbku dla prawidłowych czynności urzędowych, tyczących się utrzymywania ewidencji i bez obciążenia skarbu państwa.

Urzędnikom pomiarowym pozwala się więc wykonywać na prośbę posiadaczy gruntów, pomiary i rozgraniczenia także wtedy, gdy jeszcze nie zachodzi przypadek utrzymania w ewidencji podlegający.

Granice dla usług takich zakreslają czynności urzędowe, które urzędnik pomiarowy ma wykonać w celu spełnienia w zupełności zadania swego we względzie utrzymywania ewidencji.

Z powodu wielkości tego zadania przy rozpoczęciu robót na zasadzie ustawy, podejmowanie pomiarów lub rozgraniczeń w skutek prośby osób prywatnych, ograniczyć się musi tymczasowo do wyjątkowych tylko przypadków.

Z zastrzeżeniem późniejszego rozszerzenia tego pozwolenia, służyć ma tymczasowo za wskazówkę co następuje:

1. Pomiar lub rozgraniczenia, które nie są potrzebne do załatwiania przypadków, podlegających utrzymaniu w ewidencji, lecz tylko w interesie prywatnym są żądane, wykonywać należy tylko wtedy, gdy o to proszą

- a) w celu uskutecznienia zamierzonego działu gruntów lub
- b) dla wyjaśnienia niezmiennych stosunków posiadania na podstawie szczegółów mapy katastralnej.

2. Pojedynczy przypadek pomiaru nie może rozciągać się na większą powierzchnię nad 1 hektar = 1 morgowi 1180 sążni □.

Także w granicach takiej rozległości pomiaru nie wolno się podejmować, jeżeliby w skutek znacznej ilości linii działowych, które mają być poprowadzone, był zawikłany i wymagał wiele czasu. Z tego powodu nie pozwala się pomiaru parcelacyj pod budynki.

3. Ilość pomiarów w jednej gminie na żądanie prywatne w ogóle dozwolonych, zastosowana być ma do czasu, którego pomiar w gminie gwoli utrzymania ewidencji i tak już wymagają, w taki sposób, że

gdy pobyt w gminie wynosić ma jeden dzień najwięcej dwa,

4. W żadnej z gmin w ciągu okresu czynności odwiedzonych, ogólna ilość pomiarów na żądanie prywatne wykonać się mających, nie może zająć więcej nad jeden dzień, chociażby zachodziły wszystkie warunki powyżej pod 1, 2, 3 przytoczone.

5. Pomiaru takiego podjąć się wolno w ogóle tylko wtedy, gdy przez to nie dozna uszczerbku ani rozkład podróży ze względu na czynności urzędowe, które mają być dokonane w celu utrzymania ewidencji ani też dalsze przeprowadzenie czynności ewidencyjnych.

Gdyby stósownie do tych przepisów można było przystąpić do pomiaru, proszący o to posiadacz gruntu winien złożyć wprzód piśmienne lub protokolarne oświadczenie, że zobowiązuje się zapłacić wynikłe stąd koszta, jak tylko będą mu oznajmione.

Do oznaczenia tych kosztów są stanowczemi te same okoliczności, które miano na względzie powyżej co do tego przypadku, gdy stósownie do ustawy, pomiar wykonany być ma tylko na koszt tego, który go zawinił.

Nadto skarb państwa nie może ponosić wydatku już z tego powodu, ponieważ usługa o którą chodzi, czyni się jedynie w interesie prywatnym.

Koszta zatem, które strona winna zwrócić, składają się: z wydatku połączonego z położeniem znaków granicznych, dalej z kosztów wyżywienia i podróży urzędnika pomiarowego, które obliczyć należy w taki sam sposób, jak to powyżej przepisane zostało co do przypadku, w którym pomiar na koszt sprzeciwiającego się ma być wykonany.

Co się tyczy obliczenia kosztów pomiaru według Taryfy II, uczynić to należy niezwłocznie po dokonaniu pomiaru w takim przypadku, gdy nie zachodzi żadna wątpliwość, że powierzchnie, od których kosztą mają być policzone, leżą w granicach powierzchni najmniejszych i największych w Taryfie zamieszczo-nych.

W innym przypadku trzeba wprzód obliczyć powierzchnię.

Co do wszystkich powyżej wzmiankowanych kwot, które strony mają opła-cić, utrzymywać winien urzędnik pomiarowy książkę sznurową podług wzoru E i odcinki jej wypełniać jednobrzmiąco.

Wzór E.

Odcinki z prawej strony przysyłać trzeba niezwłocznie razem z dołączonym blankietem certyfikatu urzędowi podatkowemu.

Urząd podatkowy winien wykazane kwoty wziąć na przepis w zapiskach, które utrzymywane być mają podług wzoru F, wypełnić klauzulę na odwrotnej stronie odcinka a następnie za pośrednictwem przełożonego gminy doręczyć od-cinek za potwierdzeniem odbioru, obowiązany do zapłacenia takowej.

z6. F.

Ściągać należy razem z podatkiem gruntowym.

Certyfikat, tyżący się wzięcia na przepis a do odcinka dołączony, ma urząd podatkowy wypełnić, oddzielić i w przeciągu ośmiu dni odesłać urzędnikowi po-miarowemu.

Kwoty ściągnięte zapisać należy w dzienniku dodatkowym (Subjournal) dla katastru podatku gruntowego.

Certyfikat urzędu podatkowego, tyżący się wzięcia na przepis, dołączyć ma urzędnik pomiarowy do swego miesięcznego rachunku podróży i miesiąc, którego się to tyczy, uwidocznić w części książki sznurowej u niego pozostającej.

Departament rachunkowy, któremu poruczone jest sprawdzanie rachunków, będzie certyfikaty te zbierał i na ich podstawie kontrolował ściąganie należności i zdawanie z nich rachunku.

We względzie postępowania technicznego przy wykonywaniu pomiarów za-chować się mającego, stanowczemi są osobne przepisy pomiarowe.

W przypadkach, w których urzędnik pomiarowy nie ma wykonać pomiaru przy oznajmionych podziałach gruntów, trzymać się należy rozporządzenia mi-nisterstw sprawiedliwości i skarbu z dnia 1 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 86), za-wierającego przepisy co do warunków, pod którymi względem oznajmionych dzia-łów gruntów zaniechane być ma wykonywanie pomiaru przez urzędnika pomia-rowego.

Urzędnik pomiarowy winien w każdym szczególnym przypadku zbadać, czy dopełniono warunków tego przepisu.

Gdyby okazały się braki, których nie można usunąć bez pomiaru, trzeba pomiar wykonać.

Ponieważ strona obowiązana będzie opłacać w takim razie należności tary-fowe a więc ponosi szkodę materyalną, ponowny pomiar wykonać należy tylko wtedy, gdyby to było całkiem usprawiedliwione nieodzowną potrzebą usunięcia w celu utrzymania ewidencji błędów w przedstawionym szkicu planu.

Natomiast wymaga tego dobro posiadaczy gruntów, aby byli chronieni od powtórnej szkody w skutek takich błędnych wygotowań.

Gdyby więc zdarzały się mylne wygotowania planów geometrycznych przez upoważnionych techników prywatnych, uwiadomić należy c. k. starostwo, które obowiązane będzie donieść o tem Władzy ustanowionej do upoważniania techni-ków prywatnych.

Do §fu 24go.

W celu utrzymania przepisanej w ustawie kolei zupełnej rewizyi gmin, urzędnik pomiarowy winien, począwszy od roku 1884, podzielić wyznaczony mu okrąg na trzy grupy gmin i przy układaniu corocznego programu podróży mieć wzgląd na to, aby mógł w ciągu każdego roku wykonać rewizyą w jednej z tych gmin.

W tworzeniu grup okoliczność, że z gmin nadeszły lub nie nadeszły oznajmienia o zmianach, nie jest stanowczą.

Pierwsza rewizya odbędzie się w pierwszej grupie w roku 1884, w drugiej grupie w roku 1885 a w trzeciej grupie w roku 1886, zaś w roku 1887 przyjdzie kolej znowu na pierwszą grupę.

Dla utrzymania potrzebnego w tej mierze przeglądu, założyć należy zapiski
Wzór G. podług wzoru *G*.

Wszystkie gminy okręgu spisać w nich należy abecadlowo podług powiatów podatkowych.

We względzie rewizyi trzymać się trzeba następującego sposobu postępowania.

1. Podjęcie rewizyi i cel tejże ogłosić należy sposobem w miejscu używanym
Wzór H. za pomocą obwieszczenia podług wzoru *H* i zawiadzać posiadaczy gruntów, aby w dniu oznaczonym stawili się w kancelaryi gminnej.

2. Rozpocząć należy pertraktacyą z obecnymi posiadaczami gruntów i roztrząsać z nimi na podstawie arkuszy posiadania tudzież szkiców indykacyjnych a według okoliczności także map parcella za parcellą, czy w posiadaniu lub w przedmiocie zaszła zmiana.

Jeżeli się okażą wątpliwości, których przy pomocy wypracowań lub przez ustne przesłuchanie rozwiązać nie można, lub gdy chodzi o zmiany w przedmiocie albo działu gruntów, pozostawić trzeba dalsze rozpoznanie tego przypadku dochodzeniom na miejscu.

3. Następnie zbadać należy w podobny sposób arkusze posiadania tych posiadaczy gruntów, którzy nie przybyli i w tej mierze zarządzić odpowiednie celom przesłuchania przybyłych posiadaczy gruntów, jakoteż przelożonego gminy.

Te przypadki, w których sposobem rzeczonym nie można usunąć wszelkiej wątpliwości, pozostawić trzeba także dochodzeniom na miejscu.

4. Ukończywszy te pertraktacye w kancelaryi gminnej, rozpocząć należy niezwłocznie dochodzenia miejscowe, z którymi połączyć należy potrzebne pomiary.

W ustawie jest przewidziane, że interesowanych posiadaczy gruntów trzeba do tego wezwać osobnem uwiadomieniem.

Wzór J. Uwiadomienie to wygotować należy podług wzoru *J*.

Aby uwiadomianie to i jego doręczanie nie było przyczyną zwłoki w dalszych czynnościach urzędowych, trzeba już w toku pertraktacyi obliczyć, kiedy prawdopodobnie rozpoczną się dochodzenia miejscowe i pomiary i w miarę kończenia pertraktacyi z posiadaczami poszczególnych niw, już w toku pertraktacyi postarać się o wygotowanie osobnych uwiadomień i ich doręczenie.

5. Oprócz tych gruntów, których obejrzenie już w skutek pertraktacyi ustnej okaże się potrzebnem, obejść trzeba w każdym razie:

- a) grunty położone nad wodami,
- b) obszar niw gminnych,
- c) tę część pól, które podlegają częstszym parcelacyom.

6. Do przypadków, podlegających utrzymaniu w ewidencji, w toku rewizyi zbadanych, wygotować należy i poddać dalszej czynności urzędowej jeden arkusz oznajmień dla każdego posiadacza gruntowego, w którego posiadaniu zaszły zmiany, jeżeli szczególne okoliczności nie przemawiają za tem, aby się każdą z osobna zmianą zajęto oddzielnie.

7. Nakoniec spisać trzeba krótki protokół dokonanej rewizyi, w którym najprzód opisać trzeba w krótkości wynik zupełnej rewizyi arkuszy posiadania, następnie oznaczyć niwy, których obejście się odbyło, przytoczyć arkusze oznajmień przy tej sposobności wygotowane i zanotować wszelkie inne spostrzeżenia, które poczyniono pod względem zmian na które się zanosi (powstawanie przyemuł, nieuprawianie ziemi z powodu zamierzonej parcelacyi pod budynki itd.).

Do §fu 27go.

Podczas klasyfikacyi do uregulowania podatku gruntowego, zostały zaliczone w niektórych przypadkach parcele większej rozciągłości, jednak tego samego rodzaju uprawy, podług średniej dobroci całej powierzchni, do klasy taryfowej, odpowiadającej tej ostatniej.

Gdy parcela taka zostaje podzielona między kilku posiadaczy a jednemu posiadaczowi przypadnie część, która była wyłącznie najpośledniejszej dobroci, byłoby niesłusznie brać tylko powierzchnią za podstawę do rozłożenia czystego dochodu, bo w takim razie kwoty podatku nie byłyby proporcjonalne, jakoteż naruszyłyby się podstawę do ocenienia wartości poszczególnych udziałów, co utrudniłoby ich sprzedaż.

Z tych względów ustawa pozwala na rozłożenie czystego dochodu, stosownie do różnic dobroci.

Przypadek taki może jednak nastąpić tylko wtedy, gdy ze względu na różnice dobroci, cały grunt zaliczono do średniej, nie zaś do pierwszej lub ostatniej klasy taryfy.

Nadto pamiętać należy, że rozłożenie takie ma być ułatwieniem dla posiadaczy gruntów i że przeto nie można go dokonywać wbrew ich woli.

Dalej będzie szczególnem zadaniem urzędnika pomiarowego wtedy, gdy o rozłożenie prosi tylko jeden z interesowanych posiadaczy gruntów, przywieść do skutku ułożenie się zgodnym sposobem i unikać wszelkiego powodu do późniejszych sporów.

Rozkładając czysty dochód, zastósować należy do poszczególnych różnic dobroci ile możliwości pozycye taryfy tymże odpowiednie.

Ponieważ jednak rozkład uskuteczniony być ma w granicach ogólnej sumy czystego dochodu parceli pierwotnej w taki sposób, że suma czystych dochodów, obliczonych dla parcel częściowych, musi równać się ogólnemu dawnemu czystemu dochodowi parceli pierwotnej, przeto różnice, gdyby były, rozłożyć należy liczbowo.

W skutek tego, w niektórych przypadkach obliczona kwota czystego dochodu nie będzie ściśle odpowiadała żadnej pozycyi taryfy.

Ażeby w przyszłości pozycya taka nie została poczytana za mylną, nadmienić trzeba wyraźnie w wypracowaniach, odnoszących się do utrzymania ewidencji (arkuszu oznajmień, wykazie zmian, arkuszu posiadania), że ta kwota czystego dochodu wynika z dokonanego rozkładu czystego dochodu.

Do §§. 21go, 28go i 29go.

Gdy nastąpi połączenie gruntów rolniczych (komasacya), plan połączenia układa się na podstawie map katastralnych i szczególnych pomiarów z współdziałaniem biegłych i ma być potwierdzony przez komisję krajową.

W razie każdego takiego łączenia gruntów, ustanawia się stosunek posiadania i powierzchnią posiadłości, mającej dostać się w przyszłości każdemu posiadaczowi, jakoteż oznacza się przez oszacowanie wartość gruntów, mających się wyrównać i wyrównawczych.

Jak tylko więc nastąpi potwierdzenie planu połączenia, zmienione stosunki, przezeń stworzone, stanowią podstawę dalszych czynności urzędowych urzędnika pomiarowego.

Przez porównanie ogólnej wartości obszaru gruntów, poddanych komasacyi, z czystym dochodem katastralnym na tenże obszar przypadającym, otrzymuje się liczbę stosunkową w odsetkach wyrażoną, która ma być zastosowana do oznaczenia czystego dochodu gruntów wyrównawczych, poszczególnym posiadaczom gruntów przyznanych.

Wzór K. Przykład postępowania w tym względzie podany jest we wzorze K. Gdy nadto chodzi o oznaczenie czystego dochodu dla trwałych zmian uprawy następujących po dokonaniu komasacyi w skutek zmienionego sposobu gospodarowania na niektórych gruntach wyrównawczych, nie można także w tym przypadku trzymać się pozycji taryfowych istniejących, lecz czysty dochód, przypadający na grunty poddane komasacyi rozłożyć należy na poszczególne rodzaje uprawy podług oznaczonych kwot, z uwzględnieniem okoliczności w §fie 29ym ustawy wzmiarkowanych.

III. Uwolnienia od podatku.

Do §fu 30go.

Trwanie uwolnienia od podatku liczyć należy od roku, który nastąpi po dokonaniu uprawienia (Urbarmachung).

Trzeba więc stwierdzić czas dokonanego uprawienia i zapisać wynik w arkuszu oznajmień.

Za oznakę dokonanego uprawienia uważa się:

1. że użycie szczególnej siły ludzkiej, która była potrzebna do uczynienia ziemi produkcyjną (np. przy skopywaniu, rozsadzaniu pokładów kamiennych, odwadnianiu itd.) jest już zbyteczne i przeto

2. można rozpocząć gospodarkę.

Do §fu 31go.

W celu odpuśczenia podatku z powodu czasowego nieuprawiania w skutek nadzwyczajnych wydarzeń żywiołowych, potrzeba przedewszystkiem określić granice tego przeciągu czasu, który w przypuszczeniu, że prace zostaną niezwłocznie rozpoczęte, wystarczy do przywrócenia gruntowi zdolności przynoszenia dochodu.

Do oznaczenia tego przeciągu czasu, stanowczemi są według ustawy stosunki rzeczywiste, zbadane u większości dotkniętych wydarzeniem żywiołowym posiadaczy gruntów w obrębie spustoszonego obszaru.

Wychodząc z tego punktu widzenia, urzędnik pomiarowy winien najprzód rozpatrzyć się w rozległości obszaru spustoszonego.

W obrębie obszaru spustoszonego okażą się pod względem stopnia spustoszenia różnice a podług nich dadzą się ustanowić poszczególne kategorie powierzchni, na których wydarzenie żywiołowe taki sam sprawiło skutek.

Co do tych poszczególnych kategorii, urzędnik pomiarowy winien będzie poinformować się przez własną rozwagę, jakoteż przez przesłuchanie przyzwać się mających do dochodzenia w myśl §fu 22go ustawy przełożonych gmin, posiadaczy gruntów i biegłych doradców poufnych, jakiego potrzeba będzie czasu, aby stósownie do stopnia spustoszenia usunąć przeszkodę otrzymywania dochodu.

Ten przeciąg czasu, który co do większości posiadaczy gruntów, wydarzeniem żywiołowym dotkniętych, uznany będzie za odpowiedni stosunkom rzeczywistym do usunięcia przeszkody zyskiwania dochodu, będzie także stanowczym co do innych posiadaczy gruntów, do tej samej kategorii stopnia uszkodzenia należących, ponieważ nie trzeba brać tu na uwagę osobistej ochoty do przywrócenia stanu normalnego w krótszym czasie za pomocą większego nakładu, lub rozłożenia dotyczących robót na dłuższy przeciąg czasu, lecz rozważyć należy jedynie tylko tę okoliczność rzeczową, iż w obec stosunków miejscowych w obszarze spustoszonym staranny rolnik przy pomocy swojskich sił roboczych będzie mógł w oznaczonym przeciągu czasu zyskiwać znowu dochód.

Gdy dochodzenie już o tyle postąpi, poszczególne uszkodzone grunty wciągnąć należy do ustanowionych kategorii.

Jeżeli poszczególne parcele uszkodzone zostały w całej rozciągłości, wielkość ich powierzchni wziąć należy z wypracowań podatku gruntowego.

Ale jeżeli tylko część gruntu nie jest uprawiona a wielkość nie da się od oka nieomylnie oznaczyć z przyczyny rozciągłości lub nieregularnego kształtu, wykonać należy pomiar uszkodzonej części.

Ze względu na ostatni ustęp §fu 16go ustawy chodzić może jeszcze także o stwierdzenie stosunków stanowczych do przyzwolenia na uwolnienie od podatku co do takich czasowych zmian w przedmiocie, które nastąpiły w skutek wydarzenia żywiołowego, zanim ustawa zaczęła obowiązywać.

Ponieważ w przypadkach takich grunty uszkodzone mogły być tymczasem już zwrócone uprawie a ocenienie stopnia spustoszenia będzie utrudnione, przeto dla odparcia nieuzasadnionych roszczeń, postępować trzeba przy dotyczącem dochodzeniu z szczególniejszą ścisłością i ostrożnością i rozciągnąć dochodzenie zwyczajne na poszczególne parcele.

Do §fu 32go.

Stósownie do przepisu ustępu 3 tego paragrafu, odpuszczenie podatku rozciągnięte być ma także na ten rok, w którym wydarzenie żywiołowe nastąpiło, jeżeli dotyczący posiadacz gruntu i tak już z tytułu uszkodzenia dochodów naturalnych nie może domagać się darowania podatku za rok, w którym zaszło uszkodzenie.

Aby z jednej strony umożliwić tę ulgę posiadaczowi gruntu a z drugiej zapobiedz, iżby nietylko z rzeczonego tytułu, lecz także z powodu nieuprawiania, nie domagano się odpisania podatku a względnie nie zarządzono podwójnego odpisania, urzędnik pomiarowy przekonać się ma, czy domagano się darowania podatku, czy wypracowanie co do szkody żywiołowej było wygotowane i czy dotyczący posiadacze gruntów są zamieszczeni w wypracowaniu, tyczącem się szkody żywiołowej z temi parcelami, dla których żądają odpuszczenia podatku z przyczyny nieuprawiania.

Wzór L. Wynik wszystkich dochodzeń uwidocznień trzeba w arkuszach oznajmień i na podstawie tychże sporządzić podług wzoru *L* zapiski co do czasowych zmian w przedmiotach.

Władza skarbowa krajowa, która stósownie do §fu 33go decyduje o czasowych uwolnieniach od podatku, winna będzie przez staranne porównanie tych wypracowań z wypracowaniami, tyczącemi się przyzwolenia na darowanie podatków, sprawdzić, czy warunki ustępu 3 §fu 32go zachodzą czy nie zachodzą.

Do §fu 33go.

Nadchodzące prośby, jakoteż spisane arkusze oznajmień, mające na celu wyjednanie czasowego uwolnienia od podatku, zaopatrzyć należy datą ich nadejścia i Władza administracyjna powiatowa a względnie urząd powiatowy przesłać je ma niezwłocznie urzędnikowi pomiarowemu.

Decydująca Władza skarbowa winna prócz zachowania ostrożności, w rozporządzeniu do §. 32 rozważonej, baczyć także na dotrzymanie terminów i skutki z ich przekroczeniem połączone a w każdym przypadku oznaczyć dokładnie początek i koniec uwolnienia od podatku.

IV. Uwidocznienie zmian.

Do §§. 11, 34 aż do 49.

A. Postępowanie urzędnika pomiarowego.

Wzór M. Zmiany z wyłączeniem trwałych zmian w uprawie i czasowych zmian w przedmiotach, mają być uwidocznione w wykazie zmian podług wzoru *M* i w arkuszach indywidualnych posiadania na podstawie arkuszy oznajmień, wyniki badań zawierających.

1. Czynności co do arkuszy oznajmień.

Skoro w sposób ustawą przepisany zmiany stwierdzono a pomiar jeśli był potrzebny wykonano, powierzchwie i dochód czysty obliczono, urzędnik pomiarowy wypełnić ma odnośne kolumny arkusza oznajmień i przenieść szczegóły do wykazu zmian.

Następnie położyć trzeba w arkuszu oznajmień numer bieżący wykazu zmian, stósownie do różnicy, czy uwidocznienie czyni się stanowczo czy tymczasowo.

Po wykonaniu tej czynności urzędowej, arkusze oznajmień, tyczące się tych gmin, dla których istnieją nowe księgi gruntowe, razem z załączkami jeżeli są, oddać trzeba z końcem każdego miesiąca urzędowi podatkowemu do dalszej czynności urzędowej, którą tenże wykonać ma w myśl §fu 42go, Sąd zaś księgi gruntowej w myśl §§. 43 i 44 ustawy.

Gdy te arkusze posiadania wróca od Sądu księgi gruntowej za pośrednictwem urzędu podatkowego, natenczas urzędnik pomiarowy ma sprawdzić, czy według uwiadomień od Sądu księgi gruntowej, podanych w arkuszach oznajmień, została osiągnięta zgodność księgi gruntowej z katastrem, lub czy zachodzą jeszcze dalsze różnice.

Jeżeli różnice te tyczą się takich wpisów, które stanowią przedmiot karty stanu majątkowego (liczba parceli lub innego oznaczenia parceli) i uwidocznienia na mapie Sądu księgi gruntowej, urzędnik pomiarowy postarać się ma o zbadanie lub uchylanie różnic, stósownie do przepisów niżej zamieszczonych a następnie według okoliczności sprostować arkusz oznajmień.

Jeżeli jednak z uwiadomienia od Sądu księgi gruntowej okaże się, że pomimo postępowania w myśl ustępu 3 §fu 43go ustawy dokonanego, wpis księgi gruntowej różni się od wpisu w arkuszu oznajmień we względzie osoby posiadacza, wpis w arkuszu oznajmień pozostaje nienaruszony w tym razie, jeżeli jest stwierdzone w sposób niezawodny, że osoba zapisana w arkuszu oznajmień, rzeczywiście już ma posiadanie a więc co do osoby posiadacza, stan księgi gruntowej jeszcze nie jest uporządkowany. W przypadku jednak takim, stósownie do ustępu 3go §fu 44go ustawy, nazwisko posiadacza, zapisanego w księdze gruntowej, uwidocznić trzeba tak w arkuszu oznajmień jak w innych wypracowaniach utrzymywania ewidencji.

Gdyby jednak stósownie do wyniku postępowania sądowego okazało się, że zmiana posiadania przez urzędnika pomiarowego stwierdzona, nie została wykonana a względnie, że musiała być cofnięta, ma być takie dalsze uwidocznienie w wypracowaniach odnoszących się do utrzymania ewidencji na podstawie arkusza oznajmień zaniechane a według okoliczności, jeżeli uwidocznienie takie tymczasowe już nastąpiło, stósownie do przepisów niżej zamieszczonych, natenczas wedle §fu 49go ustawy trzeba je przywrócić do pierwotnego stanu.

2. Czynności co do wykazów zmian.

Jak wyżej pod 1 nadmieniono, szczegóły arkusza oznajmień przenieść należy po stwierdzeniu zmian do wykazu zmian.

Wykaz ten zostaje przy wypracowaniu odnoszającym się do utrzymywania ewidencji i musi dawać w każdym czasie przegląd dokonanych czynności urzędowych urzędnika pomiarowego.

W tych przypadkach utrzymania w ewidencji, które według przepisów niżej zamieszczonych nie mogą być od razu stanowczo uwidocznione, zamieścić należy na razie w kolumnie „Uwagi“ dopisek „tymczasowo“.

Wykazy zmian utrzymywać należy podług gmin i lat i dołączyć z końcem roku do protokołu parcel a względnie do sprawdzonego zestawienia klas, gminami ułożonego.

3. Czynności co do arkuszy posiadania.

Uwidocznianie w arkuszach posiadania skutecznie należy kolejno w ciągu roku a mianowicie najprzód co do tych zmian, które mogą być uwidocznione stanowczo.

Uwidoczniając stanowczo zmiany, trzeba mieć na względzie różnicę polegającą na tej okoliczności, czy dla dotyczącej gminy istnieją czy nie istnieją nowe księgi gruntowe.

We względzie tych gmin, dla których nowe księgi gruntowe nie zostały założone, uwidocznienie stanowcze rozciąga się na przypadki w §. 35 oznaczone i nadto jeszcze na przypadki §fu 36go, ponieważ co do takich gmin, porozumienie się z Sądem księgi gruntowej nie jest wymagane i zachowywać należy tylko te ostrożności, które zapewniają rozkład podatków odpowiedni stosunkom rzeczywistym.

Przecież także w takim przypadku, gdy według ustępu 2go §fu 36go przyzwolenie Władzy administracyjnej lub sądowej potrzebne jest do prawomocnego przeniesienia posiadania, uwidocznienie może być wykonane tymczasowo w myśl §fu 45go, l. 2 wtedy, gdy zmiana posiadania w nadziei przyzwolenia rzeczywiście już nastąpiła.

Wzór N/1,
N/2.

Uwiedomienie w przypadku ustępu 3go §fu 36go wydać należy podług wzorów N/1 i N/2 za potwierdzeniem odbioru a to do wszystkich interesowanych.

Do uwiedocznienia nie wolno jednak przystąpić wcześniej, dopóki nie będzie dowodu, iż uwiedomienie nastąpiło i dopóki termin do rekursu nie upłynie.

We względzie tych gmin, dla których istnieją nowe księgi gruntowe, uwiedocznienie uskutecznione być ma na razie tylko tymczasowo, wyjąwszy przypadki wzmiankowane w §fie 35tym.

Tymczasowe uwiedocznienie zmian w przypadkach określonych w §fie 45, l. 2 i 3 rozpoczynać należy dopiero dnia 15 listopada każdego roku co do tych przypadków, we względzie których przeszkoda do stanowczego uwiedocznienia nie będzie prawdopodobnie w ciągu roku usunięta.

Z końcem roku oddać należy urzędowi podatkowemu wszystkie arkusze posiadania, w których nie zaszła żadna zmiana, albo w których zmiana została już stanowczo lub tymczasowo uwiedoczniona, razem z temi arkuszami oznajmień, na podstawie których późniejsze wzięcie na przepis lub odpisanie ma być dokonane albo przyzwolenie czasowego uwolnienia od podatku z powodu uprawy nieużytków, wyjednane a to celem uwzględnienia przy rozkładzie podatku na rok następny.

Zarazem dołączyć należy wykaz tych arkuszy posiadania, w których uwiedocznienie (np. z powodu dokonać się jeszcze mającego obliczenia powierzchni i czystego dochodu) jest w toku.

Te ostatnie oddane być muszą urzędowi podatkowemu kolejno najpóźniej aż do 15 kwietnia przyszłego roku a urząd podatkowy ma aż do tego czasu rozkład podatku na ten rok co do tych o których tu chodzi, zostawić w zawieszeniu i w myśl §fu 5go ustawy z dnia 9 marca 1870 (Dz. u. p. Nr. 23), ograniczyć się tymczasowo do ściągnięcia podatku w wymiarze przeszłorocznym z zastrzeżeniem późniejszego wyrównania.

B. Postanowienia szczególne celem osiągnięcia zgodności katastru podatku gruntowego z księgą gruntową co do tych gmin, dla których nowe księgi gruntowe zakładają się lub są już otwarte.

Do §§. 11, 40 aż do 44.

We względzie przepisanej zasadniczo w §. 11 ustawy osiągnięcia zgodności katastru podatku gruntowego z księgami dla kolei żelaznych, księgami górniczymi, tudzież nowymi księgami gruntowymi, założonymi na podstawie wypracowań regulacji podatku gruntowego, rozróżniać należy wedle §fu 43go ustawy wpisy stanowiące przedmiot karty stanu majątkowego, od tych, które odnoszą się do prawa rzeczowego, stanowiącego podstawę osobistego obowiązku płacenia podatku (prawo posiadania, prawo własności).

Co się tyczy osiągnięcia zgodności z wpisami karty stanu majątkowego, urzędnik pomiarowy odbierając od Sądu księgi gruntowej nadsyłane mu z powodu zakładania nowych ksiąg gruntowych, jakoteż po otwarciu nowej księgi gruntowej, w myśl rozporządzeń wykonawczych ministerstwa sprawiedliwości do ustaw o zakładaniu, prostowaniu i utrzymywaniu ksiąg gruntowych wydanych, uwiedomienia, tyczące się zmian w liczbach parcel i innych oznaczeniach parcel, tudzież w wykreśleniu na mapie Sądu księgi gruntowej, winien je sprawdzać na podstawie mapy katastralnej i wypracowań, odnoszących się do utrzymywania ewidencji.

Jeżeli przy tem sprawdzaniu nie znajdzie się żadna przeszkoda, oznajmić należy Sądowi księgi gruntowej, że zmiany o które chodzi, będą w katastrze podatku gruntowego uwidocznione podług oznaczeń, które Sąd obrał, i uskutecznić to należy niezwłocznie.

Jeżeli oznaczenia, przez Sąd księgi gruntowej obrane, nie mogą być zatrzymane, albo jeżeli zakomunikowane szkice sytuacyjne nie kwalifikują się do tego, aby podług nich można było wykreślić zmianę na mapie katastralnej, trzeba oznajmić Sądowi księgi gruntowej właściwe oznaczenia parcel a względnie zachodzące przeszkody.

Jeżeli Sąd księgi gruntowej nie może usunąć zarzuconej we względzie szkicu sytuacyjnego przeszkody a przecież potrzeba uwidocznić zmianę na mapie katastralnej, lub, jeżeli uwiadomienie od Sądu księgi gruntowej odnosi się do potrzebnego w skutek rozmaitości obciążenia działu przedmiotu, w katastrze pod jedną liczbą parcelową zapisanego, albo wreszcie do zmian w rodzaju uprawy gruntów, urzędnik pomiarowy winien przy sposobności swego najbliższego pobytu w dotyczącej gminie wykonać potrzebny pomiar a względnie stwierdzić, czy zmiana uprawy jest trwała czy nie trwała.

Stósownie do wyniku tego pomiaru lub dochodzenia nastąpić ma uwidocznienie a względnie zanotowanie zmian w katastrze podatku gruntowego i odnośne wyniki zakomunikować należy Sądowi księgi gruntowej.

Nadto urzędnik pomiarowy obowiązany jest zmiany, które zbada, wyrysować na żądanie Sądu księgi gruntowej w mapie księgi gruntowej nawet już w ciągu okresu czynności polowych, przy sposobności pobytu w siedzibie urzędu podatkowego.

Gdyby jednak było do wykonania tak wiele rysunków, że urzędnik pomiarowy nie zdołałby wykonać ich w ciągu trzechdniowego pobytu w siedzibie urzędu podatkowego, pozostałe rysunki wykonać należy w ciągu miesięcy zimowych.

Gdyby nadto z powodu znacznych zmian w pierwotnem wykreśleniu na mapie katastralnej musiano zrobić nową mapę katastralną, Sądowi księgi gruntowej wydać należy na żądanie albo odcisk odnośnego arkusza mapy nowo litografowanej albo rysunek ręczny za opłatą należytości według taryfy przypadających.

Przerzeczzone wyrysowanie zbadanych zmian na mapie Sądu księgi gruntowej ma być zaniechane, gdy w urzędzie księgi gruntowej znajduje się szkic uwidocznionego już w księdze gruntowej działu parceli katastralnej a parcela ta teraz ponownie ulega zmianie.

W przypadku tym geometra wyrysować winien zmianę w szkicu.

Celem osiągnięcia zgodności księgi gruntowej z katastrem podatku gruntowego pod względem osoby posiadacza, urzędnik pomiarowy dowiadyuje się z jednej strony z uwiadomień Sądu księgi gruntowej w §§. 40 i 41 ustawy wzmiankowanych a już w ogólnej ustawie o księgach gruntowych przewidzianych o każdym odpisaniu i przypisaniu, tyczącem się nieruchomości.

Co się tyczy uwiadomień od Sądu księgi gruntowej w §. 41 przewidzianych, winien urzędnik pomiarowy odnośne szczegóły, potrzebne do wygotowania arkusza oznajmień, zanotować sobie przy sposobności pobytu peryodycznego w siedzibie urzędu podatkowego (urzędu wymiaru należytości) i w myśl §fu 19go ustawy postarać się o wyjaśnienie, gdyby było potrzebne, przez przejrzenie ksiąg publicznych w Sądzie utrzymywanych.

Z drugiej strony urzędnik pomiarowy przesyłając Sądowi księgi gruntowej akta, dotyczące się stwierdzonych zmian posiadania, nastręczy mu sposobność do wykonania postępowania przepisanego ustawą z d. 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 82).

Urzędnik pomiarowy jest nadto obowiązany przy sposobności swego pobytu w siedzibie Sądu księgi gruntowej wejść w krótkiej drodze w odpowiednie celowi porozumienie, zmierzające do zbadania i usunięcia zachodzących różnic między księgą gruntową a katastrem podatku gruntowego.

C. Postępowanie urzędu podatkowego.

Urząd podatkowy winien przedewszystkiem nadesłane mu arkusze oznajmień, dotyczące się takich gmin, dla których nowe księgi są założone, bezzwłocznie zbadać w tym kierunku, czy oznaczone w nich akta prawne zostały już do wymiaru należytości oznajmione lub nie.

W tym ostatnim przypadku dotyczące akty prawne zaciągnąć należy do **Wzór O.** zapisków podług wzoru *O* i jednocześnie zapisać je w rejestrze *B* aktów, opłacie należytości podlegających.

Celem rozłożenia podatku należy tymczasowo w tablicy rozkładu podatku gruntowego przy dotyczącym posiadaczu gruntu, dopisując numer arkusza oznajmień, uwidocznic, że trzeba będzie zmianę uwzględnić.

Poczynione zapiski ma urząd podatkowy potwierdzić w przeznaczony na to rubryce arkusza oznajmień z odwołaniem się do pozycyi rejestru *B* i tablicy rozkładowej.

Następnie ma urząd podatkowy te arkusze oznajmień razem z załączkami oddać niezwłocznie Sądowi księgi gruntowej.

Wracające arkusze oznajmień doręczyć należy niezwłocznie urzędnikowi pomiarowemu po wynotowaniu z uwiadomień Sądu księgi gruntowej szczegółów, które mogłyby mieć wpływ na wymiar podatku.

D. Postępowanie c. k. urzędów wymiaru należytości.

Jeżeli urząd podatkowy nie jest zarazem urzędem ustanowionym do wymierzania należytości, urzędnik pomiarowy winien przed oddaniem arkuszy oznajmień urzędowi podatkowemu arkusze te porównać z uwiadomieniami na zasadzie §fu 16go niniejszego przepisu od c. k. urzędu wymiaru należytości otrzymanemi a następnie zakomunikować urzędowi wymiaru należytości wykazem podług **Wzór P.** wzoru *P* sporządzonym szczegółły arkuszy oznajmień, dotyczące się tych aktów prawnych, o których nie uczyniono doniesienia w celu wymiaru należytości.

W tym celu urząd wymiaru należytości winien będzie utrzymywać zapiski podług wzoru *O* a jednocześnie akta prawne o które chodzi, zapisywać w rejestrze *B* do aktów podlegających opłacie należytości.

E. Czynności szczególne co do trwałych zmian w uprawie i czasowych zmian w przedmiocie.

Trwale zmiany w uprawie notowane będą w myśl §fu 7go jedynie tylko u urzędnika pomiarowego.

Co się tyczy stwierdzonych czasowych zmian w przedmiocie, należy zapiski zarządzone w przepisie do §fu 32go z należącemi do nich prośbami i arkuszami oznajmień zwyczajnie dopiero po upływie okresu czynności letnich, doręczyć urzędowi podatkowemu, który akt ten za pośrednictwem Władzy wymiaru podatków I instancyi przesłać ma Władzy skarbowej krajowej celem wydania orzeczenia.

Na podstawie tego orzeczenia, które Władza skarbową krajową zamieścić winna w zapiskach, urząd podatkowy ma podatek gruntowy odpisać lub dopisać a następnie zwrócić zapiski razem z załączkami urzędnikowi pomiarowemu.

Ten ostatni uwidocznienie ma przygotowane czasowe uwolnienia od podatków i trwanie tych uwolnień w arkuszach posiadania obok dotyczących parcel.

Gdy chodzi o czasowe zmiany w przedmiocie, które nastąpiły już w roku poprzednim, jednak dopiero w roku bieżącym mogły być stwierdzone, dotyczący akt należy bez zwłoki poddać oddzielnie dalszej czynności urzędowej.

F. Tymczasowe uwidocznienie w przypadku §fu 45go, l. 1.

Co do tymczasowego uwidocznienia zmian, które wymagają rozleglejszych pomiarów, trzeba mieć na względzie co następuje:

1. Tablice działowe, które zarządy kolei oddać mają urzędnikowi pomiarowemu a które także przez interesowanych posiadaczy gruntów winny być podpisane, zawierać muszą szczegóły podane we wzorze Q.

Wzór Q.

Czysty dochód dotyczących parcel wpisze urzędnik pomiarowy na podstawie wypracowania arkusza posiadania.

2. Co do zmian w przedmiocie, wzmiankowanych w §fie 47, co do których zarząd kolei życzy sobie, aby je uwzględniono już przy tymczasowym uwidocznieniu, dołączyć ma zarząd kolei wykaz szczegółowy, opatrzony potrzebnymi załączkami (szkicami, opisami itd.).

3. Urzędnik pomiarowy winien porównać starannie tablicę działową z odnośnymi arkuszami posiadania a spostrzeżone błędy albo niezwłocznie sprostować albo donieść o nich zarządowi kolei celem bliższego wyjaśnienia.

4. Tymczasowy wykaz zmian wygotować należy podług przykładu podanego we wzorze R.

Wzór R.

Sprostowanie arkuszy posiadania na razie nie nastąpi, lecz tymczasowy wykaz zmian służy do uwzględnienia przy rozkładaniu podatku a po dokonany rozkładzie, wykaz zmian zwrócić należy niezwłocznie urzędnikowi pomiarowemu.

5. Wykonywając stanowcze uwidocznienie wedle dokumentów w myśl §fu 48go złożonych, należy przedewszystkiem zmiany, jeśli są, uwidocznienie w tymczasowym wykazie zmian.

Jeżeli się nie znajdują żadne lub tylko nieistotne zmiany, nie trzeba wygotować nowego wykazu zmian, lecz należy tymczasowy wykaz, umieszczonym na karcie tytułowej i podpisanym dodatkiem jako „stanowczy“ oznaczyć i po uskutecznienu powołania się dołączyć do protokołu parcel a względnie do zestawienia klas.

6. Na podstawie wykazu zmian, oznaczonego jako „stanowczy“ lub nowo wygotowanego, wykonać należy następnie także uwidocznienie zmian w arkuszach posiadania a z temi postąpić dalej jak przy wszystkich innych zmianach.

7. Dla łatwiejszego obliczenia powierzchni i czystych dochodów, używać ma urzędnik pomiarowy w trudniejszych przypadkach osobnego wykazu podług wzoru S, który dołączyć należy do wykazu zmian.

Wzór S.

8. Gdyby w toku stanowczego uwidocznienia okazała się w wykreśleniu geometrycznym różnica między planami, złożonemi przez zarząd kolei a mapą katastralną (np. przez tak zwane spaczenia), postarać się najprzód należy o ich usunięcie w porozumieniu z zarządem kolejowym a według okoliczności zarządzić na miejscu dochodzenie lub pomiar.

9. Odpowiednio tym przepisom (1—8) postępować należy na zasadzie §fu 49go ustawy także przy tymczasowem uwidocznieniu takich zmian, przez wszelkie inne strony prywatne oznajmionych, które rozleglejszych wymagają pomiarów.

V. Uwzględnienie zmian przy rozkładaniu podatku.

Do §§. 50—53.

Uwzględnienie przy rozkładzie podatku następuje stósownie do przepisów ustawy, zwyczajnie od początku roku.

Wyjątek zachodzi według §fu 51go tylko co do przestrzeni, które uważać należy za budowlane.

Jeżeli zmiany w osobie posiadaczy nawet tymczasowo, począwszy od roku po zajściu zmiany, następującego, z winy tychże nie mogły być uwzględnione a w skutek tego domaganie się podatku wedle §fu 53go ustawy, ciągle do posiadacza w katastrze zapisanego, wystósowywane bywa, pozostawia się stronom pogodzić się prywatnie co do opłacania podatku.

Jeżeli w skutek uwidocznienia zmian wypadnie zarządzić dodatkowe wzięcie na przepis lub odpisanie, albo jeżeli na podstawie arkuszy oznajmień wypadnie orzec co do czasowego uwolnienia od podatku z powodu uprawienia nieużytków, winien urząd podatkowy odnośne arkusze posiadania razem z należącemi do nich arkuszami oznajmień, w krótkiej drodze złożyć Władzy wymierzającej podatek pierwszej instancji, która po sprawdzeniu, czy zachodzą ustawowe warunki dodatkowego wzięcia na przepis lub odpisania, wygotować ma w dwóch egzemplarzach wykaz wzięcia na przepis a względnie wykaz odpisania. Jeden egzemplarz wykazu wzięcia na przepis razem z arkuszami posiadania i oznajmienia doręczyć należy niezwłocznie urzędowi podatkowemu dla zrealizowania, drugi zaś egzemplarz złożyć Władzy skarbowej krajowej, która zarządzi zanotowanie dodatkowego wzięcia na przepis.

Natomiast obydwaj egzemplarze wykazu odpisania razem z załączkami, jakoteż te arkusze oznajmień, tyczące się uprawy nieużytków na zasadzie których żądano przyzwolenia na czasowe uwolnienia od podatków, złożyć należy Władzy skarbowej krajowej do decyzji.

Decyzja zanotowana być ma u Władzy pierwszej instancji wymierzającej podatek, jakoteż w urzędzie podatkowym celem uwzględnienia jej przy corocznym rozkładzie podatku a następnie wszystkie arkusze oznajmienia zwrócić należy urzędnikowi pomiarowemu.

VI. Należytości za czynności urzędowe dotyczące utrzymywania ewidencji.

Do §fu 54go.

Należytości za czynności urzędowe, dotyczące utrzymywania ewidencji, opłacane być mają we wszystkich przypadkach wzięcia w ewidencją, do których załatwienia lub zupełnego uwidocznienia w wypracowaniach, odnoszących się do utrzymania ewidencji, trzeba od chwili, gdy ustawa nabędzie mocy obowiązującej, wykonać jakąś czynność urzędową.

Należytość za przepisanie podług Taryfy I, stanowi częściowy ekwiwalent za roboty manipulacyjne, połączone ze sprostowaniem wypracowań i arkuszy posiadania i przeto we wszystkich przypadkach, w których wykonywa się takie sprostowanie, ma być wymierzona w kwocie albo stałej albo wzrastającej podług czystego dochodu.

Należytość za pomiar według Taryfy II ma być policzoną tylko za pomiary rzeczywiście wykonane.

Pozycye Taryfy II mają być stósowane do podanej w mierze metrycznej powierzchni parceli a względnie części parceli.

Wypracowania regulacyi podatku gruntowego podają jednak za miarę powierzchni katastralne jeszcze w morgach dolno-austryackich a miary te będą dopiero przeliczone na miarę metryczną.

Aby nim to nastąpi ułatwić osądzenie, która pozycya Taryfy ma być zastósowana do terażniejszych katastralnych miar powierzchni, dołącza się tabelę do przeliczania powierzchni w miarach metrycznych, które według Taryfy II są podstawą do obliczenia należytości za pomiar, na dolno-austryackie miary powierzchni.

Załączka
do §fu 54go.

W celu wymierzenia ma urzędnik pomiarowy w odcinku (Juxte) według przepisów §fu 23go wystawić się mającym, zamieścić szczegóły służące według obu Taryf za podstawę obliczenia, jakoteż kwotę opłaty według tychże przypadającą, tę ostatnią zaś przy należytościach za przepisanie katastralne i pomiar, a urząd podatkowy winien wedle tego sprawdzić dokładność obliczenia kwot.

Jeżeli stósownie do ustępu 5go §fu 54go przepisanie posiadania ma być wykonane bez opłacenia należytości, odwołać się należy w wykazie zmian do odnośnego orzeczenia co do wywłaszczenia lub komasacyi.

VII. Postępowanie rekursowe.

Do §fu 55go.

Wyniki pomiaru, obliczenia czystego dochodu i wymierzenia podatku otrzymane według przepisów o utrzymywaniu ewidencji, objawiają się przy rozłożeniu podatku przez doręczenie nakazu zapłaty podatku gruntowego.

W tym celu do każdego nakazu zapłaty, w którym z powodu uwidocznienia według przepisów o utrzymaniu ewidencji, kwota wzięta na przepis różni się od przeszłorocznej, dołączyć należy uzasadnienie, w skutek jakiej czynności urzędowej ewidencyjnej okazało się zmniejszenie lub zwiększenie czystego dochodu albo czasowe uwolnienie od podatku albo odpuszczenie podatku.

Przyczynami wykonanej czynności urzędowej ewidencyjnej są:

1. wyniki pomiaru,
2. sprostowanie błędów,
3. przeniesienie posiadania całej realności,
4. przeniesienie posiadania całej parceli,
5. przeniesienie posiadania części parceli,
6. trwałe i czasowe zmiany w przedmiocie.

Gdyby w nakazie zapłaty nie było dość miejsca do zrozumiałego wyłączenia tego uzasadnienia, natenczas w owem miejscu, w którym obliczony jest czysty dochód wykazany w arkuszu posiadania, odwołać się trzeba do dokładnego wyłączenia, umieszczonego w dodatku, który ma być do nakazu zapłaty dołączony.

VIII. Ułatwienia w opłacie stępli i należytości.

Do §fu 56go.

Celem stwierdzenia okoliczności, czy zachodzą warunki, pod którymi stósownie do ustępu 3go tego paragrafu, zaniechać należy wzięcia na przepis podwyższenia należytości, powziąć ma urząd podatkowy z arkusza oznajmień wiadomość:

- a) czy względem aktu prawnego dokument został wygotowany czy nie;
- b) w którym czasie nastąpiło przeniesienie posiadania;
- c) czy zmiana posiadania zbadaną została z urzędu, lub czy ją strona oznajmiła, a w tym ostatnim przypadku, którego dnia;
- d) w którym czasie przypadła pierwsza obecność urzędnika pomiarowego po zaszłym przeniesieniu posiadania;

Jeżeli urząd podatkowy nie jest zarazem urzędem ustanowionym do wymierzania należytości, natenczas ostatni poweźmie wiadomość o rzeczonych szczegółach z wykazu dostarczonego mu przez urzędnika pomiarowego wedle przepisów do §§. 34—49 (wzór P).

Szczegóły te zapisać trzeba w akcie wymiaru.

Gdy z szczegółów tych okaże się:

- a) że względem przeniesienia posiadania żaden dokument nie był wygotowany, i
- b) że doniesienie o zmianie w posiadaniu bez wygotowania dokumentu dokonanej, uczynione zostało najpóźniej podczas pierwszego po dokonaniu akcie prawnym pobytu urzędnika pomiarowego w gminie, zaniechać należy wzięcia na przepis podwyższenia opłaty, któreby według ustaw o należytościach nastąpić miało. Gdyby do tego czasu to podwyższenie opłaty było już wzięte na przepis, należy je na zasadzie szczegółów w sposób powyższy zbadanych z urzędu odpisać.

IX. Kary porządkowe.

Do §fu 57go.

We względzie wygotowania asygnacyi kary i dalszego urzędowego postąpienia z nią, urzędnik pomiarowy jakoteż urząd podatkowy trzymać się mają przepisów wydanych do §fu 23go. Po upływie każdego kwartału winien urząd podatkowy kwoty, które wpłynęły, wydać przełożonemu dotyczącej gminy za kwitem niestęplowanym, który dołączyć należy do pozycyi rozchodów dziennika dodatkowego (Subjournal) dla katastru podatku gruntowego.

X. Ogólne prawo przeglądania map katastralnych i wypracowań odnoszących się do utrzymywania ewidencji.

Do §fu 58go.

Mapy katastralne i wypracowania odnoszące się do utrzymywania ewidencji przeglądać może każdy. Gdyby jednak potrzebowano kopij lub odpisów tych części wypracowania, wygotowanie tychże zarządzać będą tylko urzędy do utrzymywania ewidencji, za opłatą należytości taryfowych.

O ile zamówienia stron tyczą się odpisów wypracowań katastralnych i niezmienionych lub sprawdzonych litografowanych odcisków map katastralnych, należy je wykonać według przepisów w tej mierze istniejących, które przez wy-

wieszenie ich w lokalu urzędu podatkowego i w archiwie map powinny być uczynione dostępnymi.

Ażeby jednak posiadaczom gruntów ułatwić jak najrychlejsze uzyskanie zamierzonych zmian wpisów księgi gruntowej i dołączenia potrzebnych planów do podania hipotecznego, upoważnia się urzędnika pomiarowego, aby w razie, gdyby przy sposobności pomiaru w celach utrzymania ewidencji lub na żądanie osoby prywatnej wykonywanego, proszono jednocześnie o wygotowanie planu geometrycznego w jednym lub więcej egzemplarzach, przyjmował sam i wykonał zamówienie, zachowując następujące przepisy:

1. Do wygotowania planów używać należy zwyczajnie litografowanych odcisków map i do tego celu sprowadzać dotyczące arkusze mapy z archiwu map.

2. Wygotowanie kopij od ręki dozwolone jest w tym przypadku,

a) gdy litografowanych odcisków map niema w zapasie, lub

b) gdy chodzi o wykreślenie obszaru gruntów, obejmującego nie więcej nad 10 parcel i 6 hektarów = 10 morgów, 682 sążni kwadratowych.

3. Takie rysunki ręczne wygotowywać należy na tak zwanej kalce płóciennej. Do wyrysowania używać trzeba trwałego tuszu.

Natomiast wykonywanie kopij za pomocą przekłócia nie jest dozwolone.

4. Wykonanie rysunku ręcznego odpowiadać musi postanowieniom zawartym w ustępie II, l. 1, 2, 3, 5 i 6 rozporządzenia ministerstw sprawiedliwości i skarbu z dnia 1 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 86), którem ogłoszony został przepis, dotyczący warunków, pod którymi zaniechane być ma wykonanie pomiaru przez urzędnika pomiarowego, gdy chodzi o oznajmione działki gruntów.

Rysunek ręczny opatrzyć trzeba datą i podpisem urzędnika pomiarowego.

5. Wygotowania należy po skutecznieniu wypracowania wyników pomiaru wykonać jak najrychlej według kolei zamówień.

6. Ażeby zabezpieczyć skarb od nieodbierania wygotowanych kopij, urzędnik pomiarowy winien pobierać od zamawiającego a to tak w tym przypadku, gdy do wygotowania używa się odcisków map, jak i wtedy, gdy się je wygotowuje od ręki, zaliczkę w kwocie równej dwóm trzecim częściom prawdopodobnych kosztów i odesłać ją niezwłocznie do urzędu podatkowego.

7. Do zamówień utrzymywać ma urzędnik pomiarowy książkę zamówień podług wzoru T.

Wzór T.

Kopie po ich wygotowaniu i obliczeniu kosztów odesłać należy urzędowi podatkowemu do wydania zamawiającemu i ściągnięcia niezapłaconej kwoty kosztów.

Kwity kasowe na zaliczkę i ściągniętą pozostałą kwotę kosztów opiewające, które urząd podatkowy wydawać ma urzędnikowi pomiarowemu, dołączać należy do książki zamówień.

Tę książkę zachowywać należy przy wypracowaniu, odnoszącem się do utrzymywania ewidencji.

Postanowienia, tyczące się ogólnych obowiązków inspektorów do utrzymywania ewidencji.

W myśl ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 84), ustanawia się inspektorów do utrzymywania ewidencji, których zadaniem będzie nadzorowanie wykonawczych urzędników pomiarowych pod względem zgodności ich postępowania z ustawą, właściwości sprawowania służby i dokładności w wykonywaniu robót technicznych i kancelaryjnych.

Do tego celu tworzy się okrąg służbowy inspektorów z grupy okręgów pomiarowych a względnie ze wszystkich okręgów pomiarowych kraju koronnego, w obrębie których sprawować mają poruczony im nadzór przez rewidowanie wszelkich działań i czynności urzędowych urzędników pomiarowych.

W szczególności obowiązany jest inspektor podczas tych rewizyj:

1. sprawdzać, czy wszelkie zapiski są utrzymywane podług przepisów i czy uwidocznienia odnoszące się do utrzymywania ewidencji, zgadzają się z treścią oznajmień lub uwiadomień od Władz i urzędów publicznych;
2. sprawdzać, czy arkusze oznajmień są w czasie właściwym poddawane czynności urzędowej;
3. sprawdzać, czy przepisane ustawą obwieszczenia są ogłaszane według przepisów i w czasie właściwym;
4. sprawdzać, czy przepisane uwiadomienia i wezwania są wygotowywane i doręczane;
5. badać postępowanie przy pertraktacyi z posiadaczami gruntów, mającej na celu stwierdzenie zmian posiadania;
6. badać, czy we właściwym czasie wykonano indykacje i w jaki sposób postępowano przy ich rewizyi;
7. badać sposób postępowania przy stwierdzeniu zmian w przedmiocie;
8. sprawdzać, czy należitości policzone za czynności urzędowe, odnoszące się do utrzymywania ewidencji i za wygotowane szkice map są zgodne z ustawą i kontrolować, czy są pobierane w wymiarze ustawowym a to przez przeglądanie doręczonych stronom obrachunków i porównanie ich z wziętymi na przepis przez urząd podatkowy należitościami a według okoliczności przez przesłuchiwanie posiadaczy gruntów;
9. badać przepisane uzupełnianie arkuszy posiadania, w szczególności zaś pod względem zapisania tytułu prawnego przeniesienia posiadłości;
10. sprawdzać zgodność arkuszy posiadania pod względem zmniejszenia się lub zwiększenia w ciągu roku powierzchni i czystego dochodu z sumarycznem przedstawieniem w protokole parcel a względnie z zestawieniem klas gminami wykonanem;
11. kontrolować okoliczności, od których zależy uwolnienie od podatku i trwanie uwolnienia;
12. sprawdzać dokładność wykonanych pomiarów i czy są wiernie i podług przepisów wyrysowane na mapach;
13. badać i popierać stosunki służbowe urzędników pomiarowych z Władzami i urzędami publicznymi, mianowicie z sądami księgi gruntowej, urzędami podatkowymi i przełożonymi gmin.

Postanowienia, dotyczące się stosunków służbowych urzędników do utrzymywania w ewidencji katastru podatku gruntowego na zasadzie ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 84) jakoteż dochodów im się należących.

1. Wszyscy urzędnicy i elewi do utrzymywania w ewidencji katastru podatku gruntowego, stanowią wspólny skład osobowy a mianuje ich ministerstwo skarbu.

2. Prawo asygnowania należitości dla funkcyonaryuszów do utrzymywania ewidencji, pełniących obowiązki w pewnym kraju koronnym, służy Władzy skarbowej krajowej.

3. Co się tyczy wynagrodzenia za podwodę łącznie z dodatkiem z funduszu krajowego, należącego się w myśl artykułu III ustawy w razie podróży służbowych i przesiedlania się, mieć należy na względzie co następuje:

a) Należytość za podwodę stanowi ustanawiane peryodycznie i do publicznej wiadomości podawane wynagrodzenie za jednego konia i jeden kilometr, łącznie z dodatkiem z funduszu krajowego ustanowionym dla dotyczącego kraju.

Wynagrodzenia dodatku z funduszu krajowego etatowi skarbowemu nie można się domagać.

b) Każdemu urzędnikowi do utrzymywania ewidencji pozwala się liczyć w podróżach służbowych do przewozu osób i rzeczy pół wozu podwodowego (dwa konie).

c) Należytość tę wolno jednak liczyć tylko za przebytą odległość od gminy do gminy albo od miejsca do miejsca a względnie aż do najbliższej stacyi kolei żelaznej lub żeglugi parowej.

Za przejazd w obrębie granic gminy lub za przejechanie kawałka drogi z powrotem na nocleg nie wolno liczyć należytości.

d) W przypadkach, w których zachodzi udowodniona potrzeba użycia większej siły pociągowej, Dyrekcya skarbowa krajowa może przyzwolić osobne wynagrodzenie aż do 50 od sta należytości za podwodę, przypadającej za odnośną przestrzeń.

e) Za podróże przesiedlne, gdy się używa podwody, wolno policzyć ilość koni według przepisów, tyczących się urzędników rządowych w ogólności.

f) Należytość za podwodę płacić ma urzędnik do utrzymywania ewidencji niezwłocznie gotówką w stacyi, w której bierze podwodę.

g) Podwody nie wolno pod żadnym pozorem używać do celów prywatnych. W razie przekroczenia tego zakazu dotyczący funkcyonaryusz, prócz skarcenia drogą dyscyplinarną, zniewalany będzie do zapłacenia całkowitej należytości pocztowej dostarczycielowi podwody.

4. Wykonywującemu urzędnikowi ewidencyjnemu wyznaczyć należy zwyczajnie w lokalu starostwa lub urzędu podatkowego pokój stósowny do urzędowania.

Gdyby umieszczenie go tamże było zgoła niemożliwe, nająć należy dla niego pokój na kancelaryą.

5. Mapy i wypracowania zachowywać należy w każdym razie w starostwie lub w urzędzie podatkowym a to mapy w szafach stósownie urządzonych.

6. O ileby sprzętów do kancelaryi urzędników ewidencyjnych, jakoteż do przechowywania map i wypracowań nie można dostać bezpłatnie z inwentarza władz skarbowych lub urzędów znajdujących się w ich siedzibie lub w pobliżu, należy je sprawić w miarę najściślejszej potrzeby i z jak największą oszczędnością.

7. Każdy funkcyonaryusz do utrzymywania ewidencji pobierać będzie ryczałt na materiały piśmienne i rysunkowe w kwocie 1 zł. miesięcznie.

8. O ileby uczęszczanie do urzędu po obiedzie było potrzebne, przyzwolone być może każdemu funkcyonaryuszowi do utrzymywania ewidencji ryczałt na światło po 1 zł. 50 c. miesięcznie od 1 października do końca kwietnia.

9. Na koszta podróży i wydatki połączone z czynnościami pomiarowemi, wydawać należy urzędnikowi do utrzymywania ewidencji stósowne zaliczki, z których się ma wyrachować.

10. Co się tyczy wydatków w gotówce na zapłaty dla robotników, posłańców i za przewóz, tudzież za sygnały, paliki i wszelkie inne materiały potrzebne do pomiaru i położenia znaków granicznych, składający rachunki winien kwity odbiorców dać przełożonemu gminy do potwierdzenia pod tym względem, że policzone kwoty odpowiadają stosunkom miejscowym.

11. Wykazy kosztów podróży, dowodami opatrzone, składać należy co miesiąc a to w przeciągu dni czternastu po upływie miesiąca, Władzy skarbowej krajowej do zarządzenia ich sprawdzenia. Przekroczenie tego terminu pociąga za sobą utratę prawa do wynagrodzenia kwot w rachunku podanych. Zaliczkę, jeśli na to była dana, należy wziąć niezwłocznie na przepis do zwrotu i ściągnąć ją przez odciążenie od pensyi.

Uwiadomienie o załatwienie rachunku kosztów podróży wydawać należy składającemu rachunek za potwierdzeniem odbioru.

Zażalenia przeciw temu załatwieniu podawać można tylko w terminie zawitym czternastodniowym. Rozstrzyga je ministerstwo skarbu.

12. Ilość materiału opałowego, potrzebnego do kancelaryi urzędnika ewidencyjnego, obliczać należy podług pojemności sześcienniej na zasadzie przepisów, dotyczących się opalania lokali urzędu podatkowego.

13. Czynsze najmu wypłacane być mają w terminach kontraktami umówionych a ryczałtowe w ustępach powyższych wzmiankowane, w ratach miesięcznych z góry a to w urzędach podatkowych.

14. We względzie sprzedaży i pożyczania narzędzi mierniczych skarbowych ich części składowych, tudzież przyborów mierniczych urzędnikom do utrzymywania ewidencji, obowiązują następujące przepisy:

- a) Inspektorowie do utrzymywania ewidencji dostawać będą bezpłatnie do swego użytku wszelkie potrzebne narzędzia miernicze i przybory miernicze z zapasów instytutu litograficznego katastru, za pośrednictwem Władzy skarbowej krajowej, pod warunkiem zwrócenia ich w nieuszkodzonym stanie.
- b) Urzędnikom pomiarowym można narzędzia miernicze, ich części składowe i przybory miernicze z tychże zapasów oddawać na własność pod warunkiem, że cenę kupna, która będzie oznaczona, zapłacą natychmiast lub spłacać będą ratami albo też pożyczać za opłatą wynagrodzenia za zużycie.
- c) Sprzedawanie i pożyczanie przedmiotów skarbowych nastąpić może tylko na prośbę drogą służbową do Władzy skarbowej krajowej podaną a uskutecznione pożyczanie utrzymywane być ma w ewidencji u tejsze Władzy krajowej za pomocą książki zapisków.
- d) Cena sprzedaży nowych narzędzi mierniczych, ich części składowych lub przyborów mierniczych w ogólności oznaczana będzie na podstawie ustanowionej do tego celu taryfy cen z doliczeniem kosztów przywozu aż do siedziby Władzy skarbowej krajowej i wydatków pobocznych, równych połowie kosztów przywozu, przedmiotów zaś już używanych, na podstawie oceny ze względu na ich zużycie.
- e) Oznaczoną cenę kupna trzeba zapłacić

aż do 10 zł. na raz			
" " 20 " w trzech	ratach	miesięcznych	
" " 30 " w ośmiu	" "	" "	
nad 50 " w dwunastu	" "	" "	
- f) Odebranie napowrót lub odkupienie takich przedmiotów w razie wystąpienia odbiorcy ze służby nastąpić może tylko wtedy, gdy rat jeszcze zalegających

żadnym innym sposobem ściągnąć nie można, jak tylko przez zajęcie przedmiotu sprzedanego. W przypadku tym inspektor do utrzymywania ewidencji musi zbadać i ocenić przedmioty a gdy się zwraca raty już ściągnięte, trzeba pamiętać o brakach, gdyby były, naprawkach i wynagrodzeniu za zużycie.

- g) Wynagrodzenie za zużycie pożyczonych przedmiotów skarbowych wynosi jeden od sta wartości tych przedmiotów za każdy miesiąc używania. Całkowita cena kupna, nie licząc kosztów przewozu i wydatków pobocznych, stanowi wartość nowych przedmiotów. Wartość zaś starych, już używanych przedmiotów, zbadać należy przez ich ocenienie.

Te przedmioty, które mają być wysłane z zapasów instytutu litograficznego, oceniane będą w tymże instytucie przez komisją, przedmioty zaś znajdujące się u Władz skarbowych krajowych oceniać będzie inspektor do utrzymywania ewidencji, przyzwawszy najmniej jednego znawcę.

- h) Przedmioty zwrócone zbadać ma inspektor do utrzymywania ewidencji w obecności oddawcy lub jego zastępcy.

Jeżeli przedmiot jest uszkodzony, ten który go miał w pożyczeniu, ma ponieść kosztą naprawy, które Władza skarbową krajową ma oznaczyć i ściągnąć z wynagrodzeniem za zużycie.

15. Rachunki inwentarskie, do utrzymywania których posługiwać się należy drukami, używanymi przy dotychczasowej ewidencji katastru, dzielą się stósownie do przedmiotów, do których się odnoszą, na następujące:

I. co do wszelkich narzędzi mierniczych i przyborów mierniczych;

II. co do wszelkich papierów rysunkowych;

III. co do druków do użytku w czynnościach pomiarowych;

IV. co do wszelkich sprzętów kancelaryjnych i wszystkich innych przyborów.

Pod tym względem przepisuje się porządek następujący:

- a) do składania rachunków obowiązany jest inspektor do utrzymywania ewidencji.

Jeżeli w kraju koronnym ustanowionych jest więcej inspektorów, Władza skarbową krajową poruczyć ma oddzielnie jednemu z nich to zadanie.

- b) Przedmiotów inwentarskich, wydanych urzędnikowi pomiarowemu do używania w służbie nie trzeba zapisywać jako wydatek w rachunkach inwentarskich, lecz utrzymywać je należy w ewidencji w książce zapisków i składający rachunki zachowywać ma wystawione potwierdzenia odbioru tych przedmiotów.

- c) Urzędnicy pomiarowi winni także utrzymywać książkę zapisków do przedmiotów inwentarskich im powierzonych.

- d) Inspektorowie do utrzymywania ewidencji obowiązani są przy sposobności lustracyj u urzędników pomiarowych kontrolować na podstawie odnośnych książek zapiskowych istnienie przedmiotów inwentarskich im powierzonych a nadto przekonywać się, czy mapy katastralne i wypracowania są podług przepisów zachowywane.

Nadto badać mają dokładnie stan przedmiotów wypożyczonych i obchodzenie się z niemi, uchylić dostrzeżone niewłaściwości a według okoliczności uczynić doniesienie do Władzy skarbowej krajowej.

- e) Po upływie każdego roku zamknąć należy wszystkie rachunki inwentarskie. Książki zapisków mają pozostać u składających rachunki a względnie u

urzędników pomiarowych; rachunki zaś inwentarskie złożyć należy w ciągu czterech tygodni po upływie roku Władzy skarbowej krajowej, która swoim urzędnikom rachunkowym poruczy ich sprawdzenie.

f) Po upływie roku Władza skarbowa krajowa uwiadomić ma instytut litograficzny dla katastru o zapasach narzędzi mierniczych i przyborów mierniczych, wykazanych w rachunku inwentarskim I.

16. Urzędnicy do utrzymywania ewidencji ulegają służbowej i majątkowej odpowiedzialności za dokładność i ścisłość swoich czynności urzędowych i wypracowań.

Podlegają postępowaniu dyscyplinarnemu według postanowień rozporządzenia cesarskiego z dnia 10 marca 1860 (Dz. u. p. Nr. 64).

Powtarzające się błędy w wygotowaniach piśmiennych i pracach technicznych karać należy grzywnami w kwocie od 1 do 20 zł. i ściągać te grzywny z pensyi.

Gdyby z powodu błędnego pomiaru potrzebny był nowy pomiar, urzędnik pomiarowy, jeżeli może sam ten nowy pomiar wykonać, nie ma prawa do wynagrodzenia kosztów położenia znaków granicznych z nowego pomiaru wynikłych, kosztów podróży, tudzież dyet.

Jeżeli nowy pomiar wykonany został przez innego urzędnika pomiarowego, koszta przerzeczzone wynagrodzić ma ten, który je zawinił.

Wszystkie pomiary i rozgraniczenia, tudzież wygotowania kopij map i odpisy wypracowań, odnoszących się do utrzymania ewidencji, podjęte na żądanie stron, wykonywać będą urzędnicy do utrzymywania ewidencji na mocy swego obowiązku służbowego a wynagrodzenia, które strony mają za to płacić, stanowią dochód skarbowy.

Urzędnikom do utrzymywania ewidencji jest więc wzbronione wykonywanie robót odnośnych dla własnej korzyści z obejściem lub uszczupleniem należytości przypadających skarbowi państwa lub za osobnem wynagrodzeniem.

Przekroczenie tego zakazu, pominąwszy, iż kwota, którą skarb państwa stracił, winna być zwrócona, karać należy za pierwszym razem naganą piśmienną, w ponownym przypadku w myśl §fu 8go, lit. d, rozporządzenia cesarskiego z dnia 10 marca 1860 (Dz. u. p. Nr. 64), oddaleniem ze służby.

Dunajewski r. w.

Wzór A do §fu 16go.

Rok 1883.

Powiat podatkowy tullnski.

Gmina Kronau.

Doniesienie nadeszło, albo arkusz oznajmien został
spisany:w urzędzie podatkowym . . . . . dnia . . . . .
u urzędnika pomiarowego dnia . . . . .

Arkusz oznajmien Nr. . . . .

Stan dotychczasowy											
Nr. bieżący arkusza posiadania gruntów.	Nr. parceli	Nr. domu	Nazwisko i miejsce zamieszkania posiadacza	Rodzaj uprawy i klasa gruntu	Powierzchnia		Czysty dochód		Oznaczenie zmiany, czasu, w którym nastąpiła, aktu lub dokumentu, na którym się zmiana opiera	Obecność urzędnika pomiarowego w gminie najbliższego chwili przeniesienia posiadania, jeżeliby zaszkodziła, nastąpiła dnia	Wynik badania dokonanego przez urzędnika pomiarowego
					morg.	kwadr.	zł.	e.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
7	423	7	Burg Franciszek z Kronau	Rola, 2	7	108	50	Dział gruntu. Kontrakt kupna ddo. Tulln 17 kwietnia 1883	15 lipca 1883	Pomiar wykonany w obecności obu dwo interesowanych	
4	Cała posiadłość	4	Lorm Ferdynand z Kronau	.	.	.	.	Kupno. Przyzwolenie sądu powiatowego tullnskiego jako władzy opiekunckiej z dnia 10 kwietnia 1883, L. 6101	15 lipca 1883		
17	610	17	Kern Franciszek z Kronau	Rola, 1	3	69	75	Nowy budynek, z urzędu badany		Podatek budynkowy będzie wzięty na przepis od dnia 1 sierpnia 1883	

(Polnisch.)

60

Nowy stan												
Nr. arkusza posiadania gruntowego	Numer parceli	rodzaj uprawy i klasa	gruntu		czysty dochód		Nr. domu	posiadacza		W wykazie zmian uwidoczono pod numerem bieżącym	Uwagi urzędu podatkowego	Miejsce na uwidomienia od Sądu księgi gruntowej
			powierzchnia	zł. c.	Nazwisko i miejsce zamieszkania	sta- nowczo		tym- czasowo				
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
7	423/1	Rola, 2	3	46	7	Burg Franciszek z Kronau	1	.				
15	423/2	Rola, 2	4	62	15	Lechner Karol z Kronau		.				
4	Cata posiadłość	.	.	.	4	Auer Jan z Kronau	2	.				
17	610 p. b. 718	Rola, 3 przez strzeń budowlana	3	69	17	Dotychezasowy	8	.				

Wzór B do §fu 16go.

Powiat podatkowy . . . . .

Z a p i s k i

tyczące się arkuszy oznajmień, obejmujące przypadki wzięte w ewidencją w roku . . . . .

Nr. arku- sza oznaj- mień	Nazwisko strony	Krótkie wyłączenie oznajmionej zmiany	Arkusze oznajmień		U w a g a
			oddany został urzędowi po- datkowemu przez urzę- dnika pomia- rowego dnia	zwrócony został przez urząd podat- kowy urzędni- kowi pomiaro- wemu dnia	

Wzór C/1 do §fu 18go.

Obwieszczenie.

W myśl §§. 18 i 19 ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 83) o utrzymaniu w ewidencji katastru podatku gruntowego podaje się do powszechnej wiadomości, że podpisany urzędnik pomiarowy celem wykonania czynności urzędowych, dotyczących się utrzymania ewidencji, przybędzie do gminy dnia . . .

Wzywa się przeto wszystkich posiadaczy gruntów, w których posiadłości zaszła zmiana, aby w dniu oznaczonym stawili się w kancelaryi gminnej i podpisanemu urzędnikowi pomiarowemu okazali dokumenty, jeżeli je posiadają lub wszelkie inne dowody, dotyczące się zaszłych zmian, albo udzielili ustnie potrzebnych wyjaśnień.

W sprawie tych przeniesień posiadania, co do których dotyczący posiadacze gruntów nie mają w ręku dokumentów, winni stawić się tak dawniejsi jak i nowi posiadacze.

. . . . . dnia . . . . .

. . . . . geometra do utrzymywania ewidencji:

N. N.

Że obwieszczenie powyższe w myśl przepisów §fu 18go ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 83) ogłoszone zostało w gminie sposobem w miejscu używanym, potwierdza

przełożony gminy:

N. N.

Wzór C/2 do §fu 18go.

Obwieszczenie.

W myśl §§. 18 i 19 ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 83) o utrzymywaniu w ewidencji katastru podatku gruntowego podaje się do powszechnej wiadomości, że celem przyjmowania oznajmień o zaszłych zmianach w posiadłościach gruntowych, tudzież wszelkich innych czynności urzędowych, mających na celu utrzymanie ewidencji, podpisany urzędnik pomiarowy będzie obecny w dniach . . .^{go} i . . .^{go} . . . . . 188 . i . . . . . w lokalu urzędu podatkowego w . . . . .

Posiadacze gruntów zechcą przeto w rzeczonych dniach w sprawie utrzymywania w ewidencji katastru złożyć u podpisanego urzędnika pomiarowego oznajmienia albo wszelkie inne dowody lub ustne oświadczenia, tyczące się zmian, które zaszły w posiadłościach gruntowych.

. . . . . dnia . . . . .

. . . . . geometra do utrzymywania ewidencji:
N. N.

Że obwieszczenie powyższe w myśl przepisów §fu 18go ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 83) ogłoszone zostało w gminie sposobem w miejscu używanym, potwierdza

przełożony gminy:
N. N.

Wzór D do §fu 23go.

Do Pana . . . . .

w . . . . . Nr. . . . .

Ponieważ Pan do pomiaru parcel Nr . . . . . do którego termin na dzień . . . . . był wyznaczony, nie stanąłeś, pomiar ten w myśl §. 24go ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 83) o utrzymywaniu ewidencji katastru podatku gruntowego został dokonany a zarazem uskuteczniiono oznaczenie linii działowych.

O czem uwiadamia się Pana z tym dodatkiem, że wynik pomiaru tego będzie wzięty za podstawę do uwidocznienia działu w wypracowaniach katastralnych, tudzież do czynności urzędowej Sądu księgi gruntowej w celu uskutecznienia wpisu praw rzeczowych, uzasadniających osobisty obowiązek płacenia podatku i że w skutek sprzeciwienia się, gdyby w ciągu dni 14 u podpisanego urzędnika pomiarowego lub w urzędzie podatkowym w . . . . . było uczynione, ponowny pomiar tylko na koszt Pana będzie wykonany.

. . . . . dnia . . . . .

N. N.

. . . . . geometra do utrzymywania ewidencji.

Wzór E do Sfu 23go.

Książka sznurowa należności za utrzymywanie w ewidencji.

Nr. _____

Pan . . . . .

posiadacz gruntu w . . . . .

opłacić ma z powodu . . . . .

. . . . .

. . . . .

	zł.	c.
Należność za przeniesienie		
Należność za pomiar		
20procentowy dodatek do poprzedniej		
Koszta znaków granicznych		
Dyety za . . dni po		
Koszta podróży (należność za podwodę)		
Płaca za . . dni po		
Dodatek służbowy za . . dni po		
Kara porządkowa		
Razem .		

Data . . . . .

Certyfikat urzędni podatkowego tyczący się wzięcia na przepis powyższych należności, dołączony został do rachunku kosztów podróży za miesiąc . . . . .

Nr. (jak wyżej).

Nr. _____

Pan . . . . .

posiadacz gruntu w . . . . .

opłacić ma z powodu . . . . .

. . . . .

. . . . .

	zł.	c.
Należność za przeniesienie		
Należność za pomiar		
20procentowy dodatek do poprzedniej		
Koszta znaków granicznych		
Dyety za . . dni po		
Koszta podróży (należność za podwodę)		
Płaca za . . dni po		
Dodatek służbowy za . . dni po		
Kara porządkowa		
Razem .		

Data . . . . .

N. N.
c. k. geometra do utrzymywania ewidencji.

Certyfikat

jako należności stósownie do książki sznurowej Nr. . . . zaasynowane w kwocie . . zł . . c. pod Nr. bież. . . . wykazu należności za utrzymywanie w ewidencji zostały wzięte na przepis.

C. k. urząd podatkowy w . . . . .

dnia . . . . .

N. N.
poborca.
N. N.
kontrolor.

Wzięto na przepis w zapisku do
należytości za utrzymanie w ewidencji
pod Nr. bież. . . . a kwotę na poprze-
dniej stronie wyrażoną zapłacić należy
pod rygorem egzekucyi razem z naj-
bliższą ratą podatku gruntowego.

C. k. urząd podatkowy w . . . .

dnia . . . . .

N. N.
poborca.

N. N.
kontrolor.

Wzór F do Sfu 28go.

Zapiski

tyczące się należności i kar porządkowych, które mają być ściągnięte z powodu wykonania czynności urzędowych w celu utrzymania ewidencji, jakoteż z powodu pomiarów.

Nr. bieżący mniejszych zapisków	Nr. wycinka sznurowego	Obowiązanie do zapłacenia		Według książki sznurowej urzędnika pomiarowego ściągnąć należy										Na rachunek należyłości obok wyrażonej				Uwaga	
		Nazwisko	Miej- sca za- mie- szkania i Nr. domu	Należy- tość za przenie- sienie sienie	Należy- tość za pomiar	20% dodatek do nale- żytości za pomiar	Koszta rozgra- nienienia	Dyety	Koszta podróży lub należy- tość za pod- wodę	Płaca	Dodatek stabilno- wy	Kara porząd- kowa	Razem	Art. dnieu.	zapłacono	odpisano	stoso- wnie do roz- porząd- zenia		kwota
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
				zł. c.	zł. c.	zł. c.	zł. c.	zł. c.	zł. c.	zł. c.	zł. c.	zł. c.	zł. c.	zł. c.	zł. c.	zł. c.	zł. c.	zł. c.	

Wzór G do §fu 24go.

Okrag pomiarowy . . . . .

Z a p i s k i

tyczące się zupełnej rewizji wiadomych szczegółów co do osoby posiadaczy i przedmiotów podlegających podatkowi, dokonanej w myśl §fu 24go ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 83) o utrzymywaniu w ewidencji katastru podatku gruntowego.

Nr. bieżący	Powiat podatkowy i mina	Rewizya dokonana w rok			Arkusze oznajmien zostały wygotowane Nr.
		1884	1885	1886	
		stósownie do załączki Nr.			
1	2	3	4	5	6
	Powiat podatkowy aschski:				
1	Asch	1	.	.	24 aż do 30/188
2	Gottmannsgrün	.	34	.	18 „ „ 20/1885
3	Haslau	2	.	.	55 „ „ 10/1885
4	Hirschfeld	.	35	.	2 „ „ 4/1885
5	Nassengrub	3	.	.	⊕
6	Niederreuth	.	.	48	13 aż do 15/1886
7	itd.				

Wzór H do §fu 24go.

Obwieszczenie.

W myśl §fu 24go ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 83) o utrzymywaniu w ewidencji katastru podatku gruntowego podpisany urzędnik pomiarowy wykona dnia . . . . . zupełną rewizyą stanu posiadania w gminie a to celem zbadania szczegółów katastru tak we względzie osób posiadaczy, jakoteż przedmiotów podatkowi podlegających.

Wzywa się więc wszystkich posiadaczy gruntów, aby w dniu oznaczonym stanęli w kancelaryi gminnej celem stwierdzenia ich stanu posiadania i zgodności tegoż z arkuszami posiadania.

. . . . . dnia . . . . .

N. N.

. . . . . geometra do utrzymywania ewidencji.

Wzór J do §fu 24go.

W myśl §fu 24go ustawy o utrzymywaniu w ewidencji katastru podatku gruntowego odbędzie się dnia . . . . . 1884 o godzinie . . . . . przed południ^{em}_u obejście niw . . . . . celem zrewidowania stanu posiadania, do czego zaprasza się Pana niniejszem.

. . . . . dnia . . . . .

N. N.

. . . . . geometra do utrzymywania ewidencji.

Wzór K do §fu 28go.

Przykład

rozłożenia czystego dochodu na grunta poddane komasacyi.

Czysty dochód katastralny przypadający na cały obszar gruntów poddanych komasacyi w sumie . . . . . 3.841 zł. 30 c. czyni **4·28 od sta** wartości, która dla tego obszaru gruntów przy ustanawianiu planu nowego składu oznaczona została w sumie 89.750 „ — „

Czysty dochód katastralny każdego z osobna kawałka wyrównawczego wynosi przeto 4·28 od sta wartości, która przy komasacyi temu kawałkowi wyrównawczemu została przyznana.

A. Obliczenie czystego dochodu katastralnego całego stanu posiadania przez komasacyą powstałego co do każdego z osobna posiadacza gruntu.

Nr. nowego arkusza posiadania	Przyznana wartość wszystkich w arkuszu posiadania wymienionych kawałków wyrównawczych		4·28 od sta kwoty obocznej jako nowy czysty dochód	
	zł.	c.	zł.	c.
1	2		3	
1	12.500	.	535	.
2	4.300	.	184	4
3	3.300	.	141	24
4	7.400	.	316	72
5	12.800	.	547	84
6	9.750	.	417	30
7	4.200	.	179	76
8	15.500	.	663	40
9	9.860	.	422	1
10	10.140	.	433	99
Suma .	89.750	.	3.841	30

B. Obliczenie czystego dochodu katastralnego dla każdego z osobna kawałka wyrównawczego posiadaczowi przyznanego.

Arkusz posiadania Nr. 3.

Nr. nowej parceli	Wartość przyznana przy komasacyi		4·28 od sta kwoty obocznej jako nowy czysty dochód	
	zł.	c.	zł.	c.
1	2		3	
157	615	.	26	32
237	520	.	22	26
238	150	.	6	42
239	300	.	12	84
240	340	.	14	55
241	340	.	14	55
780	420	.	17	98
781	615	.	26	32
Suma .	3.300	.	141	24

Wzór L do §fu 32go.

Z a p i s k i

tyczące się stwierdzonych czasowych zmian w przedmiocie i uwolnień od podatku przyzwolonych z powodu tychże zmian.

Stan gospodarki w chwili, gdy nastąpiło wydarzenie żywiolowe	Dzień nadejścia prośby o cza- sowe uwolnienie od podatku z dołączeniem prośby	Numer dołączo- nych arkuszy oznaj- mien	Wyłączenie przez urzędnika pomiarowego stosunków, wpływających na przyzwolenie	Orzeczenie władzy skarbowej krajowej
12	13	14	15	16

Wzór III do §fu 34go.

Kraj koronny: Dolna Austrya.

Urząd podatkowy: Tulln.

Gmina: Kronau.

Wykaz zmian

na rok podatkowy 1884.

Nr. bieżący	Stan dotychczasowy											Nowy							
	Nr. arkusza oznajmieni	Nr. bieżący arkusza posiadania gruntowego	Nr. parceli	Nr. domu	Nazwisko i miejsce zamieszkania posiadacza	Rodzaj uprawy	Klasa	Gruntów podlegających podatkowi				powierzchnia gruntów wolnych od podatku		Nr. bieżący arkusza posiadania gruntowego	Nr. parceli	Rodzaj uprawy	Klasa		
								powierzchnia		czysty dochód		mor-						mor-	
								gi	sażn.	zł.	c.	gi	sażn.					gi	sażn.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15					
1	1	7	423	7	Burg Franciszek z Kronau	Rola	2	7	108	50	.	.	7	423/1	Rola	2			
													15	423/2	Rola	2			
2	2	4	<i>Cala posiadłość</i>	4	Lorm Ferdynand detto	.	.	.	.	.	.	.	4	<i>Cala posiadłość</i>	.	.			
3	3	7	488	7	Burg Franciszek detto	Łąka	1	.	300	3	19	.	15	488	Łąka	1			
		15	95	15	Lechner Karol detto	Ogród	2	.	120	3	60	.	7	95	Ogród	2			
4	4	417	210	bez	Ender Igaey detto	Winnica	3	1	877	6	19	.	417	210	Winnica	3			
5	5	84	427	84	Dorn Józef detto	Las	1	.	800	3	.	.	84	427/1	Las	1			
													619	427/2	Las	1			
~~*) 6~~	~~6~~	~~33~~	~~290~~	~~30~~	~~Hollaus Karol detto~~	~~Rola~~	~~2~~	~~2~~	~~1285~~	~~43~~	~~40~~	~~.~~	~~57~~	~~290~~	~~Rola~~	~~4~~			
7	7	5	733	5	Fundusz religijny jako dobra Kronau	Łąka	2	14	800	261	.	.	5	733	Łąka	2			
		734	5	5	Własność publiczna	Rzeka Dunaj	2	5	419	27	60	.	50	700	Rzeka Dunaj	.			
8	8	17	610	17	Kern Franciszek z Kronau	Rola	1	3	1400	69	75	.	17	610 Bp. 718	Rola Przestrzeń budowlana	1			
9	9	513	322	bez	Sieder Andrzej detto	Nieprodukcyjne	1	2	1400	69	75	.	17	322/1 322/2	Nieprodukcyjne Rola	5			
10	10	27	712	27	Taiber Jan detto	Łąka	2	6	1000	119	25	.	.	712	Łąka Nieuprawiane	2			
11	11	9	612	9	Bach Antoni detto	Rola	1	7	126	.	.	.	9	612 Bp. 119	Rola Przestrzeń budowlana	1			
													568						
12	12	514	17	bez	Anniger Jan detto	Las	1	150	900	.	.	.	570	17/1 17/2	Las Las	1 1			
													571						
13	13	99	109	bez	Raum Franciszek detto	Rola	1	2	1280	43	40	.	.	103	109	Rola	1		

*) Urzędnik pomiarowy przekreślił ma czerwonym atramentem.

S t a n								Nazwisko i miejsce zamieszkania posiadacza	U w a g i	Nr. bieżący podręcznika	Nr. książki sznurowej należytosci	Dalsze zmiany stósownie do wykazu zmian						
Gruntów podlegających podatkowi				Powierzchnia gruntów wolnych od podatku		Nr. domu	19					20	21	22	23 ^e	na rok	Nr. bież.	
po- wierz- chnia	czysty dochód		mor- gi	sążn.	mor- gi													sążn.
	zł.	e.														16	17	
3 4	.	46 62	50	.	.	.	7 15	Burg Franciszek z Kronau Lehner Karol detto	Dział gruntu.		1							
.	.	.	.	.	.	.	4	Auer Jan detto	Kupno. Wpis do księgi gruntowej dozwo- lony rezolucyą Sądu powiatowego tullnskiego, L. 8210 z r. 1883.									
.	300 120	3 3	19 60	.	.	.	15 7	Lechner Karol detto Burg Franciszek detto	Kontrakt zamiany ddo. Kronau 17/4 1883, prośba o wpis do księgi gruntowej odrzu- cona, stósownie do rezolucyi Sądu powiatow- wego tullnskiego, L. 7220 z r. 1883.									
1	877	6	19	.	.	.	bez	Ender Jan detto	Przeszła przez spadek na syna. Wpis do księgi gruntowej pozwolony rezolucyą Sądu powiatowego tullnskiego, L. 7970 z r. 1883.									
.	400 400	1 1	50 50	.	.	.	84 bez	Dorn Józef detto Schmidt Maciej detto	Tymczasowo. Dział gruntu. Oświadczenie ustne obu inte- resowanych.		2							
2	1280	43	40	.	.	.	37	Schulz Teodor detto	Tymczasowo. Kupno. Oświadczenie ustne obu stron. **) Stósownie do doniesienia Sądu księgi gruntowej L. 850/1884 cofnięte.									
10	.	180	.	.	.	.	5 60 310	Dotychczasowy Własność publiczna	Wymulenie. Nastąpiło w r. 1882.		3							
3	1340	69	8	.	.	.	17 60	Dotychczasowy detto	Nowa bndowa. Podatek budynkowy będzie wzięty na prze- pis od dnia 1 sierpnia 1883.		4							
1	100	8	50	.	.	.	4 200	Dotychczasowy detto	Uprawienie, dokonane w r. 1883. Uwolnienie od podatku kończy się w r. 1893. Rozporządzenie dyrekeji skarb. krajowej L. 17290 z r. 1883.		5							
4 2	200 800	74 45	25	.	.	.	.	detto	Czasowa zmiana w przedmiocie. Zaszła w r. 1882. Uwolnienie od podatku kończy się z końcem 1886. Rozporządzenie dyrekeji skarbowej krajowej L. 18520 z r. 1883.		6							
6	1400	123	75	.	.	.	9 200 bez	Bach Antoni z Kronau Körner Karol detto	Dział gruntu. Rezolucyą Sądu powiatowego tullnskiego, L. 16412 z r. 1883. Połączony ze zmianami w przedmiocie. Plan sytuacyjny złożono.									
45 100	270 580	602	18	.	.	.	bez bez	Raun Fryderyk detto Lanner Karol detto	Dział gruntu. Rezolucyą Sądu powiatowego tullnskiego, L. 19000 z r. 1883. Stwierdzono z urzędu błąd w obliczeniu po- wierzchni wynoszący 4 morgi 1020 sążni ☐ .		8							
2	1280	43	40	.	.	.	bez	Menner Franciszek detto	Kupno. Oświadczenie ustne knpicieła.									

**) Uwagę tę trzeba napisać czerwonym atramentem ze względu na uwiadomienie od Sądu księgi gruntowej.

Wzór N/1 do §fu 36go.

Do Pana . . . . . posiadacza gruntu w . . . . . Nr. . .

W toku czynności tyczącej się utrzymania ewidencji, dnia . . . . .
 w gminie . . . . . dokonanej, zbadano, że w arkuszu posiadania
 Nr. . . . . $\frac{\text{zapisana parcela}}{\text{zapisane parcele}}$ Nr. . . . .
 . . . . . $\frac{\text{znajdują}}{\text{znajduje}}$ się teraz w Pana posiadaniu.

Na zasadzie §fu 36go ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 83) uwiadamia się Pana, że Panu wolno wnieść w przeciągu dni 14 do podpisanego urzędnika pomiarowego lub do urzędu podatkowego w . . . . .
 sprzeciwienie się uwidocznieniu zmiany posiadania co do rzecz^{nej parceli} w wy_{nych parcel}
 pracowaniach podatku gruntowego, w przeciwnym razie uwidocznienie będzie wykonane i przy rozłożeniu podatku na rok . . . . uwzględnione.

Wzór N/2 do §fu 36go.

Do Pana . . . . .
 posiadacza gruntu w . . . . . Nr. . . . .

W toku czynności tyczącej się utrzymania ewidencji, dnia . . . . .
 w gminie . . . . . dokonanej, zbadano, że w arkuszu posiadania
 Nr. . . . . $\frac{\text{zapisana parcela}}{\text{zapisane parcele}}$ Nr. . . . .
 . . . . . $\frac{\text{znajduje}}{\text{znajdują}}$ się teraz w posiadaniu . . . . .

Na zasadzie §fu 36go ustawy z dnia 23 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 83) uwiadamia się Pana, że Panu wolno wnieść w przeciągu dni 14 do podpisanego urzędnika pomiarowego lub do urzędu podatkowego w . . . . .
 sprzeciwienie się uwidocznieniu zmiany posiadania co do rzecz^{nej parceli}_{nych parcel} w wypracowaniach podatku gruntowego, w przeciwnym razie uwidocznienie będzie wykonane i przy rozłożeniu podatku na rok . . . . uwzględnione.

Wzór Q do §fu 46go.

Kraj koronny: Dolna Austria.

Kolej zachodnia Cesarzowej Elżbiety.

Urząd podatkowy: Melk.

Gmina: Schönbichl.

Tablica działowa.

Uwaga. Kolumny 2, 9, 11 i 13 wypełnia geometra do utrzymywania w ewidencji.

Nr. bieżący	Nr. bieżący arkusza posiadania gruntowego	Numer parceli	Numer domu	Nazwisko i miejsce zamieszkania posiadacza	Rodzaj uprawy	Klasa	Powierzchnia		Czysty dochód		Wykupiono na korpus kolei i do celów pobocznych		Czysty dochód		Dotychczasowemu posiadaczowi zostaje		Czysty dochód		Podpis
							mor- gów	□ sążni	zł.	c.	mor- gów	□ sążni	zł.	c.	mor- gów	□ sążni	zł.	c.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14						
1	7	170	7	Beer Franciszek z Schönbiehlu	Rola	1	2 660	43 43	.	1180	13 28	1 1080	30 15	.					
2	"	171	7	detto	Łąka	1	4 700	97 63	.	570	7 84	4 130	89 79	.					
3	19	172	19	Schulz Fryderyk z Schönbiehlu	Rola	2	2 861	39 64	.	680	6 59	2 181	32 75	.					
4	51	173	51	Eberl Karol z Schönbiehlu	Rola	2	1 981	25 .	.	442	4 28	1 539	20 72	.					
5	417	175	bez	Kern Franciszek z Schönbiehlu	Łąka	1	1 1360	40 70	.	380	5 22	1 980	35 48	.					
6	"	176	"	detto	Pa- stwisko	1	1015	1 40	.	1015	1 40	.	.	.					
7	84	178	84	Halla Józef z Schönbiehln	Las	3	3 113	11 5	.	770	1 73	2 943	9 32	.					
8	80	179	80	Ott Karol z Schönbiehlu	Las	3	2 310	7 90	.	710	1 60	1 1200	6 30	.					
9	471	1003	—	Własność publiczna	Droga	—	1098	.	.	47	.	1051	.	.					

Wzór B do §fu 46go.

Kraj koronny: Dolna Austria.

Urząd podatkowy: Melk.

Gmina: Schönbichl.

Tymczasowy wykaz zmian

na rok podatkowy 1884.

Stan dotychczasowy											Nowy						
Numer bieżący	Numer arkusza oznajmień	Numer bieżący arkusza posiadania gruntowego	Numer parceli	Numer domu	Nazwisko i miejsce zamieszkania posiadacza	Rodzaj uprawy	Klasa	gruntów podlegających podatkowi				powierzchnia gruntów podlegających podatkowi		Numer bieżący arkusza posiadania gruntowego	Numer parceli	Rodzaj uprawy	Klasa
								po- wierzeh- nia	czysty dochód		mor- gów	□ sażni	mor- gów				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15			
1	7	170	7		Beer Franciszek z Schönbichlu	Rola	1	2 660	43 43	.	.	7	170/1	Rola	1		
													170/2	Rola	1		
2	"	171	7		detto	Łąka	1	4 700	97 63	.	.	"	171/1	Łąka	1		
													171/2	Łąka	1		
3	19	172	19		Schulz Fryderyk z Schönbichlu	Rola	2	2 861	39 34	.	.	19	172/1	Rola	2		
													172/2	Rola	2		
4	51	173	51		Eberl Karol z Schönbichlu	Rola	2	1 981	25	.	.	51	173/1	Rola	2		
													173/2	Rola	2		
5	417	173	bez		Kern Franciszek z Schönbichlu	Łąka	1	1 1360	40 70	.	.	417	173	Łąka	1		
6	"	176	bez		detto	pastwi- sko	1	1 015	1 40	.	.						
7	84	178	84		Halla Józef z Schönbichlu	Las	3	3 113	11 05	.	.	84	178	Las	3		
8	80	179	80		Ott Karol z Schönbichlu	Las	3	2 316	7 90	.	.	80	179	Las	3		
9	471	1003			Własność publiczna	Droga	.	.	.	.	1098	471	1003/1	Droga	3		
													1003/2	Droga	.		
												467	1085	Kol. żel. (równoważ.)	.		
												469	1086	Droga	.		
												467	B. p. 225	Prz. budow.	.		

S t a n						Nr. domu	Nazwisko i miejsce zamieszkania posiadacza	U w a g i	Nmer bieżący podręcznika	Numer sznurowy należytości	Dalsze zmiany stosownie do wykazu zmian					
gruntów podlegających podatkowi				powierzchnia gruntów w o n y c h od p o - d a t k u							zł.	c.	mor-gów	sążni	za rok	Nr. bieżący
powierzchnia		czysty dochód		mor-gów	sążni											
mor-gów	□ sążni	zł.	c.								mor-gów	□ sążni				
16		17		18		19	20	21	22	23	24	25				
.	1430	16	09	.	.	7	Beer Franciezek z Schönbichlu									
.	1250	14	06	.	.	7	detto									
2	280	47	85	.	.	7	detto									
1	1450	41	94	.	.	7	detto									
1	284	18	25	.	.	19	Schulz Fryderyk z Schönbichlu									
.	1497	14	50	.	.	19	detto									
.	1394	13	50	.	.	51	Eberl Karol z Schönbichlu									
.	745	7	22	.	.	51	detto									
1	980	35	48	.	.	417	Kern Franciszek z Schönbichlu									
.	.	.	.	.	.	.	—									
2	943	9	32	.	.	84	Halla Józef z Schönbichlu									
1	1200	6	30	.	.	80	Ott Karol z Schönbichlu									
.	.	.	.	.	.	473	—	Własność publiczna								
.	.	.	.	.	.	578	—	detto								
3	437	37	08	.	.	bez		Kolej zach. ces. Elzb.								
.	.	.	.	.	.	513	bez	Schönbichl, gmina								
.	.	.	.	.	.	44	bez	Kolej zach. ces. Elzb.								

Wzór S do §fu 46go.

Obliczenie powierzchni obszaru kolejowego.

Stan dawny					Stan nowy										U w a g a	
parceli					Nr. parceli	dotychczasowemu posiadaczowi pozostałe			na korpus kolei odkupiono				powierzchnie przez zarząd kolei odkupione lecz na przyszłość wolne od podatku			
Nr.	powierzchnia		czysty dochód			powierzchnia	czysty dochód		powierzchnia	czysty dochód		powierzchnia	dotychczasowy czysty dochód			
	morg. arów	□ sąż. □ ^{na}	zł.	c.			morg. arów	□ sąż. □ ^m		zł.	c.		morg. arów	□ sąż. □ ^m		zł.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
170	2	660	43	43	170/1	.	1.430	16	9	.	.	.	.			
					170/2	.	1.250	14	6	.	.	.	.			
					Pod. 1.085	.	.	.	.	1.065	11	98	.			
					Pod. 1.086	.	.	.	.	.	.	.	115 1 30			
					1	1.080	30	15	.	1.065	11	98	115 1 30			
171	4	700	97	63	171/1	2	280	47	85	.	.	.	.			
					171/2	1	1.450	41	94	.	.	.	.			
					Pod. 1.085	.	.	.	.	521	7	16	.			
					Pod. 1.086	.	.	.	.	.	.	.	49 68			
					4	130	89	79	.	521	7	16	49 68			
172	2	861	39	34	172/1	1	284	18	25	.	.	.	.			
					172/2	.	1.497	14	50	.	.	.	.			
					Pod. 1.085	.	.	.	.	618	5	99	.			
					Pod. 1.086	.	.	.	.	.	.	.	62 60			
					2	181	32	75	.	618	5	99	62 60			
173	1	981	25	.	173/1	.	1.394	13	50	.	.	.	.			
					173/2	.	745	7	22	.	.	.	.			
					Pod. 1.085	.	.	.	.	402	3	89	.			
					Pod. 1.086	.	.	.	.	.	.	.	40 39			
					1	539	20	72	.	402	3	89	40 39			
175	1	1.360	40	70	175	1	980	35	48	.	.	.	.			
					Pod. 1.085	.	.	.	.	269	3	70	.			
					Pod. 1.086	.	.	.	.	.	.	.	111 1 52			
					1	980	35	48	.	269	3	70	111 1 52			
176	.	1.015	1	40	Pod. 1.085	.	.	.	.	971	1	34	.			
					B. P. 225	.	.	.	.	.	.	.	44 6			
					.	.	.	.	.	971	1	34	44 6			
178	3	113	11	5	178	2	943	9	32	.	.	.	.			
					Pod. 1.085	.	.	.	.	770	1	73	.			
					2	943	9	32	.	770	1	73	.			
179	2	310	7	90	179	1	1.200	6	30	.	.	.	.			
					Pod. 1.085	.	.	.	.	574	1	29	.			
					Pod. 1.086	.	.	.	.	.	.	.	136 31			
					1	1.200	6	30	.	574	1	29	136 31			
1.003	.	1.098	.	.	1.003/1	.	473	—	—	.	.	.	.			
					1.003/2	.	578	—	—	.	.	.	.			
					Pod. 1.085	.	.	.	.	47	—	—	.			
					.	1.051	.	.	.	47	.	.	.			
Suma	19	698	266	45	15	1.304	224	51	3	437	37	8	557 4 86			

do rub. 9.

Parc. 1.086 = 513 □°

B. Parc. 225 = 44 □°

Suma . 557 □°

Wzór T do §fn 58go.

Książka zamówień

na szkice planów (szkice sytuacyjne) i kopie tyobze.

Numer bieżący	Data zamówienia	Nazwisko i miejsce zamieszkania zamawiającego	Oznaczenie jakie wygotowanie ma być zrobione	Zaliczka na to otrzymana		Stosownie do dołączonego kwitu urzędu podatkowego zaliczkę oddano		Obliczenie kosztów		Kopie razem z obliczeniem kosztów oddano urzędowi podatkowemu dnia	Stosownie do kwitu urzędu podatkowego pozostałą kwotę kosztów złożono		Uwaga
				zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.		zł.	c.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10				

Załączka do Śfu 54go.

T a b l i c a

do przeliczenia miar metrycznych powierzchni, służących podług taryfy II za podstawę do obliczenia należitości za pomiar na dolno-austryackie miary powierzchni.

Należitość za pomiar oblicza się
gdy powierzchnia ma

		mor- gów	□°			mor- gów	□°		
więcej niż	30 arów	—	834·1	aż do	30 arów włącznie	—	834·1	w kwocie	— zł. 40 c.
"	"	1	1180·4	"	"	1	1180·4	"	— " 50 "
"	"	4	550·9	"	"	4	550·9	"	— " 60 "
"	"	8	1101·8	"	"	8	1101·8	"	— " 70 "
"	"	13	52·7	"	"	13	52·7	"	— " 80 "
"	"	17	603·6	"	"	17	603·6	"	1 " — "
"	"	21	1154·5	"	"	21	1154·5	"	1 " 20 "
"	"	26	105·5	"	"	26	105·5	"	1 " 40 "
"	"	30	656·4	"	"	30	656·4	"	1 " 60 "
"	"	34	1207·3	"	"	34	1207·3	"	1 " 80 "
"	"	39	158·2	"	"	39	158·2	"	2 " — "
"	"	43	709·1	"	"	43	709·1	"	2 " 20 "
"	"	47	1260·0	"	"	47	1260·0	"	2 " 40 "
"	"	52	210·9	"	"	52	210·9	"	2 " 60 "
"	"	56	761·8	"	"	56	761·8	"	2 " 80 "
"	"	60	1312·7	"	"	60	1312·7	"	3 " — "
"	"	65	263·6	"	"	65	263·6	"	3 " 20 "
"	"	69	814·6	"	"	69	814·6	"	3 " 40 "
"	"	73	1365·5	"	"	73	1365·5	"	3 " 60 "
"	"	78	316·4	"	"	78	316·4	"	3 " 80 "
"	"	82	867·3	"	"	82	867·3	"	4 " — "
"	"	86	1418·2	"	"	86	1418·2	"	4 " 20 "
"	"	95	920·0	"	"	95	920·0	"	4 " 40 "
"	"	104	421·8	"	"	104	421·8	"	4 " 60 "
"	"	112	1523·6	"	"	112	1523·6	"	4 " 80 "
"	"	121	1025·5	"	"	121	1025·5	"	5 " — "
"	"	130	527·3	"	"	130	527·3	"	5 " 20 "
"	"	139	29·1	"	"	139	29·1	"	5 " 40 "
"	"	147	1130·9	"	"	147	1130·9	"	5 " 60 "
"	"	156	632·7	"	"	156	632·7	"	5 " 80 "
"	"	165	134·6	"	"	165	134·6	"	6 " — "
"	"	173	1236·4	"	"	173	1236·4	"	6 " 20 "
"	"	191	240·0	"	"	191	240·0	"	6 " 40 "
"	"	208	843·7	"	"	208	843·7	"	6 " 60 "
"	"	225	1447·3	"	"	225	1447·3	"	6 " 80 "
"	"	243	450·9	"	"	243	450·9	"	7 " — "
"	"	260	1054·6	"	"	260	1054·6	"	7 " 20 "
"	"	278	58·2	"	"	278	58·2	"	7 " 40 "
"	"	295	661·8	"	"	295	661·8	"	7 " 60 "
"	"	312	1265·5	"	"	312	1265·5	"	7 " 80 "
"	"	320	269·1	"	"	320	269·1	"	8 " — "
"	"	330	269·1	"	"	330	269·1	"	8 " 20 "
"	"	347	872·8	"	"	347	872·8	"	8 " 40 "
"	"	382	480·0	"	"	382	480·0	"	8 " 40 "

i tak dalej od każdych 2.000 arów = 34 morgów 1207·3□° o 20 c. więcej, licząc pozostałość, mniej niż 2.000 arów = 34 morgów 1207·3□° wynoszącą, za całe 2.000 arów.

Jeżeli stósownie do §. 23 urzędnik pomiarowy zrobił rozgraniczenie, doliczać należy do powyższych pozycji taryfowych dodatek po 20 od sta.

Oprócz tego nabywający posiadłość gruntową, ponoszą kosztą dostarczenia materyału do zrobienia rozgraniczenia.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXII. — Wydana i rozesłana dnia 16 czerwca 1883.

92.

Ustawa z dnia 7 czerwca 1883,

o porządkowaniu gruntów rolnych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Celem skuteczniejszego zagospodarowania grunty rolne pewnego oznaczonego obszaru mogą być poddane uporządkowaniu (poskupianiu) z współdziałaniem Władzy, stósownie do przepisów ustawy niniejszej i zarządzeń, które na podstawie onejże będą wydane.

Grunty, które poddane już zostały uporządkowaniu w myśl ustawy niniejszej, podlegają ponownemu uporządkowaniu wbrew woli posiadacza onychże tylko wtedy, gdy to zarządzone będzie ustawą krajową, celem skuteczniejszego wykonania nawodnienia lub osuszenia większych przestrzeni.

§. 2.

Ustawodawstwo krajowe postanowi, co ma być uważane za grunt rolny, jakoteż za obszar w duchu §fu 1go, które grunty tego rodzaju z przyczyny szczególnych własności, poddane być mogą uporządkowaniu tylko za przyzwoleniem właściciela lub wykluczone od tego nawet wbrew woli właściciela a nakoniec, o ile także pojedyncze grunty leśne mogą być wciągnięte do uporządkowania.

§. 3.

Ustawodawstwo krajowe postanowi, czy i według jakich zasad w związku z porządkowaniem grunty, które wciągnięte zostały do przeprowadzenia uporządkowania i względem których albo:

- a) pomiędzy byłymi zwierzchnościami i gminami albo dawnymi poddanymi, jakoteż pomiędzy dwiema lub więcej gminami istnieją wspólne prawa posiadania lub użytkowania, albo
- b) które przez wszystkich lub przez pewnych członków gminy, jedną lub więcej dzielnic gminy, sąsiedztw lub podobnych związków rolniczych (gromad, osadników, syngularystów itp.) mocą ich osobistego lub z posiadaniem połączonego współuczestnictwa, albo też przez współuprawnionych do użytkowania gruntów przemianych lub przechodnich, w niektórych krajach istniejących, wspólnie lub po kolei są użytkowane, — mają być podzielone, prawa zaś posiadania i użytkowania ich się dotyczące, mają być uregulowane.
- Również postanowi ustawodawstwo krajowe, według jakich zasad wspólne zakłady, które są potrzebne do nadania użyteczności gruntom wyrównawczym, mają być zaprowadzone i trwale w dobrym stanie utrzymywane.

§. 4.

Prawa, które na gruncie wyrównalnym na rzecz trzecich osób są zabezpieczone, przenoszone będą na grunt wyrównawczy bez opłaty należności, jeżeli tylko z przeniesieniem nie ma być wpisana ani zmiana w osobie uprawnionego, ani zmiana w rozciągłości prawa.

Przeniesienie majątku lub nabycie prawa na podstawie planu uporządkowania jest wolne od opłaty należności w ciągu 15letniego okresu, licząc od dnia, w którym ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej.

§. 5.

W postępowaniu, tyczącem się uporządkowania, wszelkie podania, protokoły, załączki, dokumenty prawne, deklaracje, wygotowania, orzeczenia, ugody, jakoteż uwierzytelnienia i poświadczenia zgodności są wolne od stępli i należności bezpośrednich, o ile nie będą użyte do innego celu.

Przedruki map katastralnych do tegoż postępowania potrzebne, wydawane będą za połowę ceny taryfowej.

I. O władzach porządkujących.

§. 6.

Do spraw tyczących się porządkowania, właściwymi są:

Przysięgli komisarze miejscowi,

Komisye krajowe Władz administracyjnych krajowych,

Komisya ministeryalna w ministerstwie rolnictwa.

Gdzie w ustawie niniejszej jest mowa o Władzach bez bliższego oznaczenia, odnosi się to do Władz powyższych.

§. 7.

Właściwość Władz tych od chwili, gdy obwieszczenie w §. 29 a względnie w §. 33 ustawy niniejszej przewidziane, zostanie w urzędowej gazecie krajowej zamieszczone, rozciąga się na rokowanie i decyzyą co do wszystkich istotnych i prawnych stosunków, które przy wykonaniu uporządkowania nie mogą zostać w dotychczasowym stanie a przeto, poczynawszy od dnia tego ogłoszenia, kończy się właściwość owych Władz, do których zakresu ustawowego sprawy te należą, gdy nie chodzi o porządkowanie.

Wyjmują się spory, dotyczące się własności i posiadania gruntów, do postępowania, uporządkowanie na celu mającego, wciągniętych, które także po wydaniu tego ogłoszenia należą do zwyczajnego sędziego, tudzież

sprawy, dotyczące się kolei żelaznych lub dróg publicznych, jakoteż uregulowane ustawą budowniczą, o ile w sprawach tego rodzaju po wszystkie potrzebne decyzje lub zarządzenia także po wydaniu owego ogłoszenia, udawać się trzeba do tych Władz, do których ustawowego zakresu sprawy te należą.

§. 8.

Jeżeli spory, w sposób przewidziany w poprzedzającym paragrafie (§. 7, ustęp 1) z uporządkowaniem w związku zostające, toczą się już przed sędzią zwyczajnym, zanim wzmiankowane tamże ogłoszenie zostało wydane, ogłoszenie to nie narusza właściwości sędziego, w taki sposób uzasadnionej.

Jednakże spory takie, począwszy od dnia tego ogłoszenia, toczyć się mają dalej podług przepisów o postępowaniu sumarycznem, chyba że prawo formalne przez jedną lub drugą ze stron spornych już nabyte, miałyby przez to doznać uszczerbku.

§. 9.

W postępowaniu tyczącem się uporządkowania, przygotowanie spraw spornych do osądzenia należy do komisarza miejscowego, wydanie zaś decyzji zostawia się komisji miejscowej z dozwoleniem odwołania się do komisji ministerjalnej.

Komisje te wydawać mają decyzje według przepisów ustaw odnośnych i w tym względzie po pilnem rozważeniu całej treści rozprawy, ocenić, czy twierdzenie istotne uważać należy za prawdziwe lub za nieprawdziwe, nie wiążąc się ustawowemi prawidłami dowodowemi.

W uzasadnieniu decyzji swoich winny przytoczyć okoliczności, na których oparły swoje przekonania.

§. 10.

Ustawodawstwo krajowe wyda szczegółowe przepisy we względzie ustanowienia komisarzy miejscowych i składu komisji krajowych.

Tak komisje krajowe jak i komisja ministerjalna, wydają decyzje swoje na posiedzeniach ogólnych większością głosów; w komisjach tych połowa członków, do głosowania uprawnionych, winna należeć do stanu sędziowskiego. Jeżeli jednak komisja w taki sposób utworzona, rozstrzygać ma spory, dla których, wyjąwszy przypadek porządkowania, Sądy zwyczajne byłyby właściwemi, nateczas wzmocnić trzeba komisję jeszcze jednym członkiem ze stanu sędziowskiego. W kwestyach ekonomicznych przesłuchać należy rolników lub techników kultury krajowej jako doradców.

§. 11.

Stanowcze orzeczenia Władz, w §. 6 wzmiankowanych, jakoteż ugody przez te Władze zatwierdzone, mają skutek prawny orzeczeń sądowych, albo, o ile chodzi o sprawy z zakresu administracji, orzeczeń administracyjnych a względnie ugód i wykonywać je mają Władze właściwe do tego w przypadkach, w których nie chodzi o porządkowanie.

Gdy na podstawie tych dokumentów skutecznie być mają wpisy do ksiąg publicznych, trzecie osoby, na których korzyść ciężą prawa rzeczowe, nie będą przesłuchiwane.

II. O uczestnikach porządkowania.

§. 12.

Każdy właściciel gruntów, którego grunty mają być porządkowane — uczestnik bezpośredni — ma prawo do otrzymania gruntów wyrównawczych z gruntów poddanych uporządkowaniu a to stósownie do wartości jego udziałów, oznaczonej za wspólną zgodą lub na podstawie opinii biegłych.

Niewielkie różnice pomiędzy gruntami wyrównalnymi i wyrównawczymi z przyczyny korzystniejszej gospodarki lub lepszego zaokrąglenia, mogą być uzupełnione pieniędzmi. Do przyjęcia takiego uzupełnienia nie można jednak zniewalać tego, który ma być zaspokojony, jeżeliby grunt wyrównawczy był o tyle mniejszy, iżby przez to zmieniało się jego prawo obioru do gminy lub wyższej reprezentacji.

§. 13.

Grunty wyrównawcze, bezpośrednio uczestnikowi przekazane, jakoteż dopłata pieniężna, gdyby w myśl §fu 12go była mu przyznana, zastępują w obec wszystkich jego stosunków prawnych do trzecich osób miejsce gruntów poddanych uporządkowaniu o tyle, o ile w tej mierze ustawa niniejsza nie stanowi inaczej.

Dopłata, jakoteż oznaczone wynagrodzenie pieniężne za przedmioty, które przy ocenianiu zostały pominięte z zastrzeżeniem osobnego oznaczenia wartości, mogą być wydane uczestnikom bezpośrednim, którym zostały przyznane, już w toku rokowania, jeżeliby to nie wystawiało na niebezpieczeństwo praw trzecich osób.

Gdy na pojedynczych częściach składowych gruntów, które mają być wyrównane, ciężą rozmaite długi, lub gdy pojedyncze części składowe tych gruntów są sporne, Władza winna oznaczyć wyrównania częściowe odpowiednio częściom składowym, których stan bierny jest różny, lub które są sporne i z gruntów wyrównawczych wyłączyć je o tyle, o ile musi zarządzić opatrzenie tych wyrównań częściowych osobnymi numerami parcel w katastrze a tem samem otwarcie dla nich osobnych wykazów hipotecznych.

§. 14.

Gdy grunt ulegający uporządkowaniu jest współwłasnością kilku osób, współwłaściciele mają razem tylko jeden głos, a za głos wszystkich współwłaścicieli, uważa się to, na co między sobą zgodzi się większość, obliczona podług wielkości udziałów pojedynczych współwłaścicieli. Jeżeli stosunek udziałów współwłaścicieli jest niepewny lub sporny, natenczas, o ileby wszyscy współwłaściciele jednemu lub kilku z pomiędzy siebie nie przyznawali więcej niż równego udziału lub jeden albo kilku z nich nie chciało przystać na mniej niż równy udział, przyjąć należy, iż wszyscy uczestnicy są równouprawnieni. W razie równości głosów współwłaścicieli, to zdanie przyjęte będzie za głos wszystkich, które uporządkowaniu jest przychylniejsze.

Gdy własność gruntu jest podzielona między właściciela głównego i właściciela użytku, głos służy tylko właścicielowi użytku.

Gdy własność gruntu jest sporna, prawo głosowania ma jego posiadacz.

Gdy posiadanie jest sporne, natenczas strony spór wiodące albo, gdyby tego nie uczyniły, komisya krajowa na prośbę jednego uczestnika lub w skutek relacji komisarza miejscowego, ustanowić ma wspólnego głosującego.

§. 15.

Trzecie osoby, które jak pan lenny, oczekiwacze lub kuratorowie dóbr lennych, powierzniczych albo podstawnych, wierzyciele gruntowi lub dzierżawcy są przez porządkowanie tylko pośrednio w prawach swoich dotknięci — uczestnicy pośredni — nie mogą przeszkodzić porządkowaniu przez sprzeciwienie się, lecz mogą czynić zarzuty przeciw oznaczonemu wymiarowi wyrównania albo przeciw wymiarowi wartości przedmiotów, w ustępie 2 §fu 13go wzmiankowanych, lub innych ulepszeń gruntowych i wkładów, jakoteż przeciw zniesieniu lub przeniesieniu służebności o tyle, o ileby widzieli prawa swoje uszczuplone.

Komisarz miejscowy ma uczestników pośrednich zawezwać na rokowania, jeżeli to zdaje się odpowiedniem do wyjaśnienia stosunków lub utorowania ugody, atoli przybyć oni mogą na rokowania, dotyczące się porządkowania, także bez urzędowego wezwania.

Władze czuwać winny, mianowicie zaś przy potwierdzaniu planu uporządkowania, aby uporządkowanie nie uszczuplało praw uczestników pośrednich.

§. 16.

Służebności gruntowe (§. 474 p. k. u. c.) odpadają bez prawa do wynagrodzenia, czy to grunt władzący i służebny, czy tylko jeden z tych dwóch gruntów ma być uporządkowany, jeżeli tylko staną się dla gruntu władzącego zbyt ciężkimi w skutek uporządkowania lub połączonego z niem osuszenia, nawodnienia lub założenia drogi.

Służebności gruntowe, co do których przypadek ten nie ma miejsca, pozostają przy gruncie służebnym.

Służebności nieprawidłowe i pozorne (§. 479 p. k. u. c.) mogą być z gruntu służebnego przeniesione na grunt wyrównawczy, jeżeli to okazuje się odpowiedniem ze względu na zachodzące stosunki.

§. 17.

Wymowę przeniesić trzeba zawsze na grunt wyrównawczy, o ile w tej mierze nie została między uczestnikami zawarta inna umowa.

Jeżeli z gruntem, ulegającym porządkowaniu, łączą się jakie prawa lub obowiązki, które uległy już regulacyi w myśl patentu cesarskiego z dnia 5 lipca 1853 (Dz. u. p. Nr. 130) każdego czasu tentować należy ich spłacenie drogą umowy. Gdy umowa nie przyjdzie do skutku, trzeba zmiany, które zajdą w tym ciężarze gruntowym w skutek nowej postaci posiadłości gruntowej, oznaczyć najprzód ze względem na postanowienia dokumentu regulacyjnego, które do tego przypadku dadzą się zastosować, w braku zaś takich postanowień, ze względem na zachodzące stosunki gospodarstwa; zmiany te nie mogą jednak przynieść uszczerbku dla gospodarki na gruntach, o które chodzi, ani pod względem wymiaru ciężaru gruntowego, ani pod żadnym innym.

Zresztą stósowane będą do ciężarów gruntowych przepisy §fu 16go.

§. 18.

Gdy na gruncie, porządkowaniu ulegającym, ciąży służebność osobista używania lub użytkowania (§. 478 p. k. u. c.), zastosować należy w takim razie odpowiednio to, co w następujących paragrafach we względzie stosunku dzierżawnego jest postanowione, chyba że szczególnie rodzaj prawa używania nie

dozwala przeniesienia służebności, lub że przez takie przeniesienie utrudniłoby się znacznie wykonywanie tego prawa, w których to przypadkach prawo używania pozostać ma przy gruncie służebnym.

Osobista służebność mieszkania (§. 478 p. k. u. c.) pozostaje przy domu służebnym, jeżeli strony nie zawarą innej umowy.

§. 19.

Gdy grunt ulegający porządkowaniu jest wydzierżawiony, natenczas, jeżeli w kontrakcie dzierżawy nie przewidziano już przypadku porządkowania, dzierżawca wchodzi w używanie gruntów wyrównawczych, wydzierżawiającemu przekazanych a jeżeli wydzierżawiający ma otrzymać lub dać, o ile na to §. 12 pozwala, dopłatę wyrównyującą pomniejsze różnice wartości, roczny czynsz dzierżawny winien być o pięć od sta tej dopłaty zmniejszony lub zwiększony.

Toż samo rozumie się także o tych kwotach, które wydzierżawiający ma otrzymać lub dać za przedmioty pominięte przy ocenianiu gruntów z zastrzeżeniem oddzielnego oznaczenia wartości.

Wydzierżawiający winien ponieść kosztą uporządkowania, jakoteż urządzeń stałych, potrzebnych w skutek tego na gruntach wyrównawczych a przeto winien albo sam porobić potrzebne drogi, rowy, sadzawki, płoty, albo, jeżeli urządzenie tego wszystkiego zostawia dzierżawcy, zwrócić mu poniesione na to wydatki.

§. 20.

Gdy dzierżawca nie chce utrzymać nadal stosunku dzierżawnego pod warunkami w poprzedzającym paragrafie przewidzianymi, może go wypowiedzieć przed upływem czasu wyraźnie lub dorozumianie umówionego.

W przypadku jednak takim nie ma prawa do żądania wynagrodzenia z tytułu, iż kontrakt dzierżawy został przed umówionym terminem na zasadzie niniejszego postanowienia rozwiązany.

Ustawodawstwo krajowe oznaczy termin, w ciągu którego i przeciąg czasu, na jaki w przypadku tym kontrakt wypowiedzieć należy.

§. 21.

Postanowienia §§. 19 i 20 stosować należy odpowiednio także do najmów i stosunku wzmiankowanego w §. 103 p. k. u. c.

§. 22.

Wierzytelności oznaczone liczebnie, na gruncie w §. 3 bliżej wzmiankowanym hipotecznie zabezpieczone, gdy grunt ten z przyczyny porządkowania będzie dzielony i jeden dział jego dostanie się gminie, dzielnicy, sąsiedztwu lub związkowi rolniczemu, pozostaną zabezpieczone wyłącznie na tymże działale, o ile wierzytelności takie znajdą zupełne pokrycie w pierwszych dwóch trzecich częściach wartości tego działu, oznaczonej podług czystego dochodu katastralnego, dwadzieścia razy wziętego.

Gdy tak nie jest, natenczas niepokrytą pozostałość takiej wierzytelności, jeżeli zaś żaden dział gruntu dzielonego nie został przekazany gminie, dzielnicy, sąsiedztwu lub związkowi rolniczemu, całą wierzytelność spłacić muszą niezwłocznie wierzycielowi wszyscy uczestnicy w stosunku do swoich praw udzia-

łowych, wziętych za podstawę podziału. Wierzyciel nie może w przypadku takim odrzucić spłaty nawet z odwołaniem się do tego, że wierzytelność jego nie jest jeszcze płatna.

Gdy wierzytelność, zabezpieczona hipotecznie na gruncie, w §. 3 bliżej wzmiankowanym, nie opiewa na kwotę oznaczoną liczebnie, Władza usiłować winna nakłonić strony do zawarcia umowy, mającej na celu oznaczenie takiej kwoty i podług tego, czy umowa przyjdzie lub nie przyjdzie do skutku, albo zastosować postanowienia niniejszego paragrafu albo przekazać wierzytelność jako ciężar hipoteczny zbiorowy na wszystkie grunty wyrównawcze, pojedynczym uczestnikom przysądzone.

Do wierzytelności zabezpieczonych hipotecznie na rzecz zakładów, które stósownie do swoich statutów są upoważnione do dawania pożyczek tylko pod warunkiem większego bezpieczeństwa, postanowienia powyższe stósować należy tylko o tyle, o ileby to nie uszczuplało większego bezpieczeństwa, statutami tychże zakładów przepisanego.

§. 23.

Stosunek prawny, wytworzony w toku postępowania tyżącego się uporządkowania przez decyzje i zarządzenia Władzy lub przez deklaracje zeznane przez interesowanych przed Władzą, celem dokonania uporządkowania, jest obowiązującym w razie zmian posiadania także dla następców prawnych a to nawet wtedy, gdy ci nabyli posiadanie na podstawie licytacji sądowej.

§. 24.

Deklaracje zeznane przed Władzą, jakoteż ugody zawarte w toku postępowania, tyżącego się porządkowania ani nie potrzebują przyzwolenia ze strony uczestników pośrednich, ani nie podlegają zatwierdzeniu ze strony Władz administracyjnych lub opiekuńczych.

Atoli zamiast zatwierdzenia Władzy opiekuńczej potrzebne jast zatwierdzenie komisji krajowej.

§. 25.

Deklaracje, zeznane przed Władzą piśmiennie lub protokolarnie w toku postępowania, tyżącego się porządkowania, odwołane być mogą tylko wtedy, gdy według stanu prac, porządkowanie na celu mających, nie zachodzi zdaniem komisji krajowej obawa, by takie odwołanie nie stało się wielką przeszkodą do dokonania onych prac.

§. 26.

Postępowanie w porządkowaniu gruntów tamuje lub zmienia wykonywanie prawa w ciągu tego czasu tylko o tyle, o ile Władza zarządzi stan tymczasowy dla ułatwienia odpowiedniego przejścia w nową postać posiadłości gruntowej.

Po upływie tegoż wykonywanie tymczasowo prawa trwa w ciągu tego postępowania bez zmiany i postępowanie tyżące się porządkowania nie tamuje egzekucyj, popieranych na zasadzie orzeczeń prawomocnych lub ugód sądowych.

III. Postępowanie w porządkowaniu.

§. 27.

Prace przygotowawcze do uporządkowania, jakoteż plan uporządkowania, mogą dojść do skutku albo pod kierunkiem komisarza miejscowego (§§. 28 do 30

ustawy niniejszej) albo bez tego, staraniem jednego lub kilku właścicieli gruntów, które mają być porządkowane (§§. 31 do 33 ustawy niniejszej).

Plan uporządkowania podawać musi ocenę wartości gruntów i praw, na które należy mieć wzgląd przy wyrównaniu lub dopłacie, oznaczenia gruntów wyrównalnych i wyrównawczych i owe zakłady wspólne, które uznane zostały za potrzebne, do nadania gruntom wyrównawczym użyteczności w gospodarstwie.

§. 28.

Gdy najmniej połowa właścicieli gruntów rolnych, należących do jednego obszaru uporządkowania (§§. 1 i 2) zażąda komisarza miejscowego do uporządkowania tych gruntów, jak niemniej gdy ustawa krajowa celem odpowiedniego nawodnienia lub osuszenia większych przestrzeni, zarządzi uporządkowanie, komisya krajowa zamianować ma komisarza miejscowego do wykonania potrzebnych prac przygotowawczych i do wygotowania planu uporządkowania.

§. 29.

Dzień, w którym komisarz miejscowy rozpocząć ma czynność urzędową, podać należy do wiadomości publicznej za pośrednictwem gazety urzędowej krajowej a nadto ogłosić go w gminach tego obszaru, na który jego czynność urzędowa ma się rozciągać, z tą uwagą, że począwszy od tego dnia, nabywają mocy postanowienia ustawy niniejszej we względzie właściwości Władz, tudzież we względzie uczestników bezpośrednich i pośrednich, jakoteż deklaracyj, które zeznać i ugód, które zawrzeć mają, nakoniec we względzie zobowiązania następców prawnych do uznania stosunku prawnego, wytworzonego celem wykonania uporządkowania.

§. 30.

Postępowanie, którego trzymać się należy przy wykonaniu robót przygotowawczych, tudzież przy układaniu planu uporządkowania pod kierunkiem komisarza miejscowego określi ustawodawstwo krajowe, które oraz ma urządzić sposób mianowania geometrów, taksatorów i innych biegłych do oceniania wartości gruntów wyrównawczych i wyrównalnych, jakoteż przedmiotów pominiętych z zastrzeżeniem osobnego ocenienia i sposób oznaczania wynagrodzeń pieniężnych, gdyby miały być dane, nakoniec sposób wytyczenia i roztrząśnięcia na miejscu planu uporządkowania.

§. 31.

Gdy jeden lub więcej właścicieli gruntów, które mają być uporządkowane, chcą sami nie pod kierunkiem komisarza miejscowego, wykonać roboty przygotowawcze do uporządkowania, jakoteż wygotować plan uporządkowania, mogą jeszcze przed rozpoczęciem prac przygotowawczych postarać się o decyzją komisji krajowej, czy miejscowa rozległość zamierzonego uporządkowania odpowiada postanowieniom §§. 1 i 2.

Jeżeli stósownie do okoliczności można powziąć uzasadnioną nadzieję, że takie uporządkowanie przyjdzie do skutku, Władza ta może przedsiębiorców na prośbę onychże upoważnić na czas tym okolicznościom odpowiedni do wykonania potrzebnych badań i pomiarów w całym obszarze uporządkowania pod warunkiem, że mają wynagrodzić szkodę, gdyby jaką wyrządzili.

O obowiązku uczynienia tego decyduje w razie sporu sędzia zwyczajny.

§. 32.

Plan uporządkowania, wygotowany przez jednego lub kilku właścicieli gruntów, które mają być porządkowane, winien być przez dni czternaście wystawiony na widok publiczny w gminach, należących do obszaru porządkowania, aby wszyscy uczestnicy bezpośredni, z których każdego w szczególności uwiadomić o tem należy, mogli go przejrzeć; a gdy większość ich, przez położenie podpisu da tymczasowe pozwolenie, przesłać go należy komisji krajowej z wyłączeniem owych odnośnych stosunków, w których interesowane są także inne osoby z przyczyny nastających zmian we względzie służebności lub ciężaru gruntowego, albo z przyczyny zamierzonego zakładu gospodarskiego, jakoteż z oznajmieniem, czy te stosunki zostały uregulowane zgodnym sposobem, lub czy to zostawiono decyzji Władzy.

§. 33.

Gdy złożony plan uporządkowania nie odpowiada przepisom §fu 27go, lub gdy z przyczyny innych ważnych wad, do których mianowicie należy niedostateczne uchylenie bezładności gruntów, nie może służyć za podstawę do dalszych rokowań, komisya krajowa zalecić ma uczestnikom przełożenie poprawionego planu znowu z zachowaniem przepisów §fu 32go.

We wszystkich innych przypadkach komisya krajowa zamianować ma komisarza miejscowego do takiego porządkowania, podać do wiadomości publicznej, w sposób w §. 29 przepisany, dzień, w którym tenże rozpocznie czynność urzędową i na podstawie jego badań, na miejscu wykonanych, orzec z uchyleniem rekursu do komisji ministeryalnej, czy należy przystąpić niezwłocznie do wystawienia planu uporządkowania, stósownie do przepisów poniżej zamieszczonych, lub czy wprzód potrzeba jeszcze uzupełnić rokowania we względzie stosunków przy końcu §fu 32go wzmiankowanych, decyzji Władzy zostawionych a w razie potrzeby i w innych względach.

§. 34.

Plan uporządkowania, gdy przyjdzie do skutku bądź to pod kierunkiem komisarza miejscowego bądź też bez tego, staraniem jednego lub więcej właścicieli gruntów, które mają być uporządkowane, winien być przez dni trzydzieści wystawiony na widok publiczny w gminach, należących do obszaru uporządkowania, aby wszyscy uczestnicy przejrzeć go mogli i na miejscu wytyczony przez komisarza miejscowego, który obowiązany jest objaśnić go uczestnikom tego żądającym.

Miejsce i czas wystawienia, jako też zamierzone wytyczenie planu uporządkowania, podać należy do wiadomości najmniej na ośm dni przedtem, edyktem, który ogłosić należy w gazecie urzędowej krajowej a jednocześnie w gminach, należących do obszaru uporządkowania z wezwaniem, aby tak bezpośredni jak i pośredni uczestnicy wnosili do komisarza miejscowego piśmiennie albo ustnie do protokołu zarzuty przeciw temu planowi a to w przeciągu 45 dni, licząc od pierwszego dnia wystawienia w gminie.

§. 35.

We względzie zarzutów, uczynionych w skutek tego wezwania, decyduje komisya krajowa a na drodze rekursu komisya ministeryalna.

Termin do odwołania się wynosi 14 dni i poczyna się od tego dnia, który następuje bezpośrednio po dniu doręczenia decyzji komisji krajowej.

§. 36.

Jeżeli w terminie edyktałym, według §fu 34go ustanowionym, nie uczyniono zgola zarzutów przeciw planowi uporządkowania, albo, jeżeli komisya krajowa lub komisya ministeryalna nie uznała zarzutów przeciw niemu uczynionych, postarać się należy, aby bezpośrednio interesowani wydali uchwałę co do planu uporządkowania. Jeżeli zaś w skutek poczynionych zarzutów zarządzone zostały zmiany w planie uporządkowania, komisarz miejscowy winien najprzód przywieść ten plan do zgodności z decyzjami komisji krajowej i ministeryalnej, wytyczyć go na nowo na miejscu, o ile komisya krajowa uzna to za potrzebne do unacoczenia takich zmian a następnie postarać się, aby bezpośredni uczestnicy wydali uchwałę stanowczą (§. 37).

Wtedy, gdy uporządkowanie zarządzone zostało ustawą krajową celem skutecznego wykonania nawodnienia lub osuszenia większych przestrzeni, uchwała uczestników bezpośrednich co do planu uporządkowania nie jest potrzebna.

§. 37.

Uchwałę stanowczą co do planu uporządkowania wydają uczestnicy bezpośredni pod kierunkiem komisarza miejscowego, przez głosowanie a uważa się plan uporządkowania za przyjęty, gdy się zgodzi na niego większość wszystkich bezpośrednich uczestników uporządkowania, czysty zaś dochód katastralny gruntów, do tejsze większości należących, uporządkowaniu ulegających, wynosi najmniej dwie trzecie części czystego dochodu katastralnego wszystkich gruntów, w tym obszarze uporządkowaniu ulegających.

Sposób postępowania przy tem głosowaniu określi ustawodawstwo krajowe, które zarazem może także oznaczyć do przyjęcia planu uporządkowania znacniejszą większość bezpośrednich uczestników, większy czysty dochód katastralny z gruntów do tejsze większości należących, uporządkowaniu poddanych, jakoteż oprócz tego jeszcze pewną część ogólnej powierzchni wszystkich gruntów, poddanych uporządkowaniu w tym obszarze.

§. 38.

Zaraz po zamknięciu głosowania, komisarz miejscowy ogłosić ma w gminach do obszaru uporządkowania należących, jaki był stosunek głosów na głosowaniu z wezwaniem, aby uprawnieni do głosowania, którzyby poczytywali się za pokrzywdzonych przez postępowanie, którego się przy głosowaniu trzymano lub przez policzenie głosów, podali do komisarza miejscowego piśmiennie lub ustnie do protokołu zażalenia swoje w przeciagu dni 14, licząc od dnia tego ogłoszenia.

Po upływie tego terminu, komisarz miejscowy składa komisji krajowej plan uporządkowania, protokół głosowania i zażalenia, jeżeli były podane.

§. 39.

Komisya krajowa decyduje we względzie zażaleń z uchyleniem rekursów a gdy się to stanie, orzeka co do uporządkowania, to jest, albo zatwierdza plan uporządkowania, albo odmawia mu zatwierdzenia.

Jeżeli na głosowaniu nad planem uporządkowania była większość w §. 37 wymagana, komisya krajowa zatwierdza plan, oświadcza, że mniejszość bezpo-

średnich uczestników poddać się musi uporządkowaniu na podstawie tego planu i daje komisarzowi miejscowemu polecenia do wykonania planu potrzebne.

Jeżeli na głosowaniu nie było takiej większości, komisya krajowa odmawia zatwierdzenia planowi uporządkowania i zamyka rokowania, tyczące się uporządkowania z zastrzeżeniem późniejszej decyzji co do kosztów, gdyby były.

Jeżeli uporządkowanie zarządzane zostało ustawą krajową celem właściwszego wykonania nawodnienia lub osuszenia większych przestrzeni, komisya krajowa orzec winna niezwłocznie we względzie uporządkowania, jak tylko wydane zostanie stanowcze orzeczenie co do zarzutów uczynionych planowi uporządkowania w terminie edyktałnym w §. 34 wzmiankowanym.

Plan uporządkowania, przez komisją krajową zatwierdzony, nie podlega rekursowi i przeciwko takiemu planowi nie można żądać przywrócenia do pierwszego stanu.

§. 40.

Jeżeli wartość gruntu, który uległ uporządkowaniu albo przedmiotowi, co do którego zastrzeżono sobie oddzielne ocenienie, zmniejszyła się przed oddaniem nowemu właścicielowi w skutek jakiegoś, chociażby przypadkowego wydarzenia, nowy właściciel może w przeciągu dni 60 po przywiedzeniu do skutku odnośnej części planu uporządkowania, żądać od dawnego właściciela dodatkowego uzupełnienia wartości. Uzupełnienie takie, jeżeli się wartość gruntu zmniejszyła, dać mu należy w ziemi, o ile to stać się może bez znacznego naruszenia nowej postaci posiadłości gruntowej, we wszystkich zaś innych przypadkach, w pieniądzu.

Jeżeli przy wykonywaniu porządkowania wkradł się błąd pomiarowy lub rachunkowy, poszkodowany może w przeciągu roku po przywiedzeniu do skutku odnośnej części planu uporządkowania żądać od tego, któremu błąd wyszedł na korzyść, wynagrodzenia w pieniądzu, jeżeli zaś błąd ten tyczył się gruntu, w ziemi, o ile to stać się może bez znacznego naruszenia nowej postaci posiadłości gruntowej.

Kto w skutek niedotrzymania wydanych przez Władzę zarządzeń co do przejścia ze stosunków istniejących w nową postać posiadłości gruntowej został ukrzywdzony w ciągnięciu użytków z przekazanych mu gruntów wyrównawczych lub w jakimkolwiek innym względzie, może w przeciągu dni 60 po przywiedzeniu do skutku odnośnej części planu uporządkowania żądać od dawnego właściciela tych gruntów wynagrodzenia w pieniądzu.

§. 41.

Jeżeli stosunki posiadłości gruntowej, wzięte za podstawę planu uporządkowania, zostały w czasie między potwierdzeniem a przywiedzeniem planu do skutku tak znacznie przez siłę większą (zmiany biegu wód, trwałe spustoszenia od wód, oberwanie się ziemi itp.) zmienione, że uzupełnienie wartości w §fie 40 przewidziane, nie zdoła złemu zaradzić, komisya krajowa może na żądanie bezpośredniego uczestnika unieważnić całkiem lub częściowo plan uporządkowania i o ileby według okoliczności uporządkowanie było jeszcze możebne i pożądanе, zarządzić nowe prace przygotowawcze i wygotowanie nowego planu uporządkowania.

Przeciwko takiemu zarządzeniu wolno każdemu bezpośredniemu uczestnikowi odwołać się do komisji ministeryalnej w przeciągu dni 14 od dnia doręczenia rzezonego zarządzenia.

§. 42.

Zamknięcie postępowania, tycaącego się porządkowania, podać ma komisya krajowa do wiadomości publicznej zawsze w sposób przepisany w §fie 29.

Od dnia tego ogłoszenia ustaje właściwość Władz porządkujących o tyle, iż te pozostają nadal właściwemi tylko jeszcze do decydowania we względzie roszczeń przewidzianych w §fie 40.

IV. Koszta porządkowania.

§. 43.

Koszta porządkowania, o ile je stanowią wynagrodzenia komisarza miejscowego, koszta jego podróży i wydatki biurowe, ponosić będzie skarb państwa.

Kto ma dostarczyć bezpłatnie lokalu urzędowego dla komisarza miejscowego, tenże utrzymywać i ponosić inne koszta porządkowania, tudzież jak koszta te mają być rozkładane na obowiązanych, postanowi ustawodawstwo krajowe.

§. 44.

Zostawia się prawodawstwu krajowemu opatrzenie tego, aby właściciele gruntów ulegających uporządkowaniu, otrzymywali pod słusznemi warunkami z funduszków krajowych, z zakładów krajowych lub wreszcie za współdziałaniem kraju z innych zakładów publicznych, pożyczki na opłacenie przypadającej na nich części kosztów porządkowania, jakoteż na zaspokojenie uzupełnień pieniężnych, do których w myśl §fu 12go są obowiązani.

O ile pożyczki takie według potwierdzenia Władzy na wzmiankowane cele są użyte; wierzytelności pożyczkowe ciężą na gruntach wyrównawczych, dłużnikowi przekazanych i przypadają do zwrotu przed wierzytelnościami hipotecznemi, bezpośrednio po podatkach i opłatach rządowych, jeżeli zaś na tychże gruntach ciężą zobowiązania spadkowe w myśl §fu 23go ustawy państwa z dnia 30 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 93) bezpośrednio po tychże.

Tegoż samego pierwszeństwa używają zaległe nie dłużej jak od trzech lat odsetki od takich wierzytelności pożyczkowych.

Istnienie takich wierzytelności pożyczkowych notować należy w księgach gruntowych.

V. Postanowienia końcowe.

§. 45.

Ustawa niniejsza nabywa mocy jednocześnie z ustawą krajową, która wydana być ma o tym samym przedmiocie w każdym z królestw i krajów.

§. 46.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

Schönbrunn, dnia 7 czerwca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Falkenhayn r. w. Pražák r. w. Dunajewski r. w.

93.

Ustawa z dnia 7 czerwca 1883,

o oczyszczaniu lasów z cudzych okołów i zaokrągłaniu granic lasów.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Kontrakty zamiany, dotyczące się gruntów rolnych i leśnych, które celem oczyszczenia lasów z gruntów cudzych (okołów), całkiem lub częściowo zamkniętych, albo celem zaokrąglenia granic lasów są zawierane za przyzwoleniem komisji krajowej lub ministeryalnej (§. 6 ustawy z dnia 7 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 92), do spraw porządkowania gruntów właściwej, jednakże nie mają na celu porządkowania gruntów, używają dobrodziejstw zapewnionych w §§. 2, 3, 5 i 6 tejże ustawy.

§. 2.

Jeżeli własność gruntu, który ma być zamieniony, jest podzielona, nie potrzeba do zawarcia takiego kontraktu zamiany ani przyzwolenia właściciela głównego, ani zatwierdzenia przez Władzę administracyjną lub opiekuńczą.

Zatwierdzenie komisji krajowej lub ministeryalnej zastępuje w takim razie miejsce zatwierdzenia Władzy opiekuńczej.

§. 3.

Gdy zamieniający się, zawierając taki kontrakt zamiany, zamierzają przenieść prawa lub zobowiązania hipotecznie wpisane z jednego z gruntów zamienionych na drugi, albo na grunt rolny lub leśny, gdzieindziej do nich należący, a uprawnieni lub obowiązani nie przystają dobrowolnie na takie przeniesienie, brak ich przyzwolenia zastąpiony być może na żądanie zamieniających się przyzwalającym orzeczeniem komisji krajowej lub ministeryalnej, jeżeli tylko z zamierzonego przeniesienia nie wynika żadna szkoda dla zobowiązanych lub uprawnionych albo tylko nader nieznaczna a w tym ostatnim przypadku ofiarowane będzie stósowne wynagrodzenie.

§. 4.

Przeciwko odmowie pozwolenia na zawarcie kontraktu zamiany, jakoteż przeciw odmowie przyzwalającego orzeczenia komisji krajowej co do przeniesienia praw lub zobowiązań hipotecznie wpisanych, mogą zamieniający się, przeciw przyzwalającemu zaś orzeczeniu tej komisji co do zamierzonego przeniesienia praw lub zobowiązań hipotecznie wpisanych, mogą uprawnieni lub zobowiązani odwołać się do komisji ministeryalnej.

Termin do tego wynosi dni 14 i poczyna się od tego dnia, który nastąpi bezpośrednio po dniu doręczeniu rezolucji komisji krajowej.

§. 5.

Kontrakty zamiany, które w myśl §fu 1 zostały przez Władzę zatwierdzone, jakoteż wszelkie w postępowaniu ustawą niniejszą określone spisane podania, protokoły, wszelkie inne dokumenty prawne, deklaracje, wygotowania, orzeczenia ugody, uwierzytelnienia i poświadczenia zgodności, jakoteż załączki są wolne od stępli i należitości bezpośrednich, dopóki nie będą użyte do innego celu.

Przedruki map katastralnych w tem postępowaniu potrzebne, wydawane będą za połowę ceny taryfowej.

§. 6.

Przeniesienie własności zamienionych gruntów na podstawie kontraktu zamiany, zatwierdzonego przez Władzę w myśl §fu 1go, jest wolne od należitości w ciągu 15letniego okresu, licząc od dnia, w którym ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej.

Prawa lub zobowiązania hipotecznie wpisane, przenoszone będą z gruntu tak zamienionego na drugi lub na grunt do zamieniających gdzieindziej należący, na podstawie deklaracji przyzwalających lub na podstawie orzeczenia przyzwalającego, w §. 3 wzmiankowanego bez opłaty należitości, jeżeli tylko z tem przeniesieniem nie ma być wpisana ani zmiana w osobie uprawnionego lub zobowiązanego, ani też zmiana w rozciągłości tego prawa lub tego zobowiązania.

§. 7.

Ustawa niniejsza nabywa mocy obowiązującej jednocześnie z temi zarządzeniami, które ustawodawstwo krajowe wyda we względzie składu komisji krajowej do dochodzeń lub rokowań potrzebnych w takich sprawach.

Zarządzenia te ustawodawstwa krajowego winny być zgodne z przepisami §fu 10go ustępu 2go ustawy z dnia 7 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 92).

§. 8.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu, którzy wydać też mają rozporządzenia we względzie jej wykonania.

Schönbrunn, dnia 7 czerwca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. Falkenhayn r. w. Prażák r. w. Dunajewski r. w.

94.

Ustawa z dnia 7 czerwca 1883,

o działach gruntów wspólnych i regulacji odnoszących się do nich wspólnych praw użytkowania i zarządu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Władze, które według ustawy z dnia 7 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 92) są właściwe do spraw, dotyczących się porządkowania, są oraz właściwe do postępowania, mającego na celu dział gruntów, jakoteż do postępowania przy regulacji wspólnych praw użytkowania i zarządu gruntów, zostających niepodzielnymi, względem których albo:

- a) pomiędzy byłymi zwierzchnościami i gminami albo dawnymi poddanymi, jakoteż pomiędzy dwiema lub więcej gminami istnieją wspólne prawa posiadania lub użytkowania, albo też
- b) które przez wszystkich lub przez pewnych członków gminy, jedną lub więcej dzielnic gminy, sąsiedztw lub podobnych związków rolniczych (gromad, osadników, syngularystów itp.) mocą ich osobistego lub z posiadaniem połączzonego współuczestnictwa, albo też przez współuprawnionych do użytkowania gruntów przemiannych lub przechodnich, w niektórych krajach istniejących, wspólnie lub po kolei są użytkowane.

Do Władz tych jako takich należy także roztrząsanie i rozstrzyganie sporów, które powstaną między współuczestnikami wzmiankowanych powyżej gruntów (§. 2, lit. c ustawy niniejszej) co do posiadania lub własności pojedynczych części tych gruntów, tudzież rokowania i rozstrzyganie co do wzajemnych świadczeń za użytkowanie takich gruntów lub ich pojedynczych części i Władze te mają zawsze już przy rozpoczęciu swojej czynności sprawdzić, czy zachodzą powyższe warunki ich właściwości.

Prawodawstwo krajowe oznaczy czas, od którego zacząć się ma Władz tych właściwość, która od tegoż samego czasu począwszy, wyklucza właściwość wszystkich owych Władz, do których ustawowego zakresu działania sprawy takie w innym razie należą. Ale jeżeli wtedy, gdy czas ten nadejdzie, sprawy rzeczzone toczyły się już przed sędzią zwyczajnym, właściwości tegoż, w taki sposób uzasadnionej, nie narusza właściwość Władz działowych i regulacyjnych. Sprawy takie winny jednak toczyć się dalej według przepisów o postępowaniu sumarycznym, chyba żeby przez to miało ponieść uszczerbek prawo formalne, które jedna lub druga strona sporna już nabyła.

§. 2.

Dział gruntów, w §fie 1 bliżej określonych, jakoteż regulacja wspólnych praw użytkowania i zarządu gruntów, które zostają niepodzielone, uskutecznią się na zasadzie ustawy niniejszej i przepisów ustaw krajowych, które w tej mierze będą wydane.

W szczególności zostawia się ustawodawstwu krajowemu wydanie postanowień:

- a) kiedy grunty takie zostają niepodzielone a przeto tylko odnośne prawa użytkowania i zarządu posiadane być mają postępowaniu regulacyjnemu;

- b) czy i według jakich zasad grunty takie, o ile jako rolne podlegają oraz uporządkowaniu, tylko w związku z uporządkowaniem mogą być dzielone;
- c) czy i kiedy postępowanie, tyżące się dzielenia lub regulacyi, ma być rozpoczęte z urzędu, kiedy zaś dopiero na żądanie uczestników, również czy i kiedy osoby, które wprawdzie nie są jeszcze uczestnikami, atoli przecież z jakiegokolwiek przyczyny prawnej roszczą sobie prawo wspólnego lub kolejnego użytkowania takich gruntów, wezwane być mogą edyktem według przepisów o postępowaniu sumarycznem, aby w terminie dziewięćdziesięciodniowym pod utratą swojego roszczenia, dochodziły tegoż roszczenia przed sędzią zwyczajnym;
- d) jak należy postępować przy układaniu planu działu i regulacyi, kiedy plan ten wymaga, aby go uczestnicy uchwalili i w jaki sposób uchwała ta ma być wydawana;
- e) o ile w planie regulacyi zwyczajny zarząd i użytkowanie jednemu, przez uczestników wybranemu, lub przez Władzę ustanowionemu zawiadowcy mogą być poruczone i o ile wtedy, gdy celem utrzymania lub lepszego użytkowania takiego gruntu proponowane są ważne zmiany, uczestnicy przegłosowani muszą poddać się orzeczeniu sędziego polubownego lub Władzy administracyjnej;
- f) według jakich zasad w związku z działem lub regulacją wspólne zakłady, potrzebne do nadania gruntowi wyrównawczemu użyteczności w gospodarstwie lub do bezpiecznego wykonywania praw uregulowanych mają być zaprowadzone i stale w dobrym stanie utrzymywane, przyczem jednak pozostać ma nienaruszonym ustawowy zakres działania tych Władz, które są właściwymi dla kolei żelaznych i dróg publicznych, jakoteż w sprawach uregulowanych porządkami budowniczymi;
- g) czy postępowanie rozciągać się ma tylko na grunty czy także na inne nieruchomości lub także na ruchomości związków rolniczych w §fie 1 wzmiankowanych;
- h) jaki wpływ wywierać mają wydziały powiatowe i krajowe na tok rokowania;
- i) nakoniec w tym przypadku, gdyby ustawa państwa z dnia 7 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 92) w poprzedzającym §fie 1ym wzmiankowana, dla braku ustawy krajowej o porządkowaniu, nie nabyła mocy obowiązującej w owymże kraju (§. 45 rzezczonej ustawy państwa), wydanie dalszych przepisów potrzebnych w szczególności do celów niniejszej ustawy, zgodnych z zasadniczymi postanowieniami przerzezczonej ustawy państwa z dnia 7 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 92).

§. 3.

Na żądanie jednego uczestnika można za zezwoleniem Władzy w §fie 1ym wzmiankowanej, wciągnąć do działu także grunt wyłącznie do niego należący, o ile byłoby to korzystnem do zadawalniającego rozwiązania wspólności.

Z tego samego powodu niewielkie różnice między prawami udziałowemi pojedynczych uczestników i wyrównaniami na te przypadającymi, mogą być uzupełnione pieniędzmi.

Dopłaty takie mogą być wydane uczestnikom, którym zostały przyznane, już w toku rokowania, jeżeliby to nie wystawiało na niebezpieczeństwo praw trzecich osób.

§. 4.

Trzecie osoby, które mają prawo hipotecznie wpisane bądź to na gruncie ulegającym działowi lub regulacji, bądź też na cudzem prawie użytkowania, ciężącym na tym gruncie, albo też na gruncie, z którego posiadaniem połączone jest to prawo użytkowania, mogą wprawdzie celem zabezpieczenia tego prawa uczestniczyć w postępowaniu, tyżącym się działu lub regulacji, ale nie mogą przez sprzeciwienie się przeszkodzić działowi lub regulacji.

Osoby te nie mają też być przesłuchiwane, gdy się uskuteczniają wpisy hipoteczne na zasadzie takiego działu lub regulacji.

§. 5.

Prawa trzecich osób, które na gruncie działowi ulegającym, są hipotecznie wpisane, przeniesione będą na działu z gruntu utworzone. Wyjąją się od tego i odpadają bez prawa do wynagrodzenia tylko służebności gruntowe (§. 474 p. k. u. c.), które w skutek działu lub połączonego z nim nawodnienia, osuszenia lub założenia drogi, staną się zbytecznymi dla gruntu władającego.

Prawa trzecich osób, które tylko na cudzem prawie użytkowania gruntu, ulegającego działowi, są hipotecznie wpisane, przeniesione będą na też wyrównania, które mają zająć miejsce uchylonego prawa użytkowania.

Wyrównania te zajmują miejsce uchylonego prawa użytkowania także co do praw, hipotecznie wpisanych na gruncie, z którego posiadaniem takie prawo użytkowania było połączone.

§. 6.

Wierzytelności oznaczone liczebnie, na gruncie, działowi ulegającym, hipotecznie zabezpieczone, gdy jeden dział tego gruntu dostanie się przy dzieleniu gminie, dzielnicy, sąsiedztwu lub związkowi rolniczemu, pozostaną zabezpieczone wyłącznie na tym działu, o ile wierzytelności takie znachodzą zupełne pokrycie w pierwszych dwóch trzecich częściach wartości tego działu, oznaczonej podług czystego dochodu katastralnego, dwadzieścia razy wziętego.

Gdy tak nie jest, natenczas niepokrytą pozostałość takiej wierzytelności, jeżeli zaś żaden dział gruntu dzielonego nie został przekazany gminie, dzielnicy, sąsiedztwu lub związkowi rolniczemu, całą wierzytelność spłacić muszą niezwłocznie wierzycielowi wszyscy uczestnicy w stosunku do swoich praw udziałowych, wziętych za podstawę podziału. Wierzyciel nie może w przypadku takim odrzucić spłaty nawet z odwołaniem się do tego, że wierzytelność jego nie jest jeszcze płatna.

Gdy wierzytelność, zabezpieczona hipotecznie na gruncie, działowi ulegającym, nie opiewa na kwotę oznaczoną liczebnie, Władza usiłować winna nakłonić strony do zawarcia umowy, mającej na celu oznaczenie takiej kwoty i podług tego, czy umowa taka przyjdzie lub nie przyjdzie do skutku, albo zastosować postanowienia niniejszego paragrafu albo przekazać wierzytelność jako ciężar hipoteczny zbiorowy na wszystkie części wyrównawcze, z gruntu dzielonego przysądzone.

Do wierzytelności zabezpieczonych hipotecznie na rzecz zakładów, które stósownie do swoich statutów są upoważnione do dawania pożyczek tylko pod warunkiem większego bezpieczeństwa, postanowienia powyższe stósować należy

tylko o tyle, o ileby to nie uszczuplało większego bezpieczeństwa, statutami tychże zakładów przepisanego.

§. 7.

Deklaracje zeznane przed Władzą, jakoteż ugody zawarte w toku dzielenia lub regulacyi nie potrzebują ani przyzwolenia ze strony trzecich osób, ani nie podlegają zatwierdzeniu Władz administracyjnych lub opiekuńczych, wyjąwszy, gdyby ustawa krajowa (§. 2) zastrzegła zatwierdzanie ze strony wydziałów powiatowych lub krajowych.

Atoli zamiast zatwierdzenia Władzy opiekuńczej potrzebne jest zatwierdzenie komisji krajowej lub ministeryalnej.

§. 8.

Plan działu lub regulacyi nie potrzebuje potwierdzenia Władzy.

Przeciwko zatwierdzonemu planowi działu lub regulacyi nie można domagać się przywrócenia do pierwszego stanu.

§. 9.

Jeżeli wartość wyrównania wzięta za podstawę planu działu, zmniejszy się przed oddaniem w skutek jakiejś, chociażby przypadkowej okoliczności, uczestnik działowy takie wyrównanie otrzymujący, może w przeciągu dni sześćdziesięciu po przywiedzeniu do skutku odnośnej części planu żądać od innych uczestników działowych uzupełnienia wartości, które dać mu należy w ziemi, jeżeli grunt uległ zmniejszeniu a we wszystkich innych przypadkach, w pieniądzech.

Jeżeli uczestnik działowy został ukrzywdzony w skutek niedotrzymania wydanych przez Władzę zarządzeń we względzie przejścia w powstałe stosunki posiadania lub użytkowania, albo też w inny sposób, może w przeciągu dni sześćdziesięciu po przywiedzeniu do skutku odnośnej części planu, żądać wynagrodzenia pieniężnego od owych uczestników działowych, z których winy skrzywdzenie wynikło.

Jeżeli przy dzieleniu lub regulacyi wkraść się błąd pomiarowy lub rachunkowy, uczestnik działowy, ponoszący ztąd szkodę, może w przeciągu roku po przywiedzeniu do skutku odnośnej części planu, żądać od uczestników działowych, którym błąd ten wyszedł na korzyść, wynagrodzenia, które dać mu należy w ziemi, jeżeli błąd dotyczył gruntu a we wszystkich innych przypadkach, w pieniądzech.

§. 10.

Jeżeli stosunki posiadłości gruntowej, wzięte za podstawę planu działu, zostały w czasie między potwierdzeniem a przywiedzeniem planu do skutku tak znacznie przez siłę większą (zmiany biegu wód, trwałe spustoszenia od wód, oberwanie się ziemi itd.) zmienione, że uzupełnienie wartości, w §. 9 przewidziane, nie zdoła złemu zaradzić, komisya krajowa może na żądanie bezpośredniego uczestnika unieważnić całkiem lub częściowo plan działu i, o ileby według okoliczności dział był jeszcze możebny i pożądanym, zarządzić nowe prace przygotowawcze i wygotowanie nowego planu działu.

Przeciwko takiemu zarządzeniu wolno każdemu uczestnikowi działowemu odwołać się do komisji ministeryalnej w przeciągu dni 14 od dnia doręczenia rzeczzonego zarządzenia.

§. 11.

Prawa, które na gruncie, działowi ulegającym, na rzecz trzecich osób są zabezpieczone, przeniesione będą na grunt wyrównawczy bez opłaty należytości, jeżeli tylko z przeniesieniem nie ma być wpisana ani zmiana w osobie uprawnionego, ani zmiana w rozciągłości prawa.

Przeniesienie majątku lub nabycie prawa na podstawie planu działu lub regulacji jest wolne od opłaty należytości w ciągu 15letniego okresu, licząc od dnia, w którym ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej.

§. 12.

Prawomocne orzeczenia w tem postępowaniu, wydane przez Władze do tego upoważnione, jakoteż ugody zatwierdzone, mają skutek prawny orzeczeń sądowych, albo, o ile chodzi o sprawy z zakresu administracji, orzeczeń administracyjnych a względnie ugód i wykonywać je mają, jak i one, Władze właściwe do tego w owych przypadkach, w których nie chodzi o dział lub regulację, w myśl ustawy niniejszej podjętą.

§. 13.

W postępowaniu działowem lub regulacyjnem, wszelkie podania, protokoły, załączki, dokumenty prawne, deklaracje, wygotowania, orzeczenia, ugody, uwierzytelnienia i poświadczenia zgodności są wolne od stępli i należytości bezpośrednich, o ile nie będą użyte do innego celu.

Przedruki map katastralnych, w tem postępowaniu potrzebne, wydawane będą za połowę ceny taryfowej.

§. 14.

Koszta tego postępowania, jakoto wynagrodzenie, koszta podróży i wydatki biurowe komisarza miejscowego, jakoteż urzędnika rządowego, jeżeliby pełnił czynności, ponosić będzie skarb państwa.

Kto ponosić ma inne koszta i jak te koszta rozkładane być mają na obowiązanych do ich poniesienia, postanowi ustawodawstwo krajowe.

§. 15.

Ustawa niniejsza nabywa mocy jednocześnie z rozporządzeniami ustawowymi, zastrzeżonemi w niej ustawodawstwu krajowemu a od tego także terminu przestaje obowiązywać patent cesarski z dnia 5 lipca 1853 (Dz. u. p. Nr. 130), co się tyczy wzmiankowanych tamże §. 1, l. 4 wspólnych praw posiadania i użytkowania.

§. 16.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom rolnictwa, spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

Schönbrunn, dnia 7 czerwca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w. **Falkenhayn** r. w. **Pražák** r. w. **Dunajewski** r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXXIII. — Wydana i rozesłana dnia 20 czerwca 1883.

95.

Ustawa z dnia 21 maja 1883,

o wystawieniu w Wiedniu budynku rządowego dla poczty i do innych celów urzędowych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd, aby o fundusze w sumie aż do 350.000 zł. potrzebne na wystawienie w Wiedniu budynku rządowego dla poczty i do innych celów urzędowych, postarał się w taki sposób, iżby odsetki od tych kosztów budowy najwięcej pięć od sta wynosiły i dług umorzony został w najwięcej dwudziestu pięciu ratach rocznych.

§. 2.

Kwoty rat rocznych, do wypłaty przypadające, zamieszczać należy corocznie w preliminarzu państwa a to w etacie ministerstwa handlu, wydatek zaś na czynsze najmu, w preliminarzu państwa dla ministerstwa handlu dotychczas zamieszczane, zmniejszyć przynajmniej o kwotę tych rat rocznych.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy od dnia ogłoszenia, porucza się Ministrowi handlu.

Wiedeń, dnia 21 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

96.**Ustawa z dnia 26 maja 1883,**

o wystawieniu w Wiedniu budynku na pomieszczenie szkoły przemysłowej rządowej, seminaryum nauczycielskiego żeńskiego i szkoły przygotowawczej do szkoły artystyczno-przemysłowej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, aby o fundusze w sumie aż do 300.000 zł. potrzebne celem wystawienia w Wiedniu budynku na pomieszczenie szkoły przemysłowej rządowej, seminaryum nauczycielskiego żeńskiego i szkoły przygotowawczej do szkoły artystyczno-przemysłowej, postarał się w taki sposób, iżby odsetki od tych kosztów budowy wynosiły najwięcej pięć od sta i dług umorzony został w ratach rocznych najwięcej trzydziestu i jednej.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej, która nabywa mocy od dnia ogłoszenia, porucza się Ministrowi wyznań i oświecenia, tudzież Ministrowi skarbu.

Schönbrunn, dnia 26 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Conrad r. w.

Dunajewski r. w.

97.**Ustawa z dnia 26 maja 1883,**

o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej na otoczenie rusztowaniem dzwonnicy w Spljecie.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Na pokrycie nieprzewidzianego w ustawie skarbowej wydatku na rok 1883, wyznacza się następującą dotacyą dodatkową:

Rozdział IX, ministerstwo wyznań i oświecenia.

Rozdział XI, fundacye i dopłaty na potrzeby wyznania katolickiego.

§. 2. Dopłaty.

Wydatek nadzwyczajny na otoczenie rusztowaniem monumentalnej dzwonnicy w Spljecie, pierwsza rata . . . . . 20.000 zł.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi wyznań i oświecenia, tudzież Ministrowi skarbu.

Schönbrunn, dnia 26 maja 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Conrad r. w.

Dunajewski r. w.

98.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 28 maja 1883, o zmianach w kierowaniu służbą nadzorczą na granicy cłowej w Galicyi i w kontroli nad tąż służbą.

W skutek Najwyższego postanowienia z dnia 23 lipca 1882, ustanawia się, począwszy od dnia 1 lipca 1883 do kierowania służbą straży skarbowej wzdłuż linii cłowej w Galicyi i kontroli nad tąż służbą, komisarzy skarbowych starszych, mających wyznaczone okręgi urzędowe w dołączonym przeglądzie wyszczególnione, którzy nazywać się będą „naczelnikami sekcyjnymi straży skarbowej“ i podlegać będą bezpośrednio tej dyrekcji skarbowej powiatowej, w której okręgu leży ich okrąg urzędowy (sekcya straży skarbowej).

Dunajewski r. w.

Przegląd

sekcyj straży skarbowej w Galicyi do kierowania służbą nadzorczą pograniczną i kontroli nad nią.

W okręgu skarbowym	Siedziba urzędowa naczelnika sekcyjnego straży granicznej	Do tej sekcji straży skarbowej należą	
		Okręgi kontroli straży skarbowej	Okręgi sądowe
krakowski	Chrzanów	oświęcimski, chrzanowski, krakowski (okolice)	oświęcimski, chrzanowski, krzeszowicki, lisecki (po części), krakowski (po części)
tarnowski	Brzesko	bocheński, brzeski, dąbrowski, mielecki	nicołomicki, wiśnicki, brzeski, dąbrowski, mielecki
rzeszowski	Nisko	tarnobrzęski, niżański, łańcucki	radomyski, rozwałdowski, tarnobrzęski, niżański, ulanowski, łańcucki, leżański, przeworski
przemyski	Lubaczów	rawski, lubaczowski	niemirowski, rawski, ulnowski, cieszanowski, lubaczowski, sieniawski (po części)
brodzki	Radziechów	bełski, sokalski, radziechowski, łopatyński, brodzki, załoziecki	bełski, sokalski, radziechowski, brodzki, łopatyński, oleski (po części), załoziecki, zborowski
tarnopolski	Grzymałów	zbaraski, grzymałowski, husiatyński	nowosielski, zbaraski, grzymałowski, skałacki, husiatyński, kopeczyński
kołomyjski	Skała	mielnicki, skałski	borszczowski, mielnicki

99.**Ustawa z dnia 29 maja 1883,**

uwalniająca czasowo od opłaty podatku zarobkowego i dochodowego trudniących się żegluga na morzu parowcami w krajach tutejszych wybudowaniami.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Trudniących się żegluga na morzu parowcami, zbudowaniami w obszarze królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, gdy ustawa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej, uwalnia się od opłaty podatku zarobkowego i dochodowego, o ile te parowce składają się z żelaza wyłącznie krajowego, na lat piętnaście, jeżeli zaś są inne, na lat dziesięć, licząc od dnia wygotowania świadectwa wpisu owego okrętu.

§. 2.

Od tego dobrodziejstwa wyjmuje się żeglujących

- a) parowcami, których kursa Rząd wspiera;
- b) parowcami, których budowę już rozpoczęto, gdy ustawa niniejsza zaczęła obowiązywać.

§. 3.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia i obowiązywać będzie aż do dnia 31 grudnia 1887.

§. 4.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom skarbu i handlu.

Wiedeń, dnia 29 maja 1883.

Franciszek Józef r. w

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

100.

**Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia
31 maja 1883,**

tyczące się pobierania cła od towarów w opakowaniach wewnętrznych, podlegających cłu przeszło 15 zł. od 100 kilogr. wynoszącemu i większemu niż cło od towaru.

Stósownie do ustępu 5go §fu 26go przepisu wykonawczego do austriacko-węgierskiej Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 49), gdy towary nadchodzą w opakowaniach wewnętrznych, podlegających cłu przeszło 15 zł. od 100 kilogramów wynoszącemu i przeto większemu niż cło od towaru, pobierać

należy cło osobno od opakowania wewnętrznego a osobno od towaru w niem zawartego; jeżeli zaś towaru nie można odłączyć od takiego opakowania, wymierzyć trzeba cło podług wyższej stopy taryfy. Że jednak są takie towary, które wprawdzie można odłączyć od ich wewnętrznego opakowania, lecz tylko z trudnością i ze znaczną stratą czasu, przeto dla ułatwienia obrotu pozwala się w porozumieniu z interesowanemi ministerstwami królewsko węgierskiemi skarbu i handlu, aby na przyszłość, gdy nadejdą towary w takich opakowaniach, jeżeli przesyłka składa się z oznaczonej, w deklaracyi towarowej podanej ilości jednakowych pudełek, kartonów itp. a których oraz średni ciężar jest jednakowy, wyjmowano z opakowania tylko część przesyłanego towaru celem rzeczywistego oznaczenia wagi czystej towaru i opakowań tejże części i aby następnie, na podstawie wyniku, obliczano ogólną wagę czystą opakowań wewnętrznych, jakoteż towaru celem wymierzenia należytości cła wchodowego.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

101.

Ustawa z dnia 1 czerwca 1883,

pozwalająca na używanie udziałowych zapisów dłużnych pożyczki krajowej dalmatyńskiej w sumie 250.000 zł. do lokowania dla korzyści kapitałów fundacyjnych sierocych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje :

§. 1.

Udziałowe zapisy dłużne pożyczki, którą sejm dalmatyński postanowił zaciągnąć w sumie aż do 250.000 zł. na pokrycie kosztów budowy nowych szpitali w Zadarze, Szebeniku i Dubrowniku, tudzież na restauracyą szpitalu w Splecie, mogą być używane do lokowania dla korzyści kapitałów fundacyjnych zakładów pod nadzorem publicznym zostających, tudzież pieniędzy sierocych, powierniczych i depozytowych a według kursu giełdowego, jednak nie po nad wartość imienną, także na kaucyje służbowe i przemysłowe.

§. 2.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu.

Schönbrunn, dnia 1 czerwca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Dunajewski r. w.

102.**Ustawa z dnia 1 czerwca 1883,**

o wyznaczeniu dotacyj dodatkowych na dokończenie przystawienia i wystawienia budowli w instytucie patologiczno-anatomicznym uniwersytetu wiedeńskiego, tudzież na urządzenie wewnętrzne i uposażenie naukowe tegoż instytutu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje :

Artykuł I.

Na pokrycie w roku 1883 niektórych wydatków w ustawie skarbowej nieprzewidzianych, wyznacza się następujące dotacje dodatkowe z prawem czerpania aż do końca marca 1885:

Rozdział IX, Ministerstwo wyznań i oświecenia.

Tytuł 14, Szkoły główne.

§. 1, Uniwersytet wiedeński.

Wydatek nadzwyczajny :

Na dokończenie przystawienia i wystawienia budowli w instytucie patologiczno-anatomicznym uniwersytetu, oprócz drugiej raty na budowę w sumie 30.000 zł. w ustawie skarbowej na rok 1883 wyznaczonej . . . . . 50.000 zł.

Wydatek nadzwyczajny :

Na urządzenie wewnętrzne i uposażenie naukowe instytutu patologiczno-anatomicznego, pierwsza rata . . . . . 30.000 zł.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej poruczam Memu Ministrowi wyznań i oświecenia i Memu Ministrowi skarbu.

Schönbrunn, dnia 1 czerwca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Conrad r. w.

Dunajewski r. w.

103.**Ustawa z dnia 1 czerwca 1883,**

o budowie odnogi kolei rządowej istryjskiej z Herpelje do Tryestu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje :

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, aby nakładem rządowym, preliminowanym w sumie łącznej 3,340.000 zł., przyjętej za nieprzekraczalną, wybudował odnogę kolei

rządowej istryjskiej od stacyi Herpelje-Kosina do Tryestu jako kolej miejscową ze szlakiem normalnym.

Artykuł II.

Za warunek wybudowania odnogi w artykule I wzmiankowanej, kładzie się, aby miasto Tryest zapewniło na pokrycie tych kosztów świadczenia, których wartość pieniężna wynosić ma najmniej pięć od sta powyższej sumy nieprzekraczalnej.

Świadczenie polegać może na tem, że miasto Tryest odstąpi Rządowi na budowę powyższej odnogi prawo bezpłatnego używania wszystkich gruntów gminnych, które będą potrzebne do wybudowania kolei i pod zakłady kolejowe, jakoteż prawo bezpłatnego użycia wybrzeży celem połączenia nowego dworca z dworcem kolei południowej a względnie z nowym portem tryestyńskim.

Artykuł III.

Budowa odnogi, w artykule I wzmiankowanej, rozpoczęta być ma w r. 1883 a ukończona w ciągu lat trzech.

Artykuł IV.

Na uzupełnienie przygotowawczych robót technicznych i wypracowanie projektu szczegółowego odnogi, w artykule I wzmiankowanej, wyznacza się Rządowi na rok 1883 dotacją w sumie 30.000 zł., z której, o ile nie będzie całkiem wyczerpana do końca marca 1884, można czerpać jeszcze do końca marca 1885, w tym razie jednak tak ma być uważana, jak gdyby wyznaczona była w preliminarzu 1884 r. i przeto policzona być ma na karb tego ostatniego roku.

Kwoty, użyć się mające na rachunek wyznaczonej dotacji, wziąć trzeba tymczasowo z zasobów kasowych, o ile zaś byłoby to niemożliwe, zaciągnąć dług nieustalony, który zwrócony będzie w swoim czasie z przychodów stanowiącej czynności kredytowej, wykonać się mającej na wybudowanie pomienionej kolei.

Artykuł V.

Wszystkie kontrakty, podania i dokumenty, tyczące się skupu gruntów, budowy i urządzenia kolei, która według artykułu I ma być wybudowana, uwalnia się od stępli i należytości, jakoteż darowana będzie opłata od przeniesienia własności odkupionych gruntów.

Artykuł VI.

Liniją kolei, będącą przedmiotem ustawy niniejszej, utrzymywać ma w ruchu Rząd na własny rachunek i utrzymywanie jej w ruchu może przekazać osobie prywatnej lub Spółce tylko na mocy ustawy, jeżeli w tym celu będzie wydana.

Artykuł VII.

Celem połączenia ruchu na liniach zachodniej sieci kolei państwa, rozdzielonych przez linią divicańsko-lublańską kolei południowej, zawrzeć należy ze Spółką kolei południowej umowę, upoważniającą zarząd kolei rządowych z prawem ustanawiania taryf, do przewożenia i dozwalania przewożenia całych pociąg-

gów lub pojedynczych wozów w obrocie przechodnim na rzeczonej linii kolei południowej, za opłatą stałego wynagrodzenia (kolejowego).

Jeżeliby umowa taka nie przyszła do skutku aż do końca 1884 roku, nadania rzeczonego prawa dochodzić można drogą wywłaszczenia.

Do postępowania w takim razie, jakoteż do obliczenia wynagrodzenia, zastosować należy przepisy ustawy z dnia 18 lutego 1878 (Dz. u. p. Nr. 30) o wywłaszczeniu celem budowy i utrzymywania w ruchu kolei żelaznych, w ten sposób, że

- a) przedmiot wywłaszczenia oznaczyć ma Władza administracyjna rządowa, w której obszarze leży większa według ilości kilometrów część powyższej linii kolei i że
- b) Trybunał pierwszej instancyi w siedzibie Władzy administracyjnej pod lit. a) wzmiankowanej, będzie właściwym do oznaczenia wynagrodzenia.

Wynagrodzenie stanowić ma renta roczna (kolejowe), płacona corocznie Spółce kolei południowej, dopóki powyższe prawo będzie wykonywane a wymierzona najmniej w kwocie, odpowiadającej udziałowi zarządu kolei rządowych w ogólnej ilości kilometrów csiowych, które wozy wszelkiego rodzaju, składające pociągi obu stron, przebyły w odnośnym roku na linii divicańsko-lublańskiej, biorąc za podstawę oznaczenia rzeczywiste wydatki Spółki kolei południowej na gałęzie służby, sprawowanej na powyższej linii kolejowej, o ileby te gałęzie służby odnosiły się do obrotu przechodniego zarządu kolei rządowych, tudzież wydatek roczny w kwocie $5\frac{1}{16}$ od sta na oprocentowanie i umorzenie kapitału zakładowego na powyższą linią kolei wyłożonego.

Artykuł VIII.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu.

Schönbrunn, dnia 1 czerwca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

104.

Ustawa z dnia 4 czerwca 1883,

o wybudowaniu przeprawy w Bregencyi.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, aby zakłady potrzebne do urządzenia w Bregencyi przeprawy, licząc w to rozszerzenie dworca, jakoteż sprawienie parku okrętowego, potrzebnego do utrzymywania w ruchu tego zakładu i do przewozu osób

na jeziorze bodeńskim, jak niemniej wszelkie inne urządzenia, przywiódł do skutku na koszt państwa nakładem preliminowanym w sumie 820.000 zł., która uważana być ma za nieprzekraczalną.

Artykuł II.

Przeprawa, w artykule I wzmiankowana, ukończona być ma i oddana na użytek publiczny jednocześnie z koleją arlbergską, będącą przedmiotem ustawy z dnia 7 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 48).

Artykuł III.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 4 czerwca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

105.

Ustawa z dnia 5 czerwca 1883,

o wybudowaniu kolei rządowej dalmatyńskiej od Sivericza do Kninu.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, aby celem przedłużenia dalmatyńskiej kolei rządowej, wybudował kosztem państwa kolej rządową z Sivericza do Kninu, jako drugorzędną ze szlakiem normalnym.

Artykuł II.

Na uzupełnienie przygotowawczych robót technicznych, mianowicie na wypracowanie projektu szczegółowego, wyznacza się Rządowi na rok 1883 dotacją w sumie 20.000 zł., z której, o ile nie będzie całkiem wyczerpana do końca 1883 roku, można czerpać jeszcze do końca marca 1885, w tym razie jednak tak ma być uważana, jak gdyby wyznaczona była w preliminarzu 1884 roku, i przeto policzona być ma na karb tego ostatniego roku.

Kwoty, użyć się mające na rachunek wyznaczonej dotacji, wziąć trzeba tymczasowo z zasobów kasowych, o ile zaś byłoby to niemożliwe, zaciągnąć dług nieustalony, który zwrócony będzie w swoim czasie z przychodów stanowiącej czynności kredytowej, wykonać się mającej na wybudowanie pomienionej kolei.

Artykuł III.

Wszystkie kontrakty, podania i dokumenty, tyczące się skupu gruntów, budowy i urządzenia kolei, która według artykułu I ma być wybudowana, uwalnia

się od stępli i należytości, jakoteż darowana będzie opłata od przeniesienia własności odkupionych gruntów.

Artykuł IV.

Liniją kolei, będącą przedmiotem ustawy niniejszej, utrzymywać ma Rząd w ruchu na własny rachunek i to utrzymywanie jej w ruchu może przekazać osobie prywatnej lub Spółce tylko na mocy ustawy, jeżeli w tym celu będzie wydana.

Artykuł V.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 5 czerwca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

106.

Ustawa z dnia 7 czerwca 1883,

o ulgach i warunkach budowy kolei miejscowej z Hanuszowic do granicy państwa ku Ziegenhalsowi.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, aby wziął udział w zebraniu kapitału na budowę projektowanej przez austriacką Spółkę kolei miejscowych w Pradze, kolei miejscowej, od stacyi w Hanuszowicach na kolci granicznej morawskiej, przez Freiwaldau, do austriacko-pruskiej granicy państwa, z uściem do sieci kolei pruskich w kierunku Ziegenhalsu, a to przez udzielenie pożyczki hipotecznej w sumie sześćset tysięcy (600.000) złotych wal. austr. z funduszw państwa.

Za warunek tego udziału skarbu państwa kładzie się, aby kwota kosztów, po odliczeniu przychodu za 4½ procentowe, odsetki w biletach niosące obligacye z prawem pierwszeństwa, które za sumę imienną 2,400.000 zł. austriacka Spółka kolei miejscowych w obieg wypuści, jakoteż po odliczeniu pożyczki rządowej w sumie 600.000 zł. jeszcze pozostała, a w sumie 300.000 zł. preliminowana, o ileby nie została pokryta niezwrotnemi dodatkami krajów Morawii i Szląska, zebrana była bez obciążenia skarbu państwa i aby w razie wypuszczenia w obieg na ten cel papierów publicznych, miały one prawo do odsetek tylko w miarę zyskowności kolei.

Artykuł II.

Pożyczka hipoteczna, którą Rząd w myśl artykułu I udzieli i która zabezpieczona będzie z prawem zastawu w księdze kolei żelaznych na karcie dla kolei miejscowej z Hanuszowic do granicy państwa, otworzyć się mającej, zwrócona

być ma w przeciągu lat sześćdziesięciu (60) w ratach równych z odsetkami po pięć od sta, odsetki jednak tylko wtedy i o tyle będą płacone, o ile czysty dochód roczny kolei przewyższy wydatek na oprocentowanie po cztery i pół od sta a oraz na amortyzacyą obligacyj z prawem pierwszeństwa za sumę dwa miliony czterysta tysięcy (2,400.000) złotych wal. austr. papierami, jakoteż na przerzezonony zwrót pożyczki skarbowej.

Zaległe odsetki od pożyczki skarbowej opłacone być mają z czystych dochodów, jeżeli pozostaną jeszcze po opłaceniu bieżących odsetek od teje, atoli odsetki od odsetek nie mają być liczone.

Artykuł III.

Pożyczka hipoteczna, którą Rząd ma udzielić w myśl artykułu I, wypłacona będzie w dwóch połowach, to jest po trzysta tysięcy (300.000) złotych wal. austr. w przeciągu ośmiu dni po dokonaniu policyjno-technicznej rewizyi całej kolei, tudzież linii aż do Ziegenhalsu i w przeciągu ośmiu dni po urzędowem sprawdzeniu robót, w żadnym jednak razie przed upływem 1884 roku.

Sumy te wyda Rząd za niestęplowanemi potwierdzeniami odbioru.

Artykuł IV.

Kolej żelazna z Hanuszowic do granicy państwa, w artykule I wzmiankowana, która wybudowana będzie jako miejscowa ze szlakiem normalnym, ukończona być ma i oddana na użytek publiczny w przeciągu dwóch lat i pół, licząc od dnia nadania koncesyi.

Artykuł V.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 7 czerwca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

107.

Ustawa z dnia 7 czerwca 1883,

o budowie kolei żelaznej stryjsko-beskidzkiej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Upoważnia się Rząd, aby wybudował kosztem państwa kolej żelazną od Stryja na Skole do granicy galicyjsko-węgierskiej pod Beskidem.

Artykuł II.

Na uzupełnienie robót przygotowawczych technicznych, mianowicie na wypracowanie projektu szczegółowego, wyznacza się Rządowi na rok 1883 dotacją w sumie 100.000 zł., z której, o ile nie będzie całkiem wyczerpana do końca marca 1884, można jeszcze czerpać do końca marca 1885, w tym jednak razie, tak ma być uważana, jak gdyby wyznaczona była w preliminarzu 1884 roku i przeto policzona być ma na karb tego ostatniego roku.

Kwoty, użyć się mające na rachunek wyznaczonej dotacji, wziąć trzeba tymczasowo z zasobów kasowych, o ile zaś byłoby to niemożliwe, zaciągnąć dług nieustalony, który zwrócony będzie w swoim czasie z przychodów stanowiącej czynności kredytowej, wykonać się mającej na budowę pomienionej kolei, jakoteż linii kolejowych, będących przedmiotem ustawy z dnia 28 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 150) i ich odnóg.

Artykuł III.

Wszystkie kontrakty, podania i dokumenty, dotyczące się skupu gruntów budowy i urządzenia kolei, która według artykułu I ma być wybudowana, uwalnia się od stępli i należitości, jakoteż darowana będzie oplata od przeniesienia własności odkupionych gruntów.

Artykuł IV.

Kolej żelazną, będącą przedmiotem ustawy niniejszej, utrzymywać ma Rząd w ruchu na własny rachunek i to utrzymywanie jej w ruchu może przekazać osobie prywatnej lub Spółce, tylko na mocy ustawy, jeżeli w tym celu będzie wydana.

Artykuł V.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 7 czerwca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

108.

Ustawa z dnia 10 czerwca 1883,

o portowem, które opłacane być ma w portach austriackiego wybrzeża morskiego.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Każdy okręt, do portu austriackiego zawijający, winien właściwym c. k. czynnikom portowym i zdrowotnym morskim opłacić portowe w myśl przepisów ustawy niniejszej.

§. 2.

Portowe będzie wymierzane dla każdego z osobna okrętu na podstawie jego pojemności w tonach netto, oznaczonej podług przepisów o wymierzaniu pojemności okrętów, dla obszaru, w którym ustawa niniejsza obowiązuje, wydanych.

§. 3.

Obowiązek opłacenia portowego poczyna się od chwili przybycia okrętu do portu; wolno jednak opłacić portowe dopiero wtedy, gdy okręt odplywa.

Okręt nie może odpłynąć, dopóki portowe nie będzie opłacone.

Od statków, przez Rząd najętych, można opłacić portowe naraz przy końcu podróży, zamiast w każdym z osobna porcie, w tej podróży odwiedzionym, jeżeli Władza morska na to pozwoli.

Od okrętów, które w porcie zostają rozebrane lub z innych przyczyn nie odpływają napowrót w przeciągu trzech miesięcy, opłacić należy portowe po upływie trzech miesięcy, licząc od dnia przybycia.

§. 4.

O ile przepisy §§ów 5go i 6go nie mają być zastosowane, portowe wynosi:

- a) od statków krajowych, tudzież zagranicznych z temi na równi będących, gdy pojemność wynosi od:

26	aż do	50 ton	4 centy	} od tonny angielskiej;
51	" "	100 "	8 centów	
101	" "	150 "	15 "	
151	" "	200 "	20 "	
201	" "	300 "	25 "	
301	" "	400 "	30 "	
		nad 400 "	38 "	

- b) od okrętów zagranicznych, nie zostających na równi z krajowemi po 1 zł. 50 c. od każdej tonny angielskiej.

§. 5.

Od okrętu, który już w porcie krajowym albo tylko wziął albo tylko na ląd wysadził ładunek i w ciągu tej samej podróży nie zatrzymując się w porcie zagranicznym, wykonywa tę samą czynność w jednym lub więcej portach krajowych, opłacić należy w każdym z tych ostatnich portów, gdy pojemność wynosi od:

26	aż do	100 ton	1 cent	} od tonny angielskiej.
101	" "	200 "	2 centy	
201	" "	300 "	3 "	
301	" "	400 "	4 "	
		nad 400 "	5 centów	

Takież samo portowe opłacić należy od okrętu, który nie nabiera ani nie wysadza ładunku a z przyczyny upływu ustanowionego terminu 72godzinnego nie może już żądać zupełnego uwolnienia, stósownie do §fu 7go e).

§. 6.

Od parowców krajowych, jakoteż zagranicznych z niemi na równi będących, które według rozkładu podróży naprzód ogłoszonego, odbywają kursa peryody-

czne dla przewozu towarów lub podróży, z portów austriackich do oznaczonych portów austriackich, nie zatrzymując się w portach pośrednich zagranicznych, opłaca się portowe za każdą taką podróż peryodyczną, skoro okręt wróci do portu, z którego wypłynął, bez względu na to, do ilu portów zawijał, a mianowicie, gdy pojemność wynosi od:

26 aż do 100 ton	2 centy	) od tonny angielskiej.
101 „ „ 150 „	10 centów	
151 „ „ 200 „	14 „	
201 „ „ 300 „	16 „	
301 „ „ 400 „	20 „	
nad 400 „	25 „	

Jeżeli parowiec odbywa w tym samym dniu kilka takich kursów peryodycznych, opłaca się tylko portowe przypadające za jeden kurs.

Portowe za kursa peryodyczne parowców można także opłacać naraz miesięcznie, jeżeli Władza morska na to pozwoli.

§. 7.

Od opłaty portowego są uwolnione:

- a) wszystkie okręty krajowe, jakoteż zagraniczne z niemi na równi zostające, których pojemność nie przenosi 25 ton, tudzież statki krajowe, używane do umniejszania ładunku, do rybołówstwa, do przewożenia świeżych ryb lub nęty i barki przeznaczone do żeglugi wewnętrznej na kanałach i rzekach, nie udające się na morze;
- b) parowce, które okręt holują lub bezpośrednio wracają do portu, z którego wypłynęły dla holowania okrętu, jeżeli ani nie biorą ani nie wysadzają ładunku i to bez względu na to, jak długo stoją próżno w porcie;
- c) statki skarbowe austriackie, wszelkie austriacko-węgierskie i zagraniczne okręty wojenne, jakoteż statki istniejącymi rozporządzeniami lub pod szczególnymi warunkami uwolnione od opłaty portowego, mianowicie zaś jachty, jeżeli nie służyły do wykonania czynności handlowej;
- d) statki krajowe i zagraniczne, które zawijają do portu z powodu niezdatności do żeglugi i mają być naprawione lub rozebrane albo rozłożone, jeżeli przy tem nie biorą ani nie wysadzają ładunku;
- e) okręty, które nie wzięwszy ani nie wysadziwszy ładunku, odpływają w ciągu 72 godzin po przybyciu i także gdy chorych pasażerów zabierają lub wysadzają na ląd;
- f) wszystkie okręty, w warsztatach austriackich zbudowane tak w porcie, w którym zostały zaopatrzone w porządki lub w których zaopatrzenie ich ukończono, jakoteż w porcie, w którym zaczynają brać ładunek.

§. 8.

Z ogólnego przychodu, które portowe przynosi, sześć od sta wpływają do funduszu zapomogowego marynarskiego.

§. 9.

Prawa Rządu do wymierzania kwot, które z przyczyny niewłaściwego zastósowania ustawy albo wcale nie zostały ściągnięte albo w zmniejszonym wymiarze, przedawnia się w przeciągu roku od dnia, do którego należytość miała być zapłacona.

W ciągu tegoż samego okresu, strony dochodzić mogą rozszczeń swoich do zwrotu kwot, które zapłaciły, chociaż się nie należały.

§. 10.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia 1 lipca 1883; od tegoż dnia przestają obowiązywać wszystkie dotychczasowe przepisy o wymierzaniu i opłacaniu beczkowego i latarniowego, jakoteż należitości na rzecz policji zdrowia i kwarantanny.

§. 11.

Dopóki przymierze cłowe i handlowe (artykuł VI ustawy z dnia 27 czerwca 1878, Dz. u. p. Nr. 62) istnieć nie przestanie, okręty i porty węgierskie zostawać będą na równi z austriackimi pod względem opłaty portowego.

§. 12.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi handlu.

Wiedeń, dnia 10 czerwca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

109.**Ustawa z dnia 10 czerwca 1883,**

o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej do preliminarza c. k. ministerstwa handlu 1883 roku na rozpoczęcie budowy odnóg kolei transwersalnej galicyjskiej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Na pokrycie nieprzewidzianych w preliminarzu 1883 roku wydatków ministerstwa handlu, których wymaga budowa odnóg kolei transwersalnej galicyjskiej, ustawą z dnia 28 lutego 1883 (Dz. u. p. Nr. 22) dozwolona, wyznacza się Rządowi na rok 1883 w celu rozpoczęcia budowy tych odnóg dotacyą w sumie 2,000.000 zł. z prawem czerpania z niej do końca marca 1885.

Artykuł II.

Sumy potrzebne na rachunek dotacyi w artykule I wyznaczonej, wziąć należy z zasobów kasowych, o ile zaś byłoby to niemożliwe, zaciągnąć dług nieustalony, który zwrócony być ma najpóźniej aż do końca marca 1884.

Artykuł III.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 10 czerwca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

110.**Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 11 czerwca 1883,
tyczące się zaprowadzenia przekazów pocztowych w obrocie z monarchyi austriacko-węgier-
skiej do Kanady w Ameryce północnej.**

Po ząwszy od dnia 1 lipca b. r. można za pośrednictwem zarządu pocztowego szwajcarskiego wysyłać z monarchyi austriacko-węgierskiej do Kanady w Ameryce północnej przekazy pocztowe pod temi samemi warunkami, które ustanowione zostały dla obrotu przekazów pocztowych ze Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej.

Oplata od tych przekazów pocztowych, które przy oddaniu można frankować tylko do Bazylei, wynosi 20 centów od kwot aż do 20 złotych włącznie a od każdych 10 złotych po nad tę sumę, o 10 centów więcej.

Taksa szwajcarsko-kanadyjska za przesłanie dalej od Bazylei aż do miejsca przeznaczenia w Kanadzie, wynosi 20 centymów od każdych 10 franków i jest potrącana z kwoty przekazanej.

Kwota złożona w walucie bankowej austriackiej i przez austriackie urzędy pocztowe wymiennicze na walutę franków w złocie przeliczona, będzie po strąceniu należitości szwajcarsko-kanadyjskiej przeliczona na walutę dolarów w złocie, w stosunku 5 franków 15 centymów = 1 dolar w złocie.

Takie przekazy pocztowe, wygotowane na blankietach przeznaczonych do obrotu międzynarodowego adresować mają posyłający do szwajcarskiego urzędu pocztowego a względnie przekazowego w Bazylei, t. j. urząd ten wymienić winni jako adresata na przedniej stronie blankietu, obok wyrazu tekstu „auszuzahlen an“, na odwrotnej zaś stronie odcinka trzeba napisać wyraźnie imię i nazwisko, tudzież dokładny adres (miejsce przeznaczenia, hrabstwo i prowincya) rzeczywistego odbiorcy przekazu pocztowego.

Nazwisko i dokładny adres posyłającego podać należy na przedniej stronie odcinka.

Pino r. w.

111.**Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 12 czerwca 1883,
tyczące się zaprowadzenia zleceń pocztowych w obrocie między monarchyą austriacko-
węgierską a Niemcami.**

W porozumieniu z naczelnym urzędem pocztowym ces. niemieckim, zaprowadza się od dnia 1 lipca b. r. w obrocie między monarchyą austriacko-węgierską a Niemcami używanie zleceń pocztowych.

We względzie postępowania w tym względzie, nadmienia się co następuje:

1 Za pomocą zlecenia pocztowego można w obrocie z monarchyi austriacko-węgierskiej do Niemiec odbierać kwoty pieniężne aż do 400 marek, a w obrocie z Niemiec do monarchyi austriacko-węgierskiej aż do 200 zł. w austr.

2. Kwotę, która ma być odebrana, wyrazić należy w zleceniu pocztowem w walucie kraju, któremu się odebranie zleca, a więc w zleceniach pocztowych z monarchyi austriacko-węgierskiej do Niemiec, w markach, a w zleceniach pocztowych z Niemiec do monarchyi austriacko-węgierskiej, w walucie austriackiej.

3. Zlecenie pocztowe, do którego dołączyć należy papier, mający być spłaconym (dokument uzasadniający żądanie), posyła się jako list polecony. List wystósować winien posyłający wprost do tego zakładu pocztowego, który zająć się ma odebraniem kwoty.

Do zlecenia pocztowego dołączyć można kilka kwitów, weksli, kuponów itp., jeżeli chodzi o to, aby ten sam urząd pocztowy odebrał należność za nie jednocześnie od tej samej osoby; atoli ogólna suma kwot, które mają być odebrane, nie może wynosić więcej jak 400 marek a względnie jak 200 zł. wal. austr.

Kilka zleceń pocztowych, dotyczących się rozmaitych dłużników, nie wolno łączyć w jedną posyłkę.

4. Listy zawierające zlecenia pocztowe muszą być frankowane, gdy się oddaje na pocztę a opłatę pocztową uiszcza się przez użycie znaczków listowych albo kopert stęplowanych, zaprowadzonych w kraju, z którego list pochodzi.

Listy te nie powinny ważyć nad 250 gramów.

Opłata od listu zawierającego zlecenie pocztowe jest ta sama jak od listu poleconego, tyleż ważącego; wynosi przeto od listu ze zleceniem pocztowym, ważącego aż do 15 gramów w monarchyi austriacko-węgierskiej 15 c. a w Niemczech 30 feników, a od listu ze zleceniem pocztowym, ważącym przeszło 15 aż do 250 gramów w monarchyi austriacko-węgierskiej 20 centów a w Niemczech 40 feników.

Opłaty te zatrzymuje w całości zarząd obszaru, w którym list oddano na pocztę.

5. Załączki zlecenia pocztowego spłacone być muszą w całości. Uplacanie częściowe nie jest dozwolone.

6. Do zleceń pocztowych z monarchyi austriacko-węgierskiej do Niemiec, używać należy formularzy, wydanych dla obszaru administracyjnego c. k. austriackiego a względnie kr. węgierskiego, atoli tekst . . . zł. . . c. oddawcy zmieniać winni własną ręką na . . . marek. Do zleceń pocztowych z Niemiec do monarchyi austriacko-węgierskiej, używane będą formularze, przeznaczone do obrotu wewnętrznego niemieckiego.

7. Zlecenia pocztowe z Niemiec mają być okazywane a względnie załączki zleceń pocztowych adresatom doręczane, jakoteż kwoty pieniężne odbierane, tam, gdzie posyłki pocztowe roznoszą listowi, w mieszkaniu lub lokalu przedsiębiorstwa adresata; tam zaś, gdzie doręczanie nie jest zaprowadzone, adresaci będą uwiadamiani o nadejściu zlecenia pocztowego w taki sam sposób, jak o nadejściu listów poleconych i posyłek pocztowych wozowych.

8. Odebrane kwoty przesyłane będą oddawcy przekazem pocztowym po strąceniu należności od przekazu, w obrocie monarchyi austriacko-węgierskiej z Niemcami przypadającej, przez ten zakład pocztowy, który pieniądze odebrał. Należność od przekazu pocztowego obliczana będzie zawsze podług tej kwoty, którą od adresata zlecenia pocztowego odebrano.

Kwoty odebrane w monarchyi austriacko-węgierskiej w walucie austriackiej na podstawie zleceń pocztowych, które nadeszły z Niemiec, będą przeliczane na marki, jakoteż kwoty odebrane w Niemczech w markach na podstawie zleceń pocztowych, które nadeszły z monarchyi austriacko-węgierskiej, będą przeliczane na walutę austriacką w przekazach pocztowych do zleceń przez austriackie urzędy pocztowe wymiennie w taki sam sposób, jak to się dzieje przy posyłaniu zwyczajnych przekazów pocztowych do Niemiec a względnie z Niemiec.

Do wygotowania przekazów pocztowych, za pomocą których każda odebrana kwota przesyłana być ma dawcom polecenia w Niemczech, używane będą osobne formularze na popielatym papierze (blan. Nr. 434/B), opatrzone napisem: „Internationale Auftrags-Postanweisungen (Mandat de recouvrement de poste international)“ a urząd pocztowy, który ten przekaz wygotowuje, winien na jego odcinku, poniżej tekstu „Name und Wohnort des Absenders etc.“ podać nazwisko i mieszkanie tego, który zlecenie pocztowe zrealizował.

Zresztą dawcom zlecenia zostawia się do woli dołączenie do zlecenia pocztowego formularza przekazu pocztowego międzynarodowego, w którym nazwisko i mieszkanie posyłającego i odbiorcy zlecenia pocztowego a względnie przekazu jest wyrażone, a to celem użycia go w swoim czasie do przesłania odebranej kwoty, ale w formularzach tych nie wolno pisać kwoty długu i także nie wolno przyjmować opłaty od takich przekazów.

9. Kwotę złożyć można albo od razu w ręce osoby pocztowej doręczającej, albo też, jeżeli dający zlecenie nie żądał, aby zlecenie pocztowe odesłano mu niezwłocznie napowrót, w urzędzie pocztowym oddawczym w przeciągu dni 14 po okazaniu zlecenia pocztowego a względnie po otrzymaniu uwiadomienia.

10. Papiery, do zlecenia pocztowego dołączone, których zrealizowanie było niemożliwe, odsyłać należy dającemu zlecenie pocztowe bezpłatnie i za poleceniem.

11. Zarządy pocztowe ręczą za przesłanie listów ze zleceniami pocztowymi, jak za list polecony, a za kwotę odebraną, w taki sam sposób, jak za kwoty wniesione na przekazy pocztowe. Natomiast nie dają zarządy pocztowe żadnej gwarancji co do czasu okazania lub odesłania napowrót zleceń pocztowych i nie przyjmują żadnej odpowiedzialności za spóźnienie w przesłaniu przekazów pocztowych, tyczących się zleceń.

12. Zlecenia pocztowe nie będą posyłane dalej do innego miejsca, prócz do pierwotnego miejsca przeznaczenia.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XXXIV. — Wydana i rozesłana dnia 26 czerwca 1883.

112.

Umowa dodatkowa między monarchją austriacko-węgierską a Włochami z dnia 21 grudnia 1882 do traktatu z dnia 27 lutego 1869 (Dz. u. p. Nr. 100), tycaącego się wydawania zbrodniarzów,

we względzie przeprowadzania przez kraje stron rokujących albo ich okrętami osób, które trzecie państwo jednej z nich wydaje.

(Zawarta w Wiedniu dnia 6 grudnia 1882, przez Jego c. i k. Apostolską Mość ratyfikowana dnia 22 maja 1883, wzajemne ratyfikacje wymieniono dnia 28 maja 1883).

Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator;
 Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus ac singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentiaro Nostro ac illo Majestatis Suae Regis Italiae conventio additionalis ad illam de reciproca maleficorum extraditione inita et signata est, tenoris sequentis:

Pierwopis.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. etc., Roi Apostolique de Hongrie et

Sa Majesté le Roi d'Italie, désirant régler d'un commun accord les conditions de la remise par voie de transit à travers le territoire de l'une des Parties contractantes, ou sur ses bâtimens, des individus livrés à l'autre partie par un troisième état, ont nommé à cet effet pour leurs plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

Le Sieur Gustave Comte de Kálnoky de Körös-Patak, Chevalier de l'Ordre Impérial de Léopold; Conseiller intime actuel et Chambellan; Son Ministre de la Maison Impériale et des affaires étrangères, Major-Général dans Ses Armées etc. et

Sa Majesté le Roi d'Italie:

Le Sieur Charles Comte de Robilant, Grand-Croix de l'ordre des Saints Maurice et Lazare et de la Couronne d'Italie; Grand-Croix des Ordres de Saint-Etienne, de Léopold et de François Joseph, Son Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire etc.

lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivans:

Article I.

L'extradition par voie de transit sur les territoires ou les bâtimens des parties contractantes sera accordée pour les mêmes actions punissables ainsi que sur la production des mêmes documents et sous les mêmes restrictions et précautions qui aux termes du traité conclu entre l'Autriche-Hongrie et l'Italie le 27 Février 1869, règlent l'extradition réciproque.

Przekład.

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski, tudzież

Najjaśniejszy Król włoski, pragnąc ułożyć za wspólnem porozumieniem się warunki przeprowadzania przez kraje lub okrętami jednej ze Stron rokujących osób, które drugiej Stronie trzecie mocarstwo wydaje, mianowali do tego celu Swymi pełnomocnikami a mianowicie:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski:

JMPana hrabiego Gustawa Kálnoky z Körös-Patak, kawalera orderu Leopolda, Swego rzeczywistego radcę tajnego i szambelana, Swego ministra cesarskiego domu i spraw zewnętrznych, generała-majora w armii itd.

Najjaśniejszy Król włoski:

JMPana hrabiego Karola Robilant, kawalera wielkiego krzyża orderu Maurycego i Łazarza, tudzież korony włoskiej, kawalera wielkiego krzyża orderów św. Szczepana, Leopolda i Franciszka Józefa, Swego nadzwyczajnego i pełnomocnego ambasadora itd., którzy, okazawszy sobie nawzajem swoje pełnomocnictwa i znalazłszy je w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł I.

Pozwalać się będzie na wydawanie sposobem przeprowadzenia przez obszar państwa lub okrętami Stron rokujących za te same czyny karygodne i za złożeniem tych samych dokumentów, jakoteż z temi samemi ograniczeniami, które ustanowione zostały we względzie wzajemnego wydawania w przepisach Traktatu między monarchyą austriacko-węgierską a Włochami z d. 27 lutego 1869.

Le transit ne sera pas accordé :

1° si l'individu appartient par sa nationalité à l'Etat requis;

2° s'il est poursuivi soit pour un délit politique soit pour un fait connexe à un semblable délit;

3° si par rapport à l'infraction qui a motivé la demande de transit, la prescription de la poursuite criminelle ou de la peine est acquise d'après les lois de l'Etat requis.

Il en sera de même si, du chef de cette infraction ou de quelque autre délit les tribunaux de l'Etat requis sont, d'après les lois du pays, appelés à procéder contre l'inculpé ou bien à exécuter une sentence pénale portée contre lui.

Article II.

Sera accordé de même, sous les restrictions prévues par l'article XV du traité d'extradition du 27 Février 1869 le transit (aller et retour) à travers le territoire ou sur les bâtimens de l'une des parties contractantes, des malfaiteurs détenus dans un troisième Etat et dont la confrontation avec l'inculpé est jugée nécessaire dans une instruction pénale ouverte devant les tribunaux de l'autre partie.

Le transit n'aura pas lieu :

1° si l'individu, dont le transport devra s'effectuer, appartient par sa nationalité à l'Etat requis;

2° s'il est poursuivi par les tribunaux de l'Etat de transit à moins que le troisième Etat n'ait consenti à l'extrader en son temps à l'Etat requis;

3° s'il s'agit d'une confrontation dans une cause pénale politique.

Na przeprowadzenie pozwalać się nie będzie:

1. gdy owa osoba jest obywatelem państwa proszonego;

2. gdy jest ścigana za przestępstwo polityczne, albo za czyn będący z niem w związku;

3. gdy według ustaw państwa proszonego nastąpiło przedawnienie co do ścigania sędowo-karnego lub co do naznaczonej kary za przestępstwo, na którym opiera się żądanie przeprowadzenia.

Będzie również odmówione, gdy Władze państwa proszonego, według ustaw tegoż państwa, mają prawo ścigać sędownic winowajcę lub wykonać wyrok na niego wydany z przyczyny tego samego lub innego przestępstwa.

Artykuł II.

Z zastrzeżeniami, przewidzianymi w artykule XV Traktatu z dnia 27 lutego 1869, tyczącym się wydawania, pozwalać się będzie na przeprowadzenie (tam i napowrót) przez obszar państwa lub okrętami jednej ze Stron rokujących, zloczynców, więzionych w trzecim państwie, gdy potrzebną będzie konfrontacya ich z obwinionym w śledztwie karnem, wytoczonym przed Sądami drugiej Strony.

Na przeprowadzenie pozwalać się nie będzie:

1. gdy osoba, która ma być przeprowadzona, jest obywatelem państwa proszonego;

2. gdy jest ścigana przez Sądy państwa, przez które ma być przeprowadzona, chyba, że trzecie państwo przyrzeka wydać ją w swoim czasie państwu proszonemu;

3. gdy chodzi o stawienie do oczu w sprawie karnej politycznej.

Article III.

La demande de transit devra toujours être faite par voie diplomatique.

Article IV.

Le transit aura lieu sous l'escorte d'agents du pays requis. On choisira, autant que possible, la voie la plus courte. Les frais occasionnés par le transport seront à la charge de la partie requérante.

Article V.

La présente Convention additionnelle sera ratifiée et les ratifications en seront échangées à Vienne aussitôt que faire se pourra. Elle sera mise en vigueur dix jours après sa publication dans les formes prescrites par les lois en vigueur dans les territoires des hautes parties contractantes.

Article VI.

La présente Convention aura la même durée que le Traité d'extradition du 27 Février 1869, elle sera censée dénoncée simultanément par le fait de la dénonciation de celui-ci.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait en double expédition à Vienne le 6 Décembre de l'an de grâce mil huit cent quatre-vingt-deux.

(L. S.) Kálnoky m. p.

(L. S.) C. Robilant m. p.

Artykuł III.

Żądanie, dotyczące się przeprowadzenia, przesyłać należy zawsze drogą dyplomatyczną.

Artykuł IV.

Przeprowadzonego eskortować będzie straż kraju proszonego. Wybierać się będzie drogą ile możliwości najkrótszą. Koszta przeprowadzenia ponosić będzie państwo proszące.

Artykuł V.

Niniejsza Umowa dodatkowa będzie ratyfikowana a ratyfikacye wymienione zostaną jak można najrychlej w Wiedniu. Nabędzie mocy w dziesięć dni po jej ogłoszeniu, dokonaniem zgodnie z ustawami obowiązującymi w krajach Wysokich Stron rokujących.

Artykuł VI.

Umowa niniejsza będzie obowiązywała do tego samego czasu, co Traktat z dnia 27 lutego 1869, dotyczący się wydawania a będzie uważana za wypowiedzianą wtedy, gdy Traktat zostanie wypowiedziany.

W dowód czego Pełnomocnicy Stron obudwu podpisali umowę niniejszą i wycisnęli na niej pieczęci swoje herbowe.

Spisano w dwóch egzemplarzach w Wiedniu dnia 6 grudnia w roku zbawienia 1882.

(L. S.) Kálnoky r. w.

(L. S.) C. Robilant r. w.

Nos visis et perpensis conventionis hujus articulis illos omnes et singulos ratos hisce gratosque habere profiteamur ac declaramus, verbo Nostro Caesareo et Regio promittentes, Nos omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos esse.

In quorum fidem praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro Caesareo et Regio appresso firmari jussimus.

Dabantur in Imperiali urbe Nostra Vienna die vigesima secunda mensis Maji anno Domini millesimo octingentesimo octogesimo tertio, Regnorum Nostrorum trigesimo quinto.

Franciscus Josephus m. p.

Gustavus Comes Kálnoky m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium

Franciscus Eques Riedl a Riedenau m. p.,
c. et r. consiliarius aulicus et ministerialis.

Traktat powyższy, obowiązujący w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 5 czerwca 1883.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

113.

Traktat z dnia 9 lutego 1883,

pomiędzy monarchją austriacko-węgierską a Włochami, tyczący się wzajemnego zapewnienia prawa ubóstwa.

(Zawarty w Wiedniu dnia 9 lutego 1883; przez Jego c. i k. Apostolską Mość ratyfikowany dnia 22 maja 1883; ratyfikacje wymieniono w Wiedniu dnia 28 maja 1883.)

Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator;
Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae; Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi et Tirolis etc. etc.

¶ Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam a Plenipotentiaro Nostro atque illo Majestatis Suae, Regis Italiae eo fine, ut beneficium auxilii judicialis nationalibus partium contractantium vicissim praebetur, conventio die 9 mensis Februarii 1883 Vindobonae inita et signata est, tenoris sequentis:

Pierwopis.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. etc., Roi Apostolique de Hongrie et

Sa Majesté le Roi d'Italie,

désirant, d'un commun accord, conclure une Convention pour assurer réciproquement le bénéfice de l'assistance judiciaire aux nationaux de l'autre Partie contractante ont nommé à cet effet pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

le Sieur Gustave Comte Kálnoky de Körös-Patak, Chevalier de l'Ordre Impérial de Léopold, Conseiller intime actuel et Chambellan; Son Ministre de la Maison Impériale et des affaires étrangères; Major-Général dans Ses armées etc. et

Sa Majesté le Roi d'Italie:

le Sieur Charles Comte de Robilant, Grand-Croix de l'Ordre des Saints Maurice et Lazare et de la Couronne d'Italie; Grand-Croix des Ordres de Saint-Etienne, de Léopold et de François Joseph; Son Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire et Lieutenant-Général etc.

lesquels après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs trouvés en bonne et due forme sont convenus des articles suivants:

Article 1.

Les Autrichiens et Hongrois en Italie et les Italiens en Autriche et en Hongrie jouiront réciproquement du bénéfice de l'assistance judiciaire comme les nationaux eux-mêmes en se conformant à

Przekład.

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski, tudzież

Najjaśniejszy Król włoski,

pragnąc za wspólną zgodą zawrzeć umowę, mającą na celu zapewnienie wzajemne dobrodziejstw pomocy sądowej poddanym drugiej ze Stron rokujących, mianowali do tego celu Swymi pełnomocnikami a mianowicie:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski:

JMPana hrabiego Gustawa Kálnoky z Körös-Patak, kawalera orderu Leopolda, Śwego rzeczywistego radcę tajnego i szambelana, ministra cesarskiego domu i spraw zewnętrznych, generała-majora armii cesarskiej itd. a

Najjaśniejszy Król włoski:

JMPana hrabiego Karola Robilant, kawalera wielkiego krzyża orderu Maurycego i Łazarza, tudzież korony włoskiej, kawalera wielkiego krzyża orderów św. Szczepana, Leopolda i Franciszka Józefa, Śwego nadzwyczajnego i pełnomocnego ambasadora i generała-porucznika itd.,

którzy, okazawszy sobie wzajemnie swoje pełnomocnictwa i znalazłszy je w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł 1.

Obywatele austriaccy i węgierscy używać będą we Włoszech i nawzajem obywatele włoscy w Austrii i Węgrzech dobrodziejstwa prawa ubóstwa w takiej samej mierze, jak obywatele krajowi,

la loi du pays dans lequel l'assistance sera réclamée.

Article 2.

Dans tous les cas le certificat d'indigence doit être délivré à l'étranger qui demande l'assistance par les autorités de sa résidence habituelle.

Si l'étranger ne réside pas dans le pays où la demande est formée le certificat d'indigence sera légalisé gratuitement par l'Agent diplomatique du pays où le certificat doit être produit.

Lorsque l'étranger réside dans le pays où la demande est formée des renseignements pourront, en outre, être pris auprès des autorités de l'Etat auquel il appartient.

Article 3.

Les Autrichiens et Hongrois admis en Italie et les Italiens admis en Autriche ou en Hongrie au bénéfice de l'assistance judiciaire seront dispensés, de plein droit, de toute caution ou dépôt qui, sous quelque dénomination que ce soit, peut être exigé des étrangers plaidant contre les nationaux par la législation de pays où l'action sera introduite.

Article 4.

La présente Convention est conclue pour cinq années, à partir du jour de l'échange des ratifications.

Dans le cas où aucune des Hautes Parties contractantes n'aurait notifié, une année avant l'expiration de ce terme, son intention d'en faire cesser les effets la Convention continuera d'être obligatoire encore une année et ainsi de suite d'année en année, à compter du jour où l'une des Parties l'aura dénoncée.

pod warunkiem zachowywania przepisów ustawowych kraju, w którym do tegoż prawa ubóstwa odwoływać się będą.

Artykuł 2.

We wszystkich przypadkach, świadectwo ubóstwa wydawać mają cudzoziemcowi, odwołującemu się do prawa ubóstwa, Władze jego zwykłego zamieszkania.

Jeżeli cudzoziemiec nie mieszka w kraju, w którym odwołuje się do prawa ubóstwa, świadectwo ubóstwa powinno być bezpłatnie uwierzytelnione przez agenta dyplomatycznego kraju, w którym ma być okazane.

Jeżeli cudzoziemiec mieszka w kraju, w którym odwołuje się do prawa ubóstwa, można nadto zażądać dalszych wyjaśnień od Władz państwa, do którego należy.

Artykuł 3.

Austriacy i Węgrzy, przypuszczeni we Włoszech i Włosi, przypuszczeni w Austrii lub Węgrzech do dobrodziejstw prawa ubóstwa, uwalniani będą z mocy prawa od wszelkiej kaucyi i zaręki, jakie na mocy prawodawstwa tego kraju, w którym skargę podano, pod jakąkolwiek nazwą pobierane być mogą od cudzoziemców, prawujących się z obywatelami krajowymi.

Artykuł 4.

Umowę niniejszą zawiera się na lat pięć, licząc od dnia wymiany ratyfikacji.

Gdyby na rok przed upływem tego okresu żadna z Wysokich Stron rokujących nie objawiła zamiaru uchylenia mocy obowiązującej umowy, będzie ona obowiązywała jeszcze przez rok i tak następnie, licząc od dnia, w którym ją jedna z Wysokich Stron wypowie.

Elle sera ratifiée aussitôt que faire se pourra.

En foi de quoi les Plénipotentiaires respectifs ont signé la présente Convention et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait en double expédition a Vienne, le 9 février de l'an de grâce mil huit cent quatre-vingt-trois.

(L. S.) **Kálnoky** m. p.

(L. S.) **C. Robilant** m. p.

Traktat niniejszy ratyfikowany będzie jak można najrychlej.

W dowód czego Pełnomocnicy obu Wysokich Stron rokujących podpisali Traktat niniejszy i wycisnęli na nim swoje pieczęci herbowe.

Spisano w dwóch egzemplarzach w Wiedniu dnia 9 lutego roku zbawienia 1883.

(L. S.) **Kálnoky** r. w.

(L. S.) **C. Robilant** r. w.

Nos visis et perpensis conventionis hujus articulis illos omnes et singulos ratos hisce gratosque habere profiteamur ac declaramus, verbo Nostro Caesareo et Regio promittentes Nos omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos esse.

In quorum fidem praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro appresso firmari jussimus.

Dabantur in Imperiali urbe Nostra Vienna die vigesima secunda mensis Maji anno Domini millesimo octingentesimo octogesimo tertio, Regnorum Nostrorum trigesimo quinto.

Franciscus Josephus m. p.

Gustavus Comes Kálnoky m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Franciscus Eques Riedl a Riedenau m. p.,

Consiliarius aulicus ac ministerialis.

Traktat powyższy, przez obiedwie Izby Rady państwa zatwierdzony, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 6 czerwca 1883.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

114.

Dokument koncesyjny z dnia 5 czerwca 1883,
na kolej żelazną parową z Czerniowiec do Nowosielicy.

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy baron Aleksander Petrino, Henryk Popper, baron Mikołaj Mustaca, Dr. Stefan Stefanowicz i Dr. Jan Zotta podali prośbę o udzielenie im koncesyi na wybudowanie i utrzymywanie w ruchu kolei miejscowej z Czerniowiec (Żuczka) do Nowosielicy, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać proszącym koncesyą niniejszą, na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszom prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym, od pewnego miejsca uprzyw. kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej pod Czerniowcami (Żuczka) na Sadagórę i Bojany do Nowosielicy.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakiegokolwiek innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisji akcyj, tudzież kwitów tymczasowych, jakoteż od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
- d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Koncesyonaryusze obowiązani są rozpocząć budowę tej kolei miejscowej natychmiast, ukończyć ją najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć mają koncesyonaryusze kaucyą w sumie pięćdziesiąt tysięcy (50.000) złotych w tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

Kaucya zwrócona być powinna w ciągu trzydziestu dni po otwarciu ruchu na kolei koncesyonowanej.

§. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej, nadaje się koncesyonaryuszom prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszom do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinni koncesyonaryusze do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa przepisanych w porządku ruchu kolei żelaznych o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszom prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które tenże ustanowi, Spółki akcyjnej, która wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryuszów.

Wypuszczenie obligacyj z prawem pierwszeństwa jest wzbronione.

Natomiast upoważnia się koncesyonaryuszów do wypuszczenia w obieg akcyj z prawem pierwszeństwa, które oprocentowane i umorzone być mają pierwiej niż akceje zakładowe, w sumie najwięcej aż do sześciu set tysięcy (600.000) złotych.

Dywidenda, należąca się akcyom z prawem pierwszeństwa, zanim akceje zakładowe nabędą prawa do pobierania dywidendy, nie może wynosić więcej nad pięć od sta.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego podług planu podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Statut Spółki, jakoteż formularze na akcye zakładowe i akcye z prawem pierwszeństwa, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych a to stósownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na kolei lwowsko-czerniowiecko-jasskiej kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stósowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko, gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także, gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przystąpić do zawartej przez Spółki kolei austriackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyi dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem wygadania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszach tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na tej kolei jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwołonemi ułatwieniami, o czem decydować będzie ministerstwo handlu.

Koncesyonaryusze zobowiązują się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 8.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerweczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 9.

Wykonywanie ruchu na koncesyonowanej kolei miejscowej, obowiązani są koncesyonaryusze przekazać na zasadzie umowy, zatwierdzeniu ministerstwa han-

dlu podlegającej, zarządowi łączącej się z nią austryackiej kolei głównej lwowsko-czerniowiecko-suczawskiej, na pierwsze lat dwadzieścia (20).

Rząd zastrzega sobie, że gdyby powyższa kolej główna przeszła kiedykolwiek pod zarząd państwa lub została przez państwo nabyta, będzie miał prawo objąć także wykonywanie ruchu na kolei koncesyonowanej i utrzymywać go aż do końca okresu koncesyjnego na rachunek koncesyonaryuszów lub Spółki akcyjnej, która zajmie ich miejsce.

Atoli w takim razie ruch utrzymywany być ma pod temi samemi warunkami, które w powyższej umowie, tyczącej się ruchu, zostały ustanowione, lub pod takimi, któreby nie były dla koncesyonaryuszów mniej korzystne od ustanowionych w tejże umowie.

§. 10.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu w każdym czasie, a w tym razie wynagrodzi koncesyonaryuszów gotówką.

Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat siedmiu przed rzeczywistą chwilą odkupu, z tego stracone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Gdyby jednak średni dochód czysty, w ten sposób obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzebna jest do oprocentowania po 5 od sta i umorzenia kapitału zakładowego rzeczywistego, przez Rząd zatwierdzonego, w przeciągu okresu koncesyjnego, natenczas ta suma roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

W przerzeczony sposób postąpi się także w tym wypadku, gdyby kolej odkupiona być miała przed upływem siódmego roku ruchu.

Celem wynagrodzenia koncesyonaryuszów, Administracya państwa według własnego wyboru albo płacić im będzie rentę, wyrównywającą powyższym dochodom średnim, a to z dołu w ratach półrocznych dnia 1 stycznia i dnia 1 lipca każdego roku aż do upływu okresu koncesyjnego, albo zapłaci im jednorazowo sumę, odpowiadającą policzalnej, na podstawie oprocentowania po pięć od sta wymierzonej wartości kapitałowej rent rocznych, które od chwili odkupu kolei wypadałoby płacić aż do upływu okresu koncesyjnego.

Kapitał powyższy zapłacony będzie według wyboru Rządu albo gotówką albo obligacyami długu państwa po kursie, jaki będzie na giełdzie wiedeńskiej w przededniu wypłaty.

Suma kapitału zakładowego rzeczywistego podlega zatwierdzeniu Rządu.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta stąd poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy ma-

teryarów, jakoteż fundusze obrotowe i zasobowe z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były całkiem lub częściowo użyte, stósownie do swego przeznaczenia.

§. 11.

Gdy koncesya utraci moc swoję i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materyarów, jakoteż funduszy zasobowych i obrotowych, z kapitału zakładowego utworzonych, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już całkiem lub częściowo użyte, stósownie do swego przeznaczenia (§. 10).

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoję straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 10), zatrzymają koncesyonaryusze na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobowy i należące się im aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił ich z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 12.

Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale, i zarządzenia, aby wadliwościom w tym względzie zapobieżono lub je usunięto.

Ze względu na to, że w myśl §. 10 służy Rządowi prawo odkupienia kolei, koncesyonaryusze obowiązani są przedstawić Rządowi do zatwierdzenia umowy, dotyczące się budowy i dostaw.

Rząd ma także prawo wydelegowania komisarzy do wglądania w zarząd, a mianowicie wydelegowania na koszt koncesyonaryuszów komisarzy, którzyby w sposób, jaki uznają za stósowny, czuwali nad tem, by kolej wybudowana została zgodnie z projektem i umowami.

Komisarz przez Rząd ustanowiony, ma prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, przedstawiającej dyrekcją Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach, ile razy uzna to za potrzebne i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, którebysię ustawom lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru.

Za nadzór niniejszem ustanowiony, koncesyonaryusze nie są obowiązani płacić skarbowi państwa wynagrodzenia.

Również uwalnia się koncesyonaryuszów od przepisanego w §fie 89ym Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1, z r. 1852), obowiązku co do zwracania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akeyzowego, jakoteż od obowiązku dostarczania i utrzymywania bezpłatnie lokali urzędowych.

§. 13.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyę jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkiemi postanowieniami w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia piątego miesiąca czerwca, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym trzecim, Naszego panowania trzydziestym piątym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

115.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 10 czerwca 1883, tyczące się obrotu powziątek pocztowych z Niemcami i niektórymi innymi krajami zagranicznymi.

W obrocie powziątek pocztowych z Niemcami, Luxemburgiemi i Helgolandem, tudzież z Belgią, Danią, Francją, Wielką Brytanią i Irlandyą, Holandją, Norwegią, Szwecją i Ameryką północną, nabywają mocy obowiązującej od dnia 1 lipca 1883 następujące postanowienia:

I.

We wszystkich c. k. austriackich i kr. węgierskich zakładach pocztowych, zajmujących się służbą wozową, mogą być przyjmowane posyłki za powziątkiem do Niemiec, Luxemburga i Helgolandu, aż do sumy 75 zł. waluty bankowej i odwrotnie w zakładach pocztowych niemieckich, luxemburskich i helgolandzkich do monarchyi austriacko-węgierskiej aż do sumy 150 marek niemieckich. Tytułem wydatków na przewóz i kosztów ciężących na posyłkach z Niemiec i z krajów po za nimi leżących, ściągane być mogą nawet większe sumy jako powziątki.

Posyłką może być paka, pakiet oznaczonej lub nieoznaczonej wartości, list zwykły, lub też polecony pakiet pocztą wozową przesłać się mający. W obrocie pomiędzy monarchją austriacką a Luxemburgiemi dozwolone są powziątki pocztowe tylko od pakietów.

Sumy powziątkowe składa się i wypłaca w monarchyi austriacko-węgierskiej w walucie bankowej, w Niemczech, Luxemburgu i Helgolandzie w markach.

Pieniądze przelicza się z jednej waluty na drugą, gdy posyłki wchodzi i wychodzą, w austriackich urzędach pocztowych wymienniczych podług kursu waluty bankowej i waluty marek, jaki będzie na giełdzie wiedeńskiej.

II.

Oplata od powziątku pocztowego (prowizya), która pobierana być ma oprócz portoryum pocztowego od posyłki wozowej, wynosi od każdego złotego lub części złotego waluty austriackiej 2 centy, najmniej zaś 6 centów.

Należytość tę można opłacić z góry lub zapłacenie jej przekazać adresatowi, według tego czy posyłkę oddaje się frankowaną czy nie frankowaną.

Za zwrócenie lub posłanie dalej posyłek powziątkowych nie pobiera się powtórnie należytości od powziątku.

III.

Do posyłek powziątkowych, przeznaczonych do Niemiec, Luxemburga i Helgolandu, używać należy adresów przesyłkowych pocztowych, połączonych z przekazem pocztowym na powziątek, które wypełnia się stósownie do wydrukowanego tekstu.

IV.

Posyłkę powziątkową wolno wydać tylko za opłaceniem sumy powziątku, a trzeba ją odesłać napowrót do miejsca oddania najpóźniej w siedm dni po jej nadejściu do zakładu pocztowego, jeżeli w ciągu tego terminu jej nie wykupiono.

Toż samo rozumie się o posyłkach powziątkowych adresowanych „poste restante“.

Opłata od powziątku ciąży na posyłce, a przeto w razie odebrania napowrót posyłający ma ją opłacić.

V.

Posyłki powziątkowe oddawać można równie jak inne posyłki wozowe w obrocie z Niemcami z żądaniem, aby doręczone były przez umyślnego.

VI.

Zresztą pod względem przyjmowania i wydawania posyłek powziątkowych do Niemiec, Luxemburga i Helgolandu przeznaczonych i ztamtąd nadchodzących, obowiązują te same przepisy, które tyczą się wewnętrznego obrotu powziątków.

VII.

Począwszy od powyższego dnia, wymieniane będą za pośrednictwem Niemiec także pakiety pocztowe pomiędzy Belgią, Danią, Francją, Wielką Brytanią i Irlandją, Holandją, Norwegją, Szwecją i Ameryką północną a monarchją austriacko-węgierską, pod warunkami w ustępach I aż do IV, tudzież w ustępie VI wzmiankowanymi. Atoli listy powziątkowe dozwolone są tylko w obrocie z Danią, Norwegją i Szwecją.

Do posyłek powziątkowych z krajów rzeczonych przez Niemcy do monarchji austriacko-węgierskiej przechodzących, wygotowywać będzie przekaz pocztowy powziątkowy w zwykły sposób urząd pocztowy wymienniczy niemiecki, dla monarchji austriacko-węgierskiej istniejący, który jednak jako odbiorcę przekazu pocztowego powziątkowego wymieniać będzie graniczo-wchodowy urząd pocztowy niemiecki.

Przekazy pocztowe powziątkowe odnoszące się do posyłek powziątkowych z monarchji austriacko-węgierskiej do krajów rzeczonych, przez Niemcy przechodzących, zachowywane będą w graniczo-wchodowych urządach pocztowych niemieckich dopóty, dopóki do nich nie nadejdzie uwiadomienie, że w miejscu przeznaczenia posyłki, suma powziątku została złożona. Gdy to nastąpi, przekaz pocztowy powziątkowy ekspedywany będzie do oddawcy posyłki w monarchji austriacko-węgierskiej.

VIII.

W obrocie powziątków pocztowych z Szwajcaryą zatrzymuje się dotychczasowe postępowanie.

116.**Ustawa z dnia 16 czerwca 1883,**

o wyznaczeniu dotacyi dodatkowej do rozdziału 29 preliminarza państwa na rok 1883.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Do rozdziału 29 (ministerstwo rolnictwa), tytułu 4 (urzędy do nadzorowania kultury krajowej) preliminarza państwa na rok 1883, wyznacza się dotacyą dodatkową w sumie 32.000 zł.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom skarbu i rolnictwa.

Wiedeń, dnia 16 czerwca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Dunajewski r. w.

117.**Ustawa z dnia 17 czerwca 1883,**

o ustanowieniu inspektorów przemysłowych.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowilem i stanowią co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Ministra handlu do mianowania w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych potrzebnej ilości inspektorów przemysłowych i naczelnego inspektora przemysłu.

§. 2.

Czynność inspektora przemysłowego rozciąga się zwyczajnie na wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe jednego lub kilku powiatów kraju a Minister handlu może ją każdego czasu w obrębie granic tego kraju rozszerzyć lub ścieśnić.

Inspektorowie przemysłowi podlegają Władzy administracyjnej krajowej, w której obszarze leży jego okrąg urzędowy.

§. 3.

Minister handlu może wyjątkowo polecić inspektorowi przemysłowemu, aby czynności swoje rozciągnął na kraj lub obszar kraju, graniczący z jego okręgiem urzędowym.

§. 4.

Zastrzega się Ministrowi handlu prawo wyłączenia niektórych gałęzi przemysłu od nadzoru inspektorów przemysłowych tych powiatów, w których znaj-

dują się przedsiębiorstwa owych gałęzi przemysłu i oddania ich pod nadzór osobnych inspektorów przemysłowych, których czynności rozciągać się mogą na kilka krajów.

§. 5.

Zadanie inspektorów przemysłowych w obec dawców pracy i przyjmujących pracę, polega na przestrzeganiu wykonywania przepisów ustawowych co do:

1. środków i urządzeń, które przedsiębiorcy przemysłowi obowiązani są zaprowadzić dla ochrony życia i zdrowia robotników tak w pracowniach jak i w lokalach mieszkalnych, jeżeli je dają;
2. sposobu zajmowania robotników, czasu pracy codziennej i peryodycznych przerw pracy;
3. utrzymywania spisów robotników, jakoteż istnienia porządków służbowych, wypłaty zarobku i wykazów robotników;
4. przemysłowego wykształcenia młodocianych pomocników.

§. 6.

Inspektor przemysłowy dopomagać ma Władzom przemysłowym jako znawca nadzorujący, zdający sprawę i doradczy, w wykonywaniu odnośnych przepisów ustawy przemysłowej i może mu być także poruczone wydawanie opinii co do prośb o pozwolenie na otwarcie zakładów przemysłowych lub na poczynienie zmian w zakładach już zatwierdzonych, o ileby tu chodziło o życie i zdrowie robotników.

§. 7.

Celem spełniania zadań swoich, winien przez ciągłe rewidowanie przedsiębiorstw przemysłowych, nad którymi nadzór mu poruczono, wywiadywać się dokładnie o ich stosunkach do jego zakresu działania należących.

§. 8.

Jak tylko więc inspektor przemysłowy wylegitymuje się przedsiębiorcy przemysłowemu lub jego zastępcy okazaniem karty wywodniczej przez naczelnika krajowego wystawionej a którą odnawiać trzeba corocznie, dozwolić mu należy wstępu do wszystkich pracowni, jakoteż mieszkań robotników przedsiębiorstwa przemysłowego pod jego nadzorem zostającego, a to każdego czasu, w nocy jednak tylko dopóki trwa praca. Przedsiębiorca przemysłowy lub jego zastępca ma prawo towarzyszyć inspektorowi przemysłowemu podczas inspekcji.

Inspektor przemysłowy mocen jest przesłuchiwać każdą osobę w przedsiębiorstwie przemysłowem zatrudnioną, także przedsiębiorców przemysłowych lub ich zastępców, wszędzie, gdzie tylko prace owego przedsiębiorstwa są w biegu, we względzie spraw, do jego zakresu działania należących, w razie potrzeby bez świadków, jednak ile możności bez przerywania biegu pracy.

Przedsiębiorcy przemysłowi lub ich zastępcy obowiązani są okazać inspektorowi przemysłowemu, gdy tego zażąda, dokumenty, tyżące się pozwolenia na otwarcie ich zakładu, jakoteż należące do niego plany i rysunki.

Gdy jedna z osób powyżej wzmiankowanych wzbrania inspektorowi przemysłowemu wstępu do lokali, które ma obejrzeć, uchyla się od uczynienia zeznań, których on żąda lub innych od tego odwodzi, zeznaje fałszywie lub usiłuje nakłonić innych do fałszywych zeznań, nakoniec, gdy przedsiębiorca przemysłowy

lub jego zastępca odmawia okazania dokumentów, dotyczących się pozwolenia na otwarcie zakładów, planów lub rysunków, natenczas osoba owa, o ile istota czynu nie wymaga ukarania według ustaw karnych powszechnych, staje się winną i rzekroczenia i Władza przemysłowa karać ją będzie stósownie do przepisów ustawy przemysłowej.

§. 9.

Gdy inspektor przemysłowy spostrzeże, że w jakimś przedsiębiorstwie nie są należycie wykonywane owe przepisy, które należą do jego zakresu działania (§. 5), zażądać ma od przedsiębiorcy przemysłowego, aby niezwłocznie uchylił tego rodzaju bezprawia lub wady a w razie odmowy uczynić winien doniesienie do właściwej Władzy przemysłowej, iżby wytoczyła właściwą czynność urzędową.

§. 10.

Władze przemysłowe uwiadamiać winny niezwłocznie inspektora przemysłowego o zarządzeniach swoich, wydanych w skutek doniesień, poczynionych na zasadzie §fu 9go przez tegoż Inspektora przemysłowego, któremu wolno zanieść w terminie rekursowym sprzeciwienie się decyzjom pierwszej i drugiej instancyi, w skutek czego sprawa ta musi być przełożona do wyższej decyzyi.

§. 11.

Gdy zdrowie robotników zdaje się być zagrożone bądź to z przyczyny sposobu, w jaki są zatrudniani, bądź z przyczyny używanej w zakładzie metody fabrykacyjnej, Władza przemysłowa ma prawo przyzwać na wniosek inspektora przemysłowego lekarzy, chemików i innych znawców do wykonania potrzebnych badań a jeżeli wady, których się inspektor przemysłowy domyślał, zostaną stwierdzone, znawców opłacić ma przedsiębiorca przemysłowy.

§. 12.

Inspektorowie przemysłowi spełniając zadanie swoje, winni dokładać starań, aby przez czynność swoją, życzliwie kontrolującą, nietylko osobom, zatrudnianym w przemyśle jako pomocnicy, zapewnili dobrodziejstwa ustawy, lecz aby także przedsiębiorców przemysłowych przez stósowne postępowanie wspierali w czynieniu zadość temu, czego ustawa od nich wymaga, winni ze względu na słusność pośredniczyć na podstawie swoich wiadomości zawodowych i doświadczeń urzędowych między interesami przedsiębiorców przemysłowych z jednej a pomocników z drugiej strony i pozyskać tak u dawców pracy, jak i u przyjmujących pracę, zaufanie, dające im możność przyczyniania się do utrzymania i utworzenia dobrych stosunków między obiema stronami.

§. 13.

Inspektorowie przemysłowi przesyłać mają corocznie Ministrowi handlu, za pośrednictwem przełożonej Władzy krajowej, dokładne sprawozdania ze swoich czynności i swoich spostrzeżeń, a w nich podawać także wyjaśnienia co do przygód nieszczęsnych, którym robotnicy przy sprawowaniu swojej służby, ulegli, co do przyczyn tych przygód, jakoteż wnioski, tyżące się środków administracyjnych i prawodawczych, które należałoby zaprowadzić już to dla dobra przemysłu, już też dla dobra robotników.

Sprawozdania te przedstawiane być mają corocznie Radzie państwa w odpowiednim obrobie.

§. 14.

Inspektorowie przemysłowi mają w ciągu swego urzędowania znaczenie urzędników rządowych i podlegają przepisom istniejącym dla urzędników rządowych w ogólności.

§. 15.

Inspektorem przemysłowym mianowany być może tylko ten, kto jest w odpowiednim stopniu zawodowo wykształcony i biegły w językach, które w owymże okręgu inspekcyjnym są używane.

§. 16.

Inspektorów przemysłowych zobowiązać należy przysięgą urzędową do zachowywania w tajemnicy stosunków przemysłu i fabrykacyi, o których się dowiedzą, mianowicie zachowywać winni w najściślejszej tajemnicy owe urządzenia techniczne, sposoby postępowania i właściwości fabrykacyi, o których przedsiębiorcy przemysłowi powiedzą im, że są tajemne.

Kto takie urządzenia, sposoby postępowania i wszelkie inne właściwości, w czasie gdy pełni obowiązki inspektora przemysłowego lub po wystąpieniu z tego stosunku służbowego, nie prawnie komu innemu wyjawia lub ogłasza albo je na własną korzyść wyzyskuje, staje się winnym przestępstwa i karany być ma aresztem od trzech miesięcy aż do dwóch lat, o ileby nie należało zastosować surowszych przepisów powszechnej ustawy karnej

Postanowienie to nie wyklucza zastosowania przepisów porządkowo-karnych.

§. 17.

Inspektorowi przemysłowemu nie wolno trudnić się żadnem przedsiębiorstwem przemysłowem, czy to fabrycznem czy warsztatowem, ani na własny rachunek ani jako zastępca, lub też mieć jakikolwiek udział w takim przedsiębiorstwie albo pracować w niem jako zawiadowca, mechanik, inżynier itp.

§. 18.

Inspektorom przemysłowym nie wolno przyjmować za swoje urzędowanie żadnego, jakiegobądź rodzaju wynagrodzenia ani od przedsiębiorców przemysłowych ani od pomocników i winni odmawiać przyjęcia gościnności, gdyby im była ofiarowana.

§. 19.

Inspektorów przemysłowych nie wolno obarczać zadaniami obcemi ich zakresowi działania a w szczególności administracya skarbu nie ma zatrudniać ich w żadnym względzie.

Nie wolno im też przeglądać ksiąg handlowych, wykazów fabrykacyi, korespondencyj itp. przedsiębiorców przemysłowych.

§. 20.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi spraw wewnętrznych.

Wiedeń, dnia 17 czerwca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

118.**Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia
19 czerwca 1883,**

tyczące się rozpoczęcia urzędowania w Sądzie powiatowym Dolno Mszańskim w Galicyi.

Sąd powiatowy Dolno-Mszański, który stósownie do rozporządzenia ministerstwa sprawiedliwości z dnia 23 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 40) będzie utworzony, rozpocząć ma urzędowanie dnia 1 października 1883.

Prażák r. w.

119.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 22 czerwca 1883,
o ustanowieniu odsetek czystego dochodu na podatek gruntowy po dokonaniu postępowania
reklamacyjnego.**

Celem stanowczego wymierzenia podatku gruntowego ze względu, iż postępowanie reklamacyjne się skończyło, stanowi się na zasadzie §fu 4go artykułu 1go ustawy z dnia 28 marca 1880 (Dz. u. p. Nr. 34), tudzież artykułów I, II i IV ustawy z dnia 7 czerwca 1881 (Dz. u. p. Nr. 49), że w okresie od dnia 1 stycznia 1883 aż do dnia 31 grudnia 1895, we wszystkich królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, odsetki podatkowe wynosić będą $22\frac{7}{10}$ od sta czystego dochodu, oznaczonego według uchwał komisji naczelnej do uregulowania podatku gruntowego.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXV. — Wydana i rozesłana dnia 28 czerwca 1883.

120.

Umowa między monarchią austriacko-węgierską a Niemcami z dnia 30 września 1882,

tycząca się wzajemnego przypuszczenia do wykonywania praktyki osób stanu lekarskiego zamieszkałych na granicy.

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król apostolski węgierski, tudzież

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski uznawszy za rzecz pożyteczną, upoważnić nawzajem zamieszkałych w pobliżu granicy lekarzy, chirurgów, weterynarzy i akuszerki do wykonywania ich zawodu, postanowili zawrzeć w tym względzie umowę i mianowali do tego celu pełnomocników.

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król apostolski węgierski:

JMPana Barona Posetti-Friedenburg, Swojego pełnomocnika;

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski:

JMPana Dra Klemensa Augusta Buscha, Swego podsekretarza stanu w ministerstwie spraw zewnętrznych, rzeczywistego tajnego radcę legacyjnego,

którzy na podstawie udzielonych im pełnomocnictw, zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł 1.

Niemieccy lekarze, chirurdzy, weterynarze i akuszerki, zamieszkali w pobliżu granicy niemiecko-austriackiej, będą mieli prawo wykonywania swego zawodu także w osadach austriackich w pobliżu granicy leżących w takiej samej mierze, jak im to w ojczyźnie jest dozwolone, z zastrzeżeniem ograniczenia wyrażonego w artykule 2 i nawzajem austriaccy lekarze, chirurdzy, weterynarze

i akuszerki, zamieszkali w pobliżu granicy austriacko-niemieckiej, będą pod temi samemi warunkami upoważnieni do wykonywania swego zawodu w osadach niemieckich, w pobliżu granicy położonych.

Artykuł 2.

Osoby powyżej wzmiankowane, pełniąc obowiązki swego zawodu w drugim kraju, nie będą miały prawa dawania chorym własnych lekarstw, wyjąwszy, gdy ci są zagrożeni śmiercią.

Artykuł 3.

Osoby, które stosownie do artykułu 1go pełnią obowiązki swego zawodu w osadach kraju sąsiedniego, w pobliżu granicy leżących, nie będą miały prawa osiadania tamże stale lub zamieszkiwania, chyba, że poddadzą się ustawodawstwu owego kraju, mianowicie zaś ponownemu egzaminowi.

Artykuł 4.

Rozumie się samo przez się, że lekarze, chirurdzy, weterynarze i akuszerki jednego z dwóch krajów, chcąc korzystać z prawa, przyznanego im w artykule 1 Umowy niniejszej, winni wtedy, gdy obowiązki swego zawodu wykonywają w osadach drugiego kraju, w pobliżu granicy leżących, poddać się ustawom pod tym względem tamże obowiązującym.

Oprócz tego każdy z dwóch Rządów zaleci swoim osobom stanu lekarskiego, aby przy sposobnościach w mowie będących, zachowywały przepisy administracyjne, wydane w drugim kraju we względzie wykonywania obowiązków stanu lekarskiego.

Artykuł 5.

Umowa niniejsza nabędzie mocy obowiązującej w dwadzieścia dni od ogłoszenia jej w obu obszarach a utraci ją w sześć miesięcy po wypowiedzeniu jej przez jeden z dwu Rządów. Będzie ona ratyfikowana a ratyfikacje wymienione zostaną jak można najrychlej w Berlinie.

W dowód czego Pełnomocnicy podpisali ją i wycisnęli swoje pieczęci.

Wygotowano w dwóch egzemplarzach w Berlinie dnia 30 września 1882.

(L. S.) **Pasetti** r. w.

(L. S.) **Busch** r. w.

Po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych, Umowę powyższą, jako obowiązującą w królestwach i krajach w Radzie państwa reprezentowanych, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 23 czerwca 1883.

Taaffe r. w.

121.**Rozporządzenie cesarskie z dnia 25 czerwca 1883,**

którem odnośnie do §fu 14 ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa z dnia 24 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141) przedłuża się moc obowiązującą ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22), o zaprowadzeniu Sądów wyjątkowych w Dalmacyi.

Moc obowiązującą ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22), przez którą władza sądowa karna w Dalmacyi przelaną została, z wyrażonemi w niej ograniczeniami i zastrzeżeniami, na Sądy wojskowe, przedłuża się dla okręgu trybunału kottorskiego na następne sześć miesięcy od upływu okresu w ustawie z dnia 24 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 178) wyznaczonego a przeto do końca grudnia 1883.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia go w Dzienniku ustaw państwa.

Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i obrony krajowej, którzy w tej mierze porozumieć się winni z wspólnym Ministrem wojny.

Ischl, dnia 25 czerwca 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Prażák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

122.**Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i obrony krajowej z dnia 26 czerwca 1883,**

tyczące się wykonania rozporządzenia cesarskiego z dnia 25 czerwca 1883 (Dz. n. p. Nr. 121), którem przedłużone zostało dalsze trwanie władzy Sądów wojskowych w Dalmacyi.

Ku wykonaniu rozporządzenia cesarskiego z dnia 25 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 121) stanowiącego, aby moc obowiązującą ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22), przez które władza sądowa karna w Dalmacyi przelaną została z wyrażonemi w niej ograniczeniami i zastrzeżeniami, na Sądy wojskowe, przedłużona została dla okręgu Trybunału kottorskiego na następne sześć miesięcy od upływu okresu w ustawie z dnia 24 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 178) wyznaczonego, a przeto do końca grudnia 1883, postanawia się, że przedłużenie to nabywa mocy dla obszaru starostwa kottorskiego od dnia 1 lipca 1883.

Taaffe r. w.

Prażák r. w.

Welsersheimb r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVI. — Wydana i rozesłana dnia 10 lipca 1883.

123.

Umowa z dnia 31 marca 1883 pomiędzy monarchyą austriacko-węgierską a Francją,

tycząca się zapobiegania roznoszeniu chorób zaraźliwych zwierzęcych przez handel bydła.

(Zawarta w Bernie dnia 31 marca 1883, ratyfikowana przez Jego c. i k. Apostolską Mość w Wiedniu dnia 15 czerwca 1883, ratyfikacje wzajemne wymieniono w Bernie dnia 25 czerwca 1883.)

Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator;
Apostolicus Rex Hungariae, Rex Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae,
Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illyriae; Archidux Austriae;
Magnus Dux Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae,
Carinthiae, Carnioliae, Bucovinae, superioris et inferioris Silesiae;
Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Comes
Habsburgi et Tirolis etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Quum a Plenipotentiaro Nostro et illo Confederationis Helveticae ad transitum cum pecudibus et rebus belluinis regulandum Conventio Bernae die trigesima prima mensis Martii anno millesimo octingentesimo octogesimo tertio inita et signata fuit, tenoris sequentis:

Pierwopis.

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohème etc. et Roi Apostolique de Hongrie, Représentant en même temps le Prince souverain de Liechtenstein, d'une part, et

Le Conseil fédéral de la Confédération suisse, d'autre part,

désirant régler par une Convention le commerce des animaux, des peaux, des cornes et autres produits bruts d'animaux entre les deux pays, on fait ouvrir dans ce but des négociations et nommé pour leurs Plénipotentiaires:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohème etc., et Roi Apostolique de Hongrie:

Le Sieur Maurice Baron d'Ottensfels-Gschwind, Son Conseiller intime, Son Envoyé extraordinaire et Ministre plénipotentiaire à Berne;

Le Conseil fédéral de la Confédération suisse,

Le Sieur Numa Droz, Conseiller fédéral, Chef du Département fédéral du Commerce et de l'Agriculture,

lesquels, après avoir échangé leurs pleins pouvoirs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article I.

Lorsque la peste bovine ou la péri-pneumonie contagieuse auront éclaté dans le territoire de l'une des deux Parties contractantes, celle-ci avisera directement, par voie télégraphique, l'autre Partie de l'apparition et de l'extension de la maladie.

Lorsque la peste bovine ou la péri-pneumonie contagieuse aura été constatée dans une localité située à moins de 75 kilomètres de la frontière, les autorités du district dont il s'agit en informeront de suite les autorités compétentes du pays voisin.

Przekład.

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski, zastępujący oraz Księcia panującego liechtensteńskiego, z jednej i

Rada związkowa federacji szwajcarskiej, z drugiej strony,

pragnąc uregulować mocą umowy handel zwierzętami, skórami, rogami i innymi płodami zwierzęcymi między swymi krajami, zalecili rozpocząć w tym celu rokowania i mianowali do tego Swymi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Król Apostolski węgierski:

JMPana Barona Maurycego d'Ottensfels-Gschwinda, Swego radcę tajnego, posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego w Bernie;

Rada związkowa federacji szwajcarskiej:

JMPana Numę Droza, członka Rady związkowej, naczelnika wydziału handlu i rolnictwa w Radzie związkowej,

którzy okazawszy sobie nawzajem swoje pełnomocnictwa i znalazłszy je w dobrej i należytej formie, zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł I.

Jak tylko w okręgu jednej ze Stron rokujących wybuchnie księgosusz lub choroba płucna zaraźliwa, Strona ta uwiadomi bezpośrednio drogą telegraficzną drugą Stronę o wybuchu i rozszerzeniu się tej choroby.

Jak tylko w miejscu oddalonym od granicy o mniej niż 75 kilometrów, pojawi się dowodnie księgosusz lub choroba płucna zaraźliwa, Władze okręgu, w którym miejsce to leży, doniosą o tem natychmiast Władzom właściwym kraju sąsiedniego.

Une enquête minutieuse sera faite sur les voies d'introduction et de propagation de la peste bovine et de la péri-pneumonie contagieuse, et le résultat en sera communiqué sans retard aux autorités du pays qui peut être menacé de l'introduction de l'épizootie.

Les autorités compétentes prendront, dans tous les cas, les mesures nécessaires pour empêcher le commerce des animaux atteints d'une maladie contagieuse quelconque ou suspects d'être atteints d'une telle maladie.

Chacune des Parties contractantes fera paraître dans son organe officiel un bulletin sur l'état des épizooties et sur les mesures prises pour en empêcher l'extension, ainsi que sur la modification ou l'abolition de ces mesures. Le bulletin devra paraître au moins une fois par mois; et, en cas d'extension considérable et persistante des épizooties, au moins deux fois par mois.

Article II.

Quand la peste bovine ou une autre maladie contagieuse d'animaux aura éclaté dans le territoire d'une des Parties contractantes, le commerce des animaux menacés par l'épizootie ainsi que celui des objets suspects de propager la contagion, provenant des contrées non infectées à destination du territoire de l'autre Partie contractante, ne sera pas soumis à d'autres restrictions que celles auxquelles est soumis dans le pays même, en application des dispositions et prescriptions des lois de police vétérinaire en vigueur, suivant l'extension prise par la maladie et son degré d'intensité, le commerce des dits animaux et objets venant des contrées non infectées. L'entrée de ces animaux et de ces objets ne peut cependant avoir lieu que par des stations spécialement désignées, sur la présentation d'un certificat d'origine et sous la réserve qu'ils n'aient pas transité à tra-

Zbadane będzie dokładnie, którymi drogami księgosusz lub choroba płucna zaraźliwa dostała się i rozszerzyła i o wyniku tego dochodzenia uwiadomione zostaną niezwłocznie Władze kraju, któremu przeniesienie się zarazy może zagrażać.

Władze właściwe użyją we wszystkich tych przypadkach wszelkich środków, które będą potrzebne do zapobieżenia, aby nie sprzedawano zwierząt chorobą zaraźliwą dotkniętych albo podejrzanych.

Każda ze Stron rokujących ogłaszać będzie w swojej gazecie urzędowej zdanie sprawy o stanie chorób zaraźliwych, środkach użytych dla przeszkodzenia ich roznoszeniu, jakoteż o ich zmianie lub uchyleniu. Takie zdanie sprawy ogłaszane być ma raz na miesiąc a w razie znacniejszego i uporczywszego rozszerzenia się chorób zaraźliwych, najmniej dwa razy na miesiąc.

Artykuł II.

Gdy księgosusz lub inna choroba zaraźliwa zwierzęca wybuchnie w krajach jednej ze Stron rokujących, handel zwierzętami, zagrożonemi chorobą zaraźliwą, jakoteż przedmiotami podejrzanemi o zdolność roznoszenia zarazy, pochodzącymi z okolic niedotkniętych zarazą, do krajów drugiej Strony, nie będzie podlegał żadnym innym ograniczeniom prócz tych, którym handel rzeczonymi zwierzętami i przedmiotami, pochodzącymi z okolic nie zarażonych, podlega w tychże krajach na zasadzie istniejących przepisów i postanowień policyi weterynarskiej, stosownie do rozszerzenia się choroby i stopnia jej siły. Jednakże zwierzęta te i przedmioty wolno wprowadzać tylko przez miejsca wyznaczone szczegółowo, za okazaniem świadectwa pochodzenia i pod warunkiem, by transport nie przechodził przez okolice zarazą dotknięte (chyła, że cho-

vers des contrées infectées (à moins qu'il ne s'agisse de transports directs et sans arrêt en chemins de fer), et qu'ils aient été visités à la frontière par un vétérinaire.

Les vétérinaires compétents chargés de procéder à cette visite, sont autorisés à faire abattre le bétail trouvé malade de la peste bovine ou de la péripneumonie contagieuse. Les cadavres des animaux atteints de la peste bovine doivent être enfouis sans être dépouillés. Les animaux suspects de porter le germe de la peste bovine ou de la péripneumonie contagieuse seront refoulés et avis immédiat donné aux autorités de l'autre pays, qui prendront les mesures de précaution nécessaires. Si la peste bovine était répandue à proximité de la frontière, l'entrée des ruminants peut être interdite.

Les animaux trouvés atteints d'autres maladies contagieuses ou suspects d'après des indices certains, de porter en eux le germe d'une telle maladie, ainsi que ceux pourvus de certificats d'origine et de santé non réguliers peuvent être refoulés ou soumis à une quarantaine dont la durée sera fixée selon la nature de la maladie dont ils sont soupçonnés être atteints.

Les certificats d'origine et de santé doivent attester qu'il ne règne aucune épizootie dans la localité d'où proviennent les animaux et sur une étendue de 30 kilomètres à la ronde. La validité des certificats est fixée à huit jours. Quand cette durée expire pendant le transport direct, les animaux devront, pour que le certificat soit valable pour une nouvelle durée de huit jours, être soumis à une visite vétérinaire et être trouvés entièrement sains, ce qui sera attesté sur le certificat.

Les Gouvernements des Parties contractantes se communiqueront réciproquement par qui et dans quelle forme les certificats d'origine et de santé doivent être délivrés.

dzi o transporty, idące bezpośrednio i bez zatrzymywania się koleją żelazną) i był poddany na granicy rewizji weterynarskiej.

Weterynarze upoważnieni do wykonywania tej rewizji, mają prawo kazać zabić bydło, gdyby postrzegli, że jest dotknięte księgosuszem lub zarazą płucną. Padlina zwierząt, które chorowały na księgosusz, ma być zakopana bez zdjęcia skóry. Zwierzęta podejrzane, iż noszą w sobie zarodek księgosuszu lub zarazy płucnej, będą odsyłane napowrót, o czym uwiadomiono zostaną bezzwłocznie Władze drugiego kraju, iżby zarządziły odpowiednie środki ostrożności. Gdyby księgosusz rozszerzył się w pobliżu granicy, wprowadzanie odźwiaczy może być wzbronione.

Zwierzęta, które okażą się dotkniętymi innymi chorobami zaraźliwymi albo na zasadzie oznak niezawodnych, podejrzanymi, iż noszą w sobie zarodek takiej choroby, jakoteż opatrzone świadectwami pochodzenia i zdrowia nie odpowiedziami przepisom, mogą być odesłane napowrót lub poddane kwarantannie, której czas wyznaczony będzie stosownie do rodzaju choroby o którą są podejrzane.

Świadectwa pochodzenia i zdrowia winny potwierdzać, że żadna choroba zaraźliwa nie panuje w miejscu, z którego zwierzęta pochodzą i na przestrzeni w okręgu 30 kilometrów. Świadectwa te są ważne ośm dni. Jeżeli ten przeciąg czasu upłynie w ciągu transportowania zwierząt, w takim razie, aby świadectwo było ważne przez następne ośm dni, trzeba poddać zwierzęta oględzinom weterynarskim, których wynik ma udowodnić, iż są całkiem zdrowe, co też potwierdzić należy w świadectwie.

Rządy Stron rokujących uwiadamiać się będą nawzajem, kto i w jakiej formie wydawać ma świadectwa pochodzenia i zdrowia.

En tout cas, il demeure entendu que les certificats de santé doivent être visés par un vétérinaire patenté.

Article III.

Les wagons de chemin de fer qui ont servi au transport de chevaux, des mulets, des ânes, du bétail de race bovine, des chèvres, des moutons, des porcs, ou des peaux fraîches, doivent, avant d'être utilisés à nouveau, être soumis à un procédé de nettoyage (désinfection) de nature à détruire entièrement les germes de contagion qui peuvent s'y être attachés.

Les rampes et quais d'embarquement seront lavés après chaque chargement.

Il sera reconnu par les deux Parties contractantes que la désinfection des wagons, opérée en toute règle dans le territoire de l'une des deux Parties, est aussi valable pour l'autre Partie.

Les Gouvernements des deux pays s'entendront au sujet des conditions et formalités à remplir pour reconnaître ces désinfections.

Article IV.

L'entrée des animaux amenés pour la pâture du territoire de l'une des Parties contractantes dans le territoire de l'autre est permise aux conditions suivantes :

- a) Les propriétaires des troupeaux présenteront au passage de la frontière, pour être vérifié, un état des animaux qu'ils veulent introduire au pâturage, avec mention du nombre des pièces et de leurs marques extérieures les plus caractéristiques.
- b) Le retour des animaux dans le territoire d'origine ne sera autorisé qu'après que leur identité aura été constatée.

Si toutefois pendant l'époque de la pâture, il éclatait soit dans une partie

Zgodzono się, że w każdym razie świadectwa zdrowia winny być potwierdzone przez dyplomowanego weterynarza.

Artykuł III.

Wagony kolei żelaznej, które służyły do przewozu koni, mułów, osłów, rogacizny, owiec, kóz, świń lub skór świeżych, zanim będą na nowo użyte, winny być poddane odwietrzeniu (desinfekcyi) wytępijącemu ze szczętem zarodki zarazy, które mogły przylgnąć do wozów.

Rampy i brzegi przystani będą zmywane po każdym użyciu.

Odwietrzenie wozów kolei żelaznej dokonane według przepisów w okręgu jednej ze Stron rokujących, uznawane będzie przez drugą Stronę za ważne w jej okręgu.

Rządy obu krajów porozumią się ze sobą co do warunków i formalności, potrzebnych do uznania tych odwietrzeń za ważne.

Artykuł IV.

Z okręgu jednej ze Stron rokujących wolno prowadzić zwierzęta na pastwiska leżące w okręgu drugiej Strony pod następującymi warunkami:

- a) Właściciele składać będą na granicy przy przeprowadzeniu bydła, wykaz zwierząt, które chcą przeprowadzić na pastwisko, podający ilość sztuk i znamiona charakterystyczne do sprawdzenia tożsamości potrzebne.
- b) Zwierzęta wracające, przepuszczane będą do obszaru, z którego pochodzą, tylko po sprawdzeniu tożsamości.

Jeżeli jednak podczas pobytu bydła na paszy wybuchnie tam choroba, zara-

des troupeaux, soit dans une localité éloignée de moins de 20 kilomètres du pâturage, soit sur la route par laquelle doit s'effectuer le retour du troupeau à la station frontière, une maladie contagieuse présentant un danger pour le bétail en question, le retour des animaux sur le territoire de l'autre Etat sera interdit, sauf dans les cas d'urgence, tels que manque de fourrage, intempéries, etc. Dans ces derniers cas, le retour des pièces de bétail non encore atteintes par l'épizootie ne pourra avoir lieu que lorsque les mesures de sûreté que les Parties contractantes seront convenues d'appliquer pour empêcher l'extension de l'épizootie, auront été observées.

Article V.

Les habitants des localités qui ne sont pas situées à plus de 5 kilomètres de la frontière peuvent à toute heure passer la frontière dans les deux sens avec leur propre bétail, attelé à la charrue ou à des voitures, mais cette facilité ne leur est accordée que pour les travaux agricoles ou pour l'exercice de leur profession.

Ils doivent à cette égard observer les prescriptions suivantes:

- a) Tout attelage qui passe la frontière pour des travaux d'agriculture ou pour l'exercice d'une profession doit être pourvu d'un certificat de l'autorité de la commune où se trouve l'étable des animaux. Ce certificat doit porter le nom du propriétaire ou du conducteur de l'attelage, la description des animaux et l'indication du territoire-frontière (en kilomètres) dans les limites duquel l'attelage doit travailler.
- b) Il doit être exigé en outre tant à la sortie qu'au retour un certificat de l'autorité de la commune-frontière d'où provient l'attelage et en cas de transit par le territoire d'une autre commune une attestation de cette dernière portant que la commune

źliwa dla owego rodzaju zwierząt, bądź w części trzód, bądź w miejscu oddalonym o mniej niż 20 kilometrów od pastwiska, lub też na drodze, przez którą bydło wracać ma do granicy, powrót bydła do obszaru drugiej Strony będzie wzbroniony, chyba że rażąca okoliczności (brak paszy, niepogody itp.) wymagają dozwoleń wyjątku. W przypadkach takich, powrót zwierząt nie dotkniętych jeszcze zarazą, nastąpić może tylko z zastosowaniem środków ostrożności, których Strony rokujące postanowiły używać dla zapobieżenia roznoszeniu zarazy.

Artykuł V.

Mieszkańcy miejsc oddalonych od granicy najwięcej o 5 kilometrów, mogą przebywać granicę każdego czasu w obu kierunkach ze zwierzętami swemi do pluga lub do wozu przyprzężonemi, lecz tylko w celu wykonywania prac rolniczych lub pewnego rzemiosła.

Pod tym względem zachowywać mają przepisy następujące:

- a) Każdy zaprząg, który przekracza granicę w celu wykonania pracy rolniczej lub pewnego rzemiosła, powinien być opatrzony świadectwem przełożonego gminy, w której się stajnia znajduje. Świadectwo to podawać ma nazwisko właściciela lub woźnicy zaprzęgu, opis zwierząt i oznaczenie okręgu (w kilometrach) granicznego, w którym zaprząg ma pracować.
- b) Nadto w czasie wyjścia za granicę, jakoteż za powrotem, potrzebne jest świadectwo przełożonego tej gminy granicznej, z której zaprząg pochodzi a jeżeli przejeżdża przez obszar innej gminy, także świadectwo tej ostatniej, potwierdzające, że owa

dont il s'agit est exempté de toute épizootie et que sur une étendue de vingt kilomètres à la ronde il n'existe ni peste bovine ni péripneumonie contagieuse. Ce certificat doit être renouvelé tous les huit jours.

Article VI.

La présente Convention doit entrer en vigueur à partir du premier juillet de l'année courante et restera exécutoire pendant cinq années. Pour le cas où douze mois avant l'expiration de cette période, aucune des Parties contractantes n'aurait notifié à l'autre son intention d'en faire cesser les effets, elle restera en vigueur jusqu'à l'expiration d'une année à partir du jour où l'une ou l'autre des deux Parties contractantes l'aura dénoncée.

Article VII.

Les ratifications de la présente Convention seront échangées à Berne aussitôt que possible, au plus tard le 30 juin 1883.

En foi de quoi les Plénipotentiaires des deux Etats ont signé la Convention en deux exemplaires et y ont apposé le sceau de leurs armes.

Ainsi fait à Berne, le trente-et-un mars 1883.

(L. S.) **Ottenfels** m. p.

(L. S.) **Droz** m. p.

gmina jest całkiem wolna od wszelkiej zarazy bydłowej i że nadto w okręgu 20-kilometrowym nie panuje ani księgosusz ani zaraza płucna. Świadcstwo to odnawiać trzeba co dni ośm.

Artykuł VI.

Umowa niniejsza nabywa mocy obowiązującej dnia 1 lipca b. r. i obowiązywać ma przez lat pięć. Ale, jeżeliby żadna ze Stron rokujących nie oświadczyła na 12 miesięcy przed upływem rzezonego okresu, że zamierza umowę uchylić, zatrzyma ona moc swoją aż do końca roku od dnia, w którym ją jedna lub druga ze Stron rokujących wypowie.

Artykuł VII.

Ratyfikacye umowy niniejszej wymienione będą jak można najrychlej, najpóźniej zaś dnia 30 czerwca 1883 w Bernie.

W dowód czego Pełnomocnicy obu Stron podpisali umowę niniejszą w dwóch egzemplarzach wygotowaną i wycisnęli na niej swoje pieczęci.

Działo się w Bernie, dnia 31 marca 1883.

(L. S.) **Ottenfels** r. w.

(L. S.) **Droz** r. w.

Nos visis et perpensis conventionis hujus articulis illos omnes ratos gratosque habere profiteamur, verbo Nostro Caesareo et Regio spondentes, Nos

ea omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos esse. In quorum fidem majusque robur praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro adpresso muniri jussimus. Dabantur in Vienna die decima quinta mensis Junii anno Domini millesimo octingentesimo octogesimo tertio, Regnorum Nostrorum trigesimo quinto.

Franciscus Josephus m. p.

Gustavus Comes Kálnoky m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Hugo liber Baro a Glanz m. p.,

Consiliarius sectionis.

Umowę powyższą zatwierdzoną przez obie Izby Rady państwa, ogłasza się niniejszem.

Wiedeń, dnia 1 lipca 1883.

Taaffe r. w.

Falkenhayn r. w.

Pino r. w.

124.

Dokument koncesyjny z dnia 2 czerwca 1883,

na kolej miejscową z Swolenowci do Smeczny.

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; książęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Dr. Filip Neumann, adwokat nadworny i sądowy w Wiedniu, podał prośbę o udzielenie mu koncesyi na budowę i utrzymywanie w ruchu kolei miejscowej od Smolenowci do Smeczny, przeto ze względu na powszechną użyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać rzeczonemu pe-

tentowi koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 180), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszowi prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym z Swolenowci do Smeczny.

Koncesyonaryusz jest nadto obowiązany wybudować na żądanie Rządu odnogę rzeczonyj kolei z uściem do uprzyw. kolei prasko-duchcowskiej.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakichkolwiek innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od stępli i opłat pierwszej emisji akcyj, tudzież kwitów tymczasowych, jakoteż od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
- d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, od opłat stęplowych, którym podlegają kupony, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Koncesyonaryusz obowiązany jest rozpocząć budowę tej kolei miejscowej natychmiast, ukończyć ją najpóźniej w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia dzisiejszego, gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny.

Wzmiankowaną w §fie 1 odnogę do kolei prasko-duchcowskiej ukończyć należy i ruch na niej otworzyć w przeciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym ministerstwo handlu poleci to koncesyonaryuszowi.

Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma koncesyonaryusz kaucyą w sumie dwadzieścia tysięcy (20.000) złotych w tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

W razie niedotrzymania powyższego zobowiązania, kaucya ta uznana być może za przepadłą.

§. 4.

Do wybudowania tej kolei koncesyonowanej, nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie Spółce do wybudowania wszelkich odnog, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego i do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

§. 6.

Nadaje się koncesyonaryuszowi prawo utworzenia za osobnem zezwoleniem Rządu i pod warunkami, które tenże ustanowi, Spółki akcyjnej albo przelania praw i obowiązków z koncesyi niniejszej wynikających na Spółkę akcyjną już istniejącą.

Utworzyć się mająca Spółka akcyjna wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki koncesyonaryusza.

Wypuszczenie obligacyj z prawem pierwszeństwa jest całkiem wzbronione.

Cały kapitał zakładowy umorzony być ma w obrębie okresu koncesyjnego podług planu podlegającego zatwierdzeniu Rządu.

Statut Spółki, jakoteż formularze na akcye, które mają być wypuszczone, podlegają zatwierdzeniu Rządu.

§. 7.

Koncesyonaryusz obowiązany jest w razie uruchomienia wojska lub wojny wstrzymać ruch na kolei koncesyonowanej bez pretensyi do wynagrodzenia o tyle i na tak długo, o ile Władza wojskowa uzna to za potrzebne z przyczyny ruchów wojskowych lub jakichkolwiek innych czynności wojennych na drogach publicznych, któreby kolej przecinała.

§. 8.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się pozwolić Rządowi w każdym czasie na jego żądanie używania wzmiankowanej w §fie 1 ołnogi do kolei prasko-duchcowskiej, albo oraz także kolei miejscowej, na którą niniejszy dokument koncesyjny opiewa a to za opłatą wynagrodzenia, które będzie wspólnie oznaczone.

§. 9.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych zniżonych a to stósownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na kolei prasko-duchcowskiej kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stósowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko, gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także, gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez Spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie

przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyi dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowymi względem wygadania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszu tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na tej kolei jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami, o czem decydować będzie ministerstwo handlu.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przy obsadzaniu posad mieć wzgląd na wysłużonych podoficerów armii, marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 10.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9, lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznymi i finansowemi.

§. 11.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei koncesyonowanej w każdym czasie po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu.

To prawo odkupienia wykonane być ma według następujących zasad:

1. Jeżeliby Rząd miał odkupić kolej przed upływem piątego roku ruchu, winien zapłacić sumę wyrównywającą rzeczywistym przez Rząd zatwierdzonym kosztem założenia kolei.

2. Gdyby kolej odkupiona być miała po upływie piątego roku ruchu, postąpi się jak następuje:

a) Dla oznaczenia ceny odkupu policzone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat pięciu przed rzeczywistą chwilą odkupu, z tego stracone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i obliczony będzie średni dochód czysty pozostałych lat trzech.

Gdyby jednak średni dochód czysty w ten sposób obliczony nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzebna jest do oprocentowania po 5 od sta i umorzenia kapitału zakładowego rzeczywistego, przez Rząd zatwierdzonego, w przeciągu okresu koncesyjnego, natenczas ta suma roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

b) Cenę odkupu będzie stanowiła suma odpowiadająca policzalnej, na podstawie oprocentowania po pięć od sta w myśl powyższego postanowienia a) wymierzonej wartości kapitałowej rent rocznych, które od chwili odkupienia kolei wypadałoby płacić aż do upływu okresu koncesyjnego.

3. Cena odkupu zapłacona będzie bez względu na to, kiedy odkupienie nastąpi, według wyboru Rządu, albo gotówką albo obligacyami długa państwa po kursie, jaki będzie na giełdzie wiedeńskiej w przededniu wypłaty.

4. Suma kapitału zakładowego tak rzeczywistego jak i imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

Co się tyczy rzeczywistego kapitału zakładowego, postanawia się, że oprócz kosztów na sporządzenie projektów, budowę i urządzenie kolei rzeczywiście wyłożonych i należycie wykazanych, łącznie z odsetkami interkalarnymi po pięć od sta w ciągu czasu budowy rzeczywiście zapłaconymi, żadne wydatki jakiegobądź rodzaju, mianowicie na zebranie funduszków nie mogą być liczone.

5. Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkimi do niej należącymi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż fundusze rezerwowe i obrotowe z kapitału zakładowego utworzone, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już całkiem lub częściowo użyte stosownie do swego przeznaczenia.

§. 12.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, w którym to nastąpi, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów, jakoteż funduszków zasobowych i obrotowych z kapitału zakładowego utworzonych, o ileby te ostatnie za zezwoleniem Rządu nie były już całkiem lub częściowo użyte, stosownie do swego przeznaczenia (§. 11).

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 11), zatrzyma Spółka na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa fundusz zasobowy i należące się jej aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił go z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 13.

Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale i zarządzenia, aby wadliwościom w tym względzie zapobieżono lub je usunięto.

Ze względu na to, że w myśl §. 11 służy Rządowi prawo odkupienia kolei, koncesyonaryusz obowiązany jest przedstawić Rządowi do zatwierdzenia umowy, dotyczące się budowy i dostaw.

Rząd ma także prawo wydelegowania komisarzy do wglądania w zarząd, a mianowicie wydelegowania komisarzy na koszt koncesyonaryusza, którzyby w sposób, jaki uznają za stosowny, czuwali nad tem, by kolej wybudowana została zgodnie z projektem i umowami.

Komisarz przez Rząd ustanowiony, ma prawo bywania na posiedzeniach Rady zawiadowczej lub innej reprezentacyi, przedstawiającej dyrekcją Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach, ile razy uzna to za potrzebne i zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, któreby się ustawom lub statutowi Spółki sprzeciwiały albo były szkodliwe publicznemu dobru.

Za nadzór niniejszem ustanowiony, koncesyonaryusz nie jest obowiązany płacić skarbowi państwa wynagrodzenia; również uwalnia się koncesyonaryusza od przepisanego w §fie 89ym Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1, z r. 1852), obowiązku co do zwracania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akcyzowego, jakoteż od obowiązku dostarczania i utrzymywania bezpłatnie lokali urzędowych.

§. 12.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia, ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpowiadającemi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając Spółce prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkiemi postanowieniami, w niej zawartemi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia drugiego miesiąca czerwca, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym trzecim, Naszego panowania trzydziestym piątym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

125.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 20 czerwca 1883,
upoważniające c. k. komory główne w Warnsdorfie, Gradcu i Polju do ekspedywania oliwy popsutej.

C. k. komory główne w Warnsdorfie, Gradcu i Polju upoważnione zostały do ekspedywania oliwy popsutej podług uwagi do Nr. 72 Taryfy cłowej.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVII. — Wydana i rozesłana dnia 15 lipca 1883.

126.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 24 czerwca 1883, tyczące się rozszerzenia upoważnień komory pomocniczej w Cajnicy.

Komora pomocnicza I klasy w Cajnicy w Bośni upoważniona została do potwierdzania wywozu posyłek przewozowych kawy i herbaty bez względu na ilość.

Dunajewski r. w.

127.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 30 czerwca 1883, którem zmienia się §. 9. I. rozdziału Porządku tymczasowego policyi żeglarskiej i rzecznej dla górną i dolno-austryackiej części Dunaju [rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 31 sierpnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 122)].

W porozumieniu z c. k. ministerstwem spraw wewnętrznych i c. k. ministerstwem rolnictwa, zmienia się §. 9. I. rozdziału (Przepisy ogólne) rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 31 sierpnia 1874 (Dz. u. p. Nr. 122), którem wydany został tymczasowy Porządek policyi żeglarskiej i rzecznej dla górno i dolno-austryackiej części Dunaju i tenże opiewać ma na przyszłość jak następuje:

„§. 9. Każdy statek wiosłowy większych rozmiarów, do przewozu ludzi przeznaczony a do obsługi którego potrzeba więcej niż 2 majtków, powinien mieć z sobą czołno wybawcze, całkowicie uzbrojone, najmniej 7 metrów długie, 1 metr szerokie a 0.5 metrów głębokie.

Toż samo rozumie się o parowcach, służących do publicznego obrotu osobowego, z wyjątkiem małych parowców szrubowych, używanych jedynie do przewozu z jednego brzegu na drugi albo obrotu osobowego miejscowego na krótkich przestrzeniach jak na wiedeńskim kanale Dunaju.“

Taaffe r. w.

Falkenhayn r. w.

Pino r. w.

128.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 11 lipca 1883,
o upoważnieniu kilku komor bośniacko-hercogowińskich do postępowania wywozowego z plynami wysokowemi pędzonemi za zwrotem podatku.**

Komory w Bielinie, Zworniku, Wyszegradzie i Cajnicy w Bośni (Hercogowinie) leżące, upoważnione zostały do postępowania wywozowego z plynami wysokowemi pędzonemi, wysyłanemi za linią cłową z rozszczeniem do zwrotu podatku konsumcyjnego.

Dunajewski r. w.

129.**Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, handlu
i skarbu z dnia 14 lipca 1883,**

zabraniające przywozu i przewozu szmat, tudzież przeznaczonych do obrotu handlowego starej odzieży, używanej bielizny wdzielalnej i używanej pościeli z Egiptu pochodzących.

Dla zapobieżenia roznoszeniu chorób zaraźliwych, zabrania się w porozumieniu z Rządem królewsko-węgierskim na czas nieoznaczony przywozu i przewozu szmat, tudzież starej odzieży, używanej bielizny wdzielalnej i używanej pościeli z Egiptu pochodzących, o ile przedmioty te są przeznaczone do obrotu handlowego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od tego dnia, w którym komory mające się do niego stósować, otrzymają o niem wiadomość.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXVIII. – Wydana i rozesłana dnia 20 lipca 1883.

130.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 16 lipca 1883,
zawierające przepisy wykonawcze do zasad organizacji c. k. Urzędn pocztowych kas oszczędności (Dz. u. p. Nr. 163 z r. 1882).

§. 1.

C. k. Urząd pocztowych kas oszczędności załatwia przekazane mu sprawy rządowej kasy oszczędności za pośrednictwem swoich urzędów zbiorczych, stósownie do istniejących przepisów i pod samodzielnym kierunkiem dyrektora, który za wykonywanie ustaw i rozporządzeń osobiście jest odpowiedzialny.

Kontrolę nad czynnościami urzędowymi i manipulacją Urzędu pocztowych kas oszczędności, sprawuje Minister handlu, któremu Urząd pocztowych kas oszczędności podlega bezpośrednio.

§. 2.

Urzędy zbiorcze podlegają c. k. Urzędowi pocztowych kas oszczędności w sprawach służby pocztowych kas oszczędności bezpośrednio i odbierają polecenia wprost od oddziałów I, II, III i V Urzędu pocztowych kas oszczędności, stósownie do istoty przypadku.

Przełożeni, urzędnicy i słudzy urzędów zbiorczych obowiązani są spełniać te polecenia bezzwłocznie. Korespondencya urzędów zbiorczych z Urzędem pocztowych kas oszczędności odbywa się bezpośrednio i wszelkie zapytania co do spraw pocztowej kasy oszczędności, wyjąwszy, gdy te tyczą się blankietów, których rozsyłanie poruczono ekonomatowi dyrekcji pocztowej, wystósowywać winny do Urzędu pocztowych kas oszczędności i jemu zdawać sprawę z wykonania poleceń od niego otrzymanych.

§. 3.

Urząd pocztowych kas oszczędności mocen jest używać współdziałania dyrekcji pocztowych nietylko do nadzoru nad urzędami zbiorczymi, lecz także do rozwoju czynności pocztowych kas oszczędności i do zasilania połączonej z niemi służby. Żądania, z którymi na tej zasadzie Urząd pocztowych kas oszczędności udaje się do dyrekcji pocztowych, wystósowane być winny w formie odezwy.

Dyrekcye pocztowe obowiązane są czynić zadość odezwowi Urzędu pocztowych kas oszczędności jako urzędu administracyjnego naczelnego, Ministrowi handlu bezpośrednio podlegającego i uwiadamia dyrektora Urzędu pocztowych kas oszczędności o spełnieniu żądania.

Komisarze i komisarze starsi pocztowi, ustanowieni do nadzoru nad urzędami pocztowymi, uważani być mają, o ile tyczy się to służby pocztowych kas oszczędności, także za komisarzy Urzędu pocztowych kas oszczędności i jako tacy winni, atoli za pośrednictwem przełożonej dyrekcji pocztowej, zdawać sprawę Urzędowi

pocztowych kas oszczędności z spostrzeżeń co do służby pocztowych kas oszczędności.

Przeciwko wymaganiom Urzędu pocztowych kas oszczędności, wystósowanym do samychże dyrekcji pocztowych, wolno dyrekcjom pocztowym czynić przedstawienia do samego Ministra handlu; w takim jednak razie dyrekcye pocztowe odpowiedzialne są za wstrzymanie lub opóźnienie wykonania żądań Urzędu pocztowych kas oszczędności, jeżeli powody wstrzymania lub opóźnienia nie będą usprawiedliwione.

§. 4.

Polecenia do dyrektora Urzędu pocztowych kas oszczędności, tyjące się przedmiotów i decyzji Ministrowi handlu zastrzeżonych, wychodzić mogą tylko od Ministra handlu.

Dyrektor Urzędu pocztowych kas oszczędności wystósowywać ma relacye do Ministra handlu, jako swego bezpośredniego przełożonego.

W przypadkach, gdy chodzi o sprawy, których istota tyży się zobowiązań prawnych w obec administracyi pocztowej, relacye te podpisywane będą przepisana firmą rządowej kasy oszczędności. Do relacyj dołączane będą projekty załatwienia w dwóch egzemplarzach.

We wszystkich sprawach, tyjących się rządowej kasy oszczędności, Urząd pocztowych kas oszczędności jako całość i każdy z jego oddziałów działa jako referent Ministra handlu.

§. 5.

Departament rachunkowy, oddział III Urzędu pocztowych kas oszczędności, zajmuje do spraw rządowej kasy oszczędności miejsce ministeryalnego departamentu rachunkowego, z którym jest w stopniu zrównoważony.

Pominąwszy odpowiedzialność dyrektora Urzędu pocztowych kas oszczędności za wszystkie czynności, stósownie do istniejących przepisów, departament rachunkowy Urzędu pocztowych kas oszczędności jest w szczególności odpowiedzialny za sprawy rachunkowe Urzędu w taki sam sposób, jak departament rachunkowy ministeryalny za sprawy rachunkowe ministerstwa handlu, o ile odpowiedzialność ta nie jest zastrzona osobnemi przepisami dla Urzędu pocztowych kas oszczędności istniejącemi.

Sprawdzanie obliczenia z departamentem rachunków specjalnych pocztowych skutecznie samodzielnie departament rachunkowy Urzędu pocztowych kas oszczędności, którego przełożony ma prawo podpisywania odnośnego wygotowania w imieniu departamentu rachunkowego. Wyjęte od tego są tylko te akta, na podstawie których następuje bezpośrednio pobór pieniędzy w kasie głównej pocztowej.

§. 6.

Niniejsze przepisy wykonawcze uważać należy za nieodłączną część zasad organizacyi Urzędu pocztowych kas oszczędności i według ich ducha postępować.

Pino r. w.

131.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 16 lipca 1883,

tyjące się przyłączenia gminy miejscowej Hajdowic do okręgu sądu powiatowego seisenberskiego w Krainie.

Na zasadzie ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u p. Nr. 59) oddziela się gminę miejscową Hajdowice od okręgu sądu powiatowego treffeńskiego i przyłącza do okręgu sądu powiatowego seisenberskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 stycznia 1884.

Pražák r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXXIX. — Wydana i rozesłana dnia 2 sierpnia 1883.

132.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 20 lipca 1883,

tyczące się postępowania celniczego z lampami elektrycznymi żarówkami nie należącymi do lamp Edisona.

W porozumieniu z c. k. ministerstwem handlu i interesowanymi kr. węgierskimi ministerstwami, stanowi się ku uzupełnieniu wydanego stósownie do obwieszczenia z dnia 19 grudnia 1882, Dz. u. p. Nr. 73, abecadłowego spisu towarów do powszechnej Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882, Dz. u. p. Nr. 47, że lampy elektryczne żarowe jakiegokolwiek konstrukcyi i bez względu na nazwę, pod którą są nadsyłane, podlegać mają, równie jak wymienione w wykazie abecadłowym lampy Edisona, cłu przepisанemu dla narzędzi pod Nr. 299, lit. b) Taryfy, w kwocie 50 zł. od 100 kilogramów.

Tutaj należą np. lampy żarowe Swana, Lanego, Foxa, Maxima, Müllera, Simensa, Greinera, Friedricha, lampa żarowa niemiecka itd.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

133.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 24 lipca 1883,

tyczące się wypuszczenia w obieg nowych znaczków pocztowych.

Postanowiono poczynić w znaczkach pocztowych nowego nakładu następujące zmiany:

Na miejsce znaczków listowych, obecnie używanych, wypuszczone będą w obieg nowe odmiennego układu, następujących rodzajów:

2	centowe	barwy	brunatnej,
3	"	"	zielonej,
5	"	"	czerwonej,
10	"	"	błękitnej,
20	"	"	szarej,
50	"	"	fioletowej.

Rzeczony znaczki listowe są czworokątne, z ząbkowanymi brzegami, wydrukowane płasko i przedstawiają, zamiast wizerunku Najjaśniejszego Pana, c. k. orła państwa w polu owalnym, arabeskami otoczonym, na tle matowo rastrowanym z napisem: „kais. königl. Oesterr. Post“.

W tarczy papierowej orła wyrażona jest wartość cyframi a poniżej, w polu okrągłym głoskami w skrótce „kr.“ (Kreuzer).

Napis, cyfra i wyrazy wartość oznaczające są wydrukowane czarno.

Dla zakładów pocztowych austriackich na Wschodzie będą wypuszczone w obieg nowe znaczki listowe takich samych barw i wartości, ale z napisem włoskim: „Imper. Reg. Posta. Austr.“ z włoskim oznaczeniem wartości w skrótce „sld.“ (soldi).

Nowe znaczki listowe wszystkich rodzajów wypuszczane będą w obieg w arkuszach po 100 sztuk.

Znaczki pocztowe, wyciśnięte na kopertach urzędowych, kartach korespondencyjnych i opaskach są tego samego kształtu i tej samej barwy, co znaczki listowe odpowiedniej wartości, tylko bez ząbków.

Nie będą jednak na przyszłość wyrabiane żadne inne koperty urzędowe prócz kopert ze znaczkiem 5centowym w rogu z prawej strony od góry wyciśniętym, z białego i żółtawego papieru z wodnym znakiem, w dwóch formatach, które bez względu na format, sprzedawane będą publiczności po 5½ c. za sztukę.

Przeto koperty urzędowe z wyciśniętymi znaczkami innej wartości lub z napisem włoskim, nie będą już wypuszczane w obieg, gdy się terażniejszy zapas wyczerpie.

Nowe znaczki listowe 20centowe i 20soldowe sprzedawane będą we wszystkich urzędach pocztowych, począwszy od 15 sierpnia b. r.

Inne nowe znaczki jakoteż nowe koperty wydawać będą główne składy dyrekcji pocztowych urzędowi pocztowym a te sprzedawcom prywatnym i publiczności dopiero wtedy, gdy zapasy poszczególnych rodzajów dotychczasowych znaczków pocztowych całkiem się wyczerpią.

Sposób pobierania znaczków listowych nie ulega wcale zmianie.

Odkąd znaczki pocztowe dotychczasowe mają wyjść z użytkowania, będzie w swoim czasie ogłoszone.

Podrabianie i fałszowanie znaczków listowych i innych znaczków pocztowych, podlega przepisom ustawy karnej na przekroczenia defraudacyjne z dnia 11 lipca 1835 i przepisom ustawy karnej powszechnej z dnia 27 maja 1852 (Dz. u. p. Nr. 117 z r. 1852).

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XL. — Wydana i rozesłana dnia 9 sierpnia 1883.

134.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 24 lipca 1883,

tyczące się postępowania celniczego z kwasem węglowym płynnym w naczyniach żelaznych, ciężkich.

W porozumieniu z interesowanemi kr. węgierskiemi ministerstwami, stanowi się we względzie postępowania celniczego z kwasem węglowym płynnym, gdy jest przywożony do powszechnego okręgu cłowego austriacko-węgierskiego, aby towar ten, jeżeli mieści się w naczyniach żelaznych ciężkich, był na zasadzie przepisu art. IV ustawy wprowadzej do Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882 wyłączany z numeru 331 Taryfy i przyłączany do numeru 322 Taryfy (stopa cłowa 7 zł. 50 c. od 100 klg.).

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia, w którym dojdzie do wiadomości komor.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

135.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 31 lipca 1883,

tyczące się niektórych zmian w służbie cłowej i portowej w Dalmacyi.

W Orebiczu w Dalmacyi zaprowadza się delegacją portową i zdrowotną morską, połączoną z tamtejszą komorą i urzędem podatkowym.

Delegacją portową i zdrowotną morską w Cuciszczu zwija się i zaprowadza natomiast delegacją portową i zdrowotną morską ze służbą celniczą w Rosario.

Upoważnienia celnicze nowej delegacji w Rosario są takie same jak delegacji w Val di Torre w Istrii (Wykaz komor w Przymorzu, ustęp 28. Dz. u. p. Nr. 10. Dz. roz. m. s. Nr. 2 z r. 1883).

Zmiany rzezzone zaprowadzają się od dnia 1 sierpnia 1883.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

136.**Patent cesarski z dnia 5 sierpnia 1883,**

tyczący się zwołania sejmów krajowych karyntyjskiego i vorarlberskiego.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryacki;

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, sławoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austryacki; wielki książę tokański i krakowski; książę lotaryński, saleburski, styryjski, karyntyjski, kraiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piaceni i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski; uksiążęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Gorycei i Gradysee; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchii; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Sejm krajowy księstwa vorarlberskiego zwołany jest na dzień 16 sierpnia b. r. a sejm krajowy księstwa karyntyjskiego na dzień 3 września b. r. do miejsc na ich zebrania ustawą przepisanych.

Dan w Ischlu dnia piątego sierpnia w roku tysiąc ósmset ósmdziesiątym trzecim, Naszego panowania trzydziestym piątym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Weltersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Cześć XLI — Wydana i rozesłana dnia 21 sierpnia 1883.

137.

Rozporządzenie ministerstwa rolnictwa z d. 27 lipca 1883, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych,

tyczące się techników leśnych administracji rządowej.

§. 1.

Zadania techników leśnych administracji rządowej są następujące:

1. Wspieranie Władz administracyjnych w sprawowaniu rządowego nadzoru nad lasami i w wykonywaniu ustaw i rozporządzeń, dotyczących się leśnictwa, w szczególności zaś udzielanie technicznej porady, nieustanne śledzenie stosunków leśnych i donoszenie o dostrzeżonych w tym względzie bezprawiach;

2. popieranie uprawy lasów przez objaśnianie właścicieli lasów potrzebujących nauczania lub wskazówki i zachęcanie ich do zaprowadzenia środków i urządzeń, które stosownie do zachodzących okoliczności mogłyby przyczynić się do polepszenia stanu lasów;

3. zawiadywanie lub kierowanie gospodarką pewnych lasów w przypadkach §fu 7go;

4. dopełnianie tych obowiązków, któreby w przyszłości osobnymi ustawami lub rozporządzeniami technikom tym wyraźnie poruczone zostały;

5. Władza administracyjna może także poruczyć technikom leśnym administracji rządowej samodzielne kierowanie komisijnymi badaniami miejscowymi w sprawach, dotyczących się ich zadań służbowych.

Przepisy szczegółowe, dotyczące się sposobu, w jaki technicy leśni administracji rządowej postępować mają w spełnianiu tych zadań pod względem tak administracyjnym jak i technicznym, wydane będą z baczeniem na stosunki leśne każdego obszaru administracyjnego i zawarte w osobnych instrukcjach służbowych i wskazówkach technicznych dla tych obszarów.

§. 2.

Władzom, przy których technicy leśni administracyi rządowej sprawują obowiązki, nie wolno używać ich do innych celów, prócz tych, które w §cie 1 są wymienione, mianowicie zatrudniać ich w sprawach i czynnościach, nie zostających w związku z leśnictwem lub z obowiązkami w §. 1, l. 4 wyszczególnionymi.

We wszystkich sprawach, które odnoszą się do zadań służbowych tych urzędników, trzeba technikowi leśnemu nastroczać sposobność, aby jako znawca sąd swój wydał.

Mianowicie zaś, gdyby u Władz administracyjnych krajowych odbywały się narady kolegialne nad takimi sprawami, technicy leśni, sprawujący obowiązki inspektorów krajowych leśnictwa, winni uczestniczyć w nich jako wotanci.

§. 3.

Poczet techników leśnych administracyi rządowej składa się:

1. z techników leśnych z powołania i strażników leśnych administracyi rządowej, stósownie do załączki I;

2. z tych techników leśnych zarządu lasów rządowych, którzy są oraz przeznaczeni do pełnienia służby w administracyi rządowej;

3. z techników leśnych prywatnych, którzy podjąwszy się dobrowolnie wykonywania przynajmniej czynności w §. 1, l. 1 i 2 wzmiankowanych, jako urzędu honorowego, urząd ten otrzymują i zamiast przysięgi ślubują sprawować go jak im to sumienie i znajomość rzeczy nakazuje.

Technicy leśni pod l. 2 i 3 wzmiankowani, sprawujący czynności w służbie techniczno-leśnej administracyi rządowej, używają tytułu „c. k. delegowanych komisarzy inspekeyi leśnej“ i otrzymują na pokrycie wydatków połączonych z temi obowiązkami, wynagrodzenie ryczałtowe, które oznaczane będzie w każdym z osobna przypadku ze względem na rozciągłość okręgu, oddanego im w nadzór i na wszystkie inne stanowcze stosunki.

§. 4.

W załączce II wykazany jest rozkład techników leśnych z powołania i strażników leśnych administracyi rządowej (§. 3, l. 1) na poszczególne obszary administracyjne, z zastrzeżeniem zmian, które, gdyby się w przyszłości okazały potrzebnymi lub odpowiedniami, Minister rolnictwa zaprowadzi porządkiem administracyjnym.

Siedziby techników leśnych i strażników leśnych, mających pełnić obowiązki w powiatach, jakoteż okręgi, dla których każdy z tych wykonawców ma być przeznaczony, ustanawiać będzie Minister rolnictwa na wniosek naczelnika krajowego.

Gdy posada się opróżni a Minister rolnictwa nie wyda w szczególnym przypadku innego zarządzenia, naczelnik krajowy rozpisze na nią konkurs a to zawsze na najniższą klasę stopnia, t. j. gdy chodzi o posadę krajowego inspektora leśnictwa na VIII, gdy o inną posadę techniczno-leśniczą, na X klasę a dla strażników leśnych na III klasę.

Techników leśnych w VI klasie stopnia mianuje Najjaśniejszy Pan, techników leśnych innych klas stopnia służbowego Minister rolnictwa.

Strażników leśnych mianuje naczelnik krajowy i uwiadamia o tem później Ministra rolnictwa; do wyższej klasy posuwa strażnika leśnego Minister rolnictwa

za pośrednictwem naczelnika krajowego, w którego obszarze administracyjnym ów strażnik służy.

§. 5.

Począwszy od 1 stycznia 1885, ubiegający się o posadę pewnej klasy stopnia służbowego w służbie techniczno-leśnej przy administracji rządowej, wyjąwszy tych, którzy w chwili ogłoszenia niniejszego rozporządzenia zostają już w służbie, winni złożyć dowód, że nabyli uzdolnienia do służby techniczno-leśnej w lasach rządowych w myśl istniejących przepisów i że ogółem najmniej pięć lat spędzili przy gospodarce w lasach rządowych lub większych prywatnych.

Aż do 1 stycznia 1885 dostatecznem jest udowodnienie nabytego w myśl rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16 stycznia 1850 (Dz. u. p. Nr. 63) uzdolnienia do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa leśnego, łącznie z udowodnieniem wzmiankowanej powyżej najmniej pięcioletniej praktyki.

Ubiegający się o posadę strażnika leśnego, udowodnić winni uzdolnienie do służby koło ochrony lasów i pomocniczej technicznej, w myśl przerzeczonego rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16 stycznia 1850. Posady strażników leśnych należą do tych, które stósownie do ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 60), jakoteż obwieszczenia ministerstwa obrony krajowej z dnia 16 lipca 1879 (Dz. u. p. Nr. 100) zastrzeżone są dla wysłużonych podoficerów.

§. 6.

Techników leśnych w §. 3, l. 2 i 3 wzmiankowanych, przeznacza na delegowanych komisarzy inspekyi leśnej dla pewnego okręgu Minister rolnictwa na wniosek naczelnika krajowego, który, o ile chodzi o techników leśnych z zarządu lasów rządowych, winien porozumieć się z właściwą dyrekcją lasów i dóbr.

W podobny sposób oznaczane będą wynagrodzenia ryczałtowe, należące się tymże technikom leśnym, w granicach funduszków do tego służących.

W sprawach, w których chodzi o posiadłość leśną skarbową lub prywatną, zostającą pod zarządem delegowanego komisarza inspekyi leśnej, Władza administracyjna winna o potrzebną pomoc techniczno-leśną udawać się do najbliższego technika leśnego z powołania, służącego w administracji rządowej.

§. 7.

Technikom leśnym, rządowym i prywatnym, pełniącym obowiązki w służbie leśnej technicznej administracji rządowej, prywatnym jednak tylko wtedy, gdy się na to zgodzą, może Minister rolnictwa poruczyć także zarządzanie gospodarstwem w lasach gminnych lub wspólnych i innych, jeżeli w ogóle przeniesienie zarządzania gospodarstwem z posiadaczy lasów na inne osoby jest ustawą uzasadnione a ci technicy leśni mogą podjąć się zarządzania gospodarstwem bez uszczerbku dla innych zadań, które stósownie do §. 1 są obowiązani wypełniać.

Używając techników leśnych do takich czynności, administracja rządowa baczyć winna na to, aby

1. służba potrzebna jeszcze do odpowiedniej gospodarki w lasach (ekonomiczna i ochronna) na stanowisku niezawisłem od posiadaczy owych lasów, była kosztem funduszków krajowych lub jakichś innych dostawiona i zarządcom gospodarstwa oddana; tudzież aby

2. plany gospodarstwa, o ileby technicy leśni w mowie będący, jako zawiadowcy gospodarstwa nie mogli ich wygotować bez uszczerbku dla innych swoich

wzmiankowanych obowiązków, wygotowane zostały również kosztem funduszów krajowych lub jakichkolwiek innych w terminie, który w każdym z osobna przypadku wyznaczy Minister rolnictwa.

Minister rolnictwa może także poruczyć tym technikom leśnym gospodarzkę parceli leśnych skarbowych, rozrzuconych w ich okręgach nadzorczych.

§. 8.

Technicy leśni z powołania, w administracyi rządowej służący, podlegają pod względem służbowym i porządkowo-karnym najprzód przełożonemu tej Władzy administracyjnej, do której składu osobowego są wcieleni, najwyższym zaś ich zwierzchnikiem jest Minister rolnictwa.

Co się tyczy tych, którzy zaliczeni są do składu osobowego Władzy administracyjnej powiatowej, inspektor krajowy leśnictwa obowiązany jest brać udział w nadzorowaniu i ocenianiu ich czynności urzędowych i wydawaniu opinii w sprawach osobistych, ich się dotyczących, ma oraz prawo i obowiązek wywiadywania się na objazdach o czynnościach tychże techników leśnych, jak niemniej o zarządzeniach, wydanych przez Władze powiatowe na zasadzie ich doniesień, opinij i wniosków, i zdawać z tego sprawę naczelnikowi krajowemu.

To ostatnie postanowienie odnosi się także do czynności urzędowej delegowanych komisarzy inspekcji leśnej, jakoteż Władz powiatowych, przy których sprawują obowiązki.

Gdyby potrzebne były zarządzenia porządkowo-karne przeciw tym technikom leśnym, którzy należą do Zarządu lasów rządowych, trzeba do tego użyć ich przełożonej dyrekcji lasów i dóbr. Co się tyczy techników leśnych prywatnych, uczynić należy w razie potrzeby wniosek do Ministra rolnictwa, aby ich usunął od urzędu delegowanego komisarza inspekcji leśnej, a w razie szczególnej nagłości, naczelnik krajowy może wstrzymać wykonywanie tego urzędu z zastrzeżeniem decyzji Ministra rolnictwa.

Strażnicy leśni otrzymują polecenia służbowe od technika leśnego, przy którym pełnią obowiązki; we względzie porządkowo-karnym podlegają przełożonemu Władzy administracyjnej powiatowej swojej siedziby.

§. 9.

Dopóki nie zostaną wydane osobne instrukcje służbowe, przy końcu §fu 1go wzmiankowane, a według okoliczności, póki nie nastąpi odpowiednia rewizya instrukcyj służbowych już istniejących dla techników leśnych administracyi rządowej, też ostatnie instrukcje zatrzymują moc obowiązującą.

Taaffe r. w.

Falkenhayn r. w.

Załącznik I.

Technicy leśni z powołania i strażnicy leśni administracyi rządowej.

A. Technicy leśni, będący inspektorami krajowymi leśnictwa u Władz administracyjnych krajowych i przy c. k. Radey dworu w Trydencie:

2	radców leśniczych starszych	w	VI	klasie	stopnia	służbowego
5	"	"	w	VII	"	"
7	komisarzy leśniczych starszych	w	VIII	"	"	"

B. Technicy do pełnienia służby bezpośrednio przy inspektorach krajowych leśnictwa i na innych miejscach:

50	komisarzy inspekcji leśnej	w	IX	klasie	stopnia	służbowego
55	adjunktów	"	"	w	X	"

C. Strażnicy leśni (należący do kategorii służby):

10	strażników leśnych	I	klasy	z	płacą	po 500 zł.
20	"	II	"	"	"	400 "
22	"	III	"	"	"	300 "

U w a g a.

Do A. i B. Płace w czynnej służbie wymierzone będą ze względu na klasę stopnia służbowego i siedzibę urzędową w myśl ustawy z dnia 15 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 47). Nadto pobierać będą technicy leśni ryczałtowe na objazdy i obchody, które stosownie do instrukcyi odbywać mają w okręgu nadzorczym im wyznaczonym, tudzież ryczałtowe na potrzeby urzędowe i biurowe; szczegółowe postanowienia we względzie ryczałtowego wydane będą porządkiem administracyjnym.

Do C. Dodatki służbowe wymierzone będą podług ustawy z dnia 15 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 47). Nadto pobierać będą strażnicy leśni ryczałtowe na objazdy i obchody, które stosownie do instrukcyi odbywać mają w okręgu im wyznaczonym, tudzież na potrzeby urzędowe i biurowe, jakoteż mundur lub ryczałtowe na mundur, o czem wydane będą porządkiem administracyjnym szczegółowe postanowienia.

Załącznik II.

Rozkład

techników leśnych z powołania i strażników leśnych administracji rządowej na poszczególne obszary administracji.

Liczba bieżąca	Kraje	Inspektorowie krajowi leśnictwa	Technicy leśni pełniący obowiązki przy inspektorach krajowych leśnictwa	Razem	Strażnicy leśni	Uwaga
1	Dolna Austria	1	2	3	2	*) Inspektor krajowy leśnictwa przy namiestnictwie w Bernie ma oraz sprawować obowiązki krajowego inspektora leśnictwa Rządu krajowego w Opawie.
2	Górna Austria	1	3	4	1	
3	Salzburg	1	2	3	.	
4	Tyrol i Vorarlberg	2	50	52	.	
5	Styrya	1	6	7	7	
6	Karyntya	1	4	5	8	
7	Kraina	1	4	5	10	
8	Przymorze	1	7	8	15	
9	Dalmacya	1	8	9	4	
10	Czechy	2	6	7	.	
11	Morawia *)	1	3	4	.	
12	Szląsk *)	.	.	.	.	
13	Galicya	1	7	8	.	
14	Bukowina	1	3	4	5	
	Razem .	14	105	119	52	

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLII. — Wydana i rozesłana dnia 1 września 1883.

138.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 31 lipca 1883,

tyczące się postępowania celniczego ze zbożem na paszę dla zwierząt pociagowych i jucznych, które podróżni ze sobą prowadzą.

Ze względu na zachodzącą wątpliwość, oznajmia się w porozumieniu z interesowanymi kr. węgierskimi ministerstwami, że gdy podróżni, woźnice itp., wstępując do okręgu cłowego austriacko-węgierskiego, mają z sobą zboże, przeznaczone na paszę dla zwierząt pociagowych lub jucznych, które z sobą prowadzą, zboże to, w duchu i na zasadzie przepisów ustępu 1, art. IX ustawy wprowadzającej do Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882, ekspedycyować należy bez opłaty cła wchodowego.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

139.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 13 sierpnia 1883,
o upoważnieniu kr. węgierskiej komory głównej w Kołoszu do pobierania cła od oliwy popsutej.

Według doniesienia kr. węgierskiego ministerstwa skarbu, kr. węgierska komora główna w Kołoszu, upoważniona została do pobierania cła od oliwy popsutej (Nr. 72 T. Uwaga).

Dunajewski r. w.

140.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, skarbu i handlu z dnia 18 sierpnia 1883,

tyczące się postępowania w przypadkach §. 13 ustawy z dnia 23 czerwca 1881 (Dz. u. p. Nr. 62) o handlu napojami wyskokowemi pędzonymi, ich wyszynku i drobnej sprzedaży.

We względzie wykonania przepisów §fu 13go ustawy z dnia 23 czerwca 1881, postanawia się, że gdy w razie wątpliwości, czy w rodzajach przemysłu, w §. 5 i w §. 11, IV tejże ustawy wzmiankowanych, wyszynk lub handel stanowi główne lub tylko uboczne przedsiębiorstwo, orzeczenie, które wydane być ma za porozumieniem się Władzy przemysłowej ze skarbową, nie przyjdzie do skutku, akta, jakoteż wyniki odbytych rokowań i dochodzeń, przedstawić należy Władzy przemysłowej wyższej instancyi do wydania decyzji w porozumieniu z właściwą do tego Władzą skarbową.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

141.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, rolnictwa i handlu z dnia 18 sierpnia 1883,

którem zmieniają się przepisy wydanego dnia 12 kwietnia 1880 (Dz. u. p. Nr. 38) rozporządzenia wykonawczego do §. 9 ustawy z dnia 29 lutego 1880 (Dz. u. p. Nr. 37), o ile tyczą się wypalania cechy na bydle rogatem.

Ponieważ sposób wypalania cechy, przepisany w rozporządzeniu wykonawczem do §fu 9go ustawy z dnia 29 lutego 1880 (Dz. u. p. Nr. 37), dał w praktyce powód do licznych zażaleń, przeto, aby tymże ile możności zaradzić, zmieniają się niniejszem cztery ostatnie ustępy rozporządzenia wykonawczego do §. 9 przerzeczonej ustawy i na ich miejsce wydają się następujące postanowienia.

Znak wypalony powinien mieć kształt ułamka, składającego się z dwóch cyfr arabskich.

Liczba arabska nad kreską wyraża powiat administracyjny i w tym celu powiaty administracyjne, wzdłuż granicy leżące, oznaczyć należy liczbami bieżącemi.

Liczba, pod kreską będąca, wyraża okrąg rewizora, przeto również oznaczyć należy liczbami bieżącemi okręgi rewizyjne każdego powiatu administracyjnego.

Cechę wypalać należy na lewym rogu zwierzęcia, a gdyby go zwierzę nie miało, na prawym rogu.

Gdy zwierzę nie ma obu rogów, lub gdy są jeszcze niedostatecznie rozwinięte, wypalać należy cechę po lewej stronie szyi, poniżej linii grzbietowej.

Na tych częściach zwierzęcia, na których cecha ma być wypalona, nie wolno umieszczać innych znaków do celów prywatnych.

Cielęta, gdy skończą czwarty miesiąc życia, zapisać należy w rejestrze bydła z wymienieniem znamion zewnętrznych charakterystycznych i jednocześnie opatrzyć także znakiem wypalonym.

Ze względu, iż do zrobienia nowych cech potrzeba pewnego czasu, dzień, w którym rozporządzenie niniejsze stać się ma obowiązującym, będzie oznaczony dla odnośnych krajów przez c. k. Namiestnictwo we Lwowie i c. k. Rząd krajowy w Czerniowcach i ogłoszony w Dziennikach ustaw i rozporządzeń krajowych.

Taaffe r. w.**Falkenhayn** r. w.**Prażák** r. w.**Pino** r. w.**142.****Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 23 sierpnia 1883,**

tyczące się zaprowadzenia w Pradze trzeciego Sądu delegowanego miejsko-powiatowego dla sądownictwa cywilnego.

Na zasadzie Najwyższego upoważnienia z dnia 21 sierpnia 1883, zaprowadza się w Pradze, wbrew ustępowi VIII rozporządzenia ministeryalnego z dnia 9 października 1854 (Dz. u. p. Nr. 274), trzeci Sąd delegowany miejsko-powiatowy dla sądownictwa cywilnego, obejmujący okręgi Nowego Miasta i miasta Wyszehradu.

Sąd ten rozpocznie urządowanie dnia 1 stycznia 1884 i począwszy od tego dnia właściwość Sądu delegowanego miejsko-powiatowego dla sądownictwa cywilnego, który obejmował okręgi Starego Miasta, Jozefowa, Nowego Miasta i miasta Wyszehradu, ograniczona będzie do obwodu Starego Miasta i Jozefowa.

Prażák r. w.**143.****Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 1 września 1883,**

dla okrętów morskich, które przewożą podróżnych, zawierające przepisy we względzie bezpieczeństwa.

Artykuł 1.

Każdy okręt, przewożący podróżnych, zanim odpłynie, rewidowany będzie przez Władzę do tego przeznaczoną, celem przekonania się, czy posiada wszystkie przedmioty, potrzebne do bezpiecznej żeglugi, tudzież do odpowiedniego pomieszczenia i wyżywienia ludzi, a to tak często, jak rzeczona Władza uzna to za stosowne. Okręty, przewożące podróżnych, powinny być jak każdy inny okręt żaglowe, szczelne i opatrzone tem wszystkiem, co jest potrzebne do bezpiecznej żeglugi.

Badanie okrętów.

Artykuł 2.

W szczególności okręty takie opatrzone być muszą najmniej

w 1 czołno,	gdy okręt ma pojemności netto mniej niż 100 ton angielskich,				
" 2 czołna,	" " " " " "	" "	od 100 do	200 ton angielskich,	
" 3 " "	" " " " " "	" "	200 "	400 "	" "
" 4 " "	" " " " " "	" "	400 "	700 "	" "
" 5 czołen,	" " " " " "	" "	700 "	1.000 "	" "
" 6 " "	" " " " " "	" "	1.000 "	1.500 "	" "
" 7 " "	" " " " " "	" "	1.500	lub więcej.	

Czołna okrętowa.

Czołna powinny być mocno zbudowane, wysokie i odpowiednio szerokie, aby zdołały stawić morzu opór i miały dostateczną wytrzymałość. Winny być szczelne, w ciągu zaś podróży znajdować się mają zawsze na ich pokładzie wiosła i rudle; przytwierdzać należy czołna tak, aby w razie potrzeby można było spuścić je natychmiast.

Nadto największe czołno powinno być opatrzone żaglami.

Jedno z czołen tych okrętów, które mają 700 i więcej ton, powinno być łodzią wybawczą (Lifeboat), to jest nie tonącą, zaopatrzoną we wszystkie potrzebne przybory.

W ogólności wielkość czołen powinna być zastosowana do pojemności okrętu i nieprzekraczalnej ilości podróźnych, którą okrętowi wolno przewozić.

Windy do czołen muszą być dość silne, aby mogły unieść czołna napełnione ludźmi.

Artykuł 3.

Okręty, do których odnosi się niniejsze rozporządzenie, powinny być nadto zaopatrzone: najmniej w jeden kompas sterowy i loog, w dobre mapy morskie mórz i wybrzeży, które objeżdżają, jakoteż w tyczące się ich najnowsze wykazy latarni morskich; najmniej w trzy pasy pływacz na każde czołno i najmniej w cztery pływaki wybawcze, które należy mieć zawsze na pokładzie w pogotowiu na wypadek potrzeby.

Pływaki powinny być takiej konstrukcyi, aby bez zatonięcia przez 24 godziny ciężar litego żelaza najmniej 15 kilogramów wynoszący, unieść mogły.

Artykuł 4.

Okręty przekraczające granice żeglugi przybrzeżnej, powinny mieć nadto: najmniej jeszcze jeden kompas sterowy; kompas klinowy; reflektor, barometr i termometr; tablice żeglarskie do obliczeń żeglarskich i efemerydy żeglarskie; egzemplarz kodeksu międzynarodowego sygnałowego i najmniej jeden zbiór właściwych sygnałów;

dobrze działającą sikawkę, którą tak zachowywać należy, aby można było użyć jej w każdej potrzebie i bez straty czasu.

Okręty do dalekiej żeglugi powinny być nadto zaopatrzone przynajmniej w jeden chronometr.

Artykuł 5.

Podróżnych wolno umieszczać tylko na dwóch pokładach, to jest na pierwszym pokładzie i na pokładzie, który się bezpośrednio pod nim znajduje (na międzypokładzie).

Artykuł 6.

Pod względem ilości podróźnych, którą okrętowi wolno przewozić, trzymać się trzeba następujących przepisów:

Tak na parowcach jak na okrętach żaglowych, każdy podróżny, który zostawać ma na pokładzie, powinien mieć dla siebie najmniej 0·84 metra kwadratowego (9 stóp kwadratowych angielskich) przestrzeni, wolnej od jakichbądź przeszkód i przestrzeń, którą ten podróżny zajmuje, powinna być osłonięta namiotem lub w jakiś inny sposób, tak, iżby podróżni jak najmniej wystawieni byli na wpływ stanu powietrza.

Każdy podróżny zajmujący miejsce na międzypokładzie, powinien mieć dla siebie najmniej 1·11 metra kwadratowego (12 stóp kwadratowych angielskich) powierzchni i najmniej 2·038 metra sześciennego (172 stopy sześcienne angielskie) przestrzeni, jeżeli jest to okręt żaglowy, a najmniej 0·84 metra kwadrato-

Kompas sterowy,
loog, mapy mor-
skie, pasy pław-
cze i pływaki
wybawcze.

Kompasy, refle-
ktory, barometry,
termometry,
tablice żeglar-
skie, kodeks sy-
gnałowy i sygnały
sikawki itd. dla
okrętów, które
przekraczają
granice żeglugi
przybrzeżnej
małej.

Gdzie podró-
żnych można
umieszczać.

Ilność podróźnych.

wego (9 stóp kwadratowych angielskich) powierzchni i najmniej 1·528 metra sześciennego (54 stóp sześciennych angielskich) przestrzeni, jeżeli jest to parowiec lub okręt żaglowy z maszyną pomocniczą.

Nadto każdy podróżny, umieszczony na międzypokładzie, powinien mieć dla siebie na pokładzie najmniej 0·37 metra kwadratowego (4 stopy kwadratowe angielskie) powierzchni a to niezawisłe od powierzchni wyznaczonej dla podróżnych, umieszczonych na pokładzie.

Artykuł 7.

Na okrętach, które przewożą podróżnych, mieć należy staranie o to, aby miejsca, które zajmują podróżni, miały dość światła i dostateczną wentylację.

Światło i wentylacja.

Powierzchnia otworów, służących do wprowadzenia światła i powietrza, powinna mieć najmniej 0·3 metra kwadratowego (3 stopy kwadratowe angielskie) na każde 10 metrów kwadratowych powierzchni lokalu, w którym podróżni są umieszczeni.

Gdy na międzypokładzie jest więcej niż 100 podróżnych, tenże opatrzony być ma wiatrociągam, które umocowane być winny w odległości najwięcej 10 metrów jeden od drugiego, lub odpowiednimi wentylatorami.

Podróżni powinni mieć zawsze wolny przystęp do otworów dostarczających lokalowi, który zajmują, światła i powietrza, otwory zaś te opatrzone być winny środkami ubezpieczającymi je od wilgoci i deszczu.

Artykuł 8.

Na pokładzie rzeczonych okrętów znajdować się nadto powinien:

a) lekarz,

Lekarz, lekarstwna, lokal dla chorych, wychodki.

1. a to na żaglowych, gdy podróż trwać ma przeszło 80 dni, na parowych zaś, gdy ma trwać przeszło dni 40 a podróżnych jest więcej niż 50;
2. w każdym razie, gdy na okręcie jest więcej niż 300 osób, licząc oficerów okrętowych i załogę.

b) Zapas lekarstw stosunkowo większy od przepisanego dla załogi, który to zapas oznaczyć ma lekarz okrętowy, jeżeli znajduje się na pokładzie, zwłaszcza dostateczna ilość środków odwietrzających do wychodków.

c) Lokal osobny pod pokładem, któregooby chorzy mogli używać w razie potrzeby.

d) Oprócz wychodka dla służby okrętowej, osobny, na każdych 50 wziętych na okręt podróżnych, w tym zaś względzie nadmienia się, że dla kobiet i dzieci powinny być osobne a dla mężczyzn osobne wychodki.

Artykuł 9.

Każdy okręt, przewożący podróżnych, powinien mieć na pokładzie żywność zdrową w takiej ilości, aby na prawdopodobny czas podróży wystarczyła dla wszystkich podróżnych, którzy nie oświadczyli, że sami starać się będą o siebie, jakoteż dostateczną ilość wody do picia, aby można było dać każdemu bez różnicy podróżnemu najmniej 4·5 litra dziennie.

Żywność i woda.

Artykuł 10.

Na okrętach, które przewożą podróżnych, skóry, kości, szmaty, witryol, wyssoki, zapalki, nafta i węgle, znajdować się winny tylko w osobnych, wyłącznie na te rzeczy przeznaczonych magazynach, osobiwie odłączonych od lokali, w których mieszczą się podróżni.

Ostrożności we względzie ładunku.

Toż samo rozumie się o zwierzętach żywych; atoli wolno przewozić je także na pokładzie, jeżeli można umieścić je tam bez nieprzyjemności dla podróżnych i bez zabierania miejsca dla nich przeznaczonego.

Prochu strzelniczego i materiałów ogniowych (błyskawek, rakiet itd.) w większej ilości niż okręt potrzebuje, dynamitu i innych materiałów wybuchających nie wolno przewozić.

Proch strzelniczy i materiały ogniowe na potrzebę okrętu służące, zachowywać należy w sposób odpowiedni.

Artykuł 11.

Odpowiednia Władza portowa oznaczy przez wymierzenie, ile osób każdy okręt austriacki podróźnych przewożący, może stósownie do przepisów, w niniejszem rozporządzeniu zawartych, brać na pokład i ilość tę zapisze Władza portowa w osobnem poświadczeniu, które okrętowi wyda i nadto w świadectwie wpisu okrętu a to w miejscu przeznaczonem na „inne uwagi“.

Artykuł 12.

Dla okrętów, odbywających podróże tylko w granicach żeglugi przybrzeżnej małej i dla tych, które odbywają dalsze podróże, ale w taki sposób, że podróż od jednego portu do drugiego, o ile można przewidzieć, trwa mniej niż 48 godzin, obowiązującemi są z postanowień powyższych tylko przepisy, zawarte w artykułach 1, 2, 3, 7, 9, 10 i 11 a ilość podróźnych, którą okręty takie przewozić mogą na pokładzie, powinna być taka, aby na każdą osobę przypadało 0·45 metra kwadratowego (4·8 stopy kwadratowej angielskiej) wolnego miejsca na pokładzie.

Dla okrętów najętych wyłącznie do przewożenia wojska i materiałów wojennych na rachunek Rządu, są z powyższych postanowień obowiązującemi tylko przepisy zawarte w artykułach 1, 2, 3, 4 i 7.

Artykuł 13.

Nadzór nad zachowywaniem postanowień, zawartych w rozporządzeniu niniejszem, należy do urzędów portowych i zdrowotnych morskich a to tak co do okrętów austriackich jak i co do zagranicznych, które opuszczają port austriacki z podróźnymi a do c. i k. austriacko-węgierskich urzędów konsulowskich co do tych okrętów austriackich, które opuszczają z podróźnymi port austriacki.

We wszystkich takich przypadkach, w którychby okazało się, że przepisy niniejsze niedostatecznie są zachowywane, urzędy przerzeczone wezwać mają kapitana owego okrętu, aby się do nich zastósował.

Artykuł 14.

Gdyby kapitan okrętu pomimo otrzymanego wezwania (artykuł 13) nie zastósował się do przepisów, w rozporządzeniu niniejszem zawartych i chociażby okoliczności na to pozwalały, nie uczynił zadość wezwaniu, urzędy portowe i zdrowotne morskie, lub też c. i k. urzędy konsulowskie, karać go będą grzywnami aż do stu złotych, które wpływają do funduszu zapomogowego marynarskiego.

Grzywny, których nie można ściągnąć od ulegających karze, zamieniać należy na areszt. W takim razie areszt jednodniowy, wymierzyć można za kwotę od jednego aż do dziesięciu złotych, w żadnym jednak razie nie można wymierzać dłuższego aresztu nad piętnastodniowy.

Przeciwko orzeczeniu urzędów pocztowych i zdrowotnych morskich lub c. i k. urzędów konsulowskich, można odwołać się w przeciągu dni 15 do Władzy morskiej.

Wymierzenie, ile podróźnych okręt może przewozić i zapływanie tej ilości w świadectwie wpisu.

Wylątki.

Władze, którym poruczony jest nadzór nad zachowywaniem postanowień w rozporządzeniu niniejszem zawartych.

Przepisy karne.

Gdy ta zatwierdzi orzeczenie pierwszej instancyi, chociażby ze zniesieniem wymiaru kary, dalsze odwołanie się miejsca mieć nie może.

Nadto urzędy portowe i zdrowotne morskie, tudzież c. i k. urzędy konsulowskie, upoważnione są wzbronić ekspedycyi takiemu okrętowi, dopóki zmiany żądane (o ileby niezwłoczne uskutecznienie ich na miejscu było możebne), nie zostaną poczynione, szyprą jednak wcześniej wezwać należy, aby je uskutecznił.

Artykuł 15.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy w sześć miesięcy od dnia ogłoszenia.

Począwszy od dnia, w którym rozporządzenie niniejsze nabędzie mocy, uchylają się wszystkie obecnie obowiązujące przepisy, o ile tyczą się przedmiotów, rozporządzeniem niniejszem uregulowanych.

Pino r. w.

144.

Rozporządzenie ministerstw handlu i rolnictwa z dnia 1 września 1883,

we względzie wykonywania niektórych przepisów, tyczących się rybołostwa wybrzeżnego.

Celem usunięcia zachodzących wątpliwości i niejednostajności w wykonywaniu niektórych przepisów ustawy o rybołostwie morskiem z dnia 6 maja 1835 i późniejszych przepisów dodatkowych, rozporządza się co następuje:

§. 1.

Wydzierżawianie prawa rybołostwa nie jest gminom dozwolone ze względu na przepis §. 1 ustawy o rybołostwie morskiem, według którego łowienie ryb w obrębie jednej mili morskiej zastrzeżone jest wyłącznie mieszkańcom wybrzeża.

Od przepisu tego odstąpić można tylko wtedy, gdy mieszkańcy wybrzeża nie trudnią się rybołostwem. W przypadku tym wolno jest gminie wydzierżawić rybołostwo albo innej krajowej gminie nadbrzeżnej na rzecz jej mieszkańców albo przypuścić niektórych mieszkańców innej krajowej gminy nadbrzeżnej do wykonywania rybołostwa, w którym to ostatnim przypadku gmina pobierać może odpowiednią taksę.

Rybołostwo można wypuścić w dzierżawę tylko za zezwoleniem przełożonej Władzy administracyjnej, która porozumieć się winna z Władzą morską.

§. 2.

Zastrzeżenie prawa rybołostwa w obrębie jednej mili na rzecz mieszkańców wybrzeża nie wzbrania pojedynczym mieszkańcom wybrzeża ani też innym osobom urządzać w obrębie mili morskiej osobnych zakładów do hodowli ryb, skrupiaków lub gąbek.

Pozwolenie do tego wydaje właściwa Władza administracyjna w porozumieniu z Władzą morską.

Gdyby z powodu wykonywania rybołostwa przez mieszkańców wybrzeża były potrzebne jakie środki do zabezpieczenia takich zakładów, właściwa Władza administracyjna powiatowa w porozumieniu z Władzą morską ustanowi je w każdym z osobna przypadku na żądanie przedsiębiorców i zarządzi ogłoszenie ich w gminie nadbrzeżnej, której się to tyczy.

Gdy chodzi czy to o udzielenie pozwolenia do urządzenia takich zakładów czy o zarządzenie środków ubezpieczających, Władze wysłuchać mają gminę.

§. 3.

Łowienie ryb za pomocą migawicy jest wszędzie i na zawsze surowo zabronione.

Również zabronione jest łowienie ryb koczą (*a cocchia*):

1. przez cały rok:

- a) wzdłuż całego wybrzeża na odległość trzech kilometrów od brzegu;
- b) oprócz tego w przesmyku fasańskim, wzdłuż wybrzeża wysp briuńskich, w zatoce veruckiej, w odnodze medolińskiej od Veruty aż do przylądka Bristova, w przesmyku raszskim, przesmyku peljeskim, przesmyku mljeckim, przesmyku wielkostońskim, przesmyku koloczepskim, przesmyku locrumskim i wzdłuż całego wybrzeża peljeskiego, korczulskiego, lastowskiego, lopudzkiego, koloczepskiego, dubrownickich Czesalij, koło wysepek i skał między niemi leżących i od dubrownickich Czesalij aż do przylądka Ostróg, dalej w cieśninie między wyspą Kresem a wyspą Zeczas, w przesmyku ossorskim, w przesmyku koło przylądka krzyżowego, w przesmyku unieńskim i w łączących się z nim cieśninach, w przesmyku susackim, w przesmyku farezyńskim, w przesmyku kerckim od przylądka Pecine aż do skały Galuny, w przesmyku zlavremeńskim, w przesmyku podgorskim od przylądka Rataca aż do przylądka Kliszce i przylądka Veligrada i od przylądka Kijaca aż do skały Kantarara, tudzież od przylądka Dode aż do przesmyka podplanińskiego, w przesmyku podplanińskim, w przesmyku korsyjskim, Vrotach seńskich i we wszystkich przesmykach między skałami Prviczem, Grgurem, Golym i Rabem w przesmyku łoszczyńskim i przesmykach między skałami Osliczem, Oriolem i wyspą Łoszynem, w przesmyku silbańskim, przesmyku olibskim, przesmyku maońskim, przesmyku nowopovljańskim, cieśninie ljubackiej, cieśninie privlackiej, w całym przesmyku średnim i między wszystkimi tworzącymi go wyspami, w przesmyku zuckim, w przesmyku zadarskim od przylądka Skały aż do przesmyka pasmańskiego i w przesmykach między wyspami Premuda, Olibem, Skarda, Istem, Salijem, Molatem, Zvirincem i skałami Tramerka, Velituniem, we wszystkich przesmykach między wyspami i skałami, leżącymi wzdłuż wyspy Korunaty, jakoteż w przesmyku między wyspą Kurbovelą a wyspą Żirijem, w przesmyku pasmańskim aż do skały Mulli a dalej od skały Kuljara i Ciblina aż do przesmyka zlarińskiego, w przesmyku zlarińskim, przesmyku musterskim, przesmyku soltańskim, przesmyku szibeńskim, przylądka derwenickim, przesmyku żirskim i we wszystkich przesmykach między wyspami Kakanem, Kaprija, Zmajanem i leżącymi tam skałami, w przesmyku spljeckim od Solty aż do przylądka Jove, dalej od Supetra na Braczu i przylądka Debelo aż do przylądka braczowskiego, w cieśninie braczowskiej od przylądka Debelo aż do przylądka Plocze i Makarska, we Vrotach Spljeckich, w przesmyku trogirskim i przesmyku kasztelańskim, w przesmyku sjevernym hvarskim od przylądka Girsza na Braczu aż do skały Zaceva, w przesmyku buskim, przesmyku hwarskim, przesmyku torkuskim, nakoniec na wjeździe do przesmyka naretwańskiego.

2. W czasie od początku kwietnia do końca października, także w odległości pięciu kilometrów od brzegu wzdłuż całego wybrzeża od portu Busa aż do przylądka Barbariga i od tegoż aż do przesmyka fazańskiego, tudzież od przylądka Brankorsa aż do skały Veruty, od przylądka Brista aż po za Porer i od skały Ljevieli aż do portu Bada; oprócz tego wzdłuż całego wybrzeża wyspy Susaka i na wybrzeżu wyspy Kresu od przylądka Zaglacza na Faresinę aż do portu Glavotoka, nakoniec na wodach około wysp Pelagruży, Kacy i St. Jadre.

§. 4.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Falkenhayn r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIII. — Wydana i rozesłana dnia 7 września 1883.

145.

Rozporządzenie Ministrów spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa z dnia 3 września 1883,

tyczące się Porządku targowego dla głównego wiedeńskiego targowiska na bydło w St. Marx.

Artykuł I.

Na zasadzie §fu 9go ustawy z dnia 29 lutego 1880 (Dz. u. p. Nr. 35), wydają Ministrowie spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa Porządek targowy dla wiedeńskiego głównego targowiska na bydło w St. Marx, do niniejszego rozporządzenia załączony.

Artykuł II.

We względzie przeznaczenia instytutu pieniężnego do założenia wiedeńskiej kasy targowej bydła i mięsa a oraz załatwiania jej czynności, jakoteż we względzie wymiaru należytości od sprzedaży, dyskonta, odsetek i dodatku za zawiadowanie (§§. 75, 83 i 96 Porządku targowego), wydana będzie decyzja na zasadzie pertraktacyi ofertowej, przewidzianej celem przeznaczenia owego instytutu pieniężnego.

Artykuł III.

Po założeniu wiedeńskiej kasy targowej bydła i mięsa i zamianowaniu przyśięgłych agentów targowych, podany będzie do wiadomości termin, od którego ten Porządek targowy stanie się obowiązującym na wszystkich targowiskach wiedeńskiego targowiska głównego, z następującemi postanowieniami przejściowemi:

§. 1.

Do sprzedaży, które strony same przywiodły do skutku, stosowane będą postanowienia §fu 14go Porządku targowego, tyczące się składania i wypłacania ceny kupna, jakoteż zakupów poczynionych na podstawie kredytu otwartego w wiedeńskiej kasie bydła i mięsa, odnośne postanowienia rozdziału VII tylko wtedy, gdy nabywcy i sprzedawcy na to się zgodzą.

§. 2.

Należytość targową, gdy zgoda taka nie przyjdzie do skutku, pobierać będzie wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa jak od przedmiotów targowych nie sprzedanych.

§. 3.

Ceny sprzedanych przedmiotów targowych, które nie były ważone, o ile niema kart umownych lub uwiadomień o sprzedaży, dochodzone będą według poleceń, które w tej mierze wyda komisaryat targowy.

Artykuł IV.

Termin, od którego powyższe postanowienia przejściowe przestaną obowiązywać na osobnych targowiskach głównego targowiska bydła, oznaczony będzie osobnem rozporządzeniem.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Falkenhayn r. w.

Załączka.

Porządek targowy

dla

wiedeńskiego głównego targowiska bydła w St. Marx.

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

§. 1.

Gmina sprawuje na targowisku głównem, stósownie do istniejących ustaw, policją zdrowia i targową, w szczególności zaś nadzoruje zachowywanie postanowień Porządku targowego i jako właścicielka głównego targowiska bydła pobiera ustanowione należytości targowe (§. 17).

§. 2.

Wiedeńskie targowisko główne w St. Marx jest jedynem targowiskiem do sprzedaży rogacizny, cieląt, owiec i świń, przeznaczonych na rzeź dla miasta Wiednia i następujących gmin w okolicy Wiednia: Sechshaus, Fünfhaus, Gaudenzdorf, Górny i Dolny Meidling, Rudolfsheim, Baumgarten, Breitensee, Hacking, Altmannsdorf, Hetzendorf, Hietzing, Hütteldorf, Lainz, Penzing, Speising, Górny i Dolny St. Veit, Hernals, Neulerchenfeld, Ottakring, Pötzleinsdorf, Gersthof, Salmannsdorf, Neustift am Walde, Górny i Dolny Sievering, Währing, Weinhaus, Dornbach, Neuwaldegg, Górny i Dolny Döbling, Grinzing, Heiligenstadt, Nussdorf, Kahlenbergerdorf, Floridsdorf, Neu-Leopoldau, Gross-Jedlersdorf, Jedlersee, Stadlau, Kagran, Simmering, Kaiser-Ebersdorf, Schwechat, Inzersdorf am Wienerberge.

Na tem targowisku wolno, stósownie do §fu 32go, sprzedawać także mięso, tłuszcze, dziczyznę, drób, jakoteż ptaki przeznaczone na konsumcyą.

Stosunek gminy do targowiska.

Przeznaczenie targowiska.

Rokowania i decyzja we względzie praw targowych, jeżeliby w wyliczonych 47 gminach okolicy Wiednia legalnie istniały, odkłada się na później.

§. 3.

Główne targowisko bydła leży po za obszarem miasta Wiednia, podatek konsumcyjny opłacającym, przeto zwierzęta i towary na sprzedaż wystawione, przez rogatkę nadchodzące, poddawane będą postępowaniu podatkowemu dopiero, gdy wchodzą do tegoż obszaru.

O płać podatku konsumcyjnego.

Krowy i cielęta, z zamkniętego miasta Wiednia przyprorowadzone dla sprzedania na główne targowisko bydła, ażeby mogły być bez opłaty podatku przez rogatki za okazaniem ceduły napowrót przeprowadzone, zameldować należy jako przeznaczone do wyjścia w urzędzie konsumcyjnym na głównym targowisku bydła, pisemnie, dając oznaczenie taryfowe, z zastrzeżeniem wyprowadzenia bez opłaty podatku. Zameldowane krowy i cielęta mogą być napowrót wprowadzone bez opłaty podatku tylko pod warunkiem okazania ceduły do niepewnej sprzedaży, które po zameldowaniu będą wydawane i tylko przed upływem dnia wyjścia, a koło oznaczonego urzędu.

§. 4.

Wprowadzane na główne targowisko bydła, zwierzęta i mięsiwa, powinny być zaopatrzone w przepisane ustawą przepustki i certyfikaty.

Przynoszenie przepustek.

§. 5.

Przedmioty targowe, w §. 2 wzmiankowane, podlegają oględzinom policyjno-zdrowotnym, które, jakoteż w ogóle przepisy policyjno-zdrowotne, wykonywać będą ustanowieni do tego weterynarze i inne osoby urzędowe. W szczególności do nich należy wydawanie przepustek dla zwierząt a certyfikatów do mięsiw przeznaczonych do wyprowadzenia gdzieindziej.

Sprawowanie policyi zdrowia.

Zwierzęta, które na rewizyi uznane zostaną za chore lub podejrzane, nie będą wpuszczone do lokali sprzedaży, lecz zostaną wprowadzone do osobnych stanowisk, do tego celu przeznaczonych i postąpi się z nimi według istniejących przepisów policyi zdrowia, tak samo jak z innymi przedmiotami targowymi, które uznane będą za niezdatne na pokarm dla ludzi.

§. 6.

Bydło przywiezione na targ kolejną, wysadzane być ma dla ułatwienia oględzin bydła, według zarządzeń wydanych przez komisaryat targowy w porozumieniu z zarządem kolei.

Wysadzanie bydła na dworcu w St. Marx.

§. 7.

Przedmioty targowe, przeznaczone na sprzedaż, zapowiedzieć trzeba pisemnie w biurze komisaryatu targowego, najmniej na godzinę przed chwilą przeznaczoną do otwarcia targu.

Zapowiadanie przedmiotów targowych.

Zwierzęta nie zapowiedziane wcześniej do sprzedaży na oznaczony dzień targowy, można wprowadzić na targowisko wprowadzić i postawić w przeznaczonych na to lokalach i stajniach, sprzedać jednak wolno je dopiero w następnym dniu targowym.

§. 8.

Wszystkie zwierzęta, zapowiedziane na oznaczony dzień targowy, w tym też dniu targowym przed rozpoczęciem się targu, wprowadzić należy do lokali sprzedaży, o ile nie zachodzi przeszkoda weterynarsko-policyjna.

Zgon zwierząt.

Takich zwierząt, które według przepisu zapowiedziane, ale aż do rozpoczęcia się targu nie zostały wprowadzone do lokali sprzedaży, nie należy dopuścić już do targu w tym dniu. Jeżeli jednak wczesne przybycie ich do lokali sprzedaży nie mogło nastąpić w skutek powszechnie wiadomych lub dających się udowodnić przypadków, jakoto przerwy w przewozie, wydarzeń żywiołowych itp. zwierzęta te może komisaryat targowy dopuścić do targu w owymże dniu targowym.

Umysłne zatrzymanie zwierząt oznajmionych będzie karane według §fu 21.

§. 9.

Ogłoszenie
zgonu bydła.

Przed samem rozpoczęciem targu przyklepione będzie na targu ogłoszenie, podające do wiadomości, ile zwierząt zapowiedziano, ile przypędzono rzeczywiście, tudzież, o ile to będzie możebne, jakich ras.

§. 10.

Karmienie
i pielęgnowanie
zwierząt.

Komisaryat targowy nadzoruje karmienie i pielęgnowanie zwierząt przeznaczonych na sprzedaż.

Za karmienie zwierząt opłacić trzeba należitości, które stósownie do istniejących przepisów oznaczać będzie komisaryat targowy peryodycznie.

§. 11.

Usługi.

Ludzi potrzebnych do usług (poganiaczów, drażników, dozieraczów itd.) umawia komisaryat targowy. Podlegają oni nadzorowi komisaryatu targowego i będą opatrzeni znakami z liczbami bieżącymi, które nosić mają tak, aby każdy je widział. Za zatrudnianie tych ludzi opłacać trzeba należitości, które ustanowi Władza targowa.

Kupcom, jakoteż osobom, które zwierzęta na targ przyprowadzone i inne przedmioty targowe same sprzedają (§. 14 ustęp 2), wolno używać do posług na targu swoich własnych służących. I ci także służący podlegają na targu nadzorowi komisaryatu targowego i winni bezwarunkowo stósować się do jego zarządzeń.

§. 12.

Wchodzenie do
lokali sprzedaży.

Do lokali sprzedaży wolno wchodzić: kupcom, osobom, które dostawiły na targ zwierzęta i inne przedmioty targowe, osobom, które mają zajęcie na targowiskach, osobom urzędowym, nakoniec tym osobom, którym komisaryat targowy wydał pozwolenie wchodzenia do lokali sprzedaży.

Nabywcom wolno wchodzić do lokali sprzedaży dla obejrzenia przedmiotów targowych na pół godziny przed rozpoczęciem się targu.

Osobom, które dostawiły na targ zwierzęta i inne rzeczy na sprzedaż przeznaczone, jakoteż tym, które dla nich pełnią usługi na osobnych targowiskach, wolno wchodzić do lokali sprzedaży, gdy się bydło wpędza a inne rzeczy wnosi, lecz aż do rozpoczęcia się targu powinny znajdować się tuż przy przedmiotach targowych, które do nich należą.

Przed zadzwonieniem na znak rozpoczęcia się targu i po zadzwonieniu na znak, iż się targ skończył, nie wolno sprzedaży przywozić do skutku.

§. 13.

Dni targowe.

Dni, w których osobne targi odbywać się mają, ustanowione będą w rozdziałach niżej następujących. C. k. Namiestnictwo dolno-austryackie ma prawo pozwolenia w razie potrzeby na odprawienie targu nie w tym dniu, który jest wyznaczony.

§. 14.

Do pośredniczenia w sprzedażach przeznaczają się wiedeńską kasę targową bydła i mięsa, tudzież przysięgłych agentów targowych, jako czynniki przez Władze ustanowione.

Pośrednictwo
w interesach.

Tym, którzy zwierzęta i inne przedmioty dostawiają na targ, to jest ich właścicielom lub onychże pełnomocnikom wolno sprzedawać swoje towary bez pośrednictwa.

Pieniądze za wszystkie przedmioty na targu sprzedane składają się i wypłacają, jakoteż kredyty do kupienia przedmiotów targowych, udzielają wyłącznie w wiedeńskiej kasie targowej bydła i mięsa.

O sposobie mianowania, prawach i obowiązkach agentów targowych, jakoteż stosunku ich do wiedeńskiej kasy targowej bydła i mięsa, traktuje rozdział VI, przepisy szczegółowe co do urządzenia i zakresu działania rzeczony kasy zawiera rozdział VII Porządku targowego.

§. 15.

Odprzedawanie na targu zwierząt i innych przedmiotów w tym samym dniu targowym kupionych, jest zakazane.

Handel pośredni
i pierwokupno.

Również zakazane jest pierwokupno, które ma miejsce wtedy, gdy zwierzęta i inne przedmioty targowe na targ zapowiedziane i do sprzedania na targu przeznaczone, sprzedane są jeszcze przed rozpoczęciem się targu.

§. 16.

Na każdym targowisku stać ma odpowiednia ilość wag urzędowych. Ważyć należy bezpłatnie po przyjściu sprzedaży do skutku i w obecności dozorey urzędowej, który wagę przedmiotu zważonego zapisać ma w kartach umownych lub uwiadomieniach o sprzedaży (§§. 67 i 82), jakoteż w protokole wagi i na żądanie wydać stronom urzędową cedulę wagową.

Ważenie.

W protokole wagowym zapisywać należy także ceny umówione za jedność towaru o który chodzi.

§. 17.

Oplacie należności targowych podlegają wszystkie zwierzęta i rzeczy do sprzedania na targ dostawione, lub dla których korzysta się z urządzeń do targu należących. Taryfa należności będzie na targowisku ogłoszona.

Opłata należności
targowych.

Należność targową od sprzedanych przedmiotów targowych potrącać sobie będzie wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa z ceny kupna (§§. 84 i 85), od niesprzedanych pobierać je będzie bezpośrednio.

§. 18.

Przedmioty targowe wprowadzać należy na targowisko i wyprowadzać stamtąd, jakoteż przenosić do wozów i z wozów według poleceń komisaryatu targowego. Z targowiska jednak wolno wyprowadzać przedmioty targowe tylko za okazaniem kart umownych lub uwiadomień o sprzedaży (§. 98) z wyciśniętą pieczęcią a przedmioty targowe niesprzedane, tylko za okazaniem potwierdzenia, jako należność targową opłacono.

Wprowadzanie
i wyprowadzanie
przedmiotów
targowych.

§. 19.

Cen dochodzić będzie na osobnych targowiskach komisaryat targowy na podstawie kart umownych lub uwiadomień o sprzedaży, które wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa winna mu w tym celu okazać, jakoteż na podstawie protokołów ważenia.

Dochodzenie cen.

§. 20.

Relacje targowe.

Komisaryat targowy winien na podstawie wysłędzonych cen na osobnych oddziałach ogólnego targowiska bydłęcego z zachowaniem przepisów, zawartych w odnośnych postanowieniach, wypracowywać relacje targowe, dające dokładny przegląd całego ruchu targowego i cen umówionych, tudzież starać się, aby jak najrychlej były ogłoszone.

§. 21.

Kary.

Wykroczenia przeciwko Porządkowi targowemu, o ileby przez ich popełnienie nie naruszono innych prawideł ustawowych, karane będą na zasadzie §. 116 tymczasowej wiedeńskiej ordynacyi gminnej, grzywnami aż do 200 złotych a w razie niemożności zapłacenia, aresztem, licząc po jednym dniu za każde 5 złotych.

Z osobami zakłócającemi porządek na targowisku, postępować należy według przepisów ustawowych i komisaryat targowy może osoby te wydalic z targowiska.

Rozdział II.

Przepisy szczególne dla targowiska na rogaciznę.

§. 22.

Sposób sprzedawania.

Sprzedawać można: podług wagi żywej z potrąceniem lub bez potrącenia odsetek, na sztuki (jak stoi) i aż do dalszego rozporządzenia także podług wagi martwej pod następującemi warunkami:

- a) każda rzeź odbyć się powinna podług przepisu o rzezi, który Władza targowa ma wydać a c. k. Namiestnictwo dolno-austryackie zatwierdzić;
- b) każda rzeź odbyć się ma w obecności agenta targowego, który winien nadzorować wykonanie rzezi i oznaczenie jej wyniku, zapisać ten wynik w karcie umownej lub uwiadomieniu o sprzedaży i donieść komisaryatowi targowemu, celem zapisania w protokole wagi, jakoteż kasie wiedeńskiej bydła i mięsa.

Za to pośrednictwo nabywca obowiązany jest zapłacić agentowi należytość taryfową, która będzie ustanowiona w przepisie o rzezi.

Rzeź na próbę i wspólne kupowanie pewnej ilości bydła rzeźnego celem podzielenia się, zwłaszcza przez losowanie, jest bezwarunkowo wzbronione.

§. 23.

Oznaczenie dni targowych i rozpoczęcia się targu.

Do sprzedaży rogacizny przeznaczone jest targowisko na rogaciznę. Co tydzień odbywają się dwa targi w poniedziałek i we czwartek. Gdy w poniedziałek przypada święto, targ odbywa się w następnym dniu roboczym; gdy zaś we czwartek święto przypada, targ odbywa się w dniu poprzednim (we środę). Targi rozpoczynają się w czasie od dnia 1 kwietnia do końca września o godzinie 9, od dnia 1 października do końca marca o godzinie 10 przedpołudniem.

Targ kończy się przez cały rok o godzinie 4 popołudniu.

W ciągu wyznaczonego czasu targowego, targi trwają bez przerwy.

§. 24.

Zwierzęta przypędzone nie w samymże dniu targowym, umieszczać wolno tylko w stajniach.

Umieszczanie zwierząt przypędzonych przed dniem targowym.

§. 25.

Zwierzęta wprowadzać należy na targowisko rogacizny podług poleceń komisaryatu targowego.

Wprowadzanie zwierząt na targowisko i wyznaczanie stanowisk.

Wprowadzane będą ile możności po kolei jak przybyły i grupowane, o ile się to da uczynić, podług ras.

§. 26.

Zwierzęta wprowadzone na targowisko rogacizny przywiązane być muszą do baryer albo łańcuchami albo mocnemi postronkami; prowadzić je należy na targowisko, z niego wyprowadzać lub prowadzić do wagi zawsze tylko na postronku lub na łańcuchu.

Byki umieszczać wolno i sprzedawać tylko w lokalach na to przeznaczonych i winny tam być przywiązane podwójnie.

Tak przy wprowadzaniu jak i wyprowadzaniu strachliwych zwierząt, zachowywać należy odpowiednie ostrożności.

§. 27.

Do oznaczenia ceny sprzedaży brać należy za podstawę jedność a mianowicie, gdy się sprzedaje podług wagi żywej, wagę 100 kilogramów (cetnar metryczny), gdy się sprzedaje na sztuki, sztukę.

Jedność do sprzedaży.

§. 28.

Także zwierzęta sprzedawane na sztuki i podług wagi martwej, muszą być ważone celem oznaczenia wagi żywej.

Urzędowe ważenie zwierząt sprzedanych.

§. 29.

Relacya targowa, którą komisaryat targowy ma sporządzić natychmiast po zamknięciu każdego targu, zawierać ma następujące szczegóły, ile możności z poklasyfikowaniem bydła podług ras i gatunków:

Relacya targowa.

1. ilość sztuk każdego rodzaju, ogólną wagę żywą i cenę zwierząt sprzedanych po tej samej cenie za 100 kilogramów wagi żywej —

2. ilość każdego rodzaju, ogólną wagę żywą, cenę i potrącenie odsetkowe co do zwierząt sprzedanych po tej samej cenie i z tem samem potrąceniem odsetkowym —

3. ilość, wagę ogólną żywą i cenę średnią zwierząt sprzedanych na sztuki —

4. ilość każdego rodzaju, ogólną wagę żywą i cenę zwierząt sprzedanych po tej samej cenie za 100 kilogramów wagi martwej.

5. Wagę średnią sztuki i cenę średnią 100 kilogramów wagi żywej w działach powyższych 1—3.

Bezpośrednio po skończeniu rzezi zwierząt, kupionych podług wagi martwej, dopisać należy ich wagę martwą a zarazem oznaczyć średnią wagę sztuki, jako też średnią cenę cetnara metrycznego wagi żywej co do wszystkich zwierząt, wzmiankowanych w działach powyższych 1—4.

§. 30.

Zwierzęta, które po zamknięciu targu nie mają być oddalone, umieścić należy w stajniach głównego targowiska bydła.

Umieszczanie w stajniach.

§. 31.

Zwierzęta, które nie mają być zaprowadzone do rzeźni miejskich, muszą być opatrzone znakiem targowym wiedeńskim, gdy będą z targowiska wydalane.

Oznaczenie zwierząt przeznaczonych do innych miejsc.

Rozdział III.

Przepisy szczególne dla targowiska na jałownik i trzodę.

§. 32.

Do lokalu na cielęta wolno wprowadzać na sprzedaż cielęta i jagnięta, żywe i wypatroszone, dalej wypatroszone świnie i owce, tudzież przedmioty, nadchodzące jako dodatki do transportu, mianowicie: pojedyncze, żywe owce i świnie, mięso i tłuszcze, dziczyznę, drób i ptaki przeznaczone na konsumpcję. Dodatki jednak takie tylko dopóty wolno będzie sprzedawać w lokalu przeznaczonym na cielęta, dopóki nie będzie zaprowadzony targ codzienny na mięso i dziczyznę.

Miejsce sprzedaży.

Cielęta wolno będzie sprzedawać tylko wtedy, gdy będą miały przepisane oznaki dojrzałości. Cielęta niedojrzałe lub niedostatecznie wykarmione, oddać należy niezwłocznie na rzeź i mięsowo, stósownie do wyniku oględzin albo sprzedać albo zniszczyć.

§. 33.

Do sprzedawania zwierząt i innych towarów w §fie 32 wzmiankowanych, odbywają się dwa targi na tydzień.

Dni targowe i rozpoczynanie się targu.

Targi odbywają się co poniedziałek i czwartek. Gdy poniedziałek jest dniem świątecznym, targ odbywa się w następnym dniu powszednim; gdy zaś czwartek jest dniem świątecznym, targ odbywa się w dniu poprzednim (we środę).

Targ rozpoczyna się w czasie od dnia 1 kwietnia do końca września o godzinie 8, w czasie od dnia 1 października do końca marca o godzinie 9 przed południem i kończy się o godzinie 4 popołudniu.

W ciągu wyznaczonego czasu targ odbywać się ma bez przerwy.

§. 34.

Dowóz zwierząt i innych towarów, na targ przeznaczonych, rozpocząć się może już w przededniu targu.

Dowóz.

W przypadku tym zwierzęta żywe stać mają aż do targu w stajniach, zwierzęta zaś wypatroszone i inne towary umieszczać należy w lokalu sprzedaży.

§. 35.

Cielęta żywe wprowadzać i wyprowadzać wolno tylko niezwiązane.

Komisaryat targowy czuwać ma nad tem, aby przejazd wozów odbywał się porządnie.

Sposób wprowadzania i wyprowadzania.

§. 36.

Miejsca w lokalu sprzedaży wyznaczać będzie komisaryat targowy. Winien on czynić to ile możliwości ze względu na rasy cieląt. Cielęta żywe umieszczać należy w koszarach.

Wyznaczanie miejsc sprzedaży.

§. 37.

Jedność, mającą służyć za podstawę do oznaczenia ceny sprzedaży, stanowi, gdy zwierzęta bądź żywe, bądź wypatroszone, sprzedaje się na wagę, 1 kilogram, gdy się sprzedaje na sztuki, sztuka.

Jedność
do sprzedaży.

§. 38.

Po zważeniu towarów wydalić je należy niezwłocznie z lokalu wagi i umieścić albo w miejscach sprzedaży, albo, jeżeli dla towarów sprzedanych wyznaczone są osobne miejsca, w tychże miejscach.

Umieszczanie
przedmiotów
targowych
zważonych.

Składanie towarów w lokalach wagowych jest zabronione.

§. 39.

Cielęta poić wolno tylko pod nadzorem komisaryatu targowego.

Pojenie cieląt.

§. 40.

Zwierzęta żywe wolno kłóć na targowisku tylko w razie udowodnionej konieczności za zezwoleniem komisaryatu targowego.

Kłóćcie zwierząt
żywych na tar-
gowisku.

§. 41.

Gdy się targ skończy, wszystkie towary wydalić należy z targowiska.

Wydalenie towa-
rów, gdy się targ
skończy.

Rozdział IV.

Przepisy szczególne dla świńskiego targowiska.

§. 42.

Do lokalu na świnie wprowadzać wolno na sprzedaż tylko żywe świnie. Na stanowiskach, gdzie się sprzedaje, można umieszczać je w przededniu targu.

Miejsce
sprzedaży.

§. 43.

Targi na świnie odbywają się dwa razy na tydzień, we wtorek i we czwartek. Gdy na te dni przypada święto, przynosi się targ na poprzedzający dzień powszedni.

Dni targowe.

Targ wtorkowy rozpoczyna się w czasie od dnia 1 kwietnia do końca września o godzinie 7 a w czasie od dnia 1 października do końca marca o godzinie 8 zrana, targ zaś czwartkowy rozpoczyna się przez cały rok o godzinie 8 zrana. Obydwa targi kończą się o godzinie 2 popołudniu i w ciągu wyznaczonego czasu odbywać się mają bez przerwy.

Świnie chore lub okaleczone podczas transportu, można sprzedawać za zezwoleniem komisaryatu targowego także w czasie nietargowym i w dniach nietargowych.

§. 44.

Świnie ustawiać należy w przeznaczonym na targowisko lokalu według poleceń komisaryatu targowego. Grupować je trzeba ile możliwości podług ras.

Wyznaczanie
stanowisk.

§. 45.

Jedność mającą służyć za podstawę do oznaczenia ceny sprzedaży, stanowi 1 kilogram.

Jedność wagi
do sprzedaży.

§. 46.

Relacje targowe.

Relacya targowa, którą komisaryat targowy wygotować ma po zamknięciu każdego targu, zawierać powinna ilość, ogólną wagę żywą i cenę 1 kilograma świń sprzedanych po tej samej cenie, ile możności osobno dla każdej rasy i każdego gatunku.

§. 47.

Pojenie i karmienie świń w dniu targu.

Zwierząt umieszczonych w lokalu na świnie nie wolno ani karmić ani poić w dniu targowym od zaczęcia się targu, aż póki się targ nie skończy.

§. 48.

Wyprowadzanie z lokalu świń sprzedanych.

Świnie sprzedane wyprowadzić należy z lokalu w przeciągu 24 godzin.

§. 49.

Dowóz świń na targ i ich wywóz.

Przez ulice miasta świnie wolno wieźć i odwozić tylko niezwiązane i na stósownych wozach.

Rozdział V.

Przepisy szczególne dla owczego targowiska.

§. 50.

Miejsce sprzedaży.

Do lokalu na owce i do stanowisk otwartych, do niego należących, wolno wprowadzać na sprzedaż tylko żywe owce.

§. 51.

Dni targowe.

Targ owczy odbywa się tylko raz na tydzień a to we czwartek. Gdy na ten dzień przypada święto, przenosi się targ na poprzedzający dzień roboczy.

Targ rozpoczyna się o godzinie 9 przedpołudniem a kończy się o godzinie 4 popołudniu.

W ciągu wyznaczonego czasu targ winien trwać bez przerwy.

§. 52.

Umieszczanie owiec nadchodzących przed dniem targowym.

Owce, które nadejdą przed dniem targowym, umieszczać należy w stanowiskach otwartych lub w stajniach bydłych.

§. 53.

Wyznaczanie miejsc w lokalu sprzedaży.

Miejsca w lokalu sprzedaży wyznaczane będą stósownie do zarządzenia, które komisaryat targowy w tej mierze wyda.

§. 54.

Jedność do sprzedaży.

Za jedność, mającą stanowić podstawę do oznaczenia ceny sprzedaży, brać należy, gdy się sprzedaje podług wagi żywej lub martwej, 1 kilogram, gdy się sprzedaje parami, parę.

§. 55.

Dowóz i wywóz zwierząt przez miasto.

Przez ulice miasta nie wolno owiec pędzić, lecz trzeba je wieźć niezwiązane na stósownych wozach.

§. 56.

Przepisy zawarte w §§. 50 do 55, stósować należy także do kóz żywych, na targowisko dostawionych.

Sprzedaż kóz żywych.

Rozdział VI.

Przepisy, tyczące się agentów targowych wiedeńskiego głównego targowiska bydłęcego w St. Marx.

§. 57.

Agenci targowi mianowani będą na podstawie konkursu rozpisanego przez magistrat wiedeński jako Władzę przemysłową; mianowanie ich podlega przed dokonaniem zatwierdzeniu c. k. namiestnictwa dolno-austriackiego.

Ustanawianie agentów targowych.

Agentami targowymi mianowane będą tylko osoby, liczące najmniej 24 lat, nieskazitelnego prowadzenia się, zasługujące na zaufanie i własnowolne, które przyswoiły sobie potrzebne wiadomości zawodowe i handlowe i mogą złożyć kaucyą w kwocie 5.000 zł. Kaucyą tę bierze w zachowanie magistrat.

Do legitymowania się otrzymają agenci targowi nominacyą przez magistrat wygotowaną a oprócz tego kartę wywodniczą na imię opiekującą. Magistrat odbierać będzie od agentów targowych przysięgę.

§. 58.

Ogólną ilość agentów targowych dla głównego targowiska bydłęcego oznaczy magistrat stósownie do potrzeby i postara się, aby ją c. k. namiestnictwo dolno-austriackie zatwierdziło.

Ilość agentów targowych i ich regulamin.

Wszyscy agenci targowi stanowić winni związek na podstawie regulaminu, który mają uchwalić. Regulamin podlega zatwierdzeniu namiestnictwa, które wprzód wysłuchać ma gminę.

Regulamin zawierać ma zasady, podług których agentom targowym przekazywane będzie załatwianie interesów i pośredniczenie w sprzedaży przedmiotów targowych, nadechodzących do wiedeńskiej kasy targowej bydła i mięsa. W przypadku takim, gdy strony żądają, aby załatwienie interesów i pośrednictwo w sprzedaży ich przedmiotów targowych, poleczone było wskazanym wyraźnie agentom, żądania takie spełniać należy o tyle, o ile na to pozwalają zasady, mające na celu zapobieganie przeciążaniu niektórych agentów takimi zleceniami a które w regulaminie zamieścić należy.

W regulaminie zamieścić także należy zasady, podług których oceniać się będzie o ile agenci targowi mają prawo do należytości za pośrednictwo.

Dopóki regulamin nie zostanie zatwierdzony, rozdzielać będzie interesa i stanowić o prawie do należytości za pośrednictwo starszy, którego agenci wybiorą, zanim Porządek targowy zacznie obowiązywać, a którego wybór komisaryat targowy ma potwierdzić.

§. 59.

Agenci targowi, z wyłączeniem wszystkich innych osób, mają prawo pośredniczenia na targowisku głównem w sprzedaży przedmiotów targowych wszelkiego rodzaju, które do wiedeńskiej kasy bydła i mięsa nadejdą, a to stósownie do poleceń, gdyby strony je dały (§§. 77) i postanowień niniejszego rozdziału Porządku targowego.

Pośrednictwo w sprzedażach.

Co do tych przedmiotów targowych, które nie do kasy nadchodzą, nie wolno agentom targowym ani załatwiać interesów, ani pośredniczyć w sprzedażach.

§. 60.

Agenci targowi winni dopomagać wiedeńskiej kasie targowej bydła i mięsa we względzie odbierania i umieszczania nadchodzących przedmiotów targowych, stósownie do następujących przepisów.

Odbieranie i umieszczenie przedmiotów targowych.

§. 61.

Agenci targowi winni celem odebrania przekazanych im przedmiotów targowych (§. 58) zgłaszać się osobiście do kasy po tyczące się tychże uwiadomienia i rewersy zakładów przewozowych, opatrzone przez wiedeńską kasę bydła i mięsa potwierdzeniem odbioru, jakoteż po szczególne polecenia stron (§. 77), gdyby nadeszły.

§. 62.

Agenci targowi winni następnie odebrać lub objąć przedmioty targowe im przekazane, postarać się o umieszczenie zwierząt, o paszę i opiekę dla nich, o miejsca dla zwierząt i rzeczy na sprzedaż przeznaczonych w lokalu sprzedaży i dopełnić wszelkich formalności, jakie przez policją zdrowia i targową co do tych przedmiotów są przepisane.

Gdyby przy odbieraniu lub obejmowaniu przedmiotów targowych lub później zaszły okoliczności, wymagające uczynienia czegoś dla dobra stron, przesłania im wiadomości lub zażądania od nich poleceń, agent targowy winien uwiadomić o tem niezwłocznie wiedeńską kasę targową bydła i mięsa, kroki zaś, których zwlekać nie można, poczynić samodzielnie. W szczególności, gdyby przy rewizyi przepisanych świadectw zdrowia czyniono jakowe trudności, agenci targowi obowiązani są porozumieć się niezwłocznie z komisaryatem targowym i zdać z tego sprawę kasie celem uchylenia trudności.

§. 63.

Agentom targowym nie wolno trudnić się na własny rachunek, czy to pod własnym czy pod cudzym imieniem, handlem bydła i kupeczyć towarami, dla których targowisko jest dostępne, ani też mieć jakikolwiek udział w interesach, które załatwiają lub sprzedażach, w których pośredniczą.

Winni stanowczo zaniechać załatwiania takich interesów i pośredniczenia w takich sprzedażach, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, że są pozorne lub mogą wyjść na szkodę trzecim osobom, jak niemniej interesów i sprzedaży, które mogłyby mieć na celu obejście przepisów o zarazie, uwiedzenie Władz lub rozmyślne skrzywdzenie trzecich osób.

§. 64.

Agenci targowi obowiązani są załatwiać powierzone im interesa i uskutecznić sprzedaże, w których mają pośredniczyć, pilnie, przezornie, dokładnie, wiernie i uczciwie, unikając wszystkiego takiego, coby mogło osłabić pokładane w nich zaufanie.

Agenci targowi winni pośredniczyć w sprzedażach osobiście i nie wolno im używać do tego pomocnika.

Obowiązki urzędowe w ogólności.

Branie do siebie pieniędzy za przedmioty sprzedane, jest agentom targowym najsurowiej zabronione.

O ile agenci targowi są odpowiedzialni stronom, jakoteż kasie wiedeńskiej targowej bydła i mięsa, przepisane jest w §. 80.

§. 65.

Od każdej sprzedaży, w której agent targowy z obowiązku pośredniczył, opłacić winien ten, na którego rachunek przedmiot targowy został sprzedany (§. 76) należność za pośrednictwo (litkup), wynoszącą $\frac{1}{4}$ od sta ceny kupna brutto. Należność jednak tę zapłacić się ma tylko w tym razie, jeżeli sprzedaż została rzeczywiście przywieziona do skutku.

Należność
za pośrednictwo.

Od nabywców nie wolno agentom targowym pod żadnym pozorem żądać lub przyjmować wynagrodzenia.

Należności za pośrednictwo pobierać będzie wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa i wypłacać agentom targowym miesięcznie z dołu, o ile mają do niego prawo (§. 58).

Zmiana należności za pośrednictwo, podlega po wysłuchaniu gminy, za twierdzeniu ministerstw, do których to należy.

§. 66.

Agenci targowi obowiązani są utrzymywać dziennik sprzedaży, w których pośredniczą; tenże winien być przed używaniem oliczbowany i przez magistrat uwierzytelniony.

Dziennik.

Potrzebną ilość tych dzienników wyda magistrat starszemu agentowi targowemu dla doręczenia agentom.

W dzienniku zapisywać mają agenci wszystkie bez różnicy interesa, które przywieźli do skutku, a to po każdym dniu targowym kolejno, jak po sobie następowały, oznaczając je osobnymi liczbami przez cały rok bieżącymi, bez zmian, skrobain, poprawek, skrótów wzniesających wątpliwość, lub miejsc próżnych.

W szczególności zapisywać trzeba w dzienniku:

- a) nazwisko nabywcy i tego, na którego rachunek przedmiot targowy został sprzedany, lub ich firmę;
- b) rok, miesiąc i dzień interesu;
- c) treść umowy, podając ilość sprzedanych zwierząt rzeźnych, ich rasę i gatunek (czy karmne, czy pastewne), ilość sztuk partyi bydła, z której pochodzą odprzedane zwierzęta, ilość, gatunek lub zalety innych sprzedanych przedmiotów targowych, sprawdzoną wagę, cenę jedności wagi, umówione warunki (np. odciążenie odsetek), mianowicie zaś, czy kupiono za gotówkę czy na kredyt.

Zapisywać trzeba po niemiecku i czytelnie.

§. 67.

Agenci targowi są nadto obowiązani wydać nabywcy niezwłocznie kartę umowną wiedeńskiej kasy targowej bydła i mięsa, tyczącą się dokonanej sprzedaży i odebrać od nabywcy jednobrzmiącą kartę wzajemną, do kasy wystósowaną.

Karty umowne.

Karty umowne zawierać mają szczegóły wzmiankowane w §. 66. Karty wzajemne nabywcy oddawać mają agenci targowi niezwłocznie do kasy.

§. 68.

Tylko władzy targowej, jakoteż wiedeńskiej kasie targowej bydła i mięsa lub Sądowi, mają agenci targowi dozwalać przeglądania swego dziennika i innych zapisków. Gdy strona żąda pokazania dziennika, stać się to winno tylko w taki sposób, aby mogła powziąć wiadomość jedynie o sprzedaży, która ją samą obchodzi.

Wyciągi z dziennika, które agenci targowi mają stronom na żądanie wydawać, zawierać powinny tylko to, co jest zapisane we względzie sprzedaży, stroną interesowaną obchodzącą.

§. 69.

Gdy agent targowy umrze, wystąpi, zostanie od służby całkiem oddalony, lub tylko czasowo zawieszony, dziennik jego wziąć ma w zachowanie starszy agent.

Toż samo stać się ma, gdy będzie wydany nowy dziennik w miejsce tego, który według przepisu dotychczas był utrzymywany.

Po odebraniu ma starszy na żądanie dozwalać przeglądania (§. 68) i wydawać żądane wyciągi (§. 68).

§. 70.

Agenci targowi, którzy dopuszczają jakiegokolwiek uchybienia przepisom Porządku targowego, karani będą niezawisłe od przepisów ustawy karnej powszechnej i wszelkich innych przepisów, grzywnami aż do 400 złotych i uprawnienie do wykonywania urzędu może im być odebrane czasowo, lub w przypadkach §fu 71go stanowczo. Kaucya, przez agentów targowych złożona, jest rękojmią pokrycia naznaczonych grzywien i wynagrodzeń w myśl ustępu 2go, §fu 80go przypadających.

§. 71.

Uprawnienie odbierane będzie stanowczo:

1. Gdy agent targowy pod swoim prawdziwym lub pożyczonym nazwiskiem wchodzi w interes dla siebie, bierze jakikolwiek udział w korzyściach interesu, który załatwił lub sprzedaży, w której pośredniczył, żąda lub przyjmuje od nabywcy jakiegokolwiek wynagrodzenie za sprzedaż, w której pośredniczył, albo świadomie popiera niedozwolony handel pośredni (§. 15).

2. Gdy w czynnościach swoich świadomie fałszywą okoliczność podaje, potwierdza, lub do dziennika zaciąga i tenże fałszuje.

3. Gdy fałszywie deklaruje ilość zwierząt rzeźnych, które nadeszły i mają być sprzedane, podaje fałszywie ich cenę lub zataja przypadki zarazy zwierząt, chociaż były mu wiadome.

4. Gdy ponowne skazanie go na grzywny było bezskuteczne.

5. Gdy za zbrodnię lub przekroczenie kradzieży, przemieszczenia, udział w temże lub oszustwo, za przestępstwo wzmiankowane w §. 1 ustawy z dnia 38 maja 1881 (Dz. u. p. Nr. 47), o środkach zaradczych przeciw nierzetelnemu postępowaniu w czynnościach kredytowych, za przemytnictwo, za ciężkie przekroczenie defraudacyjne zostanie skazany, lub gdy za inny czyn karygodny najmniej sześciomiesięcznym więzieniem będzie ukarany, nakoniec, gdy popadnie w bankructwo.

§. 72.

Agent targowy traci nadto uprawnienie, gdy się okaże całkiem niezdolnym do sprawowania swego urzędu albo z powodu choroby dłużej niż przez pół roku nie może pełnić swoich obowiązków, nakoniec, gdy będąc wezwanym do uzupełnienia kaucyi (§. 70), nie uczyni tego w terminie wyznaczonym.

Utrata
uprawnienia.

§. 73.

Kary, wzmiankowane w §. 70, nakładać ma stósownie do istniejących przepisów, magistrat jako Władza przemysłowa; on także orzekać ma co do utraty uprawnienia w przypadkach §fu 72go. We względzie rekursów przeciw takim orzeczeniom magistratu, obowiązują przepisy ogólne.

Nakładanie kar,
orzekać co do
odebrania i utraty
uprawnienia.

§. 74.

Gdy agent targowy dopuści się na targowisku niewłaściwego postępowania lub wybryku, komisaryat targowy zarządzić może niezwłocznie tymczasowe zawieszenie go, zażalenie zaś przeciw temu zarządzeniu nie ma skutku odwłocznego.

Czasowe zawie-
szanie przez
komisaryat
targowy.

W przypadkach jednak takich, komisaryat targowy winien o zarządzeniu swoim uwiadomić natychmiast magistrat, który ma prawo zawiesić czasowo tegoż agenta targowego w urzędowaniu.

Rozdział VII.

Przepisy szczególne dla wiedeńskiej kasy targowej bydła i mięsa.

§. 75.

Na wiedeńskim głównym targowisku bydłecem w St. Marx, założona będzie „Wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa“, która załatwiać ma czynności w Porządku targowym onejże przekazane.

Założenie wie-
deńskiej kasy
targowej bydła
i mięsa.

Do założenia tej kasy i załatwiania jej czynności, przeznaczy c. k. Rząd na podstawie pertraktacji ofertowej zakład bankowy, który dostarczyć ma potrzebnych funduszków i we względzie obrotu interesów podlega kontroli c. k. Rządu a we względzie zachowywania przepisów Porządku targowego, kontroli Władzy przemysłowej.

§. 76.

Wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa, sprzedaje nadesłane do niej lub jej oddane przedmioty targowe we własnym imieniu na rachunek stron, te przedmioty targowe nadsyłających lub oddających za pośrednictwem agentów targowych.

Sprzedaż
za pośrednictwem
kasy targowej
bydła i mięsa.

Wyjąwszy przypadki §§. 88 i 97, kasa nie ma prawa wchodzić w interesa kupna lub sprzedaży przedmiotów targowych we własnym imieniu lub za pośrednictwem trzecich osób.

§. 77.

Gdy zakład przewozowy dostawia przedmioty targowe na targ, listy przewozowe, które się ich tyczą, powinny być zaadresowane do wiedeńskiej kasy targowej bydła i mięsa. Gdy przedmioty targowe w inny sposób na targ nadchodzą, oddać je należy kasie na ręce agenta targowego (§§. 61 i 62).

Nadsyłanie
lub oddawanie
przedmiotów
targowych.
Dawanie zleceń
szczególnych.

Zlecenia szczególne stron, nadsyłających lub oddających przedmioty targowe do sprzedaży a tyżące się interesów, które mają być załatwione i sprzedaży (mianowicie tyżące się użycia do pośrednictwa wskazanego agenta, karmienia, sposobu sprzedania, ostatniej ceny itp.), trzeba kasie wcześniej zakomunikować a według okoliczności agentowi targowemu oznajmić przy oddaniu przedmiotów targowych. Podczas targu zlecenia takie oznajmić należy albo kasie, która winna interesowanego agenta targowego niezwłocznie uwiadomić, lub wprost agentowi targowemu.

§. 78.

O ile porządek targowy wymaga poprzedniczego zapowiedzenia przedmiotów targowych a istniejące przepisy złożenia przepustek, tudzież certyfikatów lub innych dokumentów, trzeba wiedeńską kasę targową bydła i mięsa wcześniej uwiadomić lub odpowiednie dokumenty jej dostarczyć, w przeciwnym bowiem razie nie byłaby odpowiedzialna za skutki takiej opieszałości.

§. 79.

Koszta przewozu i wszelkie inne, koszta wyprowadzenia z wagonów i pomieszczenia, karmienia i dozoru, jakoteż opłaty targowe wszelkiego rodzaju i wszystkie inne wydatki, ciężące na przedmiotach targowych, do wiedeńskiej kasy targowej bydła i mięsa nadchodzących, zaspakaja kasa sposobem zaliczki bezpośrednio.

§. 80.

Wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa jest stronom, nadsyłającym lub oddającym jej do sprzedania swoje przedmioty targowe, odpowiedzialna za załatwienie poruczonych jej interesów, stósownie do danych zleceń i przepisów ustawowych.

Agent targowy jest stronom odpowiedzialny za dopełnienie obowiązków właściwego pośrednictwa w sprzedaży, które rozdział VI niniejszego Porządku targowego na niego wkłada.

Agenci targowi są odpowiedzialni wiedeńskiej kasie targowej bydła i mięsa za dopełnienie obowiązków, które na nich ciężą w myśl §§. 61 i 62.

§. 81.

Wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa ma prawo żądać od agenta targowego zwrotu wynagrodzeń, któreby z winy tegoż agenta targowego była zmuszona zapłacić i potrącić je sobie z należytości za pośrednictwo, agentowi przypadających.

§. 82.

Pieniądze z sprzedaży tych przedmiotów targowych, które nie przez kasę targową bydła i mięsa za pośrednictwem agentów sprzedane zostały, ma kasa wypłacać sprzedawcom. W tym celu strony obowiązane są uwiadomić o każdej takiej sprzedaży odbiorców, których kasa do tego ustanowi. Odbiorcy ci mają w imieniu kasy odebrać sprzedane przedmioty targowe celem oddania ich nabywcy i doręczyć sprzedawcy, jakoteż nabywcy jednobrzmiące uwiadomienie o sprzedaży, do kasy wystósowane. Te uwiadomienia o sprzedaży zawierać mają nazwiska nabywcy i sprzedawcy, jakoteż inne szczegóły w §. 66 wzmiankowane.

Składanie przepustek i certyfikatów.

Opłata kosztów.

Odpowiedzialność wiedeńskiej kasy targowej bydła i mięsa, tudzież agentów targowych.

Sprzedaż bez pośrednictwa agentów targowych. Uwiadomienia o sprzedaży.

§. 83.

Wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa, gdy przedmioty targowe są jej do sprzedania nadesłane, ma prawo pobierać od mocodawców za czynności, które załatwiła, należność od sprzedaży; gdy przedmioty targowe nie są jej do sprzedania nadesłane, od sprzedawców, za wypłacenie ceny kupna, dyskonto, odciągając je sobie od ceny kupna.

Należność
od sprzedaży i
dyskonto.

Należność od sprzedaży, jakoteż dyskonto, ustanowione będą na podstawie pertraktacji ofertowej, która się odbędzie celem zainstalowania instytutu bankowego (§. 75).

§. 84.

Wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa obowiązana jest kwoty ceny kupna za przedmioty targowe, jej do sprzedania nadesłane, po straceniu należności od sprzedaży, należności za pośrednictwo dla agentów targowych i wszystkich wydatków, które sprzedawcy ponosić mają, najpóźniej w przeciągu 24 godzin po zamknięciu targu odesłać mocodawcom razem z rachunkiem lub jeśli sobie tego życzą, na ich rzecz zapisać.

Wypłacanie
mocodawcom
ceny kupna.

Jeżeli zaś mocodawcy są obecni na targu, pozostałe kwoty ceny kupna wydać im należy niezwłocznie po przyprowadzeniu sprzedaży do skutku a bądź co bądź w ciągu dnia targowego.

§. 85.

Wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa obowiązana jest sprzedawcom przedmiotów targowych nie do niej na sprzedaż nadesłanych, wydać cenę kupna po straceniu należności targowych i dyskonta zaraz po odebraniu uwiadomienia o sprzedaży a bądź co bądź jeszcze w ciągu dnia targowego.

Wypłacanie
sprzedawcom
ceny kupna.

§. 86.

Gdy sprzedaż na targowisku rogacizny podług wagi martwej przyjdzie do skutku, wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa ma w przypadkach §§. 84 i 85 dać na rachunek ceny kupna zaliczkę w kwocie zbliżonej do wartości przedmiotów targowych a resztę ceny kupna wypłacić po oznajmieniu wagi martwej.

Wypłacanie
w przypadkach
sprzedaży podług
wagi martwej na
targowisku by-
dłęcem.

§. 87.

Na głównem targowisku bydłęcem kupuje się albo za gotówkę, albo na podstawie kredytów otwartych w wiedeńskiej kasie targowej bydła i mięsa.

Ceny kupna trzeba zawsze składać w kasie.

Kupna za gotówkę
i na kredyt.

§. 88.

Gdy kupno za gotówkę przyjdzie do skutku, przypadającą cenę kupna złożyć trzeba przed zamknięciem targu w wiedeńskiej kasie targowej bydła i mięsa, okazując jej kartę umowną lub według okoliczności uwiadomienie o sprzedaży, poczem odbiera się kupione przedmioty targowe.

Kupno
za gotówkę.

Gdyby nabywca aż do zamknięcia targu nie zapłacił należności, kasa ma prawo odebrać od tegoż nabywcy należność w kwocie $\frac{1}{2}$ od tysiąca ceny kupna a gdyby przypadająca cena kupna nie została następnego dnia zapłacona, policzyć sobie odsetki od niej jak w razie, gdy przyjdzie do skutku kupno na kredyt, tudzież dodatek za zawiadownictwo.

Gdyby należności nie zapłacono aż do rozpoczęcia się następnego targu, lub gdyby nabywca aż do tego czasu nie odebrał kupionych przedmiotów targowych, kasa ma prawo kazać te przedmioty targowe sprzedać i z dochodu zaspo-koić swoje żądania.

§. 89.

Gdy kupno na targowisku rogacizny podług wagi martwej za gotówkę przyjdzie do skutku, nabywca ma dać zaliczkę w kwocie zbliżonej do wartości przedmiotów targowych a resztę ceny kupna z odsetkami, które liczone będą od sprzedaży na kredyt, złożyć po wykonaniu rzezi.

§. 90.

Wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa otwierać ma rzeźnikom i wędliniarzom, którzy przemysł swój wykonywają w obszarze targowym w §. 2 określonym, kredyt osobisty do kupna bydła rzeźnego i trzody na głównem targowisku bydłecem.

Wysokość kredytu, który ma być otwarty, oznacza kasa ze względu na wiarogodność starającego się o kredyt i na średnią ilość bydła rzeźnego i trzody, której rzeźnicy potrzebują na dwa a wędliniarze na sześć tygodni.

Zresztą wolno jest kasie otwierać kredyt osobisty rzeźnikom i wędliniarzom także do kupna innych przedmiotów targowych i innym nabywcom do kupowania przedmiotów targowych w ogólności.

§. 91.

Prośbę o otwarcie kredytu w §. 90 wzmiankowanego, podać trzeba pisemnie do wiedeńskiej kasy targowej bydła i mięsa na formularzu, który kasa wyda bezpłatnie.

Prośby te załatwiane być mają najpóźniej w przeciągu dni ośmiu.

§. 92.

W razie otwarcia kredytu, o który proszono, ten, który o niego prosił, przyjmując otwarty kredyt, winien złożyć jednocześnie weksel zabezpieczający, na największą sumę otwartego kredytu opiewający, z deklaracją, upoważniającą wiedeńską kasę targową bydła i mięsa, iżby w razie potrzeby zrobiła z weksłu użytek przeciw niemu.

§. 93.

Kredyt nie otwarty w myśl §fu 90go może wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa otworzyć pod warunkiem dania w zastaw ruchomy odpowiedniej ilości bydła rzeźnego lub trzody albo innej odpowiedniej rękojmi.

Bydło zastawione stoi na koszt i niebezpieczeństwo zastawodawcy a kasa ma prawo kazać je sprzedać w razie niedopełnienia zobowiązań co do wypłaty i bezpośrednio pokryć swoją należność kwotą z sprzedaży otrzymaną.

§. 94.

Kwoty należące się wiedeńskiej kasie targowej bydła i mięsa na podstawie otwartego kredytu, są płatne w dniu po upływie czasu na który go otwarto. Gdy dzień zwrotu przypada w niedzielę lub święto, zapłacić trzeba w następnym dniu powszednim.

Kupno
za gotówkę po-
dług wagi mar-
twej na targo-
wisku bydłecem.

Otwieranie kre-
dytu osobistego.

Otwarcie kredytu
za rękojmią.

Zwrót kwot za-
kredytowanych.

§. 95.

Gdy dług nie będzie zwrócony w dniu płatności, wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa ma prawo odmówić dalszego kredytowania temu, u którego dług zalega.

§. 96.

Wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa ma prawo pobierać od sum, należących się jej na podstawie otwartego kredytu, odsetki jakoteż dodatek za zawiadownictwo, wielkość zaś ich oznaczona będzie na podstawie pertraktacji ofertowej, która odbędzie się celem zainstalowania zakładu pieniężnego (§. 75).

Odsetki i dodatek
za zawiadownictwo.

§. 97.

Gdy kupno na kredyt przyjdzie do skutku, nabywca winien oznajmić o tem przed zamknięciem targu wiedeńskiej kasie targowej bydła i mięsa, okazując jej kartę umowną lub według okoliczności uwiadomienie o sprzedaży, poczem odbiera się kupione przedmioty targowe.

Kupno na kredyt.

Gdyby nabywca aż do zamknięcia targu nie oznajmił kupna, kasa ma prawo odebrać od tegoż nabywcy należność w kwocie $\frac{1}{2}$ od tysiąca ceny kupna.

Gdyby kupna nie oznajmiono aż do rozpoczęcia się następnego targu, lub gdyby nabywca nie odebrał aż do tego czasu kupionych przedmiotów targowych, kasa ma prawo kazać te przedmioty targowe sprzedać i z dochodu zaspokoić swoje żądania.

§. 98.

Po złożeniu ceny kupna (§§. 88 i 89) lub oznajmieniu o kupnie, które przyszło do skutku na kredyt (§. 97), wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa da nabywcy awizacją do interesowanego agenta targowego lub właściwego odbiorcy (§. 82), a to przez wyciśnięcie pieczęci na karcie umownej lub uwiadomieniu o sprzedaży, na podstawie zaś tej awizacji, agent targowy lub odbiorca wyda nabywcy przedmioty targowe a komisaryat targowy pozwolenie wyprowadzenia owych przedmiotów targowych, do których jest to potrzebne.

Oddawanie
kupionych przed-
miotów tar-
gowych.

§. 99.

Wiedeńska kasa targowa bydła i mięsa daje zaliczki na przedmioty targowe do niej na sprzedaż nadesłane lub jej oddane.

Dawanie zaliczek

Wielkość zaliczek, które mają być dane i wszelkie inne warunki otrzymania zaliczki, zależą od umowy z wiedeńską kasą targową bydła i mięsa.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIV. — Wydana i rozesłana dnia 7 września 1883.

146.

Patent cesarski z dnia 2 września 1883,

tyczący się zwołania sejmów krajowych galicyjskiego, górno-austryackiego, morawskiego i tryestyńskiego.

**My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;**

król węgierski i czeski, król dalmatyński, chorwacki, sławoński, galicyjski, lodomeryjski i illiryjski; król jerozolimski itd.; arcyksiążę austriacki; wielki książę tokański i krakowski; książę lotaryński, saleburski, styryjski, karyntyjski, krainiński i bukowiński; wielki książę siedmiogrodzki; margrabia morawski; książę górno i dolno szląski, modeński, parmański, piacenecki i gwastalski, oświęcimski i zatorski, cieszyński, friaulski, dubrownicki i zadarski; książęcony hrabia na Habsburgu i Tyrolu, Kyburgu, Goryeyi i Gradysee; książę na Trydencie i Bryksenie, margrabia górno i dolno łużycki i istryjski; hrabia na Hohennemsie, Feldkirchu, Bregencyi, Sonnenbergu itd.; pan na Tryeście, Kottarze i windyjskiej marchii; wielki wojewoda województwa serbskiego itd. itd.

wiadomo czynimy:

Następujące sejmy krajowe zwołane są na dni poniżej oznaczone do miejsc na ich zebrania ustawą przepisanych:

Sejm krajowy królestwa Galicyi i Lodomeryi oraz Wielkiego księstwa krakowskiego na dzień 15 września b. r.;

sejm krajowy arcyksięstwa austriackiego powyżej Anizy na dzień 17 września b. r.;

sejm krajowy margrabstwa morawskiego na dzień 25 września b. r.;

sejm krajowy miasta Tryestu i jego okręgu na dzień 8 października b. r.

Dan w Naszem głównem i rezydencyjnym mieście Wiedniu dnia drugiego września w roku tysiąc ośmset ośmdziesiątym trzecim, Naszego panowania trzydziestym piątym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Pražák r. w.

Conrad r. w.

Weltersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLV. — Wydana i rozesłana dnia 27 września 1883.

147.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 16 września 1883,

tyczące się uzdolnienia do rozpoczęcia jednego z rodzajów przemysłu budowniczego, jakoteż zakresu uprawnienia tego przemysłu.

Gdy postanowienia ustawowe we względzie przemysłu budowniczego, w ustępie 2gim §fu 23go ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39), zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, przewidziane, nie przysły jeszcze sposobem ustawodawczym do skutku, przeto na zasadzie §fu 14go ustawy zasadniczej państwa z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141), ściśniam postanowienie art. IV ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39) i rozporządzam, aby postanowienia §fu 23 ustawy przemysłowej z dnia 28 grudnia 1859 (Dz. u. p. Nr. 227), jakoteż rozporządzenia ministeryalnego z dnia 27 lutego 1875 (Dz. u. p. Nr. 16), tyczące się udowodnienia szczególnego uzdolnienia celem uzyskania konsensu do przemysłu budowniczego, rurmistrzowskiego, murarskiego, kamienniarzkiego i ciesielskiego, jakoteż zakresu uprawnienia szczególnych kategorii przemysłu budowniczego, obowiązywały jeszcze i wtedy, gdy ustawa z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39) zacznie obowiązywać, a to dopóki postanowienia ustawowe, w §fie 23im tej ustawy przewidziane, nie zostaną wydane i nie nabędą mocy obowiązującej.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy jednocześnie z ustawą z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39).

Wiedeń, dnia 16 września 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Prażák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVI. — Wydana i rozesłana dnia 28 września 1883.

148.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 17 września 1883, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych,

w przedmiocie oznaczenia rodzajów przemysłu rękodzielniczego.

Na zasadzie §fu 1, ustęp 2 ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39), zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, następujące rodzaje przemysłu z ograniczeniami w ustępie 3 §fu 1go podanemi, oznaczają się jako rękodzieła; są niemi rzemiosła:

1. bednarzów;	11. kotlarzów;
2. białoskórników;	12. koszykarzów;
3. blacharzów;	13. kowali sprzętowych, nożowników;
4. cukierników, wyrabiających cukry i placki;	14. kowali wozowych;
5. dacharzów, dachówkowe i łupkowe dachy układających;	15. krawców;
6. fryzyerów, golarzów, perukarzy;	16. kuźnierzów;
7. garbarzów;	17. malarzów pokojowych;
8. grzebieniarzy, wachlarzowników, snycerzy kości;	18. mechaników (do wyrobów subtelnych) i optyków;
9. kaltników, rymarzów, biece i szory wyrabiających, siodlarzów, czapników;	19. mosiążników i bronzowników;
10. kapeluszników;	20. muzyczne instrumenta wyrabiających (fortepiany, organy, harmoniki; instrumenta blaszane; flety, klarnety, fagoty, oboje, skrzypce, basety; gitary, cytry itd.);
	21. odleowników metalu i konwisarzy;

22. oprawiaczy książek; puzderników, galanterników skórnych, pudełkarczy; 23. parasolników; 24. pasamonników; 25. piekarzów; 26. piernikarzów i woskobójników; 27. platerowników; 28. pokostników i lakierników; 29. pozłotników; 30. rękawiczników i bandażyistów; 31. rzeźników; 32. siodlarzów powozowych; 33. sitarzów i wyrabiających kraty; 34. stelmachów;	35. stolarzów; 36. szczotkarzów; 37. szewców; 38. szklarzów; 39. ślusarzów; 40. tapicerów; 41. tokarzów, rzeźbiarzy wyrobów z morskiej pianki, fajkarzów; 42. wędliniarzy; 43. zdunów; 44. zegarmistrzów; 45. złotarzów, wyklepujących srebro i inne metale; 46. złotników, srebrowników, klejnotników.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy jednocześnie z przerzeczoną ustawą.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

149.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 17 września 1883, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych,

stanowiące, ile lat ten, który stara się o przemysł rękodzielniczy, pracować winien jako uczeń i jako pomocnik w tym samym przemyśle lub podobnym zakładzie fabrycznym.

Na zasadzie §fu 14go ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39) zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, stanowi się co następuje:

Ażeby starający się o przemysł rękodzielniczy mógł go rozpocząć i samodzielnie wykonywać, winien stósownie do przepisów §fu 14go ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39) udowodnić, że w tym samym przemyśle lub podobnym zakładzie fabrycznym pracował jako uczeń i jako pomocnik.

Czas nauki wynosić powinien nie mniej jak dwa lata a nie więcej jak cztery lata.

W tych granicach służy zgromadzeniom stowarzyszeń, stósownie do §fu 119 b), ustęp f) ustawy powyższej prawo wydania w tej mierze uchwał, które w statucie stowarzyszenia winny być zamieszczone.

Gdzie i o ileby zgromadzenia stowarzyszeń uchwał takich nie wydały, oznaczenie ilości lat nauki w granicach powyższych będzie przedmiotem dobrowolnej umowy.

Jako pomocnik (a według okoliczności jako robotnik fabryczny) pracować trzeba najmniej dwa lata.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy jednocześnie z przerzeczoną ustawą.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

150.

**Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 17 września 1883,
wydane w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświecenia,
w przedmiocie oznaczenia zakładów przemysłowo-naukowych, których świadectwa uprawniają
do rozpoczęcia przemysłu rękodzielniczego (rzemiosła).**

Na zasadzie §fu 14go ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39), zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, zestawia się dla rodzajów przemysłu rękodzielniczego, poniżej wyszczególnionych, spis zakładów przemysłowo-naukowych, których świadectwa, potwierdzające skończenie z dobrym skutkiem kursów w tychże zakładach, uprawniają do rozpoczęcia i wykonywania samodzielnie odpowiedniego przemysłu rękodzielniczego:

1. dla przemysłu tokarskiego:
świadectwo szkół zawodowych dla przemysłu drzewnego: w Kralikach, Tachowie, Rivie, Międzyrzeczu wołoskiem, Zakopanem i Chrudimie, tudzież oddziałów zawodowych dla przemysłu drzewnego w szkołach przemysłowych rządowych w Gradcu i Innsbrucku i świadectwo szkoły zawodowej techniczno-przemysłowej lwowskiej;
2. dla rzemiosła bednarskiego:
świadectwo szkoły zawodowej w Bergreichenstein;
3. dla rzemiosła kowali sprzętowych, nożowników:
świadectwo szkół zawodowych w Celowcu, Kralowem Hradcu, Chomutowie i Steyrze, jakoteż szkoły zawodowej machino-technicznej w szkole przemysłowej rządowej w Pradze;
4. dla rzemiosła szklarskiego:
świadectwo szkół zawodowych w Borze i Kamiennej Szenawie;
5. dla rzemiosła mosiężników i bronzowników:
świadectwo szkół zawodowych w Borze, Kamiennej Szenawie, Jabłońcu, jakoteż szkoły złotniczej w Pradze;
6. dla rzemiosła złotników, srebrowników i klejnotników:
świadectwo szkoły złotniczej w Pradze i szkoły cyzelowania w szkole techniczno-przemysłowej muzeum austriackiego sztuk i przemysłu w Wiedniu;
7. dla rzemiosła zdunów:
świadectwo szkół zawodowych w Cieplicach. Deczynie, Znojmie i szkoły zawodowej sztuk i rzemiosł w szkole przemysłowej rządowej w Gradcu;
8. dla rzemiosła kotlarskiego:
świadectwo szkół zawodowych w Celowcu i Chomutowie, jakoteż szkoły zawodowej machino-technicznej w szkole przemysłowej rządowej w Pradze;
9. dla rzemiosła ślusarskiego:
świadectwo szkół zawodowych w Celowcu, Królowem Hradcu i Chomutowie, jakoteż szkoły zawodowej machino-technicznej w szkole przemysłowej rządowej w Pradze;
10. dla rzemiosła stolarskiego:
świadectwo szkół zawodowych w Kralikach, Halleinie, Hallsztadzie, Kinzbergu, Marianie, Belaku, Międzyrzeczu wołoskiem, Wolarach, Wolfsbergu, Zakopanem, Chrudimiu, Rivie, Brucku n. M., jakoteż szkół zawodowych dla przemysłu drzewnego w szkołach przemysłowych rządowych w Gradcu, Salzburgu i Innsbrucku i szkoły zawodowej techniczno-przemysłowej we

Lwowie, nakoniec świadectwo niższej szkoły zawodowej z kursów wyłącznych dla stolarstwa sprzętowego i budowlanego w muzeum technologiczno-przemysłowym w Wiedniu;

11. dla rzemiosła zegarmistrzowskiego:
świadectwo szkoły zawodowej w Karlsteinie;

12. dla rzemiosła stelmachów:
świadectwo szkoły zawodowej w Bergreichensteinie.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy jednocześnie z przerzeczoną ustawą.

Przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia wyda Minister wyznań i oświecenia.

Conrad r. w.

Pino r. w.

151.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 17 września 1883, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych,

w przedmiocie dowodu „szczególnego uzdolnienia“ do rozpoczęcia rodzajów przemysłu konsensowego, wzmiankowanych w §fie 15ym ustępach 1, 2, 5, 7, 8, 10, 11, 14, 17 18, 20 i 21 ustawy z dnia 15 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39), zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową.

Na zasadzie §§. 15 i 23 ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39), rozporządza się w przedmiocie udowadniania szczególnego uzdolnienia do wymienionych poniżej rodzajów przemysłu, co następuje:

1. Drukarstwo.

Starający się o konsens do jednego z rodzajów przemysłu w §. 15 ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39) pod 1 i 2 wzmiankowanych, udowodnić muszą Władzy przemysłowej, iż mają wykształcenie ogólne, do wykonywania przemysłu wystarczające a gdy chodzi o rodzaje przemysłu, których przedmiotem jest rozmnożenie sposobem mechanicznym lub chemicznym tworów literackich lub artystycznych, także dostateczne uzdolnienie zawodowe a to przez dołączenie świadectwa pracy kilkuletniej w tej właśnie gałęzi przemysłu. Ten ostatni dowód można zastąpić złożeniem świadectwa, potwierdzającego skończenie z dobrym skutkiem kursów w odpowiednim zakładzie przemysłowo-naukowym.

2. Flisactwo.

Starający się o konsens do przemysłu flisackiego, to jest osoby, które chcą trudnić się prowadzeniem statków żaglowych lub wiosłowych na wodach śródziemnych jako swoim przemysłem, udowodnić winni potrzebną praktyczną znajomość rzeczy i swoje zalety.

O ile dla niektórych wód istnieją osobne przepisy, onychże trzymać się należy w tej mierze.

3. Kominiarze.

Starający się o konsens do kominiarstwa, udowodnić winni Władzy przemysłowej złożeniem świadectwa nauki, że wyuczili się porządnie swego przemysłu a złożeniem świadectwa pracy, że przez rzeczywistą pracę w tym przemyśle nabyli praktycznego uzdolnienia.

4. Przemysł czyszczenia kanałów.

Starający się o konsens do przemysłu czyszczenia kanałów, udowodnić winni Władzy przemysłowej złożeniem świadectwa pracy, że przez rzeczywistą pracę w swoim przemyśle nabyli praktycznego uzdolnienia.

5. Wyrób i sprzedaż broni i amunicji.

Starający się o konsens do wyrobu i sprzedaży broni i amunicji, udowodnić winni Władzy przemysłowej dostateczne zawodowe uzdolnienie, oparte na znajomości rzeczy, nabytej w szkołach zawodowych lub przez praktyczną pracę w przemyśle, a to złożeniem świadectwa odpowiedniej szkoły zawodowej lub świadectwa pracy.

Gdy chodzi o konsens do wyrabiania i sprzedaży broni palnej, starający się, który na dowód uzdolnienia nie składa świadectwa odpowiedniej szkoły zawodowej, winien nadto złożeniem świadectwa nauki udowodnić, że się wyuczył porządnie swego przemysłu.

6. Wyrób i sprzedaż materiałów pyrotechnicznych, przedmiotów pyrotechnicznych i przetworów wybuchowych wszelkiego rodzaju.

Starający się o konsens do przemysłu wyrabiania i sprzedaży materiałów pyrotechnicznych i przedmiotów pyrotechnicznych, winni wykazać Władzy przemysłowej potrzebną znajomość pyrotechniki przez udowodnienie poprzedniej pracy w tym przemyśle lub nabycia wiadomości chemiczno-technicznych swego zawodu.

Starający się o konsens do wyrobu przetworów wybuchowych, udowodnić mają szczególne uzdolnienie, stósownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 2 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 68).

7. Wyrób trucizn i przyrządzanie materiałów i przetworów przeznaczonych do użytku lekarskiego, jakoteż sprzedaż tych przedmiotów, o ile nie jest zastrzeżona wyłącznie aptekarzom; tudzież wyrób i sprzedaż wód lekarskich sztucznych.

Starający się o konsens do wyrobu trucizn, do przyrządzania materiałów i przetworów, przeznaczonych na użytek lekarski, jakoteż do wyrobu wód lekarskich sztucznych, winni udowodnić, że w zakładzie naukowym technicznym albo w instytucie chemicznym, nabyli wiadomości z chemii, potrzebnych do wykonywania zamierzonego przemysłu a przez pracę najmniej dwuletnią w laboratorium chemicznym lub w zakładzie przemysłowym, który zajmuje się tem samem, co ma być przedmiotem upoważnienia, przyswoili sobie potrzebną do tego biegłość.

Starający się o konsens do przedawania trucizn, wymienionych w §fie 1ym rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21 kwietnia 1876 (Dz. u. p. Nr. 60), udowodnić mają potrzebne uzdolnienie szczególne, stósownie do §fu 2go rzeczzonego rozporządzenia.

Od starających się o konsens do przedawania materiałów i przetworów wyrabianych do celów lekarskich, tudzież do przedawania wód lekarskich sztucznych, o ile sprzedaż tych wyrobów nie jest zastrzeżona aptekarzom, nie będzie wymagany dowód szczególnego uzdolnienia.

8. Zaprowadzanie gazociągów i urządzeń do oświetlania wodociągów.

Starający się o konsens do zaprowadzania gazociągów, urządzeń do oświetlania i wodociągów, to jest o uzyskanie konsensu na instalatorów gazociągów i wodociągów, winni udowodnić:

1. że wyuczyli się przemysłu mechaników lub ślusarskiego albo blacharskiego i

2. że przez cztery lata zajmowali się pracami instalacyjnymi w zakresie swego zawodu.

Gdy jednak ubiegający się mogą udowodnić potrzebne wykształcenie techniczno naukowe, dostatecznym jest udowodnienie, jako przez dwa lata pracowali praktycznie w tym właśnie przemyśle instalacyjnym.

We względzie dowodu szczególnego uzdolnienia do urządzania w sposobie przemysłu oświetlania za pomocą elektryczności, obowiązuje rozporządzenie ministeryalne z dnia 25 maja 1883 (Dz. u. p. Nr. 41).

9. Wyrób i reparacya kotłów parowych.

Kto chce trudnić się osobiście wyrobem i reparacyą kotłów parowych, lub objąć kierownictwo techniczne tego przemysłu, winien udowodnić Władzy przemysłowej świadectwem szkoły zawodowej technicznej, że nabył odpowiednich wiadomości mechaniczno-technicznych, jakoteż, że już pracował w tym przemyśle.

10. Podkownictwo.

Starający się o konsens do trudnienia się podkownictwem, jako przemysłem, winni złożyć dowód szczególnego uzdolnienia, stósownie do rozporządzenia ministeryalnego z dnia 21 czerwca 1874 (Dz. u. p. Nr. 100).

II. Wytępianie szczurów, myszy itd. środkami zawierającymi trucizny.

Kandydaci do przemysłu wytępiania szczurów, myszy, szkodliwych owadów itp. środkami zawierającymi trucizny, winni udowodnić Władzy przemysłowej potrzebną znajomość rzeczy.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy jednocześnie z ustawą z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39).

Taaffe r. w.

Pino r. w.

152.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i handlu z dnia 17 września 1883,

tyczące się rozgraniczenia uprawnień między aptekami a handlami materiałów i innymi stycznymi rodzajami przemysłu.

Na zasadzie trzeciego ustępu §fu 54 ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39), zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, rozporządza się we względzie rozgraniczenia uprawnień między aptekami a handlami materiałów i innymi stycznymi rodzajami przemysłu, co następuje:

§. 1.

Przyrządzanie i sprzedaż lekarstw wszelkiego rodzaju i postaci według recepty lekarskiej zastrzeżone jest wyłącznie aptekarzom.

Lekarstw zrobionych podług recepty, której w aptece niema i której przeto nie można lekarzom okazać, lub podług recepty, z której nie można poznać dokładnie ilości i jakości składników, nie wolno w ogóle nigdzie a więc i w aptekach trzymać na sprzedaż lub sprzedawać.

§. 2.

Trzymanie na sprzedaż i przedawanie przetworów farmaceutycznych, zrobionych czy to według przepisów, zawartych w austryackiej książce aptekarskiej (*Pharmacopoea austriaca*), czy według przepisów aptekarskich innych krajów, dozwolone jest tylko aptekom.

Wyjątek od tego zastrzeżenia stanowią tylko środki dyetetyczne i kosmetyczne, jakoteż środki do czyszczenia zębów, o ile nie są mieszaninami lekarskimi, tudzież wody lekarskie naturalne i na wzór naturalnych sztucznie przyrządzone, wyroby zdrojowe i bandaże chirurgiczne wszelkiego rodzaju. Atoli sztucznie zrobione rozcyny soli kopalnych w wodzie, które według jakości zewnętrznej wydają się wodami lekarskimi naturalnymi, nie będąc na wzór tychże zrobione, wolno jednak trzymać na sprzedaż i sprzedawać tylko w aptekach.

§. 3.

Trzymanie na sprzedaż i przedawanie materyałów, tudzież przetworów chemicznych, które używane bywają wyłącznie do celów lekarskich, zastrzeżone jest aptekom.

Przedmioty służące do celów nie tylko lekarskich lecz także technicznych, przypuszcza się do obrotu powszechnego z zastrzeżeniem dopełnienia warunków ustawowych.

§. 4.

Atoli co się tyczy przedmiotów, w §fie 3cim aptekom zastrzeżonych, Władze administracyjne rządowe upoważnione są stósownie do szczególnych potrzeb i stosunków obszaru administracyjnego za zezwoleniem ministerstw spraw wewnętrznych i handlu sporządzić i ogłosić spisy takich przedmiotów, których trzymanie na sprzedaż i sprzedawanie także w innych handlach będzie dozwolone.

Zarazem zarządzone zostaną owe środki ostrożności, którym przedmioty przypuszczone do powszechnego obrotu, podlegają w drobnej sprzedaży ze względów policyjnych lub zdrowotnych.

Od zamieszczenia w tym spisie wyłączone są wszystkie takie przedmioty, których wydawanie z aptek podlega według przepisu szczególnym ostrożnościom lub ograniczeniom lub co do których słusznie obawiać się należy nadużycia lub wydawania mylnie zamiast nich środków gwałtownie działających.

§. 5.

Ograniczenia obrotu, przepisane w §§. 2 i 3 odnoszą się do drobnej sprzedaży. Postanowienia te nie będą stósowane do handlu hurtownego między producentami, fabrykantami, kupcami i aptekarzami. We względzie obrotu trucizn, materyałów trucizny zawierających i przetworów zdrowiu szkodliwych, zatrzymują w zupełności moc swoje przepisy rozporządzenia z dnia 21 kwietnia 1876 (Dz. u. p. Nr. 60).

§. 6.

Wykroczenia przeciwko niniejszemu rozporządzeniu, o ile nie kwalifikują się do ukarania podług ustawy karnej powszechnej lub podług przepisów karnych ustawy przemysłowej, karane będą według rozporządzenia ministerstwa z dnia 30 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198).

§. 7.

Z zaprowadzeniem rozporządzenia niniejszego, które nabywa mocy jednocześnie z ustawą z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39), tracą moc dotychczasowe przepisy ustawowe, rozgraniczające prawa sprzedaży między aptekami a handlami materyałów i fabrykami chemicznymi.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

153.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30 sierpnia 1883,

tyczące się przyłączenia gminy Straning do okręgu sądu powiatowego eggenburskiego w Dolnej Austrii.

Na zasadzie ustaw z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) i z dnia 26 kwietnia 1873 (Dz. u. p. Nr. 62), oddziela się gminę Straning od okręgu sądu powiatowego ravelsbachskiego i obwodowego korneuburskiego i przyłącza do okręgu sądu powiatowego eggenburskiego a obwodowego kremskiego.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 stycznia 1884.

Pražák r. w.

S p r o s t o w a n i e .

W NLI Części Dziennika ustaw państwa, wydanej dnia 21 sierpnia 1883, zawierającej pod Nr. 137 rozporządzenie, tyczące się techników leśnych administracyi rządowej a mianowicie:

Str. 431, załączka I, uwaga do C, zamiast „Dz. u. p. Nr. 47“, powinno być:
„Dz. u. p. Nr. 49“.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVII. – Wydana i rozesłana dnia 1 października 1883.

154.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 25 września 1883,

o postępowaniu przy składaniu obligacyj powszechnego długu państwa i długu królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na kaucye małżeńskie wojskowych, przy pobieraniu odsetek od tychże, tudzież przy dewinkulacji lub przenoszeniu takich obligacyj na inną osobę.

W skutek uchwały wspólnego ministerstwa wojny, aby papiery publiczne, jako wojskowa kaucya małżeńska winkulowane, nie były już składane w ogólnym urzędzie depozytów wojskowych, lecz wydawane właścicielom, c. k. ministerstwo skarbu, porozumiawszy się z wsłódnem ministerstwem wojny, uznało za stósowne wydać w miejsce przepisów, zawartych w obwieszczeniach ministerstwa skarbu z dnia 8 czerwca 1873 (Dz. u. p. Nr. 125) i z dnia 16 września 1877 (Dz. u. p. Nr. 89), następujący nowy przepis o postępowaniu przy składaniu obligacyj długu państwa, przeznaczonych na wojskowe kaucye małżeńskie, jakoteż o dalszem zawiadywaniu niemi, który nabywa mocy od dnia 1 listopada 1883 i stósowany będzie do wszystkich kaucyj tego rodzaju, które po tym terminie zostaną złożone.

Stósownie do tego przepisu, w miejsce używanych dotychczas „biletów rentowych“, wydawane będą odtąd osobne „arkusze wypłaty odsetek“.

Wszystkie obligacye długu państwa, leżące obecnie w urzędzie ogólnym depozytów wojskowych, po zmienieniu wyrazu „bilet rentowy“ na „arkusz wypłaty odsetek“, opatrzone będą formułą: „oddaje się właścicielowi w zachowanie bez naruszenia winkulacji kaucyi małżeńskiej“, przez prezesa najwyższego trybunału wojskowego i właściwego referenta podpisaną, jakoteż pieczęcią urzędową, poczem wspólne ministerstwo wojny, za pośrednictwem komendy terytorjalnej wojskowej (admiralatu portowego w Polju), wyda je stronom, do odebrania uprawnionym, a odbierze od nich doręczone im w swoim czasie autentyczne odpisy kwitów depozytowych i na przyszłość postępować się z niemi będzie stósownie do niniejszego obwieszczenia.

Wszystkie bilety rentowe, w obiegu będące, oddać mają posiadacze niezwłocznie kasom, w których pobierają odsetki, do wymiany za nowe arkusze wypłaty odsetek, ponieważ po wydaniu właścicielom obligacyj, służących za kaucye małżeńskie, odsetki nie będą już wypłacane na podstawie biletów rentowych.

§. 1.

Z obligacyj austriackiego długu państwa mogą teraz być używane na wojskowe kaucye małżeńskie następujące kategorie:

A. Obligacye powszechnego długu państwa, a mianowicie:

1. obligacye długu jednorakiego niosące odsetki w monecie papierowej;
2. w monecie brzęczącej;
3. obligacye czteroprocentowej pożyczki loteryjnej z roku 1854;
4. obligacye pięćprocentowej pożyczki loteryjnej z roku 1860.

B. Obligacye długu królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa, a mianowicie:

1. niosące po cztery od sta w złocie i
2. niosące po pięć od sta w monecie papierowej.

§. 2.

Kto za siebie lub za kogo innego chce złożyć obligacye długu publicznego tego rodzaju jako wojskową kaucyą małżeńską, winien obligacye każdego z osobna rodzaju przytoczyć w osobnym wykazie, wolnym od stępla, który przez składającego kaucyą własnoręcznie ma być podpisany i sporządzony ściśle podług załączonego wzoru A, wypełniwszy odpowiednio jego rubryki.

Wzór A.

Do wykazów tych należy dołączyć wymienione w nich obligacye, a oprócz tego do jednego z nich akt deklaracji, przez właściciela lub właścicieli obligacyj, według przepisów o małżeństwach w c. k. wojsku i marynarce wojennej, wygotowany, którego podpis ma być sądownie lub notaryalnie uwierzytelniony a który podlega należytości ustawowej.

Więcej aktów deklaracji składa się tylko wtedy, gdy z kilku osób, kaucyą składających, każda składa jedną lub więcej własnych obligacyj na tę samą kaucyą.

§. 3.

Obligacye opiewające na okaziciela, złożyć trzeba ze wszystkimi do nich należąciami a jeszcze nie płatnymi kuponami, obligacye zaś długu jednorakiego i długu królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych także z talonem albo zapiskiem, tyczącym się wygaśnięcia a podług §. 4go ustawy z dnia 2 lipca 1868 (Dz. u. p. Nr. 88) uczynionym.

Gdy obligacye opiewają na imię lub są winkulowane, natenczas w myśl rozporządzenia c. k. ministerstwa skarbu z dnia 15 lutego 1860 (Dz. u. p. Nr. 41), jakoteż ustępów 3, 4 i 5 §. 1 obwieszczenia ministerstwa skarbu z dnia 6 marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 29), jeśli na nich ciążyło zastrzeżenie, niedozwalające wolnego rozrządzania obligacyą, trzeba udowodnić dokumentami uprawnienie do przeznaczenia obligacji na wojskową kaucyą małżeńską; we wszystkich zaś przypadkach potrzebne jest uwierzytelnione żyro właścicieli wpisanych na obligacjach, a podług okoliczności trzeba udowodnić dokumentami, że własność przeszła na osobę, która wydaje akt deklaracji.

§. 4.

Wykazy podług §§. 2 i 3 sporządzone i dokumentami zaopatrzone, winna strona albo jej zastępca, wykazujący się uwierzytelnionem pełnomocnictwem, wnieść bez żadnego innego piśmiennego podania do c. k. kasy długu państwa w Wiedniu, albo, celem doręczenia tejże kasie, w myśl §. 3 obwieszczenia ministerstwa skarbu z dnia 6 marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 29), o ile zaś chodzi o obligacye powszechnego długu państwa — do jednej z kas krajowych lub podatkowych w §. 4 obwieszczenia ministerstwa skarbu z dnia 28 grudnia 1868 (Dz. u. p. Nr. 158) wymienionych, to jest, obecnie do jednej z c. k. kas krajowych (kas głównych krajowych, kas skarbowych krajowych, urzędów płatniczych krajowych), z wyjątkiem kasy głównej krajowej wiedeńskiej — do królewsko-węgierskiej kasy ogólnej rządowej w Budapeszcie, król. kasy głównej rządowej w Zagrzebiu, albo do jednego z c. k. i królewsko-węgierskich urzędów podatkowych, o ile zaś chodzi o obligacye królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, tylko do jednej z wymienionych c. k. kas krajowych lub podatkowych.

Kasa odbierająca przejrzy podane dokumenta, usunie uderzające wady, o ile można, a następnie kasa długu państwa wyda stronie rewers zwrotny, wygotowany przez naczelników oddziału, kasa obca recepis wygotowany przez obu starszych urzędników, pieczęcią urzędową opatrzony a zarazem oznajmi, kiedy strona ma się znowu zgłosić.

§. 5.

Kasa długu państwa winna zbadać dokładnie na podstawie ksiąg kredytowych obligacye długu państwa i dokumenta, pośrednio lub bezpośrednio do niej nadesłane, a jeżeli zachodzi przeniesienie własności do jej zakresu działania nie należące i o którym przeto rozstrzygać nie może, albo gdy stoją na przeszkodzie ostrzeżenia, winna poddać rzecz pod rozstrzygnięcie c. k. dyrekcji długu państwa, stósownie do rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 19 października 1871 (Dz. u. p. Nr. 123).

Jeżeliby zachodziły wątpliwości, należy zawiadomić o nich stronę bezpośrednio, gdyby zaś wątpliwości tyczyły się papierów obiegowych, nadesłanych przez kasę krajową lub podatkową, za pośrednictwem tejże kasy.

§. 6.

Jeżeli nie zachodzi żadna trudność, lub gdy wątpliwości zostaną usunięte, będą wygotowane w miejsce załączonych obligacyj renty inne tego rodzaju papiery obiegowe w zwykłej tychże formie, opiewające na imię i na takie sumy, ażeby za każdą kategorią i do każdego terminu poboru odsetek (renta papierowa z odsetkami w lutym i sierpniu, tudzież w maju i listopadzie; renta srebrna z odsetkami w styczniu i lipcu, tudzież w kwietniu i październiku; austriacka renta złota z odsetkami w kwietniu i październiku; austriacka renta papierowa z odsetkami w marcu i wrześniu), przy tych samych stosunkach własności, przypadła tylko jedna obligacya.

Obligacye te będą zaopatrzone potwierdzeniem komisji rady państwa do kontroli długu publicznego, jako zostały zapisane w księdze głównej tego długu; w tekście należy wyrazić imię, nazwisko i godność właściciela, użycie nieodwołalne na kaucyą małżeńską wojskowego na cały czas stosunku kaucyjnego, dopóki nie będzie rozwiązany przez wspólne ministerstwo wojny, jakoteż imiona, nazwiska i godność obojga narzeczonych; nakoniec zapisuje się na każdej z tych

obligacyj, że odsetki od nich będą wypłacane i przekazywane tylko za osobnym arkuszem wypłaty.

Arkusze kuponowe od obligacyj pożyczki loteryjnej rządowej z roku 1854 i 1860 będą odłączone i umorzone; natomiast na głównych arkuszach będą wyrażone w formie ostrzeżenia wszystkie przerzeczone szczegóły, dotyczące się własności, stosunku kaucyjnego i wypłaty odsetek, które wyrażone są w tekście obligacji renty.

Do każdej obligacji, winkulowanej jako wojskowa kaucya małżeńska, wydany będzie arkusz wypłaty odsetek, który uprawnionemu do poboru odsetek służyć będzie za legitymacją do poboru i przekazywania odsetek. W tym arkuszu wypłaty odsetek, który wydaje kasa długu państwa podług dołączonego wzoru B, wyrażone będą następujące szczegóły: kasa wypłacająca, imię, nazwisko i godność uprawnionego do poboru odsetek, tudzież imię i nazwisko właściciela, jakoteż znamiona obligacji, do której się odnoszą, to jest jej rodzaj, data, numer i kapitał, jakoteż przeznaczenie jej na kaucyę małżeńską wojskowego, z wymienieniem obu małżonków.

Do obligacyj pożyczek loteryjnych z lat 1854 i 1860, do tej samej seryi należących, będzie wydawany tylko jeden arkusz płatniczy.

Od każdej obligacji długu rentowego, która według powyższych przepisów wygotowana być ma, winna strona opłacić w myśl §. 2 obwieszczenia ministerstwa skarbu z dnia 6 marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 29), należytość za blankiet, wynoszącą obecnie 20 centów waluty austriackiej.

§. 7.

Wygotowane podług §. 6, a względnie winkulowane obligacje i należące do nich arkusze wypłaty, jakoteż akta deklaracyjne, będą wydane stronie z kasy lub urzędu, gdzie złożono, za zwrotem rewersu (recepisu) przy złożeniu otrzymanego i za pokwitowaniem na tymże odbioru obligacyj, arkuszy płatniczych i dokumentów deklaracyjnych, tudzież po opłaceniu należytości za blankiety w §. 6 przepisanej.

§. 8.

Obligacje winkulowane, razem z należącymi do nich arkuszami wypłaty odsetek, jakoteż z dołączeniem pierwopisu pozwolenia na zawarcie małżeństwa i pierwopisu aktu deklaracji, tudzież odpisu każdej obligacji winkulowanej, stępem 15centowym i odpisu aktu deklaracji, stępem 50centowym opatrzonego, ma strona podać z prośbą, stępem 50centowym opatrzoną, wprost do wspólnego ministerstwa wojny, które je posyła do najwyższego trybunału wojskowego w celu zbadania, czy mogą być przyjęte.

Jeżeli warunków ustawowych dopełniono, lub po usunięciu dostrzeżonych przeszkód, pierwopisy aktów deklaracji razem z odpisami obligacji, zatrzymane będą w aktach, obligacje zaś, po zapisaniu w księdze kaucyj małżeńskich, która w najwyższym trybunale wojskowym będzie utrzymywana, opatrzone zostaną formułą potwierdzającą ich zaciągnięcie do księgi, przez prezesa i właściwego referenta tego trybunału podpisaną, jakoteż pieczęcią urzędową a następnie razem z pozwoleniem na zawarcie małżeństwa, arkuszem wypłaty odsetek i odpisem aktu deklaracji odesłane do dyrekcji ekspedytu wspólnego ministerstwa wojny,

ten zaś po poprzednim urzędowym uwierzytelnieniu tego ostatniego odpisu, dołączy je do wygotowania urzędowego, które stronie do odebrania uprawnionej przesłane będzie wprost lub za pośrednictwem niższej Władzy.

§. 9.

Ponieważ w moc istniejących przepisów odsetki od kaucyj małżeńskich wojskowych tylko pod oznaczonymi warunkami a w każdym razie tylko do oznaczonej kwoty mogą być (na trzeciego) przelane lub zastawione; przeto arkusze wypłaty odsetek do obligacyj wydane, tylko przez jednego z małżonków drugiemu a zresztą nikomu na własność odstąpione ani zastawione być nie mogą; wszelki akt, tyjący się odstąpienia lub zastawienia takiego arkusza wypłaty trzeciej osobie, jest nieważny i nie można rościć sobie na podstawie takiego aktu żadnych jakiegokolwiek rodzaju pretensyj.

Jeżeli w skutku ustępstwa lub zastawienia pomiędzy małżonkami, odsetki mają być płacone drugiemu z małżonków a nie temu, który podług zapisku arkusza wypłaty do ich pobierania jest uprawniony, lub znowu temuż, w skutku nowej zagody; posyła się do Dyrekcyi długu państwa arkusz wypłaty z podaniem ustępującego lub zastawiającego małżonka, w podpis uwierzytelniony i stępel 50centowy zaopatrzonem i innego dowodu nie potrzebującym, albo też z takim samym podaniem drugiego małżonka, podobnie stępem 50centowym opatrzonem, nie uwierzytelnionem, ale zaopatrzonem w dokument ustępstwa lub zastawienia, należycie wygotowany i ostęplowany.

Władza ta zarządzi następnie zanotowanie w księdze kredytowej, że uprawnienie do poboru odsetków uległo zmianie i odebrawszy dotychczasowy arkusz wypłaty, poleci wydanie stronie odpowiedniego nowego arkusza.

Obligacye winkulowane jako kaucya małżeńska, mogą być na własność ustąpione lub zastawione, rozumie się bez nadwężenia ciężącego na nich ostrzeżenia kaucyjnego, a przeto tylko z tem ograniczeniem, że umorzenie długu lub dopełnienie innego zobowiązania się z kapitału, nastąpić może dopiero po zwoleniu zabezpieczenia pobocznego dochodu. Wszelako ustępstwo takie lub zastawienie jest ważnem dla trzecich osób tylko wtedy, gdy jest zanotowane w księdze kredytowej a względnie w razie ustępstwa, gdy obligacya także na imię nowego właściciela zostanie przepisana z pozostawieniem ostrzeżenia kaucyjnego.

W razie więc ustępstwa, złożyć trzeba ową obligacyą z arkuszem wypłaty odsetek i dokumentem ustępstwa za rewersem zwrotnym (recepisem) w kasie długu państwa lub w jednej z kas w §. 4 wzmiankowanych, dla przesłania pierwszej — celem zakomunikowania ich Dyrekcyi długu państwa.

Dyrekcya długu państwa osądzić ma, czy według prawideł powszechnych przepisane może nastąpić i jeżeli wszystkich warunków ustawowych dopełniono lub po usunięciu przeszkód, polecić kasie długu państwa przepisane a co do losów rewinkulacyą i o zarządzeniu tem zawiadomić jednocześnie wspólne ministerstwo wojny.

Nowe obligacye, jakoteż losy rewinkulowane, wydane będą właścicielowi lub temu, kto się jako jego zastępca wylegitymuje za złożeniem rewersu zwrotnego (recepisu), otrzymanego przy złożeniu a jeżeli chodzi o obligacye renty, po opłaceniu należytości za blankiet (§. 6), poczem tenże przesłać je ma z odpi-

sami nowych papierów, opatrzonemi każdy w znaczek stęplowy 15centowy, odpisem aktu deklaracyi i podaniem w stępel 50centowy opatrzonem do wspólnego ministerstwa wojny, gdzie odbędzie się dalsze postępowanie, w §fie 8 wzmiankowane.

Nowe arkusze wypłaty odsetek wydawane będą uprawnionym do ich pobierania za prostem potwierdzeniem odbioru.

W razie zastawienia obligacyj, dokument zastawu przesłać trzeba z podaniem w stępel 50centowy opatrzonem do Dyrekcyi długu państwa celem zanotowania w księdze kredytowej.

Sądowe zapowiedzenia, zajęcia lub przysądzenia, tyżące się obligacyj przeznaczonych na kaucye małżeńskie wojskowych, lub odsetek od tychże, lub pozwolenia na wykreślenie takich aktów, należy posyłać do kasy długu państwa i do dyrekcyi długu państwa, jako władzy bezpośrednio nad tą kasą przełożonej, a to w myśl rozporządzeń władz centralnych z dnia 2 lipca 1859 (Dz. u. p. Nr. 120) i z dnia 9 maja 1860 (Dz. u. p. Nr. 125), tudzież drugiego ustępu rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 26 lutego 1860 (Dz. u. p. Nr. 53), tudzież gdy chodzi o odsetki asygnowane w kasie krajowej lub podatkowej, także do tej kasy.

O każdym sądowym lub zasądowym w księdze kredytowej uczynionem zanotowaniu, tyżącym się obligacyi, kaucyą małżeńską wojskowego stanowiącej, lub odsetków od niej, dyrekcyja długu państwa winna zawiadomić wspólne ministerstwo wojny, które każe zapisać je w krótkości na pierwopisach deklaracyj w aktach zatrzymanych i na ich odpisach, wezwawszy stronę, aby je złożyła.

Podobnież wspólne ministerstwo wojny zawiadamiać będzie dyrekcyją długu państwa o każdej pertraktacyi, tylko u niego się toczącej we względzie ostrzeżeń na kaucyach małżeńskich lub odsetkach od nich.

§. 10.

Gdy zginie arkusz wypłaty odsetek od obligacyi przeznaczonej na kaucyą małżeńską wojskowego, strona uprawniona do pobierania odsetek winna niezwłocznie uwiadomić o postradaniu go kasę odsetki wypłacającą, celem wstrzymania dalszej wypłaty odsetek a następnie podać za pośrednictwem swojej przełożonej Władzy wojskowej prośbę do dyrekcyi długu państwa w stępel 50centowy zaopatrzoną i w której wyrazić trzeba istotne znamiona arkusza wypłaty odsetek (§. 6), o wydanie nowego arkusza i dołączyć do prośby rewers z podpisem uwierzytelnionym, także w stępel 50centowy opatrzony, tej treści, że strona z tytułu zgubionego arkusza wypłaty, którego wszystkie istotne znamiona trzeba przytoczyć, nie będzie sobie rościła żadnych jakiegokolwiek rodzaju pretensyj.

Gdyby istotne znamiona nie były temu, który zgubił, wiadome, trzeba najprzód tym samym porządkiem podać do dyrekcyi długu państwa prośbę w sposób przerzeczony ostęplowaną, o wyjawienie owychże znamion, wymieniając w niej to co jest wiadome, a mianowicie imion i nazwisk.

Otrzymawszy prośbę należycie sporządzoną, dyrekcyja długu państwa poleci kasie długu państwa a jeżeli wypłata odsetek jest kasie krajowej lub podatkowej przekazana, po poprzednim sprawdzeniu zaległych odsetek przez kasę wypłacającą, aby przy zatrzymaniu rewersu wygotowała bezpłatnie nowy arkusz wypłaty odsetek jako duplikat oznaczony i stronie, którą się jednocześnie uwiadamia, wydała za pośrednictwem kasy wypłacającej, która odtąd wypłacać ma odsetki tylko za złożeniem razem z kwitem duplikatu arkusza wypłaty.

§. 11.

W razie, gdyby zginęła obligacya, stanowiąca kaucyą małżeńską wojskowego, zastósowane będą przepisy powszechne o amortyzowaniu, atoli do wygotowania nowej obligacyi renty w miejsce umorzanej, złożyć trzeba prócz orzeczenia co do umorzenia także arkusz wypłaty odsetek, zresztą zaś odbywa się podobne postępowanie, jak gdy chodzi o przepisanie (§. 9).

§. 12.

Po śmierci małżonka procenta od obligacyj stanowiących kaucyą małżeńską wojskowego, należą się wdowie.

Ale jeżeli arkusz wypłaty nie opiewa na jej imię, winna za pośrednictwem władzy wojskowej postarać się, aby komenda terytoryalna wojskowa (admiralat portowy w Polju), w której okręgu mieszka, wydała jej legitymacyą, potwierdzającą, że w skutku śmierci małżonka, ona jest teraz uprawnioną do pobierania odsetek, a następnie posłać legitymacyą i arkusz wypłaty z podaniem w stępel 50centowy opatrzonem do dyrekcji długu państwa, iżby ta, przy zatrzymaniu legitymacyi, zarządziła zanotowanie w księdze kredytowej zmienionego uprawnienia do poboru odsetków, jakoteż wygotowanie nowych arkuszy wypłaty, o czem winna zawiadomić wspólne ministerstwo wojny (§. 9).

§. 13.

W myśl obwieszczeń ministerstwa skarbu z dnia 28 grudnia 1868 (Dz. u. p. Nr. 158) §. 4, z dnia 5 października 1870 (Dz. u. p. Nr. 121), z dnia 27 stycznia 1877 (Dz. u. p. Nr. 8) §. 3 i z dnia 13 kwietnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 39), odsetki od obligacyj jako kaucya małżeńska wojskowego winkulowanych, mogą być pobierane na podstawie arkuszy wypłaty we wszystkich kasach i urzędach, które według §. 4 niniejszego obwieszczenia są upoważnione do przyjmowania owych obligacyj.

Jeżeli w przyszłości strona życzy sobie pobierać odsetki z innej kasy, a nie z tej, którą pierwotnie wskazała (§. 2 i wzór A, rubryka 11), winna oznajmić to ustnie, składając arkusz wypłaty albo w dotychczasowej kasie albo w tej, z której życzy sobie pobierać je na przyszłość, w skutek czego nastąpi przekaz; można zaś żądać przekazania odsetek tyle razy, ile razy osoba do pobierania odsetek uprawniona, tego sobie życzy.

§. 14.

Odsetki będą wydawane na podstawie każdego z osobna arkusza wypłaty za jednym kwitem niestęplowanym, w którym należy przytoczyć istotne znamiona obligacyi w arkuszu wypłaty podane (§. 6), tudzież termin wypłaty odsetek i kwotę. (Wzór C.)

Wzór C.

§. 15.

W myśl obwieszczenia ministerstwa skarbu z dnia 18 czerwca 1854 (Dz. u. p. Nr. 150) i §. 4 obwieszczenia ministerstwa skarbu z dnia 6 marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 29), kasy nie odpowiadają za prawdziwość podpisu na kwitach do wypłaty odsetek służących, ani za tożsamość okaziciela kwitów i arkuszy wypłaty z osobą uprawnionego do pobierania odsetek, lecz wypłacają je temu, kto z arkuszem wypłaty przynosi kwit z wymienionemi dokładnie istotnemi znamionami

obligacyj i terminem płatności odsetek, podpisany nazwiskiem uprawnionego do pobierania odsetek.

Jeżeli strona uprawniona do pobierania odsetek chce zabezpieczyć się przeciwko podstępemu przywłaszczeniu, może w myśl rzeczonych wyżej przepisów już wtedy, gdy daje kaucyą (przez odpowiednie wypełnienie rubryki 10 wzoru A w §. 2 wzmiankowanego) albo też dopiero w przyszłości, wówczas jednak tylko z okazaniem arkusza wypłaty, zażądać w kasie odsetki wypłacającej, ażeby odsetki były wypłacone tylko temu, kto z arkuszem wypłaty przyniesie kwit z podpisem sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionym.

Gdy uprawniony do pobierania odsetek jest oraz właścicielem obligacyi, może dla zabezpieczenia się żądać także, aby do poboru odsetek za każdym razem prócz kwitu i arkusza wypłaty przynoszono oraz i obligacyą.

Uwierzytelnienie sądowe na kwitach do odsetek od obligacyj, stanowiących kaucyą małżeńską wojskowych, nie podlega należyłości ustawowej.

§. 16.

Jeżeli uprawniony do pobierania odsetek chce, aby trzecia osoba kwitowała z odebranej sumy, ta trzecia osoba winna złożyć w kasie, odsetki wypłacającej, pełnomocnictwo uprawnionego do pobierania odsetek z podpisem uwierzytelnionym.

§. 17.

Kasy winny osobie, w myśl arkusza wypłaty do pobierania odsetek uprawnionej, wypłacać odsetki od obligacyj jako kaucyą małżeńską wojskowego, winkulowanych, dopóty, dopóki nie będą zawiadomione, że osoba ta nie ma już prawa pobierać odsetek.

Właściciel zatem obligacyi, jeżeli nie jest oraz uprawnionym do pobierania odsetek, winien sam starać się o to, aby kasy były urzędownie jak można najprędzej zawiadamiane (§. 20), gdy się prawo to skończy.

Ze względu, iż kasy nie mogą być urzędownie natychmiast zawiadomione, właściciel obligacyi może albo kasę, w której odsetki były ostatni raz wypłacone, albo jeżeli ta znajduje się za obrębem Wiednia, kasę długu państwa, iżby tamtej udzieliła wiadomość, ustnie zawiadomić z okazaniem obligacyi (obligacyj), iż prawo pobierania odsetek na podstawie arkusza wypłaty już się skończyło i żądać, aby wypłata odsetek była wstrzymana.

Może także żądać, ażeby kasa potwierdziła na przedstawionej obligacyi, iż otrzymała od niego ustne o wzmiankowanej okoliczności zawiadomienie. Ale jeżeli w przeciągu następných sześciu tygodni nie postara się, ażeby kasa otrzymała urzędowe o tem skończeniu się uwiadomienie, kasa ma prawo i obowiązek wydawać znowu odsetki, za kwitami osoby podług arkusza wypłaty do ich pobierania uprawnionej i za te wypłaty odsetek nie odpowiada już właścicielowi obligacyj.

§. 18.

Jeżeli obligacya pożyczek loteryjnych z lat 1854 lub 1860, winkulowana jako kaucyą małżeńską wojskowego, będzie wylosowana do wypłaty w gotowiznie, traci zdatność do służenia nadal za kaucyą tego rodzaju.

W przypadku tym kasa długu państwa zarządza natychmiast bezpośrednio, albo, jeżeli odsetki od wylosowanej obligacyi są płatne w innej kasie, przez cofnięcie przekazu wypłaty odsetek, wstrzymanie dalszego oprocentowania i wiadomość o wylosowaniu udziela za pośrednictwem dyrekcji długu państwa, wspólnemu ministerstwu wojny, które o tem zawiadamia stronę.

Właściciel wylosowanej obligacyi jest obowiązany dać przed nadejściem terminu wypłaty inną stóśowną kaucyą małżeńską, któraby przynosiła odsetek rocznych przynajmniej tyle, ile i obligacya wylosowana, przyczem, jeżeli nową kaucyą składa w austryackich obligacyach długu państwa, postąpi się podobnie, jak to było przepisane w §§. 2 do 8 niniejszego obwieszczenia.

Gdy kaucya będzie odpowiednio uzupełniona, wspólne ministerstwo wojny pozwoli na dewinkulacyą wylosowanej obligacyi w sposobie poniżej w §. 20 wyrażonym, tyzczącym się zniesienia winkulacyi kaucyi małżeńskiej wojskowych. Właściciel winien w tym celu obligacyą, odpis aktu deklaracyi posłać z podaniem opatrzonem stępem 50centowym do wspólnego ministerstwa wojny, które zapisze na pierwopisie aktu deklaracyi i jego odpisie, że w miejsce obligacyi wylosowanej, dano kaucyą uzupełniającą, opatrzy obligacyą formułą dewinkulacyjną, poczem zwróci właścicielowi razem z odpisem aktu deklaracyi.

Gdy się to stanie, trzeba obligacyą, opatrzoną uwierzytelnionem żyrem właściciela, lub, jeśli nastąpiła zmiana własności, z dołączeniem dokumentów, udowadniających przejście własności, arkusza wypłaty, lub, jeśli go postradano, rewersu wygotowanego podług §. 10, podać za rewersem zwrotnym (recepisem) do kasy długu państwa, lub do jednej z kas w §. 4 niniejszego obwieszczenia wzmiankowanych, celem przesłania do kasy długu państwa.

Następnie, jeżeli na obligacyi nie ciężą zapiski, wymagające poprzedniego uporządkowania stosunków, gdyby zaś zachodziła zmiana własności, po zasięgnięciu decyzji dyrekcji długu państwa, w myśl rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 19 października 1871 (Dz. u. p. Nr. 123), kasa długu państwa wypłaci obligacyą, z nadejściem terminu wypłaty, w sumie za nią przypadającej i z odsetkami, jeżeli się należą a to za zwrotem rewersu (recepisu) i pokwitowaniem na rewersie, a względnie poleci wypłatę kasie, która obligacyą przesłała. Jeżeli pieniądze mają być wypłacone na ręce pełnomocnika, tenże winien złożyć w kasie uwierzytelnione pełnomocnictwo uprawnionego.

Jeżeli właściciel wylosowanej obligacyi, która służyła za kaucyą małżeńską wojskowego, nie uzupełni odpowiednio kaucyi aż do nadejścia terminu wypłaty, wspólne ministerstwo wojny ma prawo zażądać od niego wydania wylosowanej obligacyi razem z arkuszem wypłaty odsetek, spieniężyć ją za pośrednictwem dyrekcji długu państwa w kasie długu państwa i należąca się gotówkę, którą dyrekcya długu państwa winna wydać wspólnemu ministerstwu wojny z dokładnym wyluszczeniem stosunków własności i prawa pobierania odsetek, jakoteż ostrzeżeń, gdyby były, ulokuje ją znowu korzystnie w sposób dla wojskowych kaucyj małżeńskich dozwolony, atoli bez uszczerbku dla stosunków prawnych i zastrzeżeń, które na wylosowanej obligacyi ciążyły a na które trzeba także mieć wzgląd wtedy, gdy z sumy ściągniętej pozostanie do rozrządzenia reszta.

§. 19.

W miejsce obligacyj długu państwa winkulowanych jako wojskowa kaucya małżeńska, może być dana także całkiem lub w części inna kaucya, o ile przez zamianę dochód z procentów nie stanie się mniejszy od sumy, która jest potrzebna, ażeby pozwolenie zawarcia małżeństwa mogło być udzielone. Do takiej zamiany właściciel dotychczasowych obligacyj kaucyjnych, jeżeli nie jest oraz tą samą osobą, która ma prawo pobierania odsetków, powinien otrzymać od tej ostatniej pozwolenie, które daje się, podpisując razem z tamtym podanie do ministerstwa wojny państwa, stępem 50-centowym opatrzone, tyczące się zamiany i doręczając właścicielowi obligacyj arkusz wypłaty odsetek albo, gdyby zginął, rewers podług §. 10 wydany, co oznacza zrzeczenie się wszelkich dalszych roszczeń do odsetek z tytułu obligacyi kaucyjnej (§. 21).

Jeżeli kaucya, która ma być dana na nowo, składa się znowu z obligacyj długu państwa, postąpi się z niemi tak, jak to jest przepisane w §§. 2 do 8 niniejszego ogłoszenia. Co się tyczy dewinkulacyi dawnych obligacyj kaucyjnych, po wniesieniu i uznaniu kaucyi, na miejsce tamtych danej, postąpi się podług przepisów niżej zamieszczonych w §§. 20 i 21.

Gdy w skutek dozwolonego zmniejszenia wojskowej kaucyi małżeńskiej, część obligacyi ma być dewinkulowana, właściciel obligacyi lub jego zastępca winien obligacyą razem z odpisem aktu deklaracyi, przesłać z podaniem, stępem 50centowym opatrzonem, do wspólnego ministerstwa wojny, które opatrzwszy ją odpowiednią formułą (§. 20) i zawiadomiwszy jednocześnie dyrekcją długu państwa, zwróci właścicielowi lub jego zastępcy, odpis zaś aktu deklaracyi zatrzyma w zachowaniu.

Następnie po zaopatrzeniu obligacyi w uwierzytelnione żyro właściciela, lub, jeżeli nastąpiła zmiana własności, z dołączeniem dokumentów też udowadniających, gdy zaś występuje pełnomocnik, z dołączeniem także uwierzytelnionego pełnomocnictwa, złożyć należy obligacyą razem z arkuszem wypłaty odsetek w kasie długu państwa.

Kasa daje natomiast stronie poświadczenie odbioru, tudzież kwit tymczasowy (wzór D), uskutecznia po otrzymaniu od dyrekcji długu państwa odpowiedniego zlecenia, częściową dewinkulacją obligacyi a następnie za kwotę kapitału, mającą nadal służyć za kaucyą, wydaje stronie obligacyą, opatrzoną winkulacją kaucyi małżeńskiej, tudzież nowy arkusz wypłaty odsetek, odbiera zaś wygotowany należycie kwit tymczasowy.

Strona winna otrzymaną obligacyą razem z arkuszem wypłaty odsetek, tudzież odpisem obligacyi, opatrzonym stępem 15centowym, złożyć z podaniem, opatrzonem stępem 50centowym, w wspólnym ministerstwie wojny, które najprzód potwierdzi stronie jej odbiór na odwrotnej stronie rewersu odbiorczego wyciśnięciem pieczęci urzędowej, następnie zanotuje zmianę kaucyi w pierwopisie aktu deklaracyi i w jego odpisie i po zapisaniu obligacyj w księdze kaucyj małżeńskich i położeniu formuły to zapisanie potwierdzającej, odeśle obligacyą stronie razem z odpisem aktu deklaracyi i arkuszem wypłaty odsetek.

Wreszcie za zwrotem rewersu odbiorczego, opatrzonego wzmiankowanym potwierdzeniem wspólnego ministerstwa wojny, jakoteż potwierdzeniem odbioru

przez stronę napisaniem, kasa długu państwa wydaje stronie, jeżeli nie zachodzi żadna przeszkoda, obligacye na okaziciela, należące się za kapitał dewinkulowany.

§. 20.

Jeżeli kto żąda dewinkulacyi obligacyj, przeznaczonych na wojskową kaucyę małżeńską z tej przyczyny, iż stosunek kaucyjny jest rozwiązany, natenczas właściciel obligacyj winien wnieść w tej mierze podanie do wspólnego ministerstwa wojny, stępem 50centowym opatrzone, z udowodnieniem, że stosunek kaucyjny jest rozwiązany i dołączeniem obligacyi.

Gdy wspólne ministerstwo wojny uzna, że prośba jest usprawiedliwiona, obligacye wykreślone zostaną w księdze kaucyj małżeńskich, opatrzone formułą dewinkulacyjną, przez prezesa i właściwego referenta najwyższego trybunału wojskowego podpisaną i pieczęcią urzędową zatwierdzoną a wyrażającą, na czyje żądanie dewinkulacja ma nastąpić a wreszcie zarządzić, co potrzeba we względzie zwrócenia stronie obligacyj razem z pierwopisem aktu deklaracyi.

O każdej takiej dewinkulacyi obligacyi, winkulowanej jako wojskowa kaucya małżeńską, wspólne ministerstwo wojny państwa zawiadomi z wyszczególnieniem znamion obligacyj, nazwiska proszącego o dewinkulacyę i ostrzeżeń tylko tam poczynionych, dyrekcją długu państwa, która poleci natychmiast kasie długu państwa, aby w księdze kredytowej zanotowała rozwiązanie stosunku kaucyjnego co do tej obligacyi (§. 17).

Gdy to będzie zanotowane, nie można już wypłacać odsetek na podstawie arkusza wypłaty od owej obligacyi, a jeżeli są wypłacane w innej kasie, kasa długu państwa winna natychmiast odwołać asygnacyę odsetek.

§. 21.

Właściciel obligacyj winien obligacye opatrzone formułą dewinkulacyjną złożyć za rewersem zwrotnym (recepisem) do dewinkulacyi w kasie długu państwa lub też w jednym z urzędów płatniczych w §. 4 niniejszego obwieszczenia wymienionych dla przesłania tamtej.

Obligacye renty, jeżeli nie mają być znowu na imię wpisanego właściciela (bez winkulacyi kaucyjnej) lecz na inne nazwisko przepisane, lub na papiery, na okaziciela opiekujące zamienione, powinny w myśl ustępów 3, 4 i 5 §. 1 obwieszczenia ministerstwa skarbu z dnia 6 marca 1859 (Dz. u. p. Nr. 29), obligacye zaś pożyczek loteryjnych z lat 1854 i 1860 (nie wystawiane na dowolne nazwisko) w każdym razie, być zaopatrzone albo w uwierzytelnione żyro zapisanego właściciela albo w dokument udowadniający przejście własności na starającego się o przepisanie lub dewinkulacyę.

Z obligacyami należy złożyć nadto należące do nich arkusze wypłaty, jeżeli wypłata odsetek asygnowana była w kasie krajowej lub podatkowej, ile możności opatrzone formułą wstrzymania odsetek, w razie zginięcia arkuszy wypłaty, rewersy (§. 10), a względnie, jeżeliby w ostatnim przypadku uprawnieni na mocy arkuszy wypłaty do pobierania odsetek, już nie żyli, deklaracyę ich dziedziców,

legitymujących się należycie, opatrzoną w uwierzytelnione podpisy, albo w potwierdzenie władzy pertraktującej spadek, że nie istnieją żadne roszczenia do pobierania odsetek na podstawie arkuszy wypłaty.

Oddanie arkuszy wypłaty lub rewersów właścicielowi obligacyj, oznacza zarazem zrzeczenie się wszelkich jeszcze niezaspokojonych roszczeń od odsetek za czas aż do umorzenia winkulacyi kaucyjnej, właściciel obligacyj powinien więc ugodzić się poprzednio co do takich roszczeń z uprawnionymi do pobierania odsetek na podstawie arkuszy wypłaty albo z ich następcami prawnymi.

Kasa długu państwa winna sprawdzić papiery obiegowe i dokumenta, przez przejście ksiąg kredytowych, szczególnie pod tym względem, czy formuła dotycząca się dewinkulacyi na tychże umieszczona, zgadza się z zapisaniem pozwoleniem ministerstwa wojny państwa (§. 20), tudzież, czy na obligacyach niema zapisków, nie pozwalających na przepisanie lub dewinkulacyę, które powinny być pierwiej załatwione przez złożenie odpowiednich dokumentów (pozwolenia sądowego na wykreślenie, uwierzytelnionej deklaracyi strony do tego uprawnionej jako pozwala na wykreślenie, według okoliczności pełnomocnictwo wspólnego pełnomocnika wszystkich interesowanych itp.) i w tym razie lub, jeżeli chodzi o takie przeniesienia własności, o których rozstrzyganie nie należy do zakresu działania kasy, winna stósownie do rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 19 października 1871 (Dz. u. p. Nr. 123) zasięgnąć decyzji dyrekcji długu państwa.

Jeżeli nie zachodzi żadna przeszkoda, albo, gdy podniesione wątpliwości, z którymi należy postąpić podług ustępu 2 §. 5 niniejszego obwieszczenia, zostaną usunięte, natenczas obligacye złożone odbiera się, a w miejsce ich jakoteż arkuszy wypłaty i dokumentów sporządza się nowe także same papiery, z temi samemi terminami płatności odsetek i z taką samą ogólną wartością w kwotach przez stronę żądanych, stósownie do §§ów 1, 2 i 3 obwieszczenia ministerstwa skarbu z dnia 28 grudnia 1868 (Dz. u. p. Nr. 158), tudzież z dnia 27 stycznia 1877 (Dz. u. p. Nr. 8) i z dnia 13 kwietnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 39), za obligacye pożyczek loteryjnych z lat 1854 i 1860 nowe, tegoż rodzaju obligacye (z kuponami) z temi samemi numerami seryi i wygran, obligacye pożyczki loteryjnej z r. 1860 ściśle według obwieszczenia ministerstwa skarbu z dnia 30 marca 1869 (Dz. u. p. Nr. 37), z kontrasygnaturą komisji rady państwa do kontroli długu państwa.

Gdyby tymczasem jedna albo druga z dewinkulowanych obligacyj pożyczki loteryjnej została wylosowana, natenczas, zamiast sporządzenia nowego papieru obiegowego, nastąpi wypłata w gotowiźnie podług przepisów powyższego §. 18.

Od każdej obligacyi długu jednolitego, która stronie ma być wydana, trzeba złożyć podług przepisów podanych przy końcu §. 6 niniejszego obwieszczenia, należytość za blankiet, wynoszącą obecnie 20 cent. wal. austr., od każdej nowo sporządzonej obligacyi pożyczek loteryjnych z lat 1854 i 1860, należytość za blankiet, wynoszącą obecnie 10 cent. wal. austr. i kwotę za koszta druku nowego losu.

Nowe obligacye a względnie kwoty w gotowiźnie za wylosowane tymczasem obligacye razem z odsetkami wyrównawczemi, jeżeli się należą, wydaje stronie kasa lub urząd, do którego podano papiery obiegowe, mające uledz dewinkulacyi, za zwrotem rewersu (recepisu) i za pokwitowaniem na tymże, tudzież za zwrotem należytości za blankiety i koszta druku.

Jeżeli obligacye mają być wydane do rąk pełnomocnika, tenże winien złożyć w kasie uwierzytelnione pełnomocnictwo właściciela obligacyj.

§. 22.

Od zarządzeń c. k. kasy długu państwa, w obwieszczeniu niniejszem wzmiankowanych, mogą strony założyć rekurs do c. k. dyrekcji długu państwa, od decyzji zaś tej ostatniej do c. k. ministerstwa skarbu, w myśl rozporządzenia tego ministerstwa z dnia 19 października 1871 (Dz. u. p. Nr. 123).

Dunajewski r. w.

W y k a z

Wzór A.

obligacyi, z powodu zamierzonego zasilnienia się (nazwisko i godność) z (nazwisko i godność) przez podpisanego jako wojskowa kancya małżonka w kasie . . . . . w . . . . . złożonych.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nr.	Serya	Data	Rodzaj obligacyi	Wartość nominalna	Procent	Na kogo obligacya opiewa	Ostatni termin wypłacenia odsetek	Kto ma pobierać odsetki	Czy i pod jakimi okolicznościami	W której kasie	U w a g a
6380	—	1 lutego 1870	Konta w mon. papierowej	10.000 zł.	50/0	A. L.	1 lutego 1872	Małżonek	Za kwitem uwierzyciel-nonym	Urząd podatkowy w Korneuburgu	Akt deklaracyi i przelew A. L., łączący się obligacyi Nr. 6380 zawierają się.
31	180	4 marca 1854	Pożyczka loteryjna z roku 1854	250 zł.	4%	Okaziciel	1 kwietnia 1872	detto	detto	detto	

Suma ogólna: (głoskami).

. . . . . dnia . . . . . 18 . . . . .

N. N.

(Nazwisko, godność i mieszkanie).

Wzór B.

Kasa wypłacająca .....

Arkusz wypłaty odsetek

dla .....

jako uprawnion..... do pobierania odsetek od winkulowanej z zastrzeżeniem prawa własności.....

.....jako

Wojskowa kaucya małżeńska

dla ..... i je ..... małżon

obligacyi długu państwa

N u m e r			Data	Kapitał	Odsetki wynoszą w złotych				Początek poboru odsetek
Serya	Wygr.	Oddział		zł.	za 1 rok		za 1/2 roku		
					zł.	c.	zł.	c.	
			18						1 18.....
					w				

U w a g a.

Do wypłaty odsetek trzeba za każdym razem przynieść ten arkusz wypłaty i kwit. Prosząc o przekazanie innej kasie wypłaty odsetek, trzeba złożyć arkusz wypłaty w kasie, która je dotąd wypłacała lub w tej, w której chciałoby je na przyszłość pobierać. Ten arkusz wypłaty wolno małżonkowi tylko drugiemu małżonkowi odstąpić lub u niego zastawić a zresztą nikomu i u nikogo; wszelki akt taki na rzecz trzeciej osoby nie ma skutku prawnego.

L.....

Z c. k. kasy długu państwa.

Wiedeń, dnia ..... 18.....

Wypłacone odsetki.

Dnia	Za czas aż do	K w o t a		Potwierdzenie kasy	U w a g a
		zł.	c.		

L..... Wypłata odsetek została tu wstrzymana od dnia ..... 18.....

dnia ..... 18.....

(Pod tą formułą wstrzymania trzeba wycisnąć pieczęć urzędową i położyć 2 podpisy.)

K w i t

na (wypisać głoskami) zł. . . . . c. wal. austr., które podpisane . . jako uprawnione . . do pobierania odsetek od następującej obligacyi (renty . . . . lub pożyczki loteryjnej . . . .) za wyrażony czas

Numer	Data	Kapitał	Obligacya opiewa		O d s e t k i			
			na	jako wojskowa kaucya małżeńska dla	termin		kwota po strące- niu podatku	
					od	do	zł.	c.
obligacyi								

z kasy ..... w ..... rzeczywiście otrzymał.
urzędu

..... dnia ..... 18 .....

odpis strony.

WZÓR D.

<p>N^o</p> <p>(Książka sznurowa.)</p> <p>Nazwisko strony</p> <p>Złożono</p> <p>do częściowej deminkulacyi</p> <p>obligac... renty</p> <p>Ilość sztuk</p> <p>Suma imienna</p> <p>Wydać</p> <p>Obligacye na imię ..... zł.</p> <p>" " okaziciela ..... zł.</p> <p>Razem: ..... zł.</p> <p>w odsetkach ..... zł. .... c.</p>	<p style="text-align: center;">N^o</p> <p style="text-align: center;">Poświadczenie odbioru</p> <p>sztuk ..... przez ..... do częściowej deminkulacyi złożon ..... jako wojskowa kaucya małżeńska winkulowan ..... obligacy ..... w sumie imiennej złotych ..... za które składającemu podpisana kasa po upływie ..... dni, odgwszy znajdujący się obok kwit tymczasowy, wyda winkulowan ..... obligacy ..... w sumie imiennej złotych ..... a jak tylko złożenie w wspólnem ministerstwie wojny potwierdzeniem na odwrotnej stronie dołączonem, będzie udowodnione, — za pokwitowaniem i zwrotem niniejszego poświadczenia odbioru, ... obligacy ..... na okaziciela w sumie imiennej złotych ..... Strona ma zapłacić: C. k. kasa dżugu państwa. zwrot odsetek ..... Wydział wojsk. kaucyi małżeńsk. należytość za blankiet ..... Wiedeń, ... 18.</p> <p>Odbiór: ..... kontrolor.</p> <p>Obligacyj na imię w sumie ..... likwidator. (według kwitu tymczasowego z dnia ..... 18.....)</p> <p>Obligacyj na okaziciela w sumie ..... Razem: ..... a w odsetkach ..... zł. .... c. potwierdza ..... Wiedeń, ... 18.....</p>
<p>Wiedeń, ... 18.....</p> <p>od c. k. kasy dżugu państwa odebrał dla złożenia w wspólnem ministerstwie wojny.</p> <p>Wskazanych jako wojskowa kucya małżeńska w sumie imiennej złotych</p> <p>sztok obligacy ..... renty</p> <p>na ..... która podpisana</p> <p style="text-align: right;">Kwit tymczasowy</p> <p>do N^o .....</p>	

L.....

Now.....obligac.....renty.....

mając.....pozostać na kaucyj matzbeniskę.....

w sumie lmiennej złotych

został.....tu złożon.....

Wspólne ministerstwo wojny.

Wiedeń.....18.....

Pieczęć

155.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 25 września 1883,

o postępowaniu przy składaniu obligacyj funduszków indemnizacyjnych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na kaucyje małżeńskie wojskowych, przy pobieraniu odsetek od tychże, tudzież przy dewinkulacji lub przenoszeniu takich obligacyj na inną osobę.

Z powodu uchwalonej przez wspólne ministerstwo wojny zmiany w postępowaniu z papierami publicznymi, służącymi za wojskową kaucyą małżeńską — w skutek czego postępowanie z obligacyami długu państwa, na ten cel przeznaczonemi, uregulowane zostało na nowo obwieszczeniem jednocześnie wydanem (Dz. u. p. Nr. 154), wypadło zmienić odpowiednio także odnośne przepisy rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 31 sierpnia 1858 (Dz. u. p. Nr. 143), tyczącego się obligacyj indemnizacyjnych, które dotychczas obowiązywało.

Przeto c. k. ministerstwo skarbu, porozumiawszy się z wspólnem ministerstwem wojny, c. k. ministerstwem spraw wewnętrznych i interesowanemi wydziałami krajowemi, wydało następujący nowy przepis o postępowaniu przy składaniu na wojskową kaucyą małżeńską obligacyj indemnizacyjnych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, jakoteż przy pobieraniu odsetek od tychże, tudzież przy dewinkulacji lub przenoszeniu takich obligacyj na inną osobę, a który nabywa mocy od dnia 1 listopada 1883.

Ponieważ nowy przepis (Dz. u. p. Nr. 154), tyczący się obligacyj długu państwa, ma być w ogólności stosowany także do obligacyj indemnizacyjnych, z tą tylko różnicą, że dla tych ostatnich dowód złożenia i bilety rentowe zostaną zatrzymane, przeto rozporządzenie niniejsze opisuje szczegółowo postępowanie, tyczące się obligacyj indemnizacyjnych, o tyle tylko, o ile to różni się od przewidzianego przepisu, zresztą zaś odwołuje się do postanowień tego ostatniego.

Wszystkie pierwopisy poświadczeń złożenia obligacyj indemnizacyjnych, przeznaczonych na wojskowe kaucyje małżeńskie, leżące obecnie w urzędzie ogólnym depozytów wojskowych, opatrzone będą formułą winkulacyjną przez prezesa najwyższego Trybunału wojskowego i właściwego referenta podpisaną, jakoteż pieczęcią urzędową, poczem wspólne ministerstwo wojny, za pośrednictwem komendy terytoryalnej wojskowej (admiralatu portowego w Polju), wyda je stronom do odebrania uprawnionym, a odbierze od nich doręczony im w swoim czasie uwierzytelniony odpis poświadczenia złożenia i autentycznego odpisu kwitu depozytowego i na przyszłość postępować się z niemi będzie stosownie do niniejszego obwieszczenia.

§. 1.

Do złożenia obligacyj indemnizacyjnych na wojskową kaucyą małżeńską, wygotować trzeba przepisane w §fie 2 wydanego jednocześnie obwieszczenia o postępowaniu z obligacyami długu państwa (Dz. u. p. Nr. 154), wykazy (wzór A)

i akty deklaracyi w taki sposób, że do obligacyj każdego funduszu osobny wykaz i osobny akt deklaracyi, na te obligacye opiewający, dołączyć należy.

Również, gdy na tę samą kaucyą kilka osób składa obligacye, choćby tego samego rodzaju, każda z nich dołączyć ma taki osobny akt deklaracyi.

§. 2.

Gdy obligacye indemnizacyjne nie opiewają na nazwisko niezależne, to jest, gdy stósownie do ich osnowy prawo właściciela do rozrządzania nimi jest ograniczone, dołączyć należy do wykazu także dowody, z którychby wynikało, że ograniczenie to zostało uchylone, albo, że pomimo tego ograniczenia, obligacye na kaucyą mogą być przeznaczone.

O ile obligacye takie, stósownie do osnowy swojej, nie są własnością składającego kaucyą, potrzeba także udowodnić dokumentami, że własność przeszła na niego.

Gdy obligacye opiewają na nazwisko niezależne, w którym to razie powinny być opatrzone wszystkimi kuponami do nich należącemi, jeszcze nie płatniemi, dostateczne jest, aby ten, na którego obligacya opiewa, napisał na odwrotnej stronie żyro lub ustępstwo.

§. 3.

Wykazy, stósownie do obu poprzedzających paragrafów wygotowane i dokumentami opatrzone, podać należy do załatwienia w myśl §§. 4 i 5 jednoczesnego obwieszczenia (Dz. u. p. Nr. 154) do tej kasy funduszu indemnizacyjnego, która obligacye wydała, gdyby zaś zachodziły wątpliwości większej wagi, rozstrzygnąć je ma Władza nad tą kasą przełożona, to jest, co się tyczy obligacyj funduszków indemnizacyjnych wschodniej i zachodniej Galicyi, tudzież Wielkiego księstwa krakowskiego, c. k. Namiestnictwo we Lwowie, jako dyrekecyja funduszu indemnizacyjnego, co się tyczy innych obligacyj indemnizacyjnych, właściwy Wydział krajowy.

§. 4.

Gdy nie zachodzi żadna przeszkoda, kasa funduszu indemnizacyjnego wygotuje dla właścicieli obligacyj poświadczenie złożenia (wzór *B*), dla uprawnionych do pobierania odsetek, bilet rentowy (wzór *C*), podpisane przez obu wyższych urzędników kasowych i pieczęcią urzędową potwierdzone.

Poświadczenie złożenia i bilet rentowy wyda kasa stronie w sposób przepisany w §. 7 jednoczesnego obwieszczenia (Dz. u. p. Nr. 154).

§. 5.

Pierwopis poświadczenia złożenia i bilet rentowy z dołączeniem pierwopisu pozwolenia na zawarcie małżeństwa, tudzież odpisu każdego poświadczenia złożenia i biletu rentowego, stępem 15centowym, jakoteż odpisu aktu deklaracyi, stępem 50centowym opatrzonego, ma strona podać z prośbą, stępem 50centowym opatrzoną, wprost do wspólnego ministerstwa wojny, które je posyła do najwyższego Trybunału wojkowego w celu zbadania, czy mogą być przyjęte.

Jeżeli warunków ustawowych dopełniono, pierwopis aktu deklaracji, tudzież odpisy poświadczenia złożenia i biletu rentowego, zatrzymane będą w aktach a pierwopis poświadczenia złożenia opatrzony zostanie formułą winkulacyjną, przez prezesa i właściwego referenta najwyższego Trybunału wojskowego podpisaną, jakoteż pieczęcią urzędową i po zapisaniu znamion winkulacji w księdze kaucyj małżeńskich, w tymże trybunale utrzymywanej, razem z bilettem rentowym, pozwoleniem na zawarcie małżeństwa, jakoteż odpisem aktu deklaracji, odesłany będzie do dyrekcji ekspedytu wspólnego ministerstwa wojny, ten zaś, po poprzednim urzędowym uwierzytelnieniu ostatniego odpisu, dołączy je do wygotowania urzędowego, które stronie do odebrania uprawnionej przesłane będzie wprost lub za pośrednictwem niższej Władzy.

§. 6.

Bilet rentowy tylko przez jednego z małżonków drugiemu a zresztą nikomu na własność odstąpiony lub zastawiony być nie może.

Wszelki akt, tyczący się odstąpienia lub zastawienia biletu rentowego trzeciej osobie, jest nieważny i nie można rościć sobie na podstawie takiego aktu żadnych pretensyj.

Natomiast poświadczenie złożenia może być na własność ustąpione lub zastawione, aczkolwiek tylko bez nadwężenia ciężącego na niem ostrzeżenia kaucyjnego, jakoteż praw owej osoby, która ma pobierać odsetki (§§. 9 i 10).

Wszelako ustępstwo takie lub zastawienie jest ważnem dla trzecich osób tylko wtedy, jeżeli z jednoczesnem złożeniem pierwopisu poświadczenia złożenia i odpisu aktu deklaracji oznajmione zostało weześnie wspólnemu ministerstwu wojny, które je zanotuje na tem poświadczeniu złożenia, jakoteż na odpisie aktu deklaracji a jednocześnie na pierwopisie aktu deklaracji i odpisie poświadczenia złożenia.

§. 7.

W razie postradania biletu rentowego, postąpić sobie należy w myśl §fu 10 jednoczesnego obwieszczenia (Dz. u. p. Nr. 154), tyczącego się postradania arkusza wypłaty odsetek, z tą różnicą, że próby tamże wzmiankowane podawać trzeba nie do dyrekcji długu państwa, lecz do właściwej Władzy funduszu indemnizacyjnego (§. 3).

W skutek podania należycie opatrzonych dokumentami, wygotowany będzie nowy bilet rentowy ze zmienioną liczbą i datą, który rzeczona administracya funduszu prześle wspólnemu ministerstwu wojny, to zaś, pozostawiwszy sobie odpis, uczyni odpowiedni zapisek o nieważności postradanego biletu rentowego a nowy bilet rentowy doręczyć każe stronie.

§. 8.

Gdy strona postrada poświadczenie złożenia, postarać się winna o umorzenie go w Trybunale pierwszej instancji, mającym siedzibę urzędową tam, gdzie jest kasa funduszu indemnizacyjnego, która poświadczenie złożenia wydała.

Na zasadzie orzeczenia amortyzacyi, dopóki trwa winkulacya kaucyjna, może strona żądać w kasie funduszu indemnizacyjnego, aby jej wydano nowe poświadczenie złożenia, jakoteż, po zniesieniu winkulacyi kaucyjnej, prosić wspólne ministerstwo wojny o upoważnienie do odebrania obligacyj.

W pierwszym przypadku postępuje się stósownie do ostatniego ustępu §. 7 i odpowiednio przepisom §fu 5go.

§. 9.

Dopóki małżeństwo istnieje, odsetki od obligacyj kaucyjnych wypłacane będą małżonkowi lub małżonce, stósownie do osnowy biletu rentowego. Jeżeli w tej mierze nastąpić ma zmiana, trzeba oznajmić o tem w sposób przepisany w drugim ustępie §fu 9go jednoczesnego obwieszczenia (Dz. u. p. Nr. 154), z dołączeniem biletu rentowego, Władzy funduszu indemnizacyjnego, która poleci kasie, aby w księdze likwidacyj i na bilecie rentowym położyła odpowiedni zapissek i zawiadomiwszy jednocześnie wspólne ministerstwo wojny celem zanotowania zmiany na odpisie biletu rentowego, wydała bilet rentowy stronie.

§. 10.

Po śmierci małżonka, odsetki od wojskowych kaucyj małżeńskich należą się wdowie. Ale jeżeli bilet rentowy nie opiewa na jej imię, winna postarać się o legitymacyą, wzmiankowaną w §fie 12 jednoczesnego obwieszczenia (Dz. u. p. Nr. 154) a następnie złożyć tę legitymacyą i bilet rentowy z prośbą o zanotowanie zmienionego uprawnienia do poboru odsetek, u Władzy odpowiedniego funduszu indemnizacyjnego, która w tej mierze postąpić ma w myśl poprzedzającego paragrafu.

§. 11.

Odsetki od obligacyj indemnizacyjnych, złożonych na wojskową kaucyą małżeńską, pobierać należy za okazaniem biletu rentowego w tej kasie funduszu indemnizacyjnego, która bilet rentowy wydała.

Odsetki od wszystkich obligacyj indemnizacyjnych, w tym samym bilecie rentowym wymienionych, wypłacane będą jednocześnie w terminach półrocznych. Jeżeli więc przeznaczono na wojskową kaucyą małżeńską obligacye indemnizacyjne tego samego funduszu, ale z rozmaitemi terminami poboru odsetek, a chciabymy pobierać odsetki od wszystkich obligacyj jednocześnie, trzeba przed złożeniem tych obligacyj postarać się najprzód w odpowiedniej kasie funduszu indemnizacyjnego o ich przepisanie na obligacye z temi samymi terminami wypłaty odsetek.

Gdy zaś strona życzy sobie pobierać odsetki od wszystkich, albo przynajmniej od niektórych obligacyj we właściwym czasie płatności, w którym to razie byłoby potrzebne według okoliczności przepisanie pewnej części obligacyj, wygotowany będzie osobny bilet rentowy do obligacyj każdego terminu płatności odsetek.

§. 12.

Odsetki od obligacyj, wymienionych w tym samym bilecie rentowym, wypłacane będą za kwitem wolnym od stępla, zawierającym dokładne wyrażenie istotnych znamion biletu rentowego i terminu płatności odsetek, przez uprawnio-

nego do pobierania odsetek podpisanym, a podług wzoru dołączonego do każdego biletu rentowego, wygotowanym, okazicielowi kwitu i kasa nie odpowiada ani za prawdziwość podpisu na kwitach, ani za tożsamość okaziciela kwitu z osobą uprawnioną do pobierania odsetek.

Jeżeli strona uprawniona do pobierania odsetek chce zabezpieczyć się przeciwko podstępnemu przywłaszczeniu, może już wtedy, gdy daje kaucyą (przez odpowiednie wypełnienie rubryki 9 wykazu, wzór A), albo też dopiero w przyszłości, wówczas jednak tylko z okazaniem biletu rentowego, zażądać w kasie, aby odsetki wypłacała tylko temu, kto z kwitem przyniesie także bilet rentowy, albo kto przyniesie kwit sądownie lub notaryalnie uwierzytelniony.

Uwierzytelnienie sądowe kwitu nie podlega ustawowej należytości.

Jeżeli uprawniony do pobierania odsetek chce, aby je kwitowała trzecia osoba, ta trzecia osoba winna złożyć w kasie pełnomocnictwo uprawnionego do pobierania odsetek z podpisem uwierzytelnionym.

§. 13.

Kasa winna osobie, w myśl biletu rentowego uprawnionej do pobierania odsetek, wypłacać odsetki dopóty, dopóki nie będzie uwiadomiona, że osoba ta nie ma już prawa pobierać odsetek.

Właściciel zatem obligacyi, jeżeli nie jest oraz uprawnionym do pobierania odsetek, winien sam starać się o to, aby kasa była urzędownie jak można najprędzej zawiadomiona, gdy się to prawo skończy.

Ze względu, że kasa nie może być urzędownie natychmiast zawiadomiona, właściciel obligacyi może kasę nawet ustnie uwiadomić, iż prawo wzmiankowane ustało i żądać, aby wypłata odsetek została wstrzymana. Może także żądać, aby kasa potwierdziła na okazanym jej poświadczeniu złożenia, iż otrzymała od niego ustne o wzmiankowanej okoliczności zawiadomienie. Ale jeżeli w przeciągu następných sześciu tygodni nie postara się, ażeby kasa otrzymała urzędowe o tem skończeniu się uwiadomienie, kasa ma prawo i obowiązek wydawać znowu odsetki za kwitem osoby, podług biletu rentowego do ich pobierania uprawnionej i za te wypłaty odsetek nie odpowiada już właścicielowi obligacyi.

§. 14.

Ponieważ obligacye indemnizacyjne, gdy zostaną wylosowane, nie mogą już służyć nadal za wojskową kaucyą małżeńską, przeto kasy funduszu indemnizacyjnego winny za pośrednictwem Władzy funduszu donieść o wylosowaniu każdej obligacyi, służącej za wojskową kaucyą małżeńską, wspólne ministerstwo wojny, które każe uwiadomić o tem stronę, iżby dała nową kaucyą małżeńską.

Właściciel wylosowanej obligacyi obowiązany jest jeszcze przed upływem terminu wypłaty dać inną odpowiednią wojskową kaucyą małżeńską, od którejby odsetki roczne wynosiły najmniej tyle, co od obligacyi wylosowanej.

§. 15.

Gdy nową kaucyą składa się znowu w obligacyach tego samego funduszu indemnizacyjnego, uczynić należy najprzód to wszystko, co w §§fach 1 aż do 3 niniejszego obwieszczenia jest przepisane, poczem, jeżeli złożone obligacye

uznane zostaną za zdatne na kaucyę, kasa wyda stronie receptis tę okoliczność potwierdzający, podpisem starszego urzędnika i pieczęcią urzędową opatrzony a zwróci jej akt deklaracyi.

Następnie strona podać ma do wspólnego ministerstwa wojny prośbę o pozwolenie na dewinkulacyę i wypłacenie wylosowanych obligacyj, dołączając do prośby ten receptis, akt deklaracyi i odpis tegoż, stępem 50centowym opatrzony, pierwopisy poświadczenia złożenia i biletu rentowego, odnoszącego się do dotychczasowych obligacyj kaucyjnych, jakoteż odpis pierwotnego aktu deklaracyi urzędownie uwierzytelniony.

§. 16.

Jeżeli wspólne ministerstwo uzna uzupełnienie kaucyi za mogące być przyjętem, wygotuje dokument podpisany przez właściwego referenta najwyższego Trybunału wojskowego, pieczęcią urzędową opatrzony, upoważniający stronę do odebrania kwoty przypadającej za wylosowane obligacye i każe jej doręczyć to upoważnienie razem z receptisem kasowym a poświadczenie złożenia, opatrzone odpowiedniemi pozwoleniami wydania, prześle razem z biletem rentowym Władzy owego funduszu indemnizacyjnego.

Następnie w skutek zarządzenia tej ostatniej Władzy, gdy rzeczzone upoważnienie, receptis i wolne od stępla poświadczenie odbioru zostanie złożone a żadna zresztą nie zachodzi przeszkoda, kasa wypłaci stronie przypadającą kwotę wylosowaną i wygotuje do pozostających jeszcze i nowych obligacyj, nowe poświadczenie złożenia, tudzież nowy bilet rentowy i prześle te dokumenta wspólnemu ministerstwu wojny za pośrednictwem Władzy funduszu indemnizacyjnego.

Ministerstwo zanotuje skuteczną zamianę obligacyj na pierwotnym akcie deklaracyi i jego odpisie, sporządzi odpisy nowego poświadczenia złożenia, tudzież biletu rentowego i zatrzyma je w aktach, równie jak pierwopis aktu deklaracyi do kaucyi uzupełniającej, a pierwopis poświadczenia złożenia i biletu rentowego, tudzież odpis aktu deklaracyi odeśle stronie z zachowaniem przepisów, podanych w §fie 5 niniejszego obwieszczenia.

§. 17.

Gdy kaucya, która ma być dana w miejsce wylosowanych obligacyj, złożona zostanie w obligacyach innego funduszu indemnizacyjnego, postąpić należy jak przy pierwotnem złożeniu, stósownie do §§fów 1—4 niniejszego obwieszczenia a następnie podać do wspólnego ministerstwa wojny prośbę o przyjęcie uzupełnienia kaucyi, tudzież pozwolenie na dewinkulacyę i wypłacenie obligacyj wylosowanych, dołączając do tej prośby pierwopisy dokumentów i załączki w §fie 5 wzmiankowane, poczem dalsze zarządzenia wydane będą w myśl §fu 16go.

Podobnie postępuje się, gdy uzupełnienie kaucyi ma być dane nie w obligacyach indemnizacyjnych, lecz w inny sposób, według przepisów dozwolony.

§. 18.

Ponieważ kasa wypłaca kwotę wylosowaną, za obligacye dewinkulowane przypadającą, temu, kto przyuiesie upoważnienie w §fie 16tym wzmiankowane,

recepis i poświadczenie odbioru a nie odpowiada za tożsamość okaziciela z właścicielem, przeto ten ostatni, składając uzupełnienie kaucyi, może dla zabezpieczenia się żądać, ażeby wypłacono tylko za złożeniem rzeczonych dokumentów i uwierzytelnionego poświadczenia odbioru.

Gdy suma wylosowana ma być wydana do rąk pełnomocnika, tenże winien okazać uwierzytelnione pełnomocnictwo.

§. 19.

Jeżeli właściciel wylosowanych obligacyj nie uzupełni odpowiednio kaucyi małżeńskiej aż do nadejścia terminu wypłaty, wspólne ministerstwo wojny ma prawo rozrządzić wylosowanemi obligacyjami o tyle, że może kapitał odebrać i ulokować go znowu korzystnie w sposób dla wojskowych kaucyj małżeńskich dozwolony, atoli bez uszczerbku dla stosunków prawnych i zastrzeżeń, które na wylosowanych obligacyjach ciążyły a na które trzeba mieć wzgląd także wtedy, gdy z sumy wylosowanej pozostanie do rozrządzenia reszta.

§. 20.

W miejsce obligacyj indemnizacyjnych, złożonych na wojskową kaucyą małżeńską, można także pod warunkami wyrażonemi w pierwszym ustępie §fu 19go jednoczesnego obwieszczenia (Dz. u. p. Nr. 154), dać całkiem lub po części inną kaucyą, w którym to razie uprawniony do pobierania odsetek, dając właścicielowi obligacyj pozwolenie tamże wzmiankowane, winien mu doręczyć bilet rentowy.

Do zamiany takiej stosowane będą odpowiednio postanowienia §§. 15 aż do 18 niniejszego obwieszczenia. Też same postanowienia stosowane będą oraz w takim przypadku, gdy w skutek pozwolenia na zmniejszenie kaucyi, część obligacyj kaucyjnych ma być wydana.

§. 21.

Gdy kto żąda zwrotu obligacyj złożonych na wojskową kaucyą małżeńską z tej przyczyny, iż stosunek kaucyjny został rozwiązany, właściciel obligacyj winien podać do wspólnego ministerstwa wojny prośbę o pozwolenie, aby je wydano, stępem 50centowym opatrzoną, z udowodnieniem tej okoliczności i dołączeniem poświadczenia złożenia.

Gdy ministerstwo uzna, że prośba jest usprawiedliwiona, natenczas, wykreślając kaucyą w księdze kaucyj małżeńskich, jednocześnie zwróci stronie poświadczenie złożenia, opatrzone formułą dewinkulacyjną, przez prezesa i właściwego referenta najwyższego Trybunału wojskowego podpisaną i pieczęcią urzędową zatwierdzoną, jakoteż pierwopis aktu deklaracyi i zarazem uwiadomić o tem Władzę owego funduszu indemnizacyjnego, a oraz o zastrzeżeniach, gdyby na kaucyi ciążyły.

W skutek tego uwiadomienia, Władza indemnizacyjna zarządzi natychmiast zanotowanie w kasie pozwolenia na wydanie, jakoteż wstrzymanie wypłaty odsetek na podstawie biletu rentowego.

§. 22.

Właściciel obligacyj winien następnie poświadczenie złożenia, formułą dewinkulacyjną opatrzone, jakoteż bilet rentowy złożyć za rewersem w kasie, która,

jeżeli formuła dewinkulacyjna zgadza się z zanotowanym pozwoleniem wydania i jeżeli nie ciąży żadne zastrzeżenia nie pozwalające wydania obligacyj, wyda obligacye z bieżącymi odsetkami od ostatniego terminu płatności za zwrotem recepty i złożeniem poświadczenia odbioru, które jest wolne od stępla.

Jeżeli właściciel kaucyi nie był oraz uprawnionym do pobierania odsetek, winien najprzód, celem uzyskania biletu rentowego, porozumieć się z uprawnionym do pobierania odsetek albo jego następcami prawnymi, legitymującymi się należycie we względzie części odsetek za czas aż do rozwiązania stosunku kaucyjnego, gdyby się miała należeć; wydanie biletu rentowego właścicielowi obligacyj, oznacza oraz, że osoby rzeczzone zrzekają się wszelkich roszczeń do odsetek, jeżeli ich jeszcze nie odebrały.

Przepisy powyższe nie naruszają skutków prawnych sądowego zapowiedzenia, sądowego zajęcia lub przysądzenia.

Dunajewski r. w.

U w a g i.

1. Odsetki wypłacane będą w terminach półrocznych, w uniejszym bilecie rentowym wyrażonych, za kwitem wolnym od stępla, podług dołączonego wzorn wygotowanym.
2. Wypłacać się będzie okazicielowi kwitu należycie wygotowanego; kasa nie odpowiada za prawdziwość podpisu na kwicie i za tożsamość okaziciela kwitu z osobą uprawnioną do pobierania odsetek.
3. Kto chce zabezpieczyć się od podstępnego przywłaszczenia, może za okazaniem niniejszego biletu rentowego żądać, aby kasa wypłacała odsetki tylko temu, kto prócz kwitu okaże także bilet rentowy, lub przyniesie kwit sądowo uwierzytelniony.
Uwierzytelnienie kwitu nie podlega należytości ustawowej.
4. Jeżeli do wygotowywania kwitu upoważniona zostanie trzecia osoba, trzeba w kasie złożyć dane tej osobie pełnomocnictwo sądowo uwierzytelnione.
5. Po śmierci małżonka, odsetki należą się w każdym razie wdowie. Ale jeżeli bilet rentowy nie opiewa na jej imię, winna postarać się za pośrednictwem przełożonej Władzy wojskowej, aby komenda terytoryalna wojskowa, w której okręgu mieszka, wydała poświadczenie tej treści: że małżonka jest uprawniona do pobierania odsetek. Poświadczenie to ma wdowa lub ktoś trzeci jej imieniem złożyć w tej kasie, w której odsetki będą wypłacane.
6. Odsetki wypłacane będą w kasie.....w.....
7. Gdy zginie bilet rentowy, właściciel jego winien za pośrednictwem swojej przełożonej Władzy podać o wygotowanie nowego biletu rentowego, w podaniu tem wyrazić wszystkie istotne znamiona, t. j. liczbę, datę i sumę półrocznych odsetek, albo przynajmniej rok wygotowania postradanego biletu rentowego; zarazem dołączyć należy rewers tej treści, że z tytułu zgubionego biletu rentowego (którego wszystkie istotne znamiona trzeba przytoczyć), nie może i nie będzie rościć sobie żadnych pretensyj. Gdyby istotne znamiona biletu rentowego nie były mu wiadome, winien najprzód prosić za pośrednictwem swojej przełożonej Władzy o ich wyjawienie, iżby mógł wygotować rewers podług przepisu.

W z ó r k w i t u.

(Bilet rentowy Nr. .... z dnia .....))

Potwierdzam, że kwotę zł. .... c. t. j. ....

w. a., jako półroczne odsetki, od ..... aż do .....

przypadające, a które się mi stosownie do powyższego biletu rentowego, z potrąceniem podatku ustawowego, należą a to od następujących obligacji indemnizacyjnych:

L.	z dnia	na	L.	z dnia	na .....
..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..
..	..	..	..	..	..

z kasy ..... w .....
rzeczywiście odebrałem.

.....dnia.....

(Miejsce i dzień wygotowania.)

(Podpis.)

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVIII. — Wydana i rozesłana dnia 9 października 1883.

156.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, handlu, rolnictwa, skarbu i obrony krajowej z d. 22 września 1883, wydane za porozumieniem się z wspólnem ministerstwem wojny,

zmieniające niektóre postanowienia, podane w rozporządzeniu z dnia 2 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 68), zawierające przepisy przemysłowe i policyjne o wyrobie środków rozsadzających i obchodzeniu się z temiż.

Ze względu, że używanie środków rozsadzających, bywa przyczyną przygód nieszczęsnych, rozporządza się co następuje:

Artykuł I.

Zmienia się osnowę §§. 4, 44, 76, 80, 94, 99, 100, 101 i 115 rozporządzenia z dnia 2 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 68), zawierającego przepisy przemysłowe i policyjne o wyrobie środków rozsadzających i obchodzeniu się z nimi i odtąd opiewać one mają jak następuje:

§. 4.

Środki rozsadzające, jakoteż ich gatunki, wtedy tylko wolno z wyjątkami w 3 i 4 ustępie niniejszego paragrafu wzmiankowanemi, wyrabiać, jakoteż ich używać lub nimi kupczyć, gdy dopuszczalność ich będzie uznana.

Dopuszczenie do wyrabiania służy tylko tej osobie lub temu przedsiębiorstwu, które je uzyskało.

Wyrabianie środków rozsadzających w pracowniach chemicznych szkół głównych w celach umiędzynarodowionych jest dozwolone pod odpowiedzialnością dyrektorów pracowni, mianowicie we względzie odpowiedniego zachowywania i zapobiegania wszelkiemu nadużyciu.

Do wyrabiania środków rozsadzających na próbę, w zamiarze starania się o ich dopuszczenie, tudzież do badania środków rozsadzających i do prób ze środkami rozsadzającymi jeszcze nie dopuszczonemi, potrzebne jest pozwolenie

Władzy administracyjnej powiatowej, w obrębie policyjnym Wiednia, Pragi, Lwowa, Krakowa i Tryestu, pozwolenie Władzy policyjnej rządowej, która winna porozumieć się z Władzą administracyjną powiatową. Pozwolenia dać nie wolno, gdy osoba prosząca nie zasługuje na zaufanie, lub gdy w ogóle względy na bezpieczeństwo stoją na przeszkodzie.

§. 44.

Gdy środków rozsadzających jest więcej niż 3 kilogramy, umieszczać je trzeba koniecznie w osobnych magazynach.

Magazyny te są albo fabryczne, albo do sprzedaży, albo wydawcze. Położenie ich, konstrukcja i urządzenie zależą po części od największej ilości środków rozsadzających, które w nich mają być przechowywane, po części zaś od odległości zagrożonych budynków sąsiednich (§. 14).

W magazynie zachowywać nie wolno nigdy większej ilości środków rozsadzających nad tę, która odpowiada pojemności przez Władzę zatwierdzonej.

Środki rozsadzające w ilości aż do 3 kilogramów, wolno zachowywać tylko w takich lokalach sprzedaży lub budynkach niezamieszkałych, o których Władza przemysłowa będzie wprzód uwiadomiona i które uzna za odpowiednie.

§. 76.

Każdą posyłkę środków rozsadzających trzeba zaopatrzyć w list bezpieczeństwa.

Dla posyłek, które oddaje fabrykant lub koncesyonowany przedawca, jeżeli zamknięcie pierwotne jest nienaruszone, przedruk pozwolenia ministeryalnego na przewóz (§. 71) zastępuje miejsce listu bezpieczeństwa.

Posyłki środków rozsadzających, które mają być wprowadzone do obszaru krajów w Radzie państwa reprezentowanych, przezeń przewiezione lub z niego wyprowadzone, winny być zaopatrzone w listy bezpieczeństwa, o których wygotowanie postarać się należy w ministerstwie spraw wewnętrznych.

Dla wszelkich innych przesyłek listem bezpieczeństwa jest list przewozowy, przez posyłającego wygotowany, który jednak winien koniecznie być poświadczony przez Władzę administracyjną powiatową, w obrębie policyjnym Wiednia, Pragi, Lwowa, Krakowa i Tryestu, przez rządową Władzę policyjną na zasadzie udowodnionego prawa nabycia (§. 99).

Listy przewozowe wygotowane przez Władzę, nie potrzebują tego poświadczenia.

Do przesyłania środków rozsadzających wybierać należy taki sposób przewozu, który stósownie do okoliczności daje największe bezpieczeństwo.

§. 80.

Tym samym wozem nie wolno przewozić jednocześnie środków rozsadzających i ludzi.

Każdy wóz naładowany środkami rozsadzającymi, oznaczyć trzeba koniecznie czarną chorągwią.

Jechać wolno tylko stępią i każdemu transportowi środków rozsadzających, wynoszącemu nad 100 kilogramów, towarzyszyć powinien prócz woźnicy, człowiek, umiejący obchodzić się z tym materiałem.

Towarzysz ten poleca, gdzie to uczynić można, usuwanie ognia; gdzie tego uczynić nie można (na kolejach żelaznych, w hutach itp.), służba transportowa

zachowywać powinna należytą ostrożność dla ochronienia ładunku od niebezpieczeństwa pożaru.

Służbie, która powinna się składać z ludzi pewnych, nie wolno palić tytoniu.

Transporty lądowe środków przewozowych, odbywać się winny dobremi gościńcami i drogami, omijać należy ile możności osady i takie części dróg, na których ruch jest ożywiony, lub w pobliżu których znajdują się zakłady pożarem grożące.

W okolicach, w których środki rozsadzające regularnie bywają przewożone i urządzenia szczególne okazują się potrzebnymi, Władza przepisze i ogłosi, jakiego kierunku trzymać się należy.

Gdzie względy miejscowe tego wymagają, oznaczyć należy w ogłoszeniu tem z jak największą bacnością na stosunki obrotu także godziny, w których wolno prowadzić transporty.

Gdzie większa ostrożność jest potrzebna, zarządzić należy, aby na owej przestrzeni środki rozsadzające transportowane były pod dozorem policyjnym i w tym celu nakazać, aby o każdym takim transporcie wcześniej uwiadamiano Władzę, mianowicie kiedy i jak wielka ilość środków rozsadzających do owego miejsca nadejdzie.

Do czynności urzędowych, wzmiankowanych w niniejszym paragrafie, upoważniona jest Władza administracyjna powiatowa, w obrębie policyjnym Wiednia, Pragi, Lwowa, Krakowa i Tryestu, rządowa Władza policyjna, która obowiązana jest porozumieć się z Władzą administracyjną powiatową, z zastrzeżeniem prawa samodzielnego wystąpienia zawsze, gdy bezpieczeństwo publiczne tego wymaga.

Zarządzenia, wydane stósownie do ustępów 7, 8 i 9, obwieścić należy w powiecie i zamieścić je w gazecie krajowej a prócz tego uwiadomić o ich wydaniu interesowane przedsiębiorstwa, mające w powiecie siedzibę.

§. 94.

Do sprzedawania tych środków rozsadzających upoważnione są tylko te osoby, które na to otrzymały pozwolenie od właściwej Władzy przemysłowej (§. 8).

Konsens nadany być może tylko do pewnego oznaczonego miejsca i tylko wtedy, gdy stósowność lokali będzie udowodniona; konsens zawierać ma wyraźną wzmiankę o potrzebie ścisłego przestrzegania przepisów szczególnych, wydanych co do każdego z osobna środka rozsadzającego.

Sprzedawca obowiązany jest przyjąć na skład według możliwości środki rozsadzające, które Władza powierzy mu do tymczasowego zachowania (§. 116).

§. 99.

Środki wybuchające wydawać wolno, wyjąwszy przypadek drugiego ustępu §fu 101 tylko na podstawie książki nabywczej lub karty nabywczej przez Władzę wygotowanej.

Wykazy te wygotowywać będzie Władza administracyjna powiatowa ubiegającego się, w obrębie policyjnym Wiednia, Pragi, Lwowa, Krakowa i Tryestu, rządowa Władza policyjna.

Strona zwrócić ma koszta wyrobu.

Książki nabywcze wydawane będą sprzedawcom, tudzież tym osobom, które ciągle potrzebują środków rozsadzających do wykonywania swego przemysłu lub rzemiosła, jakoto właścicielom kopalni, przedsiębiorcom budowniczym, właścicielom kamieniołomów itp.

Innym osobom do jednorazowego nabycia wydawane będą karty nabywcze.

Książki nabywcze i karty nabywcze wydane być mogą tylko wtedy, gdy ze względu na osobiste stosunki żądającego i i na stosunki przedsiębiorstwa nie potrzeba się obawiać nadużycia, gdy są lokale do zachowania, rozporządzeniu niniejszemu odpowiadające i jest rękojmią umiejętnego obchodzenia się ze środkiem rozsadzającym.

W razie nadużyć, lub gdyby okoliczności kazały obawiać się tychże, Władza odebrać ma wykazy nabywcze a co do środków rozsadzających już nabytych, zarządzić to, czego wymaga wzgląd na dobro publiczne.

Zwyczajnie nie oznacza się, jak długo książki nabywcze mają być ważne. Gdy okoliczności nakazują odstąpić od tej zasady, Władza ograniczyć może ważność książek nabywczych do pewnego czasu.

Karty nabywcze wydawać trzeba na czas oznaczony, najdłużej na trzy miesiące, licząc od dnia wygotowania tejże karty nabywczej. Oznaczając termin, do którego mają być ważne, trzymać się trzeba tej zasady, by czas nabycia był jak najbliższym czasu użycia. Wydając kartę nabywczą, Władza oznaczyć ma także i w karcie nabywczej wyrazić, w ciągu jakiego czasu ilość środka rozsadzającego powinna być koniecznie użyta do oznajmionego celu.

Karty nabywcze jakoteż książki nabywcze na czas oznaczony wydane, stają się po upływie tego czasu nieważnymi. Karty nabywcze tracą także moc swoje po nabyciu tej ilości środka rozsadzającego, którą nabyć pozwolono.

Na karty nabywcze już nie ważne, nie wolno wydawać środków rozsadzających.

Gdy czas wyznaczony w karcie nabywczej do użycia dozwolonej ilości środka rozsadzającego upłynie a ilości tej nie zużytkowano, upoważniony do nabycia winien uwiadomić o tem Władzę, która kartę nabywczą wydała i gdyby Władza ta terminu użycia nie przedłużyła, nie zużytkowaną ilość środka rozsadzającego albo oddać fabrykantowi, sprzedawcy, lub za zezwoleniem Władzy osobom do nabycia uprawnionym, pod warunkiem zapisania w wykazach nabywczych tychże osób, albo zniszczyć sposobem w instrukcyi przepisany.

W takiż sam sposób postąpić sobie należy, gdy przedsiębiorstwo czy też rzemiosło, do którego środki rozsadzające nabyto, kończy się lub zostaje zwinięte i pozostają niezaużytkowane środki rozsadzające.

Wojsko techniczne i Władze wojskowe nie potrzebują osobnego pozwolenia do nabywania.

Nieupoważnionych posiadaczy środków rozsadzających, karać należy w myśl niniejszego rozporządzenia.

§. 100.

Książki nabywcze opiewać mają na nabycie środków rozsadzających, których wyrób i obrót powszechny jest dozwolony i trzeba w nich wyrazić:

- a) nazwisko (firmę) uprawnionego do nabywania;
- b) rzemiosło lub przemysł, do którego wykonywania środek rozsadzający ciągle jest potrzebny;
- c) miejsce wykonywania przemysłu;
- d) według okoliczności termin ważności.

W kartach nabywczych wyrazić trzeba:

- a) nazwisko (firmę) uprawnionego do nabywania;
- b) cel nabycia;

- c) rodzaj środka rozsadzającego;
- d) ilość;
- e) miejsce zachowywania i miejsce użycia;
- f) czas wyznaczony do nabycia;
- g) czas wyznaczony do użycia.

Wydając środek rozsadzający, wydający go zapisać winien w książce wydawczej lub w karcie wydawczej nazwę tego środka (gatunku), tudzież jego ilość, położyć datę i swój podpis.

W tym celu książki nabywcze urządzone być winny jak sznurowe, w ten sposób, aby na każdej karcie można zapisywać naprzeciw siebie po jednej stronie zamówienie a po drugiej stronie odstawa ze szczegółami należycie wypełnionemi pod tą samą liczbą bieżącą.

Przedawca ma prawo wydawać zamówione środki rozsadzające na podstawie wycinków sznurowych, opatrzonych pieczęcią urzędową Władzy.

Każde zamówienie winno być podpisane przez zamawiającego a odstawa przez sprzedawcę.

Sprzedawca ekspedujący posyłkę środka rozsadzającego, winien zwrócić wypełniony wycinek sznurowy, który następnie przymocować należy stale w odpowiednim miejscu książki sznurowej za pomocą podlepiania (paskiem).

Posiadacze książek nabywczych i kart nabywczych, winni zachowywać je starannie dla zapobieżenia nadużyciu i nie wolno im odstąpić ich innym osobom.

§. 101.

Sprzedawca winien utrzymywać regestr sprzedaży środków rozsadzających i zapisywać w nim nazwisko nabywcy, datę wydania, nazwę środka rozsadzającego (gatunek) i jego ilość, jakoteż dowód uprawnienia do nabycia, ten ostatni z wyrażeniem, która Władza dała pozwolenie, tudzież daty i liczby wygotowania książki nabywczej lub karty nabywczej i numeru wycinka sznurowego książki nabywczej.

Gdy przesyłka ma być wywieziona z obszaru krajów reprezentowanych w Radzie państwa, sprzedawca zapisać ma w rejestrze sprzedaży nabywcę, datę wydania, wydany środek rozsadzający (gatunek), tudzież jego ilość i z odwołaniem się do dokumentów, na podstawie których wydaje, datę i liczbę listu bezpieczeństwa (§. 76), jakoteż Władzę, która list bezpieczeństwa wygotowała.

§. 115.

Kierownikom robót i robotnikom zabrania się nosić środki rozsadzające do swoich mieszkań lub do innych magazynów, zamiast do tych, które w następującym następie są wzmiankowane, używać ich do innego celu prócz do tego, do którego im je wydano lub odstępować innym osobom.

Przedsiębiorca winien się postarać, aby magazyny były należycie zamknięte i strzeżone, aby środki rozsadzające wydawano z nich tylko osobom pewnym i tylko w ilości na raz potrzebnej i aby robotnicy skończywszy pracę dzienną, oddali do użytkownika środki rozsadzające, które zachowywać należy w miejscach odpowiednich.

Przedsiębiorca obowiązany jest utrzymywać rejestry, w których zapisywać ma listy środków rozsadzających robotnikom wydane.

Przedsiębiorstwa, materyalów wybuchowych używające, dla których nie istnieją jeszcze zatwierdzone prawidła, określające jak w tychże przedsiębiorstwach postępować należy ze środkami rozsadzającymi, winny wygotować takie prawidła postępowania i przesłać Władzy administracyjnej do zatwierdzenia.

W obrębie policyjnym Wiednia, Pragi, Lwowa, Krakowa i Tryestu, prawidła takie zatwierdzone być mogą tylko w porozumieniu z rządową Władzą policyjną.

Artykuł II.

Książki nabywcze w obiegu będące należy odebrać i wydać natomiast według okoliczności karty nabywcze z zastosowaniem się do przepisów niniejszego rozporządzenia.

Artykuł III.

Przepisy, zawarte w rozporządzeniu niniejszem, odnoszą się także do tych środków rozsadzających, do których w myśl ustępu 2go §fu 7go, stosowane być mają przepisy policyi bezpieczeństwa, tyjące się prochu strzelniczego.

Taaffe r. w.

Falkenhayn r. w.

Weltersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

157.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 3 października 1883,

zmieniające granice obszaru sądu powiatowego czarno-dunajeckiego w Galicyi i termin rozpoczęcia urzędowania tegoż.

Sąd powiatowy czarno-dunajecki, który stosownie do rozporządzenia ministerstwa sprawiedliwości z dnia 16 marca 1882 (Dz. u. p. Nr. 35) ma być zaprowadzony, rozpocznie urzędowanie od dnia 1 stycznia 1884.

Zarazem postanawia się, że gmina Zubsuche z Bystrem, która stosownie do rozporządzenia z dnia 16 marca 1882 (Dz. u. p. Nr. 35) miała być przyłączona do Sądu powiatowego czarno-dunajeckiego, należeć ma nadal do okręgu Sądu powiatowego nowotarskiego.

Prażák r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLIX. — Wydana i rozesłana dnia 27 października 1883.

158.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 6 września 1883,
tyczące się upoważnienia komory głównej w Maryborku do ekspedycyowania oliwy popsutej.

C. k. komora główna w Maryborku upoważniona została do ekspedycyowania oliwy popsutej według Nr. 72 Taryfy cłowej, Uwaga.

Dunajewski r. w.

159.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z dnia 19 września 1883, wydane w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, tudzież ministerstwem wyznań i oświecenia, o wykazywaniu uzdolnienia do obsługi kotłów parowych i do nadzoru nad kotłami parowymi w użyciu będącemi.

§. 1.

Do obsługi kotłów parowych i do nadzoru nad kotłami parowymi w użyciu będącemi, przypuszczać wolno tylko takie osoby, które skończyły 18 rok życia, zalecają się trzeźwością, zasługują na zaufanie, przyswoiły sobie potrzebne wiadomości i biegłość, a uzdolnienie swoje udowodniły zdaniem egzaminu.

§. 2.

Przepisy rozporządzenia niniejszego stosowane będą do wszystkich tych osób, które z przyczyny służby swojej mają wpływ na bezpieczeństwo kotłów parowych w użyciu będących a przeto nietylko do obsługujących kotły parowe (palaczy), lecz także do obsługujących maszyny parowe wszelkiego rodzaju (maszynowych konduktorów), gdy maszyna parowa i kocioł parowy funkcjonują

jako całość nierozdzielna lub tworzą urządzenie spojone (lokomotywy, lokomobile, na parowcach machina ruchodaweza, w stałych, rozdzielonych urządzeniach machinowych, główna machina, lub w braku takiej, każda machina parowa, do której przystósowane są pompy zasilające itd.), nakoniec do tych osób, które stósownie do organizacyi służby obowiązane są do nadzoru nad kotłami parowemi w użyciu będącemi.

§. 3.

Do słuchania egzaminu, w §. 1 wzmiankowanego, mianować będzie osobnych komisarzy egzaminacyjnych ministerstwo handlu w porozumieniu z ministerstwem wyznań i oświecenia z pomiędzy profesorów zawodowych szkół głównych technicznych, szkół przemysłowych rządowych krajowych lub gminnych, zajmujących się techniką machin a w razie potrzeby ministerstwo handlu, w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych, z pomiędzy inżynierów rządowych lub cywilnych a Władza administracyjna krajowa ogłaszać będzie ich nazwiska i siedziby.

Oprócz tego do słuchania owych egzaminów upoważnieni są c. k. komisarze do próbowania kotłów parowych przez Rząd ustanowieni, jakoteż osoby do próbowania kotłów parowych wydelegowane przez towarzystwa, które Rząd upoważnił do nadzoru nad kotłami parowemi w użyciu będącemi.

§. 4.

Kto się ubiega o świadectwo, uprawniające do obsługiwania kotłów parowych i do nadzoru nad kotłami parowemi w użyciu będącemi, winien podać prośbę o przypuszczenie go do egzaminu a to do rektoratu, według okoliczności do dyrekcji jednego z zakładów naukowych, w §. 3 wzmiankowanych, lub do dyrekcji stowarzyszenia, upoważnionego przez Rząd do nadzoru nad kotłami parowemi w użyciu będącemi, albo, jeżeli komisarz egzaminacyjny nie należy do żadnej z przerzeczonych korporacyj, wprost do komisarza egzaminacyjnego.

Prosząc o przypuszczenie do egzaminu, winien kandydat wykazać, że wiek jego odpowiada przepisowi §fu 1go, udowodnić świadectwem służbowem lub świadectwami służbowemi albo świadectwem zwierzchności gminnej, w której okręgu w ostatnim czasie mieszkał, jako zaleca się trzeźwością i zasługuje na zaufanie, a wreszcie złożyć dowód, iż pod nadzorem egzaminowego palacza przy obsłudze kotła parowego przyswoił sobie potrzebną biegłość praktyczną.

Przy obsłudze kotła parowego pełnić trzeba obowiązki przez sześć miesięcy ale czas ten może być skrócony do trzech miesięcy, jeżeli kandydat udowodni, że z dobrym skutkiem skończył szkołę przemysłową rządową, krajową lub gminną, zajmującą się techniką machin albo kurs obsługi kotłów parowych, zaprowadzony w jednej z przerzeczonych szkół lub urządzony staraniem towarzystwa do nadzoru nad kotłami parowemi w użyciu będącemi, przez Rząd upoważnionego.

Kandydat szczególnie uzdolniony może być całkiem uwolniony od zawarowanej powyżej praktyki przy obsłudze kotła parowego. Decyduje w tej mierze ministerstwo handlu, do którego trzeba o to podać prośbę za pośrednictwem Władzy krajowej.

§. 5.

Przed zdaniem egzaminu a według okoliczności egzaminu ponownego (§§. 6 i 7), opłacić ma kandydat takse egzaminacyjną w kwocie trzy złote.

Taksę tę złożyć należy w kasie odpowiedniego zakładu naukowego lub towarzystwa do nadzoru nad kotłami parowymi, albo, gdy komisarz egzaminacyjny nie należy do takiej korporacji, w c. k. urzędzie podatkowym tego powiatu, w którym komisarz egzaminacyjny przemieszkuje, a tenże ma ją odebrać z owego urzędu podatkowego.

§. 6.

Przedmiotem egzaminu będą te wiadomości i owa biegłość w obchodzeniu się z parą, która jest potrzebna do zapobiegania eksplozyom kotłów parowych.

Mianowicie egzaminować należy kandydata pod tym względem, czy się obznajmił z przepisami ustawowemi, tyczącemi się środków ku zapobieganiu eksplozyom kotłów parowych (z rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 1 października 1875 [Dz. u. p. Nr. 130] i dalszemi rozporządzeniami tego się tyczącemi i odpowiedniami przepisami), czy zna przepisane środki bezpieczeństwa i umie należyście obchodzić się z niemi.

Gdy to jest możebne egzamin taki odbywać się powinien przed kotłem parowym w użyciu będącym.

§. 7.

Gdy kandydat zda egzamin, komisarz egzaminacyjny wyda mu świadectwo, w którym wyrazić należy, iż jest uzdolniony do obsługi kotłów parowych a według okoliczności do nadzoru nad kotłami w użyciu będącemi.

Gdy kandydat nie zda egzaminu, można go przypuścić do ponowienia egzaminu po upływie trzech miesięcy.

Gdyby i na tym egzaminie uznany został za niezdatnego, nie wolno już przypuścić go do ponowienia egzaminu.

Komisarze egzaminacyjni obowiązani są oznajmić zaraz po egzaminie odpowiedniej Władzy krajowej nazwiska tych kandydatów, których czasowo odrzucano i którzy nie będą już przypuszczeni do ponownego egzaminu.

Komisarze egzaminacyjni obowiązani są uwiadomić z końcem roku odpowiednią Władzę krajową, którym kandydatom wydali świadectwa w ustępie 1 niniejszego paragrafu wzmiankowane.

§. 8.

C. k. komisarze ustanowieni przez Rząd do próbowania kotłów parowych, jakoteż wydelegowani do próbowania kotłów parowych przez towarzystwa, które Rząd upoważnił do nadzoru nad kotłami parowymi w użyciu będącemi, odbywając peryodyczne rewizye kotłów parowych, winni przeglądać świadectwa osób ustanowionych do obsługi kotłów parowych i do nadzoru nad kotłami parowymi w użyciu będącemi, dla przekonania się, czy są według przepisów do tej służby uzdolnione; kontrolować, czy są niezmiennie zdadne i postrzeżenia swoje zapisywać w książce rewizyj kotłów parowych.

Służy im prawo pogrożenia takim osobom, których zdatność do przerwanej służby okaże się wątpliwą, lub któreby dopuszczały się uchybień w przestrzeganiu przepisów, mających na celu zapobieganie eksplozyom kotłów parowych, odebraniem świadectwa a w razie ponownego uchybienia mogą im rzeczywiście odebrać świadectwo.

Gdyby rewidujący urzędnik rządowy lub delegat towarzystwa dostrzegł wielkie uchybienie, tego rodzaju, iżby dłuższe zatrzymanie takich osób w obowiązkach zdawało się mu rzeczą niebezpieczną, służy mu prawo odebrania świadectwa bez poprzedniego pogrożenia.

Komisarz rewidujący winien tak o pogrożeniu odebraniem świadectwa, jak i o wykonaniu tego środka, oznajmić jednocześnie przedsiębiorcy używającemu kotła parowego lub jego zastępcy z odwołaniem się do skutków ustawowych, a w tym ostatnim przypadku uwiadomić niezwłocznie także odpowiednią Władzę krajową.

Osobie, której odebrano świadectwo, służy prawo odwołania się w przeciągu dni 14 do Władzy krajowej.

§. 9.

Celem utrzymywania wykazu tych, których komisarze egzaminacyjni (§. 3) czasowo lub bezwarunkowo odrzucili (§. 7) i tych, którym świadectwo odebrano (§. 8), Władze krajowe przesyłać mają ministerstwu handlu uwiadomienia w §§. 7 i 8 wzmiankowane.

§. 10.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy w trzy miesiące od jej ogłoszenia.

Rozporządzenie ministeryalne z dnia 15 września 1858 (Dz. u. p. Nr. 158), o ile tyczy się egzaminowania osób do obsługi kotłów parowych i do nadzoru nad kotłami parowymi w użyciu będącemi, jakoteż §. 2 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 20 lipca 1877 (Dz. u. p. Nr. 78) tracą moc obowiązującą od dnia, w którym rozporządzenie niniejsze zacznie obowiązywać, świadectwa jednak, na ich podstawie wydane, zatrzymują moc swoje.

Taafe r. w.

Conrad r. w.

Pino r. w.

160.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 23 września 1883,

o przewozie tytoniu i wyrobów tytoniowych do Włoch.

W porozumieniu z kr. węgierskimi ministerstwami skarbu i handlu, zmienia się po części odnośne przepisy rozporządzenia z dnia 1 lutego 1879 (Dz. u. p. Nr. 16), tyczącego się wykonania przepisów traktatu handlowego i żeglarskiego z Włochami z dnia 27 grudnia 1878 i celem przyspieszenia toku czynności urzędowych, upoważnia Władze skarbowe krajowe, aby także wydawały we własnym zakresie działania pozwolenia do przewozu tytoniu i wyrobów tytoniowych do Włoch z zachowaniem przepisów ustawowych, mianowicie zawartych w artykule XI kartelu cłowego z Włochami.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

161.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 3 paźdz. 1883,
tyczące się upoważnienia delegacyi cłowej w Olchowicach do pobierania cła od jaj ptactwa do-
mowego.**

C. k. delegacya cłowa w Olchowicach w Galicyi upoważniona została do pobierania cła od towarów Nr. 55 powszechnej Taryfy cłowej (jaja ptactwa do-
mowego).

Dunajewski r. w.

162.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 6 paźdz. 1883,
o zaprowadzeniu komory głównej II klasy w dworcu kolei w Serajewie.**

Według doniesienia wspólnego ministerstwa, zaprowadzona została w Sera-
jewie komora główna II klasy, która rozpoczęła urządowanie dnia 25 wrze-
śnia 1883.

Komora ta upoważniona jest także do pobierania cła od kart do grania.

Dunajewski r. w.

163.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 10 paźdz. 1883,
o upoważnieniu kr. węgierskiej komory głównej w Szoproniu do kredytowania cła.**

Według doniesienia kr. węgierskiego ministerstwa skarbu, kr. węgierska
komora główna w Szoproniu zaliczona została do tych komor, w których opłaty
cłowe mogą być kredytowane.

Dunajewski r. w.

164.**Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia
10 października 1883,**

tyczące się wykonania kar uwięzienia w aresztach odosobnionych więzienia celkowego w Brüx.

Na zasadzie §fu 16go ustawy z dnia 1 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 43),
tyczącego się wykonywania kar uwięzienia w aresztach odosobnionych i ustana-
wiania komisyj do wykonania kar, rozporządza ministerstwo sprawiedliwości, że
począwszy od dnia 1 grudnia 1883, przepisy tej ustawy mają być wykonywane
w więzieniu celkowym sądu obwodowego i sądu delegowanego miejsko-powia-
towego w Brüx.

Pražák r. w.

165.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 17 paźdz. 1883,
tyczące się rozszerzenia upoważnień kr. węgierskiej delegacyi cłowej w dworcu towarowym
kr. węgierskich kolei państwa na wybrzeżu Dunaju.**

Według doniesienia kr. węgierskiego ministerstwa skarbu, delegacya król. węgierskiej komory głównej budapeszteńskiej, ustanowiona w dworcu towarowym król. węgierskich kolei państwa na wybrzeżu Dunaju w Budapeszcie otrzymała, począwszy od 8 września b. r., upoważnienia komory głównej II klasy we względzie obrotu wymagającego przeładowania.

Upoważniona więc została do ekspedycyowania wszelkich towarów przewozowych, do tego dworca nadchodzących, jakoteż do pobierania cła od towarów, które nadeszły z zagranicy i lądem lub wodą mają być dalej posłane do stacyi krajowej. Nadto upoważniono ją do pobierania cła od takich towarów wchodowych, które jako palne nie mogą być umieszczone na komorze głównej, jakoteż do ekspedycyi wywozowej towarów wysyłanych za granicę, z zastrzeżeniem zwrotu podatku konsumcyjnego i do stósowania postępowania opowiedniego w obrocie okrętowym na Dunaju.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część L. — Wydana i rozesłana dnia 3 listopada 1883.

166.

Rozporządzenie Ministra handlu z dnia 29 paźdz. 1883,
dozwalające włożycielom (składającym) wydawania przekazów na c. k. Urząd pocztowych kas oszczędności w Wiedniu.

Począwszy od dnia 6 listopada 1883, c. k. Urząd pocztowych kas oszczędności przesyłać będzie w myśl postanowień poniżej zamieszczonych włożycielom (składającym), którzy o to prosić będą i udowodnią, że na książeczce wkładkowej posiadają należność więcej niż 100 zł. wynoszącą, książeczki przekazowe z 50 sztukami blankietów przekazowych (blankiet Nr. 37).

§. 1.

Prośbę o to, napisaną na blankiecie Nr. 37 *a*, który w każdym urzędzie pocztowym dostać można bezpłatnie, przesłać trzeba do c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności jako list wolny od opłaty, polecony.

Dołączyć do niej należy książeczkę wkładkową, książeczkę wypowiedzeń, tudzież kwotę 1 zł. w. a. za książeczkę przekazową.

§. 2.

Blankiet wypełnić i z książeczki przekazowej wyjąć ma w razie potrzeby sam włożyciel (składający).

Następnie okazać trzeba kasie zbiorczej jednocześnie przekaz i książeczkę wkładkową, celem zapisania wypłaty w książeczce wkładkowej.

§. 3.

Przekaz tak wygotowany zanieść lub posłać należy w przeciągu dni 14 od dnia wygotowania do c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności w Wiedniu.

Przekazana kwota będzie posiadaczowi za okazem wypłacona, lub też, gdyby włożyciel (składający) o to prosił, asygnowana w kasie zbiorczej, którą włożyciel (składający) wskaże, na rzecz osoby przez włożyciela (składającego) wymienionej, o ile rozrządzalna należność książeczki wkładkowej do zapłacenia wystarczy.

Za „rozzrządzalną“ uważa się należność włożyciela (składającego), zostająca po odciążeniu wkładki zawiązkowej w kwocie 100 zł., od której c. k. Urząd pocztowych kas oszczędności liczy włożycielowi (składającemu) odsetki, jak od każdej innej wkładki.

Gdyby przekaz okazany został do wypłaty po upływie 14dniowego terminu, c. k. Urząd pocztowych kas oszczędności ma prawo odmówić wypłacenia przekazu.

§. 4.

Włożyciele (składający), którzy swoją książeczkę wkładkową i książeczkę wypowiedzeń złożą w kasie c. k. Urzędu pocztowych kas oszczędności w Wiedniu za kwitem depozytowym, nie potrzebują okazywać przekazu w kasie zbiorczej, celem zapisania w książeczce wkładkowej (§. 2).

§. 5.

C. k. Urząd pocztowych kas oszczędności zastrzega sobie wolność odebrania włożycielowi (składającemu) w każdym czasie prawa rozporządzania swoją należnością za pomocą blankietów książeczki przekazowej, w którym to razie winien listem poleconym nadesłać mu uwiadomienie.

Rzeczony prawu włożyciela (składającego) ustaje od doręczenia tego uwiadomienia.

Włożycielowi (składającemu) służy w każdym czasie prawo rozrządzania swoją należnością (z wyjątkiem wkładki zawiązkowej) w sposób przewidziany w ogólności dla wkładek. Aby w podobny sposób wolno było rozrządzić także wkładką zawiązkową, trzeba wprzód odesłać książeczkę przekazową c. k. Urzędowi pocztowych kas oszczędności w Wiedniu.

Za blankiety nie użyte daje Urząd pocztowych kas oszczędności włożycielowi wynagrodzenie odpowiednie cenie wydawniczej książeczki przekazowej.

§. 6.

Także i włożycielowi służy w każdym czasie wolność zrzeczenia się prawa rozrządzania częściami swojej należności za pomocą blankietów książeczki przekazowej, w którym to razie winien odesłać książeczkę przekazową c. k. Urzędowi pocztowych kas oszczędności w Wiedniu.

Także i w tym przypadku c. k. Urząd pocztowych kas oszczędności daje za nieużyte blankiety książeczki przekazowej wynagrodzenie odpowiednie cenie wydawniczej książeczki przekazowej.

§. 7.

C. k. Urząd pocztowych kas oszczędności nie odpowiada za szkodę, gdyby ją poniesiono w skutek postradania przekazu lub zrobienia zeń nieprawnego użytku.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LI. — Wydana i rozesłana dnia 1 grudnia 1883.

167.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 28 października 1883,

którem ustęp 4, działu III rozporządzenia z dnia 16 sierpnia 1882, dotyczącego się nabywania bez opłaty cła i podatku oleju kopalinnego rafinowanego, potrzebnego do celów przemysłowych jako środek rozczynowy i wyciągowy a mniej niż 770 stopni gęstości mającego, zostaje po części zmieniony.

Zmienia się w części przepis ustępu 4, działu III rozporządzenia z dnia 16 sierpnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 115) i w porozumieniu z interesowanymi ministerstwami kr. węgierskimi stanowi, że rafinerye oleju kopalinnego, połączone z wyrobem cerazynu i parafiny i w wspólnym zakładzie od zewnątrz zamknięte a używające do wyrobu tych przedmiotów oleju kopalinnego rafinowanego mniej niż 770 stopni gęstości mającego, jako środka rozczynowego i wyciągowego, mogą uzyskać pozwolenie do nabywania oleju kopalinnego tego rodzaju bez opłaty cła i podatku, pomimo tej okoliczności, iż przedsiębiorcy tychże kupczą olejem kopalinnym, byleby dopełniono innych warunków.

Jednakowoż przedsiębiorcy ci obowiązani są utrzymywać osobną książkę do tych ilości oleju kopalinnego rafinowanego, mniej niż 770 stopni gęstości mającego, które wyrabiają sami i przeznaczają na cel powyższy.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

168.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 4 listopada 1883,**

o zmianie nazwy c. k. komory pomocniczej w Neuthiergarten.

C. k. komora pomocnicza II klasy w Neuthiergarten w Czechach nazywać się będzie, począwszy od dnia 1 stycznia 1884, „C. k. komorą pomocniczą II klasy w Paulusbrunn“.

Dunajewski r. w.

169.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 7 listopada 1883,**

o rozszerzeniu upoważnień celniczych c. k. komory pomocniczej I klasy w Trappano, we względzie ekspedywania beczek starych używanych, znakiem firmy opatrzonych, które służyły do posylek wywozowych krajowych i do kraju wracają.

Upoważnienie, wzmiankowane w abecadłowym wykazie towarów do powszechnej Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882, w ustępie 2 Uwagi pod wyrazem „Beczki“, do ekspedywania bez opłaty cła beczek starych, używanych, znakiem firmy opatrzonych, które służyły do opakowania posylek wywozowych krajowych i do kraju wracają, nadaje się w porozumieniu z c. k. ministerstwem handlu także c. k. komorze pomocniczej I klasy w Trappano.

Dunajewski r. w.

170.**Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia
9 listopada 1883,**

tyczące się przyłączenia gminy Jankowic do okręgu Sądu delegowanego miejsko-powiatowego w Hradyszczu węgierskiem w Morawii.

Na zasadzie ustawy z dnia 11 czerwca 1868 (Dz. u. p. Nr. 59) oddziela się gminę Jankowice od okręgu sądu powiatowego napajedlskiego i przyłącza do okręgu sądu delegowanego miejsko-powiatowego w Hradyszczu węgierskiem.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia 1 stycznia 1884.

Pražák r. w.

171.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 9 listopada 1883,**

o zwinięciu delegacyi cłowej kr. węgierskiej komory głównej Budapeszteńskiej w dworcu osobowym węgierskiej kolei państwa w Peszcie.

Według doniesienia kr. węgierskiego ministerstwa skarbu, zwinięta została od dnia 15 października 1883, delegacya cłowa kr. węgierskiej komory głównej budapeszteńskiej, która istniała w dworcu osobowym węgierskiej kolei państwa w Peszcie.

Dunajewski r. w.

172.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 10 listopada 1883,**

tyczące się pobierania cła od oliwy w blaszankach najmniej po 25 kilogramów, nadchodzącej do przywozu z państw sprzymierzonych.

W porozumieniu z c. k. ministerstwem handlu i interesowanemi kr. węgierskiemi ministerstwami postanawia się, że od oliwy wprowadzanej z państw sprzymierzonych w blaszankach najmniej po 25 kilogramów, pobierane być ma cło według stopy ustanowionej traktatami dla olejów w beczkach.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1884 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, ilirysko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1884 w którymkolwiek z ośmiu języków **2 zł. 50 c.** i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Cena roczników 1864 do 1883 włącznie, ale tylko dla tych, którzy zechcą nabyć wszystkie, wynosi 40 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

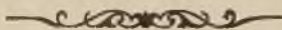
Rocznik 1851 za 1 zł. 30 c.	Rocznik 1871 za 2 zł. — c.
" 1856 " 2 " 45 "	" 1872 " 3 " 20 "
" 1857 " 2 " 85 "	" 1873 " 3 " 30 "
" 1861 " 1 " 50 "	" 1874 " 2 " 30 "
" 1862 " 1 " 40 "	" 1875 " 2 " — "
" 1863 " 1 " 40 "	" 1876 " 1 " 50 "
" 1864 " 1 " 40 "	" 1877 " 1 " — "
" 1865 " 2 " — "	" 1878 " 2 " 30 "
" 1866 " 2 " 20 "	" 1879 " 2 " 30 "
" 1867 " 2 " — "	" 1880 " 2 " 20 "
" 1868 " 2 " — "	" 1881 " 2 " 20 "
" 1869 " 3 " — "	" 1882 " 3 " — "
" 1870 " 1 " 40 "	" 1883 " 3 " — "

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1883 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość handlową ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.).

Po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.) dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LII. — Wydana i rozesłana dnia 11 grudnia 1883.

173.

Ustawa z dnia 25 listopada 1883,

o wybudowaniu kolei transwersalnej czesko-morawskiej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Celem utworzenia komunikacji kolejowej od węgierskiej granicy kraju na Węgierskie Hradyszcze, Berno, Iglawę przez Czechy aż do granicy bawarskiej (kolej transwersalna czesko-morawska) wybudowane być mają częściami linie tejsze, jeszcze nie istniejące kosztem rządu, o ile jedna lub druga z tych linii nie będzie zapewniona koncesyami na zasadzie ustaw z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56) i z dnia 26 grudnia 1881 (Dz. u. p. Nr. 180), w którym to razie przy nadawaniu koncesyi zastrzedz należy Rządowi prawo odkupu w taki sposób, aby mógł wykonać je w każdym czasie po ukończeniu budowy.

Artykuł II.

W celu powyższym wybudowane być mają kosztem Rządu następujące linie kolei:

- a) Iglawa-Górne Cerekve-Neubaus-Wessely;
- b) Horaždovice-Suszyce-Klattovy;
- c) Górne Cerekve-Pelchrzimov-Tabor;
- d) Tabor-Milevsko-Pisek-Ražice;
- e) Janovice-Neugedein-Domažlice;
- f) Budiejovice-Krumlov-Horni Plana (Zelnava).

Linie kolei wzmiankowane pod lit. a) aż do e) wybudowane być mają nakładem preliminowanym w sumie łącznej 27,300.000 zł., która uważana być ma za nieprzekraczalną.

Co się tyczy linii kolei wzmiankowanej pod lit. *f*), która wybudowana być ma jako drugorzędna ze szlakiem normalnym, suma nieprzekraczalna nakładu na jej wybudowanie, wyznaczona będzie osobną ustawą.

Artykuł III.

Za warunek wybudowania linii kolejowych w artykule II wzmiankowanych, kładzie się, aby na pokrycie kosztów zapewnione były dodatki z funduszków krajowych, wynoszące piątą od sta rzeczywistych kosztów budowy i urządzenia.

Dodatki krajowe wnoszone być mają do skarbu państwa ratami półrocznymi, poczynającemi się 1 lipca 1884 a przeto zawsze dnia 1 stycznia i 1 lipca każdego następnego roku płatnemi, których wielkość z zastrzeżeniem obrachunku i wyrównania przy wniesieniu ostatniej raty, wymierzona być ma w kwocie $\frac{2}{10}$ od sta sumy nieprzekraczalnej wzwyż rzeczonej, z której na Morawię przypadają 2,300.000 zł.

Artykuł IV.

Za dalszy warunek wybudowania linii kolei, w artykule II wzmiankowanych, kładzie się, aby wartość pieniężna świadczeń, przez strony interesowane w formie obowiązującej, zapewnionych, których nie należy wliczać do dodatków krajowych a do których w szczególności należy odstąpienie bezpłatne, lub po zniżonych stałych cenach, gruntu, dostawa materiału, wykonanie robót i wszelkie inne świadczenie na rzecz budowy kolei, wyniosła ową kwotę, którą ze względu na stosunki stron interesowanych i korzyści, jakie im istnienie kolei żelaznej przyniesie, Rząd uzna za odpowiednią, a to na podstawie pertraktacyi, która się w tym celu na miejscu odbędzie.

Oдноśnie do linii kolei, w artykule II pod lit. *a*), *c*) i *d*) wzmiankowanych, wymierza się świadczenia powyższe w kwocie 213.000 zł., 75.000 zł. i 13.000 zł.

Artykuł V.

Gdy warunki w artykule III i IV ustanowione, zostaną dopełnione, rozpocząć należy najprzód budowę linii kolei, wzmiankowanych w artykule II pod lit. *a*), *b*) i *e*).

Z budową innych linii, w artykule II pod lit. *c*) i *d*) wzmiankowanych, urządzić się należy ze względu na wartość świadczeń, które oдноśnie do tych linii strony interesowane zapewnią, w taki sposób, aby linie te mogły być oddane na użytek publiczny przed upływem lat pięciu, licząc od dnia 1 stycznia 1884.

Termin wybudowania linii, wzmiankowanej w artykule II pod lit. *f*), wyznaczony będzie później ustawą, o której jest mowa w ustępie końcowym artykułu II.

Artykuł VI.

Na uzupełnienie robót przygotowawczych technicznych do wybudowania kolei w artykule II wzmiankowanych, mianowicie zaś na wypracowanie projektu szczegółów, wyznacza się Rządowi na rok 1883 dotacyą w sumie 100.000 zł., z której, o ileby do końca marca 1884 nie została całkiem wyczerpana, można czerpać jeszcze do końca marca 1885, w tym jednak przypadku ma być tak uważana, jak gdyby wyznaczona była w preliminarzu roku 1884 i przeto winna być policzona na rachunek tego ostatniego roku.

Kwoty potrzebne na rachunek wyznaczonej dotacyi, wziąć należy tymczasowo z zasobów kasowych, o ileby zaś to nie było możebne, zaciągnąć dług nieustalony a spłacić go w swoim czasie wpływami stanowczej czynności kredytowej, która będzie wykonana na wybudowanie tych kolei rządowych.

Artykuł VII.

Do wybudowania kolei, w artykule II wzmiankowanych, przyzwala się na uwolnienie od stępli i opłat, którymby podlegały ugody, podania i dokumenty, dotyczące się wykupu gruntów, budowy i urządzenia kolei, jakoteż od opłaty za przeniesienie własności wykupionych gruntów.

Artykuł VIII.

Linie kolei, w myśl ustawy niniejszej kosztem rządowym wybudowane, administrować ma Rząd państwa na własny rachunek i tylko na mocy osobnej, w tym celu wydanej ustawy, mógłby przenieść ich eksploatacyą na osobę prywatną lub spółkę.

Artykuł IX.

Co się tyczy istniejących linii kolei, leżących w ogólnym kierunku kolei transwersalnej, w artykule I oznaczonym, zawrzeć należy z interesowanymi zarządami kolei umowę, pozwalającą Rządowi współużywania tych linii kolei w taki sposób, aby Rząd za opłatą stałego wynagrodzenia, miał prawo przewożenia lub poruczenia innym przewożenia po tych liniach całych pociągów lub pojedynczych wagonów, z wolnością ustanawiania taryf. Gdyby umowa taka nie przysłała do skutku, współużywanie owych linii osiągnąć można przez wywłaszczenie jako prawo rzeczowe.

Do postępowania w tym względzie, jakoteż dla oznaczenia wynagrodzenia, stósowane będą przepisy ustawy z dnia 18 lutego 1878 (Dz. u. p. Nr. 30) o wywłaszczeniu w celu wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznych w ten sposób, że przedmiot wywłaszczenia oznaczyć ma Władza administracyjna krajowa, w której obszarze leży linia kolei, mająca być używaną a do ustanowienia wynagrodzenia, właściwym jest Trybunał pierwszej instancyi w siedzibie rzeczowej Władzy krajowej.

Wynagrodzenie stanowić ma renta roczna, która przez czas współużywania płacona będzie corocznie przedsiębiorstwu współużywanej kolei a którą wymierzyć należy przynajmniej w takiej kwocie, któraby odpowiadała stosunkowi udziału współużywanej kolei w ogólnym przewozie transportów na kolei współużywanej w odnośnym roku, biorąc za podstawę obliczenia własne koszta współużywanej kolei na ciężary przez nią poniesione w ruchu wspólnym, jakoteż wydatek roczny w kwocie $5\frac{1}{16}$ od sta na oprocentowanie i umorzenie kapitału zakładowego, wyłożonego na współużywaną linią kolei.

Artykuł X.

Co do każdej z następujących odnóg kolei, wybudować się mających jako koleje miejscowe a mianowicie:

- a) Stankov-Horszov Tyn;
- b) Brzeźnica-Blatna;
- c) Niemiecki Brod-Humpolec;
- d) Neuhaus-Nova Bystryca;

- e) Beneszov-Vlaszim;
- f) Brzeźnica-Blatna—Strakonice;
- g) Strakonice-Volin—Winterberg;
- h) Zelnava-Linz —

o ile wybudowanie tychże przez strony interesowane a względnie na podstawie świadczeń przez nie zapewnionych, nie byłoby całkiem umożliwione, pozwala się na pokrycie reszty udzielić dodatek z funduszków państwa lub inne wsparcie finansowe. Wielkość tego wsparcia, jakoteż wszystkie warunki tegoż, oznaczy w każdym szczególnym przypadku osobna ustawa.

Artykuł XI.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Wykonanie onejże porucza się Ministrowi handlu i Ministrowi skarbu.

Budapeszt, dnia 25 listopada 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

174.

Rozporządzenie całego ministerstwa z d. 9 grudnia 1883,

uchylające zarządzenia wyjątkowe zaprowadzone na zasadzie ustawy z dnia 5 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 66), w obszarze starostw metkowskiego i dubrownickiego.

Czasowe zawieszenie artykułów 8, 9, 10, 12 i 13 ustawy zasadniczej o prawach ogólnych obywateli państwa z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 142), rozporządzeniem całego ministerstwa z dnia 6 marca 1882 (Dz. u. p. Nr. 26), na zasadzie ustawy z dnia 5 maja 1869 (Dz. u. p. Nr. 66), w obszarze starostw kottorskiego, metkowskiego i dubrownickiego, zarządzone, uchyla się niniejszem w skutek uchwały całego ministerstwa najwyżej zatwierdzonej, w starostwach metkowskiem i dubrownickiem.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Prażák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIII. — Wydana i rozesłana dnia 19 grudnia 1883.

175.

Ustawa z dnia 18 grudnia 1883,

o dalszem pobieraniu podatków i opłat, tudzież o pokryciu wydatków rządowych w czasie od dnia 1 stycznia do końca marca 1884.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Upoważnia się Rząd do pobierania nadal w czasie od dnia 1 stycznia do końca marca 1884 istniejących podatków stałych i niestałych, tudzież opłat i dodatków według ustaw o opodatkowaniu obecnie obowiązujących a mianowicie dodatków do podatku zarobkowego i dochodowego w wysokości, ustawą skarbową z dnia 16 kwietnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 47) oznaczonej.

§. 2.

Wydatki administracyjne pokrywać należy w czasie od dnia 1 stycznia aż do ostatniego marca 1884 w miarę potrzeby na rachunek dotacyj, które ustawą skarbową na rok 1884 w odpowiednich rozdziałach i tytułach ustanowione być mają.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej, nabywającej mocy od dnia 1 stycznia 1884, porucza się Ministrowi skarbu.

Wiedeń, dnia 18 grudnia 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Prażák r. w.

Conrad r. w.

Welsersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych

wychodzić będzie nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej w Wiedniu I. Singerstrasse Nr. 26 także w roku 1884 w języku niemieckim, włoskim, czeskim, polskim, ruskim, słoweńskim, iliryjsko-kroackim i rumuńskim.

Cena prenumeracyjna egzemplarza Dziennika ustaw państwa wynosi za cały rocznik 1884 w którymkolwiek z ośmiu języków **2 zł. 50 c.** i można go odbierać osobiście lub będzie posyłany bezpłatnie.

Cena roczników 1864 do 1883 włącznie, ale tylko dla tych, którzy zechcą nabyć wszystkie, wynosi 40 zł.

Pojedyncze roczniki wydania niemieckiego dostać można po następujących cenach:

Rocznik 1851 za 1 zł. 30 c.	Rocznik 1871 za 2 zł. — c.
" 1856 " 2 " 45 "	" 1872 " 3 " 20 "
" 1857 " 2 " 85 "	" 1873 " 3 " 30 "
" 1861 " 1 " 50 "	" 1874 " 2 " 30 "
" 1862 " 1 " 40 "	" 1875 " 2 " — "
" 1863 " 1 " 40 "	" 1876 " 1 " 50 "
" 1864 " 1 " 40 "	" 1877 " 1 " — "
" 1865 " 2 " — "	" 1878 " 2 " 30 "
" 1866 " 2 " 20 "	" 1879 " 2 " 30 "
" 1867 " 2 " — "	" 1880 " 2 " 20 "
" 1868 " 2 " — "	" 1881 " 2 " 20 "
" 1869 " 3 " — "	" 1882 " 3 " — "
" 1870 " 1 " 40 "	" 1883 " 3 " — "

Roczniki wydań w innych 7 językach z lat 1870 do 1883 włącznie, dostać można po tych samych cenach co wydanie niemieckie.

NB. Posyłki Dziennika ustaw państwa, które zaginęły lub doszły niezupełne, reklamować należy najpóźniej w przeciągu czterech tygodni.

Po upływie tego terminu reklamujący zapłacić winni należytość handlową ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.).

Po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza za 1 c.) dostać można w c. k. drukarni nadwornej i rządowej pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LIV. — Wydana i rozesłana dnia 23 grudnia 1883.

176.

Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 12 grudnia 1883,

tyczące się ekspedyowania na kernerach skóry gremplarskiej w przypadkach wątpliwych.

We względzie ekspedyowania na komorach skóry, podawanej za gremplarską, rozporządza się w porozumieniu z interesowanymi ministerstwami kr. węgierskimi, co następuje:

W przypadkach takich, gdy komora ekspedycyjna, nawet po wysłuchaniu znawców, nie może orzec stanowczo, czy skóra, ocleniu podlegająca, natłuszczona, gruba, jest skórą na rzemienie ruchodawcze (N. T. 214 jako skóra na podszwy), czyli też skórą gremplarską (N. T. 213), zabezpieczyć należy cło podług stopy ustanowionej pod Nr. T. 214 (18 zł. od 100 klg.), nadwyżka zaś zwracana być ma stronie tylko w tym przypadku, gdy właściwa Władza skarbowa miejsca, w którym owa posyłka skór ma być użyta do wyrobu grempli, skontroluje użycie onejże a komorze cłowej zakomunikowane zostanie potwierdzenie, że jej użyto jako skóry gremplarskiej.

W przypadkach takich komora cłowa przekazywać ma pomienioną skórę do fabryki grempli, która winna utrzymywać książkę odbioru i użycia, iżby właściwa Władza skarbowa kontrolująca mogła w każdym czasie na podstawie tej książki i rewizji w fabryce przekonać się, czy z całej posyłki skóry wyrobiono gremple.

Używanie skóry w taki sposób nabytej do innych celów prócz do wyrobu grempli, jest zabronione.

Dunajewski r. w.**Pino** r. w.

177.**Rozporządzenie ministerstw skarbu i handlu z dnia
12 grudnia 1883,**

tyczące się postępowania celniczego z gremplami wszelkiego rodzaju.

W porozumieniu z interesowanymi ministerstwami król. węgierskimi zmienia się w części drugi ustęp artykułu 4go rozporządzenia z dnia 29 maja 1882 (Dz. u. p. Nr. 50), o postępowaniu celniczym z machinami i stanowi, że gremple wszelkiego rodzaju wtedy tylko, gdy z machiną, do której należą, są już rzeczywiście połączone, nie zaś także wtedy, gdy tylko jednocześnie z nią nadchodzą, można oclić z machiną w tym przymocie, w innych razach podlegają one cłu podług Nr. T. 270.

Przeto też gremple wszelkiego rodzaju, nie połączone rzeczywiście z machiną, do której należą, nie mogą korzystać ze zniżenia cła od machin na zasadzie uwagi 4 do XL klasy taryfy.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

178.**Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 13 grudnia 1883,**
tyczące się upoważnienia c. k. komory głównej w Wels do ekspedycyowania płatnych kwot cła wwozowego.

Zalicza się c. k. komorę główną w Wels do tych komor głównych, które są upoważnione do kredytowania płatnych kwot cła wwozowego kupcom i fabrykantom według przepisów rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 13 stycznia 1862 (Dz. u. p. Nr. 6 z r. 1862).

Dunajewski r. w.

179.**Rozporządzenie ministerstwa handlu z d. 16 grudnia 1883,**
tyczące się zwinięcia c. k. dyrekcji telegrafów w Tryeście, Zadarze, Bernie, Pradze i Lwowie, jakoteż wszystkich c. k. kas powiatowych telegrafów, tudzież c. k. kasy głównej i powiatowej telegrafów w Wiedniu i o. k. składu głównego telegrafów.

Na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 21 października 1883 zwiija się z dniem ostatnim grudnia 1883 c. k. dyrekcye telegrafów w Tryeście, Zadarze, Bernie, Pradze i Lwowie, jakoteż c. k. kasę główną i powiatową telegrafów w Wiedniu, tudzież c. k. kasy powiatowe telegrafów w Linzu, Gradcu, Innsbrucku, Tryeście, Zadarze, Bernie, Pradze, Lwowie i Czerniowcach i c. k. skład główny telegrafów w Wiedniu, a ich czynności porucza się odpowiednim c. k. dyrekcjom pocztowym, kasom dyrekcji pocztowych i c. k. zarządowi ekonomicznemu pocztowemu.

Gdy więc począwszy od dnia 1 stycznia 1884, czynności wszystkich c. k. dyrekcji telegrafów, na zasadzie Najwyższego postanowienia z dnia 12 marca 1872, stósownie do rozporządzenia c. k. ministerstwa handlu z dnia 21 kwietnia 1872 (Dz. u. p. Nr. 55) zaprowadzonych, połączone zostają z czynnościami dyrekcji pocztowych, przeto każda z tych ostatnich od przerzeczonego terminu zwać się będzie: „C. k. dyrekcją poczt i telegrafów“.

Pino r. w.

180.

Obwieszczenie całego ministerstwa z d. 22 grudnia 1883,

o uchwale Rady państwa, tyczącej się rozporządzenia cesarskiego z dnia 25 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 121), którem moc obowiązującą ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22) o zaprowadzeniu Sądów wyjątkowych w Dalmacyi została przedłużona.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że Rada państwa zatwierdziła porządkiem konstytucyjnym zarządzenie, wydane reskryptem cesarskim z dnia 25 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 121), którym na zasadzie §fu 14go ustawy zasadniczej o reprezentacji państwa z dnia 21 grudnia 1867 (Dz. u. p. Nr. 141), moc obowiązująca ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22) o zaprowadzeniu Sądów wyjątkowych w Dalmacyi została przedłużona.

Taaffe r. w.

Ziemiałkowski r. w.

Falkenhayn r. w.

Prażák r. w.

Conrad r. w.

Weltersheimb r. w.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

181.

Ustawa z dnia 22 grudnia 1883,

którą dla okręgu Trybunału kottorskiego przedłuża się moc obowiązującą ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22), o zaprowadzeniu Sądów wyjątkowych w Dalmacyi.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

§. 1.

Moc obowiązująca ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22), przez którą Władza sądowo-karna w Dalmacyi przelaną została, z wyrażonemi w niej ograniczeniami i zastrzeżeniami, na Sądy wojskowe, przedłuża się dla okręgu Trybunału kottorskiego na następne sześć miesięcy od upływu okresu, rozporządzeniem cesarskim z dnia 25 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 121) przedłużonego, a przeto do końca czerwca 1884.

§. 2.

Ustawa niniejsza nabywa mocy od dnia ogłoszenia w Dzienniku ustaw państwa.

§. 3.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i obrony krajowej, którzy w tej mierze porozumieć się winni z wspólnym Ministrem wojny.

Wiedeń, dnia 22 grudnia 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Weltersheimb r. w.

182.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i obrony krajowej z dnia 22 grudnia 1883,

tyczące się wykonania ustawy z dnia 22 grudnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 181), którą przedłużone zostało dalsze trwanie władzy Sądów wojskowych w Dalmacyi.

Ku wykonaniu ustawy z dnia 22 grudnia 1883 (Dz. u. p. Nr. 181) stanowiącej, aby moc obowiązująca ustawy z dnia 28 lutego 1882 (Dz. u. p. Nr. 22), przez którą Władza sądowa karna w Dalmacyi przelana została z wyrażonemi w niej ograniczeniami i zastrzeżeniami, na Sądy wojskowe, przedłużona została dla okręgu Trybunału kottorskiego na następne sześć miesięcy od upływu okresu, w rozporządzeniu cesarskiem z dnia 25 czerwca 1883 (Dz. u. p. Nr. 121) przedłużonego, a przeto do końca grudnia 1883, postanawia się, że przedłużenie to nabywa mocy dla obszaru starostwa kottorskiego od dnia 1 stycznia 1884.

Taaffe r. w.

Pražák r. w.

Weltersheimb r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LV. — Wydana i rozesłana dnia 29 grudnia 1883.

183.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 5 grudnia 1883,

tyczące się cennika lekarstw na rok 1884.

Pod tytułem „Cennik lekarstw na rok 1884 do farmakopei austriackiej z r. 1869 i Dodatku do niej z r. 1878 (Dz. u. p. Nr. 139)“, wyszedł nakładem c. k. drukarni nadwornej i rządowej spis cen lekarstw, ułożony na podstawie najnowszych cenników materiałów aptecznych, który nabywa mocy od dnia 1 stycznia 1884.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1882 (Dz. u. p. Nr. 175), tyczące się austriackiego cennika lekarstw, zatrzymuje zresztą moc obowiązującą. Przepis §fu 2go tegoż rozporządzenia, tyczący się przedmiotów oznaczonych (†), stosuje się w zupełności także do takichże przedmiotów, objętych wzmiankowanym powyżej Dodatkiem do farmakopei i cennikiem lekarstw na rok 1884.

Wszyscy aptekarze bez wyjątku, jakoteż lekarze i chirurdzy upoważnieni do posiadania apteki domowej, trzymać się mają, począwszy od d. 1 stycznia 1884 tego nowego cennika lekarstw i zaopatrzyć się w drukowany jego egzemplarz.

Taaffe r. w.

184.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 12 grudnia 1883,

stanowiące, iż postępowanie z wojskowemi kaucjami małżeńskimi, w obligacjach rządowych i indemnizacyjnych złożonemi, podane do wiadomości obwieszczeniami z dnia 25 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 154 i 155, Dz. rozp. Nr. 31), stósowane być ma do kaucyj małżeńskich oficerów i urzędników c. k. obrony krajowej, złożonych w takichże obligacjach.

Ze względu, iż stósownie do rozporządzenia c. k. ministerstwa obrony krajowej z dnia 8 listopada 1882 (Dz. u. p. Nr. 157), pobierający płacę (oficerowie i urzędnicy) w c. k. obronie krajowej są teraz obowiązani do składania kaucyj

małżeńskich, stanowi się w porozumieniu z c. k. ministerstwem obrony krajowej, że podane do wiadomości tutejszemi obwieszczeniami z dnia 25 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 154 i 155, Dz. rozp. Nr. 31), postępowanie przy składaniu obligacyj powszechnego długu państwa, długu królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, jakoteż funduszków indemnizacyjnych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych na kaucye małżeńskie wojskowych, przy pobieraniu odsetek od tychże, tudzież przy dewinkulacyi lub przenoszeniu takich obligacyj na inną osobę, stósowane być ma także do złożonych lub złożyć się mających w takich obligacyach kaucyj małżeńskich oficerów i urzędników c. k. obrony krajowej z następującemi zmianami:

1. Czynności, które stósownie do powyższych obwieszczeń, należą do zakresu działania wspólnego ministerstwa wojny, pozostawiają się co do kaucyj małżeńskich, pobierających płacę z c. k. obrony krajowej, c. k. ministerstwu obrony krajowej.

2. W tych przypadkach, w których stósownie do obwieszczeń działać mają komendy wojskowe terytoryalne, przeznaczone są do działania w sprawach kaucyj małżeńskich c. k. obrony krajowej, komendy obrony krajowej i komenda obrony krajowej w Tyrolu i Vorarlbergu.

Te czynności, które na zasadzie obwieszczeń powyższych należą do najwyższego Trybunału wojskowego, wykonywać będzie tenże, ze względu, iż jest oraz najwyższym Trybunałem obrony krajowej, także w sprawach, dotyczących się kaucyj małżeńskich osób pobierających płacę w c. k. obronie krajowej.

Dunajewski r. w.

185.

Rozporządzenie ministerstwa skarbu z d. 12 grudnia 1883,

stanowiące, iż postępowanie z wojskowemi kaucyami małżeńskimi, w obligacyach rządowych i indemnizacyjnych złożonemi, podane do wiadomości obwieszczeniami z dnia 25 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 154 i 155, Dz. rozp. Nr. 31, stósowane być ma do kaucyj małżeńskich oficerów i urzędników kr. węgierskiej obrony krajowej, tudzież oficerów kr. węgierskiej żandarmeryi, złożonych w takichże obligacyach.

Ze względu, iż stósownie do przepisu o małżeństwie dla kr. węgierskiej obrony krajowej i dla kr. węgierskiej żandarmeryi, oficerowie i urzędnicy kr. węgierskiej obrony krajowej, jakoteż oficerowie kr. węgierskiej żandarmeryi, obowiązani są do składania kaucyj małżeńskich, stanowi się w porozumieniu z kr. węgierskiem ministerstwem obrony krajowej, że podane do wiadomości tutejszemi obwieszczeniami z dnia 25 września 1883 (Dz. u. p. Nr. 154 i 155, Dz. rozp. Nr. 31), postępowanie przy składaniu obligacyj powszechnego długu państwa, długu królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, jakoteż funduszków indemnizacyjnych królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, na kaucye małżeńskie wojskowych, przy pobieraniu odsetek od tychże, tudzież przy dewinkulacyi lub przenoszeniu takich obligacyj na inną osobę, stósowane być ma także do złożonych lub złożyć się mających w takich obligacyach kaucyj małżeńskich oficerów i urzędników kr. węgierskiej obrony krajowej, jakoteż oficerów kr. węgierskiej żandarmeryi, z tą zmianą, że wszystkie czynności, dotyczące się takich kaucyj małżeńskich a należące w myśl powyższych obwieszczeń do Władz wojskowych, mianowicie do wspólnego ministerstwa wojny, do

najwyższego Trybunału wojskowego i do komend wojskowych terytoryalnych, pozostawiają się bez wyjątku kr. węgierskiemu ministerstwu obrony krajowej.

Dunajewski r. w.

186.

Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 14 grudnia 1883,

o przeniesieniu komory pomocniczej królewsko-bawarskiej schafberskiej do Bawaryi.

Królewsko-bawarska komora pomocnicza szafberska, która była złączona z c. k. komorą pomocniczą vollmańską, przeniesiona została do Schafbergu w Bawaryi, gdzie rozpoczęła czynności dnia 1 listopada 1883.

Dunajewski r. w.

187.

Obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 17 grudnia 1883,

o upoważnieniu wszystkich skarbowych urzędów pocztowych do ekspedycyowania bez interwencyi urzędów cłowych posyłek pocztowych przeznaczonych za granicę, gdy ważą więcej niż 3 kilogramy.

Uzupełniając obwieszczenie ministerstw skarbu i handlu z dnia 8 lipca 1882 (Dz. u. p. Nr. 101), podaje się niniejszem do wiadomości, że wszystkie skarbowe urzędy pocztowe z wyjątkiem tryestyńskich, upoważnione zostały do ekspedycyowania bez interwencyi urzędu cłowego, posyłek pocztowych za granicę przeznaczonych nawet wtedy, gdy ważą więcej niż 3 kilogramy.

Wyjmują się tylko takie towary, które podlegają cłu wywozowemu, lub których wywóz, stósownie do istniejących przepisów, powinien być potwierdzeniem komory cłowej udowodniony, jak karty do grania, towary złote i srebrne itd.

Dunajewski r. w.

Pino r. w.

188.

Rozporządzenie Ministrów handlu i spraw wewnętrznych z dnia 20 grudnia 1883,

orzekające, iż rozporządzenie Ministrów handlu i spraw wewnętrznych z dnia 25 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 41), dotyczące się zakładów przemysłowych do wytwarzania i przewodzenia elektryczności, zatrzymuje nadal moc obowiązującą.

Na zasadzie §§. 24 (ustęp 1) i 27 (ustęp końcowy) ustawy z dnia 15 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 39) zmieniającej i uzupełniającej ustawę przemysłową, orzeka się, iż postanowienia §§. 1 aż do 5 rozporządzenia ministeryalnego z dnia 25 marca 1883 (Dz. u. p. Nr. 41) zatrzymują nadal w całej osnowie moc obowiązującą.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

189.**Obwieszczenie ministerstwa skarbu z d. 22 grudnia 1883,
o rozszerzeniu upoważnień komor pomocniczych w Zworniku, Wyszegradzie i Cajnicy.**

Komory pomocnicze I klasy w Zworniku, Wyszegradzie, i Cajnicy w Bośni upoważnione zostały do pobierania cła od towarów bawełnianych i wełnianych, wymienionych pod numerami 128, 129, 130, 131 i 158 powszechnej Taryfy cłowej z dnia 25 maja 1882 a to gdy kwota cła od towarów naraz wprowadzonych wynosi aż do 75 zł.

Dunajewski r. w.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LVI. — Wydana i rozesłana dnia 30 grudnia 1883.

190.

Ustawa z dnia 22 grudnia 1883,

o pozwoleniu na pobór w roku 1884 kontyngensów rekruckich potrzebnych do uzupełnienia wojska stałego (marynarki wojennej) i rezerwy dopełniającej.

Za zgodą obu Izb Rady państwa postanowiłem i stanowią co następuje:

Artykuł I.

Pozwala się na uskutecznienie w r. 1884 poboru kontyngensów rekruckich na królestwa i kraje w Radzie państwa reprezentowane, przypadających, pomiędzy zdatnymi do broni w klasach wieku prawnie powołanych a to w ilości 55.922 ludzi do wojska stałego (marynarki wojennej) i 5.592 ludzi do rezerwy dopełniającej.

Artykuł II.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi obrony krajowej, który w tej mierze porozumieć się winien z wspólnym Ministrem wojny.

Wiedeń, dnia 22 grudnia 1883.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Welsersheimb r. w.

191.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, tudzież wyznań i oświecenia z dnia 28 grudnia 1883,

we względzie umowy pomiędzy monarchią austriacko-węgierską a królestwem włoskiem o nadsyłanie metryk urodzenia, zaślubin i zejścia, tudzież dokumentów, dotyczących się przyswojenia obywateli obu państw.

Pomiędzy c. i k. Rządem austriacko-węgierskim a król. włoskim zawarta została następująca umowa o nadsyłanie metryk urodzenia, zaślubin i zejścia, tudzież dokumentów, dotyczących się przyswojenia obywateli obu państw:

1. Rządy austriacko-węgierski i włoski zobowiązują się polecić urzędnikom świeckim i duchownym, do utrzymywania regestrów stanu cywilnego ustanowionym, ażeby co trzy miesiące nadsyłały urzędowe, należycie uwierzytelnione wyciągi z tychże, lub poświadczenia, co do urodzenia, zaślubin i zejścia obywateli drugiej Strony rokującej a mianowicie, w monarchyi austriacko-węgierskiej, do ambasady Najjaśniejszego króla włoskiego a we Włoszech do ambasady Jego c. i k. Apostolskiej Mości.

W podobny sposób dokumenty, tyżące się przyswojenia obywateli Stron rokujących, nadsyłać będą Władze państwa, w którym przyswojenie nastąpiło, Władzom drugiego Państwa.

2. Przesyłać się będzie z urzędu, bez zwłoki i kosztów, sposobem w kraju używanym.

3. W rzeczonych wyciągach lub poświadczeniach, podawane będą wszystkie istotne szczegóły w regestrach zapisane, jakoteż — o ile można — miejsce urodzenia lub zamieszkania osób, do których się dokumenty odnoszą.

4. Gdy mają być poświadczone zaślubiny dwóch osób, należących do dwóch różnych gmin drugiego Państwa, wyciąg lub poświadczenie wygotować należy w dwóch egzemplarzach.

5. Gdy metryki urodzenia, zaślubin i zejścia wygotowane zostały w monarchyi austriacko-węgierskiej w innym, nie w łacińskim, niemieckim lub włoskim języku, dołączać trzeba do nich przekład na język łaciński, uwierzytelniony należycie przez Władzę właściwą. Gdy dokumenty tego rodzaju, wygotowane we Włoszech, tyżą się obywatela austriackiego, mogą być napisane w języku łacińskim lub włoskim, gdy zaś tyżą się obywatela węgierskiego a nie są napisane w języku łacińskim, dołączyć trzeba do nich przekład łaciński, uwierzytelniony należycie przez właściwą Władzę.

Dokumenty, tyżące się przyswojenia, w Austrii dla Włocha lub we Włoszech dla Austriaka wygotowane, powinny być napisane w języku niemieckim lub włoskim. Do dokumentów tegoż rodzaju w Węgrzech dla Włocha, lub we Włoszech dla Węgra wygotowanych, dołączyć trzeba przekład łaciński, należycie uwierzytelniony.

6. Wydanie lub odebranie rzeczonych wygotowań nie ma w żadnym razie uprzedzać decyzji co do krajowości lub przynależności (pertinenza), ani też co do wątpliwości we względzie ważności małżeństwa.

7. Umowa niniejsza nabywa mocy od dnia 1 stycznia 1884.

Stósownie do umowy powyższej poleca się urzędnikom, ustanowionym do utrzymywania metryk, ażeby metryki urodzenia, zaślubin i zejścia obywateli włoskich, począwszy od 1 stycznia 1884, po upływie każdych trzech miesięcy a przeto z końcem marca, czerwca, września i grudnia każdego roku a mianowicie w tym razie, gdyby wygotowane były w innym nie łacińskim, niemieckim lub włoskim języku, z dołączeniem przekładu na język łaciński, nadsyłały za pośrednictwem Władz administracyjnych pierwszej instancji, lub jeżeli te ostatnie przeznaczone są do utrzymywania metryk, bezpośrednio do Władzy administracyjnej krajowej, która zarządzić ma co potrzeba we względzie dalszego przesłania tychże, jakoteż dokumentów, tyżących się przyswojenia.

Taaffe r. w.

Conrad r. w.

